

به نام خدای بخشاینده مهربان

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ستایش خدا را که پروردگار جهانیان است.

۲ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

آن بخشاینده مهربان،

۳ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آن فرمانروای روز جزا.

۴ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ

تنها تو را می پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوییم.

۵ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

ما را به راه راست هدایت کن:

۶ أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

راه کسانی که ایشان را نعمت داده‌ای، نه خشم گرفتگان بر آنها و نه گمراهان.

۷ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

الف. لام. میم.

ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

این است همان کتابی که در آن هیچ شکی نیست.
پرهیزگاران را راهنماست:

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ

آنان که به غیب ایمان می‌آورند و نماز می‌گزارند، و از آنچه
روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند،

وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ
وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

و آنان که به آنچه بر تو و بر پیامبران پیش از تو نازل شده
است ایمان می‌آورند و به آخرت یقین دارند.

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

ایشان از سوی پروردگارشان قرین هدایتند، و خود
رستگارانند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۷

خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَرِهِمْ غِشْوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۸
۳۸

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ

۹

يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۱۰

فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

۱۱

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ

۱۲

أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ

۱۳

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ ۖ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ

۱۴

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ

۱۵

اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

۱۶

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهَدَىٰ فَمَا رَبِحَت تِّجَرَتُهُمْ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

کافران را خواه بترسانی یا نترسانی تفاوتشان نکند، ایمان نمی آورند.

خدا بر دلهایشان و بر گوششان مهر نهاده و بر روی چشمانشان پرده‌ای است، و برایشان عذابی است بزرگ.

پاره‌ای از مردم می‌گویند: به خدا و روز قیامت ایمان آورده‌ایم. حال آنکه ایمان نیاورده‌اند.

اینان خدا و مؤمنان را می‌فریبند، و نمی‌دانند که تنها خود را فریب می‌دهند.

در دلهایشان مرضی است و خدا نیز بر مرضشان بیفزوده است و به کیفر دروغی که گفته‌اند برایشان عذابی است دردآور.

چون به آنان گفته شود که در زمین فساد مکنید، می‌گویند: ما مصلحانیم.

آگاه باشید که اینان خود تبهکارانند و نمی‌دانند.

و چون به آنان گفته شود که شما نیز همانند دیگر مردمان ایمان بیاورید، می‌گویند: آیا ما نیز همانند بیخردان ایمان بیاوریم؟ آگاه باشید، که آنان خود بیخردانند و نمی‌دانند.

و چون به مؤمنان می‌رسند، می‌گویند: ایمان آورده‌ایم. و چون با شیطانهای خویش خلوت می‌کنند، می‌گویند: ما با شما هستیم، ما استهزایشان می‌کنیم.

خداست که آنها را استهزا می‌کند و وامی‌گذاردشان تا همچنان در طغیان خویش سرگردان بمانند.

اینان گمراهی را به هدایت خریدند، پس تجارتشان سود نکرد و در شمار هدایت یافتگان درنیامدند.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ

کرانند، لالانند، کورانند، و باز نمی‌گردند.

۱۸ صُمُّ بُكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

أَوْ كَصَيْبٍ مِّنَ السَّمَاءِ فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ
أَصْبِعَهُمْ فِيَءِاذَانِهِمْ مِّنَ الصَّوَاعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ
مُخِيطٌ بِالْكَافِرِينَ

۱۹

یا چون بارانی سخت در ظلمت همراه با رعد و برق از آسمان
فرود آید، تا مباد که از بانگ صاعقه بمیرند، انگشتان
خویش در گوشها کنند. و خدا بر کافران احاطه دارد.

يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ
وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ
وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۰

نزدیک باشد که برق دیدگان‌شان را نابینا سازد، هرگاه که
بردمد چند گامی برمی‌دارند، و چون خاموش شود، از رفتن
بازایستند. اگر خدا می‌خواست، گوشه‌اشان را کر و
چشم‌ان‌شان را کور می‌ساخت، که او بر هر کاری تواناست.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۲۱
۴۰

ای مردم، پروردگارتان را که شما و پیشینیانتان را بیافریده
است بپرستید. باشد که پرهیزگار شوید.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا
تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۲۲

آن خداوندی که زمین را چون فراشی بگسترده و آسمان را
چون بنایی بی‌فراشت، و از آسمان آبی فرستاد، و بدان آب
برای روزی شما از زمین هر گونه ثمره‌ای برویانید، و خود
می‌دانید که نباید برای خدا همتایانی قرار دهید.

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّنْ
مِّثْلِهِ ۚ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۳

و اگر در آنچه بر بنده خویش نازل کرده‌ایم در تردید
هستید، سوره‌ای همانند آن بیاورید و جز خدای همه
حاضرانتان را فراخوانید اگر راست می‌گویید.

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۲۴

و هرگاه چنین نکرده‌اید –که هرگز نتوانید کرد– پس
بترسید از آتشی که برای کافران مهیا شده و هیزم آن
مردمان و سنگها هستند.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا
قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ
فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَّا بَعُوضَةً فَمَا فَوْقَهَا
فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ
كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ

الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا
أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ
يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَىٰ
السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

به آنان که ایمان آورده‌اند، و کارهای شایسته کرده‌اند،
بشارت ده که برایشان بهشتی است که در آن نهرها
جاری است. و هرگاه که از میوه‌های آن برخوردار شوند
گویند: پیش از این، در دنیا، از چنین میوه‌هایی برخوردار
شده بودیم، که این میوه‌ها شبیه به یکدیگرند. و نیز در
آنجا همسرانی پاکیزه دارند و در آنجا جاودانه باشند.

خدا ابایی ندارد که به پشه و کمتر از آن مثل بزند. آنان که
ایمان آورده‌اند می‌دانند که آن مثل درست و از جانب
پروردگار آنهاست. و اما کافران می‌گویند که خدا از این مثل
چه می‌خواسته است؟ بسیاری را بدان گمراه می‌کند و
بسیاری را هدایت. اما تنها فاسقان را گمراه می‌کند.

کسانی که پیمان خدا را پس از بستن آن می‌شکنند و آنچه
را که خدا به پیوستن آن فرمان داده می‌گسلند و در زمین
فساد می‌کنند، زیانکارانند.

چگونه خدا را انکار می‌کنید، در حالی که مرده بودید و او
شما را زنده ساخت، باز می‌میراند و زنده می‌کند و آنگاه به
نزد او بازگردانده می‌شوید؟

اوست که همه چیزهایی را که در روی زمین است برایتان
بیافرید، آنگاه به آسمان پرداخت و هر هفت آسمان را
برافراشت و خود از هر چیزی آگاه است.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً ۖ قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ ۗ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ

وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَآءِ هٰٓؤُلَآءِ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا بِهٰذَا مَا عَلَّمْتَنَا ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

قَالَ يٰٓءَادَمُ أَنْبِئْهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ ۖ فَلَمَّآ أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِءَادَمَ فَسَجَدُوا ۖ إِلَّا إِبْلِيسَ أَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَآَنَ مِنَ الْكٰفِرِينَ

وَقُلْنَا يٰٓءَادَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ

فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ ۖ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

فَتَلَقَّىٰ ءَادَمُ مِنْ رَّبِّهٖٓ كَلِمٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّهٗ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

و چون پروردگارت به فرشتگان گفت: من در زمین خلیفه‌ای می‌آفرینم، گفتند: آیا کسی را می‌آفرینی که در آنجا فساد کند و خونها بریزد، و حال آنکه ما به ستایش تو تسبیح می‌گوییم و تو را تقدیس می‌کنیم؟ گفت: من آن دانم که شما نمی‌دانید.

و نامها را به تمامی به آدم بیاموخت. سپس آنها را به فرشتگان عرضه کرد. و گفت: اگر راست می‌گویید مرا به نامهای اینها خبر دهید.

گفتند: مژهی تو. ما را جز آنچه خود به ما آموخته‌ای دانشی نیست. تویی دانای حکیم.

گفت: ای آدم، آنها را از نامهایشان آگاه کن. چون از آن نامها آگاهشان کرد، خدا گفت: آیا به شما نگفتم که من نهان آسمانها و زمین را می‌دانم، و بر آنچه آشکار می‌کنید و پنهان می‌داشتید آگاهم؟

و به فرشتگان گفتیم: آدم را سجده کنید. همه سجده کردند جز ابلیس، که سرباز زد و برتری جست. و او از کافران بود.

و گفتیم: ای آدم، خود و زنت در بهشت جای گیرید. و هر چه خواهید، و هر جا که خواهید، از ثمرات آن به خوشی بخورید. و به این درخت نزدیک مشوید، که به زمره ستمکاران درآیید.

پس شیطان آن دو را به خطا واداشت، و از بهشتی که در آن بودند بیرون راند. گفتیم: پایین روید، برخی دشمن برخی دیگر، و قرارگاه و جای برخورداری شما تا روز قیامت در زمین باشد.

آدم از پروردگارش کلمه‌ای چند فرا گرفت. پس خدا توبه او را بپذیرفت، زیرا توبه‌پذیر و مهربان است.

قُلْنَا أَهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا ۖ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَن تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّيَ فَارْهَبُونِ

وَعَامِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ ۖ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّيَ فَاتَّقُونَ

وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَقِمْوُا الصَّلَاةَ وَعَاتُوا الزَّكَاةَ وَآزَكُوعُوا مَعَ الرَّكْعِينَ

أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَقَّوْا رَبَّهُمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

يَبْنَیْ إِسْرَءِیْلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

گفتیم: همه از بهشت فرو شوید؛ پس اگر از جانب من راهنمایی برایتان آمد، بر آنها که از راهنمایی من پیروی کنند بیمی نخواهد بود و خود اندوهناک نمی‌شوند.

کسانی که کافر شوند، و آیات خدا را تکذیب کنند خود اهل جهنّمند و جاودانه در آنجا خواهند بود.

ای بنی اسرائیل، نعمتی را که بر شما ارزانی داشتم به یاد بیاورید. و به عهد من وفا کنید تا به عهدتان وفا کنم. و از من بترسید.

و به آنچه نازل کرده‌ام و کتاب شما را تصدیق می‌کند ایمان بیاورید، و از نخستین کسانی که انکارش می‌کنند مباشید. و آیات مرا به بهای اندک مفروشید و از من بیمناک باشید.

حق را به باطل میامیزید و با آنکه حقیقت را می‌دانید، کتمانش مکنید.

و نماز را برپای دارید و زکات بدهید و با رکوع‌کنندگان رکوع کنید.

آیا در حالی که کتاب را می‌خوانید، مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خود را فراموش می‌کنید؟ آیا به عقل در نمی‌یابید؟

از شکیبایی و نماز یاری جویید. و این دو، کاری دشوارند، جز برای اهل خشوع:

آنان که بی‌گمان می‌دانند که با پروردگار خود دیدار خواهند کرد و نزد او باز می‌گردند.

ای بنی اسرائیل، نعمتی را که بر شما ارزانی داشتم و شما را بر جهانیان برتری دادم به یاد بیاورید.

و بترسید از روزی که هیچ کس دیگری را به کار نیاید و هیچ شفاعتی از کسی پذیرفته نگردد و از کسی عوضی نستانند و کسی را یاری نکنند.

وَإِذْ نَجَّيْنَاكُمْ مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُم سُوءَ الْعَذَابِ
يُذَيِّجُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ فِي ذَلِكُم
بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ

۵۰

وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَنْجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ
وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۱

وَإِذْ وَعَدْنَا مُوسَىٰ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

۵۲

ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۳

وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

۵۴

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَقُومُ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ
بِاتِّخَاذِكُمُ الْعِجْلَ فَتُوبُوا إِلَىٰ بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۵۵

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذْتَكُمُ الصَّعِقَةَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ

۵۶

ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ مِّنْ بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵۷

وَوَهَبْنَا لَكُمْ أَلْغَمًا وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىَ
كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِن كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و به یاد آرید آنگاه که شما را از فرعونیان رهانیدیم: شما را
شکنجه‌های سخت می‌کردند، پسرانتان را می‌کشتند و
زنانتان را زنده می گذاشتند. و در این آزمونی بزرگ از
سوی پروردگارتان بود.

و آن هنگام را که دریا را برایتان شکافتیم و شما را
رهانیدیم و فرعونیان را در برابر چشمانتان غرقه ساختیم.

و آن هنگام را که چهل شب با موسی وعده نهادیم و شما که
ستمکاران بودید، بعد از او گوساله را پرستیدید.

پس گناهانتان را عفو کردیم، باشد که سپاسگزار باشید.

و به یاد آرید آن هنگام را که به موسی کتاب و فرقان
دادیم، باشد که هدایت شوید.

و آن هنگام را که موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، شما
بدان سبب که گوساله را پرستیدید بر خود ستم روا
داشتید؛ اینک به درگاه آفریدگارتان توبه کنید و یکدیگر را
بکشید، که چنین کاری در نزد آفریدگارتان ستوده‌تر است.
پس خدا توبه شما را بپذیرفت، زیرا توبه‌پذیر و مهربان
است.

و آن هنگام را که گفتید: ای موسی، ما تا خدا را به آشکارا
نبینیم به تو ایمان نمی‌آوریم. و همچنان که می‌نگریستید
صاعقه شما را فرو گرفت.

و شما را پس از مردن زنده ساختیم، شاید سپاسگزار
شوید.

و ابر را سایباتان گردانیدیم و برایتان مَنّ و سلوی
فرستادیم: بخورید از این چیزهای پاکیزه که شما را روزی
داده‌ایم. و آنان بر ما ستم نکردند، بلکه بر خود ستم
می‌کردند.

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَّغْفِرَ لَكُمْ
خَطَايَكُمْ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى
الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

وَإِذْ أَسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ كُلُوا وَاشْرَبُوا مِن رِّزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعَثُّوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

وَإِذْ قُلْتُمْ يَمُوسَىٰ لَن نَّصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا
رَبَّكَ يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُثْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا
وَفُومِهَا وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ أَهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَّا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ
بِغَيْرِ الْحَقِّ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

و به یاد آرید آن زمان را که به شما گفتیم: به این قریه
درآیید و از نعمتهای آن هر چه و هر جا که خواسته باشید به
فراوانی بخورید. ولی سجدهکنان از دروازه داخل شوید و
بگویید: بار گناه از ما فرو نه. تا خطاهای شما را ببامرزیم و
به پاداش نیکوکاران بیفزاییم.

اما ستمکاران آن سخن را دیگر کردند و بر آنان به جزای
عصیانی که کرده بودند عذابی آسمانی فرود آوردیم.

و به یاد آرید آنگاه را که موسی برای قوم خود آب خواست.
گفتیم: عصایت را بر آن سنگ بزن. پس دوازده چشمه از
آن بگشاد. هر گروهی آبشخور خود را بدانست. از روزی
خدا بخورید و بیاشامید و در روی زمین به فساد سرکشی
مکنید.

و آنگاه را که گفتید: ای موسی، ما بر یک نوع طعام نتوانیم
ساخت، از پروردگارت بخواه تا برای ما از آنچه از زمین
میروید چون سبزی و خیار و سیر و عدس و پیاز برویاند.
موسی گفت: آیا می‌خواهید آنچه را که برتر است به آنچه
فروتر است بدل کنید؟ به شهری باز گردید که در آنجا هر
چه خواهید به شما بدهند. مقرر شد بر آنها خواری و
بیچارگی و با خشم خدا قرین شدند. و این بدان سبب بود
که به آیات خدا کافر شدند و پیامبران را به ناحق کشتند و
نافرمانی کردند و تجاوز ورزیدند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصْرَى وَالصَّبِئِينَ مَنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۶۳

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَآذِكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

۶۴

ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۶۵

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنكُمْ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

۶۶

فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

۶۷

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً ۚ قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا ۖ قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ

۶۸

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِضٌ وَلَا بِكْرٌ عَوَانُ بَيْنَ ذَٰلِكَ ۖ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ

۶۹

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا لَوْنُهَا ۚ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّاظِرِينَ

کسانی که ایمان آوردند و کسانی که آیین یهودان و ترسایان و صابئان را برگزیدند، اگر به خدا و روز بازپسین ایمان داشته باشند و کاری شایسته کنند، خدا به آنها پاداش نیک می‌دهد و نه بیمناک می‌شوند و نه محزون.

و به یاد آرید آن زمان را که با شما پیمان بستیم و کوه طور را بر فراز سرتان بداشتیم. آنچه را که به شما داده‌ایم با اطمینان بگیرید و آنچه را که در آن است به خاطر بسپارید. باشد که پرهیزگار شوید.

ولی زان پس از فرمان سرباز زدید و اگر فضل و رحمت خدا نبود از زیانکاران می‌بودید.

و شناخته‌اید آن گروه را که در آن روز شنبه از حد خود تجاوز کردند، پس به آنها خطاب کردیم: بوزینگانی خوار و خاموش گردید.

و آنها را عبرت معاصران و آیندگان و اندرزی برای پرهیزگاران گردانیدیم.

و به یاد آرید آن هنگام را که موسی به قوم خود گفت: خدا فرمان می‌دهد که گاوی را بکشید. گفتند: آیا ما را به ریشخند می‌گیری؟ گفت: به خدا پناه می‌برم اگر از نادانان باشم.

گفتند: برای ما پروردگارت را بخوان تا بیان کند که آن چگونه گاوی است؟ گفت: می‌گوید: گاوی است نه سخت پیر و از کار افتاده، نه جوان و کارناکرده، میانسال. اکنون بکنید آنچه شما را می‌فرماید.

گفتند: برای ما پروردگارت را بخوان تا بگوید که رنگ آن چیست؟ گفت: می‌گوید: گاوی است به زرد تند که رنگش بینندگان را شادمان می‌سازد.

قَالُوا أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ

گفتند: برای ما پروردگارت را بخوان تا بگوید آن چگونه گاوی است؟ که آن گاو بر ما مشتبه شده است، و اگر خدا بخواهد ما بدان راه می یابیم.

۷۱

قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولَ تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا الْكَذَّابُ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ

گفت: می گوید: از آن گاوان نیست که رام باشد و زمین را شخم زند و کشته را آب دهد. بی عیب است و یکرنگ. گفتند: اکنون حقیقت را گفتی. پس آن را کشتند، هر چند که نزدیک بود که از آن کار سرباز زنند.

۷۲
۱۰۹

وَإِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ

و به یاد آرید آن هنگام را که کسی را کشتید و بر یکدیگر بهتان زدید و پیکار درگرفتید و خدا آنچه را که پنهان می کردید آشکار ساخت.

۷۳

فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

سپس گفتیم: پاره ای از آن را بر آن کشته بزنید. خدا مردگان را اینچنین زنده می سازد، و نشانه های قدرت خویش را اینچنین به شما می نمایاند، باشد که به عقل دریابید.

۷۴

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

پس از آن دلهای شما چون سنگ، سخت گردید، حتی سخت تر از سنگ که از سنگ گاه جویها روان شود، و چون شکافته شود آب از آن بیرون جهد، و گاه از ترس خدا از فراز به نشیب فرو غلتد، و خدا از آنچه می کنید غافل نیست.

۷۵
حزب
۵

أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

آیا طمع می دارید که به شما ایمان بیاورند، و حال آنکه گروهی از ایشان کلام خدا را می شنیدند و با آنکه حقیقت آن را می یافتند تحریفش می کردند و از کار خویش آگاه بودند؟

۷۶

وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَا بِبَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُم بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

و چون با مؤمنان دیدار کنند، گویند: ما هم ایمان آورده ایم. و چون با یکدیگر خلوت کنند، گویند: آیا با آنان از دانشی که خدا به شما ارزانی داشته سخن می گوئید، تا به یاری آن در نزد پروردگارتان بر شما حجت آرند؟ آیا به عقل در نمی یابید؟

أَوْ لَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۸

وَمِنْهُمْ أُمِّيُونَ لَا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

۷۹

فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

۸۰

وَقَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ ۖ أَمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

۸۱

بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً وَأَحَاطَتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۸۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۸۳
۱۱۲

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ

آیا نمی‌دانند که هر چه را که پنهان می‌دارند و هر چه را که آشکار می‌سازند، خدا می‌داند؟

برخی از ایشان بیسوادانی هستند که نمی‌دانند در آن کتاب چیست، جز سخنانی که شنیده‌اند و می‌خوانند. اینان تنها پایبند گمان خویشند.

پس وای بر آنهایی که کتاب را خود به دست خود می‌نویسند، و تا سودی اندک برند، می‌گویند که از جانب خدا نازل شده. پس وای بر آنها بدانچه نوشتند و وای بر آنها از سودی که می‌برند.

و گفتند: آتش جز چند روزی ما را نسوزاند. بگو: آیا با خدا چنین پیمانی بسته‌اید، تا او خلاف پیمان خود نکند؟ یا آنکه از روی نادانی چنین نسبتی به خدا می‌دهید؟

آری. آنان که مرتکب کاری زشت شدند و گناهشان گرد بر گردشان بگرفت، اهل جهنمند و جاودانه در آن.

و آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، اهل بهشتند و در آن جاویدان.

به یاد آرید آن هنگام را که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدا را نپرستید و به پدر و مادر و خویشاوندان آن و یتیمان و درویشان نیکی کنید و به مردمان سخن نیک گویند و نماز بخوانید و زکات بدهید. ولی جز اندکی از شما، پشت کردید و شما را روی‌گردانندگان.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تَخْرُجُونَ
أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ

و آن هنگام را که با شما پیمان نهادیم که خون هم مریزید و یکدیگر را از خان‌ومان آواره مسازید و شما به پیمان گردن نهادید و خود بر آن گواه هستید.

ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِنْ
يَأْتُوكُمْ أُسْرَى تَفْلُدُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ إِخْرَاجُهُمْ
أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ
مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ
الْقِيَمَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا
تَعْمَلُونَ

پس شما چنین جماعتی هستید که یکدیگر را می‌کشید و گروهی از خود را از خان‌ومان‌شان آواره می‌کنید و بر ضد آنها به گناه و بیداد به همدستی یکدیگر برمی‌خیزید و اگر به اسارت شما در آیند در برابر آزادی‌شان فدیة می‌گیرید و حال آنکه بیرون راندنشان بر شما حرام بود. آیا به بعضی از کتاب ایمان می‌آورید و بعض دیگر را انکار می‌کنید؟ پاداش کسی که چنین کند در دنیا جز خواری نیست و در روز قیامت به سخت‌ترین وجهی شکنجه می‌شود و خدا از آنچه می‌کنید غافل نیست.

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُفُ
عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

اینان همان کسانی که آخرت را دادند و زندگی دنیا را خریدند. از عذابشان کاسته نگردد و کس یاریشان نکند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ
وَءَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ
فَلَمَّا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ
فَفَرِّقَا كَذَّبْتُمْ وَفَرِّقَا تَقْتُلُونَ

به تحقیق موسی را کتاب دادیم و از پی او پیامبران فرستادیم. و به عیسی بن مریم دلایل روشن عنایت کردیم و او را به روح‌القدس تأیید نمودیم. و هرگاه پیامبری آمد و چیزهایی آورد که پسند نفس شما نبود سرکشی کردید، و گروهی را دروغگو خواندید و گروهی را کشتید.

وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا
يُؤْمِنُونَ

گفتند: دل‌های ما در حجاب است. نه، خدا آنان را به سبب کفری که می‌ورزند مطرود ساخته و چه اندک ایمان می‌آورند.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا
مِنْ قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا
عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ

بِئْسَمَا اشْتَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ بَغْيًا
أَنْ يُنَزِّلَ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ فَبَاءُوا
بِغَضَبٍ عَلَى غَضَبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا نُوْمِنُ بِمَا أَنْزَلَ
عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ
قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِنْ قَبْلُ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا
ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأُشْرِبُوا فِي
قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ قُلْ بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِ
إِيمَانُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

و چون ایشان را از جانب خدا کتابی آمد، و او را شناختند،
هر چند کتابشان را هم تصدیق کرده بود، و با آنکه زان
پیش خواستار پیروزی بر کافران بودند، به او ایمان
نیاوردند، که لعنت خدا بر کافران باد.

با خود، بد معامله‌ای کردند آنگاه که از حسد به کتاب خدا
کافر شدند و از اینکه خدا فضل و کرم خویش را به هر
کس از بندگان خود که بخواهد ارزانی می‌دارد حسد بردند
و قرین خشمی افزون بر خشم دیگر شدند، و کافران را
عذابی است خوارکننده.

و چون به آنها گفته شود که به آنچه خدا نازل کرده است
ایمان بیاورید، می‌گویند: ما به آنچه بر خودمان نازل شده
است ایمان می‌آوریم. و به غیر آن هر چند با حقیقت همراه
باشد و کتابشان را هم تصدیق کند، ایمان نمی‌آورند. بگو:
اگر شما ایمان آورده بودید، از چه روی پیامبران خدا را
پیش از این می‌کشتید؟

موسی با دلیلهای روشن خویش به هدایت شما آمد و شما
ستمکاران، پس از او به گوساله گرویدید.

و با شما پیمان بستیم و کوه طور را بر فراز سرتان
بداشتیم. اکنون آنچه را که برایتان فرستاده‌ایم با ایمان
استوار بگیرید و کلام خدا را بشنوید. گفتند: شنیدیم و به
کار نخواهیم بست. بر اثر کفرشان عشق گوساله در دلشان
جای گرفت. بگو: اگر بدانچه می‌گویید باور دارید، باورتان
شما را به بدکاری وا می‌دارد.

قُلْ إِنْ كَانَتْ لَكُمْ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِنْدَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَوَةٍ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرَ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحِّزٍ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعَمَّرَ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

قُلْ مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ

أَوْ كُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

بگو: اگر راست می‌گویید که سرای آخرت نزد خدا ویژه شماست نه مردم دیگر، پس آرزوی مرگ کنید.

ولی به سبب اعمالی که مرتکب شده‌اند، هرگز آرزوی مرگ نخواهند کرد. خدا ستمکاران را می‌شناسد.

آنان را از مردم دیگر، حتی مشرکان، به زندگی اینجهانی حریص‌تر خواهی یافت و بعضی از کافران دوست دارند که هزار سال در این دنیا زیست کنند؛ و این عمر دراز عذاب خدا را از آنان دور نخواهد ساخت، که خدا به اعمالشان بیناست.

به آنان که با جبریل دشمنی می‌ورزند، بگو: اوست که این آیات را به فرمان خدا بر دل تو نازل کرده است تا کتابهای دیگر آسمانی را تصدیق کند و برای مؤمنان رهنمون و بشارت باشد.

هر که دشمن خدا و فرشتگان او و پیامبرانش و جبریل و میکال باشد، خدا هم دشمن کافران است.

هر آینه که بر تو آیاتی روشن نازل کردیم. و جز فاسقان کسی منکر آنها نخواهد شد.

آیا هر بار که با خدا پیمانی بستند گروهی از ایشان پیمان شکنی کردند؟ آری بیشترشان ایمان نخواهند آورد.

و گروهی از اهل کتاب چون پیامبری از جانب خدا بر آنان مبعوث شد که به کتابشان هم گواهی می‌داد، کتاب خدا را چنان که گویی از آن بی‌خبرند، پس پشت افکندند.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ ۖ وَمَا كَفَرَ
 سُلَيْمَنُ وَلَكِنَّ الشَّيْطَانَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
 السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَرْوَتَ ۚ
 وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا
 تَكْفُرْ ۖ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
 وَزَوْجِهِ ۚ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ
 وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ ۚ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ
 اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
 أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۲۰
 بقره
 ۱۰۲
 ۲۸۶

وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ

۱۰۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا انْظُرْنَا
 وَاسْمَعُوا ۚ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۰۴
 ر۱۴

مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
 أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِّنْ خَيْرٍ مِّنْ رَبِّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
 بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۱۰۵

و از افسونی که دیوها به روزگار پادشاهی سلیمان
 می‌خواندند پیروی کردند، و سلیمان کافر نبود، ولی دیوها
 که مردم را جادوگری می‌آموختند کافر بودند. و نیز آن
 افسون که بر آن دو فرشته، هاروت و ماروت، در بابل نازل
 شد، در حالی که آن دو به هر کس که جادوگری می‌آموختند
 می‌گفتند: کار ما فتنه است، مباد کافر شوی. و مردم از آن
 دو جادوهایی می‌آموختند که می‌توانستند میان زن و شوی
 جدایی افکنند و آنان جز به فرمان خدا به کسی زیانی
 نمی‌رسانیدند و آنچه مردم می‌آموختند به آنها زیان
 می‌رسانید، نه سود. و خود می‌دانستند که خریداران آن
 جادو را در آخرت بهره‌ای نیست. خود را به بد چیزی
 فروختند، اگر می‌دانستند.

اگر ایمان آورده و پرهیزگار شده بودند، پاداشی که از جانب
 خدا به آنها داده می‌شد، از هر چیز دیگری نیکوتر می‌بود،
 اگر می‌دانستند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مگویید «راعنا»، بگویید
 «انظرنا». و گوش فرا دارید که برای کافران عذابی است
 دردآور.

از میان اهل کتاب آنان که کافر شدند، و نیز مشرکان،
 دوست نمی‌دارند که از جانب پروردگار به شما خیری برسد.
 و حال آنکه خدا هر کس را که بخواهد به بخشایش خویش
 مخصوص می‌دارد. خدا صاحب فضلی بزرگ است.

مَا نَنْسَخْ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَا أَوْ مِثْلَهَا ۗ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

هیچ آیه‌ای را منسوخ یا ترک نمی‌کنیم مگر آنکه بهتر از آن یا همانند آن را می‌آوریم. آیا نمی‌دانی که خدا بر هر کاری تواناست؟

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

آیا نمی‌دانی که خدا فرمانروای آسمانها و زمین است و شما را جز او یاری و یاور نیست؟

أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْأَلُوا رَسُولَكُمْ كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَّبِعِ الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

آیا می‌خواهید از پیامبر خود چیزی بپرسید، همچنان که قوم موسی پیش از این از موسی پرسیده بودند؟ آن کس که کفر را به جای ایمان برگزیند، چون کسی است که راه راست را گم کرده باشد.

وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ ۖ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بسیاری از اهل کتاب با آنکه حقیقت بر آنها آشکار شده، از روی حسد، دوست دارند شما را پس از ایمان آوردنتان به کفر بازگردانند. عفو کنید و گذشت کنید، تا خدا فرمانش را بیاورد، که او بر هر کاری تواناست.

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

نماز بگزارید و زکات بدهید. هر نیکی را که پیشاپیش برای خود روانه می‌دارید نزد خدایش خواهید یافت. هر آینه خدا به کارهایی که می‌کنید بیناست.

وَقَالُوا لَن يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۚ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

گفتند: جز یهودان و ترسایان کسی به بهشت نمی‌رود. این آرزوی آنهاست. بگو: اگر راست می‌گویید حجت خویش بیاورید.

بَلَىٰ ۚ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ ۖ عِندَ رَبِّهِ ۖ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آری، هر کس که از روی اخلاص رو به خدا کند و نیکوکار بود، پاداشش را از پروردگارش خواهد گرفت و دستخوش بیم و اندوه نمی‌شود.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ التَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ
التَّصْرَىٰ لَيْسَتْ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ^ق
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

با آنکه کتاب خدا را می‌خوانند، یهودان گفتند که ترسایان بر حق نیند و ترسایان گفتند که یهودان بر حق نیند. همچنین آنها که ناگاهند سخنی چون سخن آنان گویند. خدا در روز قیامت درباره آنچه در آن اختلاف می‌کنند، میانشان حکم خواهد کرد.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ
وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا
خَافِينَ^ع لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

کیست ستمکارتر از آنکه نگذاشت که نام خدا در مسجدهای خدا برده شود، و در ویران ساختن آنها کوشید؟ روا نیست در آن مسجدها جز بیمناک و ترسان داخل شوند و نصیبشان در دنیا خواری و در آخرت عذابی بزرگ است.

وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ فَأَيْنَمَا تُولُّوا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ إِنَّ
اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

مشرق و مغرب از آن خداست. پس به هر جای که رو کنید، همان جا رو به خداست. خدا فراخ‌رحمت و داناست.

وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا^ط سُبْحَنَهُ^ط بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ^ط كُلُّ لَّهُ قَنِينٌ^ط

گفتند که خدا فرزندی گرفت. منزّه است او. بلکه هر چه در آسمانها و زمین است از آن اوست و همه فرمانبردار اویند.

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

آفریننده آسمانها و زمین است. چون اراده چیزی کند، می‌گوید: موجود شو. و آن چیز موجود می‌شود.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا^ظ آيَةً^ظ
كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَبَّهَتْ^ظ قُلُوبُهُمْ^ظ
قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ

نادانان گفتند: چرا خدا با ما سخن نمی‌گوید؟ یا معجزه‌ای بر ما نمی‌آید؟ پیشینیان‌شان نیز چنین سخنانی می‌گفتند. دلهایشان همانند یکدیگر است. ما برای آنان که به یقین رسیده‌اند، آیات را بیان کرده‌ایم.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا^ط وَلَا تُسْأَلُ عَنْ
أَصْحَابِ الْجَحِيمِ

ما تو را که سزاوار هستی، به رسالت فرستادیم، تا مژده دهی و بیم دهی. تو مسئول دوزخیان نیستی.

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ۗ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ ۗ وَلَئِنْ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

الَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ ۗ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

يَبْنَئِ إِسْرَءِيلَ أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا شَفْعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

وَإِذْ أَتَاكَ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ ۖ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا ۖ قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۖ قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ

وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنًا وَاتَّخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ أَنَّ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَتِّعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

یهودان و ترسایان از تو خشنود نمی‌شوند، تا به آیینشان گردن نهی. بگو: هدایت، هدایتی است که از جانب خدا باشد. اگر از آن پس که خدا تو را آگاه کرده است از خواسته آنها پیروی کنی، هیچ یاور و مددکاری از جانب او نخواهی داشت.

کسانی که کتابشان داده‌ایم و آنچنان که سزاوار است آن را می‌خوانند، مؤمنان به آن هستند، و آنان که به آن ایمان ندارند، زینکاران هستند.

ای بنی اسرائیل، از آن نعمتی که بر شما ارزانی داشتم و شما را بر جهانیان برتری دادم، یاد کنید.

و بترسید از روزی که هیچ کس دیگری را به کار نیاید و فدیة پذیرفته نشود و شفاعت سودشان نکند و کسی به یاریشان برنخیزد.

و پروردگار ابراهیم او را به کاری چند بیازمود و ابراهیم آن کارها را به تمامی به انجام رسانید. خدا گفت: من تو را پیشوای مردم گردانیدم. گفت: فرزندانم را هم؟ گفت: پیمان من ستمکاران را در بر نگیرد.

و کعبه را جایگاه اجتماع و مکان امن مردم ساختیم. مقام ابراهیم را نمازگاه خویش گیرید. ما ابراهیم و اسماعیل را فرمان دادیم: خانه مرا برای طواف‌کنندگان و مقیمان و راکعان و ساجدان پاکیزه دارید.

و ابراهیم گفت: ای پروردگار من، این شهر را جای امنی گردان و از مردمش آنان را که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، از هر ثمره روزی ساز. گفت: هر کس که کافر شد او را اندک برخورداری دهم، سپس به عذاب آتش دچارش گردانم، که بد سرانجامی است.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و چون ابراهیم و اسماعیل پایه‌های خانه را بالا بردند، گفتند: ای پروردگار ما، از ما بپذیر، که تو شنوا و دانا هستی.

رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

ای پروردگار ما، ما را فرمانبردار خویش ساز و نیز فرزندان ما را فرمانبردار خویش گردان، و مناسکمان را به ما بیاموز، و توبه ما بپذیر که تو توبه‌پذیرنده و مهربان هستی.

رَبَّنَا وَأَبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ای پروردگار ما، از میانشان پیامبری بر آنها مبعوث گردان تا آیات تو را برایشان بخواند و به آنها کتاب و حکمت بیاموزد و آنها را پاکیزه سازد و تو پیروزمند و حکیم هستی.

وَمَنْ يَرْغَبْ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ

چه کسی از کیش ابراهیم روی برمی‌تابد جز آنکه خود را بی‌خرد ساخته باشد؟ ابراهیم را در دنیا برگزیدیم و او در آخرت نیز از شایستگان است.

إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

و پروردگارش به او گفت: تسلیم شو. گفت: من در برابر پروردگار جهانیان تسلیمم.

وَوَصَّىٰ بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبُ يَبْنِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

ابراهیم به فرزندان خود وصیت کرد که در برابر خدا تسلیم شوند. و یعقوب به فرزندان خود گفت: ای فرزندان من، خدا برای شما این دین را برگزیده است، مباد بمیرید بی آنکه بدان گردن نهاده باشید.

أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِن بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَٰهًا وَاحِدًا وَنَحْنُ لَهُ مُّسْلِمُونَ

آیا شما حاضر بودید، آنگاه که مرگ یعقوب فرا رسید و به فرزندان او گفت: پس از من چه چیز را می‌پرستید؟ گفتند: خدای تو و خدای نیاکان تو ابراهیم و اسماعیل و اسحاق را به یکتایی خواهیم پرستید و در برابر او تسلیم هستیم.

تِلْكَ أُمَمٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنها امت‌هایی بوده‌اند که اکنون درگذشته‌اند. آنچه کرده بودند از آن آنهاست و آنچه شما کنید از آن شماست و شما را از اعمالی که آنها می‌کرده‌اند نمی‌پرسند.

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

گفتند: یهودی یا نصرانی شوید تا به راه راست افتید. بگو: ما کیش یکتاپرستی ابراهیم را برگزیدیم و او مشرک نبود.

بگویید: ما به خدا و آیاتی که بر ما نازل شده و نیز آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و سبطها نازل آمده و نیز آنچه به موسی و عیسی فرستاده شده و آنچه بر پیامبران دیگر از جانب پروردگارشان آمده است، ایمان آورده‌ایم. میان هیچ یک از پیامبران فرقی نمی‌نهییم و همه در برابر خدا تسلیم هستیم.

اگر به آنچه شما ایمان آورده‌اید، آنان نیز ایمان بیاورند، هدایت یافته‌اند. اما اگر روی برتافتند، پس با تو سرِ خلاف دارند و در برابر آنها خدا تو را کافی است که او شنوا و داناست.

این رنگ خداست و رنگ چه کسی از رنگ خدا بهتر است. ما پرستندگان او هستیم.

بگو: آیا درباره خدا با ما مجادله می‌کنید؟ او پروردگار ما و شماسست. اعمال ما از آن ما و اعمال شما از آن شماسست و ما او را به پاکدلی می‌پرستیم.

آیا می‌گویید که ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و سبطها یهودی یا نصرانی بودند؟ بگو: آیا شما آگاه ترید یا خدا؟ ستمکارتر از کسی که گواهی خود را از خدا پنهان می‌کند کیست؟ و خداوند از کارهایی که می‌کنید غافل نیست.

آنان اَمتهایی بوده‌اند که اکنون درگذشته‌اند. آنچه آنها کردند از آن آنهاست و آنچه شما می‌کنید از آن شماسست و شما را از اعمال آنها نمی‌پرسند.

قُولُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنْزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

۱۳۶

فَإِنْ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ ۖ فَقَدِ اهْتَدَوْا ۖ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۖ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۱۳۷

صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ

۱۳۸

قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ

۱۳۹

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ ءَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمْ اللَّهُ ۚ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۱۴۰

تِلْكَ أُمَمٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۴۱

سَيَقُولُ السُّفَهَاءُ مِنَ النَّاسِ مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلَتِهِمْ الَّتِي
كَانُوا عَلَيْهَا قُلٌ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ
إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى
النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا
الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعُ الرَّسُولَ مِمَّنْ
يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ
هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ إِيْمَانَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ
لَرَّءُوفٌ رَحِيمٌ

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً
تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا
كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ غَمَّا
يَعْمَلُونَ

وَلَيْنَ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا
قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبَلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ
بَعْضٍ وَلَيْنَ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ
الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

از مردم، آنان که کم خردند، خواهند گفت: چه چیز آنها را از
قبله‌ای که رو به روی آن می‌ایستادند برگردانید؟ بگو:
مشرق و مغرب از آن خداست و خدا هر کس را که بخواهد
به راه راست هدایت می‌کند.

آری چنین است که شما را بهترین امت‌ها گردانیدیم تا بر
مردمان گواه باشید و پیامبر بر شما گواه باشد. و آن قبله‌ای
را که رو به روی آن می‌ایستادی دگرگون نکردیم، جز بدان
سبب که آنان را که از پیامبر پیروی می‌کنند از آنان که
مخالفت می‌ورزند بازشناسیم. هر چند که این امر جز بر
هدایت‌یافتگان دشوار می‌نمود. خدا ایمان شما را تباه
نمی‌کند، او بر مردمان مهربان و بخشاینده است.

نگریستنت را به اطراف آسمان می‌بینیم. تو را به سوی
قبله‌ای که می‌پسندی می‌گردانیم. پس روی به جانب
مسجدالحرام کن. و هر جا که باشید روی بدان جانب کنید.
اهل کتاب می‌دانند که این دگرگونی به حق و از جانب
پروردگارشان بوده است. و خدا از آنچه می‌کنید غافل
نیست.

برای اهل کتاب هر برهان و نشانه‌ای که بیاوری از قبله تو
پیروی نخواهند کرد، و تو نیز از قبله آنها پیروی نمی‌کنی، و
آنها هم خود پیرو قبله یکدیگر نخواهند بود. هرگاه پس از
آگاهی، پی خواهشهای ایشان بروی، از ستمکاران خواهی
بود.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۖ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ^ط
وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

اهل کتاب همچنان که فرزندان خود را می‌شناسند او را می‌شناسند، ولی گروهی از ایشان در عین آگاهی حقیقت را پنهان می‌دارند.

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

آنچه از جانب خدا بر تو نازل شده، حق همان است؛ تردید مکن.

وَلِكُلِّ وِجْهَةً هُوَ مُوَلِّيهَا^ط فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

هر کسی را جانبی است که بدان روی می‌آورد. پس در نیکی کردن بر یکدیگر سبقت گیرید. هر جا که باشید خدا شما را حاضر می‌آورد، که او بر هر کاری تواناست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

از هر جای که بیرون شوی روی خود به جانب مسجدالحرام کن. حق همان است که پروردگارت بدان امر فرموده. و خدا از کارهایتان ناآگاه نیست.

وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ^ط وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ ۚ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ۚ وَلَا تُمَنِّعِي عَلَيْهِمْ وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

از هر جای که بیرون شوی روی خویش به جانب مسجدالحرام کن. و هر جا که باشید روی بدان سوی کنید تا هیچ کس را، جز ستمکاران، با شما مجادله‌ای نباشد. از ایشان مترسید، از من بترسید تا نعمت خویش بر شما تمام کنم، باشد که هدایت شوید.

كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

همچنان که پیامبری از خود شما را بر شما فرستادیم تا آیات ما را برایتان بخواند و شما را پاکیزه گرداند و کتاب و حکمت آموزد و آنچه را که نمی‌دانستید به شما یاد دهد.

فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم. مرا سپاس گوئید و ناسپاسی من مکنید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از شکیبایی و نماز مدد جویید که خدا با شکیبایان است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمُوتَ بَلْ أَحْيَاءٌ
وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ

وَلَتَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ
الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ^ق وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ^ط وَأُولَئِكَ هُمُ
الْمُهْتَدُونَ

إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ^ط فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ
اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا^ج وَمَنْ تَطَوَّعَ
خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ
بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُّوا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ
وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ
اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

وَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَاحِدٌ^ط لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

آنان را که در راه خدا کشته می‌شوند، مرده خوانید. آنها
زنده‌اند و شما در نمی‌یابید.

البته شما را به اندکی ترس و گرسنگی و بینوایی و بیماری و
نقصان در محصول می‌آزماییم. و شکیبایان را بشارت ده.

کسانی که چون مصیبتی به آنها رسید گفتند: ما از آن خدا
هستیم و به او باز می‌گردیم.

صلوات و رحمت پروردگارشان بر آنان باد، که هدایت
یافتگانند.

صفا و مروه از شعایر خداست. پس کسانی که حجّ خانه را به
جای می‌آورند یا عمره می‌گذارند، اگر بر آن دو کوه طواف
کنند مرتکب گناهی نشده‌اند. پس هر که کار نیکی را به
رغبت انجام دهد بداند که خدا شکر گزارنده‌ای داناست.

کسانی را که دلایل روشن و هدایت‌کننده ما را، پس از آنکه
در کتاب برای مردم بیانشان کرده‌ایم، کتمان می‌کنند هم
خدا لعنت می‌کند و هم دیگر لعنت‌کنندگان.

مگر آنها که توبه کردند و به صلاح آمدند و آنچه پنهان
داشته بودند آشکار ساختند، که توبه‌شان را می‌پذیرم و من
توبه‌پذیر و مهربانم.

بر آنان که کافر بودند و در کافری مُردند لعنت خدا و
فرشتگان و همه مردم باد.

جاودانه در لعنتند و در عذابشان تخفیف داده نشود و
لحظه‌ای مهلتشان ندهند.

خدای شما خدایی است یکتا. خدایی جز او نیست بخشاینده
و مهربان.

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ
اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَّاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَبَتْ فِيهَا مِنْ كُلِّ ذَاتٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

در آفرینش آسمانها و زمین، و در آمد و شد شب و روز، و
در کشتیهایی که در دریا می‌روند و مایه سود مردمند، و در
بارانی که خدا از آسمان فرو می‌فرستد تا زمین مرده را
بدان زنده سازد و جنبندگان را در آن پراکنده کند، و در
حرکت بادها، و ابرهای مسخر میان زمین و آسمان؛ برای
خردمندانی که در می‌یابند نشانه هاست.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ
كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعَذَابِ

بعضی از مردم خدا را همتایانی اختیار می‌کنند و آنها را
چنان دوست می‌دارند که خدا را. ولی آنان که ایمان
آورده‌اند خدا را بیشتر دوست می‌دارند. و آنگاه که این
ستم پیشگان عذاب را ببینند دریابند که همه قدرت از آن
خداست. هر آینه خدا به سختی عقوبت می‌کند.

إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ

آنگاه که پیشوایان، عذاب را بنگرند و از فرمانبران خویش
بیزاری جویند و پیوند میان ایشان گسسته گردد.

وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا
مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ حَسْرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ
بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ

و آن پیروان گویند: کاش بار دیگر بازمی‌گشتیم، تا آنچنان
که از ما بیزاری جسته‌اند از آنها بیزاری می‌جستیم. خداوند
کردارهایشان را اینچنین مایه حسرتشان سازد و آنان از
آتش رهایی نیابند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَلًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ

ای مردم، از آن چیزهای حلال و پاکیزه که در زمین است
بخورید و پای به جای پای شیطان مگذارید که دشمن آشکار
شماست.

إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ

او شما را به بدی و زشتی فرمان می‌دهد و می‌خواهد که
درباره خدا چیزهایی بگویید که بدان آگاه نیستید.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أُولَٰؤِكَ كَانَ عِبَادُكُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

۱۷۱

وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّ بُكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

۱۷۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۱۷۳

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ بِهِ ۖ لَٰغِيرِ ۗ اللَّهُ ۖ فَمَن اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۷۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ۖ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۵

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الضَّلَالََةَ بِالْهُدَىٰ ۖ وَالْعَذَابُ بِالْمَغْضَةِ ۖ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ

۱۷۶

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ ۖ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

چون به ایشان گفته شود که از آنچه خدا نازل کرده است پیروی کنید، گویند: نه، ما به همان راهی می‌رویم که پدرانمان می‌رفتند. حتی اگر پدرانشان بیخرد و گمراه بوده‌اند.

مثل کافران، مثل حیوانی است که کسی در گوش او آواز کند، و او جز بانگی و آوازی نشنود. اینان کرانند، لالانند، کورانند و هیچ در نمی‌یابند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از آن چیزهای پاکیزه‌ای که روزی شما کرده‌ایم، بخورید و اگر خدا را می‌پرستید، سپاسش را به جای آورید.

جز این نیست که مردار را و خون را و گوشت خوک را و آنچه را که به هنگام ذبح نام غیر خدا بر آن بخوانند، بر شما حرام کرد. اما کسی که ناچار شود هرگاه که بی‌میلی جوید و از حد نگذراند، گناهی مرتکب نشده است، که خدا آمرزنده و بخشاینده است.

آنان که کتابی را که خدا نازل کرده است پنهان می‌دارند، تا بهای اندکی بستانند، شکمهای خود را جز از آتش انباشته نمی‌سازند. و خدا در روز قیامت با آنها سخن نگوید و پاکشان نسازد و بهره آنها عذابی دردآور است.

اینان گمراهی را به جای هدایت برگزیدند و عذاب را به جای آمرزش. چه چیز بر آتش شکیبایشان ساخته؟

زیرا که خدا کتاب را به حق نازل کرد و کسانی که در کتاب خدا اختلاف می‌کنند، در مخالفتی دور از موابند.

لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ
وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ
وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَءَاتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى
وَالْيَتَامَى وَالْمَسْكِينِ وَأَبْنَى السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ
وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ
الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلِ
الْحَرْبِ بِالْحَرْبِ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَى بِالْأُنْثَى فَمَنْ عُفِيَ لَهُ
مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعُ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ إِلَيْهِ بِإِحْسَنٍ
ذَلِكَ تَخْفِيفٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ فَمَنِ اعْتَدَى بَعْدَ ذَلِكَ
فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا
الْوَصِيَّةَ لِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ
يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

نیکی آن نیست که روی خود به جانب مشرق و مغرب کنید، بلکه نیکوکار کسی است که به خدا و روز بازپسین و فرشتگان و کتاب خدا و پیامبران ایمان آورد. و مال خود را، با آنکه دوستش دارد، به خویشاوندان و یتیمان و درماندگان و مسافران و گدایان و دربندماندگان ببخشد. و نماز بگذارد و زکات بدهد. و نیز کسانی هستند که چون عهدی می‌بندند بدان وفا می‌کنند. و آنان که در بینوایی و بیماری و به هنگام جنگ صبر می‌کنند، اینان راستگویان و پرهیزگارانند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، درباره کشتگان بر شما قصاص مقرر شد: آزاد در برابر آزاد و بنده در برابر بنده و زن در برابر زن. پس هر کس که از جانب برادر خود عفو گردد باید که با خشنودی از پی ادای خونها رود و آن را به وجهی نیکو بدو پردازد. این حکم، تخفیف و رحمتی است از جانب پروردگارتان و هر که از آن سرباز زند، بهره او عذابی است دردآور.

ای خردمندان، شما را در قصاص کردن زندگی است. باشد که پروا کنید.

هرگاه یکی از شما را مرگ فرا رسد و مالی بر جای گذارد، مقرر شد که درباره پدر و مادر و خویشاوندان، از روی انصاف وصیت کند. و این شایسته پرهیزگاران است.

پس هر کس که آن وصیت را بشنود و آنگاه دگرگونش سازد، گناهش بر آن کسی است که آن را دگرگون ساخته است. خدا شنوا و داناست.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مُوَصِّ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا
إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ
عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ
فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ
مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا
خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ
أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُكُمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ
إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

هرگاه بیم آن رود که وصیت‌کننده‌ای در وصیت خویش دستخوش ستم یا گناهی شده باشد، اگر کسی به اصلاح میان آنان پردازد، مرتکب گناهی نشده است، که خدا آمرزنده و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، روزه داشتن بر شما مقرر شد، همچنان که بر کسانی که پیش از شما بوده‌اند مقرر شده بود، تا پرهیزگار شوید.

روزهایی معدود. هر کس که از شما بیمار یا در سفر باشد، به همان تعداد از روزهای دیگر روزه بدارد. و آنان که توانایی آن ندارند، هر روز را به اطعام مسکینی باز خرد. و هر که به رغبت در آن بیفزاید، برایش بهتر است و اگر می‌خواهید بدانید، بهتر آن است که خود روزه بدارید.

ماه رمضان، که در آن برای راهنمایی مردم و بیان راه روشن هدایت و جدا ساختن حق از باطل، قرآن نازل شده است. پس هر کس که این ماه را دریابد، باید که در آن روزه بدارد. و هر کس که بیمار یا در سفر باشد، به همان تعداد از روزهای دیگر. خدا برای شما خواستار آسایش است نه سختی و تا آن شمار را کامل سازید. و خدا را بدان سبب که راهنماییتان کرده است به بزرگی یاد کنید و سپاس گویند.

چون بندگان من درباره من از تو بپرسند، بگو که من نزدیکم و به ندای کسی که مرا بخواند پاسخ می‌دهم. پس به ندای من پاسخ دهند و به من ایمان آورند تا راه راست یابند.

أَحَلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا ۚ كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

۲۰
بقره
۱۸۷
/۲۸۶

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۸۸

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَىٰ وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۸۹
حزب
۱۲
۲۵۹

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۱۹۰

همبستری با زنانتان در شب ماه روزه بر شما حلال شد. آنها پوشش شمایند و شما پوشش آنهايید. خدا می‌دانست که شما به خویشتن خیانت می‌ورزید، پس توبه شما را بپذیرفت و شما را عفو کرد. اکنون با آنها همبستر شوید و آنچه را که خدا بر شما مقرر گردانیده است انجام دهید، و بخورید و بیاشامید تا رشته روشن صبحدم در تاریکی شب آشکار شود. و روزه را به شب برسانید. و چون در مسجد اعتکاف کنید، با زنان همبستر مشوید. اینها حدود فرمان خداست، بدان نزدیک مشوید. خدا آیات خود را اینچنین بیان می‌کند، باشد که به پرهیزگاری برسند.

اموال یکدیگر را به ناشایست مخورید و آن را به رشوت به حاکمان مدهید تا بدان سبب اموال گروهی دیگر را به ناحق بخورید. و شما خود می‌دانید.

از تو درباره هلالهای ماه می‌پرسند، بگو: برای آن است که مردم وقت کارهای خویش و زمان حج را بشناسند. و پسندیده نیست که از پشت خانه‌ها به آنها داخل شوید، ولی پسندیده راه کسانی است که پروا می‌کنند و از درها به خانه‌ها درآیند و از خدا بترسید تا رستگار شوید.

با کسانی که با شما جنگ می‌کنند، در راه خدا بجنگید و تعدی نکنید. زیرا خدا تعدی‌کنندگان را دوست ندارد.

وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِّنْ حَيْثُ
أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تَقْتُلُوهُمْ عِنْدَ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّى يُقْتَلُوا فِيهِ ۖ فَإِنْ قَتَلُوكُمْ
فَأَقْتُلُوهُمْ كَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

و اگر باز ایستادند، خدا آمرزنده و مهربان است.

۱۹۲

وَقَتِّلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ ۚ فَإِنْ
أَنْتَهُوا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ

۱۹۳

با آنها بجنگید تا دیگر فتنه‌ای نباشد و دین تنها دین خدا
شود. ولی اگر از آیین خویش دست برداشتند، تجاوز جز بر
ستمکاران روا نیست.

این ماه حرام در مقابل آن ماه حرام و شکستن ماه‌های حرام
را قصاص است. پس هر کس بر شما تعدی کند. به همان
اندازه تعدی‌اش بر او تعدی کنید و از خدا بترسید و بدانید
که او با پرهیزگاران است.

الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَتُ قِصَاصٌ ۚ فَمَنْ
أَعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَأَعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا أَعْتَدَى
عَلَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

۱۹۴

در راه خدا انفاق کنید و خویشتن را به دست خویش به
هلاکت میندازید و نیکی کنید که خدا نیکوکاران را دوست
دارد.

وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۱۹۵

حج و عمره را برای خدا کامل به جای آرید. و اگر شما را از
حج بازداشتند، آن قدر که میسر است قربانی کنید و سر
متراشید تا قربانی شما به قربانگاهش برسد. اگر یکی از
شما بیمار یا در سرش آزاری بود به عنوان فدیة روزه بدارد
یا صدقه دهد یا قربانی کند. و چون ایمن شوید، هر که از
عمره تمتع به حج باز آید، آن قدر که او را میسر است
قربانی کند. و هر که را قربانی میسر نشد سه روز در حج
روزه بدارد و هفت روز چون از حج باز گردد، تا ده روز کامل
شود. و این حکم برای کسی است که از مردم مکه نباشد.
از خدا بترسید و بدانید که خدا به سختی عقوبت می‌کند.

وَاتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ
الْهَدْيِ ۚ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّى يَبْلُغَ الْهَدْيُ مَحَلَّهُ ۚ
فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَّرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِّن رَّأْسِهِ ۖ فَفِدْيَةٌ
مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ
بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ ۚ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ ۚ تِلْكَ عَشْرَةٌ
كَامِلَةٌ ۚ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَّمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱۹۶

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ
يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ

حج در ماه‌های معینی است. هر که در آن ماه‌ها این فریضه را ادا کند باید که در اثنای آن جماع نکند و فسقی از او سر نزنند و مجادله نکند. هر کار نیکی که انجام می‌دهید خدا از آن آگاه است. و توشه بردارید، که بهترین توشه‌ها پرهیزگاری است. ای خردمندان، از من بترسید.

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِّنْ عَرَفَاتٍ فَاذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ ۖ وَادْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِّن قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ

اگر به هنگام حج طالب روزی خدا باشید، مرتکب گناهی نشده‌اید، و چون از عرفات بازگشتید خدا را در مشعرالحرام یاد کنید، از آن رو که شما را هدایت کرده، در حالی که پیش از آن گمراه بوده‌اید.

ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

سپس از آنجا که دیگر مردم باز می‌گردند، شما نیز بازگردید و از خدا آمرزش بخواهید که آمرزنده و مهربان است.

فَإِذَا قَضَيْتُمْ مَنَسِكَكُمْ فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا ۖ فَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ

چون مناسکتان را به جای آوردید، همچنان که پدران خویش را یاد می‌کردید -حتی بیشتر از آن- خدای را یاد کنید. برخی از مردم می‌گویند: ای پروردگار ما، ما را در دنیا چیزی بخش. اینان را در آخرت نصیبی نیست.

وَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

و برخی از مردم می‌گویند: ای پروردگار ما، ما را، هم در دنیا خیری بخش و هم در آخرت، و ما را از عذاب آتش نکه دار.

أُولَٰئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا ۖ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

اینان از آنچه خواسته‌اند، بهره‌مند می‌شوند و خدا به سرعت به حساب هر کس می‌رسد.

وَاذْكُرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ
فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ تُحْشَرُونَ

خداوند را در روزهایی چند یاد کنید، و هر که در دو روز
شتاب کند، مرتکب گناهی نشده است. هر پرهیزگاری هم
که تأخیر کند گناهی نکرده است. از خدا بترسید و بدانید
که همگان به پیشگاه وی گرد می‌آیند.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ
اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

در این دنیا کسی است از مردم که خدا را به درستی اعتقاد
خویش گواه می‌گیرد و تو را سخنش درباره زندگی این دنیا
به شگفت می‌دارد، در حالی که کینه‌توزترین دشمنان است.

وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
وَالنَّسْلَ ۗ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ

چون از نزد تو بازگردد، در زمین فساد کند و کشتزارها و
دامها را نابود سازد، و خدا فساد را دوست ندارد.

وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ ۖ جَهَنَّمُ
وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ

و چون به او گویند که از خدا بترس، خودخواهی‌اش او را به
گناه کشاند. جهنم، آن آرامگاه بد، او را بس باشد.

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ أُتْبَعَاءَ مَرْضَاتٍ ۖ اللَّهُ ۗ وَاللَّهُ
رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

کسی دیگر از مردم برای جستن خشنودی خدا جان خویش
را فدا کند. خدا بر این بندگان مهربان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلْمِ كَآفَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همگان به اطاعت درآیید و
پای به جای پای شیطان مگذارید که او دشمن آشکار
شماست.

فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

هرگاه پس از آن که این آیات روشن خدا به شما رسید، در
ایمان خویش لغزشی یافتید، بدانید که خدا پیروزمند و
حکیم است.

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِّنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلَائِكَةُ وَفُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

آیا اینان منتظر آن هستند که خدا با فرشتگان در زیر
سایبانی از ابر نزدشان بیاید و کار یکسره شود؟ حال آنکه
خدا مرجع همه کارهاست.

سَلْ بَنِي إِسْرَءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَهُم مِّنْ ءَايَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ
يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ

از بنی اسرائیل بپرس که ایشان را چه آیات روشنی دادیم.
هر کس که نعمتی را که خدا به او عنایت کرده است
دگرگون سازد، بداند که عقوبت او سخت است.

زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ
يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

برای کافران زندگی اینجهانی آراسته شده است و مؤمنان را
به ریشخند می‌گیرند. آنان که از خدا می‌ترسند در روز
قیامت بر فراز کافران هستند، و خدا هرکس را که بخواهد
بی‌حساب روزی می‌دهد.

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنْذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ فِي مَا اُخْتَلَفُوا فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ
أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى
اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ
يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

مردم یک امت بودند، پس خدا پیامبران بشارت‌دهنده و
ترساننده را بفرستاد، و بر آنها کتاب بر حق نازل کرد تا آن
کتاب در آنچه مردم اختلاف دارند میانشان حکم کند، ولی
جز کسانی که کتاب بر آنها نازل شده و حجت‌ها آشکار گشته
بود از روی حسدی که نسبت به هم می‌ورزیدند در آن
اختلاف نکردند. و خدا مؤمنان را به اراده خود در آن
حقیقتی که اختلاف می‌کردند راه نمود، که خدا هر کس را که
بخواهد به راه راست هدایت می‌کند.

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ
خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ ۖ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ وَالضَّرَّاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى
يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ ۚ أَلَا إِنَّ
نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ

می‌پندارید که به بهشت خواهید رفت؟ و هنوز آنچه بر سر
پیشینیان شما آمده، بر سر شما نیامده؟ به ایشان سختی و
رنج رسید و متزلزل شدند، تا آنجا که پیامبر و مؤمنانی که با
او بودند، گفتند: پس یاری خدا کی خواهد رسید؟ بدان که
یاری خدا نزدیک است.

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ ۖ قُلْ مَا أَنْفَقْتُ مِنْ خَيْرٍ فَلِللَّوَالِدَيْنِ
وَالْأَقْرَبِينَ وَالتَّيْمَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

از تو می‌پرسند که چه انفاق کنند؟ بگو آنچه از مال خود
انفاق می‌کنید، برای پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و
مسکینان و رهگذران باشد، و هر کار نیکی که کنید خدا به
آن آگاه است.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ
تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا
وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

جنگ بر شما مقرر شد، در حالی که آن را ناخوش دارید. شاید چیزی را ناخوش بدانید و در آن خیر شما باشد و شاید چیزی را دوست داشته باشید و برایتان ناپسند افتد. خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ
كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ
الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ
إِنْ أَسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ
كَافِرٌ فَأُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

تو را از جنگ‌کردن در ماه حرام می‌پرسند. بگو: جنگ‌کردن در آن ماه گناهی بزرگ است. اما بازداشتن مردم از راه حق و کافر شدن به او و مسجدالحرام و بیرون راندن مردمش از آنجا در نزد خداوند گناهی بزرگتر است، و شرک از قتل بزرگتر است. آنها با شما می‌جنگند تا اگر بتوانند شما را از دینتان بازگردانند. از میان شما آنها که از دین خود بازگردند و کافر بمیرند، اعمالشان در دنیا و آخرت تباه شده و جاودانه در جهنم باشند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

کسانی که ایمان آورده‌اند و آنان که مهاجرت کرده‌اند و در راه خدا جهاد نموده‌اند، به رحمت خدا امید می‌دارند و خدا آمرزنده و مهربان است.

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ
وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ
مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ

تو را از شراب و قمار می‌پرسند. بگو: در آن دو گناهی بزرگ و سودهایی است برای مردم. و گناهشان از سودشان بیشتر است. و از تو می‌پرسند، چه چیز انفاق کنند؟ بگو: آنچه افزون آید. خدا آیات را اینچنین برای شما بیان می‌کند، باشد که در کار دنیا و آخرت بیندیشید.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الَّتِي مَنَعَتْ قُلَّ إِصْلَاحٍ
لَّهُمْ خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ
مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

تو را از یتیمان می‌پرسند. بگو: اصلاح حالشان بهتر است. و اگر با آنها آمیزش می‌کنید چون برادران شما باشند. خداوند تبهکار را از نیکوکار بازی‌شناسد و اگر خواهد بر شما سخت می‌گیرد، که پیروزمند و حکیم است.

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَةَ حَتَّىٰ يُؤْمِنَ وَلَآئِمَةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ
مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ
أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ
بِآذَنِهِ وَيُبَيِّنُ ءَايَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

زنان مشرکه را تا ایمان نیاورده‌اند به زنی مگیرید و کنیز مؤمنه بهتر از آزادزن مشرکه است، هر چند شما را از او خوش آید. و به مردان مشرک تا ایمان نیاورده‌اند زن مؤمنه مدهید. و بنده مؤمن بهتر از مشرک است، هر چند شما را از او خوش آید. اینان به سوی آتش دعوت می‌کنند و خدا به جانب بهشت و آمرزش. و آیات خود را آشکار بیان می‌کند، باشد که بیندیشند.

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ
فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ
فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ
وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

تو را از حیض زنان می‌پرسند. بگو: حیض رنجی است. پس در ایام حیض از آنان دوری گزینید و به آنها نزدیک مشوید تا پاک گردند. و چون پاک شدند از آنجا که خدا فرمان داده است با ایشان نزدیکی کنید. هر آینه خدا توبه‌کنندگان و پاکیزگان را دوست دارد.

نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا
لِأَنفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُّلَقَوهُ وَبَشِّرِ
الْمُؤْمِنِينَ

زنانتان کشتزار شما هستند. هر جا که خواهید به کشتزار خود درآیید. و برای خویش از پیش چیزی فرستید و از خدا بترسید و بدانید که به نزد او خواهید شد. و مؤمنان را بشارت ده.

وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا
وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

خدا را وسیله سوگندهای خویش قرار مدهید تا از نیکوکاری و تقوی و اصلاح در میان مردم بازایستید، که خدا شنوا و داناست.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ
يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

خدا شما را به سبب سوگندهای لغوتان بازخواست نمی‌کند، بلکه به خاطر نیتی که در دل نهان می‌دارید بازخواست می‌کند. خدا آمرزنده و بردبار است.

۲۲۶

لِلَّذِينَ يُؤُولُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِنْ فَاءُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

برای کسانی که سوگند می‌خورند که با زنان خویش نیامیزند چهار ماه مهلت است. پس اگر بازآیند، خدا آمرزنده و مهربان است.

۲۲۷

وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و اگر عزم طلاق کردند، خداوند شنوا و داناست.

۲۲۸

وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۚ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

باید که زنان مطلقه تا سه بار پاک شدن از شوهر کردن بازایستند. و اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارند، روا نیست که آنچه را که خدا در رحم آنان آفریده است پنهان دارند. و در آن ایام اگر شوهرانشان قصد اصلاح داشته باشند به باز گرداندنشان سزاوارترند. و برای آنان حقوقی شایسته است همانند وظیفه‌ای که بر عهده آنهاست ولی مردان را بر زنان مرتبتی است. و خدا پیروزمند و حکیم است.

۲۲۹
۳۰۶

الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ ۖ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَأْخُذُوا مِمَّا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۚ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ ۚ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ۚ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

این طلاق دو بار است و از آن پس یا به نیکو وجهی نگه داشتن اوست یا به نیکو وجهی رهاساختنش. و حلال نیست که از آنچه به زنان داده‌اید چیزی بازستانید مگر آنکه بدانند که حدود خدا را رعایت نمی‌کنند. اما هرگاه دانستید که آن دو حدود خدا را رعایت نمی‌کنند اگر آن، خود را از شوی باز خرد، گناهی بر آن دو نیست. اینها حدود خدا است. از آن تجاوز مکنید که ستمکاران از حدود خدا تجاوز می‌کنند.

۲۳۰

فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنْكِحَ زَوْجًا غَيْرَهُ ۚ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۚ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

پس اگر زن را طلاق داد دیگر بر او حلال نیست، مگر آنکه به نکاح مردی دیگر درآید؛ و هرگاه آن مرد آن را طلاق دهد، اگر می‌دانند که حدود خدا را رعایت می‌کنند رجوعشان را گناهی نیست. اینها حدود خدا است که برای مردمی دانا بیان می‌کند.

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّتَعْتَدُوا^۱
وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا عَآئِلَتِ
اللَّهِ هُزُوعًا وَادْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ
عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ^۲ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْصِلُوهُنَّ أَنْ
يَنْكِحْنَ أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ^۳ ذَلِكَ
يُوعِظُ بِهِ^۴ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ^۵
ذَلِكَ أَرْكَى لَكُمْ وَأَظْهَرُ^۶ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ^۱ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ
يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ وَالِدَةٌ
بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ^۲ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ^۳ فَإِنْ
أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا^۴ وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ^۵ وَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

هرگاه زنان را طلاق دادید و مهلتشان سرآمد، یا آنان را به نیکو وجهی نگه دارید یا به نیکو وجهی رها سازید. و تا بر آنها زیان برسانید یا ستم بکنید نگاهشان مدارید. و هر کس که چنین کند به خویشتن ستم کرده است. و آیات خدا را به ریشخند مگیرید و از نعمتی که خدا به شما داده است و از آیات و حکمتی که برای موعظه شما فرستاده است یاد کنید و از خدا بترسید و بدانید که او به همه چیز آگاه است.

و چون زنان را طلاق دادید و مهلتشان سرآمد، مانع مشوید که به نکاح همسران خود -هرگاه که میانشان رضایتی حاصل شده باشد- درآیند. کسی که از شما به خدای و روز قیامت ایمان آورده باشد اینچنین پند گیرد. و این شما را بهتر و به پاکی نزدیکتر است. خدا می داند و شما نمی‌دانید.

مادرانی که می‌خواهند شیردادن را به فرزندان خود کامل سازند، دو سال تمام شیرشان بدهند. خوراک و لباس آنان، به وجهی نیکو، بر عهده صاحب فرزند است و هیچ کس بیش از قدرتش مکلف نمی شود. نباید هیچ مادری به خاطر فرزندش زبانی ببیند و هیچ پدری به خاطر فرزندش. و قیّم نیز چنین بر عهده دارد. و اگر پدر و مادر بخواهند با رضایت و مشاورت یکدیگر فرزندشان را از شیر بازگیرند مرتکب گناهی نشده‌اند. و هرگاه بخواهید کسی دیگر را به شیردادن فرزندتان برگمارید، اگر مزدی نیکو و در خورش بپردازید گناهی نیست. از خدا بترسید و بدانید که او به کاری که می‌کنید بصیر و بیناست.

وَالَّذِينَ يُتَوَقَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا ۖ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

کسانی که از شما بمیرند و زنانی بر جای گذارند، آن زنان باید که چهار ماه و ده روز انتظار کشند؛ و چون مدّتشان به سرآمد، اگر درباره خویش کاری شایسته و در خور کنند، بر شما گناهی نیست، که خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُمْ بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكَنَنْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ ۚ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا ۚ
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ ۚ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ ۚ وَأَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

و اگر به کنایت از آن زنان خواستگاری کنید یا اندیشه خود در دل نهان دارید، گناهی بر شما نیست. زیرا خدا می‌داند که از آنها به زودی یاد خواهید کرد. ولی در نهان با آنان وعده منهد، مگر آنکه به وجهی نیکو سخن گویند؛ و آهنگ بستن نکاح مکنید تا آن مدت به سر آید، و بدانید که خدا به آنچه در دل دارید آگاه است. از او بترسید و بدانید که او آمرزنده و بردبار است.

لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ
تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمَوْسِعِ قَدَرُهُ ۚ وَعَلَى
الْمُقْتَرِ قَدَرُهُ مَتَّعًا بِالْمَعْرُوفِ ۚ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ

اگر زنانی را که با آنها نزدیکی نکرده‌اید و مهری برایشان مقرر نداشته‌اید طلاق گویند، گناهی نکرده‌اید. ولی آنها را به چیزی در خور بهره‌مند سازید: توانگر به قدر توانش و درویش به قدر توانش. این کاری است شایسته نیکوکاران.

وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ
فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي
بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ ۚ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

اگر برایشان مهری معین کرده‌اید و پیش از نزدیکی طلاقشان می‌گویند، نصف آنچه مقرر کرده‌اید بپردازید؛ مگر آنکه ایشان خود، یا کسی که عقد نکاح به دست اوست، آن را ببخشد. و بخشیدن شما به پرهیزگاری نزدیکتر است. و فضیلت را میان خود فراموش مکنید، که خدا به کارهایی که می‌کنید بیناست.

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ

نمازها و نماز میانین را پاس دارید و مطیعانه برای خدا قیام کنید.

۲۳۹

فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

و اگر از دشمن بیمناک بودید، پیاده یا سواره نماز کنید. و چون ایمن شدید خدا را یاد کنید، زیرا به شما چیزهایی آموخت که نمی‌دانستید.

۲۴۰

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنْكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لِأَزْوَاجِهِمْ مَتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجْنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَّعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مردانی از شما که می‌میرند و زنانی برجای می‌گذارند باید که درباره زنان خود وصیت کنند که هزینه آنها را به مدت یک سال بدهند و از خانه اخراجشان نکنند. پس اگر خود خارج شوند، در مورد تصمیمی که به نحو شایسته‌ای برای خود می‌گیرند گناهی بر شما نیست. و خدا غالب و حکیم است.

۲۴۱

وَالْمُطَلَّقَاتِ مَتَّعٌ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ

برای زنان مطلقه بهره‌ای است شایسته، چنان که در خور مردان پرهیزگار باشد.

۲۴۲

كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

خدا آیاتش را برای شما اینچنین بیان می‌کند، باشد که تعقل کنید.

۲۴۳

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

آیا آن هزاران تن را ندیده‌ای که از بیم مرگ، از خانه‌های خویش بیرون رفتند؟ سپس خدا به آنها گفت: بمیرید. آنگاه همه را زنده ساخت. خدا به مردم نعمت می‌دهد ولی بیشتر مردم شکر نعمت به جای نمی‌آورند.

حزب
۱۶
۲۳۳

۲۴۴

وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

در راه خدا جنگ کنید و بدانید که خدا شنوا و داناست.

۲۴۵

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ وَأُضْعَافًا كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

کیست که به خدا قرض الحسنه دهد، تا خدا بر آن چند برابر بیفزاید؟ خدا تنگدستی دهد و توانگری بخشد و شما به سوی او باز گردانده می‌شوید.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّ لَهُمْ أُبْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَانَا فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَأَتَىٰ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِّنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أُصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ ءَالُ مُوسَىٰ وَعَالُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

آیا آن گروه از بنی اسرائیل را پس از موسی ندیدی که به یکی از پیامبران خود گفتند: برای ما پادشاهی نصب کن تا در راه خدا بجنگیم. گفت: نپندارید که اگر قتال بر شما مقرر شود از آن سرباز خواهید زد؟ گفتند: چرا در راه خدا نجنگیم در حالی که ما از سرزمینمان بیرون رانده شده‌ایم و از فرزندانمان جدا افتاده‌ایم؟ و چون قتال بر آنها مقرر شد، جز اندکی، از آن روی برتافتند. خدا به ستمکاران آگاه است.

پیغمبرشان به آنها گفت: خدا طالوت را پادشاه شما کرد. گفتند: چگونه او را بر ما پادشاهی باشد؟ ما سزاوارتر از او به پادشاهی هستیم و او را دارایی چندانی نداده‌اند. گفت: خدا او را بر شما برگزیده است و به دانش و توان او بیفزوده است، و خدا پادشاهیش را به هر که خواهد دهد که خدا دربرگیرنده و داناست.

پیغمبرشان گفت که نشان پادشاهی او این است که تابوتی که سینه پروردگارتان و باقی میراث خاندان موسی و خاندان هارون در آن است و فرشتگانش حمل می‌کنند، نزد شما آید. اگر مؤمن باشید این برای شما عبرتی است.

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ
فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي
إِلَّا مَنْ أَغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ
فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا
الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُّلْقُوا
اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ
وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

۲۰
بقره
۲۴۹
/۲۸۶
۳۴ ر

وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا
وَتَبَّتْ أَقْدَامُنَا وَانْصَرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

۲۵۰

فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ
النَّاسَ بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ

۲۵۱

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ
الْمُرْسَلِينَ

۲۵۲

چون طالوت سپاهش را به راه انداخت، گفت: خدا شما را به
جوی آبی می‌آزماید: هر که از آن بخورد از من نیست، و هر
که از آن نخورد یا تنها کفی بیاشامد از من است. همه جز
اندکی از آن نوشیدند. چون او و مؤمنانی که همراهش
بودند از نهر گذشتند، گفتند: امروز ما را توان جالوت و
سپاهش نیست. آنانی که می‌دانستند که با خدا دیدار
خواهند کرد، گفتند: به خواست خدا چه بسا گروه اندکی که
بر گروه بسیاری غلبه کند، که خدا با کسانی است که پای
می‌فشارند.

چون با جالوت و سپاهش رو به رو شدند، گفتند: ای
پروردگار ما، بر ما شکیبایی ببار و ما را ثابت‌قدم گردان و بر
کافران پیروز ساز.

پس به خواست خدا ایشان را بشکستند و داود جالوت را
بکشت و خدا به او پادشاهی و حکمت داد، و آنچه
می‌خواست به او بیاموخت. و اگر خدا بعضی از مردم را به
وسیله بعضی دیگر دفع نمی‌کرد، زمین تباه می‌شد، ولی
خدا بر جهانیان فضل و کرم خویش را ارزانی می‌دارد.

این است آیات خدا که به راستی بر تو می‌خوانیم و تو از
پیامبران هستی.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ^ص
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَعَاتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ^ق وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَتَلُوا^ق الَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ وَلَكِنْ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ^ج وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا
أَقْتَتَلُوا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفْعَةٌ^ق وَالْكَافِرُونَ هُمُ
الظَّالِمُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ^ج لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ^ج
لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ^ق مَن ذَا الَّذِي يَشْفَعُ
عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ^ع يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ^ص وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ^ج وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ^ص وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ^ص قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ^ج فَمَن يَكْفُرْ
بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا
انْفِصَامَ لَهَا^ق وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

بعضی از این پیامبران را بر بعضی دیگر برتری دادیم. خدا
با بعضی سخن گفت و بعضی را به درجاتی برافراشت. و به
عیسی بن مریم معجزه‌ها دادیم و او را به روح القدس یاری
کردیم. و اگر خدا می‌خواست، مردمی که بعد از آنها بودند،
پس از آنکه حجت‌ها بر آنان آشکار شده بود، با یکدیگر قتال
نمی‌کردند. ولی آنان اختلاف کردند: پاره‌ای مؤمن بودند و
پاره‌ای کافر شدند. و اگر خدا می‌خواست با هم قتال
نمی‌کردند، ولی خدا هر چه خواهد می‌کند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، پیش از آنکه آن روز فرا
رسد، که نه در آن خرید و فروشی باشد و نه دوستی و
شفاعتی، از آنچه به شما روزی داده‌ایم انفاق کنید. و
کافران خود ستمکارانند.

الله خدایی است که هیچ خدایی جز او نیست. زنده و پاینده
است. نه خواب سبک او را فرا می‌گیرد و نه خواب سنگین.
از آن اوست هر چه در آسمانها و زمین است. چه کسی جز
به اذن او، در نزد او شفاعت کند؟ آنچه را که پیش رو و
آنچه را که پشت سرشان است می‌داند و به علم او جز آنچه
خود خواهد، احاطه نتوانند یافت. کرسی او آسمانها و زمین
را در بر دارد. نگهداری آنها، بر او دشوار نیست. او
بلندپایه و بزرگ است.

در دین هیچ اجباری نیست. هدایت از گمراهی مشخص
شده است. پس هر کس که به طاغوت کفر ورزد و به خدای
ایمان آورد، به چنان رشته استواری چنگ زده که گسستنش
نباشد. خدا شنوا و داناست.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَآؤُهُمُ الظُّلُمَاتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ
إِلَى الظُّلُمَاتِ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبرَهِمَ فِي رَبِّهِ ۚ أَنَّ ءَاتَاهُ اللَّهُ
الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبرَهِمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِ وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا
أُحْيِ وَأُمِيتُ ۖ قَالَ إِبرَهِمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ
الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ ۗ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى
يُحْيِ هَٰذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ
بَعَثَهُ ۖ قَالَ كَمْ لَبِثْتُ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ ۖ قَالَ
بَلْ لَّبِثْتُ مِائَةَ عَامٍ ۚ فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ
يَتَسَنَّهْ ۖ وَانْظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ ءَايَةً لِّلنَّاسِ ۖ وَانْظُرْ
إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا ۖ فَلَمَّا تَبَيَّنَ
لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

خدا یاور مؤمنان است. ایشان را از تاریکیها به روشنی
می‌برد. ولی آنان که کافر شده‌اند طغوت یاور آنهاست، که
آنها را از روشنی به تاریکیها می‌کشد. اینان جهنمی‌اند و
همواره در آن خواهند بود.

آن کسی را که خدا به او پادشاهی ارزانی کرده بود ندیدی
که با ابراهیم درباره پروردگارش مجادله می‌کرد؟ آنگاه که
ابراهیم گفت: پروردگار من زنده می‌کند و می‌میراند. او
گفت: من نیز زنده می‌کنم و می‌میرانم. ابراهیم گفت: خدا
خورشید را از مشرق برمی‌آورد تو آن را از مغرب برآور. آن
کافر حیران شد. زیرا خدا ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

یا مانند آن کس که به دهی رسید. دهی که سقفهای
بناهایش فرو ریخته بود. گفت: از کجا خدا این مردگان را
زنده کند؟ خدا او را به مدت صد سال میراند. آنگاه
زنده‌اش کرد. و گفت: چه مدت در اینجا بوده‌ای؟ گفت: یک
روز یا قسمتی از روز. گفت: نه، صد سال است که در اینجا
بوده‌ای. به طعام و آب و بنگر که تغییر نکرده است، و به
خرت بنگر، می‌خواهیم تو را برای مردمان عبرتی گردانیم،
بنگر که استخوانها را چگونه به هم می‌پیوندیم و گوشت بر
آن می‌پوشانیم. چون قدرت خدا بر او آشکار شد، گفت:
می‌دانم که خدا بر هر کاری تواناست.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَظْمِنَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ أَدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

ابراهیم گفت: ای پروردگار من، به من بنمای که مردگان را چگونه زنده می‌سازی. گفت: آیا هنوز ایمان نیاورده‌ای؟ گفت: بلی، و لکن می‌خواهم که دلم آرام یابد. گفت: چهار پرنده بگیر و گوشت آنها را به هم بیامیز، و هر جزئی از آنها را بر کوهی بنه. پس آنها را فراخوان. شتابان نزد تو می‌آیند، و بدان که خدا پیروزمند و حکیم است.

مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةٌ حَبَّةٌ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

مثل آنان که مال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند، مثل دانه‌ای است که هفت خوشه برآورد و در هر خوشه‌ای صد دانه باشد. خدا پاداش هر که را که بخواهد، چند برابر می‌کند. خدا گشایش‌دهنده و داناست.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتَّبَعُونَ مِمَّا أَنْفَقُوا مَنًّا وَلَا أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

مزد کسانی که اموال خود را در راه خدا انفاق می‌کنند و پس از انفاق متنی نمی‌نهند و آزاری نمی‌رسانند با پروردگارشان است. نه بیمناک می‌شوند و نه اندوهگین.

قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَلِيمٌ

گفتار نیکو و بخشایش، بهتر از صدقه‌ای است که آزاری به دنبال داشته باشد. خدا بی‌نیاز و بردبار است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُم بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همانند آن کس که اموال خود را از روی ریا و خودنمایی انفاق می‌کند و به خدا و روز قیامت ایمان ندارد، صدقه‌های خویش را به منت‌نهادن و آزار رسانیدن باطل مکنید. مثل او مثل سنگ صافی است که بر روی آن خاک نشسته باشد. به ناگاه بارانی تند فرو بارد و آن سنگ را همچنان کشت ناپذیر باقی گذارد. چنین کسان از آنچه کرده‌اند سودی نمی‌برند، که خدا کافران را هدایت نمی‌کند.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ آتِبْعَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَتَثْبِيتًا
مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ فَآتَتْ
أَكْلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطُلٌّ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

و مثل کسانی که اموال خویش را برای طلب رضای خدا از روی یقین و اعتقاد انفاق می‌کنند، مثل بوستانی است بر تپه‌ای، که بارانی تند، بر آن بارد و دو چندان میوه دهد، و اگر نه بارانی تند که نرم بارانی بر آن بارد. خدا به کارهای شما بیناست.

أَيُّودُ أَحَدُكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ
الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ
فَأَحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَتَفَكَّرُونَ

آیا از میان شما کسی هست که دوست داشته باشد که او را بوستانی از خرما و انگور بوده باشد، و جویها در پای درختانش جاری باشد، و هر گونه میوه‌ای دهد، و خود پیر شده و فرزندان ناتوان داشته باشد، به ناگاه گرد بادی آتشناک در آن بوستان افتد و بسوزد؟ خدا آیات خود را برای شما اینچنین بیان می‌کند، باشد که بیندیشید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْفِقُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا
أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ ۖ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ
تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ بِآخِذِيهِ إِلَّا أَن تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از دستاوردهای نیکوی خویش و از آنچه برایتان از زمین رویانیده‌ایم انفاق کنید، نه از چیزهای ناپاک و بد، که خود آنها را جز از روی اغماض نمی‌ستانید. و بدانید که خدا بی‌نیاز و ستودنی است.

الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ ۗ وَاللَّهُ
يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

شیطان شما را از بینوایی می‌ترساند و به کارهای زشت و می‌دارد، در حالی که خدا شما را به آمرزش خویش و افزونی وعده می‌دهد. خدا گشایش‌دهنده و داناست.

يُوتِي الْحِكْمَةَ مَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ
خَيْرًا كَثِيرًا ۚ وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

به هر که خواهد حکمت عطا کند. و به هر که حکمت عطا شده نیکی فراوان داده شده. و جز خردمندان پند نپذیرند.

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِّنْ نَّذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا
وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

هر چه را انفاق یا نذر کرده‌اید، خدا به آن آگاه است. و
ستمکاران را هیچ یاری و مددکاری نیست.

إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَنِعِمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا
الْفُقَرَاءَ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُم مِّنْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

اگر آشکارا صدقه دهید کاری نیکوست و اگر در نهان به
بینوایان صدقه دهید نیکوتر است و گناهان شما را
می‌زداید. و خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا
تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَمَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ
اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُؤَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

هدایت یافتن آنان بر عهده تو نیست، بلکه خداست که هر
که را که بخواهد هدایت می‌کند. و هر مالی که انفاق
می‌کنید ثوابش از آن خود شماست و جز برای خشنودی خدا
چیزی انفاق نکنید و هر چه انفاق کنید پاداش آن به شما
می‌رسد و بر شما ستم نخواهد شد.

لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ
ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ
تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِحْافًا وَمَا تُنْفِقُوا
مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

این صدقات از آن بینوایانی است که خود را در طاعت حق
محصور کرده‌اند و در طلب قوت ناتوانند و آنچنان در پرده
عفافند که هر که حال ایشان نداند پندارد که از
توانگرانند. آنان را از سیمایشان می‌شناسی که به اصرار از
کسی چیزی نخواهند. و هر مالی که انفاق می‌کنید خدا به
آن آگاه است.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ
أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آنان که اموال خویش را در شب و روز، در پنهان و آشکار
انفاق می‌کنند، اجرشان با پروردگارشان است، نه بیمناک
می‌شوند و نه غمگین.

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ
وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

يَمَحَقُ اللَّهُ الرِّبَا وَيُرِي الصَّدَقَتِ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ
كَفَّارٍ أَثِيمٍ

۲۷۶

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَعَاتُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

۲۷۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۲۷۸

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ
فَلََكُمْ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ

۲۷۹

وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ
لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۲۸۰

وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا
كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۲۸۱

آنان که ربا می‌خورند، در قیامت چون کسانی از قبر
برمی‌خیزند که به افسون شیطان دیوانه شده باشند. و این
به کیفر آن است که گفتند: ربا نیز چون معامله است. در
حالی که خدا معامله را حلال و ربا را حرام کرده است. هر
کس که موعظه خدا به او رسید و از رباخواری باز ایستاد،
خدا از گناهان پیشین او درگذرد و کارش به خدا واگذار
می‌شود. و آنان که بدان کار بازگردند، اهل جهنمند و
جاودانه در آن خواهند بود.

خداوند، ربا را ناجیز می‌گرداند و صدقات را افزونی می‌دهد
و هیچ کفران‌کننده گنهکار را دوست ندارد.

آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای نیکو کرده‌اند، و نماز
خوانده‌اند و زکات داده‌اند، مزدشان با پروردگارشان است.
نه بیمناک می‌شوند و نه غمگین.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید، و اگر ایمان
آورده‌اید، از ربا هر چه باقی مانده است رها کنید.

و هرگاه چنین نکنید، پس جنگ با خدا و رسول او را اعلام
کنید. و اگر توبه کنید، اصل سرمایه از آن شماست. در این
حال نه ستم کرده‌اید و نه تن به ستم داده‌اید.

و اگر وامدار تنگدست بود، مهلتی باید تا توانگر گردد. و
اگر دانا باشید، دانید که چون بر او ببخشایید برایتان بهتر
است.

از آن روز که به سوی خدا باز می‌گردید و به هر کس پاداش
عملش به تمامی داده می‌شود و ستمی نمی‌بیند، بیمناک
باشید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدَيْنٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُمِلَّ هُوَ فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا وَلَا تَسْمُوا أَنْ تَكْتُبُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلٍ ذَٰلِكُمْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّهَادَةِ وَأَدْنَىٰ أَلَّا تَرْتَابُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجْرَةً حَاضِرَةً تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَلَّا تَكْتُبُوهَا ۖ وَأَشْهِدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَّ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فَإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۖ وَيَعْلَمُكُمُ اللَّهُ ۖ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۲:
بقره
۲۸۲
/۲۸۶
ر۴۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون وامی تا مدتی معین به یکدیگر دهید، آن را بنویسید. و باید در بین شما کاتبی باشد که آن را به درستی بنویسد. و کاتب نباید که در نوشتن از آنچه خدا به او آموخته است سربچی کند. و مدیون باید که بر کاتب املاء کند و از الله، پروردگار خود بترسد و از آن هیچ نگاهد. اگر مدیون سفيه یا مغیر بود یا خود املاء کردن نمی‌توانست، ولی او از روی عدالت املاء کند. و دو شاهد مرد به شهادت گیرید. اگر دو مرد نبود، یک مرد و دو زن که به آنها رضایت دهید شهادت بدهند، تا اگر یکی فراموش کرد دیگری به یادش بیاورد. و شاهدان چون به شهادت دعوت شوند، نباید که از شهادت خودداری کنند. و از نوشتن مدت دین خود، چه کوچک و چه بزرگ، ملول مشوید. این روش در نزد خدا عادلانه‌تر است، و شهادت را استواردارنده‌تر و شک و تردید را زایل‌کننده‌تر. و هرگاه معامله نقدی باشد اگر برای آن سندی ننویسید مرتکب گناهی نشده‌اید. و چون معامله‌ای کنید، شهادی گیرید. و نباید به کاتب و شاهد زبانی برسد، که اگر چنین کنید نافرمانی کرده‌اید. از خدای بترسید. خدا شما را تعلیم می‌دهد و او بر هر چیزی آگاه است.

وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَنْ مَّقْبُوضَةً فَإِنْ
أَمِنْ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِيَ مِنْ أَمْنَتِهِ وَلِيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ عِشْمٌ
فَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبْذَرُوا مَا فِي
أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخْفَوُهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ
وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عَمَّنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ
عَمَّنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ
أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا
وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا
مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا
وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا
رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ
لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

هرگاه در سفر بودید و کاتبی نیافتید، باید چیزی به گرو
گرفته شود، و اگر کسی از شما دیگری را امین دانست، آن
کس که امین دانسته شده امانت را بازدهد و باید از الله،
پروردگارش، بترسد. و شهادت را کتمان نکنید. هر کس که
شهادت را کتمان کند، به دل گناهکار است و خدا از کاری
که می‌کنید آگاه است.

از آن خداست هر چه در آسمانها و زمین است. آنچه را که
در دل دارید خواه آشکارش سازید یا پوشیده‌اش دارید،
خدا شما را بدان بازخواست خواهد کرد. پس هر که را که
بخواهد می‌آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند. و خدا
بر هر کاری تواناست.

پیامبر، خود به آنچه از جانب پروردگارش به او نازل شده
ایمان دارد. و همه مؤمنان، به خدا و فرشتگانش و
کتابهایش و پیامبران‌ش ایمان دارند. میان هیچ یک از
پیامبران‌ش فرقی نمی‌نهییم. گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم،
ای پروردگار ما، آمرزش تو را خواستاریم که سرانجام همه
به سوی توست.

خدا هیچ کس را جز به اندازه طاقتش مکلف نمی‌کند.
نیکیهای هر کس از آن خود اوست و بدیهایش از آن خود
اوست. ای پروردگار ما، اگر فراموش کرده‌ایم یا خطایی
کرده‌ایم، ما را بازخواست مکن. ای پروردگار ما، آن گونه که
بر امتهای پیش از ما تکلیف گران نهادی، تکلیف گران بر ما
منه و آنچه را که طاقت آن نداریم، بر ما تکلیف مکن. گناه ما
بخش و ما را بیامرز و بر ما رحمت آور. تو مولای ما هستی.
پس ما را بر گروه کافران پیروز گردان.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۴۲ ر

الف. لام. میم.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ

۲

اللّه است که هیچ خدایی جز او نیست، زنده است و پاینده است.

نَزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

۳

این کتاب را که تصدیق‌کننده کتابهای پیش از آن است به حق بر تو نازل کرد، و قبل از آن تورات را و انجیل را

مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ

۴

برای هدایت مردم فرستاد و فرقان را نازل کرد. برای آنان که به آیات خدا ایمان نمی‌آورند عذابی سخت مهیاست، و خدا پیروزمند و انتقام گیرنده است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

۵

هیچ چیز در زمین و آسمان بر خدا پوشیده نیست.

هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶

اوست که شما را در رحم مادران به هر سان که خواسته باشد می‌نگارد. نیست خدایی جز او که پیروزمند و حکیم است.

هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَبِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمَّنَّا بِهِ كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

۷

اوست که این کتاب را بر تو نازل کرد. بعضی از آیه‌ها محکمانند، این آیه‌ها ام‌الکتابند، و بعضی آیه‌ها متشابهاتند. اما آنها که در دلشان میل به باطل است، به سبب فتنه‌جویی و میل به تأویل از متشابهات پیروی می‌کنند، در حالی که تأویل آن را جز خدای نمی‌داند. و آنان که قدم در دانش استوار کرده‌اند می‌گویند: ما بدان ایمان آوردیم، همه از جانب پروردگار ماست. و جز خردمندان پند نمی‌گیرند.

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

۸

ای پروردگار ما، از آن پس که ما را هدایت کرده‌ای، دل‌های ما را به باطل متمایل مساز، و رحمت خود را بر ما ارزانی دار، که تو بخشاینده‌ای.

رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۹

ای پروردگار ما، تو مردم را در آن روزی که هیچ شکی در آن نیست، گرد می‌زوری. به یقین که خدا از وعده تخلف نکند.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ

کافران را داراییها و فرزندانشان هرگز از عذاب خدا
نرهند. آنها خود هیزم آتش جهنمند.

۱۱

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

به شیوه آل فرعون و پیشینیانشان آیات ما را تکذیب
کردند. پس خدا آنان را به کیفر گناهانشان بازخواست کرد.
و عقوبت خدا شدید است.

۱۲

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ
وَبِئْسَ الْمِهَادُ

به کافران بگوی: به زودی مغلوب خواهید شد و در جهنم،
آن آرامگاه بد، گرد خواهید آمد.

۱۳

قَدْ كَانَ لَكُمْ ءَايَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُم مِّثْلَيْهِمْ رَأَىٰ الْعَيْنُ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصَرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

در آن دو گروه که به هم رسیدند، برای شما عبرتی بود:
گروهی در راه خدا می‌جنگیدند و گروهی دیگر کافر بودند.
آنان را به چشم خود دو چندان خویش می‌دیدند. خدا هر
کس را که بخواهد یاری دهد. و صاحب‌نظران را در این
عبرتی است.

۱۴

زَيْنَ النَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ
وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ
الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَتَابِ

در چشم مردم آرایش یافته است، عشق به امیال نفسانی و
دوست داشتن زنان و فرزندان و همیانهای زر و سیم و
اسبان داغ برنهاد و چارپایان و زراعت. همه اینها متاع
زندگی اینجهانی هستند، در حالی که بازگشتگاه خوب نزد
خدا است.

۱۵

حزب ۲۱

قُلْ أُوْنَبِّئُكُم بِخَيْرٍ مِّنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

بگو: آیا شما را به چیزهایی بهتر از اینها آگاه کنم؟ برای آنان
که پرهیزگاری پیشه کنند، در نزد پروردگارشان بهشتیایی
است که نهرها در آن روان است. اینان با زنان پاکیزه، در
عین خشنودی خدا، جاودانه در آنجا خواهند بود. و خدا از
حال بندگان آگاه است:

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا عَامِنَّا فَاعْفُ عَنَّا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ النَّارِ

۱۷

الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْفَنِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ
وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

۱۸

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ
قَابِئًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۱۹

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ
يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۲۰

فَإِنْ حَاجَّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ وَجْهِيَ لِلَّهِ وَمَنِ اتَّبَعَنِ وَقُلْ
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا
فَقَدْ أَهْتَدَوْا وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ
بِالْعِبَادِ

۲۱
۳۴۴

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّكَ بِغَيْرِ
حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۲

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا
لَهُمْ مِنْ نَّاصِرِينَ

کسانی که می‌گویند: ای پروردگار ما، ایمان آوردیم. گناهان
ما را بیامرز و ما را از عذاب آتش حفظ کن،

شکیبایان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق‌کنندگان و
آنان که در سحرگاهان آمرزش می‌طلبند.

الله حکم کرد -و فرشتگان و دانشمندان نیز- که هیچ
خدایی بر پای دارنده عدل جز او نیست. خدایی جز او
نیست که پیروزمند و حکیم است.

هر آینه دین در نزد خدا دین اسلام است. و اهل کتاب راه
خلاف نرفتند، مگر از آن پس که به حقانیت آن دین آگاه
شدند، و نیز از روی حسد. آنان که به آیات خدا کافر شوند،
بدانند که او به زودی به حسابها خواهد رسید.

اگر با تو به داوری برخیزند بگو: من و پیروانم در دین
خویش به خدا اخلاص ورزیدیم. به اهل کتاب و مشرکان
بگو: آیا شما هم به خدا اخلاص ورزیده‌اید؟ اگر اخلاص
ورزیده‌اند پس هدایت یافته‌اند و اگر رویگردان شده‌اند،
بر تو تبلیغ است و بس، و خدا بندگان را می‌بیند.

کسانی را که به آیات خدا ایمان نمی‌آورند، و پیامبران را به
ناحق می‌کشند و مردمی را که از روی عدل فرمان می‌دهند
می‌کشند، به عذابی دردآور بشارت ده.

اعمال اینان در دنیا و آخرت تباه شده است و هیچ یابوری
ندارند.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى
كِتَابِ اللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُمْ
مُّعْرِضُونَ

۲۴

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ
وَّغَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۵

فَكَيْفَ إِذَا جُمِعَتْ لَهُمْ لَيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ
مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

۲۶

قُلِ اللَّهُمَّ مَلِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَن تَشَاءُ وَتَنْزِعُ
الْمُلْكَ مِمَّن تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ بِيَدِكَ
الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲۷

تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَتُخْرِجُ الْحَيَّ
مِنَ الْمَيِّتِ وَتُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَاءُ
بِغَيْرِ حِسَابٍ

۲۸

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا
مِنْهُمْ تُقَنَّهُ وَيُحَذِّرْكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۲۹

قُلْ إِن تُخْشَوْا مَا فِي صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمُهُ اللَّهُ ۖ وَيَعْلَمُ
مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا آنان را ندیدی که از کتاب بهره‌ای یافته بودند، چون دعوت شدند تا کتاب خدا درباره آنها حکم کند گروهی از ایشان بازگشتند و اعراض کردند؟

و این بدان سبب بود که می‌گفتند: جز چند روزی آتش دوزخ به ما نرسد. و این دروغ که بر خود بسته بودند در دین خود فریبشان داد.

حالشان چگونه خواهد بود در آن روز بی‌تردید، وقتی که همه را گرد آوریم، تا پاداش عمل هر کس داده شود، بی‌آنکه بر کسی ستمی رود؟

بگو: بار خدایا، تویی دارنده مُلک. به هر که بخواهی مُلک می‌دهی و از هر که بخواهی مُلک می‌ستانی. هر کس را که بخواهی عزت می‌دهی و هر کس را که بخواهی ذلت می‌دهی. همه نیکیها به دست توست و تو بر هر کاری توانایی.

از شب می‌گاهی و به روز می‌افزایی و از روز می‌گاهی و به شب می‌افزایی. زنده را از مرده بیرون می‌آوری و مرده را از زنده. و به هر که بخواهی بی‌حساب روزی می‌دهی.

نباید مؤمنان، کافران را به جای مؤمنان به دوستی برگزینند. پس هر که چنین کند او را با خدا رابطه‌ای نیست. مگر اینکه از آنها بیمناک باشید. و خدا شما را از خودش می‌ترساند که بازگشت به سوی اوست.

بگو: هر چه در دل دارید، چه پنهانش کنید و چه آشکارش سازید، خدا به آن آگاه است. او هر چه را که در آسمانها و زمین است می‌داند و بر هر کاری تواناست.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ

إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَىٰ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَاهِيمَ وَءَالَ عِمْرَانَ عَلَى الْعَالَمِينَ

ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَمْرِئُمُ أَنَّىٰ لَكَ هَذَا قَالَ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

روزی که هر کس کارهای نیک و کارهای بد خود را در برابر خود حاضر ببیند، آرزو کند که‌ای کاش میان او و کردار بدش فاصله‌ای بزرگ بود. خداوند شما را از خودش می‌ترساند. و خدا به بندگان‌ش مهربان است.

بگو: اگر خدا را دوست می‌دارید از من پیروی کنید تا او نیز شما را دوست بدارد و گناهاتتان را ببامزد، که آمرزنده و مهربان است.

بگو: از خدا و رسولش فرمان ببرید. پس اگر رویگردان شدند، بدانند که خدا کافران را دوست ندارد.

خدا آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر جهانیان برتری داد:

فرزندانی بودند، برخی از نسل برخی دیگر پدید آمده. و خدا شنوا و داناست.

و زن عمران گفت: ای پروردگار من، نذر کردم که آنچه در شکم دارم از کار اینجهانی آزاد و تنها در خدمت تو باشد. این نذر را از من بپذیر که تو شنوا و دانایی.

چون فرزند خویش بزاد، گفت: ای پروردگار من، این که زاییده‌ام دختر است –و خدا به آنچه زاییده بود داناتر است– و پسر چون دختر نیست. او را مریم نام نهادم. او و فرزندانش را از شیطان رجیم در پناه تو می‌آورم.

پس پروردگارش آن دختر را به نیکی از او بپذیرفت. و به وجهی پسندیده پرورشش داد و زکریا را به سرپرستی او گماشت. و هر وقت که زکریا به محراب نزد او می‌رفت، پیش او خوردنی می‌یافت. می گفت: ای مریم، اینها برای تو از کجا می‌رسد؟ مریم می‌گفت: از جانب خدا؛ زیرا او هر کس را که بخواهد بی‌حساب روزی می‌دهد.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ ۖ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً ۖ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ ۖ قَالَ كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي ءَايَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا ۖ وَادْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

يَمْرُؤُا أَقْنَتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

ذَٰلِكَ مِنْ أُنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَمْرُؤُا إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

در آنجا زکریا پروردگارش را ندا داد و گفت: ای پروردگار من، مرا از جانب خود فرزندی پاکیزه عطا کن، همانا که تو دعا را می‌شنوی.

پس همچنان که در محراب به نماز ایستاده بود، فرشتگان ندایش دادند: خدا تو را به یحیی بشارت می‌دهد. او کلمه خدا را تصدیق می کند و خود مهتری است بیزار از زنان و پیامبری است از شایستگان.

گفت: ای پروردگار من، چگونه مرا پسری باشد، در حالی که به پیری رسیده‌ام و زخم نازاست؟ گفت: بدان سان که خدا هر چه بخواهد می کند.

گفت: ای پروردگار من، برای من نشانه‌ای پدیدار کن. گفت: نشان تو این است که سه روز با مردم سخن نگویی مگر به اشاره؛ و پروردگارت را فراوان یاد کن و در شبانگاه و بامداد او را بستی.

و فرشتگان گفتند: ای مریم، خدا تو را برگزید و پاکیزه ساخت و بر زنان جهان برتری داد؛

ای مریم، از پروردگارت اطاعت کن و سجده کن و با نمازگزاران نماز بخوان.

اینها از خبرهای غیب است که به تو وحی می‌کنیم. وگرنه آنگاه که قرعه زدند تا چه کسی از میانشان عهده‌دار نگهداری مریم شود، و آنگاه که کارشان به نزاع کشید، تو در نزدشان نبودی.

فرشتگان گفتند: ای مریم، خدا تو را به کلمه خود بشارت می‌دهد؛ نام او مسیح، عیسی پسر مریم است، در دنیا و آخرت آبرومند و از مقربان است.

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ

با مردم همچنان که در بزرگی، در گهواره سخن می‌گوید، و از شایستگان است.

۴۷

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ
كَذَلِكَ اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ

مریم گفت: ای پروردگار من، چگونه مرا فرزندی باشد، در حالی که بشری به من دست نزده است؟ گفت: بدین سان که خدا هر چه خواهد می‌آفریند. چون اراده چیزی کند به او گوید موجود شو، پس موجود می‌شود.

۴۸

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ

خدا به او کتاب و حکمت و تورات و انجیل می‌آموزد.

۴۹

وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن
رَّبِّكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِّنَ الطَّيْنِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ
فِيهِ فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُم بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا
تَدْخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَّكُمْ إِن كُنتُمْ
مُؤْمِنِينَ

و به رسالت بر بنی اسرائیلش می‌فرستد که: من با معجزه‌ای از پروردگارتان نزد شما آمده‌ام. برایتان از گل چیزی چون پرند می‌سازم و در آن می‌دمم، به اذن خدا پرنده‌ای شود، و کور مادرزاد را و برص‌گرفته را شفا می‌دهم. و به فرمان خدا مرده را زنده می‌کنم. و به شما می‌گویم که چه خورده‌اید و در خانه‌های خود چه ذخیره کرده‌اید. اگر از مؤمنان باشید، اینها برای شما نشانه‌های حقانیت من است.

۵۰

وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَلَأُحِلَّ لَكُمْ بَعْضَ
الَّذِي حَرَّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَاتَّقُوا
اللَّهَ وَأَطِيعُوا

تورات حاضر را تصدیق می‌کنم و پاره‌ای از چیزهایی را که بر شما حرام شده حلال می‌کنم. با نشانی از پروردگارتان نزد شما آمده‌ام. از خدای بترسید و از من اطاعت کنید.

۵۱

إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

الله پروردگار من و شماست. بپرستیدش که راه راست این است.

۵۲
حزب ۲۳

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى
اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَأَشْهَدُ
بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

چون عیسی دریافت که به او ایمان نمی‌آورند، گفت: چه کسانی در راه خدا یاران منند؟ حواریان گفتند: ما یاران خداییم. به خدا ایمان آوردیم. شهادت ده که ما تسلیم هستیم:

رَبَّنَا ءَامَنَّا بِمَا أُنزِلَتْ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۵۴

وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكِرِينَ

۵۵
۴۷ر

إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَىٰ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۵۶

فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

۵۷

وَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۖ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۵۸

ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ

۵۹

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ ۖ كُنْ فَيَكُونُ

۶۰

الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُمْتَرِينَ

۶۱

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِن بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

ای پروردگار ما، به آنچه نازل کرده‌ای ایمان آوردیم و از رسول پیروی کردیم، ما را در شمار گواهی‌دهندگان بنویس.

آنان مکر کردند، و خدا هم مکر کرد، و خدا بهترین مکرکنندگان است.

آنگاه خدا گفت: ای عیسی، من تو را می‌برانم، و به سوی خود برمی‌آورم، و از کافران دور می‌سازم، و تا روز قیامت آنان را که از تو پیروی کنند فراز کافران قرار خواهم داد. سپس بازگشت همه شما به سوی من است و من در آنچه اختلاف می‌کردید میاتتان حکم می‌کنم.

اما آنان را که کافر شدند، در دنیا و آخرت به سختی عذاب خواهم کرد و آنها را مددکارانی نیست.

اما آنان که ایمان آوردند و کارهای نیک کردند، خدا مزدشان را به تمامی خواهد داد. خدا ستمکاران را دوست ندارد.

اینها که بر تو می‌خوانیم از آیات و اندرزهای حکمت‌آمیز است.

مثل عیسی در نزد خدا، چون مثل آدم است که او را از خاک بیافرید و به او گفت: موجود شو. پس موجود شد.

این سخن حق از جانب پروردگار تو است. از تردیدکنندگان مباش.

از آن پس که به آگاهی رسیده‌ای، هر کس که درباره او با تو مجادله کند، بگو: بیایید تا حاضر آوریم، ما فرزندان خود را و شما فرزندان خود را، ما زنان خود را و شما زنان خود را، ما برادران خود را و شما برادران خود را. آنگاه دعا و تضرع کنیم و لعنت خدا را بر دروغگویان بفرستیم.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ

لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۳

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ

۶۴
۴۸ر

قُلْ يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْاْ إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْاْ فَقُولُواْ أُشْهِدُواْ بِآئِنَا
مُسْلِمُونَ

۶۵

يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَٰجُّونَ فِىٓ إِبرَهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتْ
ٱلتَّوْرَةُ وَٱلْإِنْجِيلُ إِلَّا مِّن بَعْدِهِۦٓ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۶

هَٰأَنتُمْ هَٰؤُلَاءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ فَلِمَ
تُحَٰجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

۶۷

مَا كَانَ إِبرَهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِن كَانَ حَنِيفًا
مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ

۶۸

إِنَّ أَوَّلَى ٱلْبَٰئِسِ بِإِبرَهِيمَ ٱلَّذِينَ أَتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلتَّبِىُّ
وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَٱللَّهُ وَلِىُّ ٱلْمُؤْمِنِينَ

۶۹

وَدَّتْ طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا
يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

۷۰

يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ
تَشْهَدُونَ

همانا این داستانی است راست و درست. جز الله هیچ
خدایی نیست. او خدایی پیروزمند و حکیم است.

اگر رویگردان شوند، خداوند مفسدان را می‌شناسد.

بگو: ای اهل کتاب، بیایید از آن کلمه‌ای که پذیرفته ما و
شماست پیروی کنیم: آنکه جز خدای را نپرستیم و هیچ چیز
را شریک او نسازیم و بعضی از ما بعضی دیگر را سوای خدا
به پرستش نگیرد. اگر آنان رویگردان شدند بگو: شاهد
باشید که ما مسلمان هستیم.

ای اهل کتاب، چرا درباره ابراهیم مجادله می‌کنید، در حالی
که تورات و انجیل بعد از او نازل شده است؟ مگر
نمی‌اندیشید؟

هان ای اهل کتاب، گرفتم که در آنچه بدان علم دارید
مجادله‌تان روا باشد، چرا در آنچه بدان علم ندارید مجادله
می‌کنید؟ در حالی که خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

ابراهیم نه یهودی بود نه نصرانی، بلکه حنیفی مسلمان بود.
و از مشرکان نبود.

نزدیک‌ترین کسان به ابراهیم همانا پیروان او و این پیامبر
و مؤمنان هستند. و خدا یاور مؤمنان است.

طایفه‌ای از اهل کتاب دوست دارند که شما را گمراه کنند و
حال آنکه نمی‌دانند که جز خود را گمراه نمی‌کنند.

ای اهل کتاب، با آنکه خود به آیات خدا شهادت می‌دهید،
چرا انکارشان می‌کنید؟

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ
الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

ای اهل کتاب، با آنکه از حقیقت آگاهید، چرا حق را به باطل
می آمیزید و حقیقت را کتمان می کنید؟

۷۲
۴۹۰

وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ءَامِنُوا بِالَّذِي أُنْزِلَ عَلَى
الَّذِينَ ءَامِنُوا وَجَهَ النَّهَارِ وَكُفِّرُوا ءَاخِرَهُ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ

طایفه ای از اهل کتاب گفتند: در اول روز به آنچه بر مؤمنان
نازل شده است ایمان بیاورید و در آخر روز انکارش کنید،
تا مگر از اعتقاد خویش باز گردند.

۷۳

وَلَا تُؤْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَىٰ هُدَىٰ
اللَّهِ أَنْ يُؤْتَىٰ أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَاجُّكُمْ عِنْدَ
رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

و گفتند: جز پیروان دین خود را تصدیق نکنید. بگو:
هدایت، هدایت خدایی است. و اگر گویند که به دیگران
همان چیزهایی ارزانی شود که به شما ارزانی شده است، یا
اگر گویند که فردا در نزد پروردگارتان با شما به حجت
می ایستند، بگو: فضیلت به دست خداست، به هر که خواهد
آن را عطا می کند، که او بخشاینده و داناست.

۷۴

يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

هر که را بخواهد خاص رحمت خود می کند و خدا صاحب
کرمی است بس بزرگ.

۷۵
حزب ۲۴

وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّنُ إِذَا تَأَمَّنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ
عَلَيْهِ قَائِمًا ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيَّاتِ
سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

از میان اهل کتاب کسی است که اگر او را امین شمری و
قنطاری به او بسپاری آن را به تو باز می گرداند، و از ایشان
کسی است که اگر امینش شمری و دیناری به او بسپاری جز
به تقاضا و مطالبات آن را بازنگرداند. زیرا می گوید: راه
اعتراض مردم مکه بر ما بسته است و کس ما را ملامت
نکند. اینان خود می دانند که به خدا دروغ می بندند.

۷۶

بَلَىٰ مَن أَوفَىٰ بِعَهْدِهِ ۖ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

آری هر کس که به عهد خویش وفا کند و پرهیزگار باشد،
خدا پرهیزگاران را دوست می دارد.

۷۷

إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا
يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

کسانی که عهد خدا و سوگندهای خود را به بهایی اندک می
فروشند در آخرت نصیبی ندارند و خدا در روز قیامت نه با
آنان سخن می گوید و نه به آنان می نگرد و نه آنان را پاکیزه
می سازد. و برایشان عذابی دردآور است.

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُودُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ
ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
كُونُوا رَبَّيْنَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ
تَدْرُسُونَ

وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا
أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ
إِصْرِي ۖ قَالُوا أَقْرَرْنَا قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ
الشَّاهِدِينَ

فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

و از میان ایشان گروهی هستند که به شیوه کتاب خدا سخن می گویند، تا پندارید که آنچه می گویند از کتاب خداست، در حالی که از کتاب خدا نیست. و می گویند که از جانب خدا آمده و حال آنکه از جانب خدا نیامده است. و خود می دانند که بر خدا دروغ می بندند.

نسزد هیچ بشری را که خدا به او کتاب و حکمت و نبوت داده باشد، آنگاه به مردم بگوید که بندگان من باشید نه بندگان خدا. و حال آنکه پیامبران می گویند: همچنان که از کتاب خدا می آموزید و در آن می خوانید، پرستندگان خدا باشید.

و نیز به شما نمی فرماید که فرشتگان و پیامبران را خدایان پندارید. آیا پس از آنکه اسلام آورده اید شما را به کفر فرمان می دهد؟

و خدا از پیامبران پیمان گرفت که شما را کتاب و حکمت داده ام؛ به پیامبری که آیین شما را تصدیق می کند و به رسالت نزد شما می آید بگروید و یاری اش کنید. گفت: آیا اقرار کردید و عهد مرا پذیرفتید؟ گفتند: اقرار کردیم. گفت: پس شهادت دهید و من نیز با شما از شاهدانم.

و هر که از آن پس سرپیچی کند از فاسقان است.

آیا دینی جز دین خدا می جویند، حال آنکه آنچه در آسمانها و زمین است خواه و ناخواه تسلیم فرمان او هستند و به نزد او بازگردانده می شوید.

قُلْ ءَامَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

۸۵

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي
الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۸۶

كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ وَشَهِدُوا أَنَّ
الرَّسُولَ حَقٌّ وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ

۸۷

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ
أَجْمَعِينَ

۸۸

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ

۸۹

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

۹۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ
تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ

۹۱

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ
أَحَدِهِمْ مِّلْءُ الْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوْ أَفْتَدَىٰ بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ

بگو: به خدا و آنچه بر ما و بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و فرزندان او و نیز آنچه بر موسی و عیسی و پیامبران دیگر از جانب پروردگارشان نازل شده است، ایمان آوردیم. میان هیچ یک از ایشان فرقی نمی‌نهیم و همه تسلیم اراده او هستیم.

و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیاندیدگان خواهد بود.

چگونه خدا هدایت کند قومی را که نخست ایمان آوردند و به حقانیت رسول شهادت دادند و دلایل و آیات روشن را مشاهده کردند، سپس کافر شدند؟ خدا ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

جزایشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنان است.

جاوید در لعنت بمانند و از عذابشان کاسته نشود و مهلتشان ندهند.

مگر آنان که از آن پس توبه کنند و به صلاح آیند، زیرا خدا آمرزنده و مهربان است.

توبه کسانی که پس از ایمان آوردن کافر شدند و بر کفر خود افزودند، پذیرفته نخواهد شد. اینان گمراهانند.

آنان که کافر شدند و کافر مردند، اگر بخواهند به اندازه همه زمین طلا دهند و خویشتن را از عذاب باز خردند، از آنها پذیرفته نخواهد شد. برایشان عذابی دردناک است و ایشان را هیچ یآوری نیست.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حَلَالًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا مَا حَرَّمَ إِسْرَءِيلُ عَلَى نَفْسِهِ ۚ مِنْ قَبْلِ أَنْ تُنَزَّلَ التَّوْرَةُ ۚ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرَةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

فَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

قُلْ صَدَقَ اللَّهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَّقَامُ إِبْرَاهِيمَ ۖ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ ءَامِنًا ۚ وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَٰأَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ تَبِعُونَهَا عِوَجًا وَأَنْتُمْ شُهَدَاءُ ۚ وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا فَرِيقًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ كَافِرِينَ

نیکی را در نخواهید یافت تا آنگاه که از آنچه دوست می‌دارید انفاق کنید. و هر چه انفاق می‌کنید خدا بدان آگاه است.

همه طعامها بر بنی اسرائیل حلال بود، مگر آنها که پیش از نزول تورات، اسرائیل بر خود حرام کرده بود. بگو: اگر راست می‌گویید تورات را بیاورید و بخوانید.

از آن پس هر که بر خدا دروغ بندد از ستمکاران است.

بگو: خدا راست می‌گوید. آیین حنیف ابراهیم را پیروی کنید و او از مشرکان نبود.

نخستین خانه‌ای که برای مردم بنا شده همان است که در مکه است. خانه‌ای که جهانیان را سبب برکت و هدایت است.

در آنجاست آیات روشن و مقام ابراهیم. و هر که بدان داخل شود ایمن است. برای خدا، حج آن خانه بر کسانی که قدرت رفتن به آن را داشته باشند واجب است. و هر که راه کفر پیش گیرد، بداند که خدا از جهانیان بی‌نیاز است.

بگو: ای اهل کتاب، چرا آیات خدا را انکار می‌کنید؟ خدا ناظر بر اعمال شماست.

بگو: ای اهل کتاب، به چه سبب آنها را که ایمان آورده‌اند از راه خدا باز می‌دارید و می‌خواهید که به راه کج روند؟ و شما خود به زشتی کار خویش آگاهید و خدا نیز از آنچه می‌کنید غافل نیست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از گروهی از اهل کتاب اطاعت کنید شما را از ایماتان به کفر باز می‌گردانند.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ
وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ ۚ وَلَا تَمُوتُنَّ
إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءَ فَأَلَّفَ بَيْنَ فُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ
النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِّنْهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا
جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ أُسَوِّدَتْ
وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا
كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ
ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ

چگونه کافر می‌شوید در حالی که آیات خدا بر شما خوانده
می شود و رسول او در میان شماست؟ و هر که به خدا
تمسک جوید به راه راست هدایت شده است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آنچنان که شایسته ترس از
خداست از او بترسید و جز در مسلمانی نمیرید.

و همگان دست در ریسمان خدا زنید و پراکنده مشوید و از
نعمتی که خدا بر شما ارزانی داشته است یاد کنید؛ آن
هنگام که دشمن یکدیگر بودید و او دلهایتان را به هم
مهربان ساخت و به لطف او برادر شدید. و بر لبه پرتگاهی
از آتش بودید، خدا شما را از آن برهانید. خدا آیات خود را
برای شما اینچنین بیان می‌کند، شاید هدایت یابید.

باید که از میان شما گروهی باشند که به خیر دعوت کنند و
امر به معروف و نهی از منکر کنند. اینان رستگار اندند.

همانند آن کسان مباشید که پس از آنکه آیات روشن خدا
بر آنها آشکار شد، پراکنده گشتند و با یکدیگر اختلاف
ورزیدند، البته برای اینان عذابی بزرگ خواهد بود.

آن روز که گروهی سپیدروی و گروهی سیه‌روی شوند به
آنان که سیه‌روی شده‌اند می‌گویند: آیا شما پس از ایمان
آوردنتان کافر شدید؟ به سبب کافر شدنتان بچشید عذاب
خدا را.

اما آنان که سپیدروی شده‌اند، همواره غرق در رحمت
پروردگار باشند.

اینها آیات خداست که به حق بر تو فرو می‌خوانیم. و خدا به
مردم جهان ستم روا نمی‌دارد.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ ءَامَنَ أَهْلُ الْأَكْتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ مِّنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ

لَنْ يَضُرَّوْكُمْ إِلَّا أَذًى وَإِنْ يُقْتِلُوكُمْ يُولُوكُمْ أَلَدَبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ

ضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الدِّلَّةَ أَيُّنَ مَا تُقِفُوا إِلَّا بِحَبْلِ مِّنَ اللَّهِ وَحَبْلِ مِّنَ النَّاسِ وَبَآءُوا بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَضَرَبْتَ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَنَةَ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقِّ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ

لَيْسُوا سَوَاءً مِّنْ أَهْلِ الْأَكْتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَاتِ اللَّهِ ءَانَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ يُكْفَرُوهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

از آن خداست هر چه در آسمانها و زمین است و کارها بدو بازگردانیده شود.

شما بهترین امتی هستید از میان مردم پدید آمده، که امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان دارید. اگر اهل کتاب نیز ایمان بیاورند برایشان بهتر است. بعضی از ایشان مؤمنند ولی بیشترین تبهکارانند.

به شما جز اندک آزار، دیگر آسیبی نرسانند. اگر با شما کارزار کنند پشت کنند و به هزیمت روند و پیروز نگردند.

هر جا که باشند مهر خواری بر آنها زده شده است، مگر آنکه در امان خدا و در امان مردم باشند. و با خشم خدا قرین شده‌اند و مهر بدبختی بر آنها نهاده‌اند، زیرا به آیات خدا کافر شدند و پیامبران را به ناحق کشتند. و این بدان سبب بود که عصیان ورزیدند و تجاوز کردند.

اهل کتاب همه یکسان نیستند. گروهی به طاعت خدا ایستاده‌اند و آیات خدا را در دل شب تلاوت می‌کنند و سجده به جای می‌آورند.

و به خدا و روز رستاخیز ایمان دارند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و در کارهای نیک شتاب می‌ورزند و از جمله صالحانند.

و هر کار نیک که کنند نادیده انگاشته نشود، زیرا خدا به پرهیزگاران آگاه است.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ

کافران را اموال و اولادشان هیچ از عذاب خدا نرهند و
آنان اهل آتشند جاودانه در جهنم باشند.

۱۱۷

مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتُهُ ۚ وَمَا
ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَٰكِن أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

آنچه اینان در این جهان انفاق می‌کنند، همانند آن است که
تندبادی سرد بر کشتزار قومی بر خویشتن ستم کرده بوزد، و
آن کشته را نابود سازد. خدا بر آنها ستم روا نداشت. آنان
خود بر خود ستم کردند.

۱۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بِطَانَةٍ مِّن دُونِكُمْ لَا
يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ
أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دوست همرازی جز از
همکیشان خود مگیرید، که دیگران از هیچ فسادى در حق
شما کوتاهی نمی‌کنند و خواستار رنج و مشقت شمايند. و
کینه‌توزى از گفتارشان آشکار است و آن کینه که در دل
دارند بیشتر است از آنچه به زبان می‌آورند. آیات را
برایتان آشکار ساختیم، اگر به عقل دریابيد.

۱۱۹

هَٰئَنتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ ۚ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُوا
عَلَيْكُمْ أَلَا نُمَلِّ مِنْ الْغِيظِ ۚ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ ۖ إِنَّ
اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

آگاه باشید که شما آنان را دوست می‌دارید و حال آنکه آنها
شما را دوست ندارند. شما به همه این کتاب ایمان
آورده‌اید. چون شما را ببينند گویند: ما هم ایمان آورده‌ایم.
و چون خلوت کنند، از غایت کینه‌ای که به شما دارند
سرانگشت خویشتن به دندان گزند. بگو: در کینه خویشتن
بمیرید؛ هرآینه خدا به آنچه در دلهاست آگاه است.

۱۲۰

إِن تَمَسَسْكُمُ حَسَنَةٌ تَسُوءُهُمْ وَإِن تُصِْبْكُمُ سَيِّئَةٌ
يَفْرَحُوا بِهَا ۖ وَإِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ
شَيْئًا ۖ إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

اگر خیرى به شما رسد اندوهگین شوند و اگر به مصیبتى
گرفتار آييد شادمان گردند. اگر شکیبایی ورزید و
پرهیزگاری کنید از مکرشان به شما زیانی نرسد، که خدا بر
هر کاری که می‌کنند احاطه دارد.

۱۲۱
۵۴۲

وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ تُبَوِّئُ الْمُؤْمِنِينَ مَقْعِدَ لِلْقِتَالِ
وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

و بامدادان از میان کسان خویشتن بیرون آمدی، تا مؤمنان را
در آن جایها که می‌بایست بجنگند بگمارى، و خدا شنوا و
داناست.

إِذْ هَمَّتْ طَّائِفَتَانِ مِنْكُمْ أَنْ تَفْشَلَا وَاللَّهُ وَلِيُهُمَا ^ظوَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲۳

وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ بِبَدْرِ وَانْتُمْ أَذِلَّةٌ فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۱۲۴

إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ أَنْ يُمِدَّكُمْ رَبُّكُمْ بِثَلَاثَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُنْزَلِينَ

۱۲۵

بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُمْ مِنْ فُورِهِمْ هَذَا يُمِدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ

۱۲۶

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُمْ بِهِ ^ظوَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

۱۲۷

لَيَقْطَعَ طَرَفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنْقَلِبُوا خَآئِبِينَ

۱۲۸

لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَالِمُونَ

۱۲۹

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۳۰
ره

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمُ الَّتِي كُفِّرْتُمْ بَدَلًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ^ط

۱۳۱

وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ

۱۳۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

دو گروه از شما آهنگ آن کردند که در جنگ سستی ورزند و خدا یاورشان بود، پس مؤمنان باید که بر خدای توکل کنند.

هر آینه خدا شما را در بدر یاری کرد و حال آنکه ناتوان بودید. پس، از خدای بترسید، باشد که سپاسگزار شوید.

آنگاه که به مؤمنان می‌گفتی که اگر خدا سه هزار فرشته به یاعن فروفرستد، آیا شما را کافی نخواهد بود؟

بلی، اگر پایداری کنید و پرهیزگار باشید چون دشمنان تاخت آورند، خدا با پنج هزار از فرشتگان صاحب علامت شما را یاری کند.

و خداوند این کار را جز برای شادمانی و دلگرمی شما نکرد. و نیست یاریی مگر از سوی خدای پیروزمند و دانا،

تا گروهی از کافران را هلاک کند، یا خوار گرداند. آنگاه نومید بازگردند.

یا ایشان را به توبه وادارد یا آن ستمکاران را عذاب کند و تو را در این کارها دستی نیست.

از آن خداست هر چه در آسمانها و زمین است. هر که را بخواهد می‌آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند، و خدا آمرزنده و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، ربا مخورید به افزودنهای پی در پی. و از خدای بترسید تا رستگار شوید.

و بترسید از آتشی که برای کافران مهیا شده است.

و از خدا و رسول اطاعت کنید تا مگر مشمول رحمت شوید.

وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَوَاتُ
وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ

بر یکدیگر پیشی گیرید برای آمرزش پروردگار خویش و رسیدن به آن بهشت که پهنایش به قدر همه آسمانها و زمین است و برای پرهیزگاران مهیا شده است.

الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ
وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

آن کسان که در توانگری و تنگدستی انفاق می‌کنند و خشم خویش فرومی‌خورند و از خطای مردم درمی‌گذرند. خدا نیکوکاران را دوست دارد.

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ
فَاسْتَعَفُّوا لَهُمْ وَلَهُمْ مَن يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهَ وَلَمْ
يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ

و آن کسان که چون مرتکب کاری زشت شوند یا به خود ستمی کنند، خدا را یاد می‌کنند و برای گناهان خویش آمرزش می‌خواهند و کیست جز خدا که گناهان را ببامزد؟ و چون به زشتی گناه آگاهند در آنچه می‌کردند پای نغش‌نند.

أُولَٰئِكَ جَزَاءُهم مَّغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهم وَجَنَّتْ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنَعَمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ

پاداش اینان آمرزش پروردگارشان است و نیز بهشتی که در آن نهرها جاری است. در آنجا جاویدانند و چه نیکو است پاداش نیکوکاران.

قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

پیش از شما ستنهایی بوده است، پس بر روی زمین بگردید و بنگرید که پایان کار آنها که پیامبران را به دروغ‌گویی نسبت می‌دادند چه بوده است.

هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

این برای مردم دلیلی روشن و برای پرهیزگاران راهنما و اندرزی است.

وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

سستی مکنید و اندوهگین ماباشید، زیرا اگر ایمان آورده باشید شما برتری خواهید جست.

إِنْ يَمَسُّكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ الْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُ وَتِلْكَ
الْآيَاتُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ النَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَيَتَّخِذَ مِنْكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

اگر بر شما زخمی رسید، به آن قوم نیز همچنان زخمی رسیده است. و این روزگار است که هر دم آن را به مراد کسی می‌گردانیم، تا خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند بشناسد و از شما گواهان گیرد. و خدا ستمکاران را دوست ندارد،

وَلِيْمَحِصَ اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَيَمْحَقَ الْكٰفِرِيْنَ

و تا مؤمنان را پاکیزه گرداند و کافران را نابود سازد.

اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ
جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ

۱۴۲

وَلَقَدْ كُنْتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ
رَاَيْتُمُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ

۱۴۳

وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهٖ الرُّسُلُ اَفَاِيْن
مَاتَ اَوْ قُتِلَ اَنْقَلَبْتُمْ عَلٰٓى اَعْقَبِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰٓى
عَقْبِهٖ فَلَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ شَيْئًا ۚ وَسَيَجْزِي اللّٰهُ الشّٰكِرِيْنَ

۱۴۴
۵۶ ر

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ ۚ كِتٰبًا مُّوَجَّلًا ۚ
وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ ۖ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ
نُؤْتِهٖ ۖ مِنْهَا ۚ وَسَنَجْزِي الشّٰكِرِيْنَ

۱۴۵

وَكَايْنِ مِّنْ نَّبِيٍّ قُتِلَ مَعَهُ رِبِّيُّوْنَ كَثِيْرٌ فَمَا وَهَنُوْا لِمَا
اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكَانُوْا ۚ وَاللّٰهُ
يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ

۱۴۶

وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوْا رَبَّنَا اَغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا
وَاسْرَافْنَا فِيْ اَمْرِنَا وَثَبَّتْ اَقْدَامُنَا وَاَنْصَرْنَا عَلٰٓى الْقَوْمِ
الْكٰفِرِيْنَ

۱۴۷

فَعَاثَلَهُمْ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ ۚ وَاللّٰهُ
يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ

۱۴۸

آیا می‌پندارید که به بهشت خواهید رفت و حال آن که هنوز
خدا معلوم نداشته است که از میان شما چه کسانی جهاد
می‌کنند و چه کسانی پایداری می‌ورزند؟

پیش از آنکه مرگتان فرا رسد تمنای مرگ می‌کردید، اینک
مرگ را دیدید و در آن می‌نگرید.

جز این نیست که محمد پیامبری است که پیش از او
پیامبرانی دیگر بوده‌اند. آیا اگر بمیرد یا کشته شود، شما به
آیین پیشین خود باز می‌گردید؟ هر کس که بازگردد هیچ
زیانی به خدا نخواهد رسانید. خدا سپاسگزاران را پاداش
خواهد داد.

هیچ کس جز به فرمان خدا نمی‌میرد. مدت مکتوب است.
هر کس خواهان ثواب اینجهانی باشد به او می‌دهیم و هر
کس خواهان ثواب آنجهانی باشد به او می‌دهیم و شاکران را
پاداش خواهیم داد.

چه بسا پیامبرانی که خدا دوستان بسیار همراه آنان به جنگ
رفتند. و در راه خدا، هر چه به آنها رسید، سستی نکردند و
ناتوان نشدند و سر فرود نیاوردند و خدا شکیبایان را
دوست دارد.

سخنشان جز این نبود که می‌گفتند: ای پروردگار ما، گناهان
ما را و زیاده‌رویهای ما را در کارها بیامرز و ما را ثابت‌قدم
گردان و در برابر کافران یاری کن.

خدا پاداش اینجهانی و پاداش نیک آنجهانی را به ایشان
ارزانی داشت و خدا نیکوکاران را دوست دارد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِيعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا يَرُدُّوكُمْ
عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۱۵۰

بَلِ اللّٰهُ مَوْلَاكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ النَّصِيرِينَ

۱۵۱

سَأُلْقَىٰ فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ بِمَا أَشْرَكُوا بِاللّٰهِ
مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ۖ سُلْطٰنًا ۖ وَمَأْوَهُمُ النَّارُ ۖ وَبِئْسَ مَثْوٰى
الظَّالِمِينَ

۱۵۲

وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ وَعْدَهُ ۖ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِ ۖ حَتَّىٰ
إِذَا فَشِلْتُمْ وَتَنَزَّعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا
أَرْسَلَكُمْ مَّا تُحِبُّونَ ۖ مِّنْكُمْ مَّنْ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّنْ
يُرِيدُ الْآخِرَةَ ۖ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ وَلَقَدْ عَفَا
عَنكُمْ ۖ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

۱۵۳
حزب ۲۸

إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلَوْنَهَا عَلَىٰ أَحَدٍ ۖ وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي
أُخْرَىٰكُمْ فَأَتْبَبَكُمْ غَمًّا بِغَمٍ لِّكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا
فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ ۖ وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از کافران پیروی کنید،
شما را به آیین پیشین برمی‌گردانند، پس زیان‌دیده
بازمی‌گردید.

نه، یاری‌کننده شما خداوند است که بهترین یاری‌کنندگان
است.

در دل کافران هراسی خواهیم افکند. زیرا چیزی را که از
آسمان برای آن حجتی نفرستاده است، شریک خدا گرفتند.
جای آنان جهنم است که برای ستمکاران مکان بدی است.

خدا به وعده‌ای که با شما نهاده بود وفا کرد، آنگاه که به اذن
او دشمن را می‌کشتید. و چون غنیمتی را که هوای آن را در
سر داشتید به شما نشان داد، سستی کردید و در آن امر به
منازعه پرداختید و عصیان ورزیدید. بعضی خواستار دنیا
شدید و بعضی خواستار آخرت. سپس تا شما را به بلایی
مبتلا کند به هزیمت واداشت. اینک شما را ببخشد که او را
به مؤمنان بخشایشی است.

آنگاه که می‌گریختید و به کس نمی‌پرداختید و پیامبر شما را
از پشت سر فرامی‌خواند. پس به پاداش، غمی بر غم شما
افزود. اکنون اندوه آنچه را که از دست داده‌اید، یا رنجی را
که به شما رسیده است، مخورید. خدا به هر کاری که
می‌کنید آگاه است.

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا يَغْشَى طَآئِفَةً مِّنْكُمْ وَطَآئِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَل لَّنَا مِنَ الْأَمْرِ مِن شَيْءٍ قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنفُسِهِم مَّا لَا يُبْدُونَ لَكَ يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُل لَّو كُنْتُمْ فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۳۰:
آل عمران
۱۵۴
/۲۰۰

إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ

۱۵۵

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُرَى لَّوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَٰلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۱۵۶
۵۸۲

وَلَيْن قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتْتَمَ لَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

۱۵۷

آنگاه، پس از آن اندوه، خدا به شما ایمنی ارزانی داشت، چنان که گروهی را خواب آرام فرو گرفت. اما گروهی دیگر که چون مردم عصر جاهلی به خدا گمانی باطل داشتند، هنوز دستخوش اندوه خویش بودند و می‌گفتند: آیا هرگز کار به دست ما خواهد افتاد؟ بگو: همه کارها به دست خداست. آنان در دل خود چیزی را پنهان می‌دارند که نمی‌خواهند برای تو آشکارش سازند. می‌گویند: اگر ما را اختیاری بود اینجا کشته نمی‌شدیم. بگو: اگر در خانه‌های خود هم می‌بودید، کسانی که کشته‌شدن بر آنها مقرر شده است از خانه به قتلگاهشان بیرون می‌رفتند. خدا آنچه را که در سینه دارید می‌آزماید و دل‌هایتان را پاک می‌گرداند و خدا به آنچه در دلهاست آگاه است.

از میان شما آنان که در روز مقابله آن دو گروه بگریختند، به سبب پاره‌ای از اعمالشان شیطان آنها را به خطا افکنده بود. اینک خداوند عفویشان کرد که او آمرزنده و بردبار است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، همانند آن کافران مباشید که درباره برادران خود که به سفر یا به جنگ رفته بودند، می‌گفتند: اگر نزد ما مانده بودند نمی‌مردند یا کشته نمی‌شدند. خدا این پندار را چون حسرتی در دل آنها نهاد. و خداست که زنده می‌کند و می‌میراند و اوست که اعمال شما را می‌بیند.

اگر در راه خدا کشته شوید یا بمیرید، آمرزش و رحمت خدا از آنچه در این جهان گرد می‌آورید بهتر است.

وَلَيْنَ مُتَمِّمٌ أَوْ قَتَلْتُمْ لِإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ

و اگر بمیرید یا کشته شوید هر آینه در پیشگاه خداوند محشور می‌شوید.

۱۵۹

فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ
الْقَلْبِ لَآنْفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ
وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ

به سبب رحمت خداست که تو با آنها اینچنین خوشخوی و
مهربان هستی. اگر تندخو و سخت‌دل می‌بودی از گرد تو
پراکنده می‌شدند. پس بر آنها ببخشای و برایشان آمرزش
بخواه و در کارها با ایشان مشورت کن و چون قصد کاری
کنی بر خدای توکل کن، که خدا توکل‌کنندگان را دوست
دارد.

۱۶۰

إِن يَنْصُرْكُمُ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِن يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ
ذَا الَّذِي يَنْصُرُكُمْ مِّنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ

اگر خدا شما را یاری کند، هیچ کس بر شما غلبه نخواهد
کرد. و اگر شما را خوار دارد، چه کسی از آن پس یا ©ن
خواهد کرد؟ پس مؤمنان باید که بر خدای توکل کنند.

۱۶۱

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

هیچ پیامبری خیانت نکند و هر که به چیزی خیانت کند، آن
را در روز قیامت با خود آورد. سپس جزای عمل هر کس به
تمامی داده خواهد شد و بر کسی ستمی نرود.

۱۶۲

أَفَمَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَهْ
جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

آیا آن کس که به راه خشنودی خدا می‌رود، همانند کسی
است که موجب خشم او می‌شود و مکان او جهنم، آن
سرانجام بد است؟

۱۶۳

هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ

این دو گروه را نزد خدا درجاتی است گوناگون و او به
کارهایشان آگاه است.

۱۶۴

لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْ
أَنْفُسِهِمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

خدا بر مؤمنان انعام فرمود، آنگاه که از خودشان به میان
خودشان پیامبری مبعوث کرد تا آیاتش را بر آنها بخواند و
پاکشان سازد و کتاب و حکمتشان بیاموزد، هر چند از آن
پیش در گمراهی آشکاری بودند.

۱۶۵

أَوَلَمْآ أَصَبْتُكُمْ مُّصِيبَةً قَدْ أَصَبْتُمْ مِثْلَهَا قُلْتُمْ أَلَنَّا
هَذَا قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

و آیا هنگامی که آسیبی به شما رسید که شما خود دوچند
آن رسانده بودید، گفتید: این آسیب از کجا رسید؟ بگو: از
جانب خودتان. هر آینه خدا بر هر چیزی تواناست.

وَمَا أَصَابَكُمْ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ فَيَاذَنْ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ
الْمُؤْمِنِينَ

۱۶۷

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ نَافَقُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ أَوْ ادْفَعُوا قَالُوا لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هُمْ
لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا
لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ

۱۶۸

الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ
فَادْرَعُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۶۹

وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَقُونَ

۱۷۰

فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ
لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

۱۷۱
حزب ۲۹

يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ
أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ

۱۷۲
۵۹ر

الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ
لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۷۳

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ
فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

آنچه در روز برخورد آن دو گروه به شما رسید، به اذن خدا
بود، تا مؤمنان را معلوم دارد،

و آنان را نیز که نفاق ورزیدند، معلوم دارد. به آنها گفته
می‌شد: بیایید در راه خدا کارزار کنید یا به دفاع پردازید.
می‌گفتند: اگر یقین داشتیم که جنگی درمی‌گیرد، با شما
می‌آمدیم. آنان به کفر نزدیکترند تا به ایمان. به زبان
چیزهایی می‌گویند که به دل اعتقاد ندارند و خدا به آنچه
در دل نهفته می‌دارند آگاهتر است.

به آنان که از جنگ باز ایستادند و درباره برادران خود
گفتند که اگر سخن ما را شنیده بودند کشته نمی‌شدند،
بگو: اگر راست می‌گویید مرگ را از خود برانید.

کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند مرده مپندار، بلکه
زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

از فضیلتی که خدا نصیبشان کرده است شادمانند. و برای
آنها که در پیشان هستند و هنوز به آنها نپیوسته‌اند
خوشدلند که بیمی بر آنها نیست و اندوهگین نمی‌شوند.

آنان را مژده نعمت و فضل خدا می‌دهند و خدا پاداش
مؤمنان را تباہ نمی‌کند.

از میان آن کسان که پس از زخم‌خوردن باز هم فرمان خدا
و رسولش را اجابت کردند، آنان که نیکوکار باشند و از
خدای بترسند مزدی بزرگ دارند.

کسانی که مردم گفتندشان که مردم برای جنگ با شما گرد
آمده‌اند، از آنها بترسید، و این سخن بر ایمانشان بیفزود و
گفتند: خدا ما را بسنده است و چه نیکو یآوری است.

فَأَنْقَلِبُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّمْ يَمَسَّ لَهُمْ سُوءٌ
وَاتَّبَعُوا رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ

۱۷۵

إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّيْطَانُ يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ
وَخَافُونِ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۷۶

وَلَا يَحْزَنكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَضُرُّوْا
اللَّهَ شَيْئًا يُرِيدُ اللَّهُ أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ
عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۷۷

إِنَّ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْكُفْرَ بِالْإِيمَانِ لَن يَضُرُّوْا اللَّهَ شَيْئًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۱۷۸

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ
إِنَّمَا نُمِّلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۱۷۹

مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ
الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ عَلَى
الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَآمِنُوا
بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِن تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۱۸۰

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا ءَاتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

پس از جنگ بازگشتند، در حالی که نعمت و فضل خدا را به همراه داشتند و هیچ آسیبی به آنها نرسیده بود. اینان به راه خشنودی خدا رفتند و خدا را بخشایشی عظیم است.

آن شیطان است که در دل دوستان خود بیم می‌افکند. اگر ایمان آورده‌اید از آنها مترسید، از من بترسید.

آنان که به کفر می‌شتابند تو را غمگین نسازند. اینان هیچ زیانی به خدا نمی‌رسانند. خدا می‌خواهد آنها را در آخرت بی‌بهره گرداند، و برایشان عذابی است بزرگ.

هر آینه آنان که ایمان دادند و کفر خریدند، هیچ زیانی به خدا نمی‌رسانند و برایشان عذابی دردناک است.

کافران می‌پندارند که در مهلتی که به آنها می‌دهیم خیر آنهاست. به آنها مهلت می‌دهیم تا بیشتر به گناهانشان بیفزایند، و برای آنهاست عذابی خوارکننده.

خدا بر آن نیست که شما مؤمنان را بدین حال که اکنون هستید رها کند. می‌آزماید تا ناپاک را از پاک جدا سازد. و خدا بر آن نیست که شما را از غیب بی‌آگاهاند، ولی برخی از پیامبرانش را که خود بخواهد برمی‌گزیند. پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید. و اگر ایمان بیاورید و پرهیزکاری کنید، اجر عظیم یابید.

آنان که در نعمتی که خدا به آنها عطا کرده است بخل می‌ورزند، می‌پندارند که در بخل ورزیدن برایشان خیر است. نه، شر است. در روز قیامت آنچه را که در بخشیدنش بخل می‌ورزیدند چون طوقی به گردنشان خواهند آویخت. و از آن خداست میراث آسمانها و زمین و او به هر کاری که می‌کنید آگاه است.

لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

۱۸۲

ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

۱۸۳

الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىٰ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۱۸۴

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولٌ مِّن قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

۱۸۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ

۱۸۶
حزب ۳۰

لَسْبَلَوْنَ فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

هر آینه خدا شنید سخن آن کسان را که می‌گفتند: خدا بینواست و ما توانگریم. گفتارشان را و نیز اینکه پیامبران را به ناحق می‌کشتند، خواهیم نوشت، و گوییم: بچشید عذاب آتش سوزان را.

این پاداش اعمالی است که پیشاپیش به جای آورده‌اید و گرنه خداوند به بندگان ستم روا نمی‌دارد.

کسانی گفتند: ما را با خدا عهده‌ای است که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم، مگر برای ما قربانیی بیاورد که آتش آن را بخورد. بگو: پیش از من پیامبرانی با معجزه‌ها و آنچه اکنون می‌خواهید آمده‌اند، اگر راست می‌گویید، چرا آنها را کشتید؟

اگر تو را تکذیب کردند، پیامبرانی هم که پیش از تو با معجزه‌ها و نوشته‌ها و کتاب روشنگر آمده بودند تکذیب شده‌اند.

همه کس مرگ را می‌چشد، و به تحقیق در روز قیامت مزد اعمال شما را به کمال خواهند داد. و هر کس را از آتش دور سازند و به بهشت درآورند به پیروزی رسیده است. و این زندگی دنیا جز متاعی فریبنده نیست.

شما را به مال و جان آزمایش خواهند کرد. و از زبان اهل کتاب و مشرکان آزار فراوان خواهید شنید. اگر شکیبایی کنید و پرهیزگار باشید نشان قدرت اراده شماست.

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُئْسَ مَا يَشْتَرُونَ

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

رَبَّنَا إِنَّكَ مَنْ تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَءَامَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

رَبَّنَا وَعَايِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسْلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۱۸۸

۱۸۹

۱۹۰
۶۱ر

۱۹۱

۱۹۲

۱۹۳

۱۹۴

خدا از اهل کتاب پیمان گرفت که کتاب خدا را برای مردم آشکار سازند و پنهانش نکنند؛ ولی آنها پس پشتش افکندند و در مقابل، بهای اندکی گرفتند. چه بد معامله‌ای کردند.

آنان را که از کارهایی که کرده‌اند شادمان شده‌اند، و دوست دارند به سبب کارهای ناکرده خویش هم مورد ستایش قرار گیرند، مپندار که در پناهگاهی دور از عذاب خدا باشند. برایشان عذابی دردآور مهیاست.

از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین و خدا بر هر چیزی تواناست.

هر آینه در آفرینش آسمانها و زمین و آمد و شد شب و روز، خردمندان را عبرتهاست:

آنان که خدا را ایستاده و نشسته و به پهلو خفته، یاد می‌کنند و در آفرینش آسمانها و زمین می‌اندیشند: ای پروردگار ما، این جهان را به بیهوده نیافریده‌ای، تو منزهی، ما را از عذاب آتش بازدار.

ای پروردگار ما، هر کس را که به آتش افکنی رسوایش کرده‌ای و ظالمان را هیچ یابوری نیست.

ای پروردگار ما، شنیدیم که منادیی به ایمان فرا می‌خواند که به پروردگارتان ایمان بیاورید. و ما ایمان آوردیم. پس، ای پروردگار ما، گناهان ما را بیامرز و بدیهای ما را از ما بزدای و ما را با نیکان بمیران.

ای پروردگار ما، عطا کن به ما آنچه را که به زبان پیامبرانت به ما وعده داده‌ای و ما را در روز قیامت رسوا مکن که تو وعده خویش خلاف نمی‌کنی.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمَلٍ مِّنْكُمْ
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتُمْ بِبَعْضِكُمْ مِّنْ بَعْضٍ ۖ فَأَلْزَمَ الْكَافِرُ
وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَوْذُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا
لَا كُفْرًا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَا دُخْلَنَّهُمْ جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ
الْثَوَابِ

۱۹۶

لَا يَغُرَّتْكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ

جولان کافران در شهرها تو را نفریبند.

۱۹۷

مَتَّعَ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

این برخورداری اندکی است. پس از آن جایگاهشان جهنم
است و جهنم بد آرامگاهی است.

۱۹۸

لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ
خَيْرٌ لِّلْأَبْرَارِ

اما برای آنان که از پروردگارشان می‌ترسند، بهشتی است
که در آن نهرها جاری است. همواره در آنجا مهمان خدا
هستند. و آنچه نزد خداست برای نیکان بهتر است.

۱۹۹

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشَعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا
قَلِيلًا ۖ أُولَٰئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

بعضی از اهل کتاب به خدا و کتابی که بر شما نازل شده و
کتابی که بر خودشان نازل شده ایمان دارند. مطیع
فرمان خدایند. آیات خدا را به بهای اندک نمی‌فروشند. مزد
ایشان نزد پروردگارشان است. هر آینه خدا حسابها را زود
خواهد رسید.

۲۰۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا
اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شکیبا باشید و دیگران را به
شکیبایی فراخوانید و در جنگها پایداری کنید و از خدا
بترسید، باشد که رستگار شوید.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

۱
حزب
۳۱
۶۲ ر

وَعَاثُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا الْحَبِيثَ بِالطَّيِّبِ وَلَا
تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ إِنَّهُ كَانَ حُوبًا كَبِيرًا

۲

وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانكِحُوا مَا طَابَ
لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا
تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا
تَعُولُوا

۳

وَعَاثُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ
مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا

۴

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَمًا
وَأَرْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۵

وَابْتَلُوا الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ
رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا
أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا
فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا

۶

ای مردم، بترسید از پروردگارتان، آن که شما را از یک تن
بیافرید و از آن یک تن همسر او را و از آن دو، مردان و
زنان بسیار پدید آورد. و بترسید از آن خدایی که با سوگند
به نام او از یکدیگر چیزی می‌خواهید و زنهار از
خویشاوندان مبرید. هر آینه خدا مراقب شماست.

مال یتیمان را به یتیمان دهید و حرام را با حلال مبادله
مکنید. و اموال آنها را همراه با اموال خویش مخورید، که
این گناهی بزرگ است.

اگر شما را بیم آن است که در کار یتیمان عدالت نورزید، از
زنان هر چه شما را پسند افتد، دو دو، و سه سه و چهار
چهار به نکاح درآورید. و اگر بیم آن دارید که به عدالت
رفتار نکنید تنها یک زن بگیرید یا هر چه مالک آن شوید.
این راهی بهتر است تا مرتکب ستم نگردید.

مهر زنان را به طیب خاطر به آنها بدهید. و اگر پاره‌ای از آن
را به رضایت به شما بخشیدند بگیرید که خوش و گوارایتان
خواهد بود.

اموالتان را که خدا قوام زندگی شما ساخته است به دست
سفیهان مدهید، ولی از آن هزینه و لباسشان دهید و با
آنان سخن به نیکی گویند.

یتیمان را بیازمایید تا آنگاه که به سن زناشویی رسند، پس
اگر در آنان رشدی یافتید اموالشان را به خودشان
واگذارید. و از بیم آنکه مباد به سن رشد رسند اموالشان
را به ناحق و شتاب مخورید. هر که توانگر است عفت ورزد
و هر که بینواست به آن اندازه که عرف تصدیق کند بخورد.
و چون اموالشان را تسلیمشان کردید کسانی را بر آنان به
شهادت گیرید و خدا برای حساب کشیدن کافی است.

لِّلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ
نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ
نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينُ
فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا

وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَفًا خَافُوا
عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا ۖ وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا

يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ ۖ فَإِن
كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ ۖ وَإِن كَانَتْ
وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ ۚ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ
مِمَّا تَرَكَ إِن كَانَ لَهُ وَلَدٌ ۚ فَإِن لَّمْ يَكُن لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتُهُ
أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ ۚ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ ۚ مِن
بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۖ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا
تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَفَعًا ۖ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

از هر چه پدر و مادر و خویشاوندان به ارث می‌گذارند،
مردان را نصیبی است. و از آنچه پدر و مادر و خویشاوندان
به ارث می‌گذارند چه اندک و چه بسیار زنان را نیز نصیبی
است، نصیبی معین.

و چون به هنگام تقسیم، خویشاوندان و یتیمان و مسکینان
حاضر آمدند به آنان نیز چیزی ارزانی دارید و با آنان به
نیکویی سخن گویند.

باید از خدای بترسند کسانی که اگر پس از خویش
فرزندانی ناتوان بر جای می‌گذارند، از سرنوشت آنان
بیمانند. باید که از خدای بترسند و سخن عادلانه و به
صواب گویند.

آنان که اموال یتیمان را به ستم می‌خورند شکم خویش پر
از آتش می‌کنند و به آتشی فروزان خواهند افتاد.

خدا درباره فرزندانان به شما سفارش می‌کند که سهم پسر
برابر سهم دو دختر است. و اگر دختر باشند و بیش از دو
تن، دو سوم میراث از آنهاست. و اگر یک دختر بود نصف
برد و اگر مرده را فرزندی باشد هر یک از پدر و مادر یک
ششم میراث را برد. و اگر فرزندی نداشته باشد و
میراث‌بران تنها پدر و مادر باشند، مادر یک سوم دارایی را
برد. اما اگر برادران داشته باشد سهم مادر، پس از انجام
وصیتی که کرده و پرداخت وام او یک ششم باشد. و شما
نمی‌دانید که از پدران و پسران کدام یک شما را
سودمندتر است. اینها حکم خداست، که خدا دانا و حکیم
است.

وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَّ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ
يُوصِينَ بَهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِّنْ
بَعْدِ وَصِيَّتِ تَوْصُونَ بَهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ
كَلَلَةً أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتُ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا
السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِ يُوصَى بَهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرِ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِّنَ
اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ يُدْخِلْهُ نَارًا
خَالِدًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ مُّهِينٌ

اگر زناتان فرزندی نداشتند، پس از انجام دادن وصیتی که کرده‌اند و پس از پرداخت دین آنها، نصف میراثشان از آن شماس. و اگر فرزندی داشتند یک چهارم آن. و اگر شما را فرزندی نبود پس از انجام دادن وصیتی که کرده‌اید و پس از پرداخت وامهایتان یک چهارم میراثتان از آن زناتان است. و اگر دارای فرزندی بودید یک هشتم آن. و اگر مردی یا زنی بمیرد و میراثبر وی نه پدر باشد و نه فرزند او اگر او را برادر یا خواهری باشد هر یک از آن دو یک ششم برد. و اگر بیش از یکی بودند همه در یک سوم مال –پس از انجام دادن وصیتی که کرده است بی‌آنکه برای وارثان زیانمند باشد و نیز پس از ادای دینش– شریک هستند. این اندرزی است از خدا به شما و خدا دانا و بردبار است.

اینها احکام خداست. هر کس از خدا و پیامبرش فرمان برد، او را به بهشتهایی که در آن نهرها جاری است درآورد و همواره در آنجا خواهد بود و این کامیابی بزرگی است.

و هر که از خدا و رسولش فرمان نبرد و از احکام او تجاوز کند، او را داخل در آتش کند و همواره در آنجا خواهد بود و برای اوست عذابی خوارکننده.

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَحِشَةَ مِنْ نِّسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّى
يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا

و از زنان شما آنان که مرتکب فحشا می‌شوند، از چهار تن از خودتان بر ضد آنها شهادت بخواهید. اگر شهادت دادند زنان را در خانه محبوس دارید تا مرگشان فرا رسد یا خدا راهی پیش پایشان نهد.

وَالَّذَانِ يَأْتِيَنِهَا مِنْكُمْ فَأَازُوهُمَا فَإِنْ تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا

و آن دو تن را که مرتکب آن عمل شده‌اند، بیازارید. و چون توبه کنند و به صلاح آیند از آزارشان دست بردارید زیرا خدا توبه‌پذیر و مهربان است.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ
يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

جز این نیست که توبه از آن کسانی است که به نادانی مرتکب کاری زشت می‌شوند و زود توبه می‌کنند. خدا توبه اینان را می‌پذیرد و خدا دانا و حکیم است.

وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ
أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْإِسْلَامَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

توبه کسانی که کارهای زشت می‌کنند و چون مرگشان فرا می‌رسد می‌گویند که اکنون توبه کردیم، و نیز آنان که کافر بمیرند، پذیرفته نخواهد شد. برای اینان عذابی دردآور مهیا کرده‌ایم.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهًا
وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ
بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ
فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شما را حلال نیست که زنان را بر خلاف میلشان به ارث ببرید. و تا قسمتی از آنچه را که به آنها داده‌اید بازپس ستانید بر آنها سخت مگیرید، مگر آنکه مرتکب فحشایی به ثبوت رسیده شده باشند. و با آنان به نیکویی رفتار کنید. و اگر شما را از زنان خوش نیامد، چه بسا چیزها که شما را از آن خوش نمی‌آید در حالی که خدا خیر کثیری در آن نهاده باشد.

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبْدَالَ زَوْجَ مَكَانَ زَوْجٍ وَعَآتَيْتُمْ إِحْدَهُنَّ
قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ شَيْئًا أَتَأْخُذُونَهُ بِهْتِنَا وَإِنَّمَا
مُؤْمِنًا

وَكَيفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنَ
مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا

وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ
سَلَفَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتًا وَسَاءَ سَبِيلًا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ
وَعَمَّاتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ
وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخَوَاتُكُمُ مِنَ الرَّضْعَةِ
وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ وَرَبَّائِبُكُمُ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِّنْ
نِّسَائِكُمُ اللَّاتِي دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِنْ لَّمْ تَكُونُوا دَخَلْتُم بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
أَصْلَابِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

اگر خواستید زنی به جای زنی دیگر بگیرید و او را قنطاری
مال داده‌اید، نباید چیزی از او بازستانید. آیا به آنان تهمت
می‌زنید تا مهرشان را باز پس گیرید؟ این گناهی آشکار
است.

و چگونه آن مال را باز پس می‌گیرید و حال آنکه هر یک از
شما از دیگری بهره‌مند شده است و زنان از شما پیمانی
استوار گرفته‌اند.

با زانی که پدراتان به عقد خویش درآورده‌اند زناشویی
مکنید، مگر آنکه پیش از این چنان کرده باشید. زیرا این
کار، زنا و مورد خشم خدا است و شیوه‌ای است ناپسند.

مادرانتان و دخترانتان و خواهراتان و عمه‌هایتان و
خاله‌هایتان و دختران برادران و دختران خواهراتان و زانی
که شما را شیر داده‌اند و خواهران شیریتان و مادران
زنانتان بر شما حرام شده‌اند. و دختران زنانتان که در کنار
شما هستند، هرگاه با آن زنان همبستر شده‌اید بر شما
حرام شده‌اند. ولی اگر همبستر نشده‌اید، گناهی مرتکب
نشده‌اید. و نیز زنان پسرانی که از پشت شما هستند بر
شما حرام شده‌اند. و نباید دو خواهر را در یک زمان به زنی
گیرید، مگر آنکه پیش از این چنین کرده باشید. هر آینه
خدا آمرزنده و مهربان است.

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَّا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَن تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسْلِفِينَ فَمَا أَسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
مِنْهُنَّ فَأَتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا

وَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَن يَنْكِحَ الْمُحْصَنَاتِ
الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن فَتَيَاتِكُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُم مِّن بَعْضٍ
فَأَنكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَءَاتُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ
مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسْلِفَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ أَخْدَانٍ فَإِذَا
أُحْصِنَ فَإِنَّ أَتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى
الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ مِنْكُمْ
وَأَن تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و نیز زنان شوهردار بر شما حرام شده‌اند، مگر آنها که به
تصرف شما درآمده باشند. از کتاب خدا پیروی کنید. و جز
اینها، زنان دیگر هرگاه در طلب آنان از مال خویش مهری
بپردازید و آنها را به نکاح درآورید نه به زنا، بر شما حلال
شده‌اند. و زنانی را که از آنها تمتع می‌گیرید واجب است که
مهرشان را بدهید. و پس از مهر معین، در قبول هر چه هر
دو بدان رضا بدهید گناهی نیست. هر آینه خدا دانا و حکیم
است.

هر کس را که توانگری نباشد تا آزاد زنان مؤمنه را به نکاح
خود درآورد از کنیزان مؤمنه‌ای که مالک آنها هستید به زنی
گیرد. و خدا به ایمان شما آگاه‌تر است. همه از جنس
یکدیگرید. پس بندگان را به اذن صاحبانشان نکاح کنید و
مهرشان را به نحو شایسته‌ای بدهید. و باید که پاکدامن
باشند نه زناکار و نه از آنها که به پنهان دوست می‌گیرند. و
چون شوهر کردند، هرگاه مرتکب فحشا شوند شکنجه آنان
نصف شکنجه آزاد زنان است. و این برای کسانی است از
شما که بیم دارند که به رنج افتند. با این همه، اگر صبر
کنید برایتان بهتر است و خدا آمرزنده و مهربان است.

خدا می‌خواهد برای شما همه چیز را آشکار کند و به سنتهای
پیشینیاتان راه بنماید و توبه شما را بپذیرد، که خدا دانا و
حکیم است.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ
بِالْبَاطِلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُدْوَانًا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصْلِيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ
نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِّمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلَّذِينَ
عَقَدْتَ أَيْمَانُكُمْ فَعَاثُوهُمْ نَصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

خدا می‌خواهد توبه شما را بپذیرد. ولی آنان که از پی
شهوات می‌روند، می‌خواهند که شما به کجروی عظیمی
افتید.

خدا می‌خواهد بار شما را سبک کند، زیرا آدمی ناتوان
آفریده شده است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اموال یکدیگر را به ناحق
مخورید، مگر آنکه تجارتی باشد که هر دو طرف بدان
رضایت داده باشید. و خودتان را مکشید. هر آینه خدا با
شما مهربان است.

و هر که این کارها از روی تجاوز و ستم کند، او را در آتش
خواهیم افکند و این بر خدا آسان است.

اگر از گناهان بزرگی که شما را از آن نهی کرده‌اند اجتناب
کنید، از دیگر گناهاتان درمی‌گذریم و شما را به مکانی نیکو
درمی‌آوریم.

آرزو مکنید آن چیزهایی را که بدانها خدا بعضی از شما را بر
بعضی دیگر برتری داده است. مردان را از آنچه کنند
نصیبی است و زنان را از آنچه کنند نصیبی. و روزی از خدا
خواهید که خدا بر هر چیزی آگاه است.

برای همه، در آنچه پدر و مادر و خویشاوندان نزدیک به
میراث می‌گذارند، میراث‌برانی قرار داده‌ایم. و بهره هر
کس را که با او قراری نهاده‌اید بپردازید که خدا بر هر
چیزی گواه است.

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ ۚ فَالْصَّالِحَاتُ قَنَتَتْ ۖ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ ۚ وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ ۚ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا

وَإِنْ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا فَأَبْعَثُوا حَكَمًا مِّنْ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِّنْ أَهْلِهَا ۚ إِنْ يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا ۗ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرًا

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا ۚ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا

الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

مردان، از آن جهت که خدا بعضی را بر بعضی برتری داده است، و از آن جهت که از مال خود نفقه می‌دهند، بر زنان تسلط دارند. پس زنان شایسته، فرمانبردارند و در غیبت شوی عقیقند و فرمان خدای را نگاه می‌دارند. و آن زنان را که از نافرمانیشان بیم دارید، اندرز دهید و از خوابگاهشان دوری کنید و بزنبیدشان. اگر فرمانبرداری کردند، از آن پس دیگر راه بیداد پیش مگیرید. و خدا بلندپایه و بزرگ است.

اگر از اختلاف میان زن و شوی آگاه شدید، داوری از کسان مرد و داوری از کسان زن برگزینید. اگر آن دو را قصد اصلاح باشد خدا میانشان موافقت پدید می‌آورد، که خدا دانا و آگاه است.

خدای را بپرستید و هیچ چیز شریک او مسازید و با پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و همسایه خویشاوند و همسایه بیگانه و یار مصاحب و مسافر رهگذر و بندگان خود نیکی کنید. هرآینه خدا متکبران و فخر فروشان را دوست ندارد.

آنان که بخل می‌ورزند و مردم را به بخل وا می‌دارند و مالی را که خدا به آنها داده است پنهان می‌کنند. و ما برای کافران عذابی خوارکننده مهیا ساخته‌ایم.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ ۖ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ وَ قَرِينًا فَسَاءَ قَرِينًا

وَمَاذَا عَلَيْهِمْ لَوْ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا مِمَّا
رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ ۖ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يُّضْعِفْهَا
وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ وَجِئْنَا بِكَ عَلَى
هَؤُلَاءِ شَهِيدًا

يَوْمَئِذٍ يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَوُا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّىٰ بِهِمُ
الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ
تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ
تَغْتَسِلُوا ۚ وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ
مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ ۖ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ
الضَّلَالَةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَضِلُّوا السَّبِيلَ

و نیز کسانی را که اموال خویش برای خودنمایی انفاق
میکنند و به خدا و روز قیامت ایمان نمی‌آورند. و هر که
شیطان قرین او باشد، قرینی بد دارد.

چه زیان دارندشان اگر به خدا و روز قیامت ایمان آورند و از
آنچه خدا به آنها روزی داده است انفاق کنند؟ خدا به
کارشان داناست.

خدا ذره‌ای هم ستم نمی‌کند. اگر نیکی باشد آن را دو
برابر می‌کند و از جانب خود مزدی گرامند می‌دهد.

چگونه خواهد بود آن روز که از هر امتی گواهی بیاوریم و
تو را بر این امت به گواهی فرا خوانیم؟

در آن روز کافران و آنان که بر رسول عصیان ورزیده‌اند
آرزو کنند که با خاک زمین یکسان می‌بودند. و هیچ سخنی را
از خدا پنهان نتوانند کرد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آنگاه که مست هستید گرد
نماز مگردید تا بدانید که چه می‌گویید. و نیز در حال جنابت،
تا غسل کنید، مگر آنکه راه‌گذر باشید. و اگر بیمار یا در
سفر بودید یا از مکان قضای حاجت بازگشته‌اید یا با زنان
جماع کرده‌اید و آب نیافتید با خاک پاک تیمم کنید و روی و
دستهایتان را با آن خاک مسح کنید. هرآینه خدا عفو کننده
و آمرزنده است.

آیا آن کسانی را که از کتاب بهره‌ای داده شده‌اند، ندیده‌ای
که گمراهی می‌خرند و می‌خواهند که شما نیز گمراه شوید؟

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا

خدا دشمنان شما را بهتر می‌شناسد و دوستی او شما را کفایت خواهد کرد و یاری او شما را بسنده است.

مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مُسْمِعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنَا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَانْظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِن لَّعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

۴۶

بعضی از جهودان کلمات خدا را به معنی دگرگون می‌کنند و می‌گویند: شنیدیم و عصیان می‌ورزیم، و بشنو و کاش ناشنوا گردی و «راعنا». به لغت خویش زبان می‌گردانند و به دین اسلام طعنه می‌زنند. اگر می‌گفتند که شنیدیم و اطاعت کردیم و «انظرنا»، برایشان بهتر و به صواب‌تر بود. خدا آنان را به سبب کفرشان لعنت کرده و جز اندکی ایمان نیاورند.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُونَ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

۴۷

ای کسانی که شما را کتاب داده شده، به کتابی که نازل کرده‌ایم و کتاب شما را نیز تصدیق می‌کند ایمان بیاورید؛ پیش از آنکه نقش چهره‌هایی را محو کنیم و رویها را به قفا برگردانیم. یا همچنان که اصحاب سبت را لعنت کردیم شما را هم لعنت کنیم. و فرمان خدا شدنی است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا

۴۸

هر آینه خدا گناه کسانی را که به او شرک آورند نمی‌آمرزد؛ و گناهان دیگر را برای هر که بخواهد می‌آمرزد. و هر که به خدا شرک آورد، دروغی ساخته و گناهی بزرگ مرتکب شده است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

۴۹

آیا آنان را ندیده‌ای که خویششان را پاک و بی‌عیب جلوه می‌دهند؟ آری خداست که هر که را که خواهد از عیب پاک گرداند. و به هیچ کس حتی به قدر رشته‌ای که در شکاف هسته خرماست ستم نشود.

انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

۵۰

بنگر که چگونه به خدا دروغ می‌بندند و همین دروغ گناهی آشکار را بسنده است.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا

۵۱
۶۹

آیا کسانی را که نصیبی از کتاب داده شده‌اند ندیده‌ای که به جبت و طاغوت ایمان می‌آورند و در باره کافران می‌گویند که راه ایشان از راه مؤمنان به هدایت نزدیک‌تر است؟

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ
نَصِيرًا

۵۳

أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا

۵۴

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَىٰ مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۖ فَقَدْ
آتَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا

۵۵

فَمِنْهُمْ مَّنْ ءَامَنَ بِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مَّنْ صَدَّ عَنْهُ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ
سَعِيرًا

۵۶

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كَلَّمًا
نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بِدَلْنِهِمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

۵۷

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ
مُّطَهَّرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا

۵۸
حزب
۳۵

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا
حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا
يَعِظُكُمْ بِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا

۵۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ
وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

اینان آن کسانی که خدا لعنتشان کرده است؛ و هر کس را
که خدا لعنت کند برای او هیچ یابوری نیابی.

یا از پادشاهی نصیبی برده‌اند؟ که در این صورت به قدر آن
گودی که بر پشت هسته خرماست به مردم سودی
نمی‌رسانند.

یا بر مردم به خاطر نعمتی که خدا از فضل خویش به آنان
ارزانی داشته حسد می‌برند؟ در حالی که ما به خاندان
ابراهیم کتاب و حکمت دادیم و فرمانروایی بزرگ ارزانی
داشتیم.

بعضی بدان ایمان آوردند و بعضی از آن اعراض کردند.
دوزخ، آن آتش افروخته، ایشان را بس.

آنان را که به آیات ما کافر شدند به آتش خواهیم افکند.
هرگاه پوست تنشان بپزد پوستی دیگرشان دهیم، تا عذاب
خدا را بچشند. خدا پیروزمند و حکیم است.

و آنان را که ایمان آورده و کارهای نیکو کرده‌اند به
بهشتهایی که در آن نهرها جاری است درآوریم، تا ابد در
آنجا خواهند بود. و در آنجا صاحب زنان پاک و بی‌عیب شوند
و در سایه‌های پیوسته و خنک جایشان می‌دهیم.

خدا به شما فرمان می‌دهد که امانتها را به صاحبانشان
بازگردانید. و چون در میان مردم به داوری نشینید به عدل
داوری کنید. خدا شما را چه نیکو پند می‌دهد. هر آینه او
شنوا و بیناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا اطاعت کنید و از
رسول و اولوالامر خویش فرمان برید. و چون در امری
اختلاف کردید اگر –به خدا و روز قیامت ایمان دارید– به
خدا و پیامبر رجوع کنید. در این خیر شماسست و سرانجامی
بهتر دارد.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا
أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ
أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ ۚ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا
بَعِيدًا

۶۱

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ
الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا

۶۲

فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ
جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا

۶۳

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ
وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا

۶۴

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ
ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمْ
الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا

۶۵

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ
لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

آیا آنان را نمی‌بینی که می‌پندارند که به آنچه بر تو نازل
شده و آنچه پیش از تو نازل شده است ایمان آورده‌اند،
ولی می‌خواهند که بت را حکم قرار دهند، در حالی که به
آنان گفته‌اند که بت را انکار کنند. شیطان می‌خواهد
گمراهشان سازد و از حق دور گرداند.

و چون ایشان را گویند که به آنچه خدا نازل کرده و به
پیامبرش روی آرید، منافقان را می‌بینی که سخت از تو
رویگردان می‌شوند.

پس چگونه است که چون به پاداش کارهایی که مرتکب
شده‌اند مصیبتی به آنها رسد، نزد تو می‌آیند و به خدا
سوگند می‌خورند که ما جز احسان و موافقت قصد دیگری
نداشته‌ایم؟

خداوند از دلهایشان آگاه است. از آنان اعراض کن و
اندریشان بده به چنان سخنی که در وجودشان کارگر افتد.

هیچ پیامبری را نفرستادیم جز آنکه دیگران به امر خدا باید
مطیع فرمان او شوند. و اگر به هنگامی که مرتکب گناهی
شدند نزد تو آمده بودند و از خدا آمرزش خواسته بودند و
پیامبر برایشان آمرزش خواسته بود، خدا را توبه‌پذیر و
مهربان می‌یافتند.

نه، سوگند به پروردگارت که ایمان نیاورند، مگر آنکه در
نزاعی که میان آنهاست تو را داور قرار دهند و از حکمی که
تو می‌دهی هیچ ناخشنود نشوند و سراسر تسلیم آن گردند.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ أَخْرِجُوا مِنْ دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا

وَإِذَا لَأَتَيْنَهُمْ مِّن لَّدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا

وَلَهَدَيْنَهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَٰئِكَ رَفِيقًا

ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ عِلِمًا

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ فَانفِرُوا ثُبَاتٍ أَوْ انفِرُوا جَمِيعًا

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَّيَبْطِئَنَّ فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُّصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُن مَعَهُمْ شَهِيدًا

وَلَيْنُ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِّنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ لَّمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ فَوْزًا عَظِيمًا

فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

و اگر به آنان فرمان داده بودیم که خود را بکشید یا از خانه‌هایتان بیرون روید، جز اندکی از آنان فرمان نمی‌بردند. و حال آنکه اگر اندرزی را که به آنان داده شده است کار می‌بستند برایشان بهتر و بر اساسی استوارتر بود.

آنگاه از جانب خود به آنان مزدی بزرگ می‌دادیم.

و آنان را به راه راست هدایت می‌کردیم.

و هر که از خدا و پیامبرش اطاعت کند، همراه با کسانی خواهد بود که خدا نعمتشان داده است، چون انبیاء و صدیقان و شهیدان و صالحان. و اینان چه نیکو رفیقانند.

این فضیلتی است از جانب خدا و بسنده است خدای دانا.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، سلاح بگیرید و آنگاه هوشیارانه، فوج فوج یا یکباره، به جنگ روید.

و از میان شما کسی است که در کارزار درنگ می‌کند. و چون به شما بلایی رسد، می‌گوید: خدا در حق من چه انعامی کرد که در آن روز همراهشان نبودم.

و چون مالی از جانب خدا نصیبتان شود –چنان که گویی میاتتان هیچ گونه مودتی نبوده است– گوید: ای کاش من نیز با آنها می‌بودم و به کامیابی بزرگ دست می‌یافتم.

پس آنان که زندگی دنیا را داده‌اند و آخرت را خریده‌اند باید که در راه خدا بجنگند. و هر که در راه خدا بجنگد، چه کشته شود چه پیروز گردد، مزدی بزرگ به او خواهیم داد.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَل لَّنَا مِنْ لَدُنْكَ نَصِيرًا

الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كُتِبَ عَلَيْنَا الْقِتَالُ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا

أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنَ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

چرا در راه خدا و به خاطر مردان و زنان و کودکان ناتوانی که می‌گویند: ای پروردگار ما، ما را از این قریه ستمکاران بیرون آر و از جانب خود یار و مددکاری قرار ده، نمی‌جنگید؟

آنان که ایمان آورده‌اند، در راه خدا می‌جنگند، و آنان که کافر شده‌اند در راه شیطان. پس با هواداران شیطان قتال کنید که مکر شیطان ناچیز است.

آیا ندیدی کسانی را که به آنها گفته شد که اکنون از جنگ بازایستید و نماز بخوانید و زکات بدهید، که چون جنگیدن بر آنان مقرر شد، گروهی چنان از مردم ترسیدند که باید از خدا می‌ترسیدند؟ حتی ترسی بیشتر از ترس خدا. و گفتند: ای پروردگار ما، چرا جنگ را بر ما واجب کرده‌ای و ما را مهلت نمی‌دهی تا به مرگ خود -که نزدیک است- بمیریم؟ بگو: متاع اینجهانی اندک است و آخرت از آن پرهیزگاران است و به شما حتی به قدر رشته‌ای که در میان هسته خرماست ستم نمی‌شود.

هر جا که باشید ولو در حصارهای سخت استوار، مرگ شما را درمی‌یابد. و اگر خیری به آنها رسد می‌گویند که از جانب خدا بود و اگر شری به آنها رسد می‌گویند که از جانب تو بود. بگو: همه از جانب خداست. چه بر سر این قوم آمده است که هیچ سخنی را نمی‌فهمند؟

هر خیری که به تو رسد از جانب خداست و هر شری که به تو رسد از جانب خود تو است. تو را به رسالت به سوی مردم فرستادیم و خدا به شهادت کافی است.

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا

هر که از پیامبر اطاعت کند، از خدا اطاعت کرده است. و آنان که سر باز زنند، پس ما تو را به نگهبانی آنها نفرستاده‌ایم.

وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ عِنْدِكَ بَيَّتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبَيِّتُونَ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۸۱

می‌گویند: فرمانبرداریم. و چون از نزد تو بیرون شوند گروهی از ایشان به شب خلاف آنچه تو می‌گویی اندیشه‌ای در دل می‌پرورند. و خدا آنچه را شب در خاطر گرفته‌اند می‌نویسد. پس، از ایشان اعراض کن و بر خدای توکل کن که او کارسازی را کافی است.

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا

۸۲

آیا در قرآن نمی‌اندیشند؟ هرگاه از سوی دیگری جز خدا می‌بود در آن اختلافی بسیار می‌یافتند.

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولِي الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَاتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

۸۳

و چون خبری، چه ایمنی و چه ترس به آنها رسد، آن را در همه جا فاش می‌کنند. و حال آنکه اگر در آن به پیامبر و اولوالامرشان رجوع می‌کردند، حقیقت امر را از آنان درمی‌یافتند. و اگر فضل و رحمت خدا نبود، جز اندکی، همگان از شیطان پیروی می‌کردید.

فَقَتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تُكَلَّفُ إِلَّا نَفْسَكَ وَحَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَسَى اللَّهُ أَن يَكُفَّ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا وَأَشَدُّ تَنكِيلًا

۸۴

پس در راه خدا نبرد کن که جز بر نفس خویش مکلف نیستی، و مؤمنان را به جنگ برانگیز. شاید خدا آسیب کافران را از شما باز دارد و خشم و عذاب خدا از هر خشم و عذاب دیگری سخت‌تر است.

مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْبِتًا

۸۵

هر کس در کار نیکی میانجی شود او را از آن نصیبی است و هر کس در کار بدی میانجی شود او را از آن بهره‌ای است. و خدا نگهبان بر هر چیزی است.

وَإِذَا حُيِّيتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

۸۶

چون شما را به درودی نواختند به درودی بهتر از آن یا همانند آن پاسخ گوید. هرآینه خدا حسابگر هر چیزی است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا

فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرَكْسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

وَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يَقْتُلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتِلُوكُمْ فَإِنْ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا

سَتَجِدُونَ عَاقِبَتَهُمْ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلٌّ مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ السَّلَامَ وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأُولَئِكَ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا

اللہ خدایی است که هیچ خدایی جز او نیست. به تحقیق همه شما را در روز قیامت -که هیچ شکی در آن نیست- گرد می‌آورد و چه کسی از خدا به گفتار راستگوی‌تر است؟

چیست شما را که درباره منافقان دو گروه شده‌اید، و حال آنکه خدا آنان را به سبب کردارشان مردود ساخته است؟ آیا می‌خواهید کسی را که خدا گمراه کرده است هدایت کنید؟ و تو راهی پیش پای کسی که خداوند گمراهش کرده است نتوانی نهاد.

دوست دارند همچنان که خود به راه کفر می‌روند شما نیز کافر شوید تا برابر گردید. پس با هیچ یک از آنان دوستی نکنید تا آنگاه که در راه خدا مهاجرت کنند. و اگر سر باز زدند در هر جا که آنها را بیابید بگیرید و بکشید و هیچ یک از آنها را به دوستی و یاری برمگزینید.

مگر کسانی که به قومی که میان شما و ایشان پیمانی است می‌پیوندند، یا خود نزد شما می‌آیند در حالی که از جنگیدن با شما یا جنگیدن با قوم خود ملول شده باشند. و اگر خدا می‌خواست بر شما پیروزشان می‌ساخت و با شما به جنگ برمی‌خاستند. پس هرگاه کناره گرفتند و با شما نجنگیدند و به شما پیشنهاد صلح کردند، خدا هیچ راهی برای شما بر ضد آنان نگشوده است.

گروه دیگری را خواهید یافت که می‌خواهند از شما و قوم خود در امان باشند، اینان هرگاه که به کفر دعوت شوند بدان بازگردند. پس اگر خود را به کناری نکشند و صلح نکنند و از اعمال خویش باز نایستند آنان را هر جا که یافتید بگیرید و بکشید که شما را بر آنان تسلطی آشکار داده‌ایم.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا
 خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ
 يَصَّدَّقُوا فَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ مِنَ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ
 فَدِيَّةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
 فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
 حَكِيمًا

نساء:
۹۲
/۱۷۶
۷۴ر

وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا
 وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا

۹۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا
 تَقُولُوا لِمَنْ أَلْفَىٰ إِلَيْكُمْ أَلْسَلَمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ
 مِّن قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا
 تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

۹۴

هیچ مؤمنی را نرسد که مؤمن دیگر را جز به خطا بکشد. و
 هر کس که مؤمنی را به خطا بکشد باید که بنده‌ای مؤمن را
 آزاد کند و خونبهایش را به خانواده‌اش تسلیم کند، مگر
 آنکه خونبها را ببخشند. و اگر مقتول، مؤمن و از قومی است
 که دشمن شماست فقط بنده مؤمنی را آزاد کند و اگر از
 قومی است که با شما پیمان بسته‌اند، خونبها به خانواده‌اش
 پرداخت شود و بنده مؤمنی را آزاد کند و هر کس که
 بنده‌ای نیابد برای توبه دو ماه پی‌درپی روزه بگیرد. و خدا
 دانا و حکیم است.

و هر کس مؤمنی را به عمد بکشد، کیفر او جهنم است که
 در آن همواره خواهد بود و خدا بر او خشم گیرد و لعنتش
 کند و برایش عذابی بزرگ آماده سازد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون برای جهاد رهسپر شوید
 نیک تفحص کنید. و به آن کس که بر شما سلام گوید،
 مگویید که مؤمن نیستی. شما برخورداری از زندگی دنیا را
 می‌جوئید و حال آنکه غنیمت‌های بسیار نزد خداست. شما
 پیش از این چنان بودید ولی خدا بر شما منت نهاد. پس
 تفحص کنید که خدا بر اعمالتان آگاه است.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ
وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَكُلًّا
وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ
أَجْرًا عَظِيمًا

۹۶

دَرَجَاتٍ مِّنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

۹۷
۷۵ر

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمُلَئِكَةَ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ
كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ
أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا

۹۸

إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا
يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا

۹۹

فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
غَفُورًا

۱۰۰
حزب
۳۸

وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا
وَسِعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا

۱۰۱
۷۶ر

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنَّ خِفَتُمْ أَنْ يُفْتِنَكُمْ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُّبِينًا

مؤمنانی که بی‌هیچ رنج و آسیبی از جنگ سر می‌تابند با کسانی که به مال و جان خویش در راه خدا جهاد می‌کنند برابر نیستند. خدا کسانی را که به مال و جان خویش جهاد می‌کنند بر آنان که از جنگ سر می‌تابند به درجتی برتری داده است. و خدا همه را وعده‌های نیکو داده است. و جهادکنندگان را بر آنها که از جهاد سر می‌تابند به مزدی بزرگ برتری نهاده است.

درجاتی از جانب خدا و آمرزش و رحمتی؛ که او آمرزنده و مهربان است.

کسانی هستند که فرشتگان جانشان را می‌ستانند در حالی که بر خویشتن ستم کرده بودند. از آنها می‌پرسند: در چه کاری بودید؟ گویند: ما در روی زمین مردمی بودیم زبون گشته. فرشتگان گویند: آیا زمین خدا پهناور نبود که در آن مهاجرت کنید؟ مکان اینان جهنم است و سرانجامشان بد.

مگر مردان و زنان و کودکان ناتوانی که هیچ چاره‌ای نیابند و به هیچ جا راه نبرند.

باشد که خداشان عفو کند که خدا عفوکننده و آمرزنده است.

آن کس که در راه خدا مهاجرت کند در روی زمین برخورداریهای بسیار و گشایشها خواهد یافت. و هر کس که از خانه خویش بیرون آید تا به سوی خدا و رسولش مهاجرت کند و آنگاه مرگ او را دریابد، مزدش بر عهده خداست، و خدا آمرزنده و مهربان است.

و چون در زمین سفر کنید، گناهی نیست که اگر بیم آن داشتید که کافران به شما زیان رسانند، نماز خویش کوتاه کنید. زیرا کافران دشمن آشکار شما هستند.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَافِيَةً مِنْهُمْ
مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا مِنْ
وَرَائِكُمْ وَلَتَأْتِ طَافِيَةٌ أُخْرَى لَمْ يَصْلُوا فَلْيَصْلُوا مَعَكَ
وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ
تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ
مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ أَذًى مِنْ
مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرَضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا

۴۰
نساء
۱۰۲
۱۷۶

فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَى
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

۱۰۳

وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ
يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

۱۰۴

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ بِمَا
أَرْنَاكَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِنِينَ خَصِيمًا

۱۰۵
۷۷ج

و چون تو در میانشان باشی و برایشان اقامه نماز کنی، باید
که گروهی از آنها با تو به نماز بایستند و سلاحهای خویش
بردارند. و چون سجده به پایان بردند برابر دشمن شوند تا
گروه دیگر که نماز نخوانده‌اند بیایند و با تو نماز بخوانند.
آنان نیز هوشیار باشند و سلاحهای خویش بگیرند. زیرا
کافران دوست دارند که شما از سلاحها و متاع خود غافل
شوید تا یکباره بر شما بتازند. و گناهی مرتکب نشده‌اید
هرگاه از باران در رنج بودید یا بیمار بودید سلاحهای خویش
بگذارید، ولی هوشیارانه مواظب دشمن باشید. هرآینه خدا
برای کافران عذابی خوارکننده آماده ساخته است.

و چون نماز را به پایان بردید خدا را ایستاده یا نشسته و یا
به پهلو خوابیده یاد کنید. و چون از دشمن ایمن گشتید نماز
را تمام ادا کنید که نماز بر مؤمنان در وقتی معین واجب
گشته است.

و در دست یافتن به آن قوم سستی مکنید. اگر شما آزار
می‌بینید، آنان نیز چون شما آزار می‌بینند، ولی شما از خدا
چیزی را امید دارید که آنان امید ندارند. و خدا دانا و
حکیم است.

ما این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم تا بدان سان که
خدا به تو آموخته است میان مردم داوری کنی و به نفع
خائنان به مخاصمت برمخیز.

وَأَسْتَغْفِرِ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

و از خدا آمرزش بخواه که او آمرزنده و مهربان است.

۱۰۷

وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنْفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
مَنْ كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا

و به خاطر کسانی که به خود خیانت می‌ورزند مجادله مکن،
که خدا خائنان گناهکار را دوست ندارد.

۱۰۸

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ
إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا

از مردم پنهان می‌دارند و از خدا پنهان نمی‌دارند، زیرا
آنگاه که شب‌هنگام سخنانی که خدا از آن ناخشنود بود
می‌گفتند، خدا با آنها بود و خدا به هر چه می‌کردند احاطه
داشت.

۱۰۹

هَآأَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ
يُجَادِلُ اللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
وَكِيلًا

هان، این شمايید که در این جهان از آنان سخت جانبداری
کردید، کیست که در روز قیامت از آنان در برابر خدا
جانبداری کند یا چه کسی وکیل آنها خواهد بود؟

۱۱۰

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ
اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

و هر که کاری ناپسند کند یا به خود ستم روا دارد، آنگاه از
خدا آمرزش خواهد، خدا را آمرزنده و مهربان خواهد یافت.

۱۱۱

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهِ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

و هر که گناهی کند، آن گناه به زیان خود کرده است، و خدا
دانا و حکیم است.

۱۱۲

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثُمَّ يَرْمِ بِهِ بَرِيئًا فَقَدْ
احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

و هر که خود خطا یا گناهی کند آنگاه بی‌گناهی را بدان متهم
سازد، هر آینه بار تهمت و گناهی آشکار را بر دوش خود
کشیده است.

۱۱۳
۷۸ر

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِنْ شَيْءٍ
وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ
تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

اگر فضل و رحمت خدا شامل حال تو نبود، گروهی از کافران
قصد آن داشتند که تو را گمراه کنند، ولی آنان جز خود را
گمراه نکنند و هیچ زیبایی به تو نرسانند. و خدا بر تو کتاب و
حکمت نازل کرد و چیزهایی به تو آموخت که از این پیش
نمی‌دانسته‌ای و خدا لطف بزرگ خود را بر تو ارزانی داشت.

لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

در بسیاری از نجواهایشان فایده‌ای نیست، مگر در سخن آنان که به صدقه‌دادن یا نیکی‌کردن و یا آشتی‌جویی فرمان می‌دهند. و آن کس را که برای خشنودی خدای چنین کند مزد بزرگی خواهیم داد.

وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

هر که پس از آشکار شدن راه هدایت با پیامبر مخالفت ورزد و از شیوه‌ای جز شیوه مؤمنان پیروی کند، بدان سوی که پسند اوست بگردانیمش و به جهنمش افکنیم، و جهنم سرانجام بدی است.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَن يُشْرَكَ بِهِ ۖ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

خدا کسی را که برای او شریکی قرار دهد نمی‌آمرزد و جز آن هر گناهی را برای هر که خواهد، می‌آمرزد. و هر کس که برای خدا شریکی قرار دهد سخت به گمراهی افتاده است.

إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا إِنثًا وَإِن يَدْعُونَ إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا

نمی‌خوانند سواي الله مگر الاهیهای را و نمی‌خوانند سواي الله مگر شیطانی سرکش را.

لَعَنَهُ اللَّهُ وَقَالَ لَا تُخِذْنَ مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَّفْرُوضًا

خدایش لعنت کرد. و شیطان گفت: گروهی معین از بندگانت را به فرمان خویش می‌گیرم.

وَلَا ضَلَّتْهُمْ وَلَا مَنِيَّتْهُمْ وَلَا مَرَنَتْهُمْ فَلْيَبْتَئِكُنَّ ءَاذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرَنَتْهُمْ فَلْيَغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَن يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا

و البته گمراهشان می‌کنم و آرزوهای باطل در دلشان می‌افکنم و به آنان فرمان می‌دهم تا گوشهای چارپایان را بشکافند. و به آنان فرمان می‌دهم تا خلقت خدا را دگرگون سازند. و هر کس که به جای خدا شیطان را به دوستی برگزیند زبانی آشکار کرده است.

يَعِدُّهُمْ وَيُمَيِّتُهُمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

به آنها وعده می‌دهد و به آرزویشان می‌افکند و شیطان آنان را جز به فریب وعده ندهد.

أُولَٰئِكَ مَاؤُهُم جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا

مکانشان در جهنم است و در آنجا راه گریزی نخواهند یافت.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ
سُوءًا يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ مُّحِيطًا

وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتْلَىٰ النِّسَاءِ الَّتِي لَا تُوْتُونَهُنَّ
مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ
مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلْيَتَامَىٰ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ
خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای نیکو کرده‌اند به بهشت‌هایی درمی‌آوریم که در آن نهرها روان است و در آنجا جاویدانند. وعده بر حق خداوند است، و چه کسی از او راستگوی‌تر است؟

نه بر وفق مراد شماست و نه بر وفق مراد اهل کتاب، که هر کس که مرتکب کار بدی شود جزایش را ببیند، و جز خدا برای خویش دوست و یآوری نیابد.

و هر کس که کاری شایسته کند چه زن و چه مرد اگر مؤمن باشد به بهشت می‌رود و به قدر آن گودی که بر پشت هسته خرماست به کس ستم نمی‌شود.

دین چه کسی بهتر از دین کسی است که به اخلاص روی به جانب خدا کرد و نیکوکار بود و از دین حنیف ابراهیم پیروی کرد؟ و خدا ابراهیم را به دوستی خود برگزید.

از آن خداست هر چه در آسمانها و زمین است و خدا بر هر چیزی احاطه دارد.

از تو درباره زنان فتوی می‌خواهند، بگو: خدا درباره آنان به آنچه در این کتاب بر شما خوانده می‌شود، فتوی داده است. این فتوی در باب آنها و زنان پدرمرده‌ای است که حق مقررشان را نمی‌پردازید و می‌خواهید ایشان را به نکاح خود درآورید و نیز در باب کودکان ناتوان است. و باید که درباره یتیمان به عدالت رفتار کنید، و هر کار نیکی که انجام می‌دهید خدا به آن آگاه است.

وَإِنْ أَمْرًا خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

اگر زنی دریافت که شوهرش با او بی‌مهر و از او بیزار شده است، باکی نیست که هر دو در میان خود طرح آشتی افکنند، که آشتی بهتر است. و بخل و فرومایگی بر نفوس مردم غلبه دارد. و اگر نیکی و پرهیزگاری کنید خدا به هر چه می‌کنید آگاه است.

وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُوا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا

هر چند بکوشید هرگز نتوانید که در میان زنان به عدالت رفتار کنید. لکن یکباره به سوی یکی میل نکنید تا دیگری را سرگشته رها کرده باشید. اگر از درآشتی دریاید و پرهیزگاری کنید خدا آمرزنده و مهربان است.

وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا مِّنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا

و اگر آن دو از یکدیگر جدا شوند خدا هر دو را به کمال فضل خویش بی‌نیاز سازد که خدا گشایش‌دهنده و حکیم است.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا

از آن خداست آنچه در آسمانها و زمین است. و هرآینه اهل کتاب را که پیش از شما بودند و نیز شما را سفارش کردیم که از خدا بترسید، اگر هم کفر ورزید باز هم آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است متعلق به خداست و اوست بی‌نیاز و درخور ستایش.

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

و از آن خداست آنچه در آسمانها و زمین است، و خدا کارسازی را کافی است.

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَلِكَ قَدِيرًا

ای مردم، اگر او بخواهد همه شما را از میان می‌برد و مردمی دیگر را می‌آورد، که خدا بر این کار قادر است.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا

هر کس که پاداش اینجهانی را می‌طلبد بداند که پاداش اینجهانی و آنجهانی در نزد خداست. و او شنوا و بیناست.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ
وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا
وَإِنْ تَلَوُّوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَالْكِتَابِ
الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۖ وَالْكِتَابِ الَّذِي أَنْزَلَ مِنْ قَبْلُ
وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ
أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
سَبِيلًا

بَشِّرِ الْمُنَافِقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۚ
أَيَّبَتُّغُونَ عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَتِ اللَّهِ
يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا
فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ إِنَّكُمْ إِذَا مِثْلُهُمْ ۖ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا

۱۳۶

۱۳۷

۱۳۸

۱۳۹

۱۴۰

الَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا
أَلَمْ نَكُنْ مَّعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ
نَسْتَحِذْكُمْ عَلَيْهِمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ
يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَدِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا
إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ
اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مُذَبِّبِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ
دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا
مُّبِينًا

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
نَصِيرًا

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَذَابِكُمْ إِنْ شَكَرْتُمْ وَعَٰمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ
شَاكِرًا عَلِيمًا

کسانی که همواره مواظب شما هستند. پس اگر از جانب
خدا فتحی نصیبتان شود، می‌گویند: مگر ما همراه شما
نبودیم؟ و اگر پیروزی نصیب کافران شود، می‌گویند: آیا نه
چنان بود که بر شما غلبه یافته بودیم و مؤمنان را از آسیب
رساندن به شما بازداشتیم؟ در روز قیامت خدا میان شما
حکم می‌کند و او هرگز برای کافران به زیان مسلمانان راهی
نگشوده است.

منافقان خدا را فریب می‌دهند، و حال آنکه خدا آنها را
فریب می‌دهد. و چون به نماز برخیزند با اکراه و کاهلی
برخیزند و برای خودنمایی نماز کنند و در نماز –جز اندکی–
خدای را یاد نکنند.

سرگشتگان میان کفر و ایمانند: نه با اینان و نه با آنان. آن
که خدا گمراهش کند هیچ راهی برای او نخواهی یافت.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به جای مؤمنان کافران را به
دوستی مگیرید. آیا کاری می‌کنید که برای خدا به زیان خود
حجتی آشکار پدید آرید؟

هر آینه منافقان در فروترین طبقات آتش هستند و هرگز بر
ایشان یابوری نمی‌یابی.

مگر آنان که توبه کرده‌اند و از تباهی بازآمده‌اند و به خدا
توسل جسته‌اند و برای خدا از روی اخلاص به دین
گرویده‌اند. اینان در زمره مؤمنانند و خدا به مؤمنان اجری
عظیم خواهد داد.

چرا خدا شما را عذاب کند اگر سپاسگزار باشید و ایمان
آورید؟ در حالی که شکرپذیر و داناست.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ
اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا

إِنْ تُبْدُوا خَيْرًا أَوْ تُخَفُّوهُ أَوْ تَعْفُوا عَنْ سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَفُوًّا قَدِيرًا

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفَرِّقُوا
بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
مُّهِينًا

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ
أُولَٰئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجُورُهُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنِزَلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاءِ
فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ وَعَاتَيْنَا مُوسَىٰ
سُلْطَانًا مُّبِينًا

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِيثَاقِهِمْ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ
سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ
مِيثَاقًا غَلِيظًا

خدا بلند کردن صدا را به بدگویی دوست ندارد، مگر از آن
کس که به او ستمی شده باشد، و خدا شنوا و داناست.

اگر کار نیکی را به آشکار انجام دهید یا به پنهان یا کرداری
ناپسند را درگذرید، خدا عفوکننده و تواناست.

کسانی هستند که به خدا و پیامبرانش کافر می‌شوند و
می‌خواهند میان خدا و پیامبرانش جدایی افکنند و می‌گویند
که بعضی را می‌پذیریم و بعضی را نمی‌پذیریم و می‌خواهند
در این میانه راهی برگزینند.

اینان در حقیقت کافرانند و ما برای کافران عذابی
خوارکننده آماده ساخته‌ایم.

و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند و میان
پیامبرانش جدایی نیفکنده‌اند پاداششان را خدا خواهد
داد، و خدا آمرزنده و مهربان است.

اهل کتاب از تو می‌خواهند که برایشان کتابی از آسمان
نازل کنی. اینان بزرگتر از این را از موسی طلب کردند و
گفتند: خدا را به آشکار به ما بنمای. به سبب این سخن
کفرآمیزشان صاعقه آنان را فرو گرفت. و پس از آنکه
معجزه‌هایی برایشان آمده بود گوساله‌ای را به خدایی
گرفتند و ما آنان را بخشیدیم و موسی را حجتی آشکار
ارزانی داشتیم.

و به خاطر پیمانی که با آنها بسته بودیم کوه طور را بر فراز
سرشان گذاشتیم و گفتیم: سجده‌کنان از آن در داخل
شوید و در روز شنبه تجاوز مکنید. و از ایشان پیمانی سخت
گرفتیم.

فَمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ وَكُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَقَتْلِهِمُ
الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ ۚ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

۱۵۶

وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَنًا عَظِيمًا

۱۵۷

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ
وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ الَّذِينَ
أَخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا
اتِّبَاعَ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا

۱۵۸

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۱۵۹

وَإِنَّ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِ ۚ قَبْلَ مَوْتِهِ ۖ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا

۱۶۰

فَيُظْلَمُ مِّنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَاتٍ أُحِلَّتْ
لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

۱۶۱

وَأَخَذَهُمُ الرَّبُّوْا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَالَ النَّاسِ
بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۶۲

لَٰكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا
أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ ۚ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ أُولَٰئِكَ
سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا

پس به سبب پیمان شکستنشان و کافر شدنشان به آیات
خدا و به ناحق کشتن پیامبران و اینکه گفتند: دلهای ما فرو
بسته است، خدا بر دلهایشان مهر نهاده است و جز اندکی
ایمان نمی‌آورند.

و نیز به سبب کفرشان و آن تهمت بزرگ که به مریم زدند.

و نیز بدان سبب که گفتند: ما مسیح پسر مریم پیامبر خدا
را کشتیم. و حال آنکه آنان مسیح را نکشتند و بر دار
نکردند بلکه امر برایشان مشتبه شد. هر آینه آنان که
درباره او اختلاف می‌کردند خود در تردید بودند و به آن
یقین نداشتند. تنها پیرو گمان خود بودند و عیسی را به
یقین نکشته بودند.

بلکه خداوند او را به نزد خود فرا برد، که خدا پیروزمند و
حکیم است.

و هیچ یک از اهل کتاب نیست مگر آنکه پیش از مرگش به
او ایمان آورد و عیسی در روز قیامت به ایمانشان گواهی
خواهد داد.

و به کیفر ستمی که یهودان روا داشتند و منع‌کردن
بسیارشان از راه خدا، آن چیزهای پاکیزه را که بر آنان حلال
بود، حرام کردیم.

و نیز به سبب رباخواریشان و حال آنکه از آن منع شده
بودند، و خوردن اموال مردم را به باطل. و ما برای
کافرانشان عذابی دردآور مهیا کرده‌ایم.

ولی دانشمندانشان و آن مؤمنانی را که به آنچه بر تو و به
آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، و نمازگزاران و
زکات‌دهندگان و مؤمنان به خدا و روز قیامت را اجر بزرگی
خواهیم داد.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ
بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَعَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

۱۶۴

وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ
نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

۱۶۵

رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ
حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

۱۶۶

لَكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ وَبِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

۱۶۷

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
ضَلَالًا بَعِيدًا

۱۶۸

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا

۱۶۹

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا

۱۷۰

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ
فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا

ما به تو وحی کردیم همچنان که به نوح و پیامبران بعد از او
وحی کرده‌ایم و به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و
سیطها و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان وحی
کرده‌ایم و به داود زبور را ارزانی داشتیم.

و پیامبرانی که پیش از این داستانشان را برای تو
گفته‌ایم و آنان که داستانشان را برای تو نگفته‌ایم. و خدا
با موسی سخن گفت، چه سخن گفتنی بی‌میانجی.

پیامبرانی مژده‌دهنده و بیم‌دهنده تا از آن پس مردم را بر
خدا حجتی نباشد، و خدا پیروزمند و حکیم است.

ولی خدا به آنچه بر تو نازل کرد شهادت می‌دهد که به علم
خود نازل کرده است، و فرشتگان نیز شهادت می‌دهند، و
خدا شهادت را بسنده است.

هر آینه آنان که کافر شده‌اند و از راه خدا روی
گردانیده‌اند سخت به گمراهی افتاده‌اند.

کسانی را که کافر شده‌اند و ستم کرده‌اند خداوند
نمی‌آمرزد و به هیچ راهی هدایت نمی‌کند.

مگر به راه جهنم که همواره در آن باشند. و این کار بر
خدای آسان است.

ای مردم، پیامبری به حق از جانب خدا بر شما مبعوث شد،
پس به او ایمان بیاورید که خیر شما در آن است. و اگر هم
کافر شوید، از آن خداست هر چه در آسمانها و زمین است.
و او دانا و حکیم است.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ
إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ
وَكَلِمَتُهُ أُلْقِيَهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرُسُلِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ
وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

۴۴
نساء،
۱۷۱
/۱۷۶

لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا
الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَيْهِ جَمِيعًا

۱۷۲
۸۵ر

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنَكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا
فَيُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا
وَلَا نَصِيرًا

۱۷۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا
إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا

۱۷۴

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي
رَحْمَةٍ مِّنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا

۱۷۵

ای اهل کتاب، در دین خویش غلو مکنید و درباره خدا جز سخن حق مگویید. هر آینه عیسی پسر مریم پیامبر خدا و کلمه او بود که به مریمش افکند و روحی از او بود. پس به خدا و پیامبرانش ایمان بیاورید و مگویید که سه است. از این اندیشه‌ها بازایستید که خیر شما در آن خواهد بود. جز این نیست که الله خدایی است یکتا. منزّه است از اینکه صاحب فرزندی باشد. از آن اوست آنچه در آسمانها و زمین است، و خدا کارسازی را کافی است.

مسیح ابایی نداشت که یکی از بندگان خدا باشد و ملائکه مقرب نیز ابایی ندارند. هر که از پرستش خداوند سرباز زند و سرکشی کند، بداند که خدا همه را در نزد خود محشور خواهد ساخت.

اما آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک کرده‌اند اجرشان را به تمامی خواهد داد، و از فضل خویش بر آن خواهد افزود. اما کسانی را که ابا و سرکشی کرده‌اند به عذابی دردآور معذب خواهد داشت و برای خود جز خدا هیچ دوست و یاری نخواهند یافت.

ای مردم، از جانب پروردگارتان بر شما حجتی آمد و برای شما نوری آشکار نازل کرده‌ایم.

اما آنان را که به خدا ایمان آورده‌اند و به او توسل جسته‌اند به آستان فضل و رحمت خویش درآورد و به راهی راست هدایت کند.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنْ أُمِرُوا هَلَكَ
لَيْسَ لَهُمْ وَلَدٌ وَلَهُمْ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتَا أُثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا
تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ
الْأُنثَيَيْنِ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمٌ

۴۰
نساء
۱۷۶
/۱۷۶

از تو فتوی می‌خواهند، بگویی که خدا درباره کلاله برایتان
فتوی می‌دهد: هرگاه مردی که فرزندی نداشته باشد بمیرد
و او را خواهری باشد، به آن خواهر نصف میراث او می‌رسد.
اگر خواهر را نیز فرزندی نباشد، برادر از او ارث می‌برد.
اگر آن خواهران دو تن بودند، دو ثلث دارایی را به ارث
می‌برند. و اگر چند برادر و خواهر بودند، هر مرد برابر دو
زن می‌برد. خدا برای شما بیان می‌کند تا گمراه نشوید، و او
از هر چیزی آگاه است.

صفحه ۲۲

آیه ۱۲۰

مدنی

المآیة: سفره غذا

۵. مائده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُمْ بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ
إِنَّ اللَّهَ يُحْكُمُ مَا يُرِيدُ

۱
حزب
۴۳
۸۶
منزل
۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به پیمانها وفا کنید. حیوانات
چهارپا مگر آنهایی که از این پس برایتان گفته می‌شود، بر
شما حلال شده‌اند و آنچه را که در حال احرام صید می‌کنید
حلال مشمارید. خدا به هر چه می‌خواهد حکم می‌کند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْلُوا شَعِيرَ اللَّهِ وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ
وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَئِدَ وَلَا ءَامِينَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتَغُونَ
فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا
يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى
الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شعایر خدا و ماه حرام و
قربانی را چه بدون قلابه و چه با قلابه حرمت مشکنید و
آزار آنان را که به طلب روزی و خشنودی پروردگارشان
آهنگ بیت‌الحرام کرده‌اند، روا مدارید. و چون از احرام به
در آمدید صید کنید و دشمنی با قومی که شما را از
مسجدالحرام بازداشتند وادارتان نسازد که از حد خویش
تجاوز کنید، و در نیکوکاری و پرهیز همکاری کنید نه در گناه
و تجاوز. و از خدای بترسید که او به سختی عقوبت می‌کند.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْمَيْتَةُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهَلَ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ السَّبْعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصَبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا بِالْأَزْلَمِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَيسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْمَصَةٍ غَيْرِ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۵:
مانده
۳
/۱۲۰

يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ أَلْطَيْبَتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

۴

الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ أَلْطَيْبَتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَفِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ

۵

حرام شد بر شما مردار و خون و گوشت خوک و هر حیوانی که به هنگام کشتنش نام دیگری جز الله را بر او بگویند، و آنچه خفه شده باشد یا به سنگ زده باشند یا از بالا درافتاده باشد یا به شاخ حیوانی دیگر بمیرد یا درندگان از آن خورده باشند، مگر آنکه ذبحش کنید. و نیز هر چه بر آستان بتان ذبح شود و آنچه به وسیله تیرهای قمار قسمت کنید که این کار خود نافرمانی است. امروز کافران از بازگشت شما از دین خویش نومید شده‌اند. از آنان مترسید از من بترسید. امروز دین شما را به کمال رسانیدم و نعمت خود بر شما تمام کردم و اسلام را دین شما برگزیدم. پس هر که در گرسنگی بی‌چاره ماند بی آنکه قصد گناه داشته باشد، بداند که خدا آمرزنده و مهربان است.

از تو می‌پرسند که چه چیزهایی بر آنها حلال شده است. بگو: چیزهای پاکیزه بر شما حلال شده و نیز خوردن مید حیوان که به آن میدکردن آموخته‌اید، چون پرندگان شکاری و سگان شکاری، هرگاه آنها را بدان سان که خدایتان آموخته است تعلیم داده باشید. از آن مید که برایتان می‌گیرند و نگه می‌دارند بخورید و نام خدا را بر آن بخوانید و از خدا بترسید که او سریع الحساب است.

امروز چیزهای پاکیزه بر شما حلال شده است. طعام اهل کتاب بر شما حلال است و طعام شما نیز بر آنها حلال است. و نیز زنان پارسای مؤمنه و زنان پارسای اهل کتاب، هرگاه مهرشان را بپردازید، به طور زناشویی نه زناکاری و دوست‌گیری، بر شما حلالند. و هر کس که به اسلام کافر شود عملش ناچیز شود و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ
كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُمْ مِنَ الْغَايِطِ
أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا
فَأَمْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ
عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَٰكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۵:
مانده
۶
۱۳۰/
۸۷ ر

وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ بِهِ
إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ
الصُّدُورِ

۷

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ
أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۸

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۹

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون به نماز برخاستید، صورت و دستهایتان را با آرنج بشویید و سر و پاهایتان را تا قوزک مسح کنید. و اگر جنب بودید خود را پاک سازید. و اگر بیمار یا در سفر بودید یا از جای قضای حاجت آمده بودید یا با زنان نزدیکی کرده بودید و آب نیافتید با خاکی پاک تیمم کنید و صورت و دستهایتان را با آن مسح کنید. خدا نمی‌خواهد شما در رنج افتید، بلکه می‌خواهد که شما را پاکیزه سازد و نعمتش را بر شما تمام کند، باشد که سپاس گزارید.

نعمتی را که خدا به شما داده است، و پیمانی را که با شما بسته است، بدان هنگام که گفتید شنیدیم و فرمانبرداری کردیم، یاد آورید. و از خدای بترسید که خدا به آنچه در دلها می‌گذرد آگاه است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، برای خدا، حق گفتن را بر پای خیزید و به عدل گواهی دهید. دشمنی با گروهی دیگر و ادارتان نکند که عدالت نورزید. عدالت ورزید که به تقوی نزدیکتر است و از خدا بترسید که او به هر کاری که می‌کنید آگاه است.

خدا به کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیکو کرده‌اند، وعده آمرزش و مزدی بزرگ داده است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۱۱

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ^ط وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۲
حزب
۴۴
۸۸ر

وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا^ط وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي مَعَكُمْ^ط لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ^ج فَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱۳

فَبِمَا نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً^ط يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ^ج وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ^ج وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ^ط فَأَعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

و آنان که کافر شده‌اند و آیات ما را تکذیب کرده‌اند اهل جهنمند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از نعمتی که خدا به شما ارزانی داشته است یاد کنید؛ آنگاه که گروهی قصد آن کردند تا بر شما دست یازند و خدا دست آنان را از شما کوتاه کرد. از خدا بترسید. و مؤمنانی بر خدا توکل می‌کنند.

خداوند از بنی اسرائیل پیمان گرفت و از میان آنان دوازده نقیب برانگیختیم. و خدا گفت: اگر نماز بخوانید و زکات بدهید و به پیامبران من ایمان بیاورید و یاریشان کنید و به خدا قرض‌الحسنه بدهید، من با شمایم. بدیهاتان را می‌زدایم و شما را به بهشت‌هایی داخل می‌کنم که در آن نهرها روان باشد. و هر کس از شما که از آن پس کافر شود راه راست را گم کرده است.

و اهل کتاب -جز اندکی از آنها- چون پیمانشان را شکستند، لعنتشان کردیم و دلهایشان را سخت گردانیدیم. کلمات را از معنی خود منحرف می‌سازند و از آن پند که به ایشان داده شده بود بهره خویش فراموش کرده‌اند. و همواره از کارهای خائنه‌شان آگاه می‌شوی. عفوشان کن و از گناهشان درگذر که خدا نیکوکاران را دوست می‌دارد.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

۱۵

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا
مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ
جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ

۱۶

يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمُ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ

۱۷

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ
فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ
مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ

و از کسانی که گفتند که ما نصرانی هستیم پیمان گرفتیم.
پس قسمتی از اندرزهایی را که به آنها داده بودیم
فراموش کردند و ما نیز میان آنها تا روز قیامت کینه و
دشمنی افکندیم. به زودی خدا آنان را از کارهایی که
میکنند آگاه خواهد ساخت.

ای اهل کتاب، پیامبر ما نزد شما آمد تا بسیاری از کتاب خدا
را که پنهان می‌داشتید برایتان بیان کند و از بسیاری
درگذرد، و از جانب خدا نوری و کتابی صریح و آشکار بر شما
نازل شده است،

تا خدا بدان هر کس را که در پی خشنودی اوست به راه‌های
سلامت هدایت کند و به فرمان خود از تاریکی به
روشناییشان ببرد و آنان را به راه راست هدایت کند.

آنان که گفتند که خدا همان مسیح پسر مریم است، کافر
شدند. بگوی: چه کسی می‌تواند عذاب خدا را دفع کند اگر
اراده کند مسیح پسر مریم و مادرش و همه اهل زمین را
به هلاکت رساند؟ از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین
و هر چه ما بین آنهاست. آنچه می‌خواهد می‌آفریند و بر هر
چیز تواناست.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّوهُ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِّمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۵:
مانده
۱۸
/۱۲۰

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِّنَ الرُّسُلِ أَن تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱۹

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ ۖ يَقَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَءَاتَاكُمْ مَّا لَمْ يُوْتِ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

۲۰
۸۹ر

يَقَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ

۲۱

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ وَإِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ

۲۲

قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ اللَّهَ عَلَيْنِهَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِتَّكُمُ غَلِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

۲۳

یهودیان و مسیحیان گفتند که ما فرزندان و دوستان خدا هستیم. بگوی: پس چرا شما را به پاداش گناهانتان عذاب می‌کند؟ بلکه شما انسانهایی از جمله آفریدگان هستید. هر کس را که بخواهد می‌آمزد و هر کس را که بخواهد عذاب می‌کند و از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست و بازگشت همه به اوست.

ای اهل کتاب فرستاده ما در دورانی که پیامبرانی نبودند مبعوث شد تا حق را بر شما آشکار کند و نگوید که مژده‌دهنده و بیم‌دهنده‌ای بر ما مبعوث نشده است. اینک آن مژده‌دهنده و بیم‌دهنده آمده است و خدا بر هر چیز تواناست.

و موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، نعمتی را که خدا بر شما ارزانی داشته است یاد کنید، که از میان شما پیامبران پدید آورد و شما را صاحبان اختیار خویش گردانید و به شما چیزهایی عنایت کرد که به هیچ یک از مردم جهان عنایت نکرده است.

ای قوم من، به زمین مقدسی که خدا برایتان مقرر کرده است داخل شوید و بازپس‌نگردید که زیان‌دیده باز می‌گردید.

گفتند: ای موسی، در آنجا مردمی جبارند و ما به آن سرزمین درنیاییم تا آنگاه که آن جباران بیرون شوند. اگر آنان از آن سرزمین بیرون شوند، بدان داخل شویم.

دو مرد از آنان که پرهیزگاری پیشه داشتند و خدا نعمتشان عطا کرده بود گفتند: از این دروازه بر آنان داخل شوید؛ و چون به شهر درآمدید شما پیروز خواهید شد. و بر خدا توکل کنید اگر از مؤمنان هستید.

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَا أَبَدًا مَّا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ
أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي ۖ فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ
الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي الْأَرْضِ
فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَىٰ آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقْبِلَ
مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ قَالَ إِنَّمَا
يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

لَئِنْ بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَّا أَنَا بِبَاسٍ يَدَيَّ إِلَيْكَ
لَأَقْتُلَنَّكَ ۖ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ
وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ

فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ
الْخَاسِرِينَ

فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي
سَوْءَةَ أَخِيهِ ۖ قَالَ يُوزِلَتَانِ الْأَعْجَزَتَانِ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
الْغُرَابِ فَأُوْرِي سَوْءَةَ أَخِي ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ

گفتند: ای موسی، تا وقتی که جباران در آنجا بمانند هرگز بدان
شهر داخل نخواهیم شد. ما اینجا می‌نشینیم، تو و
پروردگارت بروید و نبرد کنید.

گفت: ای پروردگار من، من تنها مالک نفس خویش و برادر من
هستم. میان من و این مردم نافرمان جدایی بینداز.

خدا گفت: ورود به آن سرزمین به مدت چهل سال برایشان
حرام شد و در آن بیابان سرگردان خواهند ماند. پس برای
این نافرمانان اندوهگین باش.

و داستان راستین دو پسر آدم را بر ایشان بخوان، آنگاه که
قربانی کردند. از یکیشان پذیرفته آمد و از دیگری
پذیرفته نشد. گفت: تو را می‌کشم. گفت: خدا قربانی
پرهیزگاران را می‌پذیرد.

اگر تو بر من دست گشایی و مرا بکشی، من بر تو دست
نگشایم که تو را بکشم. من از خدا که پروردگار جهانیان
است می‌ترسم.

می‌خواهم که هم گناه مرا به گردن گیری و هم گناه خود را
تا از دوزخیان گردی که این است پاداش ستمکاران.

نفسش او را به کشتن برادر ترغیب کرد، و او را کشت و از
زیانکاران گردید.

خدا کلاغی را واداشت تا زمین را بکاود و به او بیاموزد که
چگونه جسد برادر خود پنهان سازد. گفت: وای بر من،
توانم همانند این کلاغ باشم و پیکر برادر من را دفن کنم. و
در زمره پشیمانان درآمد.

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ أَنَّهُ مَن قَتَلَ نَفْسًا
بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا
وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعَدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ
لَمُسْرِفُونَ

إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُمْ مِّنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ
فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ فَاعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ
وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ
مَعَهُ لَيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

از این رو بر بنی اسرائیل مقرر داشتیم که هر کس کس
دیگر را نه به قصاص قتل کسی یا ارتکاب فساد بر روی
زمین بکشد، چنان است که همه مردم را کشته باشد. و هر
کس که به او حیات بخشد چون کسی است که همه مردم را
حیات بخشیده باشد. و به تحقیق پیامبران ما همراه با دلایل
روشن بر آنها مبعوث شدند، باز هم بسیاری از آنها همچنان
بر روی زمین از حد خویش تجاوز می‌کردند.

جزای کسانی که با خدا و پیامبرش جنگ می‌کنند و در زمین
به فساد می‌کوشند، آن است که کشته شوند، یا بردار
گردند یا دستها و پاهایشان یکی از چپ و یکی از راست
بریده شود یا از سرزمین خود تبعید شوند. اینها
رسواییشان در این جهان است و در آخرت نیز به عذابی
بزرگ گرفتار آیند.

مگر کسانی که پیش از آنکه شما بر آنها دست یابید توبه
کنند. پس بدانید که خدا آمرزنده و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید و به او تقرب
جوئید و در راهش جهاد کنید. باشد که رستگار گردید.

آنان که کافر شده‌اند اگر همه آنچه در روی زمین است و
همانند آن متعلق به آنها باشد و بخواهند خود را با آن از
عذاب روز قیامت باز خردند، از ایشان پذیرفته نیاید و به
عذاب دردآور گرفتار آیند.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لَا يَحْزُنَكَ الَّذِينَ يُسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَمِنَ الَّذِينَ هَادُوا سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّعُونَ لِقَوْمٍ ءَاخِرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

می‌خواهند که از آتش بیرون آیند در حالی که بیرون آمدنی نباشند و عذابشان پاینده است.

دست مرد دزد و زن دزد را به کیفر کاری که کرده‌اند ببرید. این عقوبتی است از جانب خدا، که او پیروزمند و حکیم است.

هر کس پس از کردار ناپسندش توبه کند و به صلاح آید، خدا توبه او را می‌پذیرد، که او آمرزنده و مهربان است.

آیا ندانسته‌ای که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست، هر که را بخواهد عذاب می‌کند و هر که را بخواهد می‌آمرزد و بر هر کاری تواناست؟

ای پیامبر، غمگین نکند تو را کردار آنان که به کفر می‌شتابند. چه آنهایی که به زبان گفتند که ایمان آوردیم و به دل ایمان نیاورده‌اند و چه آن یهودان که گوش می‌سپارند تا دروغ بندند و برای گروهی دیگر که خود نزد تو نمی‌آیند سخن‌چینی می‌کنند، و سخن خدا را دگرگون می‌سازند، و می‌گویند: اگر شما را اینچنین گفت بپذیرید و گر نه از وی دوری گزینید. و هر کس را که خدا عذاب او بخواهد، تواش از قهر خدا رهایی نخواهی داد. اینان کسانی هستند که خدا نخواست است که دلهایشان را پاک گرداند. آنان را در دنیا خواری و در آخرت عذابی بزرگ است.

سَمَّعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَلُونَ لِلسُّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ فَاحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ^ط وَإِنْ تَعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَنْ يَضُرُّوكَ شَيْئًا^ط وَإِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

وَكَيفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَاخْشَوْا اللَّهَ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

گوش‌نهادگان بر دروغند، خورندگان حرامند. پس اگر نزد تو آمدند میانشان حکم کن یا از ایشان رویگردان شو؛ و اگر رویگردان شوی هیچ به تو زیانی نرسانند. و اگر میانشان حکم کنی به عدالت حکم کن که خدا عدالت‌پیشگان را دوست دارد.

چگونه تو را داور قرار می‌دهند، در حالی که تورات که حاوی حکم خداست در نزد آنهاست؟ سپس از حکم تو رویگردان می‌شوند و اینان ایمان نیاورده‌اند.

ما تورات را که در آن هدایت و روشنایی است، نازل کردیم. پیامبرانی که تسلیم فرمان بودند بنابر آن برای یهود حکم کردند و نیز خداشناسان و دانشمندان که به حفظ کتاب خدا مأمور بودند و بر آن گواهی دادند، پس، از مردم مترسید، از من بترسید و آیات مرا به بهای اندک بفروشید. و هر که بر وفق آیاتی که خدا نازل کرده است حکم نکند، کافر است.

و در تورات بر آنان مقرر داشتیم که نفس در برابر نفس و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان و هر زخمی را قصاصی است. و هر که از قصاص درگذرد، گناهش را کفاره‌ای خواهد بود. و هر که به آنچه خدا نازل کرده است حکم نکند، از ستمکاران است.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ ۖ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

۵۰
مانده
۴۶
/۱۲۰

وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنْجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فِيهِ ۖ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۴۷

وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُم شُرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۚ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۚ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

۴۸

وَأَن اْحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۚ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ

۴۹

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

۵۰

و از پی آنها عیسی پسر مریم را فرستادیم که تصدیق‌کننده توراتی بود که پیش از او فرستاده بودیم و انجیل را که تصدیق‌کننده تورات پیش از او بود به او دادیم که در آن هدایت و روشنایی بود و برای پرهیزگاران هدایت موعظه‌ای.

و باید که اهل انجیل بر وفق آنچه خدا در آن کتاب نازل کرده است داوری کنند. زیرا هر کس به آنچه خدا نازل کرده است داوری نکند، از نافرمانان است.

و این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم؛ تصدیق‌کننده و حاکم بر کتابهایی است که پیش از آن بوده‌اند. پس بر وفق آنچه خدا نازل کرده است در میانشان حکم کن و از پی خواهش‌هایشان مرو تا آنچه را از حق بر تو نازل شده است واگذاری. برای هر گروهی از شما شریعت و روشی نهادیم. و اگر خدا می‌خواست همه شما را یک امت می‌ساخت. ولی خواست در آنچه به شما ارزانی داشته است بیازمایدتان. پس در خیرات بر یکدیگر پیشی گیرید. همگی بازگشتتان به خداست تا از آنچه در آن اختلاف می‌کردید آگاهتان سازد.

میانشان بر وفق آنچه خدا نازل کرده است حکم کن و از خواهش‌هایشان پیروی مکن و از ایشان پرهیز که مبدا بفریبندت تا از بعضی از چیزهایی که خدا بر تو نازل کرده است سرباز زنی. و اگر رویگردان شدند بدان که خدا می‌خواهد آنان را به پاداش برخی گناهانشان عقوبت کند، و هر آینه بسیاری از مردم نافرمانند.

آیا حکم جاهلیت را می‌جویند؟ برای آن مردمی که اهل یقین هستند چه حکمی از حکم خدا بهتر است؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَرَىٰ أَوْلِيَآءَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهْم مِّنكُم فَإِنَّهُٗ مِنَّهُمْ ۚ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
نَحْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَىٰ اللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِندِهِ ۖ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا فِي أَنفُسِهِمْ نَادِمِينَ

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ
أَيْمَانِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا
خَاسِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَن يَرْتَدَّ مِنكُم عَن دِينِهِ ۖ فَسَوْفَ
يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ۖ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ
عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ
لَآئِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ ۖ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

وَمَن يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ
الْغَالِبُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ
هُزُوءًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ
أَوْلِيَآءَ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ إِنَّ كُنتُم مُّؤْمِنِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یهود و نصارا را به دوستی
برمگزینید. آنان خود دوستان یکدیگرند. هر کس از شما که
ایشان را به دوستی گزیند در زمره آنهاست. و خدا
ستمکاران را هدایت نمی کند.

آتهایی را که در دل مرضی دارند می‌بینی که به صحبتشان
می‌شتابند، می‌گویند: می‌ترسیم که به ما آسیبی رسد. اما
باشد که خدا فتحی پدید آرد یا کاری کند، آنگاه از آنچه در
دل نهان داشته بودند پشیمان شوند.

آنها که ایمان آورده‌اند می‌گویند: آیا اینان همان کسانی‌ند که
به خدا سوگندهای سخت می‌خوردند که با شما خواهند بود؟
اعمالشان باطل گردید و خود در زمره زیانکاران درآمدند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هر که از شما از دینش
بازگردد چه باک؛ زودا که خدا مردمی را بیاورد که
دوستشان بدارد و دوستش بدارند. در برابر مؤمنان
فروتنند و در برابر کافران سرکش؛ در راه خدا جهاد
می‌کنند و از ملامت هیچ ملامتگری نمی‌هراسند. این فضل
خداست که به هر کس که خواهد ارزانی دارد، و خداوند
بخشاینده و داناست.

جز این نیست که ولیّ شما خداست و رسول او و مؤمنانی که
نماز می‌خوانند و همچنان که در رکوعند اتفاق می‌کنند.

و هر که خدا و پیامبر او و مؤمنان را ولیّ خود گزیند، بداند
که پیروزمندان گروه خداوندند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اهل کتاب را که دین شما را
به مسخره و بازی می‌گیرند، و نیز کافران را به دوستی
برمگزینید. و اگر ایمان آورده‌اید از خدا بترسید.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَلَعِبًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ

۵۹

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنْقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرُكُمْ فَسِيقُونَ

۶۰

قُلْ هَلْ أَنْبِئُكُمْ بِشَرٍّ مِّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَن لَّعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتِ أُولَئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ

۶۱

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ ؕ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ

۶۲

وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۶۳

لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

۶۴

وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَالْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

و چون بانگ نماز کنید آن را به مسخره و بازیچه گیرند، زیرا مردمی هستند که نمی‌اندیشند.

بگو: ای اهل کتاب، آیا ما را سرزنش می‌کنید؟ جز این است که ما به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه پیش از این نازل شده است ایمان آورده‌ایم و شما بیشترین نافرمان هستید؟

بگو: آیا شما را از کسانی که در نزد خدا کیفری بدتر از این دارند خبر بدهم: کسانی که خدایشان لعنت کرده و بر آنها خشم گرفته و بعضی را بوزینه و خوک گردانیده است و خود بت پرستیده‌اند؟ اینان را بدترین جایگاه است و از راه راست گمگشته‌ترند.

و چون نزد شما آمدند، گفتند که ایمان آوردیم؛ و حال آنکه با کفر داخل شدند و با کفر خارج گشتند، و خدا به آنچه پنهان می‌دارند آگاه‌تر است.

می‌بینی بسیاری از ایشان را که به گناه و تجاوز و حرامخواری می‌شتابند. چه بد کارهایی می‌کردند.

از چه روی خداپرستان و دانشمندان، آنان را از گفتار بد و حرامخواری باز نمی‌دارند. چه بد کارهایی مرتکب می‌شدند.

یهود گفتند که دست خدا بسته است. دستهای خودشان بسته باد. و بدین سخن که گفتند ملعون گشتند. دستهای خدا گشاده است. به هر سان که بخواهد روزی می‌دهد. و آنچه بر تو از جانب پروردگارت نازل شده است، به طغیان و کفر بیشترشان خواهد افزود. ما تا روز قیامت میانشان دشمنی و کینه افکنده‌ایم. هرگاه که آتش جنگ را افروختند خدا خاموشش ساخت. و آنان در روی زمین به فساد می‌کوشند، و خدا مفسدان را دوست ندارد.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ

اگر اهل کتاب ایمان بیاورند و پرهیزگاری کنند، گناهانشان را خواهیم زدود و آنها را به بهشت‌های پر نعمت داخل خواهیم کرد.

وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ
رَبِّهِمْ لَأَكْلُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ
مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ

و اگر تورات و انجیل و آنچه را که از جانب خدا بر آنها نازل شده بر پای دارند، از فراز سر و زیر پایشان روزی بخورند. بعضی از ایشان مردمی میانه‌رو هستند و بسیاریشان بدکردارند.

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ
فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

ای پیامبر، آنچه را از پروردگارت بر تو نازل شده است به مردم برسان. اگر چنین نکنی امر رسالت او را ادا نکرده‌ای. خدا تو را از مردم حفظ می‌کند، که خدا مردم کافر را هدایت نمی‌کند.

قُلْ يَٰ أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُمْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى
الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

بگو: ای اهل کتاب، شما هیچ نیستید، تا آنگاه که تورات و انجیل و آنچه را از جانب پروردگارتان بر شما نازل شده است بر پای دارید. آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده است بر طغیان و کفر بیشترینشان بیفزاید. پس بر این مردم کافر غمگین مباش.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ مَنْ
ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

هرآینه از میان آنان که ایمان آورده‌اند و یهود و صابئان و نصارا هر که به خدا و روز قیامت ایمان داشته باشد و کار شایسته کند بیمی بر او نیست و محزون نمی‌شود.

لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَارْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا كُلَّمَا
جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا
يَقْتُلُونَ

ما از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم و پیامبرانی برایشان فرستادیم. هرگاه که پیامبری چیزی می‌گفت که با خواهش دلشان موافق نبود، گروهی را تکذیب می‌کردند و گروهی را می‌کشتند.

وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِنْهُمْ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

و پنداشتند که عقوبتی نخواهد بود. پس کور و کر شدند. آنگاه خدا توبه‌شان بپذیرفت. باز بسیاری از آنها کور و کر شدند. هر چه می‌کنند خدا می‌بیند.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَقَالَ الْمَسِيحُ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ

۷۲

به تحقیق آنان که گفتند که خدا همان مسیح پسر مریم است، کافر شدند. مسیح گفت: ای بنی اسرائیل، الله پروردگار من و پروردگار خود را بپرستید. زیرا هر کس که برای خداوند شریکی قرار دهد خدا بهشت را بر او حرام کند، و جایگاه او آتش است و ستمکاران را یآوری نیست.

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ وَمَا مِنْ إِلَهٍ إِلَّا إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۷۳

آنان که گفتند: الله سومین سه است، کافر شدند. در حالی که هیچ خدایی جز الله نیست. اگر از آنچه می‌گویند باز نایستند به کافران‌شان عذابی دردآور خواهد رسید.

أَفَلَا يَتُوبُونَ إِلَى اللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۷۴

آیا به درگاه خدا توبه نمی‌کنند و از او آمرزش نمی‌خواهند؟ خدا آمرزنده و مهربان است.

مَا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِّيقَةٌ كَانَا يَأْكُلَانِ الطَّعَامَ أَنْظِرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ أَنْظِرْ أَتَى يُؤْفَكُونَ

۷۵

مسیح پسر مریم جز پیامبری نبود، که پیامبرانی پیش از او بوده‌اند، و مادرش زنی راستگوی بود که هر دو غذا می‌خوردند. بنگر که چگونه آیات را برایشان بیان می‌کنیم. سپس بنگر که چگونه از حق روی می‌گردانند.

قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَاللَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۷۶

بگو: آیا جز الله خدای دیگری را که برای شما مالک هیچ سود و زبانی نیست می‌پرستید و حال آنکه الله شنوا و داناست؟

قُلْ يَٰأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ غَيْرَ ٱلْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُواْ أَهْوَآءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّواْ مِن قَبْلُ وَأَضَلُّواْ كَثِيرًا وَضَلُّواْ عَن سَوَآءِ ٱلسَّبِيلِ

لَعَنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْاْ وَكَانُواْ يَعْتَدُونَ

كَانُواْ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنْكَرٍ فَعَلُوهُ لَبِئْسَ مَا كَانُواْ يَفْعَلُونَ

تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي ٱلْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ

وَلَوْ كَانُواْ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِيِّ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَسِقُونَ

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ ٱلنَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلْيَهُودَ وَٱلَّذِينَ أَشْرَكُواْ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ قَالُواْ إِنَّا نَصْرِيْكَ ذَٰلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرَهْبَانًا وَٱنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

بگو: ای اهل کتاب، به ناحق در دین خویش غلو مکنید؛ و از خواهشهای آن مردمی که از پیش گمراه شده بودند و بسیاری را گمراه کردند و خود از راه راست منحرف شدند پیروی مکنید.

از بنی اسرائیل آنان که کافر شدند به زبان داود و عیسی بن مریم لعنت شدند، و این لعنت پاداش عصیان و تجاوزشان بود.

از کار زشتی که می‌کردند یکدیگر را نهی نمی‌کردند و هرآینه بدکاری می‌کردند.

بسیاری از ایشان را می‌بینی که با کافران دوستی می‌ورزند. بد است آنچه پیشاپیش برای خود فرستادند. خشم خدا بر آنهاست و در عذاب جاودانه‌اند.

اگر به خدا و پیامبر و آنچه بر او نازل شده ایمان آورده بودند کافران را به دوستی نمی‌گرفتند، ولی بیشترشان فاسقاند.

دشمن‌ترین مردم نسبت به کسانی که ایمان آورده‌اند یهود و مشرکان را می‌یابی، و مهربان‌ترین کسان نسبت به آنان که ایمان آورده‌اند کسانی را می‌یابی که می‌گویند: ما نصرانی هستیم. زیرا بعضی از ایشان کشیشان و راهبان هستند و آنها سروری نمی‌جویند.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَمَّاذَا فَاكْتُتِبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

۸۴

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ

۸۵

فَأَثَبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّتِ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۸۶

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ

۸۷
۹۷ ر

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۸۸

وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِء مُؤْمِنُونَ

۸۹

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ ۖ فَكَفَّרَتُهُ ۖ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

چون آنچه را که بر پیامبر نازل شده بشنوند، و حقیقت را دریابند، چشمانشان پر از اشک می‌شود. می‌گویند: ای پروردگار ما، ایمان آوردیم، ما را نیز در زمره شهادت‌دهندگان بنویس.

چرا به خدا و این آیین حق که بر ما نازل شده است ایمان نیاوریم و طمع نورزیم در اینکه پروردگار ما ما را در شمار صالحان آورد؟

به پاداش این سخن که گفتند، خدا آنان را به بهشتی که در آن نهرها روان است پاداش داد. در آن جاودانند و این است پاداش نیکوکاران.

و آنان که کفر ورزیدند و آیات ما را تکذیب کردند اهل جهنمند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا بر شما حلال کرده است حرام نکنید و از حد درم‌گزید که خدا تجاوزکنندگان از حد را دوست ندارد.

از چیزهای حلال و پاکیزه‌ای که خدا به شما روزی داده است بخورید و از خدایی که به او ایمان آورده‌اید بترسید.

خداوند شما را به سبب سوگندهای لغوتان بازخواست نخواهد کرد. ولی به سبب شکستن سوگندهایی که به قصد می‌خورید، بازخواست می‌کند و کفاره آن اطعام ده مسکین است از غذای متوسطی که به خانواده خویش می‌خورانید یا پوشیدن آنها یا آزاد کردن یک بنده، و هر که نیابد سه روز روزه داشتن. این کفاره قسم است، هرگاه که قسم خوردید. به قسمهای خود وفا کنید. خدا آیات خود را برای شما اینچنین بیان می‌کند، باشد که سپاسگزار باشید.

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحُمُرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ
وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

۹۱

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي
الْحُمُرِ وَالْمَيْسِرِ وَيُضِدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ

۹۲

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۹۳

لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا
طَعَمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا
وَعَمِلُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ

۹۴
۹۸ر

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَبْلُوَنَّكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ
تَنَالُهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ
بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۹۵

يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ وَمَن
قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ
طَعَامُ مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكِ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِه
عَفَا اللَّهُ عَمَّا سَلَفَ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شراب و قمار و بتها و
گرویندی با تیرها پلیدی و کار شیطان است، از آن اجتناب
کنید تا رستگار شوید.

شیطان می‌خواهد با شراب و قمار میان شما کینه و دشمنی
افکند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد، آیا بس می‌کنید؟

خدا و پیامبرش را اطاعت کنید و پروا کنید. اگر رویگردان
شوید بدانید که وظیفه پیامبر ما رسانیدن پیام روشن
خداوند است.

بر آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند در
آنچه خورده‌اند گناهی نیست، هرگاه پرهیزگاری کنند و
ایمان بیاورند و به کارهای شایسته پردازند، باز هم
پرهیزگاری کنند و ایمان بیاورند، باز هم پرهیزگاری کنند و
نیکی، که خدا نیکوکاران را دوست دارد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا شما را به صیدی که به
دست می‌گیرید یا به نیزه شکار می‌کنید، می‌آزماید تا بداند
چه کسی در نهان از او می‌ترسد. و هر که از این پس از حد
تجاوز کند او راست عذابی دردآور.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هرگاه که در احرام باشید
شکار را مکشید. هر که صید را به عمد بکشد جزای او
قربانی کردن حیوانی است همانند آنچه کشته است به شرط
آنکه دو عادل از شما گواهی دهند و قربانی را به کعبه
رساند، یا به کفاره درویشان را طعام دهد، یا برابر آن روزه
بگیرد، تا عقوبت کار خود بچشد. از آنچه در گذشته کرده‌اید
خدا عفو کرده است، ولی هر که بدان باز گردد خدا از او
انتقام می‌گیرد، که خدا پیروزمند و انتقام‌گیرنده است.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلْغِيَّارِ
وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

شکار دریایی و خوردن آن به جهت بهره‌مند شدنتان از آن،
بر شما و مسافران حلال شده است. و شکار صحرایی تا
هنگامی که در احرام هستید بر شما حرام شده. از
خداوندی که به نزد او گرد آورده می‌شوید بترسید.

جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِلنَّاسِ وَالشَّهْرَ
الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَلْبَ ذَلِكُمْ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا
فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خدا کعبه، بیت الحرام، را با ماه حرام و قربانی بی‌قلاده و
قربانی با قلاده قوام کار مردم گردانید، تا بدانید که خدا هر
چه را که در آسمانها و زمین است می‌داند و او بر هر چیزی
آگاه است.

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

بدانید که عقوبت خدا سخت است و هم او آمرزنده و
مهربان است.

مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ

بر پیامبر جز رسانیدن پیام و وظیفه‌ای نیست. و آنچه را که
آشکار می‌سازید یا پنهان می‌دارید خدا می‌داند.

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ
الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَأُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

بگو: ناپاک و پاک برابر نیستند، هر چند فراوانی ناپاک تو را
به اعجاب افکند. پس ای خردمندان، از خدای بترسید،
باشد که رستگار گردید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبَدَ لَكُمْ
تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْءَانُ تُبَدَ
لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از چیزهایی که چون برای شما
آشکار شوند اندوهگیتان می‌کنند، پرسید. و اگر سؤال از
آنها را واگذارید تا به هنگام نزول قرآن، برایتان آشکار
خواهد شد. خدا از آنها عفو کرده است که آمرزنده و بردبار
است.

قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ

مردمی که پیش از شما بودند از آن چیزها سؤال کردند و
بدان سبب کافر شدند.

مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ
وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

خداوند درباره بَحیره و سائبه و وصیله و حامی حکمی نکرده
است؛ ولی کافران بر خدا دروغ می‌بندند و بیشترینشان
بی‌خردند.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَىٰ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ عَابَاعْنَا^۱ أَوْلَوْ كَانَ عَابَاؤُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

و چون به ایشان گویند که به آنچه خدا نازل کرده است و به
پیامبر روی آورید، گویند: آن آیینی که پدران خود را بدان
معتقد یافته‌ایم ما را بس است. حتی اگر پدرانشان هیچ
نمی‌دانسته‌اند و راه هدایت نیافته بوده‌اند؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَيْكُمْ أَنفُسُكُمْ^۲ لَا يَضُرُّكُمْ مِّنْ
ضَلَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ^۳ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ
بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خود پردازید. اگر شما
هدایت یافته‌اید، آنان که گمراه مانده‌اند به شما زبانی
نرسانند. بازگشت همه شما نزد خداست، تا شما را به آن
کارها که می‌کرده‌اید آگاه گرداند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا شَهَدَةُ بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ
الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ ءَاخِرَانِ
مِّنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَبْتُمْ
مُصِيبَةَ الْمَوْتِ تَحْسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ إِنْ أُرْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ^۴ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا
نَكْتُمُ شَهَدَةَ اللَّهِ إِنَّآ إِذَا لَمِنَ^۵ الْآثِمِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون مرگتان فرا رسد به
هنگام وصیت دو عادل را از میان خودتان به شهادت گیرید،
یا از غیر خودتان، هرگاه که در سفر بودید و مرگتان
فرارسید. اگر از آن دو در شک بودید نگاهشان دارید تا
بعد از نماز، آنگاه به خدا سوگند خورند که این شهادت را به
هیچ قیمتی دگرگون نکنیم هرچند به سود خویشاوندان
باشد و آن را کتمان نکنیم، اگر جز این باشد از گناهکارانیم.

فَإِنْ عَثَرَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اُتْحَقَّا^۶ إِثْمًا فَءَاخِرَانِ يَقُومَانِ
مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اُتْحَقَّ عَلَيْهِمُ^۷ الْأُولَيْنِ فَيُقْسِمَانِ
بِاللَّهِ لَشَهِدْتُنَا أَحَقَّ مِنْ شَهِدَتِيهِمَا وَمَا اُعْتَدَيْنَا^۸ إِنَّا إِذَا
لَمِنَ الظَّالِمِينَ

و هرگاه معلوم شود که آن دو شاهد مرتکب گناه خیانت
شده‌اند، دو شاهد دیگر که اولی‌تر از آن دو باشند جای
ایشان را بگیرند. آن دو به خدا قسم خورند که شهادت ما
از شهادت آن دو درست‌تر است و ما از حق تجاوز نکنیم،
هرگاه چنین کنیم از ستمکاران باشیم.

ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَن يَأْتُوا بِالشَّهَدَةِ عَلَىٰ وَجْهَهَا أَوْ يَخَافُوا أَن تُرَدَّ
أَيْمَنُ^۹ بَعْدَ أَيْمَنِهِمْ^{۱۰} وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمَعُوا^{۱۱} وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

این شیوه نزدیک‌تر به آن است که هم شهادت را بر وجه
خود ادا کنند یا پس از سوگند خوردن از ردّ سوگندهایشان
بترسند. از خدا بترسید. و گوش فرا دارید. خدا مردم
نافرمان را هدایت نمی‌کند.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا
إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَذْكُرُ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى
وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ
وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ
وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي
فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِئُ الْأَكْمَةَ
وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوْتَى بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي
إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْهُمْ إِنَّا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْخَوَارِجِ أَنْ ءَامِنُوا بِي وَبِرُسُولِي قَالُوا
ءَامِنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

إِذْ قَالَ الْخَوَارِجُونَ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ
صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ

۱۱۰

۱۱۱

۱۱۲

۱۱۳

روزی که خدا پیامبران را گرد آورد و بپرسد که دعوت شما را چگونه پاسخ دادند؟ گویند: ما را هیچ دانشی نیست، که دانا به غیب تو هستی.

خدا به عیسی بن مریم گفت: نعمتی را که به تو و مادرت ارزانی داشته‌ام یاد کن، آن زمان که به روح القدس یاریت کردم تا تو چه در گهواره و چه در بزرگسالی سخن گویی، و به تو کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم. و آنگاه که به امر من از گل چیزی چون پرنده ساختی و در آن دمیدی و به امر من پرنده‌ای شد و کور مادرزاد و پیسی‌گرفته را به فرمان من شفا دادی و مردگان را به فرمان من زنده بیرون آوردی و چون با این دلایل روشن نزد بنی اسرائیل آمدی، من آنان را از آسیب رساندن به تو بازداشتm و از میانشان کسانی که کافر بودند گفتند که این جز جادویی آشکار نیست.

و به خواریان وحی کردم: به من و به پیامبر من ایمان بیاورید. گفتند: ایمان آوردیم، گواه باش که ما تسلیم هستیم.

و خواریان پرسیدند: ای عیسی بن مریم، آیا پروردگار تو می‌تواند که برای ما از آسمان مائده‌ای فرستد؟ گفت: اگر ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید.

گفتند: می‌خواهیم که از آن مائده بخوریم تا دل‌هایمان آرام گیرد و بدانیم که تو به ما راست گفته‌ای و بر آن شهادت دهیم.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ ۖ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ ۖ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ مِنكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ءَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي إِلَهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ ۖ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ ۚ إِن كُنتَ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ۖ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ ۚ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ

مَا قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ ۚ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ ۚ وَكُنتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ ۖ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنتَ أَنتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَأَنْتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ ۖ وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ۚ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

عیسی بن مریم گفت: بار خدایا، ای پروردگار ما، برای ما مائده‌ای از آسمان بفرست، تا ما را و آنان را که بعد از ما می‌آیند عیدی و نشانی از تو باشد، و ما را روزی ده که تو بهترین روزی‌دهندگان هستی.

خدا گفت: من آن مائده را برای شما می‌فرستم؛ ولی هر که از شما از آن پس کافر شود چنان عذابش می‌کنم که هیچ یک از مردم جهان را آن چنان عذاب نکرده باشم.

و آنگاه که خدا به عیسی بن مریم گفت: آیا تو به مردم گفتی که مرا و مادرم را سوای الله به خدایی گیرید؟ گفت: به پاکی یاد می‌کنم تو را. نسزد مرا که چیزی گویم که نه شایسته آن باشم. اگر من چنین گفته بودم تو خود می‌دانستی زیرا به آنچه در ضمیر من می‌گذرد دانایی و من از آنچه در ذات تو است بی‌خبرم. زیرا تو داناترین کسان به غیب هستی.

من به آنان جز آنچه تو فرمانم داده بودی نگفتم. گفتم که الله پروردگار مرا و پروردگار خود را بپرستید. و من تا در میانشان بودم نگهبان عقیدتشان بودم و چون مرا میرانیدی تو خود نگهبان عقیدتشان گشتی. و تو بر هر چیزی آگاهی.

اگر آنان را عذاب کنی، بندگان تو هستند و اگر آنان را بیامیزی، تو پیروزمند و حکیمی.

خدا گفت: این روزی است که راستگویان را راستی گفتارشان سود دهد. از آن آنهاست بهشتهایی که در آن نهرها جاری است. همواره در آن جاویدان خواهند بود. خدا از آنان خشنود است و آنان نیز از خدا خشنودند. و این کامیابی بزرگی است.

از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست. و او بر هر کاری تواناست.

۱
۱۰۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ
وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

۲

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى
عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ

۳

وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ
وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ

۴

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا
مُعْرِضِينَ

۵

فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا
كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۶

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي
الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ
مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخِرِينَ

۷

وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَاسٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَفُضِيَ الْأَمْرُ
ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ

ستایش از آن خداوندی است که آسمانها و زمین را بیافرید
و تاریکیها و روشنائی را پدیدار کرد، با این همه، کافران با
پروردگار خویش دیگری را برابر می‌دارند.

اوست که شما را از گل بیافرید و عمری مقرر کرد: مدتی در
نزد او معین. با این همه، تردید می‌ورزید.

در آسمانها و زمین، اوست که خداوند است. نهان و
آشکارتان را می‌داند و از کردارتان آگاه است.

و هیچ آیه‌ای از آیات پروردگارشان بر ایشان نازل نشد، جز
آنکه از آن رویگردان شدند.

چون سخن حق بر آنها عرضه شد، تکذیبش کردند. پس به
زودی، خبر چیزهایی که به ریشخندشان می‌گرفتند به آنها
خواهد رسید.

آیا ندیده‌اند که پیش از آنها چه مردمی را هلاک کرده‌ایم؟
مردمی که در زمین مکانتشان داده بودیم. آنچنان مکانتی
که به شما نداده‌ایم. و برایشان از آسمان بارانهای پی در پی
فرستادیم و رودها از زیر پایشان روان ساختیم. آنگاه به
کیفر گناهانشان هلاکشان کردیم و پس از آنها مردمی دیگر
پدید آوردیم.

حتی اگر کتابی نوشته بر روی کاغذ بر تو نازل می‌کردیم و
آن را با دست خویش لمس می‌کردند، باز هم آن کافران
می‌گفتند که این جز جادویی آشکار نیست.

و گفتند: چرا فرشته‌ای بر او نازل نشده است؟ اگر
فرشته‌ای می‌فرستادیم که کار به پایان می‌رسید و به آنها
هیچ مهلتی داده نمی‌شد.

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا يَلْبَسُونَ

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ

قُلْ لِّمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ لِيَجْمَعََنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

مَّن يُصْرِفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ وَذَلِكَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اگر آن پیامبر را از میان فرشتگان بر می‌گزیدیم باز هم او را به صورت مردی می‌فرستادیم و این خلط و اشتباه که پدید آورده‌اند بر جای می‌نهادیم.

پیامبرانی را هم که پیش از تو بودند مسخره می‌کردند. پس مسخره‌کنندگان را عذابی که به ریشخندش می‌گرفتند فروگرفت.

بگو: در روی زمین بگردید و بنگرید که پایان کار تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است.

بگو: از آن کیست آنچه در آسمانها و زمین است؟ بگو: از آن خداست. بخشایش را بر خود مقرر داشته، همه شما را در روز قیامت –که در آن تردیدی نیست– گرد می‌آورد. آنان که به زیان خویش کار کرده‌اند، ایمان نمی‌آورند.

از آن اوست هر چه در شب و روز جای دارد و اوست شنوا و دانا.

بگو: آیا دیگری جز خدا را به دوستی گیرم که آفریننده آسمانها و زمین است و می‌خورد و به طعامش نیاز نیست؟ بگو: هر آینه من مأمور شده‌ام که نخستین کسی باشم که تسلیم امر خدا شده باشد. پس، از مشرکان مباش.

بگو: از عذاب آن روز بزرگ می‌ترسم اگر از پروردگارم فرمان نبرم.

در آن روز، عذاب را از هر که بگردانند مورد رحمت خدا واقع شده است، و این کامیابی آشکاری است.

اگر خدا به تو محنتی برساند، هیچ کس جز او دفعش نتواند کرد، و اگر به تو خیری برساند بر هر کاری تواناست.

و اوست قاهری بالاتر از همه بندگان خویش و دانا و آگاه است.

قُلْ أَىُّ شَىْءٍ أَكْبَرُ شَهَدَةً ۖ قُلِ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ
وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ ۚ وَمَنْ بَلَغَ أَئِنَّكُمْ
لَتَشْهَدُونَ أَنَّ مَعَ اللَّهِ ءَالِهَةً أُخْرَىٰ قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا
هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ وَإِنِّى بَرِىءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ ۚ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ
شُرَكَاءُكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

ثُمَّ لَمْ تَكُن فِتْنَتُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا
مُشْرِكِينَ

أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَفْتَرُونَ

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ ۖ وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ
يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ وَإِنْ يَرَوْا كَلَّ ءَايَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَِا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوكَ يُجَادِلُونَكَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا
إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ ۚ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ
وَمَا يَشْعُرُونَ

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا
نُكَذِّبَ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

بگو: شهادت چه کسی از هر شهادتی بزرگتر است؟ بگو:
خدا میان من و شما گواه است و این قرآن بر من وحی شده
است تا شما را و هر کس را که به او برسد بیم دهم. آیا
شهادت می‌دهید که با الله خدایان دیگری هم هستند؟ بگو:
من شهادت نمی‌دهم. بگو: جز این نیست که او خدایی است
یکتا و از آنچه با او شریک می‌سازید بیزارم.

اهل کتاب او را چنان می‌شناسند که فرزندان خود را، اینان
که به خود زیان می‌رسانیدند ایمان نمی‌آورند.

چه کسی است ستمکارتر از آنکه به خدا دروغ می‌بندد یا
آیات او را دروغ می‌انگارد؟ هر آینه ستمکاران را رستگاری
نیست.

روزی همه را گرد آوریم، سپس به آنها که شرک آورده‌اند
بگوییم: آن کسان که می‌پنداشتید که شریکان خدایند
اکنون کجایند؟

عذری که می‌آورند جز این نیست که می‌گویند: سوگند به
خدا پروردگار ما که ما مشرک نبوده‌ایم.

بنگر که چگونه بر خود دروغ بستند و آن دروغها که ساخته
بودند ناچیز گردید.

بعضی از آنها به سخن تو گوش می‌دهند ولی ما بر دل‌هایشان
پرده‌ها افکنده‌ایم تا آن را درنیابند و گوش‌هایشان را
سنگین کرده‌ایم. و هر معجزه‌ای را که بنگرند بدان ایمان
نمی‌آورند. و چون نزد تو آیند، با تو به مجادله پردازند.
کافران می‌گویند که اینها چیزی جز اساطیر پیشینیان
نیست.

اینان مردم را از پیامبر باز می‌دارند و خود از او کناره
می‌جویند و حال آنکه نمی‌دانند که تنها خویشتن را به
هلاکت می‌رسانند.

اگر آنها را در آن روز که در برابر آتش نگاهشان داشته‌اند
بنگری، می‌گویند: ای کاش ما را باز گردانند تا آیات
پروردگاران را تکذیب نکنیم و از مؤمنان باشیم.

بَلْ بَدَا لَهُمْ مَا كَانُوا يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا
نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

۲۹

وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

۳۰

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا
بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۳۱
۱۰۵

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ
السَّاعَةُ بَغْتَةً قَالُوا يَحْسِرْتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ
يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

۳۲

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ
يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۳۳

قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزَنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا
يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

۳۴

وَلَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا
وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ
جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ

۳۵

وَإِنْ كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ
نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهَدْيِ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ

نه، آنچه را که از این پیش پوشیده می‌داشتند اکنون
برایشان آشکار شده، اگر آنها را به دنیا بازگردانند، باز هم
به همان کارها که منعشان کرده بودند باز می‌گردند. اینان
دروغگویانند.

و گفتند: جز این زندگی دنیوی ما هیچ نیست و ما دیگر بار
زنده نخواهیم شد.

و اگر ببینی آن هنگام را که در برابر پروردگارشان
ایستاده‌اند، خدا می‌گوید: آیا این به حق نبود؟ گویند: آری،
سوگند به پروردگارمان. گوید: به کیفر آنکه کافر بوده‌اید
عذاب خدا را بچشید.

زیان کردند آنهایی که دیدار با خدا را دروغ پنداشتند. و
چون قیامت به ناگهان فرا رسد، گویند: ای حسرتا بر ما به
خاطر تقصیری که کردیم. اینان بار گناهانشان را بر پشت
می‌کشند. هان، چه بد باری را بر دوش می‌کشند.

و زندگی دنیا چیزی جز بازیچه و لهو نیست و پرهیزگاران را
سرای آخرت بهتر است. آیا به عقل نمی‌یابید؟

می‌دانیم که سخنان تو را اندوهگین می‌سازد، ولی اینان
تنها تو را تکذیب نمی‌کنند؛ بلکه این ستمکاران سخن خدا
را انکار می‌کنند.

پیامبرانی را هم که پیش از تو بودند تکذیب کردند ولی
آنها بر آن تکذیب و آزار صبر کردند تا یاری ما فرا
رسیدشان. و سخنان خدا را تغییردهنده‌ای نیست. و هر
آینه پاره‌ای از اخبار پیامبران بر تو نازل شده است.

اگر اعراض کردن آنها بر تو گران است، خواهی نقبی در
زمین بجوی یا نردبانی بر آسمان بنه تا معجزه‌ای برایشان
بیاوری. اگر خدا بخواهد، همه را به راه راست برد. پس، از
نادانان مباش.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ

۳۷

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَىٰ أَن يُنْزِلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَيْرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُم مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَن يَشَاءِ اللَّهُ يَضِلُّهُ وَمَن يَشَاءُ يَجْعَلُهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۴۰

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنِ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۴۱

بَلْ إِلَٰهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

۴۲

۱۰۶۲

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ

۴۳

فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۴۴

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ۚ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ

هرآینه تنها آنان که می‌شنوند می‌پذیرند. و مردگان را خدا زنده می‌کند و سپس همه به نزد او بازگردانده می‌شوند.

و گفتند: چرا معجزه‌ای از پروردگارش بر او نازل نشده؟ بگو: خدا قادر است که معجزه‌ای فرو فرستد. ولی بیشترینشان نمی‌دانند.

هیچ جنبنده‌ای در روی زمین نیست و هیچ پرنده‌ای با بالهای خود در هوا نمی‌پرد مگر آنکه چون شما امتهایی هستند –ما در این کتاب هیچ چیزی را فروگذار نکرده‌ایم– و سپس همه را در نزد پروردگارشان گرد می‌آورند.

آنان که آیات ما را تکذیب کرده‌اند کرانند و لالاند و در تاریکیهایند. خدا هر که را خواهد گمراه کند و هر که را خواهد به راه راست اندازد.

بگو: چه می‌بینید که اگر بر شما عذاب خدا فرود آید یا قیامت در رسد –اگر راست می‌گویید– باز هم جز خدا را می‌خوانید؟

نه، تنها او را می‌خوانید و اگر بخواهد آن رنجی را که خدا را به خاطر آن می‌خوانید از میان می‌برد و شما شریکی را که برای او ساخته‌اید از یاد می‌برید.

هر آینه بر امتهایی که پیش از تو بودند پیامبرانی فرستادیم و آنان را به سختیها و آفتها دچار کردیم تا مگر زاری کنند.

پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنها رسید زاری نکردند؟ زیرا دل‌هایشان را قساوت فراگرفته و شیطان اعمالشان را در نظرشان آراسته بود.

چون همه اندرزهایی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند، همه درها را به رویشان گشودیم تا از آنچه یافته بودند شادمان گشتند، پس به ناگاه فروگرفتیمشان و همگان نومید گردیدند.

فَقُطِعَ دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

پس سپاس پروردگار جهانیان را که ریشه ستمکاران برکنده شد.

۴۶

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَرَكُمْ وَخَتَمَ عَلَى قُلُوبِكُمْ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصَرَفُ الْأَيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْدِفُونَ

بگو: آیا می‌دانید که اگر الله گوش و چشمان شما را باز ستاند و بر دلهایتان مهر نهد چه خدایی جز الله آنها را به شما باز می‌گرداند؟ بنگر که آیات خدا را چگونه به شیوه‌های گوناگون بیان می‌کنیم. باز هم روی برمی‌تابند.

۴۷

قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ

بگو: چه می‌بینید، اگر عذاب خدا به ناگاه یا آشکارا بر شما فرود آید، آیا جز ستمکاران هلاک می‌شوند؟

۴۸

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ط فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

ما پیامبران را جز برای مژده‌دادن یا بیم‌کردن نمی‌فرستیم. پس هر کس که ایمان آورد و کار شایسته کرد، بیمناک و محزون نمی‌شود.

۴۹

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

و به کسانی که آیات ما را تکذیب کرده‌اند، به کیفر نافرمانیشان، عذاب خواهد رسید.

۵۰

قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ ط إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

بگو: به شما نمی‌گویم که خزاین خدا نزد من است. و علم غیب هم نمی‌دانم. و نمی‌گویم که فرشته‌ای هستم. تنها از چیزی پیروی می‌کنم که بر من وحی شده است. بگو: آیا نابینا و بینا یکسانند؟ چرا نمی‌اندیشید؟

۵۱
۱۰۷۲

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

آگاه ساز به این کتاب، کسانی را که از گردآمدن بر آستان پروردگارشان هراسناکند، که ایشان را جز او هیچ یآوری و شفיעی نیست. باشد که پرهیزگاری پیشه کنند.

۵۲

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ط مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ

کسانی را که هر بامداد و شبانگاه پروردگار خویش را می‌خوانند و خواستار خشنودی او هستند، طرد مکن. نه چیزی از حساب آنها بر عهده تو است و نه چیزی از حساب تو بر عهده ایشان. اگر آنها را طرد کنی، در زمره ستمکاران درآیی.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ

همچنین بعضی را به بعضی آزمودیم، تا بگویند: آیا از میان ما اینان بودند که خدا به آنها نعمت داد؟ آیا خدا به سپاسگزاران داناتر نیست؟

۵۴

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

چون ایمان آوردگان به آیات ما نزد تو آمدند، بگو: سلام بر شما، خدا بر خویش مقرر کرده که شما را رحمت کند، زیرا هر کس از شما که از روی نادانی کاری بد کند، آنگاه توبه کند و نیکوکار شود، بداند که خدا آمرزنده و مهربان است.

۵۵

وَكَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ

و این چنین آیات را به تفصیل بیان می‌کنیم، تا راه و رسم مجرمان آشکار گردد.

۵۶
۱۰۸

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

بگو: مرا منع کرده‌اند که آن خدایانی را که جز الله می‌خوانید پرستش کنم. بگو: از هوسهای شما متابعت نمی‌کنم تا مبدا گمراه شوم و از هدایت یافتگان نباشم.

۵۷

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِلَّا الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَفْصِلُ الْحَقَّ وَهُوَ خَيْرُ الْفَاصِلِينَ

بگو: من از پروردگارم دلیلی روشن دارم و شما آن دلیل را دروغ می‌خوانید. آنچه بدین شتاب می‌طلبید به دست من نیست. حکم تنها حکم خداست. حقیقت را بیان می‌کند و او بهترین داوران است.

۵۸

قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفُضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ

بگو: اگر آنچه را که بدین شتاب می‌طلبید به دست من بود، میان من و شما کار به پایان می‌رسید، زیرا خدا به ستمکاران داناتر است.

۵۹
حزب
۵۴

وَعِنْدَهُ مَفَاتِيحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمَتٍ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

کلیدهای غیب نزد اوست. جز او کسی را از غیب آگاهی نیست. هر چه را که در خشکی و دریاست می‌داند. هیچ برگه‌ای از درختی نمی‌افتد مگر آنکه از آن آگاه است. و هیچ دانه‌ای در تاریکیهای زمین و هیچ تری و خشکی نیست جز آنکه در کتاب مبین آمده است.

وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ ۖ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفْرِطُونَ

ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ
الْحَسِبِينَ

قُلْ مَنْ يُنَجِّيكُمْ مِّنْ ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ
تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَنُكَوِّنَنَّ مِنَ
الشَّاكِرِينَ

قُلِ اللَّهُ يُنَجِّيكُمْ مِّنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ تُشْرِكُونَ

قُلْ هُوَ الْقَادِرُ عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ
أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ شِيعًا وَيُذِيقَ
بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصْرِفُ الْأَيَّاتِ لَعَلَّهُمْ
يَفْقَهُونَ

وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ
يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا
تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَىٰ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

و اوست که شما را شب‌هنگام می‌میراند و هر چه در روز کرده‌اید می‌داند، آنگاه بامدادان شما را زنده می‌سازد تا آن هنگام که مدت معین عمرتان به پایان رسد. سپس بازگشتتان به نزد اوست و شما را از آنچه کرده‌اید آگاه می‌کند.

اوست قاهری فراتر از بندگانش. نگهبانی بر شما می‌گمارد، تا چون یکی از شما را مرگ فرا رسد فرستادگان ما بی هیچ کوتاهی و گذشتی جان او بگیرند.

سپس به نزد خدا، مولای حقیقی خویش بازگردانیده شوند. بدان که حکم اوست و او سریع‌ترین حسابگران است.

بگو: چه کسی شما را از وحشتهای خشکی و دریا می‌رهاند؟ او را به زاری و در نهان می‌خوانید که اگر از این مهلکه ما را برهاند، ما نیز از سپاسگزاران خواهیم بود.

بگو: خداست که شما را از آن مهلکه و از هر اندوهی می‌رهاند، باز هم بدو شرک می‌آورید.

بگو: او قادر بر آن هست که از فراز سرتان یا از زیر پاهایتان عذابی بر شما بفرستد، یا شما را گروه گروه درهم افکند و خشم و کین گروهی را به گروه دیگر بچشاند. بنگر که آیات را چگونه گوناگون بیان می‌کنیم. باشد که به فهم دریابند.

قوم تو قرآن را دروغ می‌شمردند در حالی که سخنی است بر حق. بگو: من کارساز شما نیستم.

به زودی خواهید دانست که برای هر خبری زمانی معین است.

و چون ببینی که در آیات ما از روی عناد گفت و گو می‌کنند از آنها رویگردان شو تا به سخنی جز آن پردازند. و اگر شیطان تو را به فراموشی افکند، چون به یادت آمد با آن مردم ستمکاره منشین.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَلَٰكِن ذِكْرَىٰ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

کسانی که پرهیزکاری پیشه کرده‌اند به گناه کافران بازخواست نخواهند شد، ولی باید آنان را پند دهند. باشد که پرهیزگار شوند.

۷۰

وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكِّرْ بِهِ ۚ أَن تَبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِن تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا ۖ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

و واگذار آن کسانی را که دین خویش بازیچه و لهو گرفته‌اند و زندگانی دنیا فرییشان داد. و به قرآن پندشان ده مبادا بر کیفر اعمال خویش گرفتار آیند. جز خدا دادرس و شفیع ندارند. و اگر برای رهایی خویش هر گونه فدیة دهند پذیرفته نخواهد شد. اینان به عقوبت اعمال خود مأخوذند و به کیفر آنکه کافر شده‌اند برایشان شرابی از آب جوشان و عذابی دردآور مهیا شده است.

۷۱
۱۱۰

قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَىٰ أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانًا لَهُوَ أَصْحَبُ يَدْعُونَهُوَ إِلَى الْهُدَىٰ اثْنَيْنَا قُلْ إِن هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمِرْنَا لِنُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: آیا سوای الله کسی را بخوانیم که نه ما را سود می‌دهد و نه زیان می‌رساند؟ و آیا پس از آنکه خدا ما را هدایت کرده است، همانند آن کس که شیطان گمراهش ساخته و حیران بر روی زمین رهایش کرده، از دین بازگردیم؟ او را یارانی است که به هدایت ندایش می‌دهند که نزد ما بازگرد. بگو: هدایتی که از سوی خدا باشد، هدایت واقعی است. و به ما فرمان رسیده که در برابر پروردگار جهانیان تسلیم شویم.

۷۲

وَأَن أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

و نماز بخوانید و از او بترسید. اوست آنکه همگان نزدش محشور می‌شوید.

۷۳

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ ۚ قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ ۚ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

و اوست آنکه آسمانها و زمین را به حق بیافرید. و روزی که بگوید: موجود شو، پس موجود می‌شود. گفتار او حق است. و در آن روز که در صور دمیده شود فرمانروایی از آن اوست. دانای نهان و آشکار است و او حکیم و آگاه است.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ عَازَرَ اتَّخِذْ أُصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّي
أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۷۵

وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ
مِنَ الْمُوقِنِينَ

۷۶

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا ۖ قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ
قَالَ لَا أَحِبُّ الْآفِلِينَ

۷۷

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِنْ لَمْ
يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ

۷۸

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ ۖ فَلَمَّا
أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۷۹

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا
وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۸۰

وَحَاجَّهُ قَوْمُهُ ۚ قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ۚ وَلَا
أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ ۚ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ۚ وَسِعَ رَبِّي
كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۸۱

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُمْ
بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزَلْ بِهِ ۚ عَلَيْكُمْ سُلْطَانُ فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ
أَحَقُّ بِالْأَمْنِ ۖ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و ابراهیم پدرش آرر را گفت: آیا بتان را به خدایی
میگیری؟ تو و قومت را به آشکارا در گمراهی می بینم.

بدین سان به ابراهیم ملکوت آسمانها و زمین را نشان
دادیم تا از اهل یقین گردد.

چون شب او را فروگرفت، ستاره ای دید. گفت: این است
پروردگار من. چون فرو شد، گفت: فرو شوندگان را دوست
ندارم.

آنگاه ماه را دید که طلوع می کند. گفت: این است پروردگار
من. چون فروشد، گفت: اگر پروردگار من مرا راه ننماید، از
گمراهان خواهم بود.

و چون خورشید را دید که طلوع می کند، گفت: این است
پروردگار من، این بزرگتر است. و چون فروشد، گفت: ای
قوم من، من از آنچه شریک خدایش می دانید بیزارم،

من از روی اخلاص روی به سوی کسی آوردم که آسمانها و
زمین را آفریده است، و من از مشرکان نیستم.

و قومش با او به ستیزه برخاستند. گفت: آیا درباره الله با
من ستیزه می کنید، و حال آنکه او مرا هدایت کرده است؟
من از آن چیزی که شریک او می انگارید، نمی ترسم. مگر
آنکه پروردگار من چیزی را بخواهد. علم پروردگار من همه
چیز را در برگرفته است. آیا پند نمی گیرید؟

چرا از آن چیزی که شریک خدایش ساخته اید بترسم در
حالی که شما چیزهایی را که هیچ دلیلی درباره آنها نازل
نکرده است می پرستید و بیمی به دل راه نمی دهید؟ اگر
می دانید بگویید که کدام یک از این دو گروه به ایمنی
سزاوارترند؟

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

وَتِلْكَ حُجَّتُنَا ءَاتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّن نَّشَأٍ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَوَهَبْنَا لَهُ ۖ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا هَدَيْنَا مِن قَبْلُ ۚ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ ۚ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۚ كُلٌّ مِّنَ الصَّٰلِحِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ ۚ وَالْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

وَمِنَ ءَبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ ۖ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۚ مَن يَشَاءُ ۚ مِّنْ عِبَادِهِ ۚ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۚ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبِهَدَاهُمْ أَقْتَدِهٖ ۚ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ

کسانی که ایمان آورده‌اند و ایمان خود را به شرک نمی‌آلایند، ایمنی از آن ایشان است و ایشان هدایت یافتگانند.

این برهان ما بود، که آن را به ابراهیم تلقین کردیم در برابر قومش. هر که را بخواهیم به درجاتی بالا می‌بریم. هر آینه پروردگار تو حکیم و داناست.

و به او اسحاق و یعقوب را بخشیدیم و همگی را هدایت کردیم. و نوح را پیش از این هدایت کرده بودیم و از فرزندان ابراهیم داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را هدایت کردیم. و نیکوکاران را این گونه جزا دهیم.

و زکریا و یحیی و عیسی و الیاس، که همه از صالحان بودند.

و اسماعیل و الیسع و یونس و لوط، که همه را بر جهانیان برتری نهادیم.

و از پدرانشان و فرزندانشان و برادرانشان بعضی را هدایت کردیم، و ایشان را برگزیدیم و به راه راست راه نمودیم.

این است هدایت خدا. هر که را از بندگانش خواهد بدان هدایت می‌کند و اگر شرک آورده بودند اعمالی که انجام داده بودند نابود می‌گردید.

اینان کسانی هستند که به آنها کتاب و فرمان و نبوت داده‌ایم. اگر این قوم بدان ایمان نیاورند قوم دیگری را بر آن گمارده‌ایم که انکارش نمی‌کنند.

اینان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده است، پس به روش ایشان اقتدا کن. بگو: در برابر آن هیچ پاداشی از شما نمی‌طلبم، این کتاب جز اندرزی برای مردم جهان نیست.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ ۚ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ ۚ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعِلَّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا أَنَّكُمْ وَلَا ءَابَاؤُكُمْ ۚ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

وَهَذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ ۚ الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنْتُمْ عَنْ ءَايَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ

وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرْكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۚ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

وقتی که می‌گویند که خدا بر هیچ انسانی چیزی نازل نکرده است، خدا را آنچنان که درخور اوست نشناخته‌اند. بگو: کتابی را که موسی برای روشنایی و هدایت مردم آورد، چه کسی بر او نازل کرده بود؟ آن را بر کاغذها نوشتید، پاره‌ای از آن را آشکار می‌سازید ولی بیشترین را پنهان می‌دارید. به شما چیزها آموختند که از این پیش نه شما می‌دانستید و نه پدرانتان می‌دانستند. بگو: آن الله است. آنگاه رهایشان ساز تا همچنان به انکار خویش دلخوش باشند.

این است کتابی مبارک که نازل کرده‌ایم، تصدیق کننده چیزی است که پیش از آن نازل شده است. تا با آن مردم اُمّ القری و مردم اطرافش را بیم دهی. کسانی که به روز قیامت ایمان دارند به آن نیز ایمان دارند. اینان مراقب نمازهای خویشند.

کیست ستمکارتر از آن کس که به خدا دروغ بست یا گفت که به من وحی شده و حال آنکه به او هیچ چیز وحی نشده بود و آن کس که گفت: من نیز همانند آیاتی که خدا نازل کرده است، نازل خواهم کرد؟ اگر ببینی آنگاه که این ستمکاران در سكرات مرگ گرفتارند و ملائکه بر آنها دست گشوده‌اند که: جان خویش بیرون کنید، امروز شما را به عذابی خوارکننده عذاب می‌کنند، و این به کیفر آن است که درباره خدا به ناحق سخن می‌گفتید و از آیات او سرپیچی می‌کردید.

هر آینه، تنها تنها، آن سان که در آغاز شما را بیافریدیم، نزد ما آمده‌اید در حالی که هر چه را که ارزانیان داشته بودیم پشت سر نهاده‌اید و هیچ یک از شفیعانتان را که می‌پنداشتید با شما شریکند همراهتان نمی‌بینیم. از هم بریده شده‌اید و پندار خود را گمگشته یافته‌اید.

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالْتَّوَىٰ ۖ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ
وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۚ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

خداست که دانه و هسته را می‌شکافد، و زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده بیرون می‌آورد. این است خدای یکتا. پس، چگونه از حق منحرفتان می‌کنند؟

فَالِقُ الْإِصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا ۚ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
حُسْبَانًا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

شکوفنده صبحگاهان است و شب را برای آرامش قرار داد و خورشید و ماه را برای حساب‌کردن اوقات. این است تقدیر خدای پیروزمند دانا.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ
الْبَرِّ وَالْبَحْرِ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

اوست خدایی که ستارگان را پدید آورد تا به آنها در تاریکیهای خشکی و دریا، راه خویش را بیابید. آیات را برای آنان که می‌دانند به تفصیل بیان کرده‌ایم.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ
وَمُسْتَوْدَعٌ ۚ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ

و اوست خداوندی که شما را از یک تن بیافرید. سپس شما را قرارگاهی است و ودیعت‌جایی است. آیات را برای آنان که می‌فهمند، به تفصیل بیان کرده‌ایم.

وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ
شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ
النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ
وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ ۚ انْظُرُوا إِلَىٰ
ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ

اوست خدایی که از آسمان باران فرستاد و بدان باران هرگونه نباتی را رویانیدیم، و از آن نبات ساقه‌ای سبز و از آن دانه‌هایی بر یکدیگر چیده و نیز از جوانه‌های نخل خوشه‌هایی سر فرو هشته پدید آوردیم، و نیز بستانهایی از تاکها و زیتون و انار، همانند و ناهمانند. به میوه‌هایش آنگاه که پدید می‌آیند و آنگاه که می‌رسند بنگرید که در آنها عبرت‌هاست برای آنان که ایمان می‌آورند.

وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ ۖ وَخَرَفُوا لَهُۥٓ بَنِينَ
وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۚ سُبْحَنَهُ ۖ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُصِفُونَ

برای خدا شریکانی از جن قرار دادند و حال آنکه جن را خدا آفریده است. و بی‌هیچ دانشی، به دروغ دخترانی و پسرانی برای او تصور کردند. او منزّه است و فراتر است از آنچه وصفش می‌کنند.

بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ وَلَمْ تَكُنْ
لَهُۥ صَاحِبَةٌ ۖ وَخَلَقَ ۖ كُلُّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

پدید آورنده آسمانها و زمین است. چگونه او را فرزندی باشد، و حال آنکه او را همسری نیست. هر چیزی را او آفریده است و به هر چیزی داناست.

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ
فَاعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَرَ وَهُوَ اللَّطِيفُ
الْخَبِيرُ

قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَن أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ
وَمَن عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ

وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِيُقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ
يَعْلَمُونَ

اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِّن رَّبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
الْمُشْرِكِينَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا وَمَا
أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدَوًّا
بَغِيْرَ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِّكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ
مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَّيُؤْمِنُنَّ
بِهَا قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِندَ اللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَا إِذَا
جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ

وَنُقَلِّبُ أَفْعَادَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ
وَنَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

این است خدای یکتا که پروردگار شماست. خدایی جز او نیست. آفریننده هر چیزی. پس او را بپرستید که نگهبان هر چیزی است.

چشمها او را نمی‌بینند و او بینندگان را می‌بیند. دقیق و آگاه است.

از سوی پروردگارتان برای شما نشانه‌های روشن آمد. هر که از روی بصیرت می‌نگرد به سود اوست و هر که چشم بصیرت برهم نهد به زیان اوست. و من نگهدارنده شما نیستم.

آیات خدا را اینچنین گونه‌گون بیان می‌کنیم، تا مباد که بگویند که از کس درس گرفته‌ای و ما این آیات را برای اهل دانش بیان می‌کنیم.

از هر چه از جانب پروردگارت بر تو وحی شده است پیروی کن. هیچ خدایی جز او نیست. و از مشرکان روی برتاب.

اگر خدا می‌خواست، آنان شرک نمی‌آوردند، و ما تو را نگهبانشان نساخته‌ایم و تو کارسازشان نیستی.

چیزهایی را که آنان به جای الله می‌خوانند، دشنام مدهید که آنان نیز بی‌هیچ دانشی، از روی کینه‌توزی به الله دشنام دهند. اینچنین عمل هر قومی را در چشمشان آراسته‌ایم. پس بازگشت همگان به پروردگارشان است و او همه را از کارهایی که کرده‌اند آگاه می‌سازد.

تا آنجا که توانستند، به سخت‌ترین قسمها، به خدا سوگند یاد کردند که اگر معجزه‌ای برایشان نازل شود بدان ایمان آورند. بگو: همه معجزه‌ها نزد خداست و شما از کجا می‌دانید که اگر معجزه‌ای نازل شود ایمان نمی‌آورند؟

و همچنان که در آغاز به آن ایمان نیاوردند، این بار نیز در دلها و دیدگانشان تصرف می‌کنیم و آنان را سرگردان در طغیانشان رها می‌سازیم.

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَى وَحَشَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ

و اگر ما فرشتگان را بر آنها نازل کرده بودیم و مردگان با ایشان سخن می‌گفتند و هر چیزی را دسته‌دسته نزد آنان گرد می‌آوردیم، باز هم ایمان نمی‌آوردند، مگر اینکه خدا بخواهد. و لیک بیشترشان جاهلند.

وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

و همچنین برای هر پیامبری دشمنانی از شیاطین انس و جن قرار دادیم. برای فریب یکدیگر، سخنان آراسته القا می‌کنند. اگر پروردگارت می‌خواست، چنین نمی‌کردند. پس با افترايي که می‌زنند رهایشان ساز؛

وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْعَدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُّقْتَرِفُونَ

تا آنان که به قیامت ایمان ندارند گوش دل را بدان سپارند و پسندشان افتد و هر چه در خورشان هست انجام دهند.

أَفَعَيِّرَ اللَّهُ أَبْتَغَىٰ حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ ۖ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

آیا داور دیگری جز خدا طلب کنم و حال آنکه اوست که این کتاب روشن را بر شما نازل کرده است؟ و اهل کتاب می‌دانند که به حق از جانب پروردگارت نازل شده است. پس، از شک‌آوردگان مباش.

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدًا ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

و کلام پروردگار تو در راستی و عدالت به حد کمال است. هیچ کس نیست که یارای دگرگون‌کردن سخن او را داشته باشد و اوست شنوا و دانا.

وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

اگر از اکثریتی که در این سرزمینند پیروی کنی، تو را از راه خدا گمراه سازند. زیرا جز از پی گمان نمی‌روند و جز به دروغ سخن نمی‌گویند.

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَنْ يَضِلُّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

پروردگار تو به کسانی که از راه وی دور می‌گردند آگاه‌تر است و هدایت یافتگان را بهتر می‌شناسد.

فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ ۚ مُؤْمِنِينَ

اگر به آیات خدا ایمان دارید از ذبحی که نام خدا بر آن یاد شده است بخورید.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَقَدْ
فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرِرْتُمْ إِلَيْهِ وَإِنَّ
كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَائِهِمْ بَغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُعْتَدِينَ

وَذَرُوا ظَهْرَ الْإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْإِثْمَ
سَيَجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ

وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ
وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِيُوحِيَ إِلَىٰ أُولِيَائِهِمْ لِيُجْدِلُوكُمْ وَإِنْ
أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ

أَوْ مَنْ كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ فِي
النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا
كَذَلِكَ زَيْنٌ لِّلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ أَكْبَرًا مُّجْرِمِيهَا لِيَمْكُرُوا فِيهَا
وَمَا يَمْكُرُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ

وَإِذَا جَاءَتْهُمْ آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ
الَّذِينَ أَجْرُمُوا صَغَارٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا كَانُوا
يَمْكُرُونَ

چرا از آنچه نام خدا بر آن یاد شده است نمی‌خورید و خدا چیزهایی را که بر شما حرام شده است به تفصیل بیان کرده است، مگر آنگاه که ناچار گردید؟ بسیاری بی‌هیچ دانشی دیگران را گمراه پندارهای خود کنند. هرآینه پروردگار تو به متجاوزان از حد دانایتر است.

و گناه را، چه آشکار باشد و چه پنهان، ترک گویند. آنان که مرتکب گناه می‌شوند، به سزای اعمال خود خواهند رسید.

از ذبحی که نام خدا بر آن یاد نشده است مخورید که خود نافرمانی است. و شیاطین به دوستان خود القا می‌کنند که با شما مجادله کنند؛ اگر از ایشان پیروی کنید از مشرکانید.

آیا آن کس که مرده بود و ما زنده‌اش ساختیم و نوری فراراهش داشتیم تا بدان در میان مردم راه خود را بیابد، همانند کسی است که به تاریکی گرفتار است و راه بیرون‌شدن را نمی‌داند؟ اعمال کافران، در نظرشان اینچنین آراسته گردیده است.

و بدین سان در هر قریه‌ای مجرمانشان را بزرگانشان قرار دادیم تا در آنجا مکر کنند، ولی نمی‌دانند که جز با خود مکر نمی‌ورزند.

چون آیه‌ای بر آنها نازل شد، گفتند که ما ایمان نمی‌آوریم تا آنگاه که هر چه به پیامبران خدا داده شده به ما نیز داده شود. بگو: خدا دانایتر است که رسالت خود را در کجا قرار دهد. به زودی به مجرمان به کیفر مکری که می‌ورزیده‌اند از جانب خدا خواری و عذابی شدید خواهد رسید.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ ۖ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۖ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۖ وَهُوَ وَلِيُّهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعَشَرُ الْجِنَّ قَدْ أُسْتُكْثِرْتُمْ مِّنَ الْإِنْسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِّنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ مَثْوٍ لَّكُمْ خَالِدِينَ فِيهَا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَكَذَلِكَ نُؤَلِِّي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

يَمْعَشَرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَغَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

ذَلِكَ أَنْ لَّمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَافِلُونَ

هر کس را که خدا خواهد که هدایت کند دلش را برای اسلام می‌گشاید، و هر کس را که خواهد گمراه کند قلبش را چنان فرو می‌بندد که گویی می‌خواهد که به آسمان فرا رود. بدین سان خدا به آنهایی که ایمان نمی‌آورند پلیدی می‌نهد.

این است راه راست پروردگارت. آیات را برای مردمی که پند می‌گیرند به تفصیل بیان کرده‌ایم.

برای آنها در نزد پروردگارشان، خانه آرامش است. و به پاداش کارهایی که می‌کنند، خدا دوستدار آنهاست.

و روزی که همگان را گرد آورد و گوید: ای گروه جنیان، شما بسیاری از آدمیان را پیرو خویش ساختید. یارانشان از میان آدمیان گویند: ای پروردگار ما، ما از یکدیگر بهره‌مند می‌شدیم و به پایان زمانی که برای زیستن ما قرار داده بودی رسیدیم. گوید: جایگاه شما آتش است، جاودانه در آنجا خواهید بود، مگر آنچه خدا بخواهد. هرآینه پروردگار تو حکیم و داناست.

و بدین سان ستمکاران را به کیفر کارهایی که می‌کردند به یکدیگر وامی‌گذاریم.

ای گروه جنیان و آدمیان، آیا بر شما پیامبرانی از خودتان فرستاده نشده تا آیات مرا برایتان بخوانند و شما را از دیدار چنین روزی بترسانند؟ گویند: ما به زیان خویش گواهی می‌دهیم. زندگی دنیایی آنان را بفریفت و به زیان خود گواهی دادند، که از کافران بودند.

و این بدان سبب است که پروردگار تو مردم هیچ قریه‌ای را که بی‌خبر بودند از روی ستم هلاک نمی‌کرد.

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ

برای هر یک برابر اعمالی که انجام داده‌اند درجاتی است، که پروردگار تو از آنچه می‌کنند غافل نیست.

وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفَ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ ءَاخِرِينَ

و پروردگار تو بی‌نیاز و مهربان است. و همچنان که شما را از نسل مردمان دیگر بیافریده است، اگر بخواهد، شما را می‌برد و پس از شما، هر چه را که بخواهد، جانشینان می‌سازد.

إِنَّ مَا تُوْعَدُونَ لَأَتِيٌ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

هر چه به شما وعده داده‌اند خواهد آمد و شما را راه گریزی نیست.

قُلْ يَتَقَوْمِ اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ تَكُونُ لَهُ عَقِيبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

بگو: ای قوم من، هر چه از دستتان برمی‌آید بکنید که من نیز می‌کنم؛ به زودی خواهید دانست که پایان این زندگی به سود که خواهد بود، هر آینه ستمکاران رستگار نمی‌شوند.

وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَذَا لِشُرَكَائِنَا فَمَا كَانَ لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَائِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

برای خدا از کشته‌ها و چارپایانی که آفریده است نصیبی معین کردند و به خیال خود گفتند که این از آن خداست و این از آن بتان ماست. پس آنچه از آن بتانشان بود به خدا نمی‌رسید، و آنچه از آن خدا بود به بتانشان می‌رسید. به گونه‌ای بد دآوری می‌کردند.

وَكَذَٰلِكَ زَيْنَ لِكَثِيرٍ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادِهِمْ شُرَكَائُهُمْ لِيُرْثُوهُمْ وَلِيلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوهُ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ

همچنین، کاهنان، کشتن فرزند را در نظر بسیاری از مشرکان بیاراستند تا هلاکشان کنند و درباره دینشان به شک و اشتباهشان افکنند. اگر خدا می‌خواست چنین نمی‌کردند. پس با دروغی که می‌بافند رهایشان ساز.

وَقَالُوا هَذِهِ أَنْعَمُ وَحَرْتُ حِجْرًا لَا يَطْعُمُهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَمُ حَرِمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمُ لَا يَذْكُرُونَ أَسْمَ
اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

از روی پندار گفتند: اینها چارپایان و کشتزاران ممنوع
است. هیچ کس جز آنکه ما بخواهیم، نباید از آنها بخورد. و
اینها چارپایانی است که سوارشدنشان حرام است و اینها
چارپایانی است که نام خدا را بر آنها یاد نکنند به خدا افترا
می‌بندند و به زودی به کیفر افترایبی که می‌بسته‌اند
جزایشان را خواهد داد.

وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَمِ خَالِصَةً لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ
عَلَىٰ أَزْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ
وَصَفَهُمْ إِنَّهُوَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

و گفتند: آنچه در شکم این چارپایان است برای مردان ما
حلال و برای زنانمان حرام است، و اگر مردار باشد زن و مرد
در آن شریکند. خدا به سبب این گفتار مجازاتشان خواهد
کرد. هر آینه او حکیم و داناست.

قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا
مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا وَمَا كَانُوا
مُهْتَدِينَ

زیان کردند کسانی که به سفاهت بی هیچ حجتی فرزندان
خود را کشتند و به خدا دروغ بستند و آنچه را به ایشان
روزی داده بود حرام کردند. اینان گمراه شده‌اند و راه
هدایت را نیافته‌اند.

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَّعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ
وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ
مُتَشَبِهًا وَغَيْرَ مُتَشَبِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَاتُوا
حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

و اوست که باغهایی آفرید نیازمند به داربست و بی‌نیاز از
داربست، و درخت خرما و کشتزار، با طعمهای گوناگون، و
زیتون و انار، همانند، در عین حال ناهمانند. چون ثمره
آوردند از آنها بخورید و در روز درو حق آن را نیز بپردازید
و اسراف مکنید که خدا اسرافکاران را دوست ندارد.

وَمِنَ الْأَنْعَمِ حُمُولَةٌ وَفَرَّشًا كُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ وَلَا
تَتَّبِعُوا خُطُوتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

و نیز، چارپایانی که بار می‌برند یا در خور بار برداشتن
نیستند. از آنچه خدا به شما روزی داده است بخورید و از
شیطان پیروی مکنید که او دشمن آشکار شماست.

ثَمَنِيَّةَ أَزْوَاجٍ مِّنَ الضَّأْنِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعَزِ اثْنَيْنِ قُلْ
ءَالَّذِكْرَيْنِ حَرَّمَ أُمُّ الْأَنْثَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ
الْأَنْثَيْنِ نَبِّئُونِي بِعِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

هشت لنگه: از گوسفند، نر و ماده و از بز، نر و ماده. بگو:
آیا آن دو نر را حرام کرده است یا آن دو ماده را یا آنچه را
در شکم مادگان است؟ اگر راست می‌گویید از روی علم به
من خبر دهید.

وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ ءَالَّذِكْرَيْنِ حَرَّمَ أُمُّ
الْأَنْثَيْنِ أَمَّا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْتُكُمْ اللَّهُ بِهِذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى
عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

و از شتر نر و ماده و از گاو نر و ماده، بگو: آیا آن دو نر را
حرام کرده است یا آن دو ماده را یا آنچه را که در شکم
مادگان است؟ آیا آن هنگام که خدا چنین فرمان می‌داد شما
آنجا بودید؟ پس چه کسی ستمکارتر از آن کسی است که به
خدا دروغ می‌بندد تا از روی بی‌خبری مردم را گمراه کند؟
هر آینه خدا ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُوَ إِلَّا
أَنْ يَكُونَ مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنْزِيرٍ فَإِنَّهُ
رِجْسٌ أَوْ فِسْقًا أُهْلًا لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ
وَلَا عَادٍ فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

بگو: در میان آنچه بر من وحی شده است چیزی را که
خوردن آن حرام باشد نمی‌یابم، جز مردار یا خون ریخته یا
گوشت خوک که پلید است یا حیوانی که در کشتنش مرتکب
نافرمانی شوند و جز با گفتن نام الله ذبحش کنند. اگر کسی
ناچار به خوردن گردد هرگاه بی‌میلی جوید و از حد نگذراند
بداند که خدا آمرزنده و مهربان است.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ شُحُومَهُمَا إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُرُهُمَا أَوْ
الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَيْنَاهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا
لَصَادِقُونَ

و بر یهود حرام کردیم هر حیوان صاحب ناخن را و از گاو و
گوسفند پیه آن دو را جز آنچه بر پشت آنهاست یا بر
چرب‌روده آنهاست یا به استخوانشان چسبیده باشد. به
سبب ستمکاریشان اینچنین کیفرشان دادیم، و ما
راستگویانیم.

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُهُ
عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ

اگر تو را تکذیب کردند، بگو: پروردگار شما صاحب رحمتی
گسترده است، و خشم و عذابش از مجرمان بازداشته
نخواهد شد.

سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا
وَلَا حَرَمْنَا مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
حَتَّى ذَاقُوا بَأْسَنَا قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ
لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ

مشركان خواهند گفت: اگر خدا میخواست، ما و پدرانمان
مشرك نمی شدیم و چیزی را حرام نمی کردیم. همچنین
کسانی که پیش از آنها بودند پیامبران را تکذیب کردند و
خشم و عذاب ما را چشیدند. بگو: اگر شما را دانشی هست
آن را برای ما آشکار سازید. ولی شما، تنها، از گمان خویش
پیروی می کنید و گزافه گویانی بیش نیستند.

قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَلِغَةُ ۖ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْكُمْ أَجْمَعِينَ

بگو: خاص خداست دلیل محکم و رسا، اگر میخواست همه
شما را هدایت می کرد.

قُلْ هَلَمْ شُهَدَاءُكُمْ الَّذِينَ يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا
فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَبُوا
بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ

بگو: گواهانتان را که گواهی می دهند که خدا این یا آن را
حرام کرده است بیاورید. پس اگر گواهی دادند تو با آنان
گواهی مده، و از خواسته های آنان که آیات ما را تکذیب
کرده اند و به آخرت ایمان ندارند و کسانی را با
پروردگارشان برابر می دارند، پیروی مکن.

قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ ۖ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِمَّنْ
إِمْلَقَ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ ۖ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ
مِنْهَا وَمَا بَطَنٌ ۖ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا
بِالْحَقِّ ذَلِكُمْ وَصَدِّكُمْ بِهِ ۖ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

بگو: بیایید تا آنچه را که پروردگارتان بر شما حرام کرده
است برایتان بخوانم. اینکه به خدا شرک میاورید. و به پدر
و مادر نیکی کنید. و از بیم درویشی فرزندان خود را
مکشید. ما به شما و ایشان روزی می دهیم. و به کارهای
زشت چه پنهان و چه آشکارا نزدیک مشوید. و کسی را که
خدا کشتنش را حرام کرده است - مگر به حق - مکشید.
اینهاست آنچه خدا شما را بدان سفارش می کند، باشد که
به عقل دریابید.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ ۚ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

به مال یتیم نزدیک مشوید مگر به نیکوترین وجهی که به صلاح او باشد تا به سن بلوغ رسد. و پیمانه و وزن را از روی عدل تمام کنید. ما به کسی جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم. و هرگاه سخن گویند عادلانه گویند هر چند به زیان خویشاوندان باشد. و به عهد خدا وفا کنید. اینهاست آنچه خدا شما را بدان سفارش می‌کند، باشد که پند گیرید.

و این است راه راست من. از آن پیروی کنید و به راه‌های گوناگون مروید که شما را از راه خدا پراکنده می‌سازد. اینهاست آنچه خدا شما را بدان سفارش می‌کند، شاید پرهیزگار شوید.

وَأَنَّ هَٰذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ ۚ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ۚ ذَٰلِكُمْ وَصَّيْكُمْ بِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

سپس به موسی کتاب دادیم تا بر کسی که نیکوکار بوده است نعمت را تمام کنیم و برای بیان هر چیزی و نیز برای راهنمایی و رحمت. باشد که به دیدار پروردگارشان ایمان بیاورند.

ثُمَّ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَىٰ الَّذِي أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

این کتابی است مبارک. آن را نازل کرده‌ایم. پس، از آن پیروی کنید و پرهیزگار باشید، باشد که مورد رحمت قرار گیرید.

وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

تا نگویند که تنها بر دو طایفه‌ای که پیش از ما بودند کتاب نازل شده و ما از آموختن آنها غافل بوده‌ایم.

أَن تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ عَلَىٰ طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ

یا نگویند که اگر بر ما نیز کتاب نازل می‌شد بهتر از آنان به راه هدایت می‌رفتیم. بر شما نیز از جانب پروردگارتان دلیل روشن و هدایت و رحمت فرا رسید. پس چه کسی ستمکارتر از آن کس است که آیات خدا را دروغ پنداشت و از آنها رویگردان شد؟ به زودی کسانی را که از آیات ما رویگردان شده‌اند به سبب این اعراضشان به عذابی بد کیفر خواهیم داد.

أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ ۖ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ ۚ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ يَصْدِفُونَ عَن ءَايَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيْمَانُهَا لَمْ تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيْمَانِهَا خَيْرًا قُلِ انْتَضِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

آیا انتظاری جز آن دارند که فرشتگان نزدشان بیایند؟ یا پروردگارت؟ یا نشانه‌ای از نشانه‌های خدا بر آنها ظاهر شود؟ روزی که برخی نشانه‌های خدا آشکار شود، ایمان کسی که پیش از آن ایمان نیاورده یا به هنگام ایمان کار نیکی انجام نداده است، برای او سودی نخواهد داشت. بگو: چشم به راه باشید، ما نیز چشم به راهیم.

إِنَّ الَّذِينَ فَرَّقُوا دِينَهُمْ وَكَانُوا شِيعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

تو را با آنها که دین خویش فرقه‌فرقه کردند و دسته‌دسته شدند، کاری نیست. کار آنها با خداست. و خدا آنان را به کارهایی که می‌کردند آگاه می‌سازد.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

هر کس کار نیکی انجام دهد ده برابر به او پاداش دهند، و هر که کار بدی انجام دهد تنها همانند آن کیفر ببیند، تا ستمی بر آنها نرفته باشد.

قُلْ إِنِّي هَدَيْتَنِي رَبِّيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

بگو: پروردگار من مرا به راه راست هدایت کرده است؛ به دینی همواره استوار، دین حنیف ابراهیم. و او از مشرکان نبود.

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

بگو: نماز من و قربانی من و زندگی من و مرگ من برای خدا آن پروردگار جهانیان است.

لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ

او را شریکی نیست. به من چنین امر شده است، و من از نخستین مسلمانانم.

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغَى رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

بگو: آیا جز الله، پروردگاری جویم؟ او پروردگار هر چیزی است و هر کس تنها کیفر کار خویش را می‌بیند. و کسی بار گناه دیگری را بر دوش نمی‌کشد. سپس بازگشت همه شما به نزد پروردگارتان است و او شما را به آن چیزهایی که در آن اختلاف می‌ورزیدید آگاه می‌کند.

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا ءَاتَاكُمْ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

اوست خدایی که شما را خلیفگان زمین کرد، و بعضی را بر بعض دیگر به درجاتی برتری داد، تا شما را در چیزی که عطایان کرده است بیازماید. هر آینه پروردگارت زود کیفر می‌دهد و او آمرزنده و مهربان است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	الف، لام، میم، صاد.
حزب ۶۱ ۱۲۲ر	الْمَصِّ	
۲	كِتَبُ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ لِيُنْذِرَ بِهِ ۚ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ	کتابی است که بر تو نازل شده، در دل تو از آن تردیدی نباشد، تا به آن بیم دهی و مؤمنان را پندی باشد.
۳	اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِن دُونِهِ ۚ أُولَٰئِكَ قَلِيلًا ۖ مَا تَذَكَّرُونَ	از آنچه از جانب پروردگارتان برایتان نازل شده است پیروی کنید و سوای او، از خدایان دیگر متابعت نکنید. شما چه اندک پند می‌پذیرید.
۴	وَكَمْ مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ	چه بسا قریه‌هایی که مردمش را به هلاکت رسانیدیم، و عذاب ما شب هنگام یا آنگاه که به خواب نیمروزی فرورفته بودند، به آنان در رسید.
۵	فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ	چون عذاب ما به آنان در رسید سخنشان جز این نبود که گفتند: ما ستمکار بودیم.
۶	فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ	البته از مردمی که برایشان پیامبرانی فرستاده شده و نیز از پیامبرانی که فرستاده شده‌اند سؤال خواهیم کرد.
۷	فَلَنَقْصَنَّ عَلَيْهِمْ بِعِلْمٍ ۖ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ	و از هر چه کرده‌اند با آگاهی تمام برایشان حکایت خواهیم کرد، زیرا ما هرگز غایب نبوده‌ایم.
۸	وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ ۖ فَمَن ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ	در آن روز، وزن‌کردن به حق خواهد بود. آنها که ترازویشان سنگین است رستگار اند.
۹	وَمَن خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ۖ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ ۖ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ	آنان که ترازوی اعمالشان سبک گشته است کسانی هستند که به آیات ما ایمان نیاورده بودند و از این رو به خود زیان رسانیده‌اند.
۱۰	وَلَقَدْ مَكَنَّاكُم فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُم فِيهَا مَعِيشَ ۖ قَلِيلًا ۖ مَا تَشْكُرُونَ	در زمین جایگاهتان دادیم و راه‌های معیشتتان را در آن قرار دادیم. و چه اندک سپاس می‌گزارید.
۱۱	وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ لَّمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ	و شما را بیافریدیم، و صورت بخشیدیم، آنگاه به فرشتگان گفتیم: آدم را سجده کنید. همه، جز ابلیس، سجده کردند و ابلیس در شمار سجده‌کنندگان نبود.

قَالَ مَا مَنَعَكَ إِلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ ۚ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ

قَالَ فَأَهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ

قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ

قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ

قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ

ثُمَّ لَآتِيَنَّهُمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ ۖ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ

قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا ۚ لَّمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ

وَيَعَادِمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ

فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءَاتِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ

وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ

فَدَلَّلَهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ ۖ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ

خدا گفت: وقتی تو را به سجده فرمان دادم، چه چیز تو را از آن بازداشت؟ گفت: من از او بهترم، مرا از آتش آفریده‌ای و او را از گل.

گفت: از این مقام فرو شو. تو را چه رسد که در آن گردنکشی کنی؟ بیرون رو که تو از خوارشدگانی.

گفت: مرا تا روز قیامت که زنده می‌شوند مهلت ده.

گفت: تو از مهلت‌یافتگانی.

گفت: حال که مرا نومید ساخته‌ای، من هم ایشان را از راه راست تو منحرف می‌کنم.

آنگاه از پیش و از پس و از چپ و راست بر آنها می‌تازم. و بیشترینشان را شکرگزار نخواهی یافت.

گفت: از اینجا بیرون شو، منفور مطرود. از کسانی که پیروی تو گزینند و از همه شما جهنم را خواهم انباشت.

ای آدم، تو و همسرت در بهشت مکان گیرید. از هر جا که خواهید بخورید ولی به این درخت نزدیک مشوید که در شمار بر خویش ستم‌کنندگان خواهید شد.

پس شیطان آن دو را وسوسه کرد، تا شرمگاهشان را که از آنها پوشیده بود در نظرشان آشکار کند. و گفت: پروردگارتان شما را از این درخت منع کرد تا مباد از فرشتگان یا جاویدانان شوید.

و برایشان سوگند خورد که نیکخواه شمایم.

و آن دو را بفریفت و به پستی افکند. چون از آن درخت خوردند شرمگاه‌هایشان آشکار شد و به پوشیدن خویش از برگهای بهشت پرداختند. پروردگارشان ندا داد: آیا شما را از آن درخت منع نکرده بودم و نگفته بودم که شیطان به آشکارا دشمن شماست؟

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
مِنَ الْخَاسِرِينَ

۲۴

قَالَ أَهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ
مُسْتَقَرٌّ وَمَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ

۲۵

قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ

۲۶
۱۲۴ر

يَبْنِيٰ ۡءَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُم لِبَاسًا يُورِي سَوَآتِكُمْ
وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ
لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

۲۷

يَبْنِيٰ ۡءَادَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم
مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوَآتِهِمَا إِنَّهُ
يَرِيكُم هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۸

وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا
بَهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ عَلَىٰ اللَّهِ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

۲۹

قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ

۳۰

فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ

گفتند: ای پروردگار ما، به خود ستم کردیم و اگر ما را
نیامرزی و بر ما رحمت نیاوری از زیان‌دیدگان خواهیم بود.

گفت: فرو شوید، برخی دشمن برخی دیگر، و تا روز قیامت
زمین قرارگاه و جای تمتع شما خواهد بود.

گفت: در آنجا زندگی خواهید کرد و در آنجا خواهید مرد و از
آن بیرون آورده شوید.

ای فرزندان آدم، برای شما جامه‌ای فرستادیم تا
شرمگاهتان را بپوشد و نیز جامه زینت. و جامه پرهیزکاری
از هر جامه‌ای بهتر است. و این یکی از آیات خداست، باشد
که پند گیرند.

ای فرزندان آدم، شیطان شما را نفربید، همچنان که پدر و
مادرتان را از بهشت بیرون راند، لباس از تنشان کند تا
شرمگاهشان را به ایشان بنمایاند. او و قبیله‌اش از جایی
که آنها را نمی‌بینید شما را می‌بینند. ما شیطانها را دوستان
کسانی قرار دادیم که ایمان نمی‌آورند.

چون کار زشتی کنند، گویند: پدران خود را نیز چنین
یافته‌ایم و خدا ما را بدان فرمان داده است. بگو: خدا به
زشتکاری فرمان نمی‌دهد. چرا چیزهایی به خدا نسبت
می‌دهید که نمی‌دانید؟

بگو: پروردگار من به عدل فرمان داده است، و به هنگام هر
نماز روی به جانب او دارید و او را با ایمان خالص بخوانید. و
همچنان که شما را آفریده است باز می‌گردید.

فرقه‌ای را هدایت کرده و فرقه‌ای گمراهی را در خورند.
اینان شیطانها را به جای خدا به دوستی گرفتند و
می‌پندارند که هدایت‌یافته‌اند.

يَبْنِيْ عَادَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ
الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ۚ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ
وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ
بِهِ سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا
يَسْتَقْدِمُونَ

يَبْنِيْ عَادَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِّنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ
ءَايَاتِي فَمَنْ أَتَّقَى وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۖ
أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُم مِّنَ الْكِتَابِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْنَهُمْ قَالُوا أَأَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۖ
قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ

ای فرزندان آدم، به هنگام هر عبادت لباس خود بپوشید. و
نیز بخورید و بیاشامید ولی اسراف مکنید، که خدا
اسرافکاران را دوست نمی‌دارد.

بگو: چه کسی لباسهایی را که خدا برای بندگانش پدید
آورده، و خوردنیهای خوش‌طعم را حرام کرده است؟ بگو:
این چیزها در این دنیا برای کسانی است که ایمان آورده‌اند
و در روز قیامت نیز خاص آنها باشد. آیات خدا را برای
دانایان اینچنین به تفصیل بیان می‌کنیم.

بگو: پروردگار من زشتکاریها را چه آشکار باشند و چه پنهان
و نیز گناهان و افزونی‌جستن به ناحق را، حرام کرده است، و
نیز حرام است چیزی را شریک خدا سازید که هیچ دلیلی بر
وجود آن نازل نشده است، یا در باره خدا چیزهایی بگویید
که نمی‌دانید.

هر امتی را مدت عمری است. چون اجلشان فراز آید، یک
ساعت پیش و پس نشوند.

ای فرزندان آدم، هرگاه پیامبرانی از خود شما بیایند و آیات
مرا بر شما بخوانند، کسانی که پرهیزگاری کنند و به صلاح
آیند بیمی بر آنها نیست و خود غمگین نمی‌شوند.

و آنها که آیات ما را به دروغ نسبت داده و از آن سر
برتافته‌اند اهل جهنمند و جاودانه در آن خواهند بود.

کیست ستمکارتر از آن که به خدا دروغ بزند یا آیات او را
دروغ انگارد؟ نصیبی که برایشان مقرر شده به آنها خواهد
رسید. آنگاه که فرستادگان ما بیایند تا جانشان را بگیرند،
می‌پرسند: آن چیزهایی که به جای خدا پرستش می‌کردید،
اکنون کجایند؟ گویند: تباه شدند و از دست ما رفتند. و در
این حال به زیان خود شهادت دهند، که کافر بوده‌اند.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا آدَرَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولِهِمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَعَاتِبِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ

وَقَالَتْ أُولَهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ فذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحْ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ

لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ وَنُودُوا أَنْ تِلْكَ الْجَنَّةُ أَوْرِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

گوید: به میان امتهایی که پیش از شما بوده‌اند، از جن و انس، در آتش داخل شوید. هر امتی که به آتش داخل شود امت همکیش خود را لعنت کند. تا چون همگی در آنجا گرد آیند، گروه‌هایی که پیرو بوده‌اند در باره گروه‌هایی که پیشوا بوده‌اند گویند: پروردگارا، اینان ما را گمراه کردند، دو چندان در آتش عذابشان کن. گوید: عذاب همه دوچندان است ولی شما نمی‌دانید.

پیشوایان به پیروان گویند: شما را بر ما هیچ برتری نیست، اینک به کیفر کارهایی که کرده بودید عذاب را بچشید.

درهای آسمان بر روی کسانی که آیات ما را تکذیب کرده‌اند و از آنها سر برتافته‌اند، گشوده نخواهد شد و به بهشت در نخواهند آمد تا آنگاه که شتر از سوراخ سوزن بگذرد. و مجرمان را اینچنین کیفر می‌دهیم.

بستری از آتش جهنم در زیر و پوششی از آتش جهنم بر روی دارند. و ستمکاران را اینچنین کیفر می‌دهیم.

به هیچ کس جز اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم. آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای نیکو کرده‌اند اهل بهشتند و در آنجا جاویدانند.

و هرگونه کینه‌ای را از دلشان برمی‌کنیم. نهرها در زیر پایشان جاری است. گویند: سپاس خدایی را که ما را بدین راه رهبری کرده و اگر ما را رهبری نکرده بود، راه خویش نمی‌یافتیم. رسولان پروردگار ما به حق آمدند. و آنگاه ایشان را ندا دهند که به پاداش کارهایی که می‌کردید این بهشت را به شما داده‌اند.

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَّعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ

وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَاهُمْ وَنَادَوْا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَن سَلِّمُوا عَلَيْنَا لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ

وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ تِلْقَاءَ أَصْحَابِ النَّارِ قَالُوا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَاهُمْ قَالُوا مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ

أَهَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ اللَّهُ بِرَحْمَةٍ أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنُ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا فَأَلْيَوْمَ نَنسَلُهُمْ كَمَا نَسُوا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

بهشتیان دوزخیان را آواز دهند که ما به حقیقت یافتیم آنچه را که پروردگارمان وعده داده بود، آیا شما نیز به حقیقت یافته‌اید آنچه را که پروردگارتان وعده داده بود؟ گویند: آری. آنگاه آوازدهنده‌ای در آن میان آواز دهد که لعنت خدا بر کافران باد؛

آنان که از راه خدا روی برمی‌گردانند و آن را کجروی می‌پندارند و به قیامت ایمان ندارند.

و میانشان حایلی است، و بر اعراف مردانی هستند که همه را به نشانی‌شان می‌شناسند و اهل بهشت را آواز می‌دهند که سلام بر شما باد. اینان هر چند طمع بهشت دارند ولی هنوز بدان داخل نشده‌اند.

چون چشم به جانب دوزخیان گردانند گویند: ای پروردگار ما، ما را در شمار ستمکاران قرار مده.

ساکنان اعراف مردانی را که از نشانی‌شان می‌شناسند آواز دهند و گویند: آن خواسته که گرد آورده بودید و آن همه سرکشی که داشتید شما را فایده‌ای نبخشید.

آیا اینان همان کسانی‌ند که شما سوگند خورده بودید که رحمت خداوند نصیبشان نمی‌شود؟ داخل در بهشت شوید، نه بیمی بر شماست و نه غمگین می‌شوید.

دوزخیان بهشتیان را آواز دهند که اندکی آب یا از چیزهایی که خدا به شما ارزانی کرده است بر ما فرو ریزید. گویند: خدا آنها را بر کافران حرام کرده است.

امروز آنان را که دین خویش لهو و بازیچه پنداشتند و زندگی دنیا فریبشان داده بود فراموش می‌کنیم، همچنان که آنها نیز رسیدن به این روز را از یاد برده بودند و آیات ما را تکذیب می‌کردند.

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۵۳

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ الَّذِينَ
نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا مِنْ
شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلْ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۵۴
۱۲۸

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشَى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ
حَثِيثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ أَلَا لَهُ
الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

۵۵

ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ

۵۶

وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا
وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ

۵۷

وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّىٰ إِذَا
أَقْلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ
فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ كَذَلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

برای هدایت مؤمنان و بخشایش به ایشان کتابی آوردیم که
در آن هر چیز را از روی دانش به تفصیل بیان کرده‌ایم.

آیا جز نتیجه اعمال انتظاری دارند؟ روزی که نتیجه اعمال
پدیدار شود، کسانی که آن روز را از یاد برده می‌گویند:
پیامبران پروردگار ما به حق آمدند. آیا شفیعی هستند که
ما را شفاعت کنند؟ یا آنکه کسی هست که ما را باز گرداند
تا کارهای دیگری جز آن کارها که می‌کردیم، انجام دهیم؟ به
خود زیان رسانیدند و آن بتان را که به دروغ ساخته بودند
اینک از دست داده‌اند.

پروردگار شما الله است که آسمانها و زمین را در شش روز
آفرید. پس به عرش پرداخت. شب را در روز می‌پوشاند و
روز شتابان آن را می‌طلبد. و آفتاب و ماه و ستارگان مسخر
فرمان او هستند. آگاه باشید که او راست آفرینش و
فرمانروایی. خدا آن پروردگار جهانیان به غایت بزرگ است.

پروردگارتان را با تضرع و در نهان بخوانید، زیرا او
متجاوزان سرکش را دوست ندارد.

در زمین آنگاه که به صلاح آمده است فساد مکنید. و خدا را
از روی بیم و امید بخوانید. و رحمت خدا به نیکوکاران
نزدیک است.

و اوست که پیشاپیش رحمت خود بادها را به بشارت
می‌فرستد. چون بادها ابرهای گرانبار را بردارند، ما آن را به
سرزمینهای مرده روان سازیم و از آن باران می‌فرستیم و به
باران هر گونه ثمره‌ای را می‌رویانیم. مردگان را نیز اینچنین
زنده می‌گردانیم شاید پند گیرید.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ ۗ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكِدًا كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْأَيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَقَالَ يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالَ أَلَمَّا لُ مِنَ قَوْمِهِ ۚ إِنَّا لَنَرُكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قَالَ يَقَوْمَ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

أَوْعَجِبْتُمْ أَن جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

فَكَذَّبُوهُ فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَعْرِفْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ

وَإِلَىٰ عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قَالَ أَلَمَّا لُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ ۚ إِنَّا لَنَرُكَ فِي سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَذِبِينَ

قَالَ يَقَوْمَ لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

و سرزمین خوب گیاه آن به فرمان پروردگارش می‌روید، و زمین بد جز اندک گیاهی از آن پدید نمی‌آید. برای مردمی که سپاس می‌گویند آیات خدا را اینچنین گونه‌گون بیان می‌کنیم.

نوح را بر قومش به رسالت فرستادیم. گفت: ای قوم من، الله را بپرستید، شما را خدایی جز او نیست، من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.

مهربان قومش گفتند: تو را به آشکارا در گمراهی می‌بینیم.

گفت: ای قوم من، گمراهی را در من راهی نیست، من پیامبری از جانب پروردگار جهانیانم.

پیامهای پروردگارم را به شما می‌رسانم و شما را اندرز می‌دهم و از خدا، آن می‌دانم که شما نمی‌دانید.

آیا از اینکه بر مردی از خودتان از جانب پروردگارتان وحی نازل شده است تا شما را بترساند و پرهیزکاری کنید و کاری کند که مورد رحمت قرار گیرید، به شگفت آمده‌اید؟

پس تکذیبش کردند و ما او و کسانی را که با او در کشتی بودند رهانیدیم و آنان را که آیات ما را دروغ می‌انگاشتند غرقه ساختیم، که مردمی بی‌بصیرت بودند.

و بر قوم عاد، برادرشان هود را فرستادیم. گفت: ای قوم من، الله را بپرستید که شما را جز او خدایی نیست، و چرا نمی‌پرهیزید؟

مهربان قوم او که کافر شده بودند، گفتند: می‌بینیم که به بیخردی گرفتار شده‌ای و پنداریم که از دروغگویان باشی.

گفت: ای قوم من، در من نشانی از بیخردی نیست، من پیامبر پروردگار جهانیانم.

أَبْلَغُكُمْ رَسُولَ رَبِّي وَأَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ

پیامهای پروردگارم را به شما می‌رسانم و شما را اندرزگویی
امینم.

أَوْعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَى رَجُلٍ مِّنكُمْ
لِيُنذِرَكُمْ وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ
وَزَادَكُمْ فِي الْخَلْقِ بَصْطَةً ۖ فَأَذْكُرُوا ءَالَاءَ اللَّهِ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ

آیا از اینکه بر مردی از خودتان از جانب پروردگارتان وحی
نازل شده است تا شما را بترساند، تعجب می‌کنید؟ به یاد
آرید آن زمان را که شما را جانشین قوم نوح ساخت و به
جسم فزونی داد. پس نعمتهای خدا را به یاد آورید، باشد
که رستگار گردید.

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

گفتند: آیا نزد ما آمده‌ای تا تنها الله را بپرستیم و آنچه را
که پدرانمان می‌پرستیدند رها کنیم؟ اگر راست می‌گویی
آنچه را که به ما وعده می‌دهی بیاور.

قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ ۖ
أَتَجِدِلُونَنِي فِي أَسْمَاءِ سَمَيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَا نَزَلَ
اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ ۖ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

گفت: عذاب و خشم پروردگارتان حتماً بر شما نازل خواهد
شد. آیا در باره این بتهایی که خود و پدرانتان بدین نامها
نامیده‌اید و خدا هیچ دلیلی بر آنها نازل نساخته است، با من
ستیزه می‌کنید؟ به انتظار بمانید من هم با شما به انتظار
می‌مانم.

فَأَنجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَقَطَعْنَا دَابِرَ الَّذِينَ
كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَمَا كَانُوا مُؤْمِنِينَ

هود و همراهانش را به پایمردی رحمت خویش رهانیدیم و
کسانی را که آیات ما را تکذیب کردند و ایمان نیاورده
بودند از ریشه برکنیدیم.

وَالِإِيَّائِي تَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ ۖ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ ۚ هَذِهِ نَاقَةُ
اللَّهِ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ أَلِيمٌ

بر قوم ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم. گفت: ای قوم
من، الله را بپرستید، شما را هیچ خدایی جز او نیست، از
جانب خدا برای شما نشانه‌ای آشکار آمد. این ماده‌شتر خدا،
برایتان نشانه‌ای است. رهایش کنید تا در زمین خدا بچرد و
هیچ آسیبی به او نرسانید که عذابی دردآور شما را فرا
خواهد گرفت.

وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوا آيَاتَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

به یاد آرید آن زمان را که شما را جانشینان قوم عاد کرد و در این زمین جای داد تا بر روی خاکش قصرها برافرازید و در کوهستانهایش خانه‌هایی بکنید. نعمتهای خدا را یاد کنید و در زمین تبهکاری و فساد مکنید.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوْا لِمَنْ ءَامَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُّرْسَلٌ مِّن رَّبِّهِ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلَ بِهِ مُؤْمِنُونَ

مہتران قومش که گردنکشی می‌کردند، به زیون‌شدگان قوم که ایمان آورده بودند گفتند: آیا می‌دانید که صالح از جانب پروردگارش آمده است؟ گفتند: ما به آیینی که بدان مأمور شده ایمان داریم.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا بِالَّذِي ءَامَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

گردنکشان گفتند: ما به کسی که شما ایمان آورده‌اید ایمان نمی‌آوریم.

فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ آتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

پس ماده‌شتر را پی کردند و از فرمان پروردگارشان سرباز زدند و گفتند: ای صالح، اگر پیامبر هستی آنچه را به ما وعده می‌دهی بیاور.

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ

پس زلزله‌ای سخت آنان را فروگرفت و در خانه‌های خود بر جای مردند.

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ

صالح از آنان روی برگردانید و گفت: ای قوم من، رسالت پروردگارم را به شما رسانیدم و اندرزتان دادم ولی شما نیکخواهان را دوست ندارید.

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

و لوط را فرستادیم. آنگاه به قوم خود گفت: چرا کاری زشت می‌کنید، که هیچ کس از مردم جهان پیش از شما نکرده است؟

إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

شما به جای زنان با مردان شهوت می‌رانید. شما مردمی تجاوزکار هستید.

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ^ط إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۸۳

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ وَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۸۴

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَّطَرًا^ط فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

۸۵
۱۳۲

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ^ط قَدْ جَاءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ^ط فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۸۶

وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِ^ط وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا^ج وَأَذْكُرُوا^ط إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكَثَرْتُكُمْ^ط وَأَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

۸۷

وَإِنْ كَانَ طَآئِفَةٌ مِّنْكُمْ ءَامَنُوا بِأَلَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ^ط وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ بَيْنَنَا^ج وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

جواب قوم او جز این نبود که گفتند: آنها را از قریه خود برانید که آنان مردمی هستند که از کار ما بیزاری می‌جویند.

لوط و خاندانش را نجات دادیم. جز زنش که با دیگران در شهر ماند.

بر آنها بارانی باریدیم، بگر که عاقبت مجرمان چگونه بود.

و بر مردم مدین برادرشان شعیب را فرستادیم. گفت: ای قوم من، الله را پرستید، شما را خدایی جز او نیست، از جانب پروردگارتان نشانه‌ای روشن آمده است. پیمان‌ه و ترازو را تمام ادا کنید و به مردم کم مفروشید و از آن پس که زمین به صلاح آمده است در آن فساد مکنید، که اگر ایمان آورده‌اید، این برایتان بهتر است.

و بر سر راه‌ها منشینید تا مؤمنان به خدا را بترسانید و از راه خدا بازدارید و به کجروی وادارید. و به یاد آرید آنگاه که اندک بودید، خدا بر شمار شما افزود. و بنگرید که عاقبت مفسدان چگونه بوده است.

اگر گروهی از شما به آنچه من از جانب خدا بدان مبعوث شده‌ام، ایمان آورده‌اند و گروهی هنوز ایمان نیاورده‌اند، صبر کنید تا خدا میان ما حکم کند که او بهترین داوران است.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ
يَشُعِيبُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُوذُنَّ فِي
مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ كُنَّا كَاهِنِينَ

قَدْ أَفْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ بَعْدَ إِذْ
نَجَّيْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا
أَفْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنْ أَتَبَعْتُمْ شُعَيْبًا
إِنَّا لَنَكُونَنَّ إِذَا لَخَسِرُونَ

فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثَمِينَ

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَن لَّمْ يَعْنُوا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمُ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي
وَنَصَحْتُ لَكُمْ بِكَيْفٍ ءَاسَىٰ عَلَىٰ قَوْمٍ كَافِرِينَ

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ
وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّىٰ عَفَوا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
ءَابَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

مهربان قومش که سرکشی پیشه کرده بودند گفتند: ای
شعیب، تو و کسانی را که به تو ایمان آورده‌اند از قریه
خویش می‌رانیم مگر آنکه به آیین ما برگردید. گفت: و هر
چند از آن کراهِت داشته باشیم؟

پس از آنکه خدا ما را از کیش شما رها کرده است اگر بدان
بازگردیم، بر خدا دروغ بسته باشیم، و ما دیگر بار بدان
کیش باز نمی‌گردیم، مگر آنکه خدا آن پروردگار ما خواسته
باشد. زیرا علم پروردگار ما بر همه چیز احاطه دارد. ما بر
خدا توکل می‌کنیم. ای پروردگار ما، میان ما و قوم ما به حق،
راهی بگشا که تو بهترین راهگشایان هستی.

مهربان قومش که کافر بودند، گفتند: اگر از شعیب پیروی
کنید سخت زیان کرده‌اید.

پس زلزله‌ای سخت آنان را فرو گرفت و در خانه‌های خود بر
جای مُردند.

آنان که شعیب را به دروغ‌گویی نسبت دادند، گویی که
هرگز در آن دیار نبوده‌اند. آنان که شعیب را به دروغ‌گویی
نسبت دادند خود زیان کردند.

پس، از آنها رویگردان شد و گفت: ای قوم من، هرآینه
پیامهای پروردگارم را به شما رسانیدم و اندرزتان دادم.
چگونه بر مردمی کافر اندوهگین شوم؟

و ما هیچ پیامبری را به هیچ قریه‌ای نفرستادیم مگر آنکه
ساکنانش را به سختی و بیماری گرفتار کردیم، باشد که
تضرع کنند.

آنگاه جای بلا و محنت را به خوشی و خوبی سپردیم، تا
شمارشان افزون شد و گفتند: آن پدران ما بودند با سختی
و بهروزی. ناگهان آنان را بی‌خبر فرو گرفتیم.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ

أَوْ آمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضُحًى وَهُمْ يُلْعَبُونَ

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ
الْخَاسِرُونَ

أَو لَّمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ
نَشَاءُ أَصَبْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا
يَسْمَعُونَ

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا ۖ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۖ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ
لَفَاسِقِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ
فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَقَالَ مُوسَىٰ يَفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

۹۷

۹۸

۹۹

۱۰۰
۱۳۴

۱۰۱

۱۰۲

۱۰۳

۱۰۴

اگر مردم قریه‌ها ایمان آورده و پرهیزگاری پیشه کرده
بودند برکات آسمان و زمین را به رویشان می‌گشودیم، ولی
پیامبران را به دروغگویی نسبت دادند. ما نیز به کیفر
کردارشان مواخذه‌شان کردیم.

آیا مردم قریه‌ها پنداشتند از اینکه عذاب ما شب‌هنگام که
به خواب رفته‌اند بر سر آنها بیاید، در امانند؟

و آیا مردم قریه‌ها پنداشتند از اینکه عذاب ما به هنگام
چاشت که به بازیچه مشغولند بر سر آنها بیاید، در امانند؟

آیا پنداشتند که از مکر خدا در امانند؟ از مکر خدا جز
زبانکاران ایمن ننشینند.

آیا برای آنان که زمین را از پیشینیان به ارث برده‌اند، باز
نموده است که اگر بخواهیم آنها را نیز به کیفر گناهانشان
به عقوبت می‌رسانیم و بر دل‌هایشان مهر می‌نهم تا شنیدن
نتوانند؟

اینجا قریه‌هایی است که ما اخبارشان را بر تو حکایت کنیم.
پیامبرانشان با دلایل روشن آمدند. و به آن چیزها که از آن
پیش دروغ خوانده بودند، ایمان نیاوردند. و خدا بر دل‌های
کافران اینچنین مهر می‌نهد.

در بیشترینشان وفای به عهد نیافتیم و بیشترین را جز
نافرمانان ندیدیم.

بعد از آنها موسی را با آیاتمان بر فرعون و قومش مبعوث
داشتیم. به خلافتش برخاستند. اینک بنگر که عاقبت
مفسدان چگونه بوده است.

موسی گفت: ای فرعون، من پیامبری از جانب پروردگار
عالی‌ام.

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَن لَّا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ
بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

قَالَ إِن كُنتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظَرِينَ

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ
الْغَالِبِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَن تُلْقِيَ وَإِمَّا أَن نَّكُونَ نَحْنُ الْمُلْقِينَ

قَالَ أَلْقُوا فَلَمَّا أَلْقَوْا سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ
وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَن أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَغُلِبُوا هُنَالِكَ وَانْقَلَبُوا صَغِيرِينَ

وَأَلْقَى السَّحَرَةُ سَجِدِينَ

شایسته است که در باره خدا جز به راستی سخن نگویم.
من همراه با معجزه‌ای از جانب پروردگارتان آمده‌ام.
بنی‌اسرائیل را با من بفرست.

گفت: اگر راست می‌گویی و معجزه‌ای به همراه داری، آن را
بیاور.

عصایش را انداخت، اژدهایی راستین شد.

و دستش را بیرون آورد، در نظر آنان که می‌دیدند سفید و
درخشان بود.

مهتران قوم فرعون گفتند: این جادوگری است دانا.

می‌خواهد شما را از سرزمیتان بیرون کند، چه می‌فرمایید؟

گفتند: او و برادرش را نگه دار و کسان به شهرها بفرست.

تا همه جادوگران دانا را نزد تو بیاورند.

جادوگران نزد فرعون آمدند و گفتند: اگر غلبه یابیم، ما را
پاداشی هست؟

گفت: آری، و شما از مقربان خواهید بود.

گفتند: ای موسی، آیا نخست تو می‌افکنی، یا ما بیفکنیم؟

گفت: شما بیفکنید. چون افکندند، دیدگان مردم را جادو
کردند و آنان را ترسانیدند و جادویی عظیم آوردند.

و به موسی وحی کردیم که عصای خود را بیفکن. به ناگاه
دیدند که همه جادوهایشان را می‌بلعد.

پس حق به ثبوت رسید و کارهای آنان باطل شد.

در همان جا مغلوب شدند، و خوار و زبون بازگشتند.

جادوگران به سجده وادار شدند.

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

قَالَ فِرْعَوْنُ ءَامَنْتُمْ بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ ؕ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَّرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ ۖ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

قَالُوا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

وَمَا تَنْقِمُ مِنَّا إِلَّا أَنْ ءَامَنَّا بِآيَاتِ رَبِّنَا لَمَّا جَاءَتْنَا ۚ رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّفْنَا مُسْلِمِينَ

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ ۚ قَالَ سَنَقْتِل أَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَاهِرُونَ

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا ۖ إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

قَالُوا أُوذِينَا مِن قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا ۚ قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم؛

پروردگار موسی و هارون.

فرعون گفت: آیا پیش از آنکه من به شما رخصت دهم به او ایمان آوردید؟ این حيله‌ای است که درباره این شهر اندیشیده‌اید تا مردمش را بیرون کنید. به زودی خواهید دانست.

دستها و پایهایتان را به خلاف یکدیگر خواهم برید و همگیتان را بر دار خواهم کرد.

گفتند: ما به نزد پروردگارمان باز می‌گردیم.

خشم بر ما نمی‌گیری، جز آنکه چون نشانه‌های پروردگارمان بر ما آشکار شد به آنها ایمان آوردیم. ای پروردگار ما، بر ما شکیبایی ببار و ما را مسلمان بمیران.

مهتران قوم فرعون گفتند: آیا موسی و قومش را می‌گذاری تا در زمین فساد کنند و تو و خدایانت را ترک گوید؟ گفت: پسرانشان را خواهم کشت و زنانشان را زنده خواهم گذاشت. ما بالاتر از ایشانیم و بر آنها غلبه می‌یابیم.

موسی به قومش گفت: از خدا مدد جویید و صبر پیشه سازید که این زمین از آن خداست و به هر کس از بندگان‌ش که بخواهد آن را به میراث می‌دهد. و سرانجام نیک از آن پرهیزگاران است.

گفتند: پیش از آنکه تو بیایی در رنج بودیم و پس از آنکه آمدی باز در رنجیم. گفت: امید است که پروردگارتان دشمتان را هلاک کند و شما را در روی زمین جانشین او گرداند. آنگاه بنگرد که چه می‌کنید.

قوم فرعون را به قحط و نقصان محصول مبتلا کردیم، شاید پند گیرند.

فَإِذَا جَاءَتْهُمْ الْحُسْنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُٗٓ إِلَّا إِنَّمَا ظَنُّهُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

چون نیکی نصیبشان می‌شد می‌گفتند: حق ماست. و چون بدیی به آنها می‌رسید، موسی و همراهانش را بدشگون می‌دانستند. آگاه باشید، آن نیک و بد که به ایشان رسد از خداست، ولی بیشتریانشان نمی‌دانند.

۱۳۲

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ ءَايَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

و گفتند: هر گونه نشانه‌ای برای ما بیاوری که ما را بدان مسحور کنی به تو ایمان نخواهیم آورد.

۱۳۳

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجُرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ ءَايَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

ما نیز بر آنها نشانه‌هایی آشکار و گوناگون چون طوفان و ملخ و شپش و قورباغه و خون فرستادیم. باز سرکشی کردند، که مردمی مجرم بودند.

۱۳۴

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَمُوسَىٰ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ

و چون عذاب بر آنها فرود آمد، گفتند: ای موسی، بدان عهدی که خدا را با تو هست او را بخوان، که اگر این عذاب از ما دور کنی به تو ایمان می‌آوریم و بنی‌اسرائیل را با تو می‌فرستیم.

۱۳۵

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ أَجَلٍ هُمْ بَلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

چون تا آن زمان که قرار نهاده بودند عذاب را از آنها دور کردیم، پیمان خود را شکستند.

۱۳۶

فَأَنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

پس، از ایشان انتقام گرفتیم و در دریا غرقشان کردیم. زیرا آیات ما را دروغ می‌انگاشتند و از آنها غفلت می‌ورزیدند.

۱۳۷

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمَغْرِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ۖ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

و به آن مردمی که به ناتوانی افتاده بودند، شرق و غرب آن سرزمین را که برکت داده بودیم به میراث دادیم، و وعده نیکویی که پروردگار تو به بنی‌اسرائیل داده بود بدان سبب که شکیبایی ورزیده بودند، به کمال رسید و هر چه را فرعون و قومش می‌ساختند و کاخهایی را که برمی‌افراشتند ویران کردیم.

وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَى أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
إِلَٰهَةٌ قَالِ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا هُم بِفَاعِلُونَ

قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ ذُلِّ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ
الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَلِكَ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَةٍ مِيقَاتِ
رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي
قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ
إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرْنِي وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ
مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ
دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ
إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

و بنی اسرائیل را از دریا گذرانیدیم. و بر قومی گذشتند که
به پرستش بت‌های خود دل بسته بودند. گفتند: ای موسی،
همان طور که آنها را خدایانی است برای ما هم خدایی بساز.
گفت: شما مردمی بی‌خرد هستید.

آنچه اینان در آند، نابودشونده و کاری که می‌کنند باطل
است.

گفت: آیا جز الله، برایتان خدایی بجویم، و حال آنکه اوست
که شما را بر جهانیان برتری بخشید؟

و شما را از آل فرعون رهایی دادیم. به عذاب‌های سختتان
می‌آوردند، پسرانتان را می‌کشتند و زنانتان را زنده
می‌گذاشتند و در این از جانب پروردگارتان آزمایشی بزرگ
بود.

سی شب با موسی وعده نهادیم و ده شب دیگر بر آن
افزودیم تا وعده پروردگارش چهل شب کامل شد. و موسی
به برادرش هارون گفت: بر قوم من جانشین من باش و راه
صلاح پیش گیر و به طریق مفسدان مرو.

چون موسی به میعادگاه ما آمد و پروردگارش با او سخن
گفت، گفت: ای پروردگار من، بنمای، تا در تو نظر کنم. گفت:
هرگز مرا نخواهی دید. به آن کوه بنگر، اگر بر جای خود قرار
یافت، تو نیز مرا خواهی دید. چون پروردگارش بر کوه تجلی
کرد، کوه را خرد کرد و موسی بیهوش بیفتاد. چون به هوش
آمد گفت: تو منزهی، به تو بازگشتم و من نخستین مؤمنانم.

قَالَ يَمُوسَىٰ إِنِّي أُصْطَفِيتُكَ عَلَى النَّاسِ بِرِسَالَتِي
وَبِكَلِمِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

گفت: ای موسی، من تو را به پیامهایم و سخن گفتنم از میان مردم برگزیدم، پس آنچه را به تو داده‌ام فرا گیر و از سپاسگزاران باش.

۱۴۵

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِن كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا
لِّكُلِّ شَيْءٍ فَخُذْهَا بِقُوَّةٍ وَأْمُرْ قَوْمَكَ يَأْخُذُوا بِأَحْسَنِهَا
سَأُورِيكُمْ دَارَ الْفَاسِقِينَ

برای او در آن الواح هر گونه اندرز و تفصیل هر چیز را نوشتیم. پس گفتیم: آن را به نیرومندی بگیر، و قومت را بفرمای تا به بهترین آن عمل کنند، به زودی جایگاه نافرمانان را به شما نشان دهم.

۱۴۶

سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا يُؤْمِنُوا بِهَا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الْغَيِّ يَتَّخِذُوهُ
سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ

آن کسانی را که به ناحق در زمین سرکشی می‌کنند، زودا که از آیات خویش رویگردان سازم، چنان که هر آیتی را که ببینند ایمان نیاورند و اگر طریق هدایت ببینند از آن نروند و اگر طریق گمراهی ببینند از آن بروند. زیرا اینان آیات را دروغ انگاشتند و از آن غفلت ورزیدند.

۱۴۷

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ هَلْ
يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

و اعمال آنان که آیات ما و دیدار قیامت را دروغ انگاشتند، ناچیز شد. آیا جز در مقابل کردارشان کیفر خواهند دید؟

۱۴۸
۱۳۹

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِن بَعْدِهِ مِن حُلِيِّهِمْ عِجْلًا جَسَدًا
لَّهُ خُورٌ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا
اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ

قوم موسی بعد از او از زیورهایشان تندیس گوساله‌ای ساختند که بانگ می‌کرد. آیا نمی‌بینند که آن گوساله با آنها سخن نمی‌گوید و ایشان را به هیچ راهی هدایت نمی‌کند؟ آن را به خدایی گرفتند و بر خود ستم کردند.

۱۴۹

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوا قَالُوا لَئِنْ لَّمْ
يَرْحَمْنَا رَبُّنَا وَيَغْفِرْ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

و چون از آن کار پشیمان شدند و دیدند که در گمراهی افتاده‌اند، گفتند: اگر پروردگارمان به ما رحم نکند و ما را نیامرزد، در زمره زیان‌کردگان خواهیم بود.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَنَ أَسَفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي ۖ أَعْجَلْتُمُ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى الْأَلْوَاحَ ۖ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ابْنُ أُمِّ إِيَّانَ الْقَوْمَ اسْتَضَعِفُونِي وَكَادُوا يَقْتُلُونَنِي فَلَا تُشْمِتْ بِيَ الْأَعْدَاءَ وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

چون موسی خشمگین و اندوهناک نزد قوم خود بازگشت، گفت: در غیبت من چه بد جانشینانی بودید. چرا بر فرمان پروردگار خود پیشی گرفتید؟ و الواح را بر زمین افکند، و موی برادرش را گرفت و به سوی خود کشید. هارون گفت: ای پسر مادرم، این قوم مرا زبون یافتند و نزدیک بود که مرا بکشند، مرا دشمنکام مکن و در شمار ستمکاران میاور.

گفت: ای پروردگار من، مرا و برادرم را بیمارز و ما را در رحمت خویش داخل کن که تو مهربان‌ترین مهربانانی.

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

آنان که گوساله را برگزیدند به زودی به غضب پروردگارشان گرفتار خواهند شد و در زندگانی اینجهانی به خواری خواهند افتاد. دروغسازان را اینچنین کیفر می‌دهیم.

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُفْتِرِينَ

آنان که مرتکب کارهای بد شدند، آنگاه توبه کردند و ایمان آوردند، بدانند که پروردگار تو پس از توبه، آمرزنده و مهربان است.

وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن بَعْدِهَا وَعَٰمَنُوا ۖ إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

چون خشم موسی فرو نشست، الواح را برگرفت. و در نوشته‌های آن، برای آنهایی که از پروردگارشان بیمناکند، هدایت و رحمت بود.

وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى الْغَضَبُ أَخَذَ الْأَلْوَاحَ ۖ وَفِي نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْتَبُونَ

موسی برای وعده گاه ما از میان قومش هفتاد مرد را برگزید. چون زلزله آنها را فرو گرفت، گفت: ای پروردگار من، اگر می‌خواستی ایشان را و مرا پیش از این هلاک می‌کردی. آیا به خاطر اعمالی که بیخردان ما انجام داده‌اند ما را به هلاکت می‌رسانی؟ واین جز امتحان تو نیست. هر کس را بخواهی بدان گمراه می‌کنی و هر کس را بخواهی هدایت. تو یاور ما هستی، ما را بیمارز و بر ما ببخشی که تو بهترین آمرزندگان.

وَاخْتَارَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَتِنَا ۖ فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّيَّ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ السُّفَهَاءُ مِنَّا ۖ إِنَّ هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي مَن تَشَاءُ ۖ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا ۖ وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ

وَكَتُبَ لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنََّّا هُذَنَّا
إِلَيْكَ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ^ط وَرَحْمَتِي وَسَّعَتْ
كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ

برای ما در دنیا و آخرت نیکی بنویس. ما به سوی تو بازگشته‌ایم گفت: عذاب خود را به هر کس که بخواهم می‌رسانم و رحمت من همه چیز را دربرمی‌گیرد. آن را برای کسانی که پرهیزگاری می‌کنند و زکات می‌دهند و به آیات ما ایمان می‌آورند مقرر خواهم داشت.

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ
مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْحَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ^ط فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ^ط وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ
الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ^ط أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

آنان که از این رسول، این پیامبر امی که نامش را در تورات و انجیل خود نوشته می‌یابند، پیروی می‌کنند-آن که به نیکی فرمانشان می‌دهد و از ناشایست بازشان می‌دارد و چیزهای پاکیزه را بر آنها حلال می‌کند و چیزهای ناپاک را حرام و بار گرانشان را از دوششان برمی‌دارد و بند و زنجیرشان را می‌گشاید. پس کسانی که به او ایمان آوردند و حرمتش را نگاه داشتند و یاریش کردند و از آن کتاب که بر او نازل کرده‌ایم پیروی کردند، رستگار اند.

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ
مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي^ط وَيُمِيتُ^ط
فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَتِهِ^ط وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

بگو: ای مردم، من فرستاده خدا بر همه شما هستم. آن خدایی که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست و هیچ خدایی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌یراند. پس به خدا و رسول او، آن پیامبر امی که به خدا و کلمات او ایمان دارد، ایمان بیاورید و از او پیروی کنید، باشد که هدایت شوید.

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

گروهی از قوم موسی هستند که مردم را به حق راه می‌نمایند و به عدالت رفتار می‌کنند.

وَقَطَّعْنَهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
إِذِ اسْتَسْقَلَهُ قَوْمُهُ ۚ أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ ۖ
فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ ۖ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَمَ ۖ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۚ وَمَا ظَلَمُونَا
وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

۷۷
اعراف
۱۶۰
/۲۵۶

وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ
وَقُولُوا حِطَّةٌ ۖ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتَكُمْ ۚ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ

۱۶۱

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَظْلِمُونَ

۱۶۲

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ
فِي السَّبْتِ ۖ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ ۚ كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۱۶۳
۱۴۲

بنی اسرائیل را به دوازده سبط تقسیم کردیم. و چون قوم
موسی از او آب خواستند به او وحی کردیم که عصایت را بر
سنگ بزن. از آن سنگ دوازده چشمه روان شد. و هر گروه
آبشخور خویش را بشناخت. و ابر را سایبانشان ساختیم و
برایشان من و سلوی نازل کردیم. بخورید از این چیزهای
پاکیزه که بر شما روزی داده ایم. و آنان به ما ستم نکردند
بلکه به خودشان ستم می کردند.

و به آنان گفته شد که در این قریه سکونت کنید و هر جا
هر چه خواهید بخورید و بگویید که گناهان ما را بریز و
سجدهکنان از دروازه داخل شوید، تا گناهاتتان را بیامرزیم.
به پاداش نیکوکاران خواهیم افزود.

از میان آنان، آن گروه که بر خود ستم کرده بودند سخنی را
که به آنها گفته شده بود دیگر کردند. پس به کیفر ستمی
که می کردند برایشان از آسمان عذاب فرستادیم.

درباره آن قریه نزدیک به دریا از ایشان بپرس. آنگاه که در
روز شنبه سنت می شکستند. زیرا در روزی که شنبه
می کردند ماهیان آشکار بر روی آب می آمدند و روزی که
شنبه نمی کردند نمی آمدند. اینان را که مردمی نافرمان
بودند اینچنین می آزمودیم.

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ
مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعْدِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ
يَتَّقُونَ

۱۶۵

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ ۚ أَنجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَّيْسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ

۱۶۶

فَلَمَّا عَتَوْا عَن مَّا نُهَوُّ عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ

۱۶۷

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ مَن
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

۱۶۸

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ
ذَلِكَ وَبَلَّوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۱۶۹

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ
مِّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِّيثَقُ الْكِتَابِ أَنَّ لَا
يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ ۚ وَالْدَّارُ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۱۷۰

وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضِيعُ
أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

و آنگاه که گروهی از ایشان گفتند: چرا قومی را پند
می‌دهید که خدا هلاکشان خواهد کرد و به عذابی دردناک
مبتلا خواهد ساخت؟ گفتند: تا ما را نزد پروردگارتان عذری
باشد. و باشد که پرهیزگار شوند.

چون اندرزی را که به آنها داده شده بود فراموش کردند،
آنان را که از بدی پرهیز می‌کردند نجات دادیم و گنهکاران
را به سبب گناهشان به عذابی سخت فرو گرفتیم.

و چون از ترک چیزی که از آن منعشان کرده بودند سرپیچی
کردند، گفتیم: بوزینگانی مطرود شوید.

و پروردگار تو اعلام کرد که کسی را بر آنان بگمارد که تا به
روز قیامت به عذابی ناگوار معذبشان گرداند. هرآینه
پروردگار تو زود عقوبت می‌کند و نیز آمرزنده و مهربان
است.

آنان را گروه گروه در زمین تقسیم کردیم، بعضی نیکوکار و
بعضی جز آن. و به نیکوها و بدیها آزمودیم، شاید بازگردند.

بعد از اینان گروهی به جایشان نشستند و وارث آن کتاب
شدند که به متاع دنیوی دل بستند و گفتند که به زودی
آمرزیده می‌شویم. و اگر همانند آن باز هم متاعی بیابند
برگیرند. آیا از ایشان پیمان نگرفته‌اند که درباره خدا جز به
راستی سخن نگویند، حال آنکه آنچه در آن کتاب آمده بود
خوانده بودند؟ سرای آخرت برای کسانی که می‌پرهیزند
بهتر است. آیا تعقل نمی‌کنید؟

آنان که به کتاب خدا تمسک می‌جویند و نماز می‌گذارند
بدانند که پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌سازیم.

وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غْفِلِينَ

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ

وَكَذَلِكَ نَفْصِلُ الْأَيَّاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي ءَاتَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرَكْهُ يَلْهَثْ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصِصْ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسُهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

و کوه را بر فراز سرشان چون سایبانی نگه داشتیم و می‌پنداشتند که اکنون بر سرشان خواهد افتاد. کتابی را که به شما داده‌ایم با نیرومندی بگیرید و هر چه را که در آن آمده است به یاد دارید، باشد که پرهیزگار شوید.

و پروردگار تو از پشت بنی‌آدم فرزندانشان را بیرون آورد. و آنان را بر خودشان گواه گرفت و پرسید: آیا من پروردگارتان نیستم؟ گفتند: آری، گواهی می‌دهیم. تا در روز قیامت نگویید که ما از آن بی‌خبر بودیم.

یا نگویید که پدران ما پیش از این مشرک بودند و ما نسلی بودیم بعد از آنها و آیا به سبب کاری که گمراهان کرده بودند ما را به هلاکت می‌رسانی؟

آیات را اینچنین به روشنی بیان می‌کنیم، شاید بازگردند.

خبر آن مرد را بر ایشان بخوان که آیات خویش را به او عطا کرده بودیم و او از آن علم عاری گشت و شیطان در پیاش افتاد و در زمره گمراهان درآمد.

اگر خواسته بودیم به سبب آن علم که به او داده بودیم رفعتش می‌بخشیدیم، ولی او در زمین بماند و از پی هوای خویش رفت. مثل او چون مثل آن سگ است که اگر به او حمله کنی زبان از دهان بیرون آرد و اگر رهایش کنی بازهم زبان از دهان بیرون آرد. مثل آنان که آیات را دروغ انگاشتند نیز چنین است. قصه را بگوی، شاید به اندیشه فرو روند.

بد است مثل مردمی که آیات ما را دروغ انگاشتند و به خود ستم روا می‌داشتند.

هر کس را که خدای راه نماید، راه خویش بیابد. و آنان را که گمراه سازد زیانکار شوند.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَآلَ الْاَنْعَمِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ يَّهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجْلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

مَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمُ إِلَّا بَغْةٌ يَّسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

برای جهنم بسیاری از جن و انس را بیافریدیم. ایشان را دلهایی است که بدان نمی‌فهمند و چشمهایی است که بدان نمی‌بینند و گوشهایی است که بدان نمی‌شنوند. ایشان همانند چارپایانند حتی گمراه‌تر از آنهايند. ایشان خود غافلانند.

از آن خداوند است نیکوترين نامها. بدان نامهايش بخوانيد. آنها را که به نامهای خدا الحاد می‌ورزند واگذاريد. ایشان به کيفر اعمال خود خواهند رسید.

از آفریدگان ما گروهی هستند که به حق راه می‌نمایند و به عدالت رفتار می‌کنند.

و آنان را که آیات ما را دروغ انگاشتند، از راهی که خود نمی‌دانند به تدریج خوارشان می‌سازیم.

و به آنها مهلت دهم، که تدبیر من استوار است.

آیا فکر نکرده‌اند که در یارشان نشانی از دیوانگی نیست و او به آشکارا بیم‌دهنده است؟

آیا در ملکوت آسمانها و زمین و چیزهایی که خدا آفریده است نمی‌اندیشند؟ و شاید که مرگشان نزدیک باشد. و بعد از قرآن کدام سخن را باور دارند.

هر کس را که خدا گمراه کند هیچ راهنمایی برایش نیست. و آنان را وامی‌گذارد تا همچنان در سرکشی خویش سرگردان بمانند.

درباره قیامت از تو می‌پرسند که چه وقت فرا می‌رسد. بگو: علم آن نزد پروردگار من است. تنها اوست که چون زمانش فرا رسد آشکارش می‌سازد. فرارسیدن آن بر آسمانیان و زمینیان پوشیده است، جز به ناگهان بر شما نیاید. چنان از تو می‌پرسند که گویی تو از آن آگاهی. بگو: علم آن نزد خداست ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ
كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْثَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ
السُّوءُ إِنَّ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا
لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ
بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَالِحًا
لَّنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

فَلَمَّا ءَاتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا ءَاتَاهُمَا
فَتَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ
أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صَالِتُونَ

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ يَبْطِشُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ
أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَا ۖ أَمْ لَهُمْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۚ قُلِ ادْعُوا
شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ

بگو: من مالک سود و زیان خود نیستم، مگر آنچه خدا
بخواهد. و اگر علم غیب می‌دانستم بر خیر خود بسی
می‌افزودم و هیچ شری به من نمی‌رسید. من کسی جز
بیم‌دهنده و مزده‌دهنده‌ای برای مؤمنان نیستم.

اوست که همه شما را از یک تن بیافرید. و از آن یک تن
زنش را نیز بیافرید تا به او آرامش یابد. چون با او
درآمیخت، به باری سبک بارور شد و مدتی با آن سر کرد. و
چون بار سنگین گردید، آن دو، الله پروردگار خویش را
بخواندند که اگر ما را فرزندی صالح دهی از سپاسگزاران
خواهیم بود.

چون خدا آن دو را فرزندی صالح داد، برای او در آنچه به
آنها عطا کرده بود شریکانی انگاشتند، حال آنکه خدا از هر
چه با او شریک می‌سازند برتر است.

آیا شریک خدا می‌سازند چیزهایی را که نمی‌توانند هیچ چیز
بیافرینند و خود مخلوق هستند؟

نه می‌توانند یاریشان کنند و نه می‌توانند به یاری خود
برخیزند.

اگر آنها را به راه هدایت بخوانی، از شما پیروی نخواهند
کرد. برایتان یکسان است چه دعوتشان کنید و چه خاموشی
پیشه سازید.

آنهايي که جز الله به خدایي می‌خوانید، بندگانی چون
شمايند. اگر راست می‌گویید، آنها را بخوانید، باید شما را
اجابت کنند.

آیا آنها را پاهایی هست که با آن راه بروند یا آنها را
دست‌هایی هست که با آن حمله کنند یا چشم‌هایی هست که با
آن بینند یا گوش‌هایی هست که با آن بشنوند؟ بگو:
شریکانتان را بخوانید و بر ضد من تدبیر کنید و مرا مهلت
مدهید.

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهِ الَّذِي نَزَلَ الْكِتَابُ ۖ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ

۱۹۷

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَظِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ

۱۹۸

وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ
إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

۱۹۹

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ

۲۰۰

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ ۚ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۲۰۱

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا
فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ

۲۰۲

وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي الْغَيِّ ثُمَّ لَا يُقْصِرُونَ

۲۰۳

وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِمْ بَأْيَةٌ قَالُوا لَوْلَا أُجْتَبِئَتْهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي ۚ هَذَا بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۲۰۴

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۲۰۵

وَاذْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ

۲۰۶
سجده
مستحب

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ۖ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ ۚ يَسْجُدُونَ ۝

یاور من الله است که این کتاب را نازل کرده و او دوست شایستگان است.

آنان را که به جای الله به خدایی می‌خوانید، نه شما را می‌توانند یاری کنند و نه خود را.

و اگر آنها را به راه هدایت بخوانی نمی‌شنوند و می‌بینی که به تو می‌نگرند ولی گویی که نمی‌بینند.

عفو را پیشه کن و به نیکی فرمان ده و از جاهلان اعراض کن.

و اگر از جانب شیطان در تو وسوسه‌ای پدید آمد به خدا پناه ببر، زیرا او شنوا و داناست.

کسانی که پرهیزگاری می‌کنند چون از شیطان وسوسه‌ای به آنها برسد، خدا را یاد می‌کنند، و در دم بصیرت یابند.

و برادرانشان ایشان را به ضلالت می‌کشند و از عمل خویش باز نمی‌ایستند.

چون آیه‌ای برایشان نیآوری، گویند: چرا از خود چیزی نمی‌گویی؟ بگو: من پیرو چیزی هستم که از پروردگارم به من وحی می‌شود. و این جتتهایی است از جانب پروردگارتان و رهنمود و رحمت است برای مردمی که ایمان می‌آورند.

چون قرآن خوانده شود به آن گوش فرا دهید و خاموش باشید، شاید مشمول رحمت خدا شوید.

پروردگارت را در دل خود به تضرع و ترس، بی‌آنکه صدای خود بلند کنی، هر صبح و شام یاد کن و از غافلان مباش.

هرآینه آنان که در نزد پروردگار تو هستند از پرستش او سر نمی‌تابند و تسبیحش می‌گویند و برایش سجده می‌کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ ۖ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ ۖ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَاذِبُونَ

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ ۚ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَنَّهَا لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَن يُحِقَّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ ۖ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ

لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

تو را از غنائم جنگی می‌پرسند، بگو: غنائم جنگی متعلق به خدا و پیامبر است. پس اگر از مؤمنان هستید، از خدای بترسید و با یکدیگر به آشتی زیست کنید و از خدا و پیامبرش فرمان برید.

مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود خوف بر دلهاشان چیره گردد و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود ایمانشان افزون گردد و بر پروردگارشان توکل می‌کنند؛

همان کسان که نماز می‌گذارند و از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند

اینان مؤمنان حقیقی هستند. در نزد پروردگارشان صاحب درجاتند و مغفرت و رزقی نیکو.

آنچنان بود که پروردگارت تو را از خانه‌ات به حق بیرون آورد، حال آنکه گروهی از مؤمنان ناخشنود بودند.

با آنکه حقیقت بر آنها آشکار شده درباره آن با تو مجادله می‌کنند، چنان قدم برمی‌دارند که گویی می‌بینند که آنها را به سوی مرگ می‌برند.

و به یاد آر آنگاه را که خدا به شما وعده داد که یکی از آن دو گروه به دست شما افتد و دوست داشتید که آن گروه که عاری از قدرت است، به دست شما افتد، حال آنکه خدا می‌خواست با سخنان خویش حق را بر جای خود نشاند و ریشه کافران را قطع کند.

تا حق را ثابت و باطل را ناچیز گردانند، هر چند گناهکاران ناخشنود باشند.

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِأَلْفٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرْدِفِينَ

۱۰

وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

۱۱
۱۴۷

إِذْ يُغَشِّيكُمُ الْغَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنْزِلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ
السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ رِجْزَ الشَّيْطَانِ
وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ

۱۲

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
ءَامَنُوا سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا
فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ

۱۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۱۴

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ

۱۵

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا فَلَا
تُلُوهُمُ الْأَدْبَارَ

۱۶

وَمَنْ يُؤْلِهِم يَوْمَئِذٍ دُبْرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَى
فِئَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ
الْمَصِيرُ

و آنگاه که از پروردگارتان یاری خواستید و خدا بپذیرفت
که من با هزار فرشته که از پی یکدیگر می‌آیند یا©ن
می‌کنم.

و آن کار را خدا جز برای شادمانی شما نکرد و تا دل‌هایتان
بدان آرام گیرد. و یاری تنها از سوی خداست که او
پیروزمند و حکیم است.

و به یاد آر آنگاه را که خدا چنان ایمنیتان داده بود که
خوابی سبک شما را فروگرفت و از آسمان برایتان بارانی
بارید تا شست‌وشویتان دهد و وسوسه شیطان را از شما
دور کند و دل‌هاتان را قوی گرداند و قدم‌هاتان را استوار
سازد.

و آنگاه را که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد: من با
شما مؤمنان را به پایداری وادارید. من در دل‌های
کافران بیم خواهم افکند. بر گردن‌هایشان بزنید و
انگشتان‌شان را قطع کنید.

زیرا با خدا و پیامبرش به مخالفت برخاستند. و هر که با خدا
و پیامبرش مخالفت ورزد، بداند که عقوبت خدا سخت است.

عقوبت را بچشید، و عذاب آتش از آن کافران است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون کافران را حمله‌ور
دیدید به هزیمت پشت مکنید؛

جز آنها که برای ساز و برگ نبرد باز می‌گردند یا آنها که به
یاری گروهی دیگر می‌روند، هر کس که پشت به دشمن کند
مورد خشم خدا قرار می‌گیرد و جایگاه او جهنم است، و
جهنم بد جایگاهی است.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ
اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱۸

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ الْكَافِرِينَ

۱۹

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِنْ تَنْتَهُوا فَهُوَ خَيْرٌ
لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعُدْ وَلَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ فِئَتُكُمْ شَيْئًا
وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ

۲۰
۱۴۸ج

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنْهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ

۲۱

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۲۲
حزب
۷۲

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

۲۳

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ^ط وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا
وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

۲۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ
لِمَا يُحْيِيكُمْ^ط وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ
وَأَنَّهُ رَإِيَهُ^ط إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً^ط
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ

شما آنان را نمی‌کشید، خدا بود که آنها را می‌کشت. و آنگاه
که تیر می‌انداختی، تو تیر نمی‌انداختی، خدا بود که تیر
می‌انداخت، تا به مؤمنان نعمتی کرامند ارزانی دارد. هرآینه
خدا شنوا و داناست.

اینچنین بود. و خدا سست‌کننده حيله کافران است.

اگر پیروزی خواهید پیروزیتان فراز آمد، و اگر از کفر باز
ایستید برایتان بهتر است، و اگر بازگردید بازمی‌گردیم، و
سپاه شما هر چند فراوان باشد برایتان سودی نخواهد
داشت که خدا با مؤمنان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا و پیامبرش اطاعت
کنید و در حالی که سخن او را می‌شنوید از او روی
برمگردانید.

و از آنان مباشید که گفتند که شنیدیم، در حالی که
نمی‌شنیدند.

بدترین جانوران در نزد خدا این کران و لالان هستند که در
نمی‌یابند.

و اگر خدا خیری در آنان می‌یافت شنوایشان می‌ساخت، و
اگر هم آنان را شنوا ساخته بود باز هم برمی‌گشتند و
رویگردان می‌شدند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون خدا و پیامبرش شما را
به چیزی فرا خوانند که زندگیتان می‌بخشد دعوتشان را
اجابت کنید و بدانید که خدا میان آدمی و قلبش حایل است
و همه به پیشگاه او گرد آورده شوید.

و بترسید از فتنه‌ای که تنها ستمکاراتتان را در بر نخواهد
گرفت و بدانید که خدا به سختی عقوبت می‌کند.

وَأَذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ
وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا
أَمْنَتَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ

وَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا
وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ
يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا
مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ
عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ أَوْ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ
وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و به یاد آورید آن هنگام را که اندک بودید و در شمار
زبون‌شدگان این سرزمین، بیم آن داشتید که مردم شما را
از میان بردارند و خدا پناهتان داد و یاری کرد و پیروز
گردانید و از چیزهای پاکیزه روزی داد، باشد که سپاس
گویید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، می‌دانید که نباید به خدا و
پیامبر خیانت کنید و در امانت خیانت ورزید.

بدانید که داراییها و فرزندان وسیله آزمایش شما نیستند و
پادشاه بزرگ در نزد خداست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر از خدا بترسید شما را
بصیرت شناخت حق از باطل دهد و گناهاتان را بزداید و
شما را بیمارزد، که صاحب فضل و کرمی بزرگ است.

و آن هنگام را به یادآور که کافران درباره تو مکر می‌کردند تا
در بندت افکنند یا بکشند یا از شهر بیرون سازند. آنان
مکر کردند و خدا نیز مکر کرد و خدا بهترین مکرکنندگان
است.

چون آیات ما بر آنها خوانده شد، گفتند: شنیدیم. و اگر
بخواهیم همانند آن می‌گوییم، این چیزی جز افسانه‌های
پیشینیان نیست.

و آن هنگام را که گفتند: بارخدا، اگر این که از جانب تو
آمده حق است، بر ما از آسمان بارانی از سنگ ببار یا عذاب
دردآوری بر ما بفرست.

تا آنگاه که تو در میانشان هستی خدا عذابشان نکند و تا
آنگاه که از خدا آمرزش می‌طلبند، نیز خدا عذابشان نخواهد
کرد.

وَمَا لَهُمْ إِلَّا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أُولِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا
الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ

لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ
عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمُهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ
يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ
فَإِنْ أَنْتَهُوا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَإِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعَمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعَمَ
التَّصِيرُ

چرا خدا عذابشان نکند، حال آنکه مردم را از مسجدالحرام
باز می‌دارند و صاحبان آن نیستند؟ صاحبان آن تنها
پرهیزگارانند ولی بیشترینشان نمی‌دانند.

و دعایشان در نزد خانه کعبه جز صغیر کشیدن و دست‌زدن
هیچ نبود. پس به پاداش انکارشان عذاب را بچشید.

کافران اموالشان را خرج می‌کنند تا مردم را از راه خدا
بازدارند. اموالشان را خرج خواهند کرد و حسرت خواهند
برد، سپس مغلوب می‌شوند. و کافران را در جهنم گرد
می‌آورند.

تا خدا ناپاک را از پاک بازنمایاند و ناپاکان را برهم نهد.
آنگاه همه را گرد کند و به جهنم افکند. اینان زیانکارانند.

به کافران بگوی که اگر دست بردارند گناهان گذشته آنها
آمرزیده شود و اگر بازگردند، داند که با پیشینیان چه
رفتاری شده است.

با آنان نبرد کنید تا دیگر فتنه‌ای نباشد و دین همه دین
خدا گردد. پس اگر باز ایستادند، خدا کردارشان را می‌بیند.

و اگر سر باز زدند، بدانید که خدا مولای شماست، او مولا و
یاری‌دهنده‌ای نیکو است.

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِّن شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِن كُنْتُمْ
ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ
الْجُمُعَانِ ۖ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَأَخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَدِ وَلَكِنَّ
لَيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِّيَهْلِكَ مَن هَلَكَ عَن بَيْنَةٍ
وَيَحْيَىٰ مَن حَىٰ عَن بَيْنَةٍ ۖ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِكَ قَلِيلًا ۖ وَلَوْ أَرْنَاهُمْ كَثِيرًا
لَّفَشِلْتُمْ وَتَنَزَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ
بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا
وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَىٰ
اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ
كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

و اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در روز فرقان که دو گروه
به هم رسیدند نازل کرده ایم ایمان آورده اید، بدانید که
هرگاه چیزی به غنیمت گرفتید خمس آن از آن خدا و پیامبر
و خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان است.
و خدا به هر چیز تواناست.

شما در کرانه نزدیکتر بیابان بودید و آنها در کرانه دورتر
بودند و آن قافله در مکانی فروتر از شما بود. اگر شما با
یکدیگر زمان جنگ را تعیین می کردید باز هم از آن تخلف
می ورزیدید تا کاری که خدا مقرر کرده است واقع شود، تا
هر که هلاک می شود به دلیلی هلاک شود و هر که زنده
می ماند به دلیلی زنده ماند. هر آینه خدا شنوا و داناست.

در خواب، خدا شمارشان را به تو اندک نشان داد. اگر شمار
آنها را بسیار نشان داده بود، از ترس ناتوان می شدید و در
تصمیم به جنگ به مناقشه برمی خاستید، ولی خداوند شما
را از دشمنان در امان داشت، که او به آنچه در دلهاست
آگاه است.

و آنگاه که چون به هم رسیدید آنان را در چشم شما اندک
نمود و شما را نیز در چشم آنان اندک تا آن کار که مقرر
داشته بود واقع گردد. و همه کارها به خدا برمی گردد.

ای کسانی که ایمان آورده اید، اگر به فوجی از دشمن
برخوردید پایداری کنید و خدا را فراوان یاد کنید، باشد که
پیروز شوید.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ^ط وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

وَإِذْ زَيْنَ لَهْمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ^ط الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ^ط فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ^ط إِنِّي أَرَى مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ

إِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ غَرَّ هَؤُلَاءِ^ط دِينَهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

وَلَوْ تَرَى إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَرَهُمْ^ط وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ^ط كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ^ط إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و با یکدیگر به نزاع برمخیزید که ناتوان شوید و مهابت و قوت شما برود. صبر پیشه بگیرید که خدا همراه صابران است.

همانند آن کسان مباشید که سرمست غرور و برای خودنمایی از دیار خویش بیرون آمدند و دیگران را از راه خدا بازداشتند. و خدا به هرکاری که می‌کنند احاطه دارد.

شیطان کردارشان را در نظرشان بیاراست و گفت: امروز از مردم کسی بر شما پیروز نمی‌شود و من پناه شمایم. ولی چون دو فوج روبه‌رو شدند او باز گشت و گفت: من از شما بیزارم، که چیزهایی می‌بینم که شما نمی‌بینید، من از خدا می‌ترسم که او به سختی عقوبت می‌کند.

منافقان و آن کسان که در دل بیماری دارند گفتند: اینان را دینشان بفریفته است. و هر کس که به خدا توکل کند او را پیروزمند و حکیم خواهد یافت.

اگر ببینی آن زمان را که فرشتگان جان کافران می‌ستانند، و به صورت و پشتشان می‌زنند و می‌گویند: عذاب سوزان را بچشید.

این به کیفر اعمالی بود که پیش از این کرده بودید و خدا به بندگان‌ش ستم روا نمی‌دارد.

و این به شیوه خاندان فرعون بود و کسانی که پیش از آنها بودند. آنها به آیات خدا کافر شدند. پس خدا آنها را به کیفر گناهانشان مؤاخذه کرد، که خدا نیرومند و سخت‌عقوبت است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

زیرا خدا نعمتی را که به قومی ارزانی داشته است، دگرگون نسازد، تا آن قوم خود دگرگون شوند. و خدا شنوا و داناست.

كَذَّابٍ ءَالٍ فِرْعَوْنَ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاۡنُوا ظَالِمِينَ

و این به شیوه خاندان فرعون بود و کسانی که پیش از آنها بودند. آنها آیات پروردگارشان را تکذیب کردند و ما به کیفر گناهانشان هلاکشان کردیم و خاندان فرعون را غرقه ساختیم، زیرا همه ستمکار بودند.

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

هرآینه بدترین جنبنندگان در نزد خدا آنهایند که کافر شده‌اند و ایمان نمی‌آورند:

ٱلَّذِينَ عٰهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ مَرَّةٍۭ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ

کسانی که تو از آنان پیمان گرفتی، سپس پیایی پیمان خویش را می‌شکنند و هیچ پروا نمی‌کنند.

فَإِمَّا تَثَقَّفَتْهُمْ فِي ٱلْحَرْبِ فَشَرِدَ بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ

پس اگر آنها را در جنگ بیایی پراکنده‌شان ساز تا پیروانشان نیز پراکنده شوند، باشد که عبرت گیرند.

وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍۭ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ

اگر می‌دانی که گروهی در پیمان خیانت می‌ورزند، به آنان اعلام کن که همانند خودشان عمل خواهی کرد. زیرا خدا خائنان را دوست ندارد.

وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوا۟ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ

آنان که کافر شده‌اند نپندارند که جسته‌اند، زیرا خدا را ناتوان نمی‌سازند.

وَٱعْدُوا۟ لَهُمْ مَّا أَسْتَطَعْتُمْ مِّن قُوَّةٍۭ وَمِنْ رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخِرِينَ مِّن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا۟ مِن شَيْءٍۭ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ

و در برابر آنها تا می‌توانید نیرو و اسبان سواری آماده کنید تا دشمنان خدا و دشمنان خود –و جز آنها که شما نمی‌شناسید و خدا می‌شناسد– را بترسانید. و آنچه را که در راه خدا هزینه می‌کنید به‌تمامی به شما بازگردانده شود و به شما ستم نشود.

وَإِن جَنَحُوا۟ لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ ٱللَّهِ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ

و اگر به صلح گرایند، تو نیز به صلح گرای. و بر خدا توکل کن که اوست شنوا و دانا.

وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي أَيَّدَكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ

وَأَلَفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَّا
أَلَفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِّنَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

أَلَكُنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ
يَكُنْ مِّنْكُمْ مِائَةٌ صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
مِّنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ

مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُوَ أَسْرَىٰ حَتَّىٰ يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ
تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

و اگر خواستند که تو را بفریبند، خدا برای تو کافی است.
اوست که تو را به یاری خویش و یاری مؤمنان تأیید کرده
است.

دلهایشان را به یکدیگر مهربان ساخت. اگر تو همه آنچه را
که در روی زمین است انفاق می‌کردی، دلهای ایشان را به
یکدیگر مهربان نمی‌ساختی. ولی خدا دلهایشان را به یکدیگر
مهربان ساخت که او پیروزمند و حکیم است.

ای پیامبر، خدا و مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند تو را
بسند.

ای پیامبر، مؤمنان را به جنگ برانگیز. اگر از شما بیست تن
باشند و در جنگ پایداری کنند، بر دویست تن غلبه خواهند
یافت. و اگر صد تن باشند، بر هزار تن از کافران پیروز
می‌شوند. زیرا آنان مردمی عاری از فهمند.

اکنون خدا بار از دوشتان برداشت و از ناتوانیتان آگاه شد.
اگر از شما صد تن باشند و در جنگ پای فشرند، بر دویست
تن پیروز می‌شوند. و اگر از شما هزار تن باشند، به یاری
خدا بر دو هزار تن پیروز می‌شوند. و خدا با آنهاست که
پایداری می‌کنند.

برای هیچ پیامبری نسزد که اسیران داشته باشد تا که در
روی زمین کشتار بسیار کند. شما متاع اینجهانی را
می‌خواهید و خدا آخرت را می‌خواهد. و او پیروزمند و حکیم
است.

اگر پیش از این از جانب خدا حکمی نشده بود، به سبب
آنچه گرفته بودید عذابی بزرگ به شما می‌رسید.

از آنچه به غنیمت گرفته‌اید که حلال است و پاکیزه،
بخورید. و از خدا بترسید. هرآینه خدا آمرزنده و مهربان
است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَعْلَمِ
اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ
وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۱

وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ
مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۷۲

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ
بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَدَتِهِمْ
مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۚ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ
فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۷۳

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ
فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ

۷۴

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
ءَاوُوا وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۷۵

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ
فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي
كِتَابِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

ای پیامبر، به اسیرانی که در دست شما هستند بگو: اگر
خدا در دلهایتان نشان ایمان ببیند، بهتر از آنچه از شما
گرفته شده ارزانتان خواهد داشت و می‌آمرزدتان، و خدا
آمرزنده و مهربان است.

اگر قصد خیانت به تو را داشته باشند، پیش از این به خدا
خیانت ورزیده‌اند و خدا تو را بر آنها نصرت داده است که
دانا و حکیم است.

آنان که ایمان آورده‌اند و مهاجرت کرده‌اند و با مال و جان
خویش در راه خدا جهاد کرده‌اند و آنان که به مهاجران جای
داده و یاریشان کرده‌اند، خویشاوندان یکدیگرند. و آنان که
ایمان آورده‌اند و مهاجرت نکرده‌اند خویشاوندان شما
نیستند تا آنگاه که مهاجرت کنند. ولی اگر شما را به یاری
طلبیدند باید به یاریشان برخیزید مگر آنکه بر ضد آن
گروهی باشد که میان شما و ایشان پیمانی بسته شده باشد.
و خدا به کارهایی که می‌کنید بیناست.

کافران نیز خویشاوندان یکدیگرند. اگر مراعات آن نکنید
فتنه و فساد بزرگ در این سرزمین پدید خواهد آمد.

آنان که ایمان آورده‌اند و مهاجرت کرده‌اند و در راه خدا
جهاد کرده‌اند و آنان که جایشان داده‌اند و یاریشان
کرده‌اند، به حقیقت مؤمنانند، آمرزش و روزی نیکو از آن
آنهاست.

و کسانی که بعداً ایمان آورده‌اند و مهاجرت کرده‌اند و
همراه شما جهاد کرده‌اند، از شما هستند. به حکم کتاب
خدا، خویشاوندان به یکدیگر سزاوارترند. و خدا بر هر
چیزی داناست.

بَرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ

وَأَذِّنْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوكُمْ شَيْئًا وَلَمْ يُظَاهِرُوا عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

فَإِذَا أُنْسِلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْصُرُوهُمْ وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَءَاتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ

خدا و پیامبرش بیزارند از مشرکانی که با آنها پیمان بسته‌اید.

پس چهار ماه به شما مهلت داده شد که در این سرزمین سیر کنید، و بدانید که از خدا نتوانید گریخت، و اوست که کافران را رسوا می‌سازد.

در روز حج بزرگ از جانب خدا و پیامبرش به مردم اعلام می‌شود که خدا و پیامبرش از مشرکان بیزارند. پس اگر توبه کنید برایتان بهتر است، ولی اگر سرپیچی کنید بدانید که از خدا نتوانید گریخت. و کافران را به عذابی دردآور بشارت ده.

مگر آن گروه از مشرکان که با ایشان پیمان بسته‌اید و در پیمان خود کاستی نیاورده‌اند و با هیچ کس بر ضد شما همدست نشده‌اند. با ایشان به پیمان خویش تا پایان مدتش وفا کنید، زیرا خدا پرهیزگاران را دوست دارد.

و چون ماه‌های حرام به پایان رسید، هر جا که مشرکان را یافتید بکشید و بگیرید و به حبس افکنید و در همه جا به کمینشان نشینید. اما اگر توبه کردند و نماز خواندند و زکات دادند، از آنها دست بردارید، زیرا خدا آمرزنده و مهربان است.

و هرگاه یکی از مشرکان به تو پناه آورد، پناهش ده تا کلام خدا را بشنود، سپس به مکان امنش برسان، زیرا ایشان مردمی نادانند.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَمُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ

چگونه مشرکان را با خدا و پیامبر او پیمانی باشد؟ مگر
آنهایی که نزد مسجد الحرام با ایشان پیمان بستید. اگر بر
سر پیمانشان ایستادند، بر سر پیمانتان بایستید. خدا
پرهیزگاران را دوست دارد.

كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبَىٰ قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَلْسِقُونَ

چگونه پیمانی باشد که اگر بر شما پیروز شوند به هیچ عهد
و سوگند و خویشاوندی وفا نکنند؟ به زبان خوشنودتان
می‌سازند و در دل سر می‌پیچند و بیشترین عصیانگرانند.

أَشْتَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدَّوْا عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ
سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آیات خدا را به بهای اندک فروختند و مردم را از راه خدا باز
داشتند و بد کاری کردند.

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ

عهد و سوگند و خویشاوندی هیچ مؤمنی را رعایت نمی‌کنند
و مردمی تجاوزکارند.

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي
الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

پس اگر توبه کردند و نماز به جای آوردند و زکات دادند،
برادران دینی شما هستند. ما آیات خدا را برای مردمی که
از دانایی برخوردارند تفصیل می‌دهیم.

وَإِنْ نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
فَقَتَلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ

اگر پس از بستن پیمان، سوگند خود شکستند و در دین
شما طعن زدند، با پیشوایان کفر قتال کنید که ایشان را
رسم سوگند نگه‌داشتن نیست، باشد که از کردار خود باز
ایستند.

أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَّكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ
وَهُمْ بَدَءُوكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ
كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

آیا با مردمی که سوگند خود را شکستند و آهنگ اخراج
پیامبر کردند و آنها بر ضد شما دشمنی آغاز کردند،
نمی‌جنگید؟ آیا از آنها می‌ترسید، و حال آنکه اگر ایمان
آورده باشید سزاوارتر است که از خدا بترسید و بس؟

قَتَلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِيهِمْ وَيَنْصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ

وَيُذْهِبْ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا
مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا
الْمُؤْمِنِينَ وَلِيجَةً وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى
أَنْفُسِهِم بِالْكَفْرِ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ
خَالِدُونَ

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَئِكَ أَنْ
يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ
بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ
اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ أَعْظَمَ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ

با آنها بجنگید. خدا به دست شما عذابشان می‌کند و
خوارشان می‌سازد و شما را پیروزی می‌دهد و دلهای مؤمنان
را خنک می‌گرداند.

و کینه از دلهایشان بزداید و خدا توبه هر که را که بخواهد
می‌پذیرد. و خداست دانا و حکیم.

آیا پنداشته‌اید که شما را به حال خود وامی‌گذارند بی‌آنکه
خدا کسانی از شما را که جهاد می‌کنند و جز خدا و پیامبرش
و مؤمنان را به همراهی نمی‌گزینند، معلوم دارد؟ و خدا به
هر کاری که می‌کنید آگاه است.

مشرکان را نرسد که در حالی که به کفر خود اقرار می‌کنند
مسجدهای خدا را عمارت کنند. اعمال آنها ناچیز شده و در
آتش جاویدانند.

مسجدهای خدا را کسانی عمارت می‌کنند که به خدا و روز
قیامت ایمان آورده‌اند و نماز می‌گذارند و زکات می‌دهند و
جز از خدا نمی‌ترسند. امید است که اینان از
هدایت‌یافتگان باشند.

آیا آبدادن به حاجیان و عمارت مسجد الحرام را با کرده
کسی که به خدا و روز قیامت ایمان آورده و در راه خدا جهاد
کرده، برابر می‌دانید؟ نه، نزد خدا برابر نیستند و خدا
ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

آنان که ایمان آوردند و مهاجرت کردند و در راه خدا به مال
و جان خویش جهاد کردند، در نزد خدا درجتی عظیم‌تر دارند
و کامیافتگاند.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّتِ لَهُمْ فِيهَا نَعِيمٌ مُّقِيمٌ

۲۲

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

۲۳

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءَابَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

۲۴

قُلْ إِن كَانَ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

۲۵
۱۵۹

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ

۲۶

ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ

پروردگارشان به رحمت و خشنودی خود و به بهشتی که در آن نعمتهای جاوید باشد، بشارتشان می‌دهد.

در آن بهشت جاویدان بمانند، زیرا اجر و مزد بزرگ در نزد خداوند است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر پدران و برادرانتان دوست دارند که کفر را به جای ایمان برگزینند، آنها را به دوستی مگیرید و هر کس از شما دوستشان بدارد از ستمکاران خواهد بود.

بگو: اگر پدرانتان و فرزندانان و برادرانتان و زنانان و خویشاوندانتان و اموالی که اندوخته‌اید و تجارتی که از کساد آن بیم دارید، و خانه‌هایی که بدان دلخوش هستید برای شما از خدا و پیامبرش و جهادکردن در راه او دوست داشتنی‌تر است، منتظر باشید تا خدا فرمان خویش بیاورد. و خدا نافرمانان را هدایت نخواهد کرد.

خدا شما را در بسیاری از جایها یاری کرد. و نیز در روز حنین، آنگاه که انبوهی لشکرتان شما را به شگفت آورده بود ولی برای شما سودی نداشت و زمین با همه فراخیش بر شما تنگ شد و بازگشتید و به دشمن پشت کردید.

آنگاه خدا آرامش خویش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد و لشکریانی که آنها را نمی‌دیدید فرو فرستاد و کافران را عذاب کرد، و این است کیفر کافران.

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

از آن پس خدا توبه هر کس را که بخواهد می‌پذیرد، که آمرزنده و مهربان است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا ۖ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنْ شَاءَ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مشرکان نجسند و از سال بعد نباید به مسجد الحرام نزدیک شوند. و اگر از بینوایی می‌ترسید، خدا اگر بخواهد به فضل خویش بی‌نیازتان خواهد کرد. زیرا خدا دانا و حکیم است.

قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّىٰ يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ

با کسانی از اهل کتاب که به خدا و روز قیامت ایمان نمی‌آورند و چیزهایی را که خدا و پیامبرش حرام کرده است بر خود حرام نمی‌کنند و دین حق را نمی‌پذیرند جنگ کنید، تا آنگاه که به دست خود در عین مذلت جزیه بدهند.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ۚ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ يُضْلِهِمُ اللَّهُ ۖ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَتَلْتُمُ اللَّهَ ۚ أَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ

یهود گفتند که عزیر پسر خداست، و نصاری گفتند که عیسی پسر خداست. این سخن که می‌گویند همانند گفتار کسانی است که پیش از این کافر بودند. خدا بکشدشان. چگونه از حق منحرفشان می‌کند؟

اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَٰهًا وَاحِدًا ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

حبرها و راهبان خویش و مسیح پسر مریم را به جای الله به خدایی گرفتند و حال آنکه مأمور بودند که تنها یک خدا را بپرستند، که هیچ خدایی جز او نیست. منزّه است از آنچه شریکش می‌سازند.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَأْكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فُتْكُوىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ وظُّهُورُهُمْ هَذَا مَا كَنْزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقْتَلُونَكُم كَافَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

میخواهند نور خدا را با دهان خود خاموش کنند، و خدا جز به کمال‌رساندن نور خود نمی‌خواهد. هر چند کافران را خوش نیاید.

او کسی است که پیامبر خود را برای هدایت مردم فرستاد، با دینی درست و بر حق، تا او را بر همه دین‌ها پیروز گرداند، هر چند مشرکان را خوش نیاید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بسیاری از خبرها و راهبان اموال مردم را به ناشایست می‌خورند و دیگران را از راه خدا باز می‌دارند. و کسانی را که زر و سیم می‌اندوزند و در راه خدا انفاقش نمی‌کنند، به عذابی دردآور بشارت ده؛

روزی که در آتش جهنم گداخته شود و پیشانی و پهلو و پشتشان را با آن داغ کنند. این است آن چیزی که برای خود اندوخته بودید. حال طعم اندوخته خویش را بچشید.

شمار ماه‌ها در نزد خدا، در کتاب خدا از آن روز که آسمانها و زمین را بیافریده، دوازده است. چهار ماه، ماه‌های حرامند. این است شیوه درست. در آن ماه‌ها بر خویشتن ستم نکنید. و همچنان که مشرکان همگی به جنگ شما برخاستند، همگی به جنگ ایشان برخیزید. و بدانید که خدا با پرهیزگاران است.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِّيُوَاطِّئُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتِلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ

إِلَّا تَنْفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلَ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّهُ شَيْءًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا أَثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى وَالْكَلِمَةُ اللَّهُ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

به تأخیر افکندن ماه‌های حرام، افزونی در کفر است و موجب گمراهی کافران. آنان یک سال آن ماه را حلال می‌شمردند و یک سال حرام، تا با آن شمار که خدا حرام کرده است توافق یابند. پس آنچه را که خدا حرام کرده حلال می‌شمارند. کردار ناپسندشان در نظرشان آراسته گردیده و خدا کافران را هدایت نمی‌کند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چیست که چون به شما گویند که برای جنگ در راه خدا بسیج شوید، گویی به زمین می‌چسبید؟ آیا به جای زندگی اخروی به زندگی دنیا راضی شده‌اید؟ متاع این دنیا در برابر متاع آخرت جز اندکی هیچ نیست.

اگر به جنگ بسیج نشوید خدا شما را به شکنجه‌ای دردناک عذاب می‌کند و قوم دیگری را به جای شما برمی‌گزیند و به خدا نیز زبانی نمی‌رسانید که خدا بر هر کاری تواناست.

اگر شما یاریش نکنید، آنگاه که کافران بیرونش کردند، خدا یاریش کرد. یکی از آن دو به هنگامی که در غار بودند به رفیقش می‌گفت: اندوهگین مباش، خدا با ماست. خدا به دلش آرامش بخشید و با لشکرهایی که شما آن را نمی‌دیدید تأییدش کرد. و کلام کافران را پست گردانید، زیرا کلام خدا بالاست و خدا پیروزمند و حکیم است.

أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

به جنگ بروید خواه بر شما آسان باشد خواه دشوار، و با مال و جان خویش در راه خدا جهاد کنید. اگر بدانید خیر شما در این است.

لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ وَلَكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ السُّجَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَوِ اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

اگر متاعی دست‌یافتنی بود یا سفری بود نه چندان دراز، از پی تو می‌آمدند، ولی اکنون که راه دراز شده است پی‌مودنش را دشوار می‌انگارند. و به خدا قسم می‌خورند که اگر می‌توانستیم همراه شما بیرون می‌آمدیم. اینان تن به هلاکت می‌سپارند. خدا می‌داند که دروغ می‌گویند.

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَاذِبِينَ

خدایت عفو کند. چرا به آنان اذن ماندن دادی؟ می‌بایست آنها که راست می‌گفتند آشکار شوند و تو دروغگویان را هم بشناسی.

لَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ

آنان که به خدا و روز قیامت ایمان دارند هرگز برای جهادکردن با مال و جانشان از تو رخصت نمی‌خواهند و خدا پرهیزگاران را می‌شناسد.

إِنَّمَا يَسْتَعِذُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ

کسانی که به خدا و روز قیامت ایمان ندارند و دلهایشان را شک فرا گرفته است و این شک آنها را به تردید افکنده است، از تو رخصت می‌خواهند.

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ

اگر می‌خواستند که به جنگ بیرون شوند برای خویش ساز و برگی آماده کرده بودند، ولی خدا بسیج آنان را ناخوش داشت و از جنگشان باز داشت و به ایشان گفته شد که همراه کسانی که باید در خانه بنشینند در خانه بنشینید.

لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَالَكُمْ يَبْغُونَكُمُ الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ

اگر با شما به جنگ بیرون آمده بودند، چیزی جز اضطراب به شما نمی‌افزودند، و تا فتنه‌انگیزی کنند و برای دشمنان به جاسوسی پردازند در میان شما رخنه می‌کردند، و خدا به ستمکاران آگاه است.

لَقَدْ أَتَبَعُوا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَافِرُونَ

پیش از این هم فتنه‌گری می‌کردند و کارها را برای تو واژگونه جلوه می‌دادند تا آنگاه که حق فراز آمد و فرمان خداوند آشکار شد، در حالی که از آن کراحت داشتند.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ أُنْذِنَ لِي وَلَا تَفْتِنِي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا ۚ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

بعضی از آنان می‌گویند: مرا رخصت ده و به گناه مینداز. آگاه باش که اینان خود در گناه افتاده‌اند و جهنم بر کافران احاطه دارد.

إِنْ تُصِْبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِْبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُونَ

اگر خبری به تو رسد اندوهگینشان سازد، و اگر به تو مصیبتی رسد می‌گویند: ما چاره کار خویش پیش از این اندیشیده‌ایم. آنگاه شادمان باز می‌گردند.

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

بگو: مصیبتی جز آنچه خدا برای ما مقرر کرده است به ما نخواهد رسید. او مولای ماست و مؤمنان بر خدا توکل کنند.

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ ۖ وَنَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِّنْ عِنْدِهِ ۚ أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ

بگو: آیا جز یکی از آن دو نیکی، انتظار چیز دیگری را برای ما دارید؟ ولی ما منتظریم که عذاب خدا، یا از جانب او یا به دست ما به شما برسد. پس شما منتظر باشید ما نیز با شما منتظر می‌مانیم.

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنِّكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ

بگو: خدا از شما نمی‌پذیرد، چه از روی رضا انفاق کنید چه از روی کراحت، زیرا مردمی نافرمان هستید.

وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقَبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ ۚ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ

هیچ چیز مانع قبول انفاق‌هایشان نشده مگر آنکه به خدا و پیامبرش ایمان نیاورده‌اند و جز با بی‌میلی به نماز حاضر نمی‌شوند و جز به کراحت انفاق نمی‌کنند.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ وَمَا هُمْ مِنْكُمْ وَلَكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرُقُونَ

لَوْ يَجِدُونَ مَلَجًا أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مُدْخَلًا لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ
يَجْمَحُونَ

وَمِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا
وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ
سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ

إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ عَلَيْهَا
وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا
مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

دارایی و فرزندانیشان تو را به اعجاب نیفکند. جز این نیست
که خدا می‌خواهد به آنها در این دنیا عذابشان کند و در
حالی که هنوز کافرند جانشان برآید.

به خدا سوگند می‌خورند که از شما نیستند و حال آنکه از شما
نیستند، اینان از شما بی‌مانند.

اگر پناهگاه یا غار یا نهانگاهی می‌یافتند، شتابان بدان جا
روی می‌آوردند.

بعضی از ایشان تو را در تقسیم صدقات به بیداد متهم
می‌کنند، اگر به آنها عطا کنند خشنود می‌شوند و اگر عطا
نکنند خشم می‌گیرند.

چه می‌شود اگر به آنچه خدا و پیامبرش به آنان عطا می‌کند
خشنود باشند و بگویند: خدا ما را پس است و خدا و
پیامبرش ما را از فضل خویش بی‌نصیب نخواهند گذاشت و
ما به خدا رغبت می‌ورزیم؟

صدقات برای فقیران است و مسکینان و کارگزاران
جمع‌آوری آن. و نیز برای به دست آوردن دل مخالفان و آزاد
کردن بندگان و قرضداران و انفاق در راه خدا و مسافران
نیازمند و آن فریضه‌ای است از جانب خدا. و خدا دانا و
حکیم است.

بعضی از ایشان پیامبر را می‌آزارند و می‌گویند که او به
سخن هر کس گوش می‌دهد. بگو: او برای شما شنونده
سخن خیر است. به خدا ایمان دارد و مؤمنان را باور دارد، و
رحمتی است برای آنهایی که ایمان آورده‌اند. و آنان که
رسول خدا را بی‌آزارند به شکنجه‌ای دردآور گرفتار خواهند
شد.

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ

در برابر شما به خدا سوگند می‌خورند تا خشنودتان سازند و حال آنکه اگر ایمان آورده‌اند شایسته‌تر است که خدا و رسولش را خشنود سازند.

۶۳

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَلِيدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ

آیا نمی‌دانند که هر کس که با خدا و پیامبرش مخالفت می‌ورزد جاودانه در آتش جهنم خواهد بود و این رسوایی بزرگی است؟

۶۴

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزُّوْا إِنَّ اللَّهَ مُحَرِّجُ مَا تَحْذَرُونَ

منافقان می‌ترسند که مباد از آسمان در باره آنها سوره‌ای نازل شود و از آنچه در دل نهفته‌اند با خبرشان سازد. بگو: مسخره کنید، که خدا آنچه را که از آن می‌ترسید آشکار خواهد ساخت.

۶۵

وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ

اگر از آنها بپرسی که چه می‌کردید؟ می‌گویند: ما با هم حرف می‌زدیم و بازی می‌کردیم. بگو: آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می‌کردید؟

۶۶

لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفَ عَنْ طَآئِفَةٍ مِّنْكُمْ نُعَذِّبْ طَآئِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ

عذر می‌آورید. پس از ایمان، کافر شده‌اید. اگر از تقصیر گروهی از شما بگذریم گروه دیگر را که مجرم بوده‌اند عذاب خواهیم کرد.

۶۷
۱۶۴

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُم مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

مردان منافق و زنان منافق، همه همانند یکدیگرند. به کارهای زشت فرمان می‌دهند و از کارهای نیک جلو می‌گیرند و مشت خود را از انفاق در راه خدا می‌بندند. خدا را فراموش کرده‌اند. خدا نیز ایشان را فراموش کرده است، زیرا منافقان نافرمانانند.

۶۸

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

خدا به مردان منافق و زنان منافق و کافران وعده آتش جهنم داده است. در آن جاودانه‌اند. همین برایشان بس است. لعنت خدا بر آنها باد و به عذابی پایدار گرفتار خواهند شد.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَكَثَرُوا مَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا
اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضْتُمْ كَالَّذِي
خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَلُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

همانند کسانی که پیش از شما بودند، با نیروی بیشتر و دارایی و فرزندان بیشتر. ایشان از نصیب خویش بهره‌مند شدند. شما نیز از نصیب خویش بهره‌مند شده‌اید، همچنان که کسانی که پیش از شما بوده‌اند، از نصیب خویش بهره‌مند شده بودند. شما سخنان ناپسند گفتید، همچنان که ایشان سخن ناپسند می‌گفتند. اعمال آنان در دنیا و آخرت ناچیز گردید و زیانمند شدند.

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمُ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ
يَظْلِمُونَ

آیا خبر کسانی که پیش از آنها بوده‌اند چون قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین و مؤتفکه را نشنیده‌اند که پیامبران‌شان با نشانه‌های آشکار بر آنها مبعوث شدند؟ خدا به آنها ستم نمی‌کرد، آنان خود بر خود ستم می‌کردند.

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ
بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ
اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

مردان مؤمن و زنان مؤمن دوستان یکدیگرند. به نیکی فرمان می‌دهند و از ناشایست باز می‌دارند، و نماز می‌گذارند و زکات می‌دهند و از خدا و پیامبرش فرمانبرداری می‌کنند. خدا اینان را رحمت خواهد کرد، خدا پیروزمند و حکیم است.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

خدا به مردان مؤمن و زنان مؤمن بهشتی را وعده داده است که جویها در آن جاری است، و بهشتیان همواره در آنجاوند و نیز خانه‌هایی نیکو در بهشت جاوید. ولی خشنودی خدا از همه برتر است که پیروزی بزرگ، خشنودی خداوند است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وِبِئْسَ الْمَصِيرُ

ای پیامبر، با کافران و منافقان جنگ و با آنان به شدت رفتار کن، جایگاهشان جهنم است که بد سرانجامی است.

۷۴

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا
بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ أُولُو بِمَا لَمْ يَنْأَلُوا وَمَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ
يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
فِي الْأَرْضِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

به خدا سوگند می‌خورند که نگفته‌اند، ولی کلمه کفر را بر زبان رانده‌اند. و پس از آنکه اسلام آورده بودند کافر شده‌اند. و قصد کاری کردند، اما بدان نایل نشدند. عیبجوییشان از آن روست که خدا و پیامبرش از غنایم بی‌نیازشان کردند. پس اگر توبه کنند خیرشان در آن است، و اگر رویگردان شوند خدا به عذاب دردناکی در دنیا و آخرت معذبشان خواهد کرد و آنها را در روی زمین نه دوستداری خواهد بود و نه مددکاری.

۷۵
حزب
۸۰

وَمِنْهُمْ مَّنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَيْنَ عَاتِنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ
وَلَنَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ

بعضی از آنها با خدا پیمان بستند که اگر از فضل خود مالی نصیبمان کند، زکات می‌دهیم و در زمره صالحان درمی‌آییم.

۷۶

فَلَمَّا عَاتَبَهُمُ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُّعْرِضُونَ

چون خدا از فضل خود مالی نصیبشان کرد، بخل ورزیدند و به اعراض بازگشتند.

۷۷

فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ
مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ

و از آن پس تا روزی که همراه با آن خلف وعده با خدا و آن دروغها که می‌گفتند با او ملاقات کنند، دلهایشان را جای نفاق ساخت.

۷۸

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ عَلَّامُ
الْغُيُوبِ

آیا نمی‌دانند که خدا راز دل ایشان را می‌داند و از پچ‌پچ کردنشان آگاه است؟ زیرا اوست که دانای نهانهاست.

۷۹

الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ
وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ
مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

خداوند به استهزا می‌گیرد کسانی را که بر مؤمنانی که به رغبت صدقه می‌دهند و بیش از استطاعت خویش چیزی نمی‌یابند، عیب می‌گیرند و مسخره‌شان می‌کنند. و ایشان را عذابی دردآور است.

أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

می‌خواهی برایشان آمرزش بخواه می‌خواهی آمرزش نخواه، اگر هفتاد بار هم برایشان آمرزش بخوای خدایشان نخواهد آمرزید، زیرا به خدا و پیامبرش ایمان ندارند و خدا مردم نافرمان را هدایت نمی‌کند.

فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

آنان که در خانه نشسته‌اند و از همراهی با رسول خدا تخلف ورزیده‌اند خوشحالند. جهاد با مال و جان خویش را، در راه خدا، ناخوش شمردند و گفتند: در هوای گرم به جنگ نروید. اگر می‌فهمند بگو: گرمای آتش جهنم بیشتر است.

فَلْيُضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

به سزای اعمالی که انجام داده‌اند باید که اندک بخندند و فراوان بگریند.

فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَعْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَلِيفِينَ

اگر خدا تو را از جنگ بازگردانید و با گروهی از ایشان دیدار کردی و از تو خواستند که برای جنگ دیگر بیرون آیند، بگو: شما هرگز با من به جنگ بیرون نخواهید شد و همراه من با هیچ دشمنی نبرد نخواهید کرد، زیرا شما از نخست به نشستن در خانه خشنود بوده‌اید. پس اکنون هم با آنان که از فرمان تخلف کرده‌اند در خانه بمانید.

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَسِقُونَ

چون بمیرند، بر هیچ یک از آنان نماز مکن و بر قبرشان مایست. اینان به خدا و رسولش کافر شده‌اند و نافرمان مرده‌اند.

وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ

اموال و اولادشان به اعجابت نیفکند، خدا می‌خواهد به سبب آنها در دنیا عذابشان کند و در عین کفر جان بسپارند.

وَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَعْذَنَكَ أُولُوا الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ

چون سوره‌ای نازل شد که به خدا ایمان بیاورید و با پیامبرش به جنگ بروید، توانگران‌شان از تو رخصت خواستند و گفتند: ما را بگذار، تا با آنهایی که باید در خانه نشینند در خانه بنشینیم.

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

لَكِنَّ الرُّسُولَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَعِذُّونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

بدان راضی شده‌اند که قرین خانه‌نشینان باشند، بر دل‌هایشان مهر نهاده شده و نمی‌فهمند.

ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده‌اند با مال و جان خود در راه خدا جهاد کردند. نیکبها از آن آنهاست و آنها‌یند که رستگار‌انند.

خدا برایشان بهشت‌هایی که جویها در آن روان است و در آنجا جاویدانند، آماده کرده است. این است رستگاری بزرگ.

گروهی از عرب‌های بادیه‌نشین آمدند و عذر آوردند تا آنها را رخصت دهند که به جنگ نروند و آنها‌یی که به خدا و پیامبرش دروغ گفته بودند، در خانه نشستند. زودا که به کافران‌شان عذاب‌ی دردآور خواهد رسید.

بر ناتوانان و بیماران و آنان که هزینه خویش نمی‌یابند، هرگاه در عمل برای خدا و پیامبرش اخلاص ورزند گناهی نیست اگر به جنگ نیایند؛ که بر نیکوکارن هیچ گونه عتابی نیست و خدا آمرزنده و مهربان است.

و نیز بر آنان که نزد تو آمدند تا ساز و برگ نبردشان دهی و تو گفتی که ساز و برگی ندارم و آنها برای خرج کردن هیچ نیافتند و اشک‌ریزان و محزون بازگشتند، گناهی نیست.

خشم و عذاب خدا بر کسانی است که در عین توانگری از تو رخصت می‌خواهند و بدان خشنودند که با خانه‌نشینان در خانه بمانند. خدا دل‌هایشان را مهر بر نهاده است که نمی‌دانند.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ
تُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ
عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

چون شما به نزدشان بازگردید، می‌آیند و عذر می‌آورند.
بگو: عذر می‌آورید؛ گفتارتان را باور نداریم که خدا ما را از
اخبار شما آگاه کرده است. زودا که خدا و پیامبرش به
اعمال شما خواهند رسید. آنگاه شما را نزد آن خداوندی که
دانای نهان و آشکار است می‌برند تا از نتیجه اعمالتان
آگاهتان سازد.

سَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لَكُمْ إِذَا أُنْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لَتُعَرِّضُوا عَنْهُمْ
فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءُ بِمَا
كَانُوا يَكْسِبُونَ

چون به نزدشان باز گردید، برایتان سوگند می‌خورند تا از
خطایشان درگذرید. از ایشان اعراض کنید که مردمی
پلیدند و به خاطر اعمالشان جای در جهنم دارند.

يَحْلِفُونَ لَكُمْ لَتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنْ تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ

برایتان سوگند می‌خورند تا از آنان خشنود شوید. اگر شما
هم خشنود شوید، خدا از این مردم نافرمان خشنود نخواهد
شد.

الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا
أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

عربهای بادیه‌نشین کافرتر و منافق‌تر از دیگرانند و به
بی‌خبری از احکامی که خدا بر پیامبرش نازل کرده است
سزاوارترند. و خدا دانا و حکیم است.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ
الدَّوَابِّرَ عَلَيْهِمْ دَايِرَةُ السَّوْءِ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

پاره‌ای از عربهای بادیه‌نشین آنچه را که خرج می‌کنند چون
گرامتی می‌پندارند و منتظرند تا به شما حوادثی برسد.
حوادث بد بر خودشان باد و خدا شنوا و داناست.

وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا
يُنْفِقُ قُرْبَتٍ عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۚ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ
سَيَدْخِلُهمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

و پاره‌ای از عربهای بادیه‌نشین به خدا و روز قیامت ایمان
دارند و آنچه را که خرج می‌کنند برای نزدیک شدن به خدا و
به خاطر دعای پیامبر خرج می‌کنند. بدانید که همین سبب
نزدیکی‌شان به خدا خواهد شد و خدا به رحمت خویش
داخلشان خواهد کرد، زیرا آمرزنده و مهربان است.

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ مُنْفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ
الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ
سَنُعَذِّبُهُمْ مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يَرُدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ

وَعَاخِرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَعَاخِرَ
سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ
عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ
الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ
وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ

وَعَاخِرُونَ مُرْجُونَ لَأَمْرِ اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ
عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

از آن گروه نخستین از مهاجرین و انصار که پیشقدم شدند
و آنان که به نیکی از پی‌شان رفتند، خدا خشنود است و
ایشان نیز از خدا خشنودند. برایشان بهشتیایی که در آنها
نهرها جاری است و همیشه در آنجا خواهند بود، آماده کرده
است. این است کامیابی بزرگ.

گروهی از عربهای بادیه‌نشین که گرد شما را گرفته‌اند
منافقند و گروهی از مردم مدینه نیز در نفاق اصرار
می‌ورزند. تو آنها را نمی‌شناسی، ما می‌شناسیمشان و دو بار
عذابشان خواهیم کرد و به عذاب بزرگ گرفتار می‌شوند.

و گروهی دیگر به گناه خود اعتراف کردند که اعمال نیکو را
با کارهای زشت آمیخته‌اند. شاید خدا توبه‌شان را بپذیرد،
زیرا خدا آمرزنده و مهربان است.

از داراییهایشان صدقه بستان تا آنان را پاک و منزه سازی و
برایشان دعا کن، زیرا دعای تو مایه آرامش آنهاست، و خدا
شنوا و داناست.

آیا هنوز ندانسته‌اند که خداست که توبه بندگان را
می‌پذیرد و صدقات را می‌ستاند، و خداست که توبه‌پذیر و
مهربان است؟

بگو: عمل کنید، خدا و پیامبرش و مؤمنان اعمال شما را
خواهند دید و شما به نزد دانای نهان و آشکارا بازگردانده
می‌شوید و او از اعمالتان آگاهتان خواهد کرد.

و گروهی دیگر به مشیت خداوند واگذاشته شده‌اند، که یا
عذابشان می‌کند یا توبه‌شان را می‌پذیرد. و خدا دانا و حکیم
است.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
الْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
وَلِيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
لَكَاذِبُونَ

۹
توبه
۱۰۷
۱۲۹

لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ
أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ
يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ

۱۰۸

أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ
مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

۱۰۹

لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ
قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۱۰

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَىٰ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمْ
الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعَدًا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِعَهْدِهِ مِنْ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ
وَذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۱۱۱
حزب
۸۲
۱۶۹

خدا شهادت می‌دهد: آنهایی که مسجدی می‌سازند تا به
مؤمنان زیان رسانند و میانشان کفر و تفرقه اندازند و تا
برای کسانی که می‌خواهند با خدا و پیامبرش جنگ کنند
کمینگاهی باشد، آنگاه سوگند می‌خورند که ما را قصدی جز
نیکوکاری نبوده است؛ دروغ می‌گویند.

هرگز در آن مسجد نمازگزار. مسجدی که از روز نخست بر
پرهیزگاری بنیان شده شایسته‌تر است که در آنجا نماز کنی.
در آنجا مردانی هستند که دوست دارند پاکیزه باشند، زیرا
خدا پاکیزگان را دوست دارد.

آیا کسی که بنیان مسجد را بر ترس از خدا و خشنودی او
نهاده بهتر است، یا آن کسی که بنیان مسجد را بر کناره
سیلگاهی که آب زیر آن را شسته باشد نهاده است تا با او
در آتش جهنم سرنگون گردد؟ و خدا مردم ستمگر را
هدایت نمی‌کند.

آن بنا که برآورده‌اند همواره مایه تشویش در دلشان
خواهد بود تا آن هنگام که دلشان پاره پاره گردد. و خداوند
دانا و حکیم است.

خدا از مؤمنان جانها و مالهایشان را خرید، تا بهشت از آنان
باشد. در راه خدا جنگ می‌کنند، چه بکشند یا کشته شوند
و وعده‌ای که خدا در تورات و انجیل و قرآن داده است به حق
بر عهده اوست. و چه کسی بهتر از خدا به عهد خود وفا
خواهد کرد؟ بدین خرید و فروخت که کرده‌اید شاد باشید
که کامیابی بزرگی است.

التَّائِبُونَ الْعَبِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّائِحُونَ الرَّاكِعُونَ
السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَالْحَافِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

توبه‌کنندگانند، پرستندگانند، ستاینندگانند، روزه‌دارانند، رکوع کنندگانند، سجده‌کنندگانند، امر کنندگان به معروف و نهی کنندگان از منکرند و حافظان حدود خدایند. و مؤمنان را بشارت ده.

مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ
كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

نباید پیامبر و کسانی که ایمان آورده‌اند برای مشرکان هر چند از خویشاوندان باشند - پس از آنکه دانستند که به جهنم می‌روند - طلب آمرزش کنند.

وَمَا كَانَ أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَنْ مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَا
إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ عَدُوٌّ لِلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ

آمرزش خواستن ابراهیم برای پدرش، نبود مگر به خاطر وعده‌ای که به او داده بود. و چون برای او آشکار شد که پدرش دشمن خداست، از او بی‌زاری جست. زیرا ابراهیم بسیار خدای‌ترس و بردبار بود.

وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَاهُمْ حَتَّىٰ يُبَيِّنَ لَهُمْ
مَا يَتَّقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خدا قومی را که هدایت کرده است گمراه نمی‌خواهد، تا برایشان روشن کند که از چه چیز باید بپرهیزند، که خدا بر هر چیزی داناست.

إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَمَا
لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن خداست. زنده می‌کند و می‌میراند و شما را جز خدا دوستدار و یاور نیست.

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ
فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

خدا، توبه پیامبر و مهاجرین و انصار را که در آن ساعت عسرت همراه او بودند، از آن پس که نزدیک بود که گروهی را دل از جنگ بگردد، پذیرفت. توبه‌شان پذیرفت، زیرا به ایشان رئوف و مهربان است.

وَعَلَى الثَّلَاثَةِ الَّذِينَ خُلِفُوا حَتَّىٰ إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَن لَّا مَلْجَأَ
مِنَ اللَّهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ
التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

۹
توبه
۱۱۸
/۱۲۹

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ

۱۱۹
۱۷۰

مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ أَن
يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ
نَفْسِهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ وَلَا
مُحْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَطْئُونَ مَوْطِئًا يَغِيظُ الْكُفَّارَ
وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَّيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ
إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ

۱۲۰

وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا
إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۲۱

وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ
مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا
رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

۱۲۲
حزب
۸۳

و نیز خدا پذیرفت توبه آن سه تن را که از جنگ تخلف
کرده بودند، تا آنگاه که زمین با همه گشادگیش بر آنها تنگ
شد و جان در تنشان نمی‌گنجید و خود دانستند که جز
خداوند هیچ پناهگاهی که بدان روی آورند ندارند. پس
خداوند توبه آنان بپذیرفت تا به او بازآیند، که توبه‌پذیر و
مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید و با
راستگویان باشید.

اهل مدینه و عربهای بادیه‌نشین اطراف آن را نرسد که از
همراهی با پیامبر خدا تخلف ورزند و نباید که از او به خود
پردازند. زیرا در راه خدا هیچ تشنگی به آنها چیره نشود یا
به رنج نیفتند یا به گرسنگی دچار نگردند یا قدمی که
کافران را خشمگین سازد برندارند یا به دشمن دستبرد
نزنند، مگر آنکه عمل صالحی برایشان نوشته شود، که خدا
پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌سازد.

و هیچ مالی چه اندک و چه بسیار خرج نکنند و از هیچ وادی
نگذرند، مگر آنکه به حسابشان نوشته شود، تا خدا
پاداششان دهد، چون پاداش نیکوترین کاری که
می‌کرده‌اند.

و بتوانند مؤمنان که همگی به سفر روند. چرا از هر گروهی
دسته‌ای به سفر نروند تا دانش دین خویش را بیاموزند و
چون بازگشتند مردم خود را هشدار دهند، باشد که از
زشتکاری حذر کنند؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ
وَلِيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، با کافرانی که نزدیک شمايند
جنگ کنید تا در شما شدت و درشتی يابند، و بدانيد که خدا
با پرهيزگاران است.

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَّن يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ
هَذِهِ ءِيمَنًا فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ إِيمَنًا وَهُمْ
يَسْتَبْشِرُونَ

و چون سوره‌ای نازل شود، بعضی مي‌پرسند: اين سوره به
ايمان کدام يک از شما درافزود؟ آنان که ايمان آورده‌اند به
ايمان‌شان افزوده شود، و خود شادمانی مي‌کنند.

وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَىٰ رِجْسِهِمْ
وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ

اما آنان که در دلهایشان مرضی است، جز انکاری بر
انکارشان نيفزود و همچنان کافر بمردند.

أَوَلَا يَرَوْنَ أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَّرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ لَا
يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ

آيا نمی‌بينند که در هر سال يک يا دو بار مورد آزمون واقع
مي‌شوند؟ ولي نه توبه مي‌کنند و نه پند مي‌گيرند.

وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَيْنَا
مِنْ أَحَدٍ ثُمَّ انْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا
يَفْقَهُونَ

و چون سوره‌ای نازل شود، بعضی به بعضی ديگر نگاه
مي‌کنند: آيا کسی شما را مي‌بيند؟ و باز مي‌گردند. خدا
دلهایشان را از ايمان منصرف ساخته، زيرا مردمی نافهمند.

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ
حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

هر آينه پيامبری از خود شما بر شما مبعوث شد، هر آنچه
شما را رنج مي‌دهد بر او گران می‌آيد. سخت به شما دلبسته
است و با مؤمنان رئوف و مهربان است.

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ
وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

اگر باز گردند بگو: خدا برای من کافی است، خدایی جز او
نيست، بر او توکل کردم و اوست پروردگار عرش بزرگ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف، لام، را. این است آیات کتاب به حکمت آمیخته.

۲

أَكَاَنَّ لِلنَّاسِ عَجَبًا أَنْ أَوْحَيْنَا إِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ
النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ
قَالَ الْكَافِرُونَ إِنَّ هَذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

آیا مردم در شگفتند از اینکه به مردی از خودشان وحی کردیم که مردم را بترسان و مؤمنان را بشارت ده که در نزد پروردگارشان پایگاهی رفیع دارند؟ کافران گفتند که این مرد آشکارا جادوگری است.

۳

إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُدِيرُ الْأَمْرَ مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا
مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ

پروردگار شما الله است که آسمانها و زمین را در شش روز بیافرید؛ سپس به عرش پرداخت؛ ترتیب کارها را از روی تدبیر بداد. جز به رخصت او شفاعت‌کننده‌ای نباشد. این است الله پروردگار شما. او را بپرستید. چرا پند نمی‌گیرید؟

۴

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا إِنَّهُ يَبْدُوهُ الْخَلْقَ ثُمَّ
يُعِيدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ بِالْقِسْطِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا
كَانُوا يَكْفُرُونَ

بازگشت همه شما به اوست. این به یقین وعده خداست. او مخلوقات را بیافریند. آنگاه آنان را به سوی خود بازگرداند، تا کسانی را که ایمان آورده و کار شایسته کرده‌اند از روی عدل پاداش دهد. و کافران را به جزای کفرشان شرابی است از آب جوشان و عذابی است دردآور.

۵

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُ مَنَازِلَ
لِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ مَا خَلَقَ اللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا
بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

اوست آن که خورشید را فروغ بخشید و ماه را منور ساخت و برایش منازل معین کرد تا از شمار سالها و حساب آگاه شوید. خدا همه اینها را جز به حق نیافرید و آیات را برای مردمی که می‌دانند به تفصیل بیان می‌کند.

۶

إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ

درآمد و شد شب و روز و آنچه خدا در آسمانها و زمین آفریده است برای پرهیزگاران عبرتهاست.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا
بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ

کسانی که به دیدار ما امید ندارند و به زندگی دنیوی
خشنود شده و بدان آرامش یافته‌اند، و آنان که از آیات ما
بی‌خبرند،

أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ أَلَنَارٌ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

به کیفر کارهایی که می‌کرده‌اند، جایگاهشان جهنم است.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ
بِإِيمَانِهِمْ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

آنان را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند
پروردگارشان به سبب ایمانشان به بهشتهایی پر نعمت که
نهرهای آب در زیر پایشان جاری است هدایت می‌کند.

دَعْوُهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ
دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

در آنجا دعایشان این است: بار خدایا تو منزهی. و به هنگام
درو، سلام می‌گویند. و پایان دعایشان این است: سپاس
خدای را، آن پروردگار جهانیان.

وَلَوْ يُعَجِّلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَفَضَىٰ
إِلَيْهِمْ أَجَلُهُمْ فَنَذَرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ

اگر با همان شتاب که مردم برای خود خیر می‌طلبند خدا
برایشان شر می‌طلبید، مرگشان فرا رسیده بود. پس آنان را
که به دیدار ما امید ندارند، وامی‌گذاریم تا در گمراهی
خویش سرگردان بمانند.

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا
فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ
كَذَٰلِكَ زَيْنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

چون به آدمی گزند رسد، چه بر پهلو خفته باشد و چه
نشسته یا ایستاده ما را به دعا می‌خواند. و چون آن گزند را
از او دور سازیم، چنان می‌گذرد که گویی ما را برای دفع آن
گزند که به او رسیده بود هرگز نخوانده است. اعمال
اسرافکاران اینچنین در نظرشان آراسته شده است.

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِن قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ
الْمُجْرِمِينَ

و ما مردمی را که پیش از شما بودند چون ستم کردند و به
پیامبران‌شان که با دلایل روشن سوی ایشان آمده بودند
ایمان نمی‌آوردند، هلاک کردیم. مردم تبهکار را اینچنین
کیفر می‌دهیم.

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَ فِي الْأَرْضِ مِن بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ
كَيْفَ تَعْمَلُونَ

آنگاه شما را در روی زمین جانشین آنها گردانیدیم تا بنگریم
که چگونه عمل می‌کنید.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَتَأْتِنَا بِقُرْءَانٍ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَائِي نَفْسِي ۚ إِنَّ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ ۖ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۖ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ ۚ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

وَمَا كَانَ النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۖ فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ

چون آیات روشن ما بر آنان تلاوت شد، آنها که به دیدار ما امید ندارند گفتند: قرآنی جز این قرآن بیاور یا دگرگونش کن. بگو: مرا نرسد که آن را از سوی خود دگرگون کنم. هر چه به من وحی می‌شود پیرو همان هستم. می‌ترسم که اگر به پروردگارم عاصی شوم به عذاب آن روز بزرگ گرفتار آیم.

بگو: اگر خدا می‌خواست من آن را بر شما تلاوت نمی‌کردم و شما را از آن آگاه نمی‌ساختم. و پیش از این در میان شما عمری زیسته‌ام. چرا به عقل در نمی‌یابید؟

کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ می‌بندد، یا آیات او را دروغ می‌انگارد؟ هر آینه مجرمان رستگار نشوند.

سواى خدا چیزهایی را می‌پرستند که نه سودشان می‌رساند نه زیان. و می‌گویند: اینها شفیعان ما در نزد خدايند. بگو: آيا به خدا از چیزی خبر می‌دهيد که در زمین و آسمان از آن سراغی ندارد؟ خدا منزه است و از آنچه با او شریک می‌سازید، فراتر است.

مردم جز یک امت نبودند، میانشان اختلاف افتاد. و اگر نه آن سخنی بود که پیش از این از پروردگارت صادر گشته بود، در آنچه اختلاف می‌کنند داوری شده بود.

و می‌گویند: چرا از جانب پروردگارش معجزه‌ای بر او نازل نمی‌شود؟ بگو: علم غیب از آن خداست. انتظار بکشید. من نیز با شما منتظر می‌مانم.

وَإِذَا أَدْفَنَّا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسْتَهُمْ إِذَا لَهُمْ
مَكْرٌ فِيْ ءَايَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ
مَا تَمْكُرُونَ

هرگاه پس از گزندى که به مردم رسیده است رحمتى به
آنها بچشانيم، بينى که در آيات ما بدانديشى مىکنند. بگو:
مکر خدا سریعتر است؛ رسولان ما نیز، بدانديشيهای شما را
مىنويسند.

هُوَ الَّذِیْ يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي
الْفُلِكِ وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ
عَاصِفٌ وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ
بِهِمْ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَذِهِ
لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ

اوست که شما را در خشكى و در دريا سير مىدهد. تا آنگاه
که در کشتيهها هستند و باد موافق به حرکتشان مىآورد،
شادمانند. چون توفان فرا رسد و موج از هر سو بر آنها
ريزد، چنان که پندارند که در محاصره موج قرار گرفتهاند،
خدا را از روى اخلاص عقيدت بخوانند، که اگر ما را از اين
خطر برهانى از سپاسگزاران خواهيم بود.

فَلَمَّا أَنجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَأْتِيهَا
النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ثُمَّ
إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

چون خدا آنها را برهاند، بينى که در زمين به ناحق سرکشى
کنند. اى مردم، اين سرکشى به زيان خودتان است. تمتعى
است در اين زندگى دنيوى. آنگاه همه به نزد ما باز مىگرديد
تا از کارهايى که مىکردهايد آگاهتان سازيم.

إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ
بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا
أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَيَّنَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
عَلَيْهَا أَتَتْهَا أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن
لَّمْ تَعْنِ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

مثل اين زندگى دنيا مثل بارانى است که از آسمان نازل
کنيم، تا بدان هر گونه رستنيتها از زمين برويد، چه آنها که
آدميان مىخورند و چه آنها که چارپايان مىچرند. چون زمين
پيرايه خويش برگرفت و آراسته شد و مردمش پنداشتند
که خود قادر بر آن همه بودهاند، فرمان ما شب هنگام يا به
روز دررسد و چنان از بيخش برکنيم که گويى ديروز در آن
مکان هيچ چيز نبوده است. آيات را براى مردمى که
مىاندishند اينچنين تفصيل مىدهيم.

وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ

خداوند به سراى سلامت فرا مىخواند و هر که را بخواهد
به راه راست هدايت مىکند.

لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ ۖ وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنتُمْ وَشُرَكَائُكُمْ فَزَيَّلْنَا بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَائُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَا تَعْبُدُونَ

فَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِن كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغْفِيلِينَ

هُنَالِكَ تَبْلُوا كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ۖ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۖ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

كَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۷

۲۸

۲۹

۳۰

۳۱
۱۷۵ر

۳۲

۳۳

پاداش آنان که نیکی می‌کنند نیکی است و چیزی افزون بر آن. نه سیه‌روی شوند و نه خوار. اینان اهل بهشتند و در آن جاویدانند.

و برای آنان که مرتکب بدیها شوند، پاداش هر بدی همانند آن است و خواری بر آنها چیره می‌شود. کسی آنها را از خشم خدا نگه نمی‌دارد، چنان شوند که گویی صورتشان در پاره‌ای از شب تاریک پوشیده شده است. اینان اهل جهنمند و جاودانه در آن هستند.

و روزی همه آنها را در محشر گرد آوریم. سپس مشرکان را گوییم: شما و بت‌هایتان در مکان خود قرار بگیرید. سپس آنها را از یکدیگر جدا می‌کنیم و بت‌هایشان می‌گویند: شما هرگز ما را نمی‌پرستیده‌اید.

خدا به شهادت میان ما و شما کافی است که ما از پرستش شما هرگز آگاه نبوده‌ایم.

در آنجا هر کس هر چه کرده است پاداشش را خواهد دید و همه را به سوی خدا مولای حقیقی‌شان باز می‌گردانند و همه آن بتان که به باطل می‌پرستیدند نابود می‌شوند.

بگو: چه کسی از آسمان و زمین به شما روزی می‌دهد؟ کیست که شنوایی و بینایی می‌بخشد؟ زنده را از مرده پدید می‌آرد و مرده را از زنده و کارها را به سامان می‌آورد؟ خواهند گفت: الله. بگو: آیا پروا نمی‌کنید؟

این الله پروردگار حقیقی شماست، بعد از حقیقت جز گمراهی چیست؟ پس به کجا روی می‌آورید؟

پس سخن پروردگار تو درباره عصیانگران که گفت: اینان ایمان نمی‌آورند، به حقیقت پیوست.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلِ
اللَّهُ يَبْدُوُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ فَأَنَا تُوَفَّكُونَ

۳۵

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ قُلِ اللَّهُ
يَهْدِي لِلْحَقِّ أَفَمَن يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا
يَهْدِي إِلَّا أَنْ يُهْدَىٰ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۳۶

وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا إِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ
شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ

۳۷

وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَىٰ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ
تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ
مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۳۸

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ
اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۳۹

بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِيطُوا بِعِلْمِهِ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُ
كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الظَّالِمِينَ

۴۰

وَمِنْهُمْ مَن يُؤْمِنُ بِهِ وَمِنْهُمْ مَن لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِالْمُفْسِدِينَ

۴۱
۱۷۶ر

وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلٍ وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ بَرِيءُونَ
مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

۴۲

وَمِنْهُمْ مَن يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا
لَا يَعْقِلُونَ

بگو: آیا از این بتان شما کسی هست که چیزی را بیافریند،
و باز زنده کند؟ بگو: خدای یکتا مخلوقات را می‌آفریند و باز
زنده می‌کند. پس چگونه از حق منحرفتان می‌کنند؟

بگو: آیا از این بتان شما کسی هست که به حق راه نماید؟
بگو: خدا به حق راه می‌نماید. آیا آن که به حق راه می‌نماید
به متابعت سزاوارتر است یا آن که به حق راه نمی‌نماید و
خود نیز نیازمند هدایت است؟ شما را چه می‌شود؟ چگونه
حکم می‌کنید؟

بیشترشان فقط تابع گمانند، و گمان نمی‌تواند جای حق را
بگیرد. هر آینه خدا به کاری که می‌کنند آگاه است.

نشاید که این قرآن را جز به خدا نسبت کنند، بلکه تصدیق
چیزی است که پیش از آن آمده است و توضیح آن کتاب
است. شکی نیست که از جانب پروردگار جهانیان است.

می‌گویند که آن را به دروغ به خدا نسبت می‌کند. بگو: اگر
راست می‌گویید، جز خدا هر که را که می‌توانید به یاری
بخوانید و سوره‌ای همانند آن بیاورید.

چیزی را دروغ شمردند که به علم آن احاطه نیافته بودند و
هنوز از تأویل آن بی‌خبرند. کسانی که پیش از آنان بودند
نیز پیامبران را چنین به دروغ نسبت دادند. پس بنگر که
عاقبت کار ستمکاران چگونه بوده است.

برخی از ایشان بدان ایمان می‌آورند و برخی ایمان
نمی‌آورند. و پروردگار تو به مفسدان آگاه‌تر است.

اگر تو را به دروغ نسبت کردند، بگو: عمل من از آن من
است و عمل شما از آن شما. شما از کار من بیزارید و من از
کار شما بیزارم.

برخی از ایشان به تو گوش می‌دهند. آیا اگر درنیابند تو
می‌توانی کران را شنوا سازی؟

وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يُبْصِرُونَ

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ كَأَن لَّمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ

وَأَمَّا نُرِيَّتْكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيْتَكَ فَإِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللَّهُ شَهِيدٌ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولٌ فَإِذَا جَاءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي ضَرًّا وَلَا نَفْعًا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ لِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ ۚ إِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَلَا يَسْتَعْجِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنِ اتَّكُمُ عَذَابُهُ بَيِّنَاتًا أَوْ نَهَارًا مَّاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ الْمُجْرِمُونَ

أَنتُمْ إِذَا مَا وَقَعَ ءَامَنْتُمْ بِهِ ۚ ءَاَلَكُنَّ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

وَيَسْتَنْبِئُونَكَ أَحَقُّ هُوَ قُلْ إِي وَرَبِّي إِنَّهُوَ لَحَقُّ ۖ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

برخی از آنها به تو می‌نگرند. آیا اگر نبینند، تو می‌توانی کوران بی بصیرت را راه بنمایی؟

خداوند به مردم هیچ ستم نمی‌کند ولی مردم خود به خود ستم می‌کنند.

و روزی که خداوند آنان را در محشر گرد آورد، چنان که پنداری تنها ساعتی از روز درنگ کرده‌اند، یکدیگر را بشناسند. آنها که دیدار با خدا را دروغ می‌انگاشتند زیان دیده‌اند و هدایت نیافته‌اند.

یا پاره‌ای از چیزهایی را که به آنها وعده داده‌ایم به تو می‌نمایانیم یا تو را می‌میرانیم. بازگشت همه‌شان به نزد ماست و خدا به هر کاری که می‌کنند ناظر است.

هر امتی را پیامبری بود و چون پیامبرشان پیامد کارها میانشان به عدالت فیصله یافت و مورد ستم واقع نشدند.

می‌گویند: اگر راست می‌گویید، پس این وعده چه وقت خواهد بود؟

بگو: من درباره خود –جز آنچه خدا بخواهد– مالک هیچ سود و زبانی نیستم. مرگ هر امتی را زمانی معین است. چون زمانشان فرارسد، نه یک ساعت تأخیر کنند و نه یک ساعت پیش افتند.

بگو: چه می‌کنید اگر عذاب او به ناگاه شب‌هنگام یا به روز فرا رسد؟ گناهکاران چه چیز را اینچنین به شتاب می‌طلبند؟

آیا چون عذاب به وقوع پیوندد بدان ایمان می‌آورید؟ اکنون این همان چیزی است که فرا رسیدنش را به شتاب می‌خواستید.

آنگاه به ستمکاران گویند: عذاب جاوید را بچشید. آیا نه چنین است که در برابر اعمالتان کیفر می‌بینید؟

از تو خبر می‌گیرند که آیا حق است؟ بگو: آری؛ سوگند به پروردگارم که حق است و شما را یارای فرار از آن نیست.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ ۖ
وَأَسْرَوْا التَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ
وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَلَا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ
وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

هُوَ يُحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ
لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ ۖ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
يَجْمَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِّن رِّزْقٍ فَجَعَلْتُم مِّنْهُ
حَرَامًا وَحَلَلًا قُلْ ءَاللهُ أَذِنَ لَكُمْ ۖ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ

وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ
مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ وَمَا
يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ
وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

اگر هر گنهکاری صاحب همه روی زمین باشد، خواهد که
خود را بدان از عذاب بازخرد. و چون عذاب را بنگرند
پشیمانی خویش در دل نهان دارند. میانشان به عدالت حکم
شود و مورد ستم واقع نگردند.

بدانید که هر چه در آسمانها و زمین است از آن خداست. و
آگاه باشید که وعده خدا حق است، ولی بیشترشان
نمی‌دانند.

اوست که زنده می‌کند و می‌میراند و همه به سوی او
بازمی‌گردید.

ای مردم، برای شما از جانب پروردگارتان موعظه‌ای آمد و
شفایی برای آن بیماری که در دل دارید و راهنمایی و
رحمتی برای مؤمنان.

بگو: به فضل خدا و رحمت او شادمان شوند، زیرا این دو از
هر چه می‌اندوزند بهتر است.

بگو: آیا به رزقی که خدا برایتان نازل کرده است
نگریسته‌اید؟ بعضی را حرام شمردید و بعضی را حلال. بگو:
خدا به شما اجازه داده است یا به او دروغ می‌بندید؟

آنان که به خدا دروغ می‌بندند در باره روز قیامت چه گمان
کرده‌اند؟ خدا فضل خود را به مردمان ارزانی می‌دارد، ولی
بیشترینشان شکر نمی‌گویند.

در هر کاری که باشی، و هر چه از قرآن بخوانی و دست به
هر عملی که بزنی هنگامی که بدان می‌پردازی ما ناظر بر
شما هستیم. بر پروردگار تو حتی به مقدار ذره‌ای در زمین
و آسمانها پوشیده نیست. و هر چه کوچکتر از آن یا بزرگ‌تر
از آن باشد، در کتاب مبین نوشته شده است.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

آگاه باشید که بر دوستان خدا بیمی نیست و غمگین نمی‌شوند.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

کسانی را که ایمان آوردند و پرهیزگاری می‌کردند،

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

بشارت است ایشان را در دنیا و آخرت. سخن خدا دگرگون نمی‌شود. این است کامیابی بزرگ.

وَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

سخن آنان تو را محزون نسازد. عزت به تمامی از آن خداوند است. اوست که شنوا و داناست.

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ شُرَكَاءَ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

آگاه باشید که از آن خداست هر چه در آسمانها و زمین است و آنان که سوای خدا را شریکان می‌خوانند، جز از گمان خویش پیروی نمی‌کنند و جز دروغ نمی‌گویند.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

اوست که شب را برایتان پدید آورد تا در آن بیارامید و روز را پدید آورد تا در آن ببینید. در اینها برای مردمی که می‌شنوند عبرت‌هاست.

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحَنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ إِنَّ عِنْدَكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍ بِهَٰذَا أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفتند: خدا فرزندی برگزیده است. منزّه است. بی‌نیاز است. از آن اوست هر چه در آسمانها و زمین است. شما را بر آن سخن دلیلی نیست. چرا در باره خدا چیزهایی می‌گویید که به آن آگاه نیستید؟

قُلْ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

بگو: آنها که به خدا دروغ می‌بندند رستگار نمی‌شوند.

مَتَّعُ فِي الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ نَذِيقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ

برخورداری از دنیا، آنگاه بازگشتشان به سوی ما. سپس به کیفر کفرورزیدنشان عذابی سختشان می‌چشانیم.

وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦ يَتَقَوْمِۥ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُم مَّقَامِي وَتَذَكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ أَقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنظِرُونِ

فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍۭ إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُۥ فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَفًا وَاعْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا ۖ فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِۦ رَسُولًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِۦ مِنْ قَبْلُ ۚ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَٰٓئِهِۦ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ

قَالَ مُوسَىٰ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ ۖ أَسِحْرٌ هَٰذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتَنَّا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِۖ عَابَاۅنَا وَتَكُونُ لَكُمُ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ

برایشان داستان نوح را بخوان، آنگاه که به قوم خود گفت: ای قوم من، اگر درنگ‌کردن من در میان شما و یادآوری آیات خدا بر شما گران می‌آید، من بر خدا توکل می‌کنم، ساز و برگ خویش و بتانتان را گرد آورید چنان که هیچ چیز از کاری که می‌کنید بر شما پوشیده نباشد و به دشمنی من قدم به پیش نهید و مرا مهلت مدهید.

و اگر پشت کردید، من از شما هیچ پاداشی نخواسته‌ام، که پاداش من با خداست و من مأمور شده‌ام که از تسلیم‌شدگان باشم.

تکذیبش کردند و ما او و همراهانش را در کشتی برهانیدیم و آنان را جانشین پیشینیان ساختیم و کسانی را که آیات ما را دروغ می‌انگاشتند غرقه کردیم. پس بنگر که عاقبت بیم‌داده‌شدگان چگونه بود.

آنگاه پس از او پیامبرانی بر قومشان مبعوث کردیم و آنان دلیلهای روشن آوردند ولی مردم به آنچه پیش از آن تکذیبش کرده بودند، ایمان‌آورنده نبودند. بر دلهای تجاوزکاران اینچنین مهر می‌نهیم.

و پس از آنها موسی و هارون را همراه آیاتمان بر فرعون و مهران قومش مبعوث کردیم. و آنان سرکشی کردند و مردمی تبهکار بودند.

و چون حق از نزد ما به سوی ایشان آمد، گفتند که این جادویی آشکار است.

موسی گفت: آیا سخن حق را که اینک بر شما نازل شده است جادو می‌خوانید، و حال آنکه جادوگران رستگار نمی‌شوند؟

گفتند: آیا آمده‌ای تا ما را از آن آیین که پدرانمان را بر آن یافته‌ایم منصرف سازی تا در زمین سروری یابید؟ ولی ما به شما ایمان نمی‌آوریم.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ

چون جادوگران آمدند، موسی گفت: بیفکنید هر چه را که باید بیفکنید.

چون بیفکندند، موسی گفت: آنچه شما آورده‌اید جادوست و خدا آن را باطل خواهد ساخت، زیرا خدا کار مفسدان را به صلاح نمی‌آورد.

و خداوند با سخنان خود حق را به اثبات می‌رساند، اگر چه مجرمان را ناخوش آید.

از بیم آزار فرعون و مهتران قوم او، جز گروهی از آنها به موسی ایمان نیاوردند. و فرعون در زمین برتری می‌جست و او از گزافکاران بود.

موسی گفت: ای قوم من، اگر به خدا ایمان آورده‌اید و تسلیم فرمان هستید به او توکل کنید.

گفتند: بر خدا توکل کردیم، ای پروردگار ما، ما را مغلوب این مردم ستمکار مکن.

و به رحمت خود ما را از این کافران رهایی بخش.

به موسی و برادرش وحی کردیم که برای قوم خود در مصر خانه‌هایی مهیا کنید و خانه‌های خود را عبادتگاه سازید و نمازگزارید و مؤمنان را بشارت ده.

موسی گفت: ای پروردگار ما، به فرعون و مهتران قومش در این جهان زینت و اموال داده‌ای، ای پروردگار ما، تا دیگران را از طریق تو گمراه کنند. ای پروردگار ما، اموالشان را تباه ساز و دلشان را سخت کن. ایمان نمی‌آورند تا آنگاه که عذاب دردآور را بنگرند.

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ

فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ

وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ

فَمَا ءَامَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّن قَوْمِهِ عَلَىٰ خَوْفٍ مِّن فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَن يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ

وَقَالَ مُوسَىٰ يَقَوْمِ إِن كُنْتُمْ ءَامَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُّسْلِمِينَ

فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَجِّنَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ أَن تَبَوَّءَا لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ

وَقَالَ مُوسَىٰ رَبَّنَا إِنَّكَ ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَن سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَانِ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

وَجَازِنَا بِنِيِّ إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ
بَغِيًّا وَعَدَوْا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ
إِلَّا الَّذِي ءَامَنْتُ بِهِ بَنُوءَ إِسْرَءِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ

ءَالْتَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ خَلَفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ
كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَايَتِنَا لَغَافِلُونَ

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مَبُوءًا صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ
الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي
بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ
الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِءَايَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ
الْخَاسِرِينَ

إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ

وَلَوْ جَاءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

گفت: خواست شما اجابت شد، ثابت قدم باشید و از طریقه نادانان پیروی مکنید.

ما بنی اسرائیل را از دریا گذرانیدیم. فرعون و لشکریانش به قصد ستم و تعدی به تعقیبشان پرداختند. چون فرعون غرق می‌شد گفت: ایمان آوردم که هیچ خداوندی جز آن که بنی اسرائیل بدان ایمان آورده‌اند نیست، و من از تسلیم‌شدگانم.

آیا اکنون؟ و تو پیش از این عصیان می‌کردی و از مفسدان بودی.

امروز جسم تو را به بلندی می‌افکنیم تا برای آنان که پس از تو می‌مانند عبرتی باشی، و حال آنکه بسیاری از مردم از آیات ما غافلند.

هرآینه بنی اسرائیل را در مکانی نیکو جای دادیم و از طیبات روزیشان دادیم و تا آن هنگام که صاحب دانش نشده بودند اختلافی نداشتند. پروردگار تو در روز قیامت در آنچه اختلاف می‌کردند میانشان قضاوت خواهد کرد.

اگر در آنچه بر تو نازل کرده‌ایم در تردید هستی، از آنهایی که کتاب آسمانی پیش از تو را می‌خوانند بپرس. هرآینه حق است آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده است. پس نباید در شمار تردیدکنندگان باشی.

و از آنان که آیات خدا را تکذیب می‌کنند مباش، که در زمره زیان‌کنندگان باشی.

کسانی که سخن پروردگار تو درباره آنان تحقق یافته، ایمان نمی‌آورند،

– هر چند هر گونه معجزه‌ای بر آنان آشکار شود– تا آنگاه که عذاب دردآور را بنگرند.

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرِيَّةٌ ءَامَنْتَ فَنَفَعَهَا إِيْمَنُهَا إِلَّا قَوْمَ يُونُسَ
لَمَّا ءَامَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَأَمَنَّ مَن فِي الْأَرْضِ كُلَّهُمْ جَمِيعًا أَفَأَنْتَ
تُكْرِهَ النَّاسَ حَتَّىٰ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تُؤْمِنَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ

قُلِ أَنْظِرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْآيَاتُ
وَالنَّذْرُ عَن قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ

فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ إِلَّا مِثْلَ أَيَّامِ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِهِمْ قُلِ
فَأَنْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِّنَ الْمُنتَظِرِينَ

ثُمَّ نُنَجِّي رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نُنَاجِ
الْمُؤْمِنِينَ

قُلْ يَٰأَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنتُمْ فِي شَكٍّ مِّن دِينِي فَلَا أَعْبُدُ
الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَلَكِن أَعْبُدُ اللَّهَ الَّذِي
يَتَوَفَّاكُم وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

وَأَنْ أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِن
فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِّنَ الظَّالِمِينَ

چرا مردم هیچ قریه‌ای به هنگامی که ایمانشان سودشان
میداد ایمان نیاوردند مگر قوم یونس که چون ایمان
آوردند عذاب ذلت در دنیا را از آنان برداشتیم و تا هنگامی
که اجلشان فرا رسید از زندگی برخوردارشان کردیم.

اگر پروردگار تو بخواهد، همه کسانی که در روی زمینند
ایمان می‌آورند. آیا تو مردم را به اجبار وامی‌داری که ایمان
بیاورند؟

جز به اذن خدا هیچ کس را نرسد که ایمان بیاورد. و او
پلیدی را بر کسانی که خرد خویش به کار نمی‌بندند مقرر
می‌کند.

بگو: بنگرید که چه چیزهایی در آسمانها و زمین است. و این
آیات و هشدارها قومی را که ایمان نمی‌آورند سود نمی‌کند.

آیا جز این است که انتظار روزی را می‌کشند همانند
روزهایی که پیشینیانشان منتظرش بودند؟ بگو: انتظار
بکشید، که من نیز با شما منتظرم.

آنگاه پیامبرانمان و کسانی را که ایمان آورده‌اند می‌رهانیم.
زیرا بر ما فریضه است که مؤمنان را برهانیم.

بگو: ای مردم، اگر شما در دین من تردید دارید، من
چیزهایی را که به جای الله می‌پرستید نمی‌پرستم. من الله
را می‌پرستم که شما را می‌میراند و مأمور شده‌ام که از
مؤمنان باشم.

و به دین حنیف روی آور و از مشرکان مباش.

به جای الله، خدایانی را که نه به تو سود می‌رسانند و نه
زیان، مخوان. اگر چنین کنی، از ستمکاران خواهی بود.

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنِ اهْتَدَى فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخُصَّكَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ كِتَبٌ أَحْكَمْتُ ءَايَتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ

وَأَنْ أَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ كَبِيرٍ

إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

أَلَا إِنَّهُمْ يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

و اگر خدا به تو زبانی برساند، جز او کس دفع آن نتواند کرد. و اگر برای تو خیری بخواهد، هیچ کس فضل او را باز نتواند داشت. فضل خود را به هر کس از بندگانش که بخواهد می‌رساند و او آمرزنده و مهربان است.

بگو: ای مردم، پیام راستین از جانب پروردگارتان برایتان فرا رسید. پس هر کس که به راه راست هدایت یابد، هدایت به سود اوست. و هر که گمراه گردد، به زیان خویش به گمراهی افتاده است. و من عهده‌دار شما نیستم.

چیزی را که به تو وحی می‌شود پیروی کن و صبر کن تا خدا داوری کند که او بهترین داوران است.

الف، لام، را. کتابی است با آیاتی استوار و روشن از جانب حکیمی آگاه.

که جز خدای یکتا را نپرستید، من از جانب او بیم‌دهنده شما و نیز مژده‌دهنده‌ای برای شما هستم.

و نیز از پروردگارتان آمرزش بخواهید و به درگاهش توبه کنید، تا شما را از رزقی نیکو –تا آنگاه که مقرر است– برخوردار دهد. و هر شایسته انعامی را نعمت دهد. و اگر رویگردان شوید، بر شما از عذاب روز بزرگ بیمناکم.

بازگشتتان به خداست و او بر هر کاری تواناست.

آگاه باش که اینان صورت برمی گردانند تا راز دل خویش پنهان دارند، حال آنکه بدان هنگام که جامه‌های خود در سر می‌کشند خدا آشکار و نهانشان را می‌داند، زیرا او به راز دلها آگاه است.

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ

۷

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَلَئِنْ
قُلْتَ إِنَّكُمْ مَبْعُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

۸

وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِلَى أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَيَقُولَنَّ مَا
يَجْبِسُهُ ۚ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ
مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۹
۱۸۴

وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
لَيَكْفُرُ

۱۰

وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَاءٍ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ
السَّيِّئَاتُ عَنِّي ۚ إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ

۱۱

إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

۱۲

فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضُ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَضَائِقٌ بِهِ ۚ صَدْرُكَ أَنْ
يَقُولُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ ۚ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

هیچ جنبنده‌ای در روی زمین نیست، جز آنکه روزی او بر
عهده خداست، و موضع و مکانش را می‌داند، زیرا همه در
کتاب مبین آمده است.

اوست که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید و عرش او
بر روی آب بود. تا بیازماید کدام یک از شما به عمل نیکوتر
است. و اگر بگویی که بعد از مرگ زنده می‌شوی، کافران
گویند که این جز جادویی آشکار نیست.

و اگر چندی عذابشان را به تأخیر بيفکنیم می‌پرسند: چه
چیز مانع آن شده است؟ آگاه باشید چون عذابشان فرا
رسد، آن را باز نگردانند، و آنچه مسخره‌اش می‌کردند آنان
را در بر خواهد گرفت.

اگر به انسان رحمتی بپشانیم، آنگاه از او بازش گیریم،
مأیوس می‌شود و کفران می‌ورزد.

و اگر پس از سختی و رنج، نعمت و آسایشی به او بپشانیم،
می‌گوید: ناگواریها از من دور شده است. و در این حال،
شادمان است و فخر می‌فروشد،

مگر کسانی که شکیبایی ورزیدند و کارهای نیکو کردند، که
آمرزش و مزد بزرگ از آن آنهاست.

مباد که برخی از چیزهایی را که بر تو وحی کرده‌ایم واگذاری
و بدان دلتنگ باشی که می‌گویند: چرا گنجی بر او افکنده
نمی‌شود؟ و چرا فرشته‌ای همراه او نمی‌آید؟ جز این نیست
که تو بیم‌دهنده‌ای بیش نیستی و خداست که کارساز هر
چیزی است.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوْرٍ مِّثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

فَإِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ بِعِلْمِ اللَّهِ وَأَن لَّا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُّسْلِمُونَ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ
فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا
صَنَعُوا فِيهَا وَبَطِلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِنْ
قَبْلِهِ كَتَبَ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي
مِرْيَةٍ مِّنْهُ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
يُؤْمِنُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ
عَلَىٰ رَبِّهِمْ وَيَقُولُ أَلْأَشْهَدُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ

الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ
بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

یا آنکه می‌گویند که از خود برمی‌بافد و به دروغ به خدا
نسبتش می‌کند. بگو: اگر راست می‌گویید، جز خدا هر که را
که توانید به یاری بطلبید و ده سوره مانند آن به هم
بربافته، بیاورید.

پس اگر شما را اجابت نکردند، بدانید که قرآن به علم خدا
نازل شده و نیز هیچ خدایی جز او نیست. آیا تسلیم
می‌شوید؟

آنان که زندگی و زینت این دنیا را بخواهند، پس همه مزد
کردارشان را در این جهان می‌دهیم و در آن نقصانی
نمی‌بینند.

اینان کسانی هستند که در آخرت جز آتش نصیبی ندارند و
هر چه کرده‌اند ناچیز شود و هر چه به جای آورده‌اند باطل
است.

آیا آن کس که از جانب پروردگار خویش دلیلی روشن دارد
و زبانش بدان گویاست و پیش از این کتاب موسی که خود
پیشوا و رحمتی بوده است بدان شهادت داده، با آن کس که
دلیلی ندارد برابر است؟ ایشان به آن کتاب روشن ایمان
می‌آورند. و هر گروه دیگری که به او کافر شود، جایگاهش
در آتش است. در آن شک مکن، که حق است و از جانب
پروردگارت آمده است. ولی بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند.

چه کس ستمکارتر از آن کسی است که به خدا دروغ
می‌بندد؟ اینان را به پروردگارشان عرضه خواهند داشت و
شاهدان گواهی خواهند داد که اینانند که بر پروردگارشان
دروغ می‌بسته‌اند. هان، لعنت خدا بر ستمکاران باد؛

آنان که مردم را از راه خدا بازمی‌دارند و راه خدا را منحرف
می‌خواهند و به آخرت ایمان ندارند؛

أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ يُضْعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ

أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۱

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ

۲۲

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۲۳

مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ وَالْأَصْمَىٰ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

۲۴
حزب
۹۰

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦٓ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

۲۵
۱۸۵ر

أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمُ عَذَابَ يَوْمِٓ الْأَلَمِ

۲۶

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِۦٓ مَا نَرَكَ إِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرَكَ أَتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُم كَذِبِينَ

۲۷

قَالَ يَقَوْمِ ارْعَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتِلْنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِۦ فَعَمِيتَ عَلَيْكُمُ أَنْزِلْ مُكْثُمُوهَا وَأَنْتُمْ لَهَا كَاهِنُونَ

۲۸

اینان نمی‌توانند در روی زمین از خدای بگریزند و جز او هیچ یآوری ندارند، عذابشان مضاعف می‌شود. نه توان شنیدن داشته‌اند و نه توان دیدن.

اینان به خویشتن زیان رسانیدند و آنچه را که به دروغ خدا می‌خواندند از دست داده‌اند.

به ناچار در آخرت زیانکارترند.

کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند و در برابر پروردگارشان فروتنی نموده‌اند، اهل بهشتند و در آن جاویدانند.

مثل این دو گروه مثل کور و کر و بینا و شنواست. آیا این دو به مثل با هم برابرند؟ چرا پند نمی‌گیرید؟

و نوح را بر مردمش به پیامبری فرستادیم. گفت: من برای شما بیم‌دهنده‌ای آشکارم،

که جز خدای یکتا را نپرستید. زیرا از عذاب روز سخت قیامت بر شما بیمناکم.

مهتران قومش که کافر بودند گفتند: ما تو را جز انسانی همانند خویش نمی‌بینیم. و نمی‌بینیم که جز اراذل قوم از تو متابعت کنند. و نمی‌بینیم که شما را بر ما فضیلتی باشد، بلکه پنداریم که دروغ می‌گویید.

گفت: ای قوم من، چه می‌گویید اگر از پروردگارم حجتی به همراه داشته باشم و او مرا رحمت خویش ارزانی کرده باشد و شما از دیدن آن ناتوان باشید. آیا در حالی که خود نمی‌خواهید، شما را به اکراه به قبول آن واداریم؟

وَيَقَوْمٌ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَمَا
أَنَا بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلَقَوُا رَبَّهُمْ وَلَكِنَّي أَرَبُّكُمْ
قَوْمًا تَجْهَلُونَ

وَيَقَوْمٌ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا
أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي أَعْيُنُكُمْ لَنْ
يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي إِذَا لَمِنَ
الظَّالِمِينَ

قَالُوا يَنْوُحُ قَدْ جَدَلْتَنَا فَاكْثَرْتَ جِدْلَنَا فَأَتَيْنَا بِمَا تَعِدُنَا
إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ
اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتُهُ فَعَلَىٰ إِجْرَامِي وَأَنَا
بَرِيءٌ مِّمَّا تُجْرِمُونَ

وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

وَأَصْنَعِ الْفُلَكَ بِأَعْيُنِنَا وَوْحَيْنَا وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ
ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ

ای قوم من، در برابر تبلیغ رسالت خویش مالی از شما نمی‌طلبم. مزد من تنها با خداست. آنهایی را که ایمان آورده‌اند از خود نمی‌رانم؛ آنان با پروردگار خویش دیدار خواهند کرد. ولی می‌بینم که شما مردمی نادان هستید.

ای قوم من، اگر آنها را از خود برانم، چه کسی در قبال خدا مرا یاری خواهد کرد؟ آیا حقیقت را در نمی‌یابید؟

به شما نمی‌گویم که خزاین خدا در نزد من است. و علم غیب هم نمی‌دانم. و نمی‌گویم که فرشته هستم. و نمی‌گویم که خدا به آنان که شما به حقارت در آنها می‌نگرید خیر خود را عطا نکند. خدا به آنچه در دل‌های آنهاست آگاه‌تر است. اگر چنین کنم، از ستمکاران خواهم بود.

گفتند: ای نوح، با ما جدال کردی و بسیار هم جدال کردی. اگر راست می‌گویی، هر وعده‌ای که به ما داده‌ای بیاور.

گفت: خداست که اگر بخواهد آن وعده را آشکار می‌کند و شما از آن نتوانید گریخت.

و اگر خدا خواسته باشد که گمراهتان سازد، اگر من بخواهم شما را اندرز دهم، اندرزم سود نخواهد کرد. اوست پروردگار شما و همه بدو باز می‌گردید.

یا می‌گویند که آن را به خدا دروغ بسته است. بگو: اگر آن را به خدا دروغ بسته باشم، گناهش بر من است و من از گناهی که می‌کنید مُبرا هستم.

و به نوح وحی رسید که از قوم تو جز آن گروه که ایمان آورده‌اند، دیگر ایمان نخواهند آورد. از کردار آنان اندوهگین مباش.

کشتی را زیر نظر و الهام ما بساز و در باره این ستمکاران با من سخن مگوی، که همه غرقه‌اند.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكَلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ

فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ ءَامَنَ وَمَا ءَامَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرسِلُهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَبْنَىٰ أَرْكَبَ مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ

قَالَ سَآوِيَ إِلَىٰ جِبَلٍ يَْعَصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ

وَقِيلَ يٰنَارُ ائْبَلِي مَاءَكِ وَيَسْمَاءُ أَقْلِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَىٰ الْجُودِيِّ وَقِيلَ بُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ

نوح کشتی می‌ساخت و هر بار که مهتران قومش بر او می‌گذشتند مسخره‌اش می‌کردند. می‌گفت: اگر شما ما را مسخره می‌کنید، زودا که ما هم همانند شما مسخره‌تان خواهیم کرد.

به زودی خواهید دانست که عذاب بر که رسد و خوارش سازد و عذاب جاوید بر که فرود آید.

چون فرمان ما فراز آمد و تنور جوشید، گفتیم: از هر نر و ماده دو تا و نیز خاندان خود را در کشتی بنشان –مگر آن کس را که حکم در باره‌اش از پیش صادر شده باشد– و نیز آتھایی را که به تو ایمان آورده‌اند. و جز اندکی به او ایمان نیاورده بودند.

گفت: بر آن سوار شوید، که به نام خدا به راه افتد و به نام خدا بایستد. زیرا پروردگار من، آمرزنده و مهربان است.

کشتی آنان را در میان امواجی چون کوه می‌برد. نوح پسرش را که در گوشه‌ای ایستاده بود ندا داد: ای پسر، با ما سوار شو و با کافران مباش.

گفت: من بر سر کوهی که مرا از آب نکه دارد، جا خواهم گرفت. گفت: امروز هیچ نگهدارنده‌ای از فرمان خدا نیست مگر کسی را که بر او رحم آورد. ناگهان موج میان آن دو حایل گشت و او از غرق‌شدگان بود.

و گفته شد: ای زمین آب خود فروبر و ای آسمان بازایست. آب فروشد و کار به پایان آمد و کشتی بر کوه جودی قرار گرفت و ندا آمد که ای لعنت باد بر مردم ستمکاره.

نوح پروردگارش را ندا داد: ای پروردگار من، پسر من از خاندان من بود و وعده تو حق است و نیرومندترین حکم‌کنندگان تو هستی.

قَالَ يَنْوُحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ
فَلَا تَسْأَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَِّّي أَعْظُكَ أَنْ تَكُونَ
مِنَ الْجَاهِلِينَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَالَا تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُن مِّنَ الْخَسِرِينَ

قِيلَ يَنْوُحُ أَهْبِطْ بِسَلَامٍ مِنَّا وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ وَعَلَى أُمَمٍ
مِّمَّن مَّعَكَ وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
وَلَا قَوْمُكَ مِن قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ لِلْمُتَّقِينَ

وَإِلَى عَادِ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمُ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِّنْ
إِلَهِ غَيْرُهُ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ

يَقَوْمُ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَى الَّذِي
فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ

وَيَقَوْمُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
عَلَيْكُمْ مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَى قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
مُجْرِمِينَ

قَالُوا يَهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ
قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ

گفت: ای نوح، او از خاندان تو نیست، او عملی است ناصالح.
از سر ناآگاهی از من چیزی نخواه. برحذر می‌دارم تو را که
از مردم نادان باشی.

گفت: ای پروردگار من، پناه می‌برم به تو اگر از سر ناآگاهی
چیزی بخواهم، و اگر مرا نیامرزی و به من رحمت نیاوری از
زیان‌کردگان خواهم بود.

گفته شد: ای نوح، به سلامت و برکاتی که بر تو و آنها که
همراه تواند ارزانی داشته‌ایم، فرود آی. و امتهایی هستند
که آنها را برخوردار می‌سازیم، آنگاه دستخوش عذاب
دردآور ما می‌شوند.

اینها از خبرهای غیب است که بر تو وحی می‌کنیم. پیش از
این نه تو آنها را می‌دانستی و نه قوم تو. پس صبر کن، زیرا
عاقبت نیک از آن پرهیزگاران است.

و بر قوم عاد برادرشان هود را فرستادیم. گفت: ای قوم
من، خدای یکتا را بپرستید، شما را هیچ خدایی جز او نیست
و شما دروغ‌سازانی بیش نیستید.

ای قوم من، در برابر رسالتم از شما مزدی نمی‌طلبم. مزد من
تنها با آن کسی است که مرا آفریده است. چرا از روی خرد
نمی‌اندیشید؟

و ای قوم من، از پروردگارتان آمرزش بخواهید، آنگاه بر
آستان او توبه کنید تا باران را پی در پی بر شما فرویزد و
بر نیرویتان بیفزاید. و چون گنهکاران رخ برمتابید.

گفتند: ای هود، تو برای ما دلیل روشنی نیاورده‌ای و ما به
گفتار تو خدایان خویش را ترک نمی‌کنیم و به تو ایمان
نمی‌آوریم.

إِنْ نَقُولُ إِلَّا أَعْتَرَلَكَ بَعْضُ ءَالِهَتِنَا بِسُوِّ[ۙ] قَالِ إِنِّي أُشْهِدُ
ٱللَّهَ وَأَشْهَدُواْ أَنِّىَ بَرِئٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ

۵۵

مِنْ دُونِهِ[ۚ] فَكِيدُونِى جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونَ

۵۶

إِنِّى تَوَكَّلْتُ عَلَى ٱللَّهِ رَبِّى وَرَبِّكُمْ مَّا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ
ءَاخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا إِنَّ رَبِّى عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۵۷

فَإِنْ تَوَلَّوْاْ فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ[ۚ] إِلَيْكُمْ
وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّى قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا إِنَّ رَبِّى
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِیظٌ

۵۸

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَنَجَّيْنَاهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

۵۹

وَتِلْكَ ءَادٌ جَحَدُواْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْاْ رُسُلَهُ[ۚ] وَاتَّبَعُواْ
أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

۶۰

وَاتَّبِعُواْ فِى هَذِهِ ٱلدُّنْيَا لَعَنَ[ۙ] وَیَوْمَ ٱلْقِيَمَةِ[ۙ] ٱلَّآءِ إِنَّ ءَادًا
كَفَرُواْ رَبَّهُمْ[ۙ] ٱلَّآءِ بُعْدًا لِّءَادٍ قَوْمِ هُودٍ

۶۱

حزب
۹۲
۱۸۸

وَإِلَى ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَاقَوْمِ ٱعْبُدُواْ ٱللَّهَ مَا لَكُمْ
مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ[ۚ] هُوَ أَنشَأَكُمْ مِّنَ ٱلْأَرْضِ وَٱسْتَعْمَرَكُمْ فِىهَا
فَٱسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوَبُواْ إِلَيْهِ[ۚ] إِنَّ رَبِّى قَرِيبٌ مُّجِيبٌ

۶۲

قَالُواْ يَصْلِحْ قَدْ كُنْتَ فِىنَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَا أَتَنْهَانَا أَنْ
نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِى شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ
مُرِيبٍ

جز این نگوئیم که بعضی از خدایان ما به تو آزاری رسانده‌اند. گفت: خدا را گواه می‌گیرم و شما نیز گواه باشید که من از آنچه جز خدای یکتا به شرک می‌پرستید بیزارم.

همگی به حيله‌گری بر ضد من برخیزید و مرا مهلت مدهید.

من بر خدای یکتا که پروردگار من و پروردگار شماست توکل کردم. هیچ جنبه‌ای نیست مگر آنکه زمام اختیارش را او گرفته است. هر آینه پروردگار من بر صراط مستقیم است.

اگر هم رویگردان شوید، من رسالت خویش را به شما رسانیدم و پروردگار من مردم دیگری را جانشین شما خواهد ساخت و هیچ به او زیانی نمی‌رسانید. زیرا پروردگار من، نگهبان همه چیزهاست.

چون فرمان ما دررسید، به بخشایش خویش هود و کسانی را که به او ایمان آورده بودند نجات دادیم و آنها را از عذاب سخت رهانیدیم.

اینان قوم عاد بودند که آیات پروردگارشان را انکار کردند و پیامبران را نافرمانی کردند و به فرمان هر جبار کینه‌توزی گردن نهادند.

و در این دنیا و در روز قیامت گرفتار لعنت شدند. آگاه باشید که قوم عاد به پروردگارشان کافر شدند که لعنت باد بر عاد، قوم هود.

و بر قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم. گفت: ای قوم من، خدای یکتا را بپرستید. شما را جز او خدایی نیست. اوست که شما را از زمین پدید آورده است و خواست که آبادانش دارید. پس آمرزش خواهید و به درگاهش توبه کنید. هر آینه پروردگار من نزدیک است و دعاها را اجابت می‌کند.

گفتند: ای صالح، پیش از این به تو امید می‌داشتیم. آیا ما را از پرستش آنچه پدرانمان می‌پرستیدند بازمی‌داری؟ ما از آنچه ما را بدان می‌خوانی در شکیم.

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَعَآتَنِي مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ عَصَيْتُهُ ۖ فَمَا تَزِيدُونِي غَيْرَ تَخْسِيرٍ

وَيَقَوْمُ هَذِهِ نَافَةٌ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَةٌ ۖ فَذَرُوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ اللَّهِ وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيبٌ

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوا فِي دَارِكُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ ۖ ذَٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوبٍ

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صَالِحًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ جَثَمِينَ

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۖ آلَا إِنَّ ثَمُودَ كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِّثَمُودَ

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ ۖ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَاءَ بِعِجْلٍ حَنِيدٍ

فَلَمَّا رَآهُمُ أُيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لُّوطٍ

وَأَمْرَأَتُهُ قَائِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَاءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ

گفت: ای قوم من، چه گوئید اگر از پروردگارم حجتی به همراه داشته باشم و او مرا رحمت خویش ارزانی کرده باشد، چه کسی مرا یاری می‌کند اگر از فرمانش سرپیچی کنم؟ اگر از شما فرمان برم جز به زیان من نخواهید افزود.

ای قوم من، این ماده‌شتر خداوند است و نشانه‌ای است برای شما. بگذاریدش تا در زمین خدا بچرد و به بدی میازاریدش که به زودی عذاب شما را فروگیرد.

پس ماده‌شتر را پی کردند. گفت: سه روز در خانه‌های خود از زندگی برخوردار شوید و این وعده‌ای است عاری از دروغ.

چون امر ما فرا رسید، صالح را با کسانی که به او ایمان آورده بودند به رحمت خویش از خواری آن روز نجات بخشیدیم. زیرا پروردگار تو توانا و پیروزمند است.

و ستمکاران را صیحه‌ای فروگرفت و در خانه‌های خود بر جای مُردند.

چنان که گویی هرگز در آن دیار نبوده‌اند. آگاه باشید که قوم ثمود به پروردگارشان کافر شدند، هان بر قوم ثمود لعنت باد.

به تحقیق رسولان ما برای ابراهیم مژده آوردند. گفتند: سلام. و لحظه‌ای بعد گوساله‌ای بریان حاضر آورد.

و چون دید که بدان دست نمی‌یازند، آنان را ناخوش داشت و در دل از آنها بیمناک شد. گفتند: مترس، ما بر قوم لوط فرستاده شده‌ایم.

زنش که ایستاده بود، خندید. او را به اسحاق بشارت دادیم و پس از اسحاق به یعقوب.

قَالَتْ يَوۡلَتٰی ءَالِدٌ وَّاَنَا عَجُوزٌ وَهٰذَا بَعۡلِی شَیْخًا ۖ اِنَّ هٰذَا لَشَیْءٌ عَجِیۡبٌۙ

۷۳

قَالُوۡا اَتَعۡجِبِیۡنَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ ۖ رَحِمْتُ اللّٰهَ وَبَرَکَتُهُۥ عَلَیۡکُمۡ اَهۡلَ الْبَیۡتِ ۚ اِنَّهٗ حَمِیۡدٌ مَّجِیۡدٌۙ

۷۴

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ اِبۡرَهِیۡمَ الرَّوۡعُ وَجَآءَتُهُ الۡبُشۡرٰی یُجَدِّلُنَا فِی قَوۡمٍ لُّوۡطٍۙ

۷۵

اِنَّ اِبۡرَهِیۡمَ لَحَلِیۡمٌ اَوَّهٌ مُّنِیۡبٌۙ

۷۶

یٰۤاِبۡرَهِیۡمُ اَعۡرِضْ عَنۡ هٰذَا ۚ اِنَّهٗۤ قَدْ جَآءَ اَمۡرُ رَبِّکَ ۖ وَاِنَّهٗمۡ ءَاتِیۡهِمۡ عَذَابٌ غَیۡرُ مَرۡدُوۡدٍۙ

۷۷

وَلَمَّا جَآءَتۡ رُسُلُنَا لُوطًا سِیۡءَ بِهِمۡ وَضَاقَ بِهِمۡ ذَرَعًا وَقَالَ هٰذَا یَوۡمُ عَصِیۡبٍۙ

۷۸

وَجَآءَهُۥ قَوۡمُهُۥ یُهَرَّعُوۡنَ اِلَیۡهِ وَمِنۡ قَبۡلُ کَانُوۡا یَعۡمَلُوۡنَ السَّیِّۤاتِۚ قَالَ یَقَوۡمُ هٰۤؤُلَآءِ بَنَاتِیۡ هُنَّ اَظۡهَرُ لَکُمۡ ۖ فَاتَّقُوا اللّٰهَ وَلَا تُخۡزَوۡنَ فِی ضِیۡفِیۡ ۚ اَلِیۡسَ مِنْکُمۡ رَجُلٌ رَّشِیۡدٌۙ

۷۹

قَالُوۡا لَقَدْ عَلِمۡتۡ مَا لَنَا فِیۡ بَنَاتِکَ مِنْ حَقٍّ وَاِنَّکَ لَتَعۡلَمُ مَا نُرِیۡدُۙ

۸۰

قَالَ لَوۡ اَنَّ لِیۡ بِکُمۡ قُوَّةٌ اَوْ عَاوِیَۤ اِلَیۡ رُکۡنٍ شَدِیۡدٍۙ

۸۱

قَالُوۡا یٰلُوطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّکَ لَنَ یَصِلُوۡا اِلَیۡکَ ۖ فَاسۡرِ بِاَهۡلِکَ بِقِطۡعٍ مِّنَ الَّیۡلِ وَلَا یَلۡتَفِتۡ مِنْکُمۡ اَحَدٌ ۚ اِلَّا اَمۡرَاتُکَ ۖ اِنَّهٗۤ مُصِیۡبُهَا مَاۤ اَصَابَهُمۡ ۚ اِنَّ مَوۡعِدَهُمۡ الصُّبۡحُ ۚ اَلِیۡسَ الصُّبۡحُ بِقَرِیۡبٍۙ

زن گفت: وای بر من، آیا در این پیرزالی می‌زایم و این شوهر من نیز پیر است؟ این چیز عجیبی است.

گفتند: آیا از فرمان خدا تعجب می‌کنی؟ رحمت و برکات خدا بر شما اهل این خانه ارزانی باد. او ستودنی و بزرگوar است.

چون وحشت از ابراهیم برفت و او را نوید آمد، با ما در باره قوم لوط به مجادله برخاست.

ابراهیم بردبار است و رئوف است و فرمانبردار است.

ای ابراهیم، از این سخن اعراض کن. فرمان پروردگارت فراز آمده است و بر آنها عذابی که هیچ برگشتی ندارد فرود خواهد آمد.

چون رسولان ما نزد لوط آمدند، لوط اندوهگین و دلتنگ شد و گفت: امروز روز سختی است.

و قومش شتابان نزد او آمدند و آنان پیش از این مرتکب کارهای زشت می‌شدند. لوط گفت: ای قوم من، اینها دختران من هستند. برای شما پاکیزه‌ترند. از خدا بترسید و مرا در برابر مهمانانم خجل مکنید. آیامرد خردمندی در میان شما نیست؟

گفتند: تو خود می‌دانی که ما را به دختران تو نیازی نیست و نیز می‌دانی که چه می‌خواهیم.

لوط گفت: کاش در برابر شما قدرتی می‌داشتم، یا می‌توانستم به تکیه‌گاهی استوار پناه ببرم.

گفتند: ای لوط، ما رسولان پروردگار تو هستیم. اینان، هرگز به تو دست نخواهند یافت. چون پاسی از شب بگذرد، خاندان خویش را بیرون ببر. و هیچ یک از شما روی برنگرداند جز زنت که به او نیز آنچه به آنها رسد خواهد رسید. وعده آنها صبحگاه است. آیا صبح نزدیک نیست؟

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيَّهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنْضُودٍ

مُسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بِبَعِيدٍ

وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَبْنَؤُا لَّيْسَ لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ وَلَا تَتَّقُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِيزَانَ إِنِّي أَرَبُكُمْ
بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ

وَيَقَوْمُ أَوْفُوا الْمَكْيَالَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا
النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ
بِخَفِيضٍ

قَالُوا يَشْعِيبُ أَصْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ تَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا
أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَؤُا إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ

قَالَ يَقَوْمُ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقَنِي مِنْهُ
رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنْهَكُم عَنْهُ
إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ
عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

چون فرمان ما فراز آمد، آنجا را زیروزبر کردیم و بر آن شهر
بارانی از سنگهایی از سجیل، پی‌درپی، فرو باریدیم،

که بر آنها نشان پروردگارت بود و چنین عذابی از ستمکاران
دور نیست.

و بر مدین برادرشان شعیب را فرستادیم. گفت: ای قوم
من، خدای یکتا را بپرستید؛ شما را هیچ خدایی جز او
نیست. و در پیمانه و ترازو نقصان مکنید. اینک شما را در
نعمت می‌بینم. و از روزی که عذابش شما را فروگیرد
بیمناکم.

ای قوم من، پیمانه و ترازو را از روی عدل، کامل ادا کنید و
به مردم چیزهایشان را کم مدهید و چون تبهکاران در زمین
فساد مکنید.

اگر ایمان آورده‌اید، آنچه خدا باقی می‌گذارد برایتان بهتر
است. و من نگهبان شما نیستم.

گفتند: ای شعیب، آیا نمازت به تو فرمان می‌دهد که ما آنچه
را پدرانمان می‌پرستیدند ترک گوئیم، یا در اموال خود
آنچنان که خود می‌خواهیم تصرف نکنیم؟ به راستی تو
مردی بردبار و خردمند هستی.

گفت: ای قوم من، چه می‌گویید اگر با من از جانب
پروردگارم حجتی باشد و او مرا رزقی نیکو عطا کرده باشد؟
اگر شما را نهی می‌کنم برای آن نیست که خود سودی ببرم.
تا آنجا که بتوانم قصدی جز به صلاح آوردنتان ندارم. توفیق
من تنها با خداست. به او توکل کرده‌ام و به درگاه او روی
می‌آورم.

وَيَقَوْمٌ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنْكُمْ
بَبَعِيدٍ

۹۰

وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ

۹۱

قَالُوا يَشْعِيبُ مَا نَفَقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا لَنَرُّكَ فِيْنَا
ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ

۹۲

قَالَ يَقَوْمُ أَرْهَطِي أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ
وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ

۹۳

وَيَقَوْمُ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَمِلٌ سَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ وَأَرْتَقِبُوا إِنِّي
مَعَكُمْ رَقِيبٌ

۹۴

وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَحْيِنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيرِهِمْ
جَاثِمِينَ

۹۵

كَأَن لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۚ أَلَا بُعْدًا لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعَدَتْ ثَمُودُ

۹۶
۱۹۱۲

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

۹۷

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ فَاتَّبَعُوهُ أَمَرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ
بِرَشِيدٍ

ای قوم من، مخالفت با من شما را به کاری وا ندارد تا آنچه
بر قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح یا در همین نزدیکی به
قوم لوط رسید، به شما نیز برسد.

از پروردگارتان آمرزش بخواهید. به درگاهش توبه کنید،
که پروردگار من مهربان و دوستدارنده است.

گفتند: ای شعیب، بسیاری از چیزهایی را که می‌گویی
نمی‌فهمیم، تو را در میان خود ناتوان می‌بینیم، اگر به خاطر
قبیله‌ات نبود، سنگسارت می‌کردیم و تو بر ما پیروزی نیابی.

گفت: ای قوم من، آیا قبیله من در نزد شما از خدا
پیروزمندتر است؟ آیا خدا را پس پشت خویش افکندید؟ و
حال آنکه پروردگار من به هر کاری که می‌کنید احاطه دارد.

ای قوم من، شما همچنان که هستید به کار خویش مشغول
باشید و من هم به کار خویش مشغول می‌شوم. به زودی
خواهید دانست که آن عذاب خوارکننده بر چه کسی فرود
می‌آید و چه کسی دروغ‌گوست. منتظر بمانید، من نیز با شما
منتظر می‌مانم.

چون امر ما فراز آمد، شعیب و کسانی را که به او ایمان
آورده بودند به رحمت خویش رهانیدیم. و ستمکاران را
میچه‌ای فرو گرفت و در خانه‌های خویش بر جای مُردند؛

چنان که گویی هرگز در آن دیار نبوده‌اند. هان لعنت بر
مردم مدین باد، همچنان که لعنت بر قوم ثمود.

و ما موسی را همراه با آیات و حجت آشکار خویش
فرستادیم؛

به نزد فرعون و مهران قومش. اما آنان پیرو فرمان فرعون
شدند. و فرمان فرعون به راه صواب راه نمی‌نمود.

يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ ۖ وَبِئْسَ الْوَرْدُ الْمَوْرُودُ

۹۹

وَاتَّبِعُوا فِي هَذِهِ ۚ لَعْنَةُ لَعْنَةٍ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ بِئْسَ الرَّفْدُ الْمَرْفُودُ

۱۰۰

ذَٰلِكَ مِنْ أُنْبَاءِ الْفُقَرَىٰ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَائِمٌ وَحَصِيدٌ

۱۰۱

وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ۖ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ ءَالِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَّمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ ۖ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبٍ

۱۰۲

وكَذَٰلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْفُرْقَىٰ وَهِيَ ظَلِمَةٌ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ

۱۰۳

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ ۚ ذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوعٌ لَّهُ النَّاسُ وَذَٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُودٌ

۱۰۴

وَمَا نُؤَخِّرُهُ ۚ إِلَّا لِأَجَلٍ مُّعَدودٍ

۱۰۵

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَسَعِيدٌ

۱۰۶

فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهِيقٌ

۱۰۷

خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيدُ

۱۰۸
حزب
۹۴

وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فَفِي الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ ۖ عَطَاءٌ غَيْرَ مَحْذُودٍ

در روز قیامت پیشاپیش قوم خود بیاید و همه را به آتش درآورد که واردشدن را بد جایگاهی است.

لعنت اینجهانی و لعنت روز قیامت را از پی دارند و چه بد عطایی به آنان داده شده است.

اینها اخبار قریه‌هایی است که برای تو حکایت می‌کنیم؛ قریه‌هایی که بعضی هنوز برپایند و بعضی ویران.

ما به آنها ستم نکردیم بلکه خود به خود ستم می‌کردند. و چون امر پروردگار تو فراز آمد، خدایانی که به جای خدای یکتا می‌پرستیدند هیچ به کارشان نیامدند و جز زیانکاری چیزی بر آنان نیفزودند.

اینچنین بود مؤاخذه پروردگار تو وقتی که بخواهد قریه‌ای ستمکار را به مؤاخذه کشد. مؤاخذه او عذابی سخت دردآور است.

در اینها برای کسانی که از عذاب آخرت بیمانکند عبرتی است، در آن روز که مردم گرد آورده شوند و آن روز که مردم را در آن حاضر آورند.

و جز تا اندک مدتی به تأخیرش نمی‌اندازیم.

روزی که چون بیاید هیچ کس جز به فرمان او سخن نگوید و مردمان بعضی بدبخت باشند و بعضی نیکبخت.

اما بدبختان در آتشند و مردمان را در آنجا ناله‌ای زار و خروشی سخت بود.

و تا آسمانها و زمین باقی هستند در آنجا جاودانه بمانند؛ مگر آنچه پروردگارت بخواهد، زیرا پروردگار تو هر چه خواهد همان کند.

اما نیکبختان تا آسمانها و زمین باقی هستند در بهشت جاویدان بمانند؛ مگر آنچه پروردگارت بخواهد. عطای او هیچ منقطع نمی‌شود.

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هَؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا
يَعْبُدُ ءَابَاؤُهُمْ مِّن قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ نَصِيبُهُمْ غَيْرَ
مَنْقُوصٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكِّ مِّنْهُ
مُريبٍ

وَإِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوفِيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ

فَأَسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَن تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم
مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي الْتَهَارِ وَزُلْفَا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ
يُذْهِبْنَ أَلْسِيَّاتٍ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجَرَ الْمُحْسِنِينَ

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِن قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ
عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ^ط وَاتَّبَعَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا فِيهِ وَكَانُوا هُمْرِمينَ

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ

از آنچه اینان می‌پرستند به تردید مباش. جز بدان گونه که
پدرانشان پیش از این می‌پرستیدند، نمی‌پرستند. ما نصیب
آنان را بی هیچ کم و کاست ادا خواهیم کرد.

به موسی کتاب دادیم. در آن کتاب اختلاف شد. اگر نه
حکمی بود که از پیش از جانب پروردگارت صادر شده بود،
میانشان داوری شده بود؛ که ایشان در آن کتاب سخت در
تردیدند.

و پروردگار تو پاداش اعمال همه را به تمامی خواهد داد و
خدا به کارهایی که می‌کنند آگاه است.

همراه با آنان که با تو رو به خدا کرده‌اند، همچنان که مأمور
شده‌ای ثابت‌قدم باش. و طغیان مکنید که او به هر کاری که
می‌کنید بیناست.

به ستمکاران میل مکنید، که آتش بسوزاندتان. شما را جز
خدا هیچ دوستی نیست و کس یا©ن نکند.

نماز بگزار در آغاز و انجام روز و ساعتی از شب. زیرا
نیکیها، بدیها را از میان می‌برند. این اندرزی است برای
اندرزپذیران.

صبر کن، زیرا خداوند مزد نیکوکاران را تباه نمی‌سازد.

چرا در میان مردمانی که پیش از شما بودند –جز اندکی که
از آن میان نجاتشان دادیم– خردمندانی نبودند تا مردمان
را از فسادکردن در زمین باز دارند؟ ظالمان از پی آسودگی
و لذات دنیوی رفتند و گنهکار بودند.

پروردگار تو هیچ قریه‌ای را که مردمش نیکوکار باشند به
ستم هلاک نخواهد ساخت.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۖ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ

و اگر پروردگار تو خواسته بود، همه مردم را یک امت کرده بود، ولی همواره گونه‌گون خواهند بود؛

إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

مگر آنهایی که پروردگارت بر آنها رحمت آورده و آنها را برای همین بیافریده است. و سخن پروردگار تو بر این مقرر شده که: جهنم را از همه جن و انس انباشته می‌کنم.

وَكَلَّا تَقْصُ عَلَيكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُنَبِّتُ بِهِ ۚ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ لِلْمُؤْمِنِينَ

هر خبری از اخبار پیامبران را برایت حکایت می‌کنیم تا تو را قویدل گردانیم. و در این کتاب بر تو سخن حق، و برای مؤمنان موعظه و اندرز نازل شده است.

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَمِلُونَ

به کسانی که ایمان نمی‌آورند بگو: شما به هراسان که خواهید عمل کنید، ما نیز عمل می‌کنیم.

وَأَنْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ

شما انتظار بکشید ما نیز منتظر می‌مانیم.

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ ۚ فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

و از آن خداست نهان آسمانها و زمین و به او بازگردانده می‌شود همه کارها. او را بپرست و بر او توکل کن که پروردگارت از آنچه به جای می‌آورد غافل نیست.

۱۲۰ یوسف

یوسف: یوسف

مکی

۱۱۱ آیه

۱۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

الف، لام، را. اینهاست آیات کتاب روشنگر.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

ما قرآنی عربی نازلش کرده‌ایم، باشد که شما دریابید.

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْءَانَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ ۚ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

با این قرآن که به تو وحی کرده‌ایم، بهترین داستان را برایت حکایت می‌کنیم، که تو از این پیش از بی‌خبران بوده‌ای.

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

آنگاه که یوسف به پدر خود گفت: ای پدر، من در خواب یازده ستاره و خورشید و ماه دیدم، دیدم که سجده‌ام می‌کنند،

قَالَ يَبْنِي لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَى إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶

وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۷
حزب
۹۵
۱۹۴

لَقَدْ كَانَ فِي يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِ ءَايَاتٍ لِّلْسَائِلِينَ

۸

إِذْ قَالُوا لِيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَيْنَا مِمَّا نَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۹

أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهٌ أَبْيَضٌ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ

۱۰

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيَابَتِ الْجُبِّ يَلْتَقِطُهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ

۱۱

قَالُوا يَبْنَآبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُو لَنَصِحُونَ

۱۲

أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبُ وَإِنَّا لَهُو لَحَفِظُونَ

۱۳

قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَنَّ تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنْتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ

۱۴

قَالُوا لَئِن أَكَلَهُ الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَسِرُونَ

گفت: ای پسر کوچکم، خوابت را برای برادرانت حکایت مکن، که تو را حيله‌ای می‌اندیشند. زیرا شیطان آدمیان را دشمنی آشکار است.

و بدین سان پروردگارت تو را برمی‌گزیند و تعبیر خواب می‌آموزد و همچنان که نعمت خود را پیش از این بر پدران تو ابراهیم و اسحاق تمام کرده بود بر تو و خاندان یعقوب هم تمام می‌کند، که پروردگارت دانا و حکیم است.

در داستان یوسف و برادرانش برای آنان که از آن پرسیده‌اند عبرت‌هاست.

آنگاه که گفتند: یوسف و برادرش نزد پدرمان محبوب‌تر از ما هستند، حال آنکه ما خود گروهی نیرومندیم. پدرمان در گمراهی آشکاری است.

یوسف را بکشید، یا در سرزمینی دیگرش بیندازید تا پدر خاص شما گردد و از آن پس مردمی شایسته به شمار آیید.

یکی از ایشان گفت: اگر می‌خواهید کاری کنید، یوسف را مکشید؛ در عمق تاریک چاهش بیفکنید تا کاروانی او را برگیرد.

گفتند: ای پدر، چیست که ما را بر یوسف امین نمی‌شماری، حال آنکه ما خیرخواه او هستیم؟

فردا او را با ما بفرست تا بگردد و بازی کند و ما نگهدارش هستیم.

گفت: اگر او را ببرید، غمگین می‌شوم و می‌ترسم که از او غافل شوید و گرگ او را بخورد.

گفتند: با این گروه نیرومند که ما هستیم اگر گرگ او را بخورد، از زیانکاران خواهیم بود.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِ وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ
وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۶

وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ

شب‌هنگام، گریان نزد پدرشان بازآمدند.

۱۷

قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعِنَا
فَاكْغَلَهُ الذِّبْطُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ

گفتند: ای پدر، ما به اسب‌تاختن رفته بودیم و یوسف را نزد
کالای خود گذاشته بودیم، گرگ او را خورد. و هر چند هم
که راست بگوییم تو سخن ما را باور نداری.

۱۸

وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ
أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ

جامه‌اش را که به خون دروغین آغشته بود آوردند. گفت:
نفس شما، کاری را در نظرتان بیاراسته است. اکنون برای
من صبر جمیل بهتر است و خداست که در این باره از او
یاری باید خواست.

۱۹

وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبُشْرَى
هَذَا غُلْمٌ وَآسَرُوهُ بِضْعَةٌ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ

کاروانی آمد. آب‌آورشان را فرستادند. دلو فرو کرد. گفت:
مژدگانی، این پسری است. او را چون متاعی پنهان ساختند و
خدا به کاری که می‌کردند آگاه بود.

۲۰

وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ
الزَّاهِدِينَ

او را به بهای اندک، به چند درهم فروختند، که هیچ رغبتی
به او نداشتند.

۲۱
۱۹۵

وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لِأُمْرَأَتِهِ أَكْرِمِي مَثْوَاهُ
عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ
فِي الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ غَالِبٌ
عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

کسی از مردم مصر که او را خریده بود به زنش گفت: تا در
اینجاست گرامیش بدار، شاید به ما سودی برساند، یا او را
به فرزندی بپذیریم. و بدین سان یوسف را در زمین مکانت
دادیم تا به او تعبیر خواب آموزیم. و خدا بر کار خویش
غالب است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

۲۲

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَآتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ

و چون بالیدن یافت، حکمت و دانشش ارزانی داشتیم و
نیکوکاران را بدین سان پاداش می‌دهیم.

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِ ۚ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
وَقَالَتْ هَيْت لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ

وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ ۚ وَهَمَّ بِهَا لَوْلَا أَنَّ رَعَا بُرْهَانَ رَبِّهِ ۚ كَذَلِكَ
لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ ۚ إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا
الْمُخْلِصِينَ

وَأَسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَا سَيِّدَهَا لَدَا
الْبَابِ ۚ قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ
أَوْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ هِيَ رَاوَدَتْنِي عَن نَفْسِي ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن
كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَإِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

فَلَمَّا رَعَا قَمِيصَهُ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِن كَيْدِكُنَّ ۚ إِنَّ
كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ

يُوسُفُ أَعْرِضْ عَن هَذَا ۖ وَاسْتَغْفِرِي لِذَنْبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنتِ
مِنَ الْخَاطِئِينَ

وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتْلَهَا عَن
نَفْسِهِ ۚ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۚ إِنَّا لَنَرْنَهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و آن زن که یوسف در خانه‌اش بود، در پی کامجویی از او می‌بود. و درها را بست و گفت: بشتاب. گفت: پناه می‌برم به خدا. او پروراننده من است و مرا منزلتی نیکو داده و ستمکاران رستگار نمی‌شوند.

آن زن آهنگ او کرد. و اگر نه برهان پروردگارش را دیده بود، او نیز آهنگ آن زن می‌کرد. چنین کردیم تا بدی و زشتکاری را از وی بازگردانیم. زیرا او از بندگان پاکدل ما بود.

هر دو به جانب در دویدند و زن جامه او را از پس بدید. و شوی آن زن را نزدیک در دیدند. زن گفت: جزای کسی که با زن تو قصد بدی داشته باشد چیست، جز اینکه به زندان افتد یا به عذابی دردآور گرفتار آید؟

یوسف گفت: او در پی کامجویی از من بود و مرا به خود خواند. و یکی از کسان زن گواهی داد که اگر جامه‌اش از پیش دریده است زن راست می‌گوید و او دروغ‌گوست.

و اگر جامه‌اش از پس دریده است، زن دروغ می‌گوید و او راست‌گوست.

چون دید جامه‌اش از پس دریده است، گفت: این از مکر شما زنان است، که مکر شما زنان مکری بزرگ است.

ای یوسف، زبان خویش نگه دار، و ای زن، از گناه خود آمرزش بخواه که تو از خطا کارانی.

زنان شهر گفتند: زن عزیز در پی کامجویی از غلام خود شده است و شیفته او گشته است. ما وی را در گمراهی آشکارا می‌بینیم.

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَكًا وَعَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ

۳۲

قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنَنِي فِيهِ وَلَقَدْ رَاودْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَإِلَّا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ

۳۴

فَاسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۵

ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا رَأَوْا الْآيَاتِ لَيْسَجُنَّهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

۳۶
۱۹۷

وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَنِیْ أُعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَنِیْ أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِیْ خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

۳۷

قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأُكُمَا بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِی رَبِّیْ إِنِّی تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

چون افسونشان را شنید، نزدشان کس فرستاد و برای هر یک تا تکیه دهد متکایی ترتیب داد و به هر یک کاردی داد، و گفت: بیرون آی تا تو را بنگرند. چون او را دیدند، بزرگش شمردند و دست خویش ببریدند و گفتند: معاذ الله، این آدمی نیست، این جز فرشته‌ای بزرگوار نیست.

گفت: این همان است که مرا در باب او ملامت می‌کردید. من در پی کامجویی از او بودم و او خویشتن نگه داشت. اگر آنچه فرمانش می‌دهم نکند، به زندان خواهد افتاد و خوار خواهد شد.

گفت: ای پروردگار من، برای من زندان دوست داشتنی‌تر است از آنچه مرا بدان می‌خوانند؛ و اگر مکر این زنان را از من نگردانی، به آنها میل می‌کنم و در شمار نادانان درمی‌آیم.

پروردگارش دعایش را اجابت کرد و مکر زنان از او دور کرد. زیرا خدا شنوا و داناست.

پس با آن نشانها که دیده بودند، تصمیم کردند که چندی به زندانش بیفکنند.

دو جوان نیز با او به زندان افتادند. یکی از آن دو گفت: در خواب، خود را دیدم که انگور می‌فشارم. دیگری گفت: خود را دیدم که نان بر سر نهاده می‌برم و پرندگان از آن می‌خورند. ما را از تعبیر آن آگاه کن، که از نیکوکارانت می‌بینیم.

گفت: طعام روزانه شما هنوز نیامده باشد که پیش از آن شما را از تعبیر آن خوابها چنان که پروردگارم به من آموخته است خبر می‌دهم. من کیش مردمی را که به خدای یکتا ایمان ندارند و به روز قیامت کافرنند، ترک کرده‌ام.

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا
أَنْ نُشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ ءَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمْ اللَّهُ الْوَاحِدُ
الْقَهَّارُ

مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَعِبَادُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَصْلَحِي السَّجْنَ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا
الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فَضَى الْأَمْرُ
الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ

وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ
فَأَنسَلَهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السَّجَنِ بِضْعَ سِنِينَ

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعُ
عِجَافٍ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ
أَفْتُونِي فِي رُءْيَايَ إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا تَعْبُرُونَ

من پیرو کیش پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب هستم و
ما را نسزد که هیچ چیز را شریک خدا قرار دهیم. این
فضیلتی است که خدا بر ما و بر مردم دیگر ارزانی داشته
است ولی بیشتر مردم ناسپاسند.

ای دو زندانی، آیا خدایان متعدد بهتر است یا الله آن
خداوند یکتای غالب بر همگان؟

نمی‌پرستید سوای خدای یکتا، مگر بتانی را که خود و
پدراتان آنها را به نامهایی خوانده‌اید و خدا حجتی بر اثبات
آنها نازل نکرده است. حکم جز حکم خدا نیست. فرمان داده
است که جز او را نپرستید. این است دین راست و استوار،
ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

ای دو زندانی، اما یکی از شما برای مولای خویش شراب
ریزد، اما دیگری را بر دار کنند و پرندگان سر او بخورند.
کاری که در باره آن نظر می‌خواستید به پایان آمده است.

به یکی از آن دو که می‌دانست رها می‌شود، گفت: مرا نزد
مولای خود یاد کن. اما شیطان از خاطرش زدود که پیش
مولایش از او یاد کند، و چند سال در زندان بماند.

پادشاه گفت: در خواب هفت گاو فربه را دیده‌ام که آنها را
هفت گاو لاغر می‌خورند و هفت خوشه سبز دیدم و هفت
خوشه خشک. ای خاصگان من، خواب مرا تعبیر کنید، اگر
تعبیر خواب می‌دانید.

قَالُوا أَضْغَتْ أَحْلَمٌ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَمِ بِعَلَمِينَ

۴۵

وَقَالَ الَّذِي نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا أُنَبِّئُكُمْ بِتَأْوِيلِهِ فَأَرْسِلُونِ

۴۶

يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِي سَبْعِ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَتٍ لَّعَلِّي أَرْجِعُ إِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ

۴۷

قَالَ تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سُنبُلِهِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ

۴۸

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُخْصِنُونَ

۴۹

ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ

۵۰
۱۹۹ ر

وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ قَالَ ارْجِعْ إِلَى رَبِّكَ فَسْأَلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الَّتِي قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّي بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ

۵۱

قَالَ مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَاودْتُنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِ قُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ الْأَنْ كَانَ حَصْحَصَ الْحَقِّ أَنَا رَاودَتُهُ عَن نَّفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

۵۲

ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ

گفتند: اینها خوابهای آشفته است و ما را به تعبیر این خوابها آگاهی نیست.

یکی از آن دو که رها شده بود و پس از مدتی به یادش آمده بود، گفت: من شما را از تعبیر آن آگاه می‌کنم. مرا نزد او بفرستید.

ای یوسف، ای مرد راستگوی، برای ما تعبیر کن که هفت گاو فربه را هفت گاو لاغر می‌خورند، و هفت خوشه سبز و هفت خوشه خشک. باشد که من نزد مردم بازگردم و آنان آگاه گردند.

گفت: هفت سال پی در پی بکارید و هر چه می‌روید، جز اندکی که می‌خورید، با خوشه انبار کنید.

از آن پس هفت سال سخت می‌آید، و در آن هفت سال آنچه برایشان اندوخته‌اید بخورند مگر اندکی که نگه می‌دارید.

پس از آن سالی آید که مردمان را باران دهند و در آن سال افشردنیها را می‌فشردند.

پادشاه گفت: نزد منش بیاورید. چون فرستاده نزد او آمد، یوسف گفت: نزد مولایت بازگرد و بپرس حکایت آن زنان که دستهای خود را بریدند چه بود؟ که پروردگار من به مکرشان آگاه است.

گفت: ای زنان، آنگاه که خواستار تن یوسف می‌بودید، حکایت شما چه بود؟ گفتند: پناه بر خدا. او را هیچ گناهکار نمی‌دانیم. زن عزیز گفت: اکنون حق آشکار شد. من در پی کامجویی از او می‌بودم و او در زمره راستگویان است.

چنین شد تا بداند که من در غیبتش به او خیانت نکرده‌ام و خدا حيله خائنان را به هدف نمی‌رساند.

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِيْٓ إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌۢ بِالسُّوٓءِٓ ۖ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيْٓ إِنَّ رَبِّيْ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُتُونِيْ بِهَـۥٓ اسْتَخْلِصْهُ لِنَفْسِيْٓ فَلَمَّا كَلَّمَهُۥ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِيْنٌ أَمِيْنٌ

قَالَ أَجْعَلْنِيْ عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِٓ إِنِّيْ حَفِيْظٌ عَلِيْمٌ

وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبَوُّۡا مِنْهَا حَيْثُ يَشَآءُ ۚ نُّصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَآءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

وَلَا جُرْ الْآخِرَةَ خَيْرٌ لِّلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَكَانُوْا يَتَّقُوْنَ

وَجَآءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَدَخَلُوْا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُوْنَ

وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ قَالَ أَتُتُونِيْ بِأَخٍ لَّكُمْ مِّنْ أَبِيكُمْٓ أَلَا تَرَوْنَ أَنِّيْٓ أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ

فَإِن لَّمْ تَأْتُونِيْ بِهَـۥٓ فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُوْنِ

قَالُوْا سُرُوْدُ عَنْهُ أَبَآءُ وَإِنَّا لَفَاعِلُوْنَ

وَقَالَ لِفِتْيٰنِهِ اجْعَلُوْا بِضَعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُوْنَهَا إِذَا أَنْقَلَبُوْا إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُوْنَ

فَلَمَّا رَجَعُوْا إِلَىٰٓ أَبِيهِمْ قَالُوْا يٰٓأَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحٰفِظُوْنَ

من خویشتن را بی‌گناه نمی‌دانم، زیرا نفس، آدمی را به بدی فرمان می‌دهد. مگر پروردگار من ببخشاید، زیرا پروردگار من آمرزنده و مهربان است.

پادشاه گفت: او را نزد من بیاورید تا همنشین خاص خود گردانم. و چون با او سخن گفت، گفت: تو از امروز نزد ما صاحب‌مکانت و امین هستی.

گفت: مرا بر خزاین این سرزمین بگمار که من نگهبانی دانایم.

اینچنین یوسف را در آن سرزمین مکانت دادیم. هر جا که می‌خواست جای می‌گرفت. رحمت خود را به هر کس که خواهیم ارزانی می‌داریم و پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کنیم.

و هر آینه پاداش آنجهانی برای کسانی که ایمان آورده‌اند و پرهیزگاری می‌کنند، بهتر است.

برادران یوسف آمدند و بر او داخل شدند، آنها را شناخت و آنها نشناختندش.

چون بارهایشان را مهیا ساخت، گفت: برادر پد©ن را نیز نزد من بیاورید، آیا نمی‌بینید که پیمانه را کامل ادا می‌کنم و بهترین میزبانم؟

اگر او را نزد من نیاورید، پیمانه‌ای نزد من نخواهید داشت و به من نزدیک مشوید.

گفتند: ما او را به اصرار از پدر خواهیم خواست و این کار را خواهیم کرد.

و به مردان خود گفت: سرمایه‌شان را در بارهایشان بنهید، باشد که چون نزد کسانشان بازگردند و آن را ببابند، بازآیند.

چون نزد پدر بازگشتند، گفتند: ای پدر، پیمانه از ما برگرفته‌اند. برادرمان را با ما بفرست تا پیمانه بازگیریم. ما نگهدار او هستیم.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمِنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

۶۵

وَلَمَّا فَتَحُوا مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَلْعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبْغِي هَذِهِ بِضَلْعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ أَخَانَا وَنَزِدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ

۶۶

قَالَ لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ إِلَّا أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

۶۷

وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ وَادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابٍ مُتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

۶۸

وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُمْ مَا كَانَ يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَلَهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۶۹
۲۰۱۲

وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

گفت: آیا او را به شما بسپارم، همچنان که برادرش را پیش از این به شما سپردم؟ خدا بهترین نگهدار است و اوست مهربان‌ترین مهربانان.

چون بار خود گشودند، دیدند که سرمایه‌شان را پس داده‌اند. گفتند: ای پدر، در طلب چه هستیم؟ این سرمایه ماست که به ما پس داده‌اند. برای کسان خود غله بیاوریم و برادرمان را حفظ کنیم و بار شتری افزون گیریم، که آنچه داریم اندک است.

گفت: هرگز او را با شما نمی‌فرستم، تا با من به نام خدا پیمانی ببندید که نزد منش بازمی‌آورید. مگر آنکه همه گرفتار شوید. چون با او عهد کردند، گفت: خدا بر آنچه می‌گوییم گواه است.

گفت: ای پسران من، از یک دروازه داخل مشوید؛ از دروازه‌های مختلف داخل شوید. و من قضای خدا را از سر شما دفع نتوانم کرد و هیچ فرمانی جز فرمان خدا نیست. بر او توکل کردم و توکل‌کنندگان بر او توکل کنند.

چون از جایی که پدر فرمان داده بود داخل شدند، این کار در برابر اراده خدا سودشان نبخشید. تنها نیازی در ضمیر یعقوب بود که آن را آشکار ساخت، زیرا او را علمی بود که خود به او آموخته بودیم ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

چون بر یوسف داخل شدند، برادرش را نزد خود جای داد. گفت: من برادر تو هستم. از کاری که اینان کرده‌اند اندوهگین مباش.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَتَيْتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ

قَالُوا وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِمْ مَاذَا تَفْقِدُونَ

قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ

قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُوَ إِن كُنْتُمْ كَاذِبِينَ

قَالُوا جَزَاؤُهُوَ مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُوَ كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَٓ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ نَّشَاءَٓ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

قَالُوا إِن يَسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُوَ مِنْ قَبْلُ فَأَسْرَهَا يُّوسُفُ فِي نَفْسِهِ وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنْتُمْ شَرُّ مَّكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ

قَالُوا يَأَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُوَ أَبَا شَيْخًا كَبِيرًا فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُوَ إِنَّا نَرْنَكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ

چون بارهایشان را مهیا کرد، جام را در بار برادر نهاد. آنگاه منادی ندا داد: ای کاروانیان، شما دزدانید.

کاروانیان نزد آنها بازگشتند و گفتند: چه گم کرده‌اید؟

گفتند: جام پادشاه را. و هر که بیاوردش او را بار شتری است و من ضمانت می‌کنم.

گفتند: خدا را، شما خود می‌دانید که ما فسادکردن را در این سرزمین نیامده‌ایم و دزد نبوده‌ایم.

گفتند: اگر دروغ گفته باشید جزای دزد چیست؟

گفتند: جزایش همان کسی است که در بار او یافته شود. پس او خود جزای عمل خود است و ما گنهکاران را چنین جزا دهیم.

پیش از بار برادر به بار آنها پرداخت، آنگاه از بار برادرش بیرونش آورد. حيله‌ای این سان به یوسف آموختیم. در آیین آن پادشاه، گرفتن برادر حق او نبود، چیزی بود که خدا می‌خواست. هر کس را که بخواهیم به درجاتی بالا می‌بریم و فراز هر دانایی داناتری است.

گفتند: اگر او دزدی کرده، برادرش نیز پیش از این دزدی کرده بود. یوسف جواب آن سخن در دل پنهان داشت و هیچ اظهار نکرد و گفت: شما در وضعی بدتر هستید و خدا به بهتانی که می‌زنید آگاه‌تر است.

گفتند: ای عزیز، او را پدری است سالخورده. یکی از ما را به جای او بگیر، که از نیکوکارانت می‌بینیم.

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ نَأْخُذَ إِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ وَإِنَّا إِذَا لَظَلِمُونَ

فَلَمَّا أَسْتَيْسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِىَ أَبِى أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لى وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ فَقُولُوا يَبْأَبَانَا إِنَّ أَبْنَكَ سَرَقَ وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ

وَسَأَلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا وَإِنَّا لَصَدِيقُونَ

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَنَاسِفَى عَلَى يُوسُفَ وَأَبِیَضَّتْ عَیْنَاهُ مِنَ الْحُزَنِ فَهُوَ كَظِيمٌ

قَالُوا تَاللَّهِ تَفْتَوْا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ

قَالَ إِنَّمَا أَشْكُوا بَثِّي وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

گفت: معاذالله که جز آن کس را که کالای خویش نزد او یافته‌ایم بگیریم. اگر چنین کنیم از ستمکاران خواهیم بود.

چون از او نومید شدند، مشاورت را به کناری رفتند و بزرگ ترینشان گفت: آیا نمی‌دانید که پدرتان از شما به نام خدا پیمان گرفته و پیش از این نیز در حق یوسف تقصیر کرده‌اید؟ من از این سرزمین بیرون نمی‌آیم تا پدر مرا رخصت دهد، یا خدا درباره من داوری کند، که او بهترین داوران است.

نزد پدر باز گردید و بگویند: ای پدر، پسر دزدی کرد و ما جز به آنچه می‌دانستیم شهادت ندادیم و از غیب نیز آگاه نیستیم.

از شهری که در آن بوده‌ایم و از کاروانی که همراهش آمده‌ایم بپرس، که ما راست می‌گوییم.

گفت: نه، نفس شما کاری را در نظرتان بیاراست و مرا صبر جمیل بهتر است. شاید خدا همه را به من بازگرداند که او دانا و حکیم است.

روی خود از آنها بگردانید و گفت: ای اندوها بر یوسف. و چشمانش از غم سپیدی گرفت و همچنان اندوه خود فرو می‌خورد.

گفتند: به خدا سوگند پیوسته یوسف را یاد می‌کنی تا بیمار گردی یا بمیری.

گفت: جز این نیست که شرح اندوه خویش تنها با خدا می‌گویم. زیرا آنچه من از خدا می‌دانم شما نمی‌دانید.

يَبْنِيْ اَذْهَبُوْا فَتَحَسَّسُوْا مِنْ يُوسُفَ وَآخِيْهِ وَلَا تَأْيِسُّوْا
مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ ۚ اِنَّهٗ لَا يَأْيِسُّ مِنْ رَّوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمُ
الْكٰفِرُوْنَ

فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلَيْهِ قَالُوْا يٰٓأَيُّهَا الْعَزِيْزُ مَسَّنَا وَاهْلُنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُّزَجَلَةٍ فَاَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا ۖ
اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِيْنَ

قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَآخِيْهِ اِذْ اَنْتُمْ جَاهِلُوْنَ

قَالُوْا اَءَنْتَ يُوسُفُ ۖ قَالَ اَنَا يُوسُفُ وَهٰذَا اَخِيْ ۖ قَدْ
مَنَّ اللّٰهُ عَلَيْنَا ۚ اِنَّهٗ مَنْ يَّتَّقِ وَيَصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ
اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ لَقَدْ ءَاثَرَكَ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخٰطِئِيْنَ

قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمْ اَلْيَوْمَ ۖ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ اَرْحَمُ
الرَّحِيْمِيْنَ

اَذْهَبُوْا بِقَمِيصِيْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلَىٰ وَجْهِ اَبِيْ يَأْتِ بِصِيْرًا
وَأَتُونِيْ بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِيْنَ

وَلَمَّا فَصَلَتِ الْعَيْرُ قَالَ أَبُوْهُمْ اِنِّيْ لَآجِدُ رِيْحَ يُوسُفَ ۖ لَوْلَا
اَنْ تُفَنِّدُوْنَ

قَالُوْا تَاللّٰهِ اِنَّكَ لَفِي ضَلٰلِكَ الْقَدِيْمِ

ای پسران من، بروید و یوسف و برادرش را بجویید و از رحمت خدا مأیوس مشوید، زیرا تنها کافران از رحمت خدا مأیوس می‌شوند.

چون بر یوسف داخل شدند، گفتند: ای عزیز، ما و کسانمان به گرسنگی افتاده‌ایم و با سرمایه‌ای اندک آمده‌ایم؛ پیمانہ ما را تمام ادا کن و بر ما صدقه بده، زیرا خدا صدقه‌دهندگان را دوست دارد.

گفت: می‌دانید که از روی نادانی با یوسف و برادرش چه کردید؟

گفتند: آیا به حقیقت تو یوسفی؟ گفت: من یوسفم، و این برادر من است و خدا به ما نعمت داد. زیرا هر کس که پرهیزگاری کند و شکیبایی ورزد، خدا مزدش را تباہ نمی‌سازد.

گفتند: به خدا سوگند که خدا تو را بر ما فضیلت داد و ما خطاکار بودیم.

گفت: امروز شما را سرزنش نباید کرد؛ خدا شما را می‌بخشاید که او مهربان‌ترین مهربانان است.

این جامه مرا ببرید و بر روی پدرم اندازید تا بینا گردد. و همه کسان خود را نزد من بیاورید.

چون کاروان به راه افتاد، پدرشان گفت: اگر مرا دیوانه نخوانید بوی یوسف می‌شنوم.

گفتند: به خدا سوگند که تو در همان ضلالت دیرینه خویش هستی.

فَلَمَّا أَنْ جَاءَ الْبَشِيرُ أَلْقَاهُ عَلَىٰ وَجْهِهِ فَارْتَدَّ بَصِيرًا ۖ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ إِنِّي أَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ

۹۷

قَالُوا يَا أَبَانَا اسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِئِينَ

۹۸

قَالَ سَوْفَ أُسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّي ۖ إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

۹۹

فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يُسُفَ عَاوَىٰ إِلَيْهِ أَبْوِيهِ وَقَالَ ادْخُلُوا مِصْرَ إِن شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ

۱۰۰

وَرَفَعَ أَبْوِيهِ عَلَى الْعَرْشِ وَخَرُّوا لَهُ سُجَّدًا وَقَالَ يَأْبَتِ هَذَا تَأْوِيلُ رُءُوسِي مِنْ قَبْلُ ۖ قَدْ جَعَلَهَا رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكُمْ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَغَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِي ۚ إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

۱۰۱
حزب
۹۹

رَبِّ قَدْ ءَاتَيْتَنِي مِنَ الْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِي مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

۱۰۲

ذَٰلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۚ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ

۱۰۳

وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ

چون مژده‌دهنده آمد و جامه بر روی او انداخت، بینا گشت. گفت: آیا نگفتمتان که آنچه من از خدا می‌دانم شما نمی‌دانید؟

گفتند: ای پدر برای گناهان ما آمرزش بخواه که ما خطاکار بوده‌ایم.

گفت: از پروردگارم برای شما آمرزش خواهم خواست، او آمرزنده و مهربان است.

چون بر یوسف داخل شدند، پدر و مادر را به آغوش کشید و گفت: به مصر درآیید که اگر خدا بخواهد در امان خواهید بود.

پدر و مادر را بر تخت فرا برد و همه در برابر او به سجده درآمدند. گفت: ای پدر، این است تعبیر آن خواب من که اینک پروردگارم آن را تحقق بخشیده است. و چقدر به من نیکی کرده است آنگاه که مرا از زندان برهانید و پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم فساد کرده بود، شما را از بادیه به اینجا آورد. پروردگار من به هر چه اراده کند دقیق است، که او دانا و حکیم است.

ای پروردگار من، مرا فرمانروایی دادی و مرا علم تعبیر خواب آموختی. ای آفریننده آسمانها و زمین، تو در دنیا و آخرت کارساز منی. مرا مسلمان بمیران و قرین شایستگان ساز.

اینها خبرهای غیب است که به تواش وحی می‌کنیم. و آن هنگام که با یکدیگر گرد آمده بودند و مشورت می‌کردند و حیلت می‌ساختند، تو نزد آنها نبودی.

هر چند تو به ایمانشان حریص باشی، بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

۱۰۵
۲۰۴ر

وَكَايْنٍ مِّنْ ءَايَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ

۱۰۶

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُّشْرِكُونَ

۱۰۷

أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَشِيَةٌ مِّنْ عَذَابِ اللَّهِ أَوْ تَأْتِيَهُمُ
السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۱۰۸

قُلْ هَذِهِ سَبِيلُ أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ عَلَىٰ بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ
اتَّبَعَنِي ۖ وَسُبْحَنَ اللَّهُ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

۱۰۹

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ مِّنْ أَهْلِ
الْقُرَى ۚ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا ۚ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

۱۱۰

حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا جَاءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَّشَاءُ ۚ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ
الْمُجْرِمِينَ

۱۱۱

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۚ مَا كَانَ حَدِيثًا
يُفْتَرَىٰ وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

و تو در مقابل پیامبریت از آنها مزدی نمی‌طلبی و این کتاب
جز اندرزی برای مردم جهان نیست.

چه بسیار نشانه‌هایی در آسمانها و زمین است که بر آن
می‌گذرند و از آن رخ برمی‌تابند.

و بیشترشان به خدا ایمان نیاورند بلکه همچنان مشرکند.

آیا پندارند که ایمنی یافته‌اند از اینکه عقوبتی عام از عذاب
خدا آنها را فروگیرد یا قیامت به ناگاه فرا رسد، بی‌آنکه
خبردار شوند؟

بگو: این راه من است. من و پیروانم، همگان را در عین
بصیرت به سوی خدا می‌خوانیم. منزّه است خدا و من از
مشرکان نیستم.

و ما پیش از تو به رسالت نفرستادیم مگر مردانی را از
مردم قریه‌ها که به آنها وحی می‌کردیم. آیا در روی زمین
نمی‌گردند تا بنگرند که پایان کار پیشینیانشان چه بوده
است؟ و سرای آخرت پرهیزگاران را بهتر است، چرا
نمی‌اندیشید؟

چون پیامبران نومید شدند و چنان دانستند که آنها را
تکذیب می‌کنند، یاریشان کردیم و هر که را که خواستیم
نجات دادیم و عذاب ما از مردم گنهکار بازگردانیده نشود.

در داستانهایشان خردمندان را عبرتی است. این داستانی
برساخته نیست، بلکه تصدیق سخن پیشینیان و تفصیل هر
چیزی است و برای آنها که ایمان آورده‌اند هدایت است و
رحمت.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَرَّةَ تِلْكَ ءَايَةُ الْكِتَابِ ۚ وَالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ
الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

۱
۲۰۵۵

اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَىٰ
عَلَى الْعَرْشِ ۚ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۚ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ
مُّسَمًّى يُدَبِّرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ
تُوقِنُونَ

۲

وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رَواسِيَ وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ
الْثَمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ النَّهَارَ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

۳

وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِّنْ أَعْنَابٍ وَزُرْعٌ
وَنَخِيلٌ صِنْوَانٌ وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنُفِصِّلُ
بَعْضَهَا عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الْأَكْلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ

۴

وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَإِذَا كُنَّا تُرَابًا أَعْنَا لَفِي خَلْقٍ
جَدِيدٍ ۚ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ الْأَغْلُلُ فِي
أَعْنَاقِهِمْ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۵
حزب
۱۰۰

الف، لام، میم، را. اینها آیات این کتاب است و آنچه از
پروردگارت بر تو نازل شده است حق است ولی بیشتر
مردم ایمان نمی‌آورند.

الله، همان خداوندی است که آسمانها را بی‌هیچ ستونی که
آن را ببینید برافراشت. سپس به عرش پرداخت و آفتاب و
ماه را که هر یک تا زمانی معین در سیرند رام کرد. کارها را
می‌گرداند و آیات را بیان می‌کند، باشد که به دیدار
پروردگارتان یقین کنید.

اوست که زمین را بگسترده و در آن کوهها و رودها قرار
داد و از هر میوه جفت جفت پدید آورد و شب را در روز
می‌پوشاند. در اینها عبرتهاست برای مردمی که می‌اندیشند.

و بر روی زمین قطعه‌هایی است در کنار یکدیگر و باغهای
انگور و کشتزارها و نخلهایی که دو تنه از یک ریشه رسته
است یا یک تنه از یک ریشه و همه به یک آب سیراب
می‌شوند و در ثمره، بعضی را بر بعض دیگر برتری نهاده‌ایم.
هرآینه در اینها برای خردمندان عبرتهاست.

اگر تو در شگفت می‌آیی، شگفت سخن ایشان است که آیا
آن هنگام که خاک شویم از نو ما را بیافرینند؟ اینان به
پروردگارشان ایمان ندارند، بر گردنهایشان غلها باشد و اهل
جهنمند و در آن جاودانه‌اند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ

اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَىٰ وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ

عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرِ الْمُتَعَالِ

سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ بِالنَّهَارِ

لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ

وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ

به شتاب از تو پیش از خیر و آمرزش، عذاب می‌طلبند. پیش از آنها عذابهایی بوده است و پروردگار تو مردم را با آنکه ستم کرده‌اند می‌آمرزد و نیز پروردگار تو به سختی عقوبت می‌کند.

کافران می‌گویند: چرا از جانب پروردگارش معجزه‌ای بر او نازل نمی‌شود؟ جز این نیست که تو بیم‌دهنده‌ای هستی و هر قومی را رهبری است.

خدا می‌داند که هر ماده‌ای چه در رحم دارد و آنچه رحمها کاهد و آنچه رحمها افزاید. و هر چیز را در نزد او مقداری معین است.

دانای نهان و آشکار، آن خدای بزرگ متعال.

برای او یکسان است از شما هر که سخن به راز گوید یا به آشکارا. و آنکه در پرده شب پنهان می‌شود و آنکه در روز به آشکارا می‌رود.

آدمی را فرشتگانی است که پیایی به امر خدا از روبه‌رو و پشت سرش می‌آیند و نگهبانیش می‌کنند. خدا چیزی را که از آن مردمی است دگرگون نکند تا آن مردم خود دگرگون شوند. چون خدا برای مردمی بدی خواهد، هیچ چیز مانع او نتواند شد و ایشان را جز خدا هیچ کارسازی نیست.

اوست که برق را گاه برای ترسانیدن و گاه برای امیدبخشیدن به شما می‌نماید و ابرهای گرانبار را پدید می‌آورد.

رعد به ستایش او و فرشتگان از بیم او تسبیح می‌کنند. و صاعقه‌ها را می‌فرستد و هر که را بخواهد بدان آسیب می‌رساند. باز هم درباره خدا مجادله می‌کنند. و او به سختی عقوبت می‌کند.

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبْسِطٍ كَفَّيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِغِهِ وَمَا دُعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلَالُهُم بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ۝

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا كَخَلْقِهِ فَتَشَبَّهُهُ خَلَقُوا عَلَيْهِمْ قُلِ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُهُ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَنْفَعُ النَّاسَ فَيَمْكُثُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ

لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَىٰ وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ

خاص اوست خواندن راستین. آنان که جز او را می‌خوانند هیچ پاسخشان نمی‌گویند. همانند کسی که دو دست به سوی آب برد تا آب به دهان رساند و نتواند که آب به دهان رساند. و دعای کافران جز به گمراهی نیست.

خواه و ناخواه برای خداوند سجده می‌کنند همه آنها که در آسمانها و زمینند و سایه‌هایشان نیز بامدادان و شامگاهان به سجده می‌آیند.

بگو: کیست پروردگار آسمانها و زمین؟ بگو: الله. بگو: آیا سوای او خدایانی برگزیده‌اید که قادر به سود و زیان خویش نیستند؟ بگو: آیا نابینا و بینا برابرنند؟ یا تاریکی و روشنی یکسانند؟ یا شریکانی که برای خدا قائل شده‌اند چیزهایی آفریده‌اند، همانند آنچه خدا آفریده است و آنان درباره آفرینش به اشتباه افتاده‌اند؟ بگو: الله آفریننده هر چیزی است و او یگانه و قهار است.

از آسمان آب فرستاد و هر رودخانه به اندازه خویش جاری شد، و آب روان کف بر سر آورد. و از آنچه بر آتش می‌گدازند تا زیور و متاعی سازند نیز کفی بر سر آید. خدا برای حق و باطل چنین مثل مثل زند. اما کف به کناری افتد و نابود شود و آنچه برای مردم سودمند است در زمین پایدار بماند. خدا اینچنین مثل می‌زند.

برای آنان که دعوت پروردگارشان را پذیرفتند پاداش نیکویی است. و کسانی که دعوت او را نپذیرفته‌اند، اگر هر آنچه را که بر روی زمین است و همانند آن را داشته باشند، آن را فدا دهند. آنان به سختی بازخواست خواهند شد و مکانشان جهنم است و بد جایگاهی است.

أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

الَّذِينَ يُوفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَنْقُضُونَ الْمِيثَاقَ

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ

وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآَنَفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ

جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ ۖ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ

سَلَّمَ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعَمَ عُقْبَى الدَّارِ

وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ أُولَٰئِكَ لَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ أُنَابَ

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

آیا کسی که می‌داند آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده حق است، همانند کسی است که نایبناست؟ تنها خردمندان پند می‌گیرند:

کسانی که به عهد خدا وفا می‌کنند و خود پیمان نمی‌شکنند.

آنان که آنچه را خدا به پیوستن آن فرمان داده پیوند می‌دهند و از پروردگارشان می‌ترسند و از سختی بازخواست خداوند بیمناکند.

آنان که به طلب ثواب پروردگار خویش صبر پیشه کردند، و نماز گزاردند و در نهان و آشکار از آنچه به آنها روزی داده‌ایم انفاق کردند و بدی را به نیکی دفع می‌کنند. سرای آخرت خاص آنان است.

بهشت‌های جاویدان؛ آنها و هر که نیکوکار بوده است، از پدران و همسران و فرزندان‌شان، بدان داخل شوند و فرشتگان از هر در به نزدشان آیند.

سلام بر شما به خاطر آن همه شکیبایی که ورزیده‌اید. سرای آخرت چه سرای نیکوست.

و آنان که پیمان خدا را پس از استوارکردنش می‌شکنند و آنچه را که خدا به پیوستن آن فرمان داده می‌گسلند و در زمین فساد می‌کنند، لعنت بر آنهاست و بدیهای آن جهان نصیب‌شان.

خدا هر که را خواهد روزی بسیار دهد یا روزی اندک. و مردم به زندگی دنیا خشنودند، حال آنکه زندگی دنیا در برابر زندگی آخرت جز اندک متاعی نیست.

کافران می‌گویند: چرا از جانب پروردگارش معجزه‌ای بر او نازل نمی‌شود؟ بگو: خدا هر که را بخواهد گمراه می‌کند. و هر که را به درگاه او روی کند، هدایت می‌کند:

آنان که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان به یاد خدا آرامش می‌یابد. آگاه باشید که دل‌ها به یاد خدا آرامش می‌یابد.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ مَتَابٍ

۳۰

كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَا أُمَمٌ لِّتَتْلُوَ عَلَيْهِمُ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ قُلْ هُوَ رَبِّي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابٍ

۳۱

وَلَوْ أَنَّ قُرْعَانًا سُيِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ أَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْأَرْضُ أَوْ كَلِمَ بِهِ الْمَوْتَىٰ بَل لِّلَّهِ الْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَأْتِشِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَن لَّو يَشَاءُ اللَّهُ لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَ وَعْدُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ

۳۲
رعد
۲۰۹

وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَمَلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۳۳

أَفَمَن هُوَ قَائِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّئُونَهُ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي الْأَرْضِ أَمْ بَظَهَرَ مِّنَ الْقَوْلِ بَل زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا عَنِ السَّبِيلِ وَمَن يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

۳۴

لَهُمْ عَذَابٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ اللَّهِ مِن وَّاقٍ

زندگی خوش و بازگشتگاه نیکو از آن کسانی است که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند.

همچنین تو را به میان امتی که پیش از آنها امتهای دیگر بوده‌اند، به رسالت فرستاده‌ایم تا آنچه را که بر تو وحی کرده‌ایم بر ایشان تلاوت کنی و آنها به رحمان کافر می‌شوند. بگو: او پروردگار من است. خدایی جز او نیست. بر او توکل کرده‌ام و توبه من به درگاه اوست.

اگر قرآنی توانست بود که کوه‌ها بدان به جنبش آیند یا زمین پاره‌پاره شود یا مردگان را به سخن آرد، جز این قرآن نمی‌بود، که همه کارها از آن خداست. آیا مؤمنان هنوز ندانسته‌اند که اگر خدا می‌خواست همه مردم را هدایت می‌کرد؟ و کافران را پیوسته به سبب اعمالشان حادثه‌ای رسد یا آن حادثه در نزدیکی خانه‌هایشان فرود آید تا آنگاه که وعده خدا فراز آید، زیرا خدا خلف وعده نمی‌کند.

پیامبرانی هم که پیش از تو بودند به استهزا گرفته شدند. من به کافران مهلت دادم، آنگاه همه را فرو گرفتم و آن عقوبت من چه سخت بود.

آیا آن که بر همه مردم و اعمالشان ناظر است، همانند بتان است؟ برای خدا شریکانی قائل شدند. بگو: آنها را نام ببرید. شاید می‌خواهید او را از چیزی در روی زمین آگاه کنید که نمی‌داند، یا سخنان بیهوده می‌گویند؟ در نظر کافران مکرشان آراسته آمد و از راه راست به در شدند. و هر که را خدا گمراه کند هیچ راهنمایی ندارد.

در این زندگی دنیا به عذابی گرفتار آیند و عذاب آخرت سخت‌تر است و آنها را هیچ نگهدارنده‌ای از عذاب خدا نیست.

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ

وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ
الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ
وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُوا وَإِلَيْهِ مَعَابِدُ

وَكَذَلِكَ أُنزِلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَنْ أَتَّبَعْتُ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ
مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً
وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ
كِتَابٌ

يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ ۖ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ

وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ الْبَلْغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا ۚ وَاللَّهُ
يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا
تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ ۚ وَسَيَعْلَمُ الْكُفْرُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ

صفت بهشتی که به پرهیزگاران وعده شده: آب از زیر درختانش روان است و میوه‌ها و سایه‌اش همیشگی است. این سرانجام کسانی است که پرهیزگارند و سرانجام کافران آتش است.

اهل کتاب از آنچه بر تو نازل شده شادمانند. و از آن جماعات کسانی هستند که پاره‌ای از آن را انکار می‌کنند. بگو: من مأمور شده‌ام که خدای یکتا را بپرستم و به او شرک نیاورم. به سوی او دعوت می‌کنم و بازگشت من به سوی اوست.

همچنین قرآن را به زبان عربی نازل کردیم. اگر پس از دانشی که به تو رسیده، از پی خواهشهای آنان بروی، در برابر خدا کارساز و نگهدارنده‌ای نخواهی داشت.

به تحقیق پیش از تو پیامبرانی فرستاده‌ایم و برایشان همسران و فرزندان قرار داده‌ایم. و هیچ پیامبری را حق آن نبود که جز به فرمان خدا آیتی بیاورد و هر امری را زمانی مکتوب است.

خدا هر چه را بخواهد محو یا اثبات می‌کند و ام‌الکتاب نزد اوست.

اگر پاره‌ای از آنچه را که به آنها وعده کرده‌ایم به تو بنمایانیم، یا تو را پیش از وقت بمیرانیم، در هر حال آنچه بر عهده توست تبلیغ است و آنچه بر عهده ماست حساب‌کشیدن.

آیا هنوز ندانسته‌اند که ما از اطراف این سرزمین می‌کاهیم، و خدا حکم می‌کند و هیچ چیز حکم او را فسخ نمی‌کند و او سریعاً به حساب همه می‌رسد؟

کسانی که پیش از اینان بودند مکرها کردند، ولی همه مکرها نزد خداوند است. می‌داند که هر کسی چه می‌کند. و کافران به زودی خواهند دانست که سرای آخرت از آن کیست.

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

۷ صفحه

۵۲ آیه

مکی

ابراهیم: ابراهیم

۱۴. ابراهیم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۱
۲۱۱ ر

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۖ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

۲

الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۖ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

۳

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ ۚ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلُّ
اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۴

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

۵

کافران می‌گویند که تو پیامبر نیستی. بگو: خدا و هر کس
که از کتاب آگاهی داشته باشد، به شهادت میان من و شما
کافی است.

الف، لام، را. کتابی است که بر تو نازل کردیم تا مردم را به
فرمان پروردگارشان از تاریکی به روشنایی ببری و به راه
خدا پیروزمند ستودنی راه نمایی-

خدایی که هر چه در آسمانها و زمین است از آن اوست.
پس وای بر کافران از عذابی سخت.

آنان که زندگی دنیا را از آخرت دوست‌تردارند و دیگران را
از راه خدا باز می‌دارند و آن را منحرف می‌خواهند، سخت
در گمراهی هستند.

هیچ پیامبری را جز به زبان مردمش نفرستادیم، تا بتواند
پیام خدا را برایشان بیان کند. پس خدا هر که را بخواهد
گمراه می‌کند و هر که را بخواهد هدایت می‌کند و اوست
پیروزمند و حکیم.

موسی را با آیات خود فرستادیم که: قوم خود را از تاریکی
به روشنایی بیرون آر، و روزهای خدا را به یادشان بیاور. و
در این برای هر شکیبای شکرگزار، عبرتهایی است.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَالٍ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ
بَلَاءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ^ط وَلَئِنْ
كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ

وَقَالَ مُوسَىٰ إِنَّ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ
اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَعْيُنَهُمْ فِيْ أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ

قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط
يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

و موسی به قوم خود گفت: نعمتی را که خدا بر شما ارزانی داشته است به یاد آورید، آنگاه که شما را از فرعونیان رهانید. به سختی آزارتان می‌کردند و پسرانتان را می‌کشتند و زنانتان را زنده می‌گذاشتند و در این از جانب پروردگارتان برای شما آزمایشی بزرگ بود.

و پروردگارتان اعلام کرد که اگر مرا سپاس گویند، بر نعمت شما می‌افزایم و اگر کفران کنید، بدانید که عذاب من سخت است.

و موسی گفت: اگر شما و همه مردم روی زمین کافر شوید، خدا بی‌نیاز و درخور ستایش است.

آیا خبر کسانی که پیش از شما بوده‌اند، چون قوم نوح و عاد و ثمود و نیز کسانی که بعد از آنها بوده‌اند، به شما نرسیده است؟ جز خدا کسی را از آنان آگاهی نیست. پیامبران‌شان همراه با دلایل روشن آمدند و آنها دست بر دهان بردند و گفتند: ما به آنچه بدان مأمور شده‌ایم ایمان نمی‌آوریم و در چیزی که ما را بدان می‌خوانید سخت در تردید هستیم.

پیامبران‌شان گفتند: آیا در خدا -آن آفریننده آسمانها و زمین- شکی هست؟ شما را فرامی‌خواند تا گناهانتان را بیامزد و تا مدتی معین شما را زنده گذارد. گفتند: شما جز مردمانی همانند ما نیستید. می‌خواهید ما را از آنچه پدرانمان می‌پرستیدند باز دارید. برای ما دلیلی روشن بیاورید.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

پیامبران‌شان گفتند: ما جز مردمانی همانند شما نیستیم ولی
خدا بر هر یک از بندگان‌ش که بخواهد منت نهد. ما را نسزد
که برای شما دلیلی، جز به فرمان خدا، بیاوریم و مؤمنان بر
خدا توکل کنند.

۱۲

وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا وَلَنَصْبِرَنَّ
عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ

چرا بر خدا توکل نکنیم، و حال آنکه او راه ما را به ما بنمود؟
و ما بر آزاری که به ما می‌رسانید صبر خواهیم کرد و
توکل‌کنندگان بر خدا توکل کنند.

۱۳
۲۱۳

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ
لَتَعُوْدَنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ

کافران به پیامبران‌شان گفتند: یا شما را از سرزمین خود
می‌رانیم یا به کیش ما بازگردید. پس پروردگارشان به
پیامبران وحی کرد که: ستمکاران را هلاک خواهیم کرد.

۱۴

وَلَنُسَكِّنَنَّكُمْ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ
مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ

و شما را پس از ایشان در آن سرزمین جای خواهیم داد.
این از آن کسی است که از ایستادن در پیشگاه من و از
وعده عذاب من بترسد.

۱۵

وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ

پیروزی خواستند و هر جبار کینه‌توزی نومید شد.

۱۶

مِّنْ وَرَآيِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ

پشت سرش جهنم است تا در آنجا از آب چرک و خونس
بخورانند.

۱۷

يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ
مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ وَرَآيِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ

جرعه‌جرعه آن را می‌نوشد و هیچ گوارای او نیست و مرگ از
هر سو بر او می‌تازد اما نمی‌میرد، که عذابی سخت در انتظار
اوست.

۱۸

مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ أُشْتَدَّتْ بِهِ
الرَّيْحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

مثل اعمال کسانی که به خدا کافر شده‌اند چون خاکستری
است که در روزی طوفانی بادی سخت بر آن بوزد. توان
نگه‌داشتن آنچه را که به دست آورده‌اند ندارند. این است
گمراهی بی‌انتها.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَاشَأُ
يُذْهِبُكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

۲۰

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ

و این بر خدا دشوار نیست.

۲۱

وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا
كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَّيْنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَاكُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجَزَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَّحِيصٍ

همه در پیشگاه خدا حاضر آیند. ناتوانان به آنان که گردنکشی می‌کردند گویند: ما پیرو شما بودیم. آیا اکنون می‌توانید ما را به کار آبیید و اندکی از عذاب خدا را از ما دفع کنید؟ گویند: اگر خدا ما را هدایت کرده بود، ما نیز شما را هدایت می‌کردیم. حال ما را راه خلاصی نیست، برای ما یکسان است چه بیتابی کنیم، چه شکیبایی ورزیم.

۲۲
۲۱۴۲

وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ
الْحَقِّ وَوَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ
سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي
وَلُمُوا أَنْفُسَكُمْ مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِيَّ
إِنِّي كَفَرْتُ بِمَا أَشْرَكْتُمُونِ مِنْ قَبْلُ إِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

چون کار به پایان آید، شیطان گوید: خدا به شما وعده داد و وعده او درست بود و من نیز به شما وعده دادم ولی وعده خود خلاف کردم. و برایتان هیچ دلیل و برهانی نیاوردم جز آنکه دعوتتان کردم شما نیز دعوت من اجابت کردید؛ پس مرا ملامت نکنید، خود را ملامت کنید. نه من فریادرس شمایم، نه شما فریادرس من. از اینکه مرا پیش از این شریک خدا کرده بودید بیزارم. زیرا برای ستمکاران عذابی است دردآور.

۲۳

وَأُدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيَّتُهُمْ فِيهَا
سَلَامٌ

کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، به بهشتهایی که نهرها در آن جاری است درآورند؛ به فرمان پروردگارشان در آنجا جاودانه بمانند و به سلام، یکدیگر را تحیت گویند.

۲۴

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ
أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ

آیا ندیده‌ای که خدا چگونه مثل زد؟ سخن پاک چون درختی پاک است که ریشه‌اش در زمین استوار و شاخه‌هایش در آسمان است.

تُوْتِيْ اُكْلَهَا كُلَّ حِيْنٍ بِاِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْاَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوْنَ

۲۶

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيْثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيْثَةٍ اُجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ
الْاَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ

۲۷

يُثَبِّتُ اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْاٰخِرَةِ وَيُضِلُّ اللّٰهُ الظَّالِمِيْنَ وَيَفْعَلُ اللّٰهُ مَا يَشَآءُ

۲۸
حزب
۱۰۴
۲۱۵ر

اَلَمْ تَرَ اِلَى الَّذِيْنَ بَدَّلُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ كُفْرًا وَّاحْلَوْا قَوْمَهُمْ
دَارَ الْبَوَارِ

۲۹

جَهَنَّمَ يَصْلُوْنَهَا وِبِئْسَ الْقَرَارُ

۳۰

وَجَعَلُوْا لِلّٰهِ اُنْدَادًا لِّيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِهِۦ قُلْ تَمَتَّعُوْا فَاِنَّ
مَصِيْرَكُمْ اِلَى النَّارِ

۳۱

قُلْ لِّعِبَادِيَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا يُقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَيُنْفِقُوْا مِمَّا
رَزَقْنٰهُمْ سِرًّا وَعَلٰنِيَةً مِّنْ قَبْلِ اَنْ يَّآتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيْهِ
وَلَا خِلَالٌ

۳۲

اللّٰهُ الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَاَنْزَلَ مِنَ السَّمَآءِ مَآءً
فَاَخْرَجَ بِهٖ مِنَ الثَّمَرٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمْ
الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِاَمْرِهٖ وَسَخَّرَ لَكُمْ الْاَنْهٰرَ

۳۳

وَسَخَّرَ لَكُمْ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّيْنَ وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ
وَالنَّهَارَ

به فرمان خدا هر زمان میوه خود را می‌دهد. خدا برای مردم
مثلا می‌آورد، باشد که پند گیرند.

و مثل سخن ناپاک چون درختی ناپاک است، که ریشه در
زمین ندارد و برپا نتواند ماند.

خدا مؤمنان را به سبب اعتقاد استوارشان در دنیا و آخرت
پایدار می‌دارد. و ظالمان را گمراه می‌سازد و هر چه خواهد
همان می‌کند.

آیا ندیده‌ای آن کسان را که نعمت خدا را به کفر بدل
ساختند و مردم خود را به دیار هلاک بردند؟

به جهنم، آن قرارگاه بد، داخل می‌شوند.

برای خدا همتیانی قرار دادند تا مردم را از راه او گمراه
سازند. بگو: اکنون بهره‌مند گردید که سرانجامتان آتش
است.

به بندگان من که ایمان آورده‌اند بگو تا نماز بگذارند و از
آنچه روزیشان داده‌ایم نهان و آشکارا انفاق کنند، پیش از
آنکه روزی فرا رسد که در آن نه خرید و فروختی باشد و نه
هیچ دوستی به کار آید.

خداست که آسمانها و زمین را آفرید و از آسمان باران نازل
کرد و بدان باران برای روزی شما میوه‌ها رویانید و کشتیها
را رام شما کرد تا به فرمان او در دریا روان شوند و رودها
را مسخر شما ساخت.

و آفتاب و ماه را که همواره در حرکتند رام شما کرد و شب
و روز را مسخر شما گردانید.

وَعَاتِلْكُمْ مِّنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ ءَامِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ الْأَصْنَامَ

رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَلَنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ ۖ فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي ۖ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بِوَادٍ غَيْرِ ذِي زَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِّنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِّنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ

رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ ۚ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ ۚ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ

رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي ۚ رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ

وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفِيلًا ۖ عَمَّا يَعْمَلُ الظَّالِمُونَ ۚ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ

و هر چه از او خواسته‌اید به شما ارزانی داشته است و اگر خواهید که نعمتهایش را شمار کنید، نتوانید، که آدمی ستمکار و کافر نعمت است.

و ابراهیم گفت: ای پروردگار من، این سرزمین را ایمن گردان و مرا و فرزندانم را از پرستش بتان دور بدار.

ای پروردگار من، اینها بسیاری از مردم را گمراه کرده‌اند، پس هر کس که از من پیروی کند از من است و هر کس فرمان من نبرد، تو آمرزنده و مهربانی.

ای پروردگار ما، برخی از فرزندانم را به وادی بی‌هیچ کشته‌ای، نزدیک خانه گرامی تو جای دادم، ای پروردگار ما، تا نماز بگذارند. دل‌های مردمان چنان کن که هوای آنها کند و از هر ثمره‌ای روزیشان ده، باشد که سپاس گزارند.

ای پروردگار ما، هر چه را پنهان می‌داریم یا آشکار می‌سازیم تو بدان آگاهی. و بر خدا هیچ چیز در زمین و آسمان پوشیده نیست.

سپاس خدایی را که در این پیری اسماعیل و اسحاق را به من عطا کرد. پروردگار من دعاها را می‌شنود.

ای پروردگار من، مرا و فرزندان مرا برپای‌دارندگان نماز گردان. ای پروردگار ما، دعای مرا بپذیر.

ای پروردگار ما، مرا و پدر و مادرم و همه مؤمنان را در روز شمار بیامرز.

و مپندار که خدا از کردار ستمکاران غافل است. عذابشان را تا آن روز که چشمها در آن خیره می‌ماند، به تاخیر می‌افکند.

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ ^ص وَأَفْعِدَتْهُمْ
هَوَاءً

وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
رَبَّنَا أَخْرِنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ نُحِبِّ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعُ الرَّسُولَ ^ط
أَوْ لَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ مَا لَكُم مِّنْ زَوَالٍ

وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُم
كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمُ الْأَمْثَالَ

وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِنْ كَانَ مَكْرُهُمْ
لَيَازُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ

فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخِيفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو
أَنْتِقَامٍ

يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ ^ص وَبَرَزُوا لِلَّهِ
الْوَّاحِدِ الْقَهَّارِ

وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

سَرَابِيلُهُمْ مِّنْ قَطِرَانٍ وَتَغْشَى وُجُوهَهُمُ النَّارُ

لَيَجْزِيَّ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ

هَذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنْذَرُوا بِهِ ۚ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَهُ
وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ

می‌شتابند، سرها را بالا گرفته‌اند. چشم بر هم نمی‌زنند، و
دلهایشان خالی از خرد است.

مردم را از آن روز که عذاب فرا می‌رسد بترسان.
ستمکاران می‌گویند: بار خدایا، ما را اندکی مهلت ده تا
دعوت تو را اجابت کنیم و از پیامبران تو پیروی کنیم. آیا
شما پیش از این سوگند نمی‌خوردید که هرگز زوال
نمی‌یابید؟

در خانه‌های کسانی که خود بر خویشتن ستم می‌کردند، جای
گرفتید و دانستید با آنان چگونه رفتار کردیم، و برایتان
مثلا زدیم.

آنان نیرنگهای خود نمودند و خدا از نیرنگهایشان آگاه بود.
هر چند که از نیرنگهایشان کوه از پای درمی‌آمد.

مپندار که خدا وعده‌ای را که به پیامبران‌ش داده است خلاف
می‌کند. خداوند پیروزمند و انتقام‌گیرنده است.

آن روز که زمین به زمینی جز این بدل شود و آسمانها به
آسمانی دیگر، و همه در پیشگاه خدای واحد قهار حاضر
آیند.

مجرمان را در آن روز به غلهایی که دست را به گردن بندد،
بسته بینی.

جامه‌هاشان از قطران است و آتش صورتهایشان را
فروپوشیده است.

تا خدا هر کس را برابر عملش کیفر دهد، هرآینه خدا سریع
الحساب است.

این پیامی است برای مردم، تا بدان بیمناک شوند و بدانند
که اوست خدای یکتا، و تا خردمندان پند گیرند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْءَانٍ مُبِينٍ

الف، لام، را. این است آیات کتاب و قرآن روشنگر.

رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ

بسا که کافران آرزو کنند که ای‌کاش مسلمان می‌بودند.

ذَرَهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

واگذارشان تا بخورند و بهره‌ور شوند و آرزو به خود مشغولشان دارد، زودا که خواهند دانست.

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ

هیچ قریه‌ای را هلاک نکردیم، مگر آنکه زمانی معلوم داشت.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْجِرُونَ

هیچ امتی از اجل خویش نه پیش می‌افتد و نه پس می‌ماند.

وَقَالُوا يَأْتِيهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ

و گفتند: ای مردی که قرآن بر تو نازل شده، حقا که تو دیوانه‌ای.

لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

اگر راست می‌گویی، چرا فرشتگان را برای ما نمی‌آوری؟

مَا نُنْزِلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذَا مُنْظَرِينَ

ما فرشتگان را جز به حق نازل نمی‌کنیم و در آن هنگام دیگر مهلتشان ندهند.

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

ما قرآن را خود نازل کرده‌ایم و خود نگهبانش هستیم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيعِ الْأَوَّلِينَ

و ما رسولان خود را پیش از تو به میان اقوام پیشین فرستاده‌ایم.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

هیچ پیامبری بر آنها مبعوث نشد، جز آنکه مسخره‌اش کردند.

كَذَلِكَ نَسْلُكُهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

راهش را در دل مجرمان اینچنین می‌گشاییم.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ

به آن ایمان نمی‌آورند و سنت پیشینیان چنین بوده است.

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ

اگر بر ایشان از آسمان دری بگشاییم که از آن بالا روند،

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَرُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُونَ

گویند: چشمان ما را جادو کرده‌اند، بلکه ما مردمی جادوزده هستیم.

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَزَيَّنَّاهَا لِلنَّاظِرِينَ

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ

إِلَّا مَنْ أَسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ وَشِهَابٌ مُبِينٌ

وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ

وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعِيشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنْزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ

وَأَرْسَلْنَا الرِّيْحَ لَوَفِحٍ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْقَيْنَكُمْوَهُ وَمَا أَنْتُمْ لَهُ بِخَازِنِينَ

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِءُ وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

وَالْجَبَّارِ خَلَقْتَهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ وَسَجِدِينَ

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ

و هرآینه در آسمان برجهایی آفریدیم و برای بینندگانشان بیاراستیم.

و از هر شیطان رجیمی حفظشان کردیم.

مگر آنکه دزدانه گوش می‌داد و شهابی روشن تعقیبش کرد.

و زمین را گستردیم و در آن کوه‌های عظیم افکندیم. و از هر چیز به شیوه‌ای سنجیده در آن رویانیدیم.

و معیشت شما و کسانی را که شما روزی‌دهشان نیستید، در آنجا قرار دادیم.

هر چه هست خزاین آن نزد ماست و ما جز به اندازه‌ای معین آن را فرو نمی‌فرستیم.

و بادهای آبستن‌کننده را فرستادیم، و از آسمان آبی نازل کردیم و شما را بدان سیراب ساختیم و شما را نرسد که خازنان آن باشید.

هرآینه ما هستیم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و بعد از همه باقی می‌مانیم.

و می‌دانیم چه کسانی از شما از این پیش رفته‌اند و چه کسانی واپس مانده‌اند.

و پروردگار تو همه را محشور می‌گرداند، زیرا اوست که حکیم و داناست.

ما آدمی را از گل خشک، از لجن بویناک آفریدیم.

و جن را پیش از آن از آتش سوزنده بی‌دود آفریده بودیم.

و پروردگارت به فرشتگان گفت: می‌خواهم بشری از گل خشک، از لجن بویناک بیافرینم.

چون آفرینشش را به پایان بردم و از روح خود در آن دمیدم، در برابر او به سجده بیفتید.

فرشتگان همگی سجده کردند،

مگر ابلیس که سرباز زد که با سجده‌کنندگان باشد.

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ

۳۳

قَالَ لَمْ اَكُنْ لِلسُّجْدِ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُۥ مِنْ صَلٰصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُوْنٍ

۳۴

قَالَ فَاخْرِجْ مِنْهَا فَاِنَّكَ رَجِيْمٌ

۳۵

وَإِنَّ عَلَیْكَ اَلَلْعَنَةَ اِلٰی یَوْمِ الدِّیْنِ

۳۶

قَالَ رَبِّ فَاَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یُبْعَثُوْنَ

۳۷

قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِیْنَ

۳۸

اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ

۳۹

قَالَ رَبِّ بِمَاۤ اَغْوَيْتَنِیْ لَازِیْنَنَّ لَهُمْ فِی الْاَرْضِ وَلَاۤ اُغْوِیَنَّهُمْ اَجْمَعِیْنَ

۴۰

اِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِیْنَ

۴۱

قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلٰی مُسْتَقِیْمٌ

۴۲

اِنَّ عِبَادِیْ لَیْسَ لَكَ عَلَیْهِمْ سُلْطٰنٌ اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِیْنَ

۴۳

وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ اَجْمَعِیْنَ

۴۴

لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ لِکُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُوْمٌ

۴۵
۲۲۱۹

اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِیْ جَنَّتٍ وَعُیُوْنٍ

۴۶

اَدْخُلُوْهَا بِسَلٰمٍ ؕءَامِنِیْنَ

۴۷

وَنَزَعْنَا مَا فِیْ صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غَلٍۭ اِخْوَانًا عَلٰی سُرُرٍ مُّتَقَبِلِیْنَ

۴۸

لَا یَمَسُّهُمْ فِیْهَا نَصَبٌۢ وَمَا هُمْ مِّنْهَا بِمُخْرَجِیْنَ

۴۹

نَبِیُّ عِبَادِیْ أَتٰی اَنَا الْغَفُوْرُ الرَّحِیْمُ

۵۰
حزب
۱۰۶

وَأَنَّ عَذَابِیْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِیْمُ

۵۱

وَنَبِّئُهُمْ عَنِ ضَیْفِ اِبْرٰهَیْمَ

گفت: ای ابلیس، چرا تو از سجده‌کنندگان نبودی؟

گفت: من برای بشری که از گل خشک، از لجن بویناک آفریده‌ای سجده نمی‌کنم.

گفت: از آنجا بیرون شو که مطرود هستی.

تا روز قیامت بر تو لعنت است.

گفت: ای پروردگار من، مرا تا روزی که دوباره زنده می‌شوند مهلت ده.

گفت: تو در شمار مهلت‌یافتگانی.

تا آن روزی که وقتش معلوم است.

گفت: ای پروردگار من، چون مرا نومید کردی، در روی زمین بدیها را در نظرشان بیارایم و همگان را گمراه کنم،

مگر آنها که بندگان با اخلاص تو باشند.

گفت: راه اخلاص راه راستی است که به من می‌رسد.

تو را بر بندگان من تسلطی نیست، مگر بر آن گمراهانی که تو را پیروی کنند.

و جهنم میعادگاه همه است.

هفت در دارد و برای هر در گروهی از آنان معین شده‌اند.

پرهیزگاران در بهشتها، کنار چشمه‌سار‌اند.

به سلامت و ایمنی داخل شوید.

هر کینه‌ای را از دلشان برکنده‌ایم، همه برادرند، بر تختها روبه‌روی همد.

هیچ رنجی به آنها نمی‌رسد و از آنجا بیرونشان نرانند.

به بندگانم خبر ده که من آمرزنده و مهربانم.

و عذاب من عذابی دردآور است.

و از مهمانان ابراهیم خبر دارشان کن.

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجِلُونَ

آنگاه که بر او داخل شدند و گفتند: سلام. ابراهیم گفت: ما از شما می‌ترسیم.

۵۳

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

گفتند: مترس، ما تو را به پسری دانا بشارت می‌دهیم.

۵۴

قَالَ أَبَشِّرْتُمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمَ تُبَشِّرُونَ

گفت: آیا مرا بشارت می‌دهید با آنکه پیر شده‌ام؟ به چه چیز بشارتم می‌دهید؟

۵۵

قَالُوا بَشِّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْفَٰئِطِينَ

گفتند: به حق بشارتت دادیم، از نومیدان مباش.

۵۶

قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ ۖ إِلَّا الضَّالُّونَ

گفت: جز گمراهان چه کسی از رحمت پروردگارش نومید می‌شود؟

۵۷

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

گفت: ای رسولان، کار شما چیست؟

۵۸

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

گفتند: ما بر سر مردمی گنهکار فرستاده شده‌ایم.

۵۹

إِلَّا عَالُ لُوطٍ إِنَّا لَمُنَجُّوهُمْ أَجْمَعِينَ

مگر خاندان لوط، که همه را نجات می‌دهیم،

۶۰

إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ ۚ قَدَرْنَا إِنَّا لَمِنَ الْغَابِرِينَ

جز زنش را که مقرر کرده‌ایم که از باقی‌ماندگان باشد.

۶۱

فَلَمَّا جَاءَ عَالُ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ

چون رسولان نزد خاندان لوط آمدند،

۶۲

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

لوط گفت: شما بیگانه‌اید.

۶۳

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ

گفتند: نه، چیزی را که در آن شک می‌کردند آورده‌ایم.

۶۴

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

ما تو را خبر راست آورده‌ایم و ما راستگویانیم.

۶۵

فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَرَهُمْ وَلَا يَلْتَفِتْ
مِنْكُمْ أَحَدٌ وَامْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ

چون پاسی از شب بگذرد، خاندان خود را بیرون ببر. و خود از پی آنها رو و نباید هیچ یک از شما به عقب بنگرد. به هر جا که فرماتتان داده‌اند بروید.

۶۶

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هَٰؤُلَاءِ مَقْطُوعٌ
مُّصْبِحِينَ

و برای او حادثه را حکایت کردیم که چون صبح فرارسد ریشه آنها برکنده شود.

۶۷

وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ

اهل شهر شادی‌کنان آمدند.

۶۸

قَالَ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ ضَيْفِي فَلَا تَفْضَحُونِ

گفت: اینان مهمانان منند، مرا رسوا مکنید.

۶۹

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ

از خداوند بترسید و مرا شرمسار مسازید.

۷۰

قَالُوا أَوَلَمْ نَنْهَكَ عَنِ الْعَالَمِينَ

گفتند: مگر تو را از مردم منع نکرده بودیم؟

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

۷۲ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ

۷۳ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ

۷۴ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ

۷۵ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ

۷۶ وَإِنَّهَا لِبَسْبِيلٍ مُّقِيمٍ

۷۷ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

۷۸ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لظَالِمِينَ

۷۹ فَأَتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ

۸۰ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسِلِينَ

۲۲۳

۸۱ وَعَاتَيْنَهُمْ عَائِيَّتَنَا فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

۸۲ وَكَانُوا يَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ

۸۳ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ

۸۴ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۸۵ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ ۖ فَاصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ

۸۶ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

۸۷ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْءَانَ الْعَظِيمَ

۸۸ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِٓ أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ۖ وَخَفِضْ جَنَاحَكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ

۸۹ وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ

۹۰ كَمَا أَنزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ

گفت: اگر قصدی دارید، اینک دختران من هستند.

به جان تو سوگند که آنها در مستی خویش سرگشته بودند.

چون صبح طالع شد آنان را میحه فروگرفت.

شهر را زیروزبر کردیم و بارانی از سجیل بر آنان بارانیدیم.

در این عبرتهاست برای پژوهندگان.

و آن شهر اکنون بر سر راه کاروانیان است.

و مؤمنان را در آن عبرتی است.

مردم ایکه نیز ستمکار بودند.

از آنان انتقام گرفتیم و شهرهای آن دو قوم آشکارا بر سر راهند.

مردم حجر نیز پیامبران را به دروغ نسبت دادند.

آیات خویش را بر آنان رسانیدیم ولی از آن اعراض می‌کردند.

خانه‌های خود را تا ایمن باشند در کوه‌ها می‌کنندند.

صبحگاهان آنان را میحه فروگرفت.

کردارشان از آنان دفع بلا نکرد.

آسمانها و زمین و آنچه را که میان آنهاست جز به حق نیافریده‌ایم. و بی‌تردید قیامت فرا می‌رسد. پس گذشت کن، گذشتی نیکو.

هرآینه پروردگار تو آفریننده‌ای داناست.

ما سبع‌المثانی و قرآن بزرگ را به تو دادیم.

اگر بعضی از مردان و زنانشان را به چیزی بهره‌ور ساخته‌ایم تو بدان نگاه مکن. و غم آنان را مخور. و در برابر مؤمنان فروتن باش.

و بگو: من بیم‌دهنده‌ای روشن‌گرم.

همانند عذابی که بر تقسیم‌کنندگان نازل کردیم:

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْءَانَ عِضِينَ

فَوَرَبِّكَ لَنَسْأَلَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

فَأَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ

إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ

الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

۱۵ صفحه	۱۲۸ آیه	مکی	التَّحِلْ: زنبور عسل	۱۶. نحل
---------	---------	-----	----------------------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَتَىٰ أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ

وَالْأَنْعَمَ خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ

آنان که قرآن را به اقسام تقسیم کرده بودند.

به پروردگارت سوگند که همه را بازخواست کنیم،

به خاطر کارهایی که می‌کرده‌اند.

به هر چه مأمور شده‌ای صریح و بلند بگو و از مشرکان رویگردان باش.

ما مسخره‌کنندگان را از تو باز می‌داریم؛

آنان که با الله خدای دیگر قائل می‌شوند. پس به زودی خواهند دانست.

و می‌دانیم که تو از گفتارشان دل‌تنگ می‌شوی.

به ستایش پروردگارت تسبیح کن و از سجده‌کنندگان باش.

و پروردگارت را بپرست، تا لحظه مرگت فرا رسد.

فرمان خداوند در رسید، به شتابش مخواهید. او منزه است و از هر چه شریک او می‌سازند برتر.

فرشتگان را همراه وحی –که فرمان اوست– بر هر یک از بندگان‌ش که بخواهد فرو می‌فرستد تا بیم دهند که: جز من خدایی نیست، پس از من بترسید.

آسمانها و زمین را به حق بیافرید، از هر چه با او شریک می‌سازند، برتر است.

آدمی را از نطفه بیافرید. و اکنون اوست که به آشکارا دشمنی می‌ورزد.

چهارپایان را برایتان بیافرید، شما را از آنها حرارت و دیگر سودهاست. و از آنها می‌خورید.

و چون شب‌هنگام باز می‌گردانید و بامدادان بیرون می‌فرستید، نشان تجمل شمايند؛

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ لَّمْ تَكُونُوا بَلِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَعُوفٌ رَّحِيمٌ

وَالْخَيْلِ وَالْبِغَالِ وَالْحَمِيرِ لَتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا
تَعْلَمُونَ

وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْنَاكُمْ
أَجْمَعِينَ

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَّكُمْ مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ
شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ

يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَبَ وَمِنْ
كُلِّ الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَمَا ذَرَأَا لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ

وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاحِرَ
فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

بارهایتان را به شهرهایی که جز به رنج تن بدانها نتوانید
رسید، حمل می‌کنند، زیرا پروردگارتان رؤوف و مهربان
است.

و اسبان و استران و خران را برای آن آفریده است که
سوارشان شوید و نیز زینت شما باشند. و خدا چیزهایی
آفریده که شما نمی‌دانید.

بر خداست که راه راست را بنماید. از میان راه‌ها نیز راهی
است منحرف. اگر خدا می‌خواست، همه شما را هدایت
می‌کرد.

اوست که از آسمان برایتان باران نازل کرد. از آن
می‌نوشید و بدان گیاه می‌روید و چارپایان را می‌چرانید.

و با آن برایتان کشتزار و زیتون و نخلها و تاکستانها و هر
نوع میوه برویاند، در این عبرتی است برای مردمی که
می‌اندیشند.

و مسخر شما کرد شب و روز را و خورشید و ماه را و
ستارگان همه فرمانبردار امر او هستند. در این برای آنها
که به عقل درمی‌یابند عبرت‌هاست.

در زمین چیزهایی با رنگهای گوناگون آفرید، در این عبرتی
است برای مردمی که پند می‌گیرند.

اوست که دریا را رام کرد تا از آن گوشت تازه بخورید و
زیورهای بیرون آرید و خویشتن بدان بیارایید، و کشتیها
را بینی که دریا را می‌شکافند و پیش می‌روند تا از فضل
خدا روزی بطلبید، باشد که سپاس گویند.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوْسِي أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَرََا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

و نشانه‌ها نهاد، و به ستارگان راه می‌یابند.

۱۶ وَعَلَّمَتْ وَبِالتَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

آیا آن که می‌آفریند همانند کسی است که نمی‌آفریند؟ چرا در نمی‌یابید؟

۱۷ أَفَمَن يَخْلُقُ كَمَن لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

اگر بخواهید نعمتهای خدا را شمار کنید، شمار کردن نتوانید. خدا آمرزنده و مهربان است.

۱۸ وَإِن تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

آنچه را که پنهان می‌کنید یا آشکار می‌سازید خدا به آن آگاه است.

۱۹ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

آنهایی را که به جای الله به خدایی می‌خوانند، نمی‌توانند چیزی بیافرینند، و خود مخلوقند.

وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ

مردگانند، نه زندگان، و ندانند که چه وقت آنها را دوباره زنده می‌کنند.

۲۱ أَمْوَاتٌ غَيْرُ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ

خدای شما خدایی است یکتا. و آنان که به آخرت ایمان ندارند دل‌هایشان انکار کند و خود کبرفروشند.

إِلَهُكُمْ إِلَهٌُ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُم مُّنْكَرَةٌ وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ

به راستی که خدا می‌داند که چه در دل پنهان می‌دارند و چه چیز را آشکار می‌سازند و او متکبران را دوست ندارد.

لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ

چون به آنها گفته شود: پروردگارتان چه چیز نازل کرده است؟ گویند: افسانه‌های گذشتگان.

۲۴ وَإِذَا قِيلَ لَهُم مَّاذَا أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

تا در روز قیامت همه بار گناه خویش و بار گناه کسانی را که به نادانی گمراهشان کرده بودند، بردارند. آگاه باش که بار بدی بر می‌دارند.

لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلا سَاءَ مَا يَزِرُونَ

پیشینیانشان حیلت ساختند. فرمان خدا در رسید و آن بنا را از پایه ویران ساخت و سقف بر سرشان فرود آمد و از سویی که نفهمیدند، عذاب آنان را فروگرفت.

قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُم مِّنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِن فَوْقِهِمْ وَأَتَنَّهُمُ الْعَذَابُ مِّنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تُشَاقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالسُّوءَ عَلَى الْكَافِرِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ فَأَلْقَوْا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ سُوءٍ بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَلَئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ

جَنَّتْ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ

الَّذِينَ تَتَوَفَّيْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذَٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِءَ يَسْتَهْزِءُونَ

آنگاه در روز قیامت رسوایشان سازد و گوید: بتانی که شریک من می‌خواندید و بر سر آنها با یکدیگر اختلاف می‌کردید اکنون کجایند؟ دانشمندان گویند: امروز نصیب کافران رسوایی و رنج است.

کسانی هستند که بر خود ستم روا داشته‌اند؛ چون فرشتگان جانشان را بستانند، سر تسلیم فرود آرند و گویند: ما هیچ کار بدی نمی‌کردیم. آری، خدا از کارهایی که می‌کردید آگاه است.

از درهای جهنم داخل شوید و تا ابد در آنجا بمانید. بد جایگاهی است جایگاه گردنکشان.

از پرهیزگاران پرسند: پروردگار شما چه چیز نازل کرده است؟ گویند: بهترین را. به آنان که در این دنیا نیکی کنند، نیکی پاداش دهند و سرای آخرت نیکوتر از آن است و جایگاه پرهیزگاران چه جایگاه خوبی است.

به بهشتهای جاویدان داخل می‌شوند. در آن جویها روان است. هر چه بخواهند برایشان مهیاست. خدا پرهیزگاران را اینچنین پاداش می‌دهد؛

آنان که چون فرشتگانشان پاک سیرت بمیرانند، می‌گویند: سلام بر شما. به پاداش کارهایی که می‌کرده‌اید به بهشت درآیید.

آیا چشم به راهند که فرشتگان نزدشان بیایند، یا فرمان پروردگارت فرا رسد؟ گروهی نیز که پیش از ایشان بودند چنین می‌کردند و خدا به آنان ستم نکرد بلکه آنان خود به خود ستم می‌کردند.

به کیفر کردار بدشان رسیدند و همان چیزهایی که به ریشخند می‌گرفتند بر سرشان تاختن آورد.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا ءَابَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۱۶
نحل
۳۵
۱۲۸
۲۲۸

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

۳۶

إِنْ تَحَرَّصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

۳۷

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَى وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

۳۸

لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَاذِبِينَ

۳۹

إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ وَكُنْ فَيَكُونُ

۴۰

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنَبْوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۴۱
۲۲۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۴۲

مشركان گفتند: اگر خدا می‌خواست، ما و پدرانمان هیچ چیز جز او را نمی‌پرستیدیم و آنچه را حرام کرده‌ایم، حرام نمی‌کردیم. مردمی هم که پیش از ایشان بودند چنین می‌گفتند. آیا پیامبران را جز تبلیغ روشنگر وظیفه دیگری است؟

به میان هر ملتی پیامبری مبعوث کردیم، که خدا را بپرستید و از بت دوری جویید. بعضی را خدا هدایت کرد و بر بعضی گمراهی مقرر گشت. پس در زمین بگردید و بنگرید که عاقبت کار کسانی که پیامبران را به دروغ نسبت می‌دادند، چگونه بوده است.

و اگر تو به هدایت آنها حریص باشی، خدا آن را که گمراه کرده است، هدایت نمی‌کند و این گمراهان را هیچ یاری‌دهنده‌ای نیست.

تا آنجا که می‌توانستند به خدا قسم خوردند، که خدا کسانی را که می‌میرند به رستاخیز زنده نمی‌کند. آری این وعده‌ای است که انجام دادن آن بر عهده اوست، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

تا آنجا را در آن اختلاف می‌کردند برایشان آشکار کند و کافران بدانند که دروغ می‌گفته‌اند.

فرمان ما به هر چیزی که اراده‌اش را بکنیم، این است که می‌گوییم؛ موجود شو؛ و موجود می‌شود.

به آنان که مورد ستم واقع شدند و در راه خدا مهاجرت کردند در این جهان جایگاهی نیکو می‌دهیم. و اگر بدانند اجر آخرت بزرگ‌تر است؛

آنان که صبر پیشه کردند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِيَ إِلَيْهِمْ فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۴۴

بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

۴۵

أَفَأَمِنْ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ

۴۶

أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُبِهِمْ فَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

۴۷

أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ

۴۸

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ يَتَفَيَّؤُا ظِلَالُهُ عَنِ الْيَمِينِ وَالْشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ دَاخِرُونَ

۴۹

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

۵۰
سجده
مستحب

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٥٠﴾

۵۱
حزب
۱۰۹
ره ۲۳۰

وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ ۚ إِنَّمَا هُوَ إِلَهُ وَاحِدٌ فَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ

۵۲

وَلَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ الدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَتَّقُونَ

۵۳

وَمَا بِكُمْ مِّنْ نِّعْمَةٍ فَمِنَ اللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْءَرُونَ

۵۴

ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

اگر خود نمی‌دانید، از اهل کتاب بپرسید که ما، پیش از تو، به رسالت نفرستادیم مگر مردانی را که به آنها وحی می‌فرستادیم؛

همراه با دلایل روشن و کتابها و بر تو نیز قرآن را نازل کردیم تا آنچه را برای مردم نازل شده است برایشان بیان کنی و باشد که بیندیشند.

آیا آنان که مرتکب بدیها می‌شوند، مگر ایمنند از اینکه زمین به فرمان خدا آنها را فرو برد یا عذاب از جایی که نمی‌دانند بر سرشان فرود آید؟

یا به هنگام آمدوشد فروگیردشان، چنان که نتوانند بگیرزند؟

یا از آنان یکان‌یکان بکاهد؟ هرآینه پروردگارتان رؤف و مهربان است.

آیا به چیزهایی که خدا آفریده است نمی‌نگرند که برای سجده به درگاه او سایه‌هایشان از راست و چپ حرکت دارند و در برابر او خاشعند؟

هر چه در آسمانها و زمین است از جنبندگان و فرشتگان خدا را سجده می‌کنند و تکبر نمی‌ورزند.

از پروردگارشان که فراز آنهاست می‌ترسند و به هر چه مأمور شده‌اند همان می‌کنند.

خدا گفت: دو خدا را مپرستید و جز این نیست که اوست خدای یکتا. پس، از من بترسید.

هر چه در آسمانها و زمین است از آن اوست و پرستش خاص اوست. آیا از غیر خدا می‌ترسید؟

هر نعمتی که شما راست از جانب خداوند است و چون محتنی به شما رسد به پیشگاه او زاری می‌کنید.

و باز چون آن محنت را به پایان آرد گروهی از شما به پروردگارشان مشرک می‌شوند،

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۵۶

وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِّمَّا رَزَقْنَاهُمْ ۖ تَاللَّهِ
لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَفْتَرُونَ

۵۷

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ

۵۸

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

۵۹

يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ ۚ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ
هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

۶۰

لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوِّ ۚ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۶۱
۲۳۱ر

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِم مَّا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا
يَسْتَخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ

۶۲

وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ
لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ

۶۳

تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۶۴

وَمَا أُنزِلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي اخْتَلَفُوا
فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

تا نعمتی را که به آنها عنایت کرده‌ایم ناسپاسی کنند. اکنون
متمتع شوید، زودا که خواهید دانست.

آنگاه از آنچه روزیشان داده‌ایم نصیبی برای بتانی که هیچ
نمی‌دانند معین می‌کنند. به خدا سوگند به سبب دروغی که
می‌بندید بازخواست می‌شوید.

برای خدا دختران قائل می‌شوند –او منزّه است– و برای
خود هر چه دوست دارند.

و چون به یکیشان مژده دختر دهند، سیه‌روی شود و
خشمگین گردد.

از شرم این مژده، از مردم پنهان می‌شود. آیا با خواری
نگاهش دارد یا در خاک نهانش‌کند؟ آگاه باشید که بد داوری
می‌کنند.

صفت بد از آن کسانی است که به قیامت ایمان نمی‌آورند و
صفت برتر از آن خداوند است. و اوست پیروزمند و حکیم.

اگر خداوند بخواهد که مردم را به گناهشان هلاک کند، بر
روی زمین هیچ جنبنده‌ای باقی نگذارد، ولی عذابشان را تا
مدتی معین به تأخیر می‌افکند. و چون اجلشان فرارسد، یک
ساعت پس و پیش نشوند.

آنچه را نمی‌پسندند به خدا نسبت کنند و زبانشان به دروغ
گوید که خوبیا از آن آنهاست، نه، بی‌تردید نصیب آنها آتش
است و ایشان را به شتاب به سوی آن برند.

به خدا سوگند که برای مردمی هم که پیش از تو بوده‌اند
پیامبرانی فرستاده‌ایم. ولی شیطان اعمالشان را در
چشمشان بیاراست. و در آن روز شیطان دوستشان خواهد
بود و آنها راست عذابی دردآور.

ما این کتاب را بر تو نازل نکرده‌ایم جز برای آنکه هر چه را
در آن اختلاف می‌کنند برایشان بیان کنی. و نیز راهنما و
رحمتی برای مؤمنان باشد.

وَاللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ
بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ

وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا
وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ
الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ

ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ
بُطُونِهَا شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّاكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ
الْعُمْرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَاللَّهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الَّذِينَ
فُضِّلُوا بِرَأْدِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ
سَوَاءٌ أَقْبِنِعْمَةَ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ
أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
أَقْبَالِ الْبَطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ

و خدا از آسمان باران فرستاد و زمین مرده را با آن زنده
کرد. برای مردمی که گوش شنوا دارند در این عبرتی است.

برای شما در چارپایان پندی است. از شیر خالصی که از
شکمشان از میان سرگین و خون بیرون می‌آید سیرابتان
می‌کنیم. شیری که به کام نوشندگانش گواراست.

و از میوه‌های نخلها و تاکها شرابی مستی‌آور و رزقی نیکو به
دست می‌آورید، و خردمندان را در این عبرتی است.

پروردگار تو به زنبور عسل وحی کرد که: از کوه‌ها و درختان
و در بناهایی که می‌سازند خانه‌هایی برگزین.

آنگاه از هر ثمره‌ای بخور و فرمانبردار به راه پروردگارت
برو. از شکم او شرابی رنگارنگ بیرون می‌آید که شفای
مردم در آن است. و صاحبان اندیشه را در این عبرتی
است.

خدا شما را بیافرید، آنگاه می‌میراند و از میان شما کسی را
به فرتوتی می‌رساند تا هر چه را که آموخته است از یاد
ببرد، زیرا خدا دانا و تواناست.

خدا روزی بعضی از شما را از بعضی دیگر افزون کرده
است. پس آنان که فزونی یافته‌اند از روزی خود به بندگان
خویش نمی‌دهند تا همه در روزی یکسان شوند. آیا نعمت
خدا را انکار می‌کنید؟

خدا برای شما از میان خودتان همسرانی قرار داد و از
همسرانتان فرزندان و فرزندزادگان پدید آورد و از
چیزهای خوش و پاک روزیتان داد. آیا هنوز به باطل ایمان
می‌آورند و نعمت خدا را کفران می‌کنند؟

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِّنَ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ

۷۴

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۷۵
حزب
۱۱۰

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَّمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ وَمَن
رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ
يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۷۶

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلَى
شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ أَيْنَمَا يُوَجِّههُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ
يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۷۷
۲۳۴

وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ
الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷۸

وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِّنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا
وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ

۷۹

أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوْ السَّمَاءِ مَا يُمَسِّكُهُنَّ
إِلَّا اللَّهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

سواى خدا چيزهايى را مي‌پرستند كه ناتوانند و ياراي آن
ندارند كه از آسمانها و زمين روزيشان دهند.

براي خدا مثل مزنيد، خدا مي‌داند و شما نمي‌دانيد.

خدا برده زرخيزدي را مثل مي‌زند كه هيچ قدرتي ندارد، و
كسي را كه از جانب خويش رزق نيكويش داده‌ايم و در نھان
و آشكارا انفاق مي‌كند. آيا اين دو برابرندي؟ سپاس خاص
خداست، ولي بيشترشان نادانند.

و خدا مثل دو مرد را بيان مي‌كند كه يكي لال است و توان
هيچ چيز ندارد و بار دوش مولاي خود است، هر جا كه او را
بفرستند هيچ فايده‌اي حاصل نمي‌كند. آيا اين مرد با آن كس
كه مردم را به عدل فرمان مي‌دهد و خود بر راه راست
مي‌رود برابر است؟

از آن خداست نھان آسمانها و زمين. و فرارسيدن قيامت
تنها يك چشم بر هم زدن يا نزديكتر از آن است. زيرا خدا
بر هر كاري تواناست.

خدا شما را از بطن مادرانتان بيرون آورد و هيچ
نمي‌دانستيد. و براي‌تان چشم و گوش و دل بيافريد. شايد
سپاس گوييد.

آيا آن پرندگان رام‌شده در جو آسمان را نمي‌بينند؟ هيچ
كس جز خدا آنها را در هوا نگاه نتواند داشت. و در اين
براي مردمي كه ايمان مي‌آورند عبرتهاست.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَا وَمِثْلًا إِلَى حِينٍ

۰۱۶
نحل
۸۵
/۱۲۸

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُم سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ

۸۱

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۸۲

يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنْكِرُونَهَا وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ

۸۳

وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

۸۴
۲۳۵ر

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفِّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ

۸۵

وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ

۸۶

وَأَلْقُوا إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَامَ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۸۷

خدا خانه‌هایتان را جای آرامشتان قرار داد و از پوست چهارپایان برایتان خیمه‌ها ساخت تا به هنگام سفر و به هنگام اقامت از حمل آنها در رنج نیفتید. و از پشم و کرک و مویشان، تا روز قیامت برایتان اثاث خانه و اسباب زندگی ساخت.

خدا برای شما از چیزهایی که آفریده است سایه‌ها پدید آورد. و در کوه‌ها برایتان غارها ساخت. و جامه‌هایی که شما را از گرما حفظ می‌کند و جامه‌هایی که در جنگ نگهدار شماست. خدا نعمتهای خود را اینچنین بر شما تمام می‌کند. باشد که تسلیم فرمان او شوید.

اگر روی‌گردان شدند، جز این نیست که وظیفه تو تبلیغی روشنگر است.

نعمتهای خدا را می‌شناسند، باز هم منکر آن می‌شوند، زیرا بیشترشان کافرانند.

روزی که از هر امتی گواهی برانگیزیم و به کافران رخصت سخن‌گفتن داده نشود و عذرشان پذیرفته نیاید.

و ستمگران عذاب را بنگرند، عذابی که هیچ تخفیف نیابد و هیچ مهلتشان ندهند.

و چون مشرکان آنان را که شریک خدا می‌ساختند، ببینند، می‌گویند: ای پروردگار ما، اینان شریکانی هستند که ما به جای تو آنها را می‌خواندیم. آنان پاسخ می‌گویند که شما دروغ می‌گویید.

و در این روز به بندگی، خویشتن را تسلیم خدا کنند و آن دروغها که می‌بافته‌اند نابود شود.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ زِدْنَاهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُفْسِدُونَ

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِمْ مِّنْ أَنْفُسِهِمْ وَجِئْنَا
بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَؤُلَاءِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ
شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَى لِلْمُسْلِمِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ
عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ
تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ
مَا تَفْعَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِي نَقَضَتْ غَزْلَهَا مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنْكَا
تَتَّخِذُونَ أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ
أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ اللَّهُ بِهِ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ مَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ يُضِلُّ مَنْ
يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَلَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

آنان که کافر شدند و دیگران را از راه خدا بازداشتند، به
کیفر فسادى که مى‌کردند عذابى بر عذابشان خواهیم
افزود.

و روزى باشد که از هر امتى شهادتى از خودشان بر خودشان
برانگیزيم و تو را بياوريم تا بر آنان شهادت دهى. و ما قرآن
را که بيان‌کننده هر چيزى است و هدايت و رحمت و بشارت
براى مسلمانان است بر تو نازل کرده‌ايم.

خدا به عدل و احسان و بخشش به خویشاوندان فرمان
مى‌دهد. و از فحشا و زشتکاری و ستم نهى مى‌کند. شما را
پند مى‌دهد، باشد که پذيرای پند شويد.

چون با خدا پيمان بستيد بدان وفا کنيد و چون سوگند اکيد
خورديد آن را مشکنيد، که خدا را ضامن خویش کرده‌ايد و
او مى‌داند که چه مى‌کنيد.

و همانند آن زن که رشته‌اى را که محکم تافته بود از هم
گشود و قطعه قطعه کرد مباحثيد، تا سوگندهاى خود را
وسيله فريب يکديگر سازيد بدین بهانه که گروهى بيشتر از
گروه ديگر است. خدا شما را بدان مى‌آزماید، و در روز
قيامت چيزى را که در آن اختلاف مى‌کرديد برايتان بيان
مى‌کند.

اگر خدا مى‌خواست، همه شما را يک امت کرده بود، ولى هر
که را بخواهد گمراه مى‌سازد و هر که را بخواهد هدايت
مى‌کند و از هر کارى که مى‌کنيد بازخواست مى‌شوید.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسُوءَ بِمَا صَدَدْتُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۹۵

وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۹۶

مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۷

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنَّىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۹۸

فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

۹۹

إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۱۰۰

إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ

۱۰۱
۲۳۷ر

وَإِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَّكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنْزِلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۱۰۲

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

سوگندهای خود را وسیله فریب یکدیگر مسازید تا قدمی را که استوار ساخته‌اید بلغزد و به سبب اعراض از راه خدا گرفتار بدی شوید و به عذابی بزرگ گرفتار آیید.

پیمان خدا را به بهایی اندک بفروشید زیرا، اگر بدانید، آنچه در نزد خداست برایتان بهتر است.

آنچه نزد شماست فنا می‌شود و آنچه نزد خداست باقی می‌ماند. و آنان را که شکیبایی ورزیدند پاداشی بهتر از کردارشان خواهیم داد.

هر زن و مردی که کاری نیکو انجام دهد، اگر ایمان آورده باشد زندگی خوش و پاکیزه‌ای بدو خواهیم داد و پاداشی بهتر از کردارشان عطا خواهیم کرد.

و چون قرآن بخوانی، از شیطان رجیم به خدا پناه ببر.

شیطان را بر کسانی که ایمان آورده‌اند و بر خدا توکل می‌کنند تسلطی نیست.

تسلط او تنها بر کسانی است که دوستش می‌دارند و به خدا شرک می‌آورند.

چون آیه‌ای را جانشین آیه دیگر کنیم، خدا بهتر می‌داند که چه چیز نازل کند. گفتند که تو دروغ می‌بافی، نه، بیشترینشان نادانند.

بگو: آن را روح القدس به حق از جانب پروردگارت نازل کرده است تا مؤمنان را استواری ارزانی دارد و مسلمانان را هدایت و بشارت باشد.

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ

می‌دانیم که می‌گویند: این قرآن را بشری به او می‌آموزد. زبان کسی که به او نسبت می‌کنند عجمی است، حال آنکه این زبان عربی روشنی است.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

خدا کسانی را که به آیاتش ایمان نمی‌آورند هدایت نمی‌کند و برایشان عذابی دردآور مهیاست.

إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ

کسانی دروغ می‌بافند که به آیات خدا ایمان ندارند. اینان خود دروغگویند.

مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

کسی که پس از ایمان به خدا کافر می‌شود نه آنکه او را به زور واداشته‌اند تا اظهار کفر کند و حال آنکه دلش به ایمان خویش مطمئن است بل آنان که در دل را به روی کفر می‌گشایند، مورد خشم خداوند و عذابی بزرگ برایشان مهیاست.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

و این بدان سبب است که اینان زندگی دنیا را بیشتر از زندگی آخرت دوست دارند و خدا مردم کافر را هدایت نمی‌کند.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمِعَتْهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

خدا بر دل و گوشها و چشمانشان مهر بر نهاده است و خود بی‌خبرانند.

لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

به ناچار در آخرت هم از زیان‌دیدگان باشند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

سپس پروردگار تو برای کسانی که پس از آن رنجها که دیدند، مهاجرت کردند و به جهاد رفتند و پای فشردند، آمرزنده و مهربان است.

يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَدِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ
مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

روز قیامت هر کس به دفاع از خویش به مجادله می‌پردازد
و جزای هر کس چنان که حق اوست داده می‌شود و به کسی
ستم روا ندارند.

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا
رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا
اللَّهُ لِبَاسَ الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ

خدا قریه‌ای را مثل می‌زند که امن و آرام بود، روزی
مردمش به فراوانی از هر جای می‌رسید، اما کفران نعمت
خدا کردند و خدا به کیفر اعمالشان به گرسنگی و وحشت
مبتلایشان ساخت.

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ
وَهُمْ ظَالِمُونَ

پیامبری از خودشان به نزدشان آمد، تکذیبش کردند؛ و
عذاب، آن ستمکاران را فروگرفت.

فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ
إِن كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

از این چیزهای حلال و پاکیزه که خدا به شما روزی داده
است بخورید و اگر خدا را می‌پرستید شکر نعمتش را به
جای آورید.

إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهْلَ
لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ ۚ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

خدا حرام کرده است بر شما مردار و خون و گوشت خوک و
هر چه را جز به نام خدا ذبح کرده باشند. اما کسی که ناچار
شود هرگاه بی‌میلی جوید و از حد نگذراند، خدا آمرزنده و
مهربان است.

وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكَذِبَ هَذَا حَلَلٌ
وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ إِنَّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ

تا بر خدا افترا بندید، برای هر دروغ که بر زبانتان می‌آید
مگویید که این حلال است و این حرام. کسانی که به
خداوند دروغ می‌بندند رستگار نمی‌شوند؛

مَتَّعٌ قَلِيلٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

اندک بهره‌ای می‌برند و در عوض به عذابی دردآور گرفتار
می‌آیند.

وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ مِنْ قَبْلُ ۖ وَمَا
ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

و بر یهودیان آنچه را که پیش از این برای تو حکایت کردیم
حرام کرده بودیم. ما به آنها ستم نکرده‌ایم، آنان خود به
خویشتن ستم کرده‌اند.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا الشُّوْءَ بِجَهَلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

شَاكِرًا لِلْأَنْعَمِ اجْتَبَاهُ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

وَعَاتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ

ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ

إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ
لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ
وَجَدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ
عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ
لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ

وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي
ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ

پروردگار تو برای کسانی که از روی نادانی مرتکب کاری
زشت شوند، سپس توبه کنند و به صلاح آیند، آمرزنده و
مهربان است.

ابراهیم بزرگوار مردی بود. به فرمان خدا بر پای ایستاد و
صاحب دین حنیف بود. و از مشرکان نبود،

و سپاسگزار نعمتهای او بود، خداوندش برگزید و به راه
راست هدایت کرد.

در دنیا به او نیکی عنایت کردیم و در آخرت از صالحان
است.

به تو نیز وحی کردیم که: از آیین حنیف ابراهیم پیروی کن
که او از مشرکان نبود.

شنبه گرفتن را برای کسانی که در آن اختلاف کرده بودند
قرار داده‌اند، و پروردگار تو در روز قیامت در باره آنچه
اختلاف می‌کردند حکم خواهد کرد.

مردم را با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت بخوان و با
بهترین شیوه با آنان مجادله کن. زیرا پروردگار تو به کسانی
که از راه او منحرف شده‌اند آگاه‌تر است و هدایت‌یافتگان
را بهتر می‌شناسد.

اگر عقوبت می‌کنید، چنان عقوبت کنید که شما را عقوبت
کرده‌اند. و اگر صبر کنید، صابران را صبر نیکوتر است.

صبر کن، که صبر تو جز به توفیق خدا نیست و بر ایشان
محزون مباش و از مکرشان دلتنگی منماید،

زیرا خدا با کسانی است که می‌پرهیزند و نیکی می‌کنند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى
الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ وَ مِنْ عَائِيتِنَا
إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۱
جزء ۱۵
حزب
۱۱۳
۲۴۰ ر
منزل
۴

وَعَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ إِلَّا
تَتَّخِذُوا مِن دُونِي وَكِيلًا

۲

ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا

۳

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لُتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ
مَرَّتَيْنِ وَلِتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا

۴

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولِي
بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا

۵

ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ
وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا

۶

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا فَإِذَا
جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسْتَوُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ
كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا

۷

منزه است آن خدایی که بنده خود را شبی از مسجدالحرام
به مسجدالاقصی که گرداگردش را برکت داده ایم سیر داد،
تا بعضی از آیات خود را به او بنماییم، هر آینه او شنوا و
بیناست.

و آن کتاب را به موسی دادیم و آن را راهنمای بنی اسرائیل
گردانیدیم که: جز من کارسازی برمگزینید.

ای فرزندان مردمی که با نوح در کشتیشان نشانیدیم،
بدانید که او بنده ای سپاسگزار بود.

و بنی اسرائیل را در آن کتاب خبر دادیم که: دو بار در
زمین فساد خواهید کرد و نیز سرکشی خواهید کرد،
سرکشی کردنی بزرگ.

چون از آن دو بار وعده نخستین در رسید، گروهی از
بندگان خویش را که جنگاورانی زورمند بودند، بر سر شما
فرستادیم. آنان حتی در درون خانه ها هم کشتار کردند و
این وعده به انجام رسید.

بار دیگر شما را بر آنها غلبه دادیم و به مال و فرزند مدد
کردیم و بر شمارتان افزودیم.

اگر نیکی کنید به خود می کنید، و اگر بدی کنید به خود
می کنید. و چون وعده دوم فرا رسید، کسانی بر سرتان
فرستادیم تا شما را غمگین سازند و چون بار اول که به
مسجد درآمده بودند به مسجد درآیند و به هر چه دست
یابند نابود سازند.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا
جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا

۹

إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ
الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا

۱۰

وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۱۱
۲۴۱

وَيَدْعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ
عَجُولًا

۱۲

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ ۖ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا
آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا
عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا

۱۳

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَبِيرَهُ فِي غُنْفِهِ ۖ وَنُخْرِجُهُ لَهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا

۱۴

أَفْرَأَ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا

۱۵

مِّنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ
نَبْعَثَ رَسُولًا

۱۶

وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّقَ عَلَيْهَا الْقَوْلَ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا

۱۷

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ
بَذُنُوبٍ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

شاید پروردگارتان بر شما رحمت آورد. و اگر بازگردید،
بازمی‌گردیم و جهنم را زندان کافران ساخته‌ایم.

این قرآن به درست‌ترین آیینها راه می‌نماید و مؤمنانی را که
کارهای شایسته به جای می‌آورند بشارت می‌دهد که از
مزدی کرامند برخوردار خواهند شد.

و برای کسانی که به آخرت ایمان ندارند عذابی دردآور مهیا
کرده‌ایم.

و آدمی به دعا شری را می‌طلبد چنان که گویی به دعا خیری
را می‌جوید. و آدمی تا بوده شتابزده بوده است.

شب و روز را دو آیت از آیات خدا قرار دادیم. آیت شب را
تاریک گردانیدیم و آیت روز را روشن تا به طلب رزقی که
پروردگارتان مقرر داشته است برخیزید و شمار سالها و
حساب را بدانید، و ما هر چیزی را به تفصیل بیان کرده‌ایم.

کردار نیک و بد هر انسانی را چون طوقی به گردنش
آویخته‌ایم. و در روز قیامت برای او نامه‌ای گشاده بیرون
آوریم تا در آن بنگرد.

بخوان نامه‌ات را. امروز تو خود برای حساب کشیدن از خود
بسنده‌ای.

هر که هدایت شود به سود خود هدایت شده و هر که
گمراه گردد به زیان خود گمراه شده است و هیچ کس بار
دیگری را بر ندارد و ما هیچ قومی را عذاب نمی‌کنیم تا آنگاه
که پیامبری بفرستیم.

چون بخواهیم قریه‌ای را هلاک کنیم، خداوندان نعمتش را
بیفزاییم، تا در آنجا تبهکاری کنند، آنگاه عذاب بر آنها واجب
گردد و آن را درهم فرو کوبیم.

بعد از نوح چه بسیار مردمی را هلاک کرده‌ایم. و پروردگار
تو آگاهی یافتن و دیدن گناهان بندگانش را کافی است.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا

۱۹

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَّشْكُورًا

۲۰

كُلَّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا

۲۱

أَنْظِرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا

۲۲

لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَّخْذُولًا

۲۳
حزب
۱۱۴
۲۴۲۲

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

۲۴

وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا

۲۵

رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِن تَكُونُوا صَالِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا

۲۶

وَعَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا

۲۷

إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ ۖ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِءَ كَفُورًا

هر کس که خواهان این جهان باشد هر چه بخواهیم زودش ارزانی داریم، آنگاه جهنم را جایگاه او سازیم تا نکوهیده و مردود بدان درافتد.

و هر که خواهان آخرت باشد و در طلب آن سعی کند و مؤمن باشد، جزای سعیش داده خواهد شد.

همه را، چه آن گروه را و چه این گروه را، از عطای پروردگارت پی در پی خواهیم داد، زیرا عطای پروردگارت را از کسی باز ندارند.

بنگر که چگونه بعضیشان را بر بعضی دیگر برتری نهاده‌ایم و در آخرت درجات و برتریها، برتر و بالاتر است.

با خدای یکتا، خدای دیگری به خدایی مگیر، که نکوهیده و خوار خواهی ماند.

پروردگارت مقرر داشت که جز او را نپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید. هرگاه تا تو زنده هستی هر دو یا یکی از آن دو سالخورده شوند، آنان را میازار و به درشتی خطاب مکن و با آنان به اکرام سخن بگویی.

در برابرشان از روی مهربانی سر تواضع فرود آور و بگو: ای پروردگار من، همچنان که مرا در خُردی پرورش دادند، بر آنها رحمت آور.

پروردگارتان از هر کس دیگر به آنچه در دلهایتان می‌گذرد داناتر است؛ و اگر از صالحان باشید او توبه‌کنندگان را می‌آمرزد.

حق خویشاوند و مسکین و در راه‌مانده را ادا کن و هیچ اسرافکاری مکن.

اسرافکاران با شیاطین برادرند و شیطان نسبت به پروردگارش ناسپاس بود.

وَمَا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمْ أَبْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِّن رَّبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَّهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا

۲۹

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسِطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا

۳۰

إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

۳۱
۲۴۳

وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةً إِمَّا تَكُونُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا

۳۲

وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانِيَ إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا

۳۳

وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهِ سُلْطٰنًا فَلَا يُسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا

۳۴

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا

۳۵

وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُوزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا

۳۶

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

۳۷

وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَن تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا

۳۸

كُلُّ ذٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِندَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا

و اگر به انتظار گشایشی که از جانب پروردگارت امید می‌داری از آنها اعراض می‌کنی، پس با آنها به نرمی سخن بگوی.

نه دست خویش از روی خست به گردن ببند و نه به سخاوت یکباره بگشای که در هر دو حال ملامت‌زده و حسرت‌خورده بنشینی.

پروردگار تو در رزق هر کس که بخواهد گشایش می‌دهد، یا تنگ می‌گیرد، زیرا او به بندگانش آگاه و بیناست.

فرزندان خود را از بیم درویشی مکشید. ما، هم شما را روزی می‌دهیم و هم ایشان را. کشتنشان خطای بزرگی است.

و به زنا نزدیک مشوید. زنا، کاری زشت و شیوه‌ای ناپسند است.

کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده است مکشید مگر به حق. و هر کس که به ستم کشته شود، به طلب‌کننده خون او قدرتی داده‌ایم. ولی در انتقام از حد نگذرد، که او پیروزمند است.

جز به وجهی نیکوتر، به مال یتیم نزدیک مشوید تا آنگاه که به حد بلوغش برسد. و به عهد خویش وفا کنید که بازخواست خواهید شد.

چون چیزی را پیمانه کنید، پیمانه را کامل گردانید و با ترازویی درست وزن کنید که این بهتر و سرانجامش نیکوتر است.

از پی آنچه ندانی که چیست مرو، زیرا گوش و چشم و دل، همه را، بدان بازخواست کنند.

به خودپسندی بر زمین راه مرو، که زمین را نخواهی شکافت و به بلندی کوه‌ها نخواهی رسید.

همه این کارها ناپسند است و پروردگار تو آنها را ناخوش دارد.

ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا

۴۰

أَفَأَصْفَاكُمْ رَبُّكُم بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنثًا

إِنَّكُمْ لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا

۴۱
۲۴۴۲

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْءَانِ لِيَذَّكَّرُوا وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا

۴۲

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ ءَالِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَبَّتَغُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا

۴۳

سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا

۴۴

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ وَإِن مِّن شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِن لَّا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُوَ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

۴۵

وَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِلَاخِرَةٍ حِجَابًا مَّسْتُورًا

۴۶

وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَن يَفْقَهُوهُ وَفِي ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْءَانِ وَحْدَهُ وَلَّوْا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا

۴۷

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا

۴۸

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَالَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا

۴۹

وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا عِظْمًا وَّرَفَّتًا ۖ أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

این حکمتی است که پروردگار تو به تو وحی کرده است. با خدای یکتا خدای دیگری می‌پندار، که ملامت‌شده و مطرود به جهنمت اندازند.

آیا پروردگارتان برای شما پسران برگزید و خود فرشتگان را به دختری اختیار کرد؟ حقا که سخنی است بزرگ که بر زبان می‌آورید.

ما سخنان گونه‌گون در این قرآن آوردیم، باشد که پند گیرند، ولی جز به رمیدنشان نیفزاید.

بگو: همچنان که می‌گویند، اگر با او خدایان دیگری هم بودند پس به سوی صاحب عرش راهی بسته بودند.

او منزّه است، و از آنچه در باره‌اش می‌گویند برتر و بالاتر است.

هفت آسمان و زمین و هر چه در آنهاست تسبیحش می‌کنند و هیچ موجودی نیست جز آنکه او را به پاکی می‌ستاید، ولی شما ذکر تسبیحشان را نمی‌فهمید. او بردبار و آمرزنده است.

چون تو قرآن بخوانی، میان تو و آنان که به قیامت ایمان نمی‌آورند پرده‌ای ستبر قرار می‌دهیم.

و بر دل‌هاشان پرده افکنیم تا آن را درنیابند، و گوش‌هاشان سنگین کنیم. و چون پروردگارت را در قرآن به یکتایی یاد کنی، باز می‌گردند و می‌روند.

ما بهتر می‌دانیم که چون به تو گوش می‌دهند، چرا گوش می‌دهند، یا وقتی که با هم نجوا می‌کنند، چه می‌گویند. کافران می‌گویند: شما در پی مرد جادو شده‌ای به راه افتاده‌اید.

بنگر که چگونه برای تو مثلها زده‌اند. گمراه شده‌اند و راه به جایی نمی‌برند.

گفتند: آیا اگر از ما استخوانی بماند و خاکی، باز هم با آفرینشی نو از قبر برمی‌خیزیم؟

قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا

بگو: سنگ باشید یا آهن.

۵۱

أَوْ خَلْقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَن يُعِيدُنَا
قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ
وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَرِيبًا

۵۲

يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ ۖ وَتَظُنُّونَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا
قَلِيلًا

۵۳
۲۴۵ر

وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ
بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنسَنِ عَدُوًّا مُّبِينًا

۵۴

رَّبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ ۖ إِن يَشَأْ يُرْحَمَكُم ۖ أَوْ إِن يَشَأْ
يُعَذِّبَكُم ۚ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا

۵۵

وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا
بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ ۖ وَءَاتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا

۵۶

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِهِ ۖ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ
الصُّبْرِ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا

۵۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ
أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ ۚ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ
كَانَ مُحْدُورًا

۵۸

وَإِن مِّن قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ أَوْ
مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

یا مخلوقی که در خاطرتان بزرگ می‌نماید. خواهند گفت: چه کسی ما را بازمی‌گرداند؟ بگو: آن کس که بار نخست شما را آفرید. آنگاه در برابر تو سر می‌جنبانند و می‌گویند: چه وقت؟ بگو: ممکن است که در همین نزدیکی؛

روزی که شما را فرا می‌خواند و شما ستایش‌گویان پاسخ می‌دهید و می‌پندارید که اندکی آرمیده‌اید.

و به بندگان من بگو که با یکدیگر به بهترین وجه سخن بگویند، که شیطان در میان آنها به فتنه‌گری است، زیرا شیطان آدمی را دشمنی آشکار است.

پروردگارتان به شما آگاه‌تر است. اگر بخواهد بر شما رحمت می‌آورد و اگر بخواهد عذابتان می‌کند، و ما تو را به کارگزاریشان نفرستاده‌ایم.

و پروردگار تو به آنچه در آسمانها و زمین است آگاه‌تر است. بعضی از پیامبران را بر بعضی دیگر برتری نهادیم و به داود زبور را دادیم.

بگو: آنهایی را که جز او خدا می‌پندارید، بخوانید. نمی‌توانند بلا را از شما دور سازند یا آن را نصیب دیگران کنند.

آنهایی که کافران به خدایی می‌خوانند، در صدد آنند که خود به درگاه پروردگارشان وسیله‌ای بیابند و مقرب‌ترین شوند، و به رحمت او امید می‌بندند و از عذاب او می‌ترسند، زیرا عذاب پروردگارت ترسناک است.

هیچ قریه‌ای نباشد مگر اینکه پیش از فرا رسیدن روز قیامت هلاکش می‌کنیم یا به عذابی سخت گرفتارش می‌سازیم. و این در آن کتاب نوشته شده است.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَعَاتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا

۶۰

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا
الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي
الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا

۶۱
۲۴۶۹

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ قَالَ
ءَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

۶۲

قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَنْ أُوْحِرْنَ إِلَيْ يَوْمٍ
الْقِيَمَةِ لَأُحْتَنِكََنَّ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا

۶۳

قَالَ أَذْهَبَ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً
مَوْفُورًا

۶۴

وَأَسْتَفْزِرُ مِنْ أَسْطَعَتْ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبُ عَلَيْهِمْ
بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدهُمْ وَمَا
يَعِدُّهُمْ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

۶۵

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَى بِرَبِّكَ وَكِيلًا

۶۶

رَبُّكُمْ الَّذِي يُزْجِي لَكُمْ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّهُ وَكَانَ بِكُمْ رَحِيمًا

ما را از نزول معجزات باز نداشت، مگر اینکه پیشینیان
تکذیبش می‌کردند. به قوم ثمود به عنوان معجزه‌ای
روشنگر ماده‌شتر را دادیم. بر آن ستم کردند. و ما این
معجزات را جز برای ترسانیدن نمی‌فرستیم.

و آنگاه که تو را گفتیم: پروردگارت بر همه مردم احاطه
دارد. و آنچه در خواب به تو نشان دادیم و داستان درخت
ملعون که در قرآن آمده است چیزی جز آزمایش مردم نبود.
ما مردم را می‌ترسانیم ولی تنها به کفر و سرکشیشان
افزوده می‌شود.

و به فرشتگان گفتیم: آدم را سجده کنید. همگان جز ابلیس
سجده کردند. گفت: آیا برای کسی که از گل آفریده‌ای
سجده کنم؟

و گفت: با من بگوی چرا این را بر من برتری نهاده‌ای؟ اگر
مرا تا روز قیامت مهلت دهی، بر فرزندان او، جز اندکی،
مهار زنی.

گفت: برو، جزای تو و هر کس که پیرو تو گردد جهنم است،
که کیفری تمام است.

با فریاد خویش هر که را توانی از جای برانگیز و به یاری
سواران و پیادگانت بر آنان بتاز و در مال و فرزند با آنان
شرکت جوی و به آنها وعده بده. و حال آنکه شیطان جز به
فریبی وعده‌شان ندهد.

تو را بر بندگان من هیچ تسلطی نباشد و پروردگار تو برای
نگهبانیشان کافی است.

پروردگار شماست که کشتی را در دریا می‌راند تا از فضل
او روزی خود به چنگ آرید، زیرا با شما مهربان است.

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ
فَلَمَّا نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا

۶۸

أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا

۶۹

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ
قَاصِبًا مِّنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا

۷۰
حزب
۱۱۶

وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي عَادَ وَحَمَلْنَهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَهُمْ
مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا

۷۱
۲۴۷۲

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أَنَاثٍ بِأَمِّهِمْ^ط فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ^و بِيَمِينِهِ^ء
فَأُولَٰئِكَ يَفْرُءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا

۷۲

وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ^ء أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ
سَبِيلًا

۷۳

وَإِنْ كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أُوحِينَا إِلَيْكَ لِيَتَفَتَّرِ
عَلَيْنَا غَيْرُهُ^ط وَإِذَا لَا تَأْخُذُوكَ حَلِيلًا

۷۴

وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا

۷۵

إِذَا لَا أَذُقْنَاكَ ضِعْفَ الْحَيَوةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ
لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا

چون در دریا شما را گزند رسد، همه آنهایی که می‌پرستید
از نظرتان محو شوند، مگر او. و چون شما را به ساحل نجات
برساند از او رویگردان شوید، زیرا آدمی ناسپاس است.

آیا ایمنی دارید از اینکه ناگهان در ساحل دریا شما را در
زمین فرو برد، یا تندبادی ریگبار بر شما بینگیزد و برای
خود هیچ نگهدانی نیابید؟

یا ایمنی دارید از اینکه بار دیگر شما را به دریا باز گرداند و
طوفانی سهمناک و کشتی‌شکن بفرستد و به خاطر کفرانی که
ورزیده‌اید غرقتان سازد و کسی که ما را از کارمان
بازخواست کند نیابید؟

ما فرزندان آدم را کرامت بخشیدیم و بر دریا و خشکی
سوار کردیم و از چیزهای خوش و پاکیزه روزی دادیم و بر
بسیاری از مخلوقات خویش برتریشان نهادیم.

روزی که هر گروه از مردم را به پیشوایانشان بخوانیم، نامه
هر که به دست راستش داده شود، چون بخواند بیند که به
اندازه رشته باریکی که درون هسته خرماست، به او ستم
نشده است.

و هر که در این دنیا نابینا باشد، در آخرت نیز نابینا و
گمراه‌تر است.

نزدیک بود تو را از آنچه بر تو وحی کرده بودیم منحرف
سازند تا چیز دیگری جز آن را به دروغ به ما نسبت کنی،
آنگاه با تو دوستی کنند.

و اگر نه آن بود که پایداریت داده بودیم، نزدیک بود که
اندکی به آنان میل کنی.

آنگاه تو را دو چندان در دنیا و دو چندان در آخرت عذاب
می‌کردیم و برای خود در برابر ما یآوری نمی‌یافتی.

وَإِنْ كَادُوا لَيَسْتَفِزُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لَيُخْرِجُوكَ مِنْهَا وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خِلْفَكَ إِلَّا قَلِيلًا

۷۷

سُنَّةَ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا

۷۸
۲۴۸۲

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى غَسَقِ اللَّيْلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

۷۹

وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَحْمُودًا

۸۰

وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَاجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطَانًا نَصِيرًا

۸۱

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا

۸۲

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

۸۳

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَنِ أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا

۸۴

قُلْ كُلُّ يَعْمَلْ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا

۸۵
۲۴۹۲

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

۸۶

وَلَيْنُ شِئْنَا لَنُدْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا

و نزدیک بود که تو را از این سرزمین برکنند تا از آنجا آوارهات سازند. و خود پس از تو جز اندک زمانی نمی‌ماندند.

سنت خدا درباره پیامبرانی که پیش از تو فرستاده‌ایم چنین است. و سنت ما را تغییرپذیر نیابی.

از هنگام زوال خورشید تا آنگاه که تاریکی شب فرا می‌رسد نماز را برپای دار، و نیز نماز صبحگاه را. و نماز صبحگاه را همگان حاضر شوند.

پاره‌ای از شب را به نمازخواندن زنده بدار. این نافله خاص تو است. باشد که پروردگارت، تو را به مقامی پسندیده برساند.

بگو: ای پروردگار من، مرا به راستی و نیکویی داخل کن و به راستی و نیکویی بیرون بر، و مرا از جانب خود پیروزی و یاری عطا کن.

بگو: حق آمد و باطل نابود شد. حقا که باطل نابودشدنی بود.

و این قرآن را که برای مؤمنان شفا و رحمت است، نازل می‌کنیم، ولی کافران را جز زیان نیفزاید.

چون به انسان نعمت دادیم اعراض کرد و خویشتن به یک سو کشید، و چون گزندى به او رسید نومید گردید.

بگو: هر کس به طریقه خویش عمل می‌کند و پروردگار تو بهتر می‌داند که کدام یک به هدایت نزدیک‌تر است.

تو را از روح می‌پرسند. بگو: روح جزئی از فرمان پروردگار من است و شما را جز اندک دانشی نداده‌اند.

اگر بخواهیم همه آنچه را که بر تو وحی کرده‌ایم، باز می‌ستانیم و تو برای خود در برابر ما مددکاری نمی‌یابی.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا

۸۸

قُل لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْحِجُ عَلَيَّ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

۸۹

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

۹۰

وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّى تَفْجُرَ لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنْبُوعًا

۹۱

أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّحِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا

۹۲

أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمَتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا

۹۳

أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرِفٍ أَوْ تَرْقَى فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ لِِرُقِيِّكَ حَتَّى تُنَزَّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرُؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا

۹۴
۲۵۰۲

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبْعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا

۹۵

قُل لَّوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا

۹۶

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا

مگر پروردگارت رحمت آورد که انعام او در باره تو بسیار است.

بگو: اگر جن و انس گرد آیند تا همانند این قرآن را بیاورند نمیتوانند همانند آن را بیاورند، هر چند که یکدیگر را یاری دهند.

ما در این قرآن برای مردم هر مثلی را گوناگون بیان کردیم، ولی بیشتر مردم جز ناسپاسی هیچ کاری نکردند.

گفتند: به تو ایمان نمی‌آوریم تا برای ما از زمین چشمه‌ای روان سازی،

یا تو را بستانی باشد از درختان خرما و انگور که در خالاش نهرها جاری گردانی،

یا چنان که گفته‌ای آسمان را پاره پاره بر سر ما افکنی یا خدا و فرشتگان را پیش ما حاضر آوری،

یا تو را خانه‌ای از طلا باشد، یا به آسمان بالا روی. و ما به آسمان رفتنت را باور نکنیم تا برای ما کتابی که از آن بخوانیم بیاوری. بگو: پروردگار من منزّه است. آیا جز این است که من انسانی هستم که به رسالت آمده‌ام؟

هیچ چیز مردم را از ایمان آوردن آنگاه که هدایتشان می‌کردند، باز نداشت مگر اینکه می‌گفتند: آیا خدا انسانی را به رسالت می‌فرستد؟

بگو: اگر در روی زمین فرشتگان به آرامی راه می‌رفتند، برایشان به پیامبری فرشته‌ای از آسمان نازل می‌کردیم.

بگو خدا میان من و شما شهادت را کافی است، زیرا او به بندگانش آگاه و بیناست.

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ ۖ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ
أُولِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۗ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ
عُمِيًّا ۖ وَبُكْمًا وَصُمًّا ۖ مَّاوَلَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ كُلَّمَا حَبَتِ ذِرْنَاهُمْ
سَعِيرًا

۹۸

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا وَقَالُوا أَإِذَا كُنَّا
عِظَمًا وَرُفَّتْنَا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا

۹۹
حزب
۱۱۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ قَادِرٌ
عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَأَبَى
الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُورًا

۱۰۰

قُلْ لَوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذَا لَا مُسَكَّتُمْ
خَشْيَةَ الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَنُ قَتُورًا

۱۰۱
۲۵۱

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ تِسْعَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسَعَلَ بَنِي
إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ
مَسْحُورًا

۱۰۲

قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنزَلَ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا

۱۰۳

فَأَرَادَ أَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْأَرْضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَّعَهُ
جَمِيعًا

۱۰۴

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اُكُونُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ
وَعْدُ الْآخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَفِيفًا

و هر که را خدا هدایت کند، هدایت شده است. و هر که را
گمراه سازد جز خدای برای او سرپرستی نیابی و در روز
قیامت در حالی که چهره‌هایشان رو به زمین است، کور و لال
و کر محشورشان می‌کنیم و جهنم جایگاه آنهاست که هر چه
شعله آن فرو نشیند بیشترش می‌افروزیم.

این کیفر آنهاست، زیرا به آیات ما ایمان نیاوردند و گفتند:
آیا چون ما استخوان شدیم و خاکی، ما را به صورت تازه‌ای
زنده می‌کنند؟

آیا نمی‌دانند که خدایی که آسمانها و زمین را آفریده است
قادر است که همانند آنها را بیافریند و برایشان مدت عمری
نهاده که در آن تردیدی نیست؟ اما ظالمان جز انکار نکنند.

بگو: اگر شما مالک همه خزاین پروردگار من می‌بودید، از
بیم درویشی امساک پیشه می‌کردید، زیرا آدمی بخیل
است.

از بنی‌اسرائیل بپرس، که چون موسی نزد آنان آمد، به او نه
نشانه آشکار داده بودیم. و فرعون به او گفت: ای موسی،
پندارم که تو را جادو کرده باشند.

گفت: به حقیقت می‌دانی این نشانه‌های آشکار را جز
پروردگار آسمانها و زمین نفرستاده است. و من ای فرعون،
تو را به یقین هلاک شده می‌بینم.

فرعون قصد آن داشت که ایشان را از آن سرزمین برکند،
ولی ما او و همه همراهانش را غرقه ساختیم.

و پس از او به بنی‌اسرائیل گفتیم: در آن سرزمین ساکن
شوید و چون وعده آخرت رسد همه شما را با هم محشور
می‌کنیم.

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

وَقُرْءَانًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْثٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا

قُلْ ءَامِنُوا بِهِۦٓ أَوْ لَا تُؤْمِنُوا إِنَّا إِلَّاٰلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهِۦٓ إِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا

وَيَقُولُونَ سُبْحٰنَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا

وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا۝

قُلِ ادْعُوا اللَّهَ أَوِ ادْعُوا الرَّحْمٰنَ أَيًّا مَّا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُ بِصَلَاتِكَ وَلَا تُخَافِتْ بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذٰلِكَ سَبِيلًا

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ شَرِيكٌ فِی الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُۥ وَلِيٌّ مِّنَ الدُّلٰلِ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا

۱۸ . كهف	الْكَهْفُ: غار	مکی	۱۱۰ آیه	۱۲ صفحه
----------	----------------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهُۥ عِوَجًا

قَيِّمًا لِّيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا مِّن لَّدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا

مَّكِثِينَ فِيهِ أَبَدًا

وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا

این قرآن را به حق نازل کرده‌ایم و به حق نازل شده است و تو را نفرستادیم مگر آنکه بشارت دهی و بیم دهی.

و قرآن را به تفاریق نازل کردیم تا تو آن را با تأنی بر مردم بخوانی و نازلش کردیم، نازل‌کردنی به کمال.

بگو: خواه بدان ایمان بیاورید یا ایمان نیاورید، آنان که از این پیش دانش آموخته‌اند، چون قرآن برایشان تلاوت شود سجده‌کنان بر روی درمی‌افتند.

و می‌گویند: منزّه است پروردگار ما. وعده پروردگار ما انجام‌یافتنی است.

و به رو درمی‌افتند و می‌گریند و بر خشوعشان افزوده می‌شود.

بگو: چه الله را بخوانید چه رحمان را بخوانید، هر کدام را که بخوانید، نامهای نیکو از آن اوست. صدایت را به نماز بلند مکن و نیز صدایت را بدان آهسته مکن و میان این دو راهی برگزین.

بگو: سپاس خدایی را که فرزندی ندارد و او را شریکی در مُلک نیست و به مذلت نیفتد که به یاری محتاج شود. پس او را تکبیر گوی، تکبیری شایسته.

کتابی عاری از انحراف. تا مردم را از خشم شدید خود بترساند و مؤمنان را که کارهای شایسته می‌کنند، بشارت دهد که پاداشی نیکو دارند،

در حالی که تا ابد در آن جاودانه‌اند.

و کسانی را که گفتند: خدا فرزندی اختیار کرد، بترساند.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنَّ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا

۶

فَلَعَلَّكَ بَخِيعُ نَفْسِكَ عَلَىٰ عَائِرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا

۷

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

۸

وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا

۹

أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ ءَايَاتِنَا عَجَبًا

۱۰

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا ءَاتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

۱۱

فَضْرَبْنَا عَلَىٰ ءَاذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا

۱۲

ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَيُّ الْحِزْبَيْنِ أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوا أَمَدًا

۱۳
۲۵۳ر

نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى

۱۴

وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَن نَدْعُوَ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا

۱۵

هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ مِّنْ أَظْلَمَ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

نه خود به آن دانشی دارند و نه پدرانشان داشته‌اند، چه بزرگ است سخنی که از دهانشان بیرون می‌آید و جز دروغی نمی‌گویند.

شاید اگر به این سخن ایمان نیاورند، خویشتن را به خاطرشان از اندوه هلاک سازی.

ما هر چه در روی زمین است زینت آن قرار دادیم، تا امتحانشان کنیم که کدامشان به عمل بهترند.

و نیز ما هستیم که روی زمین را چون بیابانی خشک خواهیم کرد.

آیا پنداشته‌ای که اصحاب کهف و رقیم از نشانه‌های شگفت‌انگیز ما بوده‌اند؟

آنگاه که آن جوانمردان به غارها پناه بردند و گفتند: ای پروردگار ما، ما را از سوی خود رحمت عنایت کن و کار ما را به راه رستگاری انداز.

سالی چند در آن غار به خوابشان کردیم.

سپس بیدارشان کردیم تا بدانیم کدام یک از آن دو گروه حساب مدت آرمیدنشان را داشته‌اند.

ما خبرشان را به راستی برای تو حکایت می‌کنیم: آنها جوانمردانی بودند که به پروردگارشان ایمان آورده بودند و ما نیز بر هدایتشان افزودیم.

بر دلهایشان نیرو بخشیدیم، آنگاه که برخاستند و گفتند: پروردگار ما پروردگار آسمانها و زمین است. جز او کسی را خدا نخوانیم که هر گاه چنین کنیم، سخنی سخت کفرآمیز گفته باشیم.

اینان که قوم ما هستند، به جز او خدایانی اختیار کرده‌اند. چرا برای اثبات خدایی آنها دلیل روشنی نمی‌آورند؟ کیست ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ می‌بندد؟

وَإِذْ أَعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ فَأَوْرَأُ إِلَى الْكَهْفِ
يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَهَيِّئْ لَكُمْ مِنْ أَمْرِكُمْ
مَرَفَقًا

وَتَرَى الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزَّوُّرُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ
وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِنْهُ
ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَاتِ اللَّهِ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ
يُضِلِّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْشِدًا

وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ
الشِّمَالِ وَكَلْبُهُمْ بَاسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ
عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا

وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ
لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا
لَبِثْتُمْ فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ
فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَى طَعَامًا فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ
وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ
وَلَنْ تُولَّيَهُمْ أَبَدًا

اگر از قوم خود کناره جسته‌اید و جز خدای یکتا خدای
دیگری را نمی‌پرستید، به غار پناه برید و خدا رحمت خویش
بر شما ارزانی دارد و نعمتتان را در آن مهیا دارد.

و خورشید را می‌بینی که چون برمی‌آید، از غارشان به جانب
راست میل می‌کند و چون غروب کند ایشان را واگذارد و به
چپ گردد. و آنان در صحنه غارند. و این از آیات خداست.
هر که را خدا هدایت کند هدایت یافته است و هر که را
گمراه سازد هرگز کارسازی راهنما برای او نخواهی یافت.

می‌پنداشتی که بیدارند حال آنکه در خواب بودند و ما آنان
را به دست راست و دست چپ می‌گردانیدیم، و سگشان بر
درگاه غار دو دست خویش دراز کرده بود. اگر به
سروقتشان می‌رفتی گریزان بازمی‌گشتی و از آنها سخت
می‌ترسیدی.

همچنین بیدارشان کردیم تا با یکدیگر گفت و شنود کنند.
یکی از آنها پرسید: چند وقت است که آرمیده‌اید؟ گفتند:
یک روز یا پاره‌ای از روز را آرمیده‌ایم. گفتند: پروردگارتان
بهتر داند که چند وقت آرمیده‌اید. یکی را از خود با این
پولتان به شهر بفرستید تا بنگرد که غذای پاکیزه کدام
است و برایتان از آن روزیتان را بیاورد. و باید که به
مهربانی رفتار کند تا کسی به شما آگاهی نیابد.

زیرا اگر شما را ببینند سنگسار خواهند کرد، یا به کیش
خویش درآورند. و اگر چنین شود تا ابد رستگار نخواهید
شد.

وَكَذَلِكَ أَغْتَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا

وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا

قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا

وَأْتِلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ ۖ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ تَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

بدین سان مردم را به حالشان آگاه کردیم تا بدانند که وعده خدا راست است و در قیامت تردیدی نیست. آنگاه در باره آنها با یکدیگر به گفت و گو پرداختند و گفتند: بر روی آنها بنایی برآورید -پروردگارشان به کارشان آگاه‌تر است- و آنان که بر حالشان آگاه‌تر شده بودند، گفتند: نه، اینجا را مسجدی می‌کنیم.

خواهند گفت: سه تن بودند و چهارمیشان سگشان بود و می‌گویند: پنج تن بودند و ششمیشان سگشان بود -تیر به تاریکی می‌افکندند- و می‌گویند: هفت تن بودند و هشتمیشان سگشان بود. بگو: پروردگار من به عدد آنها دانای‌تر است و شمار ایشان را جز اندک‌کسان نمی‌دانند. و تو در باره آنها جز به ظاهر مجادله مکن و از کس نظر مخواه.

هرگز مگوی: فردا چنین می‌کنم،

مگر خداوند بخواهد. و چون فراموش کنی، پروردگارت را به یاد آر و بگو: شاید پروردگار من مرا از نزدیک‌ترین راه هدایت کند.

و آنان در غار خود سیصد سال آرمیدند و نه سال بدان افزوده‌اند.

بگو: خداوند دانای‌تر است که چند سال آرمیدند. غیب آسمانها و زمین از آن اوست. چه بیناست و چه شتواست. جز او دوستی ندارند و کس را در فرمان خود شریک نسازد.

از کتاب پروردگارت هر چه بر تو وحی شده است تلاوت کن. سخنان او را تغییردهنده‌ای نیست. و تو جز او پناهگاهی نمی‌یابی.

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۖ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۖ وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا

وَقُلِ الْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ ۖ فَمَن شَاءَ فَلْيُؤْمِن وَمَن شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۖ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا ۚ وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ ۚ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِّن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعَمٌ أَثْوَابٌ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا

وَأَضْرَبُ لَهُمْ مَّثَلًا رَّجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا

كَلَّمَا الْجَنَّتَيْنِ ءَاتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ تَظْلِم مِّنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا

وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا

و همراه با کسانی که هر صبح و شام پروردگارشان را می‌خوانند و خشنودی او را می‌جویند، خود را به صبر وادار. و نباید چشمان تو برای یافتن پیرایه‌های این زندگی دنیوی از اینان منصرف گردد. و از آن که دلش را از ذکر خود بی‌خبر ساخته‌ایم، و از پی هوای نفس خود می‌رود و در کارهایش اسراف می‌ورزد، پیروی مکن.

بگو: این سخن حق از جانب پروردگار شماست. هر که بخواهد ایمان بیاورد و هر که بخواهد کافر شود. ما برای کافران آتشی که لهیب آن همه را دربرمی‌گیرد، آماده کرده‌ایم و چون به استغاثه آب خواهند از آبی چون مس گذاشته که از حرارتش چهره‌ها کباب می‌شود بخوراندشان، چه آب بدی و چه آرامگاهی بد.

کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، بدانند که ما پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کنیم.

برایشان بهشت‌های جاوید است. از زیر پاهایشان نهرها جاری است. بهشتیان را به دستبندهای زر می‌آرایند و جامه‌هایی سبز از دیبای نازک و دیبای ستبر می‌پوشند و در آنجا بر تختها تکیه می‌زنند. چه پاداش نیکویی و چه آرامگاه نیکویی.

برایشان داستان دو مرد را بیان کن که به یکی دو تاکستان داده بودیم و بر گرد آنها نخلها و در میانشان کشتزار کرده بودیم.

آن دو تاکستان، میوه خود را می‌دادند بی هیچ کم و کاست. و نهری بین آن دو جاری گردانیدیم.

حاصل از آن او بود. به دوستش که با او گفت و گو می‌کرد گفت: من به مال از تو بیشتر و به افراد پیروزترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِۦ أَبَدًا

۳۶

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنَهَا مُنْقَلَبًا

۳۷

قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا

۳۸

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا

۳۹

وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِؕ إِن تَرَنِ أَنَا أَقَلُّ مِنكَ مَالًا وَلَدًا

۴۰

فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّن جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا زَلَقًا

۴۱

أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَهَا غُورًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا

۴۲

وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا

۴۳

وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُۥ مِن دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا

۴۴

هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا

۴۵
۲۵۷۲

وَأَضْرِبْ لَهُم مَّثَلٌ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا كَمَاۤءٍ أَنزَلْنَاهُ مِن السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيْحُؕ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا

و آن مرد ستم بر خویشان کرده به باغ خود درآمد و گفت: نپندارم که این باغ هرگز از میان برود.

و نپندارم که قیامت هم بیاید. و اگر هم مرا نزد خدا برند، جایگاهی بهتر از این باغ خواهم یافت.

دوستش که با او گفت و گو می‌کرد گفت: آیا بر آن کس که تو را از خاک و سپس از نطفه بیافرید و مردی راست بالا کرد، کافر شده‌ای؟

ولی او خدای یکتا پروردگار من است و من هیچ کس را شریک پروردگارم نمی‌سازم.

چرا آنگاه که به باغ خود درآمدی نگفتی: هر چه خداوند خواهد، و هیچ نیرویی جز نیروی خدا نیست؟ اگر می‌بینی که دارایی و فرزند من کمتر از تو است،

شاید پروردگار من مرا چیزی بهتر از باغ تو دهد. شاید بر آن باغ صاعقه‌ای بفرستد و آن را به زمینی صاف و لغزنده بدل سازد.

یا آب آن بر زمین فرو رود و هرگز به یافتن آن قدرت نیابی.

به ثمره‌اش آفت رسید و بامدادان دست حسرت بر دست می‌سایید که چه هزینه‌ای کرده بود و اکنون همه بناهایش فرو ریخته است. و می‌گوید: ای کاش کسی را شریک پروردگارم نساخته بودم.

جز خدا گروهی که به یاریش برخیزند نبود و خود قدرت نداشت.

آنجا یاری کردن خدای حق را سزد. پاداش او بهتر و سرانجامش نیکوتر است.

برایشان زندگی دنیا را مثل بزن که چون بارانی است که از آسمان ببارد و با آن گیاهان گوناگون به فراوانی بروید. ناگاه خشک شود و باد بر هر سو پراکنده‌اش سازد. و خدا بر هر کاری تواناست.

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا

وَيَوْمَ نُسَيِّرُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا

وَعُرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا

وَوُضِعَ الْكِتَابُ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَا لِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ ۖ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا

مَا أَشْهَدْتُهُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا

وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا

وَرَاءَ الْمُجَرِّمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا

دارایی و فرزند پیرایه‌های این زندگی دنیاست و کردارهای نیک که همواره بر جای می‌مانند نزد پروردگارت بهتر و امید بستن به آنها نیکوتر است.

روزی که کوه‌ها را به راه می‌اندازیم و زمین را بینی که هر چه در اندرون دارد بیرون افکنده است و همه را برای حساب گرد می‌آوریم و یک تن از ایشان را هم رها نمی‌کنیم.

همه در یک صف به پروردگارت عرضه می‌شوند. اکنون نزد ما آمدید همچنان که نخستین بار شما را بیافریدیم. آیا می‌پنداشتید که هرگز برایتان وعده‌گاهی قرار نخواهیم داد؟

دفتر اعمال گشوده شود. مجرمان را بینی که از آنچه در آن آمده است بیمناکند و می‌گویند: وای بر ما، این چه دفتری است که هیچ گناه کوچک و بزرگی را حساب نشده رها نکرده است. آنگاه اعمال خود را در مقابل خود بیابند و پروردگار تو، به کسی ستم نمی‌کند.

و آنگاه که به فرشتگان گفتیم که آدم را سجده کنید، همه جز ابلیس که از جن بود و از فرمان پروردگارش سر بتافت سجده کردند. آیا شیطان و فرزندانش را به جای من به دوستی می‌گیرید، حال آنکه دشمن شمايند؟ ظالمان بد چیزی را به جای خدا برگزیدند.

آنگاه که آسمانها و زمین و خودشان را می‌آفریدم، از آنها یاری نخواستم. زیرا من گمراه‌کنندگان را به یاری نمی‌گیرم.

و روزی که می‌گوید: آنهایی را که می‌پنداشتید شریکان منند ندا دهید. ندا دهند و شریکان پاسخ ندهند. آنگاه هلاکتگاه را میانشان قرار دهیم.

چون مجرمان آتش را ببینند بدانند که در آن خواهند افتاد و راه رهایی از آن نیست.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا

۵۵

وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا

۵۶

وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا

۵۷

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا^ط وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا

۵۸

وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ^ط لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابَ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيلًا

۵۹

وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَوْعِدًا

۶۰
۲۶۰۲

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقْبًا

۶۱

فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا

در این قرآن برای مردم هر گونه داستانی بیان کرده‌ایم، ولی آدمی بیش از همه به جدل برمی‌خیزد.

مردمان را چون به راه هدایت فرا خواندند، هیچ چیز از ایمان آوردن و آمرزش خواستن، بازداشت مگر آنکه می‌بایست به شیوه پیشینیان گرفتار عذاب شوند یا آنکه عذاب رویاروی و آشکارا بر آنان فرود آید.

و ما پیامبران را نفرستادیم جز آنکه به مردم مژده دهند یا بیم. و کافرانی که می‌خواهند به نیروی باطل، حق را از میان ببرند جدال می‌کنند و آیات و هشدارهای مرا به ریشخند می‌گیرند.

کیست ستمکارتر از آن که آیات پروردگارش را برایش بخوانند و او اعراض کند و کارهایی را که از پیش مرتکب شده فراموش کند؟ بر دل ایشان پرده افکندیم تا آیات را درنیابند و گوشه‌ایشان را کر ساختیم که اگر به راه هدایتشان فراخوانی، هرگز راه نیابند.

پروردگارت آمرزنده و مهربان است. اگر می‌خواست به سبب کردارشان در این جهان بازخواستشان کند، بی‌درنگ به عذابشان می‌سپرد. اما عذاب را زمانی معین است که چون فراز آید، پناهگاهی نیابند.

و آن قریه‌ها را چون کافر شدند به هلاکت رسانیدیم و برای هلاکتشان وعده‌ای نهادیم.

و موسی به شاگرد خود گفت: من همچنان خواهم رفت تا آنجا که دو دریا به هم رسیده‌اند. یا می‌رسم، یا عمرم به سر می‌آید.

چون آن دو به آنجا که دو دریا به هم رسیده بودند رسیدند، ماهی‌شان را فراموش کردند و ماهی راه دریا گرفت و در آب شد.

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتْنِهِ ءَاتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا

قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْحُوتَ وَمَا أَنسَيْنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا

قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَأَرْتَدَّا عَلَىٰ ءِثَارِهِمَا قَصَصًا

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا ءَاتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّن لَّدُنَّا عِلْمًا

قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا

قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا

قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا

قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا

فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَقَتَلَهُ قَالَ أَقْتَلْتَنَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا

چون از آنجا گذشتند، به شاگرد خود گفت: چاشتمان را بیاور که در این سفرمان رنج فراوان دیده‌ایم.

گفت: آیا به یاد داری آنگاه را که در کنار آن صخره مکان گرفته بودیم؟ من ماهی را فراموش کرده‌ام. و این شیطان بود که سبب شد فراموشش کنم و ماهی به شیوه‌ای شگفت‌انگیز به دریا رفت.

گفت: آنجا همان جایی است که در طلبش بوده‌ایم. و به نشان قدمهای خود جست‌وجوکنان بازگشتند.

در آنجا بنده‌ای از بندگان ما را که رحمت خویش بر او ارزانی داشته بودیم و خود بدو دانش آموخته بودیم، بیافتند.

موسی گفتش: آیا با تو بیایم تا از آنچه به تو آموخته‌اند به من کمالی بیاموزی؟

گفت: تو را شکیب همراهی با من نیست.

و چگونه در برابر چیزی که بدان آگاهی نیافته‌ای صبر خواهی کرد؟

گفت: اگر خدا بخواهد، مرا صابر خواهی یافت آنچنان که در هیچ کاری تو را فرمانی نکنم.

گفت: اگر از پی من می‌آیی، نباید که از من چیزی بیرسی تا من خود تو را از آن آگاه کنم.

پس به راه افتادند تا به کشتی سوار شدند. کشتی را سوراخ کرد. گفت: کشتی را سوراخ می‌کنی تا مردمش را غرقه سازی؟ کاری که می‌کنی کاری سخت بزرگ و زشت است.

گفت: نگفتم که تو را شکیب همراهی با من نیست؟

گفت: اگر فراموش کرده‌ام مرا بازخواست مکن و بدین اندازه بر من سخت مگیر.

و رفتند تا به پسری رسیدند، او را کشت، موسی گفت: آیا جان پاکی را بی‌آنکه مرتکب قتلی شده باشد می‌کشی؟ مرتکب کاری زشت گردیدی.

قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا

گفت: نگفتم که تو را شکیب همراهی با من نیست؟

قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ
مِنَ اللَّذْنِ عَذْرًا

۷۶

فَأَنْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ
يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ ۖ
قَالَ لَوْ شِئْتُ لَتَخَذْتُ عَلَيْهِ أَجْرًا

۷۷

قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنِكَ ۚ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ
تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

۷۸

أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ
أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا

۷۹

وَأَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا
طُغْيَانًا وَكُفْرًا

۸۰

فَأَرَدْنَا أَنْ يُبَدِّلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا

۸۱

وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ
كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِّنَ رَبِّكَ ۚ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ۚ ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا

۸۲

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ ۖ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُم مِّنْهُ
ذِكْرًا

۸۳
۲۶۲

گفت: اگر از این پس از تو چیزی پرسم با من همراهی مکن،
که از جانب من معذور باشی.

پس برفتند تا به دهی رسیدند. از مردم آن ده طعامی
خواستند. از میزبانیشان سر برتافتند. آنجا دیواری دیدند
که نزدیک بود فرو ریزد. دیوار را راست کرد. موسی گفت:
کاش در برابر این کار مزدی می‌خواستی.

گفت: اکنون زمان جدایی میان من و توست و تو را از راز
آن کارها که تحملشان را نداشتی آگاه می‌کنم:

اما آن کشتی از آن بینوایانی بود که در دریا کار می‌کردند.
خواستم معیوبش کنم، زیرا در آن سوترشان پادشاهی بود
که کشتیها را به غصب می‌گرفت.

اما آن پسر، پدر و مادرش مؤمن بودند. ترسیدیم که آن دو
را به عصیان و کفر دراندازد.

خواستیم تا در عوض او پروردگارشان چیزی نصیبشان سازد
به پاکی بهتر از او و به مهربانی نزدیکتر از او.

اما دیوار از آن دو پسر یتیم از مردم این شهر بود. در
زیرش گنجی بود، از آن پسران، پدرشان مردی صالح بود.
پروردگار تو می‌خواست آن دو به حد رشد رسند و گنج خود
را بیرون آرند. و من این کار را به میل خود نکردم. رحمت
پروردگارت بود. این است راز آن سخن که گفتم: تو را
شکیب آن نیست.

و از تو در باره ذوالقرنین می‌پرسند. بگو: برای شما از او
چیزی می‌خوانم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِي الْأَرْضِ وَعَآتَيْنَهُۥ مِن كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا

۸۵ فَاتَّبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

۸۶ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَبْدَأُ الْقَرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا

۸۷ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ فَيُعَذِّبُهُ

عَذَابًا نُّكَرًا

۸۸ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُۥ جَزَاءٌ الْحُسْنَىٰ وَسَنَقُولُ

لَهُۥ مِن أَمْرِنَا يُسْرًا

۸۹ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ

۹۰ نَجْعَلْ لَهُم مِّن دُونِهَا سِتْرًا

۹۱ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا

۹۲ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا

حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا

۹۳ يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا

قَالُوا يَبْدَأُ الْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ مُفْسِدُونَ فِي

۹۴ الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُم سَدًّا

۹۵ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ

وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا

۹۶ ءَاتُونِي زُبَرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ

أَنْفُخُوا حَتَّىٰ إِذَا جَعَلَهُ نَارًا قَالَ ءَاتُونِي أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا

۹۷ فَمَا أَسْطَلْعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَلْعُوا لَهُۥ نَقْبًا

ما او را در زمین مکانت دادیم و راه رسیدن به هر چیزی را به او نشان دادیم.

او نیز راه را پی گرفت.

تا به غروبگاه خورشید رسید. دید که در چشمه‌ای گل آلود و سیاه غروب می‌کند و در آنجا مردمی یافت. گفتیم: ای ذوالقرنین، می‌خواهی عقوبتشان کن و می‌خواهی با آنها به نیکی رفتار کن.

گفت: اما هر کس که ستم کند ما عقوبتش خواهیم کرد. آنگاه او را نزد پروردگارش می‌برند تا او نیز به سختی عذابش کند.

و اما هر کس که ایمان آورد و کارهای شایسته کند، اجری نیکو دارد. و در باره او فرمانهای آسان خواهیم راند.

باز هم راه را پی گرفت.

تا به مکان برآمدن آفتاب رسید. دید بر قومی طلوع می‌کند که غیر از پرتو آن برایشان هیچ پوششی قرار نداده‌ایم.

چنین بود. و ما بر احوال او احاطه داریم.

باز هم راه را پی گرفت.

تا به میان دو کوه رسید. در پس آن دو کوه مردمی را دید که گویی هیچ سخنی را نمی‌فهمند.

گفتند: ای ذوالقرنین، یاجوج و ماجوج در زمین فساد می‌کنند. می‌خواهی خراجی بر خود مقرر کنیم تا تو میان ما و آنها سدی برآوری؟

گفت: آنچه پروردگار من مرا بدان توانایی داده است بهتر است. مرا به نیروی خویش مدد کنید، تا میان شما و آنها سدی برآورم.

برای من تکه‌های آهن بیاورید. چون میان آن دو کوه انباشته شد، گفت: بدمید. تا آن آهن را بگداخت. و گفت: مس گداخته بیاورید تا بر آن ریزم.

نه توانستند از آن بالا روند و نه در آن سوراخ کنند.

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَّبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَّبِّي حَقًّا

وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۖ فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا

وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا

الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا

أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِّن دُونِ أَوْلِيَآءٍ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِّلْكَافِرِينَ نَزُلًا

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا

الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ ۖ فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَزَنًا

ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ جَهَنَّمَ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا ءَايَتِي وَرُسُلِي هُزُؤًا

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا

قُلْ لَوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهٌُ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ ۖ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ ۚ أَحَدًا

گفت: این رحمتی بود از جانب پروردگار من؛ و چون وعده پروردگار من در رسد، آن را زیر و زبر کند و وعده پروردگار من راست است.

و در آن روز واگذاریم تا چون موج روان گردند، و چون در صور دمیده شود همه را یکجا گرد آوریم.

و در آن روز جهنم را به کافران، چنان که باید، نشان خواهیم داد:

آن کسان که دیدگانشان از یاد من در حجاب بوده و توان شنیدن نداشته‌اند.

آیا کافران پندارند که به جای من بندگان مرا به خدایی گیرند؟ ما جهنم را آماده ساخته‌ایم تا منزلگاه کافران باشد.

بگو: آیا شما را آگاه کنیم که کردار چه کسانی بیش از همه به زیانشان بود؟

آنهايي که کوششان در زندگی دنیا تباه شد و می‌پنداشتند کاری نیکو می‌کنند.

آنان به آیات پروردگارشان و به ملاقات با او ایمان نیاوردند، پس اعمالشان ناچیز شد و ما در روز قیامت برایشان منزلتی قائل نیستیم.

همچنین کیفر آنان به سبب کفرشان و نیز بدان سبب که آیات و پیامبران مرا مسخره می‌کردند، جهنم است.

کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند مهمانسرایشان باغهای فردوس است.

در آنجا جاویدانند و هرگز هوای انتقال نکنند.

بگو: اگر دریا برای نوشتن کلمات پروردگار من مرکب شود، دریا به پایان می‌رسد و کلمات پروردگار من به پایان نمی‌رسد، هر چند دریای دیگری به مدد آن بیاوریم.

بگو: من انسانی هستم همانند شما. به من وحی می‌شود. هرآینه خدای شما خدایی است یکتا. هر کس دیدار پروردگار خویش را امید می‌بندد، باید کرداری شایسته داشته باشد و در پرستش پروردگارش هیچ کس را شریک نسازد.

۱
۲۶۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
كَهَيْعَصَ

کاف، ها، یا، عین، صاد.

۲

ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا

بیان بخشایش پروردگارت بر بنده خود زکریّا است.

۳

إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ نِدَاءً خَفِيًّا

آنگاه که پروردگارش را در نهان ندا داد.

۴

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي ۖ وَأَشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ
أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا

گفت: ای پروردگار من، استخوان من سست گشته و سرم از
پیری سفید شده است و هرگز در دعا به درگاه تو، ای
پروردگار من، بی‌بهره نبوده‌ام.

۵

وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي ۖ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ
لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا

من پس از مرگ خویش، از خویشاوندانم بیمناکم و زخم
نازاینده است. مرا از جانب خود فرزندی عطا کن،

۶

يَرِثُنِي وَيَرِثْ مِنْ عَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا

که میراثبر من و میراثبر خاندان یعقوب باشد و او را، ای
پروردگار من، شایسته و پسندیده گردان.

۷

يَزَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ ۖ أَسمُهُ ۖ يَحْيَىٰ لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ
قَبْلُ سَمِيًّا

ای زکریّا، ما تو را به پسری به نام یحیی مژده می‌دهیم. از
این پیش کسی را همنام او نداشته‌ایم.

۸

قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ ۖ وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا وَقَدْ
بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا

گفت: ای پروردگار من، مرا از کجا پسری باشد، حال آنکه
زنم نازاینده است. و من خود در پیری به فرتوتی رسیده‌ام.

۹

قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَٰئِن ۖ وَقَدْ خَلَقْتُكَ مِنْ قَبْلُ
وَلَمْ تَكُ شَيْئًا

گفت: پروردگارت اینچنین گفته است: این برای من آسان
است و تو را که پیش از این چیزی نبوده‌ای بیافریده‌ام.

۱۰

قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي ءَايَةً ۖ قَالَ ءَايَتُكَ ۖ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ
ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

گفت: ای پروردگار من، به من نشانی بنمای. گفت: نشان تو
این است که سه شب و سه روز با مردم سخن نگویی
بی‌هیچ آسیبی.

۱۱

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ أَن سَبِّحُوا
بُكْرَةً وَعَشِيًّا

از محراب به میان قوم خود بیرون آمد و به آنان اعلام کرد
که: صبح و شام تسبیح گویند.

يُحْيِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ ۖ وَءَاتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا

ای یحیی، کتاب را به نیرومندی بگیر. و در کودکی به او دانی عطا کردیم.

وَحَنَانًا مِّنَ لَّدُنَّا وَزَكَاةً ۖ وَكَانَ تَقِيًّا

و به او شفقت کردیم و پاکیزه‌اش ساختیم و او پرهیزگار
بود.

وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا

به پدر و مادر نیکی می‌کرد و جبار و گردنکش نبود.

وَسَلَّمَ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا

سلام بر او؛ روزی که زاده شد و روزی که می‌میرد و روزی که دیگر بار زنده برانگیخته می‌شود.

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذِ انْتَبَذَتْ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا شَرْقِيًّا

در این کتاب مریم را یاد کن، آنگاه که از خاندان خویش به مکانی رو به سوی برآمدن آفتاب، دوری گزید.

فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا

میان خود و آنان پرده‌ای کشید و ما روح خود را نزدش فرستادیم و چون انسانی تمام بر او نمودار شد.

قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا

مریم گفت: از تو به خدای رحمان پناه می‌برم، که پرهیزگار باشی.

قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا

گفت: من فرستاده پروردگار تو هستم، تا تو را پسری پاکیزه ببخشم.

قَالَتْ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا

گفت: از کجا مرا فرزندی باشد، حال آنکه هیچ بشری به من دست نزده است و من بدکاره هم نبوده‌ام.

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ ^{صَلٰ} وَلِنَجْعَلَهُ ءَايَةً لِلنَّاسِ
وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا

گفت: پروردگار تو اینچنین گفته است: این برای من آسان است. ما آن پسر را برای مردم آیتی و بخشایشی کنیم و این کاری است حتمی و پایان یافته.

فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهِ مَكَانًا قَصِيًّا

پس به او آبستن شد و او را با خود به مکانی دورافتاده برد.

فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلِيلَتِي مِثُّ
قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مِّنْسِيًّا

درد زاییدن او را به سوی تنه درخت خرمایی کشانید. گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و از یادها فراموش شده بودم.

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا

نکودک از زیر او ندا داد: محزون مباش، پروردگار از زیر پای تو جوی آبی روان ساخت.

وَهَزَى إِلَيْكَ جِذْعَ النَّخْلَةِ تُسْقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا جَنِيًّا

نخل را بجنبان تا خرماي تازه چيده برايت فرو ريزد.

فَكُلِيْ وَاشْرَبِيْ وَقَرِّيْ عَيْنًا ۖ فَإِمَّا تَرِيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا
فَقُولِيْ إِنِّيْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا

۲۷

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ ۚ قَالُوا يَمْرِئٌ لَّكَدٌ جِئْتَ شَيْئًا
فَرِيًّا

۲۸

يَتَأَخَتِ هٰذِرُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ أَمْرًا سَوِيًّا وَمَا كَانَتْ أُمُّكَ
بَغِيًّا

۲۹

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ ۖ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْأَمْهِدِ صَبِيًّا

۳۰

قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ ءَاتَنِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

۳۱

وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا
دُمْتُ حَيًّا

۳۲

وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا شَقِيًّا

۳۳

وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا

۳۴

ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ ۖ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ

۳۵

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ ۚ سُبْحٰنَهُ ۚ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا
فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

۳۶

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ

۳۷

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ
مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ

۳۸

أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي
ضَلٰلٍ مُّبِينٍ

پس ای زن، بخور و بیاشام و شادمان باش و اگر از آدمیان
کسی را دیدی بگوی: برای خدای رحمان روزه نذر کرده‌ام و
امروز با هیچ بشری سخن نمی‌گویم.

کودک را برداشت و نزد قوم خود آورد. گفتند: ای مریم،
کاری قبیح کرده‌ای.

ای خواهر هارون، نه پدرت مرد بدی بود و نه مادرت زنی
بدکاره.

به فرزند اشاره کرد. گفتند: چگونه با کودکی که در گهواره
است سخن بگوییم.

کودک گفت: من بنده خدایم، به من کتاب داده و مرا پیامبر
گردانیده است.

و هر جا که باشم مرا برکت داده و تا زنده‌ام به نماز و زکات
وصیت کرده است.

و نیز نیکی کردن به مادرم. و مرا جبار و شقی نساخته است.

سلام بر من؛ روزی که زاده شدم و روزی که می‌میرم و
روزی که دیگر بار زنده برانگیخته می‌شوم.

این است عیسی بن مریم –به سخن حق– همان که در باره
او در تردید بودند.

نسزد خداوند را که فرزندی بگیرد. منزّه است. چون اراده
کاری کند، می‌گوید: موجود شو. پس موجود می‌شود.

و الله پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را
بپرستید، که راه راست این است.

گروه‌ها با هم اختلاف کردند، پس وای بر کافران به هنگام
حضور در آن روز بزرگ.

چه خوب می‌شنوند و چه خوب می‌بینند آن روز که نزد ما
می‌آیند. ولی ستمکاران امروز در گمراهی آشکاری هستند.

وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۴۰

إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

۴۱
۲۶۶۲

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۴۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا

۴۳

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا

۴۴

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا

۴۵

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا

۴۶

قَالَ أَرَاغِبٌ أَنْتَ عَنْ ءَالِهَتِي يَا إِبْرَاهِيمُ لَئِنْ لَّمْ تَنْتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا

۴۷

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا

۴۸

وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا

۴۹

فَلَمَّا أَعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ وهَبْنَا لَهُوَ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

۵۰

وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا

۵۱
۲۶۷۲

وَأَذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا

آنان را از روز حسرت که کار به پایان آمده و آنان همچنان در حال غفلت و بی‌ایمانی هستند بترسان.

هر آینه ما زمین و هر که را بر روی آن است به ارث می‌بریم و همه به نزد ما بازگردانده می‌شوند.

و در این کتاب ابراهیم را یاد کن که او پیامبری راستگو بود.

آنگاه که پدرش را گفت: ای پدر، چرا چیزی را که نه می‌شنود و نه می‌بیند و نه هیچ نیازی از تو برمی‌آورد، می‌پرستی؟

ای پدر، مرا دانشی داده‌اند که به تو نداده‌اند. پس، از من پیروی کن تا تو را به راه راست هدایت کنم.

ای پدر، شیطان را مپرست، زیرا شیطان خدای رحمان را نافرمان بود.

ای پدر، می‌ترسم عذابی از جانب خدای رحمان به تو رسد و تو دوستدار شیطان باشی.

گفت: ای ابراهیم، آیا از خدایان من بیزار هستی؟ اگر بازنایستی سنگسارت می‌کنم. اکنون زمانی دراز از من دور باش.

گفت: تو را سلامت باد. از پروردگارم برایت آمرزش خواهم خواست. زیرا او بر من مهربان است.

از شما و از آن چیزهایی که به جای خدای یکتا می‌خوانید کناره می‌گیرم و پروردگار خود را می‌خوانم، باشد که چون پروردگارم را بخوانم محروم نشوم.

چون از آنها و آنچه جز خدای یکتا می‌پرستیدند کناره گرفت، اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و همه را پیامبری دادیم،

و رحمت خویش را به آنها ارزانی داشتیم و سخن نیکو و آوازه بلند دادیم.

و در این کتاب، موسی را یاد کن. او بنده‌ای مخلص و فرستاده‌ای پیامبر بود.

وَنَدَيْتَهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا

۵۳

وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ رَحْمَتِنَا أَخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا

۵۴

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِسْمَاعِيلَ إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا

۵۵

وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا

۵۶

وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا

۵۷

وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا

۵۸

سجده
مستحب

أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْرَءِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا ۝

۵۹

حزب
۱۲۴

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا

۶۰

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا

۶۱

جَنَّتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا

۶۲

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ رِزْقُهُمْ فِيهَا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

۶۳

تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا

۶۴

وَمَا نَنْزِلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا

و او را از جانب راست کوه طور ندا دادیم و نزدیکش ساختیم تا با او راز گوییم.

و از رحمت خود برادرش هارون پیامبر را به او بخشیدیم.

و در این کتاب اسماعیل را یاد کن. او درست‌قول و فرستاده‌ای پیامبر بود،

و خاندان خود را به نماز و زکات امر می‌کرد و نزد پروردگارش شایسته و پسندیده بود.

و در این کتاب ادريس را یاد کن. او راست‌گفتاری پیامبر بود.

او را به مکانی بلند فرا بردیم.

اینان گروهی از پیامبران بودند که خدا به آنان انعام کرده بود، از فرزندان آدم و فرزندان آنان که با نوح در کشتی نشان‌دیم و فرزندان ابراهیم و اسرائیل و آنها که هدایتشان کردیم و برگزیدیمشان. و چون آیات خدای رحمان بر آنان تلاوت می‌شد، گریان به سجده می‌افتادند.

سپس کسانی جانشین اینان شدند که نماز را ضایع گذاشتند و پیرو شهوات گردیدند و به زودی به غی خواهند افتاد،

مگر آن کس که توبه کرد و ایمان آورد و کارهای شایسته کرد. اینان به بهشت داخل می‌شوند و هیچ مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

بهشت‌های جاوید که خدای رحمان در غیب به بندگان خویش وعده کرده است و وعده او فرا خواهد رسید.

در آنجا سخن لغو نمی‌شنوند، گفتارشان سلام است. و روزیشان هر صبح و شام آماده است.

این همان بهشتی است که به بندگانمان، آنها که پرهیزگاری کرده‌اند، عطا می‌کنیم.

و ما جز به فرمان پروردگار تو فرود نمی‌آییم. آنچه در پیش روی ما و پشت سر ما و میان این دو قرار دارد از آن اوست. و پروردگار تو فراموشکار نیست.

رَّبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ
لِعِبَادَتِهِ هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا

وَيَقُولُ الْإِنْسَنُ أَإِذَا مَا مِثُّ لَسَوْفَ أُخْرَجُ حَيًّا

أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ يَكُ شَيْئًا

فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ
جَهَنَّمَ جِثِيًّا

ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا

ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا صِلِيًّا

وَإِنْ مِّنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا

ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جِثِيًّا

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثْنًا وَرِعِيًّا

قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا حَتَّىٰ إِذَا
رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ شَرُّ مَكَانًا وَأُضْعِفُ جُنْدًا

وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ اهْتَدَوْا هُدًى وَالْبَقِيَّةُ الصَّلَاحُ
خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دوست. او را
بپرست و در پرستش شکبیا باش. آیا همنامی برای او
می‌شناسی؟

آدمی می‌گوید: آیا زمانی که بمیرم، زنده از گور بیرون آورده
خواهم شد؟

و آدمی به یاد ندارد که او را پیش از این آفریده‌ایم و او
خود چیزی نبوده است؟

به پروردگارت سوگند، آنها را با شیطانها گردمی‌آوریم؛ آنگاه
همه را در اطراف جهنم به زانو می‌نشانیم.

آنگاه از هر گروه کسانی را که در برابر خدای رحمان بیشتر
سرکشی کرده‌اند جدا می‌کنیم.

و ما آنهایی را که سزاوارتر به داخل شدن در آتش و
سوختن در آن باشند، بهتر می‌شناسیم.

و هیچ یک از شما نیست که وارد جهنم نشود، و این حکمی
است حتمی از جانب پروردگار تو.

آنگاه پرهیزگاران را نجات می‌دهیم و ستمکاران را همچنان
به زانונشسته در آنجا وامی‌گذاریم.

چون آیات روشنگر ما را بر آنان بخوانند، کافران به مؤمنان
می‌گویند: کدام یک از دو فرقه را جایگاه بهتر و محفل
نیکوتر است؟

پیش از آنها چه بسا مردمی را به هلاکت رسانیده‌ایم که از
حیث اثاث و منظر بهتر از آنها بودند.

بگو: هر کس که در گمراهی باشد، خدای رحمان او را به
فزونی مدد می‌رساند، تا آنگاه آنچه را به او وعده داده شده
است بنگرد؛ یا عذاب و یا قیامت. آنگاه خواهند دانست که
چه کسی را جایگاه بدتر و سپاه ناتوان‌تر است.

و خدا بر هدایت آنان که هدایت یافته‌اند خواهد افزود و
نزد پروردگار تو پاداش و نتیجه کردارهای شایسته‌ای که
باقی‌ماندنی‌اند بهتر است.

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا

أَطْلَعَ الْغَيْبَ أَمْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

كَلَّا سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا

وَنُرِثُهُ ۖ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لِّيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا

كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ ضِدًّا

أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا

فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ ۖ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا

يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا

وَنَسُوقُ الْمُجْرِمِينَ إِلَى جَهَنَّمَ وِرْدًا

لَّا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

لَقَدْ جِئْتُمْ شَيْئًا إِدًّا

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ وَتَنْشَقُّ الْأَرْضُ وَتَخِرُّ
الْجِبَالُ هَدًّا

أَنْ دَعَوْا لِلرَّحْمَنِ وَلَدًا

وَمَا يَنْبَغِي لِلرَّحْمَنِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا

إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا ءَاتِيَ الرَّحْمَنِ عَبْدًا

لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَرْدًا

آیا آن کسی را که به آیات ما کافر بود دیدی که می‌گفت: البته به من مال و فرزند داده خواهد شد.

آیا از غیب آگاهی داشت، یا از خدای رحمان پیمان گرفته بود؟

نه چنین است. آنچه می‌گوید خواهیم نوشت و البته بر عذابش خواهیم افزود.

آنچه را که می‌گوید از او می‌ستانیم تا تنها نزد ما بیاید.

و به غیر از الله خدایانی اختیار کردند تا سبب عزتشان گردند.

نه چنین است. به زودی عبادتشان را انکار کنند و به مخالفتشان برخیزند.

آیا ندیده‌ای که ما شیاطین را به سوی کافران فرستادیم تا آنها را برانگیزند؟

پس تو بر آنان شتاب مکن که ما روزهایشان را به دقت می‌شماریم.

روزی که پرهیزگاران را نزد خدای رحمان سواره گرد آوریم.

و مجرمان را تشنه‌کام به جهنم برانیم.

از شفاعت بی‌نصیبند، مگر آن کس که با خدای رحمان پیمانی بسته باشد.

گفتند: خدای رحمان صاحب فرزندی است.

هر آینه سخنی زشت آورده‌اید.

نزدیک است که از این سخن آسمانها بشکافند و زمین شکافته شود و کوه‌ها فروافتند و در هم ریزند،

زیرا برای خدای رحمان فرزندی قائل شده‌اند.

خدای رحمان را سزاوار نیست که صاحب فرزندی باشد.

هیچ چیز در آسمانها و زمین نیست مگر آنکه به بندگی سوی خدای رحمان بیاید.

او همه را حساب کرده و یکیک شمرده است.

و همگی‌شان در روز قیامت تنها نزد او می‌آیند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ
وُدًّا

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِئُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ وَنُنذِرَ بِهِ
قَوْمًا لُّدًّا

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هَلْ نُحِشُ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ
تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا

۲۰. طه	طه: طه	مکی	۱۳۵ آیه	۱۰ صفحه
--------	--------	-----	---------	---------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طه

طا، ها.

مَا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ

قرآن را بر تو نازل نکرده‌ایم که در رنج افتی.

إِلَّا تَذَكُّرَةً لِّمَن يَخْشَىٰ

تنها هشدار ی است برای آن که می‌ترسد.

تَنزِيلًا مِّمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَىٰ

از جانب کسی که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است
نازل شده.

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أُسْتَوَىٰ

خدای رحمان بر عرش استیلا دارد.

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ
الْثَّرَىٰ

از آن اوست آنچه در آسمانها و زمین و میان آنهاست و آنچه
در زیر زمین است.

وَإِنْ تَجَهَّرْ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَىٰ

و اگر سخن بلند گویی، او به راز نهان و نهان‌تر آگاه است.

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ

الله، آن که هیچ خدایی جز او نیست، نامهای خوب از آن
اوست.

وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

آیا خبر موسی به تو رسیده است؟

إِذْ رَأَىٰ نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
ءَاتِيكُمْ مِنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدُ عَلَى النَّارِ هُدًى

آنگاه که آتشی دید و به خانواده خود گفت: درنگ کنید، که
من از دور آتشی می‌بینم، شاید برایتان قبسی بیاورم یا در
روشنایی آن راهی بیابم.

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ يَمُوسَىٰ

چون نزد آتش آمد، ندا داده شد: ای موسی،

إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

من پروردگار تو هستم. پای‌افزارت را بیرون کن که اینک
در وادی مقدس طوی هستی.

وَأَنَا أَخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ

و من تو را برگزیده‌ام. پس به آنچه وحی می‌شود گوش فرا دار.

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

خدای یکتا من هستم. هیچ خدایی جز من نیست. پس مرا بپرست و تا مرا یاد کنی نماز بگزار.

إِنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ

قیامت آمدنی است. می‌خواهم زمان آن را پنهان دارم تا هر کس در مقابل کاری که کرده است سزا ببیند.

فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ

آن کس که به آن ایمان ندارد و پیرو هوای خویش است، تو را از آن رویگردان نکند، تا به هلاکت افتی.

وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ يَمُوسَىٰ

ای موسی، آن چیست به دست راستت؟

قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا وَاهْتَسُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَازِلُ أُخْرَىٰ

گفت: این عصای من است. بر آن تکیه می‌کنم و برای گوسفندانم با آن برگ می‌ریزم. و مرا با آن کارهای دیگر است.

قَالَ أَلْقِهَا يَمُوسَىٰ

گفت: ای موسی، آن را بیفکن.

فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ

بیفکندش. به ناگهان ماری شد که می‌دوید.

قَالَ خُذْهَا وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ

گفت: بگیرش، و مترس. بار دیگر آن را به صورت نخستینش باز می‌گردانیم.

وَأَضْمُمُ يَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيَّضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ؕ ءَايَةٌ أُخْرَىٰ

دست خویش در بغل کن، بی‌هیچ عیبی، سفید بیرون آید. این هم آیتی دیگر،

لِنُرِيكَ مِنْ ءَايَاتِنَا أَكْبَرَىٰ

تا آیت‌های بزرگ‌تر خود را به تو بنمایانیم.

أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

نزد فرعون برو که سرکشی می‌کند.

قَالَ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي

گفت: ای پروردگار من، سینه مرا برای من گشاده گردان.

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي

و کار مرا آسان ساز.

وَأَحْلَلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي

و گره از زبان من بگشای.

يَفْقَهُوا قَوْلِي

تا گفتار مرا بفهمند.

وَأَجْعَلْ لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي

و یاوری از خاندان من برای من قرار ده؛

هَارُونَ أَخِي

برادرم هارون را.

أَشَدُّ بِهِ أَزْرَىٰ

پشت مرا بدو محکم کن.

وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي

و در کار من شریکش گردان.

كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا

تا تو را فراوان ستایش کنیم.

وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا

و تو را فراوان یاد کنیم.

إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا

که تو بر حال ما آگاه بوده‌ای.

قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَمُوسَىٰ

گفت: ای موسی، هر چه خواستی به تو داده شد.

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ

و ما بار دیگر به تو نعمت فراوان داده‌ایم،

إِذْ أُوحِيَٰنَا إِلَىٰ أُمِّكَ مَا يُوحَىٰ

۳۹

أَنِ اقْذِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَاقْذِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ
بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوٌّ لِّي وَعَدُوٌّ لَهُ ۚ وَأَلْقَيْتُ عَلَيْكَ مَحَبَّةً
مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي

۴۰

إِذْ تَمْشِي أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ ۚ
فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَقَتَلْتَ نَفْسًا
فَنَجَّيْنَاكَ مِنَ الْغَمِّ وَفَتَنَّاكَ فُتُونًا ۚ فَلَبِثْتَ سِنِينَ فِي أَهْلِ
مَدْيَنَ ثُمَّ جِئْتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يَمْوَسَىٰ

۴۱

وَأَصْطَنَعْتُكَ لِنَفْسِي

۴۲

أُذْهَبْ أَنتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنِيَا فِي ذِكْرِي

۴۳

أُذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

۴۴

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَّعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

۴۵

قَالَا رَبَّنَا إِنَّنَا نَخَافُ أَن يُفْرِطَ عَلَيْنَا أَوْ أَن يَطْعَىٰ

۴۶

قَالَ لَا تَخَافَا إِنَّنِي مَعَكُمَا أَسْمَعُ ۖ وَأَرَىٰ

۴۷

فَأَتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَا
تُعَذِّبْهُمْ ۖ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ ۖ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ
الْهُدَىٰ

۴۸

إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

۴۹

قَالَ فَمَن رَّبُّكُمَا يَمْوَسَىٰ

۵۰

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ ثُمَّ هَدَىٰ

۵۱

قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ

آنگاه که بر مادرت آنچه وحی کردنی بود وحی کردیم:

که او را در صندوقی بیفکن، صندوق را به دریا افکن، تا دریا به ساحلش اندازد و یکی از دشمنان من و دشمنان او صندوق را برگیرد. محبت خویش بر تو ارزانی داشتم تا زیر نظر من پرورش یابی.

آنگاه که خواهرت می‌رفت و می‌گفت: می‌خواهید شما را به کسی که نگهداریش کند راه بنمایم؟ ما تو را نزد مادرت باز گردانیدیم تا چشمانش روشن گردد و غم نخورد. و تو یکی را بکشتی و ما از غم آزادت کردیم و بارها تو را بیازمودیم. و سالی چند میان مردم مدین زیستی. و اکنون، ای موسی، در آن هنگام که مقدرّ کرده بودیم آمده‌ای.

تو را خاص خود کردم.

تو و برادرت آیات مرا ببرید و در رسالت من سستی مکنید.

به سوی فرعون بروید که او طغیان کرده است.

با او به نرمی سخن گویند، شاید پند گیرد، یا بترسد.

گفتند: ای پروردگار ما، بیم داریم که بر ما تعدی کند یا طغیان از حد بگذراند.

گفت: مترسید. من با شما هستم. می‌شنوم و می‌بینم.

پس نزد او روید و گویند: ما رسولان پروردگار توایم. بنی‌اسرائیل را با ما بفرست و آزارشان مده. ما نشانه‌ای از پروردگارت برایت آورده‌ایم. و سلام بر آن کس که از پی هدایت قدم نهد.

هرآینه به ما وحی شده است که عذاب برای آن کسی است که راست را دروغ شمارد و از آن رخ برتابد.

گفت: ای موسی، پروردگار شما کیست؟

گفت: پروردگار ما همان کسی است که آفرینش هر چیزی را به او ارزانی داشته، سپس هدایتش کرده است.

گفت: حال اقوامی که از این پیش می‌زیسته‌اند چیست؟

قَالَ عَلِمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى

۵۳

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِّنْ نَّبَاتٍ
شَتَّىٰ

۵۴

كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَمَكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النُّهَىٰ

۵۵

حزب
۱۲۶
۳۷۲۲

مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً
أُخْرَىٰ

۵۶

وَلَقَدْ أَرَيْنَاهُ ءَايَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ

۵۷

قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَمْوَسَىٰ

۵۸

فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِ ۚ فَاجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا
تُخْلِفُهُ ۚ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى

۵۹

قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَن يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحَىٰ

۶۰

فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَىٰ

۶۱

قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا
فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَىٰ

۶۲

فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَىٰ

۶۳

قَالُوا إِنَّ هَٰذِهِ لَسَحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم مِّنْ
أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثْلَىٰ

۶۴

فَاجْمِعُوا كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّوْا صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنِ
أَسْتَعْلَىٰ

گفت: علم آن در کتابی است نزد پروردگار من. پروردگار من نه خطا می‌کند و نه فراموش.

کسی است که زمین را آرامگاه شما ساخت و برایتان در آن راه‌هایی پدید آورد و از آسمان باران فرستاد، تا بدان انواعی گوناگون از نباتات برویانیم.

بخورید و چارپایاتتان را بچرانید. در این برای خردمندان عبرت‌هاست.

شما را از زمین آفریدیم و به آن باز می‌گردانیم و بار دیگر از آن بیرون می‌آوریم.

هرآینه همه آیات خود را به او نشان دادیم ولی تکذیبش کرد و سر باز زد.

گفت: ای موسی، آیا نزد ما آمده‌ای تا ما را به جادویی از سرزمینمان بیرون کنی؟

ما نیز در برابر تو جادویی چون جادوی تو می‌آوریم. بین ما و خود وعده گاهی در زمینی هموار بگذار که نه ما وعده را خلاف کنیم و نه تو.

گفت: موعد شما روز زینت است و همه مردم بدان هنگام که آفتاب بلند گردد گرد آیند.

فرعون بازگشت و یاران حيله‌گر خویش را گرد کرد و باز آمد.

موسی گفتشان: وای بر شما، بر خدا دروغ مبندید که همه شما را به عذابی هلاک کند و هر که دروغ بندد نومید شود.

پس با یکدیگر در کار خود به مشورت پرداختند. و پنهان رازها گفتند.

گفتند: این دو جادوگرانی هستند که می‌خواهند به جادوی خویش شما را از سرزمینتان برانند و آیین برتر شما را براندازند.

شما تدبیرهای خود گرد کنید و در یک صف بیایید. کسی که امروز پیروز شود، رستگاری یابد.

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تُلْقَىٰ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ

قَالَ بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ

فَأَوْجَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّوسَىٰ

قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ أَنْتَ الْأَعْلَىٰ

وَأَلْقَىٰ مَا فِي يَمِينِكَ تَلَقَّفَ مَا صَنَعُوا إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سِحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ

فَأَلْقَى السَّحَرَةُ سُجَّدًا قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَارُونَ وَمُوسَىٰ

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خَلْفٍ وَلَأَصْلَبَنَكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَلَتَعْلَمَنَّ آيُنَا أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ

قَالُوا لَنْ نُؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالَّذِي فَطَرَنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

إِنَّا ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطِئَنَا وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِ مِنَ السِّحْرِ وَاللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ

وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَىٰ

جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ مَنْ تَزَكَّىٰ

گفتند: ای موسی، آیا تو می‌افکنی یا ما نخست بیفکنیم؟

گفت: شما بیفکنید. ناگهان از جادویی که کردند چنان در نظرش آمد که آن رسنها و عصاها به هر سو می‌دوند.

موسی خویشتن را ترسان یافت.

گفتیم: مترس که تو برتر هستی.

آنچه در دست راست داری بیفکن تا هر چه را که ساخته‌اند ببلعد. آنان حيله جادوان ساخته‌اند و جادوگر هیچ گاه پیروز نمی‌شود.

ساحران به سجده وادار شدند. گفتند: به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم.

فرعون گفت: آیا پیش از آنکه شما را رخصت دهم به او ایمان آوردید؟ او بزرگ شماس‌ت که به شما جادوگری آموخته است. دستها و پاهاتان را از چپ و راست می‌برم و بر تنه درخت خرما به دارتان می‌آویزم. تا بدانید که عذاب کدام یک از ما سخت‌تر و پاینده‌تر است.

گفتند: سوگند به آن که ما را آفریده است که تو را بر آن نشانه‌های روشن که دیده‌ایم ترجیح نمی‌دهیم؛ به هر چه خواهی حکم کن، که رواج حکم تو در زندگی اینجهانی است.

اینک به پروردگار خویش ایمان آوردیم تا از خطاهای ما و آن جادوگری که ما را بدان واداشتی درگذرد، که خدا بهتر و پایدارتر است.

هر‌آینه هر کس که گنه‌کار نزد پروردگارش بیاید، جهنم جایگاه اوست که در آنجا نه می‌میرد و نه زندگی می‌کند.

و آنان که با ایمان نزد او آیند و کارهای شایسته کنند، صاحب درجاتی بلند باشند.

بهشتهای جاویدان که در آن نهرها روان است، و همواره در آنجا باشند. و این است پاداش پاکان.

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرِبْ لَهُمْ
طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ

۷۸

فَاتَّبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِۦ فَغَشِيَهُمْ مِّنَ اللَّيْمِ مَا غَشِيَهُمْ

۷۹

وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُۥ وَمَا هَدَىٰ

۸۰

يَبْنِيٰ إِسْرَءِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكَم مِّنْ عَذَابِكُمْ وَوَعَدْنَاكُمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّاءَ وَالسَّلَوىٰ

۸۱

كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ
عَلَيْكُمْ غَضَبِي ۖ وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ

۸۲

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ

۸۳
حزب
۱۲۷

وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ قَوْمِكَ يَمُوسَىٰ

۸۴

قَالَ هُمْ أَوْلَآءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ

۸۵

قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ

۸۶

فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَنَ أَسَفًا قَالَ يَقُومُ أَلَمْ
يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ
أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمُ
مَّوْعِدِي

۸۷

قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْزَارًا مِّنْ
زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ

به موسی وحی کردیم که بندگان ما را شب‌هنگام بیرون ببر
و برایشان در دریا گذرگاهی خشک بجوی، و مترس که بر تو
دست یابند و بیم به دل راه مده.

فرعون با لشکرهایش از پیشان روان شد. و دریا چنان که
باید آنان را در خود فرو پوشید.

فرعون قومش را گمراه کرد، نه راهنمایی.

ای بنی‌اسرائیل، شما را از دشمنتان رهانیدیم و با شما در
جانب راست کوه طور وعده نهادیم و برایتان مَنّ و سلوی
نازل کردیم.

از چیزهای پاکیزه که شما را روزی داده‌ایم بخورید و از حد
مگذرانیدش تا مباد خشم من به شما رسد، که هر کس که
خشم من به او برسد در آتش افتد.

هر کس که توبه کند و ایمان آورد و کار شایسته کند و به
راه هدایت بیفتد، می‌آمرزش.

ای موسی، چه چیز تو را واداشت تا بر قومت پیشی گیری؟

گفت: آنها همانهایند که از پی من روانند. ای پروردگار من،
من به سوی تو شتافتم تا خشنود گردی.

گفت: ما قوم تو را پس از تو آزمایش کردیم و سامری
گمراهشان ساخت.

موسی خشمگین و پُر اندوه نزد قومش بازگشت و گفت: ای
قوم من، آیا پروردگارتان شما را وعده‌های نیکو نداده بود؟
آیا درنگ من به درازا کشید یا خواستید که خشم
پروردگارتان به شما فرود آید که وعده مرا خلاف کردید؟

گفتند: ما به اختیار خویش وعده تو خلاف نکردیم. بارهایی
از زینت آن قوم بر دوش داشتیم. آنها را در آتش
بیفکندیم. و سامری نیز بیفکند.

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُورٌ فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُم
وَإِلَهُ مُوسَىٰ فَنَسِیَ

۸۹

أَفَلَا يَرَوْنَ إِلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا
نَفْعًا

۹۰
۲۷۴ر

وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ مِن قَبْلُ يَقَوْمُ إِنَّمَا فُتِنْتُمْ بِهِ ^ط وَإِنَّ
رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي

۹۱

قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ

۹۲

قَالَ يَهْرُونَ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوا

۹۳

أَلَّا تَتَّبِعَنِ ^ط أَفَعَصَيْتَ أَمْرِي

۹۴

قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِي وَلَا بِرَأْسِي ^ط إِنِّي خَشِيتُ أَن
تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ قَوْلِي

۹۵

قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَسْمِرِي

۹۶

قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ ^ط فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلَتْ لِي نَفْسِي

۹۷

قَالَ فَأَذْهَبُ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَوةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ^ط وَإِنَّ
لَكَ مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفُهُ ^ط وَأَنْظُرْ إِلَىٰ إِلَهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا

۹۸

إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا

و برایشان تندیس گوساله‌ای که نعره گاوان را داشت
بساخت و گفتند: این خدای شما و خدای موسی است. و
موسی فراموش کرده بود.

آیا نمی‌دیدند که هیچ پاسخی به سخنشان نمی‌دهد، و هیچ
سود و زیانی برایشان ندارد؟

هارون نیز پیش از این به آنها گفته بود: ای قوم من، شما را
به این گوساله آرموده‌اند. پروردگار شما خدای رحمان است.
از پی من بیايید و فرمانبردار من باشید.

گفتند: ما همواره به پرستش او می‌نشینیم تا موسی به نزد
ما باز گردد.

گفت: ای هارون، هنگامی که دیدی گمراه می‌شوند،

چرا از پی من نیامدی؟ آیا تو نیز از فرمان من سرپیچی کرده
بودی؟

گفت: ای پسر مادرم، چنگ به ریش و سر من مینداز. من
ترسیدم که بگویی: تو میان بنی‌اسرائیل جدایی افکندی، و
گفتار مرا رعایت نکردی.

گفت: و تو ای سامری، این چه کاری بود که کردی؟

گفت: من چیزی دیدم که آنها نمی‌دیدند. مشتی از خاکی که
نقش پای آن رسول بر آن بود برگرفتم و در آن پیکر
افکندم و نفس من این کار را در چشم من بیاراست.

گفت: برو، در زندگی این دنیا چنان شوی که پیوسته بگویی:
«به من نزدیک مشو.» و نیز تو را وعده‌ای است که از آن
رها نشوی و اینک به خدایت که پیوسته عبادتش می‌کردی
بنگر که می‌سوزانیمش و به دریایش می‌افشانیم.

جز این نیست که خدای شما الله است که هیچ خدایی جز او
نیست و علمش همه چیز را در برگرفته است.

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ آتَيْنَاكَ مِنْ لَدُنَّا ذِكْرًا

۱۰۰

مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُ يَحْمِلُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وِزْرًا

۱۰۱

خَالِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ حِمْلًا

۱۰۲

يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ وَنَحْشُرُ الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا

۱۰۳

يَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا

۱۰۴

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا

۱۰۵
۲۷۵ر

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْجِبَالِ فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا

۱۰۶

فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا

۱۰۷

لَا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَا أَمْتًا

۱۰۸

يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ الدَّاعِيَ لَا عِوَجَ لَهُ ۖ وَخَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا

۱۰۹

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا

۱۱۰

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِ ۚ عِلْمًا

۱۱۱
حزب
۱۲۸

وَعَنْتِ الْأُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا

۱۱۲

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا

۱۱۳

وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ الْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا

اینچنین خبرهای گذشته را برای تو حکایت می‌کنیم. و به تو از جانب خود قرآن را عطا کردیم.

هر کس که از آن رخ برتابد روز قیامت بار گناه بر دوش می‌کشد.

در آن کار همواره بمانند. و بار روز قیامت برایشان بار بدی است.

روزی که در صور دمیده شود و مجرمان را در آن روز، کبودچشم گرد می‌آوریم.

آهسته با هم سخن می‌گویند که ده روز بیش نیارمیده‌اید.

ما به گفتار آنان آگاه‌تریم آنگاه که نیکوروشترین آنها می‌گوید: جز یک روز نیارمیده‌اید.

تو را از کوه‌ها می‌پرسند. بگو: پروردگار من همه را پراکنده می‌سازد.

و آنها را به زمینی هموار بدل می‌کند؛

در آن هیچ کجی و پستی و بلندی نمی‌بینی.

در آن روز از پی آن داعی که هیچ کژی را در او راه نیست روان گردند. و صداها در برابر خدای رحمان به خشوع می‌گراید و از هیچ کس جز صدای پایی نخواهی شنید.

در آن روز شفاعت سود ندهد، مگر آن را که خدای رحمان اجازت دهد و سخنش را بپسندد.

هر چه را در پیش روی آنهاست و هر چه را در پشت سرشان است می‌داند و علم آنان او را در بر نگیرد.

و چهره‌ها در برابر خدای زنده پاینده خاضع می‌شود و هر که بار کفر بر دوش می‌کشد نومید می‌گردد.

و هر کس که کارهای شایسته کند و مؤمن باشد، نباید از هیچ ستمی و شکستی بهراسد.

اینچنین آن را قرآنی عربی نازل کردیم و در آن گونه‌گون هشدار دادیم، شاید بترسند یا پندی تازه گیرند.

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ
أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُل رَّبِّ زِدْنِي عِلْمًا

۱۱۵

وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَىٰ آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنَسَىٰ وَلَمْ نُجِدْ لَهُ عَزْمًا

۱۱۶
رج ۲۷۶

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
أَبَىٰ

۱۱۷

فَقُلْنَا يٰآدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكَ
مَنِ الْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰ

۱۱۸

إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ

۱۱۹

وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَىٰ

۱۲۰

فَوَسَّوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يٰآدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ
الْخُلْدِ وَمُلْكٍ لَّا يَبْلَىٰ

۱۲۱

فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ
عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ

۱۲۲

ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ

۱۲۳

قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فِيمَا
يَأْتِيَنَّكُمْ مِّنِّي هُدَىٰ فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا
يَشْقَىٰ

۱۲۴

وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ
يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَىٰ

۱۲۵

قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا

پس برتر است خدای یکتا آن پادشاه راستین. و پیش از
آنکه وحی به پایان رسد در خواندن قرآن شتاب مکن. و
بگو: ای پروردگار من، به علم من بیفزای.

و ما پیش از این با آدم پیمان بستیم ولی فراموش کرد، و
شکیبایش نیافتیم.

و آنگاه که به فرشتگان گفتیم: آدم را سجده کنید؛ همه جز
ابلیس –که سرپیچی کرد– سجده کردند.

گفتیم: ای آدم، این دشمن تو و همسر توست، شما را از
بهشت بیرون نکند، که نگوینخت شوی.

که تو در بهشت نه گرسنه می‌شوی و نه برهنه می‌مانی.

و نه تشنه می‌شوی و نه دچار تابش آفتاب.

شیطان وسوسه‌اش کرد و گفت: ای آدم، آیا تو را به درخت
جاویدانی و ملکی زوال ناپذیر راه بنمایم؟

از آن درخت خوردند و شرمگاهشان در نظرشان پدیدار
شد. و همچنان برگ درختان بهشت بر آنها می‌چسباندند.
آدم در پروردگار خویش عاصی شد و راه گم کرد.

سپس پروردگارش او را برگزید و توبه‌اش را بپذیرفت و
هدایتش کرد.

گفت: همگی از آنجا پایین روید؛ دشمنان یکدیگر. اگر از
جانب من شما را راهنمایی آمد، هر کس از آن راهنمای من
متابعت کند نه گمراه می‌شود و نه تیره‌بخت.

و هر کس که از یاد من اعراض کند، زندگیش تنگ شود و
در روز قیامت نابینا محسورش سازیم.

گوید: ای پروردگار من، چرا مرا نابینا محسور کردی و حال
آنکه من بینا بودم؟

قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ ءَايَاتُنَا فَنَسِيَتْهَا^ط وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى

۱۲۷

وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ^ج
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ وَأَبْقَى

۱۲۸

أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ يَمْشُونَ
فِي مَسْكِنِهِمْ^ج إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي النَّهَى

۱۲۹
۲۷۷ر

وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى

۱۳۰

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ
الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا^ط وَمِنْ ءَآثَائِ اللَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ
النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ

۱۳۱

وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ^{هـ} أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ^{هـ} وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ

۱۳۲

وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا^ط لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا^ط
نَحْنُ نَرْزُقُكَ^ط وَالْعَقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ

۱۳۳

وَقَالُوا لَوْلَا يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ^{هـ} أَوْ لَمْ تأْتِهِمْ بَيِّنَةٌ مَّا فِي
الصُّحُفِ الْأُولَىٰ

۱۳۴

وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ^{هـ} لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا
أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ مِّن قَبْلِ أَن نَّذِلَّ
وَنُخْزَىٰ

۱۳۵

قُلْ كُلُّ مُتَرَبِّصٍ فَتَرَبُّصًا^ط فَسَتَعْلَمُونَ مَنِ أَصْحَابُ
الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمَنِ اهْتَدَىٰ

گوید: همچنان که تو آیات ما را فراموش می‌کردی، امروز
خود فراموش گشته‌ای.

اینچنین اسرافکاران و کسانی را که به آیات پروردگارشان
ایمان نمی‌آورند جزا می‌دهیم. هر آینه عذاب آخرت سخت‌تر
و پایدارتر است.

آیا آن همه مردمی که پیش از این در مساکن خویش راه
می‌رفتند و ما همه را هلاک کردیم، سبب هدایت ایشان
نشده‌اند؟ اینها نشانه‌هایی است برای خردمندان.

اگر نه سخنی بود که پروردگارت پیش از این گفته و زمان
را معین کرده بود، عذابشان در این جهان حتمی می‌بود.

بر آنچه می‌گویند شکبیا باش و پروردگارت را پیش از طلوع
خورشید و پیش از غروب آن به پاکی بستی. و در ساعات
شب و اول و آخر روز تسبیح گوی. شاید خشنود گردی.

اگر زنان و مردانی از آنها را از یک زندگی خوش بهره‌مند
ساخته‌ایم، تو به آنها منگر. این برای آن است که امتحانشان
کنیم. رزق پروردگارت بهتر و پایدارتر است.

کسان خود را به نماز فرمان ده و خود در آن کار پای بیفشر.
از تو روزی نمی‌خواهیم. ما به تو روزی می‌دهیم. و عاقبت
خیر از آن پرهیزگاران است.

و گفتند: چرا معجزه‌ای از پروردگارش برای ما نمی‌آورد؟ آیا
دلیلهای روشنی که در صحیفه‌های پیشین آمده، به آنها
نرسیده است؟

اگر پیش از آمدن پیامبری عذابشان می‌کردیم، می‌گفتند:
ای پروردگار ما، چرا رسولی بر ما نفرستادی تا پیش از آنکه
به خواری و رسوایی افتیم، از آیات تو پیروی کنیم؟

بگو: همه منتظرند، شما نیز منتظر بمانید. به زودی خواهید
دانست آنها که به راه راست می‌روند و آنها که هدایت
یافته‌اند، چه کسانی هستند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ

۲

مَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ

۳

لَا هِيَةَ قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأُ التَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا
بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

۴

قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

۵

بَلْ قَالُوا أَضَعَتْ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا
بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ

۶

مَا ءَامَنْتُ قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ

۷

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَسَئَلُوا أَهْلَ
الدِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۸

وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا لَا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا
خَالِدِينَ

۹

ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا
الْمُسْرِفِينَ

۱۰

لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

روز حساب مردم نزدیک شد و آنان همچنان به غفلت
رویگردانند.

از سوی پروردگارشان برایشان هیچ اندرز تازه‌ای نیامد، جز
آنکه آن را شنیدند و سرگرم بازیچه بودند.

دلهایشان به لهو خو گرفته است. و آن ستمگران سر در
گوش یکدیگر نهادند و گفتند: آیا این مرد جز این است که
انسانی همانند شماست؟ آیا با آنکه به چشم خود می‌بینید،
همچنان از پی جادو می‌روید؟

گفت: پروردگار من از هر سخنی در آسمان و زمین آگاه
است و او شنوا و داناست.

گفتند: نه، خوابهای پریشان است، یا دروغی است که
می‌بندد یا شاعری است. پس برای ما از آن گونه که به
پیامبران پیشین داده شده بود معجزه‌ای بیاورد.

پیش از آنها مردم قریه‌ای را که هلاک کردیم ایمان نیاورده
بودند. آیا اینان ایمان می‌آورند؟

ما پیش از تو به رسالت نفرستادیم مگر مردانی را که به
آنها وحی می‌کردیم و اگر خود نمی‌دانید از اهل کتاب
بپرسید.

آنها را کالبدهایی نکردیم که به طعام نیازمند نباشند و عمر
جاویدان هم نداشتند.

سپس هر وعده‌ای که با ایشان نهادیم برآوردیم، و آنها و هر
کس را که خواستیم رهانیدیم و گزافکاران را هلاک کردیم.

کتابی بر شما نازل کرده‌ایم که در آن آوازه بزرگی شماست.
آیا به عقل در نمی‌یابید؟

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
ءَاخِرِينَ

فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ

لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسْكِنِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَسْأَلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

فَمَا زَالَتْ تِلْكَ دَعْوُهُمْ حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَلِدِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعَيْنِ

لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهُوًا لَّاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ

بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ
وَلَكُمْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ

وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ ۚ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ

يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا إِلَهَةً مِّنْ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلَٰهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ۚ آلَٰهَةً ۚ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ
مَنْ مَعِيَ وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِيَ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ
فَهُمْ مُّعْرِضُونَ

و چه بسیار ستمکاره مردمی را که هلاک کردیم و به جایشان
مردمی دیگر بیافریدیم.

چون عذاب ما را حس می‌کردند به ناگاه از آنجا می‌گریختند.

مگریزید. به ناز و تنعم و خانه‌های خویش بازگردید، تا
بازخواست گردید.

گفتند: وای بر ما، ما ستمکاره بوده‌ایم.

و همواره سخنشان این بود، تا همه را چون کشته درویده و
آتش خاموش گشته گردانیدیم.

ما این آسمان و زمین و آنچه را میان آن دوست به بازیچه
نیافریده‌ایم.

اگر خواستار بازیچه‌ای می‌بودیم خود آن را می‌آفریدیم، اگر
خواسته بودیم.

بلکه حق را بر سر باطل می‌زنیم، تا آن را درهم کوبد و باطل
نابود شوند. و وای بر شما از آنچه به خدا نسبت
می‌دهید.

از آن اوست هر که در آسمانها و زمین است. و آنان که در
نزد او هستند، از عبادتش به تکبر سر نمی‌تابند و خسته
نمی‌شوند.

شب و روز، بی آنکه فتوری در آنان پدید آید، تسبیح
می‌گویند.

آیا در زمین خدایانی برگزیده‌اند که مردگان را از گور
برمی‌انگیزند؟

اگر در زمین و آسمان خدایانی جز الله می‌بود، هر دو تباه
می‌شدند. پس الله، پروردگار عرش، از هر چه به وصفش
می‌گویند منزّه است.

او در برابر هیچ یک از کارهایی که می‌کند، بازخواست
نمی‌شود ولی مردم بازخواست می‌شوند.

آیا به جز او خدایانی را برگزیده‌اند؟ بگو: حجت خویش
بیاورید. در این کتاب سخن کسانی است که با من هستند و
سخن کسانی که پیش از من بوده‌اند. نه، بیشترینشان
چیزی از حق نمی‌دانند و از آن اعراض می‌کنند.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِيْٓ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

۲۶

وَقَالُوا اتَّخَذَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُۥٓ بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ

۲۷

لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهٖ يَعْمَلُونَ

۲۸

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَرْتَضَىٰ وَهُمْ مِنَ خَشِيَّتِهٖ مُشْفِقُونَ

۲۹

حزب
۱۳۰

وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّي إِلَهٌُ مِّنْ دُونِهِۦ فَذٰلِكَ نَجْزِيهِ جَهَنَّمَ كَذٰلِكَ نَجْزِي ٱلظَّٰلِمِيْنَ

۳۰

ر۲۸۰

أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ أَن ٱلسَّمٰوٰتِ ٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِّنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ

۳۱

وَجَعَلْنَا فِي ٱلْأَرْضِ رَوَاسِئًّ أَنْ تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳۲

وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ ءَايٰتِهَا مُعْرِضُونَ

۳۳

وَهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱللَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

۳۴

وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ ٱلْخُلْدَ ۖ أَفَإِن مِّتَّ فَهُمُ ٱلْخٰلِدُونَ

۳۵

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ ٱلْمَوْتِ ۖ وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

ما پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم، جز آنکه به او وحی کردیم که جز من خدایی نیست. پس مرا بپرستید.

و گفتند که خدای رحمان صاحب فرزند است. منزه است او. بلکه آنان بندگانی گرامی هستند،

در سخن بر او پیشی نمی‌گیرند و به فرمان او کار می‌کنند.

میداند، هر چه در برابر آنهاست و هر چه پشت سر آنهاست. و آنان جز کسانی را که خدا از آنها خشنود است شفاعت نمی‌کنند و از بیم او لرزانند.

هر کس از آنها که بگوید: من سوای او خدایم، جزای چنین کسی را جهنم می‌دهیم و ظالمان را چنین کیفر می‌دهیم.

آیا کافران نمی‌دانند که آسمانها و زمین بسته بودند، ما آنها را گشودیم و هر چیز زنده‌ای را از آب پدید آوردیم؟ چرا ایمان نمی‌آورند؟

و بر زمین کوه‌ها بیافریدیم تا نلرزاندشان. و در آن راه‌های فراخ ساختیم، باشد که راه خویش بیابند.

و آسمان را سقفی مصون از تعرض کردیم و باز هم از عبرت‌های آن اعراض می‌کنند.

اوست کسی که شب و روز و آفتاب و ماه را که هر یک در فلکی شناورند، بیافرید.

ما پیش از تو هیچ بشری را جاویدان نساخته‌ایم. چسان اگر تو نیز بمیری آنها جاویدان بمانند؟

هر کسی طعم مرگ را می‌چشد. و شما را به خیر و شر می‌آزماییم. و همه به نزد ما بازمی‌گردید.

وَإِذَا رَأٰكَ الَّذِينَ كَفَرُوا۟ إِنْ يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهٰذَا
الَّذِي يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمٰنِ هُمْ كٰفِرُونَ

۳۷

خُلِقَ الْاِنْسٰنُ مِنْ عَجَلٍ سَاۤؤْرِیْكُمْ ءَاٰیٰتِیْ فَلَا
تَسْتَعْجِلُوْنَ

۳۸

وَيَقُولُوْنَ مَتٰی هٰذَا الْوَعْدُۙ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ

۳۹

لَوْ یَعْلَمُ الَّذِیْنَ كَفَرُوْا حِیْنَ لَا یَكْفُوْنَ عَنْ وُجُوْهِهِمْ
النَّارَ وَلَا عَنْ ظُھُوْرِهِمْ وَلَا هُمْ یُنْصَرُوْنَ

۴۰

بَلْ تَأْتِیْهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا یَسْتَطِیْعُوْنَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ
یَنْظُرُوْنَ

۴۱

وَلَقَدْ اَسْتَهْزِیْ بِرُسُلٍ مِّنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِیْنَ سَخِرُوْا
مِنْهُمْ مَّا كَانُوْا بِهٖ یَسْتَهْزِءُوْنَ

۴۲

قُلْ مَن یَّكْلُوْكُمْ بِاللَّیْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمٰنِۙ بَلْ هُمْ عَنْ
ذِكْرِ رَبِّیْهِمْ مُّعْرِضُوْنَ

۴۳

اَمْ لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِّنْ دُوْنِنَاۙ لَا یَسْتَطِیْعُوْنَ نَصْرَ
اَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ مِّتًا یُّصْحَبُوْنَ

۴۴

بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَآءِ وَاَبَآءَهُمْ حَتّٰی طَالَ عَلَیْهِمُ الْعُمُرُۙ اَفَلَا
یَرَوْنَ اَنَّا نَاتِی الْاَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ اَطْرَافِهَاۙ اَفَهُمُ الْغٰلِبُوْنَ

کافران چون تو را ببینند بی شک مسخرهات خواهند کرد،
که: آیا این همان مردی است که از خدایاتان به بدی یاد
می‌کند؟ و اینان خود یاد خدای رحمان را منکرند.

آدمی شتابکار آفریده شده. آیات خود را به شما نشان
خواهم داد، شتاب مکنید.

می‌گویید: اگر راست می‌گویید، پس آن وعده کجاست؟

کافران، آنگاه که نتوانند آتش را از چهره و پشت خویش
بازدارند و کسی به یاریشان برنخیزد، خواهند دانست.

اما نه، قیامت به ناگهان فراز آید و حیرانشان سازد و از
عهده بازگرداندن آن برنیایند و مهلتشان ندهند.

پیامبرانی را که پیش از تو بودند نیز به مسخره گرفته
بودند ولی عذابی که مسخره‌اش می‌کردند بر سر
مسخره‌کنندگان فرود آمد.

بگو: کیست آن که شما را شب و روز از قهر خدای رحمان
حفظ می‌کند؟ با این همه از یادکردن پروردگارشان اعراض
می‌کنند.

یا آنکه خدایانی دارند که به جای ما آنان را از حوادث نگه
می‌دارند؟ نه، آن خدایان یاری خویشتن نتوانند و نه در
برابر ما پناه داده شوند.

بلکه ما آنها و پدرانشان را بهره‌مند کردیم تا عمرشان به
درازا کشید. آیا نمی‌بینند که قصد این سرزمین می‌کنیم و
از اطراف آن می‌کاهیم؟ آیا باز هم آنها پیروزند؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذِرُونَ

۴۶

وَلَيْنَ مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۴۷

وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَمَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ

۴۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءَ وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ

۴۹

الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ

۵۰

وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

۵۱
حزب
۱۳۱
۲۸۲ر

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ

۵۲

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ

۵۳

قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ

۵۴

قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنْتُمْ وَعَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۵۵

قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ

۵۶

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ

۵۷

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ

بگو: من شما را به وحی بیم می‌دهم. ولی کران را چون بیم دهند، نمی‌شنوند.

و اگر شمه‌ای از عذاب پروردگارت به آنها برسد، خواهند گفت: وای بر ما که ستمکار بوده‌ایم.

روز قیامت ترازوهای عدل را تعبیه می‌کنیم، و به هیچ کس ستم نمی‌شود. اگر عملی به سنگینی یک خردل هم باشد به حسابش می‌آوریم، که ما حساب‌کردن را بسنده‌ایم.

به موسی و هارون کتابی دادیم که حق و باطل را از یکدیگر تمیز می‌دهد و روشنی و اندرز است برای پرهیزگاران.

آنان که از خدای خویش در نهان می‌ترسند و از روز قیامت هراسناکند.

این مبارک قرآنی است که نازل کرده‌ایم. آیا منکر آن هستید؟

پیش از این به ابراهیم نیروی شناختش را عطا کردیم و به او آگاه بودیم.

آنگاه که به پدرش و قومش گفت: این تندیسها که به پرستش آنها دل نهاده‌اید چیستند؟

گفتند: پدرانمان را دیدیم که آنها را می‌پرستیدند.

گفت: هر آینه شما و پدرانتان در گمراهی آشکاری بوده‌اید.

گفتند: برای ما سخن حقی آورده‌ای، یا ما را به بازی گرفته‌ای؟

گفت: نه، پروردگار شما، پروردگار آسمانها و زمین است. آن که آنها را بیافریده است. و من بر این سخن که می‌گویم گواهی می‌دهم.

و به خدا سوگند که چون شما بروید، چاره این بتاتان را خواهیم کرد.

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ

۵۹ قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ

۶۰ قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُوَ إِبْرَاهِيمُ

۶۱ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ

۶۲ قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ

۶۳ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ

۶۴ فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ

۶۵ ثُمَّ نَكِسُوا عَلَى رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ

۶۶ قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

۶۷ أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۸ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا ءَالِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَعِلِينَ

۶۹ قُلْنَا يَنَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ

۷۱ وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ

۷۲ وَوَهَبْنَا لَهُ ذُرِّيَّةً إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً ۖ وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ

آنها را خرد کرد. مگر بزرگ ترینشان را، تا مگر به آن رجوع کنند.

گفتند: چه کس به خدایان ما چنین کرده است؟ هر آینه او از ستمکاران است.

گفتند: شنیده‌ایم که جوانی به نام ابراهیم، از آنها سخن می‌گفته است.

گفتند: او را به محضر مردم بیاورید، تا شهادت دهند.

گفتند: ای ابراهیم، تو با خدایان ما چنین کرده‌ای؟

گفت: بلکه بزرگ‌ترینشان چنین کرده است. اگر سخن می‌گویند از آنها بپرسید.

با خودشان گفت‌وگو کردند و گفتند: شما خود ستمکار هستید.

آنگاه به حیرت سر فرو داشتند و گفتند: تو خود می‌دانی که اینان سخن نمی‌گویند.

گفت: آیا سوای الله چیزی را می‌پرستید که نه شما را سود می‌رساند نه زیان.

بیزارم از شما و از آن چیزهایی که سوای الله می‌پرستید. آیا به عقل در نمی‌یابید؟

گفتند: اگر می‌خواهید کاری بکنید، بسوزانیدش و خدایان خود را نصرت دهید.

گفتیم: ای آتش، بر ابراهیم خنک و سلامت باش.

می‌خواستند برای ابراهیم مکری بیندیشند، ولی ما زیانکارشان گردانیدیم.

او و لوط را رها کردیم و به سرزمینی که آن را برکت جهانیان قرار داده‌ایم، بردیم.

و به او اسحاق و فرزندان‌های چون یعقوب را بخشیدیم. و همه را از شایستگان گردانیدیم.

وَجَعَلْنَاهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا عَبِيدِينَ

۷۴

وَلَوْ طَاغَتْ عَلَيْهِمُ أُمَّةٌ مِّنْ قَوْمٍ عَصَاوُنَا لَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ طَائِفًا مِّنْ آلِهَتِنَا الَّذِينَ يَكْفُرُونَ لَعَذَابُ الْكَافِرِينَ شَدِيدٌ لَّأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْأَنْجَارِ
كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَلْسِقِينَ

۷۵

وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِّنَ الصَّالِحِينَ

۷۶
۲۸۳۲

وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِن قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَفَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ
مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

۷۷

وَنَصْرَنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ
سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

۷۸

وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ نَفَشَتِ فِيهِ
غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ

۷۹

فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا ءَاتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَرْنَا مَعَ
دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ

۸۰

وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكُمْ لِيُحْصِنَكُمْ مِّنْ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ

۸۱

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي
بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمِينَ

و همه را پیشوایانی ساختیم که به امر ما هدایت می‌کردند.
و انجام دادن کارهای نیک و برپای داشتن نماز و دادن زکات
را به آنها وحی کردیم و همه پرستنده ما بودند.

و به لوط حکم و علم دادیم و از آن قریه که مردمش مرتکب
پلیدیها می‌شدند نجاتش بخشیدیم. آنها که مردمی بد و
فاسق بودند.

او را در رحمت خویش داخل کردیم. که او از شایستگان
بود.

و نوح را یاد کن که پیش از آن ما را ندا داد و ما به او پاسخ
دادیم و او و خاندانش را از محنتی بزرگ رهانیدیم.

و او را بر مردمی که آیات ما را تکذیب می‌کردند پیروزی
دادیم. آنان بد مردمی بودند و ما همه را غرقه ساختیم.

و داود و سلیمان را یاد کن آنگاه که درباره کشتزاری داوری
کردند که گوسفندان آن قوم، شبانه در آنجا می‌چریدند. و
ما شاهد داوری آنها بودیم.

و این شیوه داوری را به سلیمان آموختیم و همه را حکم و
علم دادیم و کوه‌ها را مسخر داود گردانیدیم که آنها و
پرندگان با او تسبیح می‌گفتند و این همه ما کردیم.

و به او آموختیم تا برایتان زره بسازد. تا شما را به هنگام
جنگیدنتان حفظ کند. آیا سپاسگزاری می‌کنید؟

و تندباد را مسخر سلیمان کردیم که به امر او در آن
سرزمین که برکتش داده بودیم حرکت می‌کرد. و ما بر هر
چیزی آگاهیم.

وَمِنَ الشَّيْطَانِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ^ط وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ

وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ^ط أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ^ط وَفَكَشَفْنَا مَا بِهِ^ط مِنْ ضُرٍّ^ط وَعَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ^ط وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً^ط مِّنْ عِنْدِنَا^ط وَذِكْرَى^ط لِلْعَبِيدِينَ

وَإِسْمَاعِيلَ^ط وَإِدْرِيسَ^ط وَذَا الْكِفْلِ^ط كُلٌّ مِّنَ الصَّابِرِينَ

وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا^ط إِنَّهُمْ مِّنَ الصَّالِحِينَ

وَذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا^ط فَظَنَّ أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ^ط فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ^ط سُبْحَانَكَ^ط إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ^ط وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ^ط وَكَذَلِكَ^ط نُنَجِّي الْمُؤْمِنِينَ

وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَى رَبَّهُ^ط رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ

فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ^ط وَوَهَبْنَا لَهُ^ط يَحْيَى^ط وَأَصْلَحْنَا لَهُ^ط زَوْجَهُ^ط وَإِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ^ط وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا^ط وَرَهَبًا^ط وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ

وَالَّتِي أَحْصَنْتَ فَرَجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَهَا
وَأَبْنَاهَا ءَايَةً لِلْعَالَمِينَ

إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ

وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ

فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ

وَحَرَامٌ عَلَى قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ
يَنْسِلُونَ

وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَرُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَتَوِيلُنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا
وَارِدُونَ

لَوْ كَانَ هَؤُلَاءِ ءَالِهَةً مَّا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ

لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُم مِّنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ

و آن زن را یاد کن که شرمگاه خود را نگاه داشت و ما از
روح خود در او دمیدیم و او و فرزندش را برای جهانیان
عبرتی گردانیدیم.

این شریعت شماس‌ت، شریعتی یگانه. و من پروردگار
شمایم، مرا بپرستید.

و در دین خویش فرقه فرقه شدند. همه به نزد ما
بازمی‌گردند.

هر کس که کاری شایسته کند و ایمان آورده باشد، کوشش
او را ناسپاسی نیست و ما اعمالش را می‌نویسیم.

و قریه‌ای را که به هلاکت رسانده‌ایم محال است که
بازگشتی داشته باشند.

تا آنگاه که یاجوج و ماجوج گشوده شوند و آنان را از بلندیها
به شتاب سرازیر گردند.

و آن وعده راستین نزدیک گردد و چشمان کافران همچنان
خیره ماند: وای بر ما، ما از این حال غافل بودیم. نه، که
ستمکار می‌بودیم.

شما و آن چیزهایی که سوای الله می‌پرستیدید هیز‌مهای
جهنمید. شما به جهنم خواهید رفت.

اگر اینان خدایان می‌بودند به جهنم نمی‌رفتند و حال آنکه
همه در جهنم جاویدانند.

آنان در جهنم فریاد می‌کشند و در آنجا هیچ نمی‌شنوند.

کسانی که پیش از این مقرر کرده‌ایم که به آنها نیکویی
کنیم، از جهنم برکنارند.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا^ط وَهُمْ فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ

۱۰۳

لَا يَحْزَنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ هَذَا
يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

۱۰۴

يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا بَدَأْنَا أَوَّلَ
خَلْقِ نُعِيدُهُ^و وَعَدًا عَلَيْنَا^١ إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ

۱۰۵

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا
عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

۱۰۶

إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ

۱۰۷

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

۱۰۸

قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ^ط إِلَهُ^و وَاحِدٌ^ط فَهَلْ أَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ

۱۰۹

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ ءَاذَنْتُكُمْ عَلَى سَوَاءٍ^ط وَإِنْ أَدْرِيْ أَقْرَبُ أَمْ
بَعِيدُ^و مَا تُوعَدُونَ

۱۱۰

إِنَّهُ^و يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ

۱۱۱

وَإِنْ أَدْرِيْ لَعَلَّهُ^و فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَعَ إِلَى حِينِ

۱۱۲

قُلْ رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ^ط وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا
تَصِفُونَ

اینان صدای دوزخ را نمی‌شنوند و در بهشت که هر چه
خواهند مهیاست، جاودانه‌اند.

آن وحشت بزرگ غمگینشان نکند. و فرشتگان به دیدارشان
آیند که این همان روزی است که به شما وعده داده بودند.

روزی که آسمان را چون طوماری نوشته درهم نوردیم. و
چنان که نخستین‌بار بیافریدیم آفرینش از سر گیریم. این
وعده‌ای است که برآوردنش بر عهده ماست و ما چنان
خواهیم کرد.

و ما در زبور –پس از تورات– نوشته‌ایم که این زمین را
بندگان صالح من به میراث خواهند برد.

و در این کتاب تبلیغی است برای مردم خداپرست.

و نفرستادیم تو را، جز آنکه می‌خواستیم به مردم جهان
رحمتی ارزانی داریم.

بگو: به من وحی شده که خدای شما خدایی است یکتا، آیا
بدان گردن می‌نهد؟

پس اگر رویگردان شدند، بگو: شما را خبر دادم تا همه در
آگاهی یکسان باشید. و من نمی‌دانم آنچه شما را وعده
کرده‌اند نزدیک است یا دور.

اوست که می‌داند هر سخنی را که به آواز بلند گوئید یا در
دل پنهان دارید.

و نمی‌دانم شاید این آزمایشی برای شما و بهره‌مندی تا به
هنگام مرگ باشد.

گفت: ای پروردگار من، به حق داورى کن. و پروردگار ما
بخشاینده است و به رغم آنچه می‌گوئید همه از او یاری
می‌جویند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ

كُتِبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ فَأَنَّهُ يُضِلُّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ثُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِّنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّبَيِّنَ لَكُمْ وَنُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَّن يُّتَوَفَّىٰ وَمِنْكُمْ مَّن يُّرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمَرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَأَنْبَتَتْ مِن كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

ای مردم، از پروردگارتان بترسید، که زلزله قیامت حادثه بزرگی است.

آن روز که ببینیدش، هر شیردهنده‌ای شیرخوارهاش را از یاد ببرد و هر آبستنی بار خود بر زمین گذارد و مردم را چون مستان بینی، حال آنکه مست نیستند بلکه عذاب خدا شدید است.

بعضی از مردم، بی هیچ دانشی در باره خدا مجادله می‌کنند و از هر شیطان سرکشی پیروی می‌کنند.

بر شیطان چنین مقرر شده که هر کس را که دوستش بدارد گمراه کند و به عذاب آتش سوزانش کشاند.

ای مردم، اگر از روز رستاخیز در تردید هستید، ما شما را از خاک و سپس از نطفه، آنگاه از لخته‌خونی و سپس از پاره‌گوشتی گاه تمام آفریده گاه ناتمام، بیافریده‌ایم، تا قدرت خود را برایتان آشکار کنیم. و تا زمانی معین هر چه را خواهیم در رحمتا نگه می‌داریم. آنگاه شما را که کودکی هستید بیرون می‌آوریم تا به حد زورمندی خود رسید. بعضی از شما می‌میرند و بعضی به سالخوردگی برده می‌شوند تا آنگاه که هر چه آموخته‌اند فراموش کنند. و تو زمین را فسرده می‌بینی. چون باران بر آن بفرستیم، در اهتزاز آید و نمو کند و از هر گونه گیاه بهجت‌انگیز برویاند.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

وَأَنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

ثَانِيَ عِطْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنُذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ

ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَاكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فَتْنَةٌ أُنْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَبْعُهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ

يَدْعُوا لَمَنْ ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ لَبِئْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ الْعَشِيرُ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ

مَنْ كَانَ يَظُنُّ أَن لَّنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى السَّمَاءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُ مَا يَغِيظُ

و اینها دلیل بر آن است که خدا حق است، مردگان را زنده می‌سازد و بر هر کاری تواناست.

و نیز قیامت خواهد آمد، شکی در آن نیست. و خدا همه کسانی را که در گورها هستند زنده می‌کند.

از مردم کسی است که بی هیچ دانشی و هیچ راهنمایی و هیچ کتاب روشنی بخشی در باره خدا مجادله می‌کند.

گردن را به تکبر به یکسو می‌پیچاند تا مردم را از راه خدا گمراه سازد. نصیب او در دنیا خواری است و در روز قیامت عذاب آتش را به او می‌چشانیم:

این کیفر کارهایی است که پیش از این کرده‌ای، و خدا به بندگان‌ش ستم نمی‌کند.

و از میان مردم کسی است که خدا را با تردید می‌پرستد. اگر خیری به او رسد دلش بدان آرام گیرد، و اگر آزمایشی پیش آید رخ برتابد. در دنیا و آخرت زیان بیند و آن زیانی آشکار است.

سوای خدا کسی را می‌خواند که نه زبانی به او می‌رساند و نه سودی، و این گمراهیی است بی‌انتها.

کسی را می‌خواند که زیانش نزدیک‌تر از سود اوست. چه بد دوستداری است و چه بد مصاحبی است.

خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند به بهشت‌هایی که در آن نهرها جاری است داخل می‌سازد، و خدا هر چه خواهد همان می‌کند.

کسی که می‌پندارد که خدا در دنیا و آخرت یاریش نخواهد کرد، خویشتن را با ریسمانی از سقف بیاویزد تا خود را خفه کند و بنگرد که آیا این حيله خشمش را از میان خواهد برد.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِغِينَ وَالنَّصَارَى
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي
الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ
وَالْدَوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ
وَمَن يُوْهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ

هَذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا
قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن تَارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ
الْحَمِيمُ

يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ

وَلَهُمْ مَّقْلِعٌ مِّنْ حَدِيدٍ

كَلَّمَآ أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا
عَذَابَ الْحَرِيقِ

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ
وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

بدین‌سان قرآن را نازل کردیم، با آیاتی روشن‌گر. و خدا هر
کس را که بخواهد هدایت می‌کند.

خدا میان آنان که ایمان آورده‌اند و آنان که کیش یهود یا
صابئان یا نصاری یا مجوس برگزیده‌اند و آنان که مشرک
شده‌اند، در روز قیامت حکم می‌کند. زیرا او بر هر کاری
ناظر است.

آیا ندیده‌ای که هر کس در آسمانها و هر کس که در زمین
است و آفتاب و ماه و ستارگان و کوهها و درختان و
جنبندگان و بسیاری از مردم خدا را سجده می‌کنند؟ و بر
بسیاری عذاب محقق شده و هر که را خدا خوار سازد، هیچ
کس گرامیش نمی‌دارد. زیرا خدا هر چه بخواهد همان
می‌کند.

این دو گروه در باره پروردگارشان به خصومت برخاسته‌اند.
برای آنان که کافرند جامه‌هایی از آتش بریده‌اند و از بالا بر
سرشان آب جوشان می‌ریزد.

بدان آب جوشان هر چه در درون شکم دارند و نیز
پوستهایشان گداخته می‌شود.

و نیز برای آنهاست گرزهایی آهنین.

هرگاه که خواهند از آن عذاب، از آن اندوه بیرون آیند، بار
دیگر آنان را بدان بازگردانند که: بپشید عذاب آتش
سوزنده را.

خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده‌اند به
بهشتیایی که در آن نهرها جاری است داخل می‌سازد. در
آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آراسته شوند و
لباسشان از حریر است.

وَهْدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهْدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ

آنان به آن سخن پاک و به راه خداوند ستودنی راهنمایی شده‌اند.

۲۵

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَكْفُ فِيهِ وَالْبَادِ وَمَنْ يُرِدْ فِيهِ بِالْحَادِ بِظُلْمٍ نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

آنهايي را كه كافر شدند و مردم را از راه خدا و مسجدالحرام -كه براي مردم چه مقيم و چه غريب يكسان است- بازمي‌دارند و نيز هر كه را در آنجا قصد كجروي يا ستمكاري داشته باشد، عذاب دردآور مي‌چشانيم.

۲۶
۲۸۸۹

وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَنْ لَا تُشْرِكْ بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

و مكان خانه را براي ابراهيم آشكار كرديم و گفتيم: هيچ چيز را شريك من مساز و خانه مرا براي طواف‌كنندگان و به نماز ايستادگان و راكعان و ساجدان پاكيزه بدار.

۲۷

وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ

و مردم را به حج فرا خوان تا پياده يا سوار بر شتران تكيده از راه‌هاي دور نزد تو بيايند.

۲۸

لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَعْلُومَاتٍ عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِّنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطِيعُوا أَلْبَاسَ الْفَقِيرِ

تا سودهائي را كه از آن آنهاست ببينند و نام خدا را در روزهائي معين به هنگام ذبح چارپاياني كه خدا رزق آنها ساخته، ياد كنند. پس از آنها بخوريد و بينوايان فقير را نيز اطعام كنيد.

۲۹

ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ وَلِيَطَّوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ

سپس چرك از خود دور كنند و نذرهاي خويش را ادا كنند و بر آن خانه كه‌نسال طواف كنند.

۳۰

ذَلِكَ وَمَنْ يُعِظْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتَنَّى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ

همچنين هر كس دست از حرام بدارد، در نزد پروردگارش براي‌ش بهتر است. و چارپايان بر شما حلالند مگر آنهايي كه براي‌تان خوانده شده. پس، از بتهاي پليد و سخن باطل و دروغ اجتناب ورزيد.

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِۦ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا
خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي
مَكَانٍ سَحِيقٍ

ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعِيرَةَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ

لَكُمْ فِيهَا مَنَفَعٌ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ

وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنَسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ
مِّنْ بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَالْهُكُمُ لِلَّهِ وَاحِدٌ فَلَهُۥٓ أَسْلِمُوا وَبَشِّرِ
الْمُخْبِتِينَ

الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَالصَّٰرِعِينَ عَلَىٰ مَا
أَصَابَهُمْ وَالْمُقِمِي الصَّلٰوةِ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُمْ مِّنْ شَعَائِرِ اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ
فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ جُنُوبُهَا
فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَنَاعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

لَنْ يَنَالَ اللَّهُ لُحُومُهَا وَلَا دِمَآؤُهَا وَلَكِنْ يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ
مِنْكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدٰنَكُمْ ۖ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ

إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ
كُفُورٍ

روی آوردگان به خدا باشید و شرک نیاوردگان به او؛ و هر
کس که به خدا شرک آورد، چونان کسی است که از آسمان
فروافتد و مرغ او را برباید یا بادش به مکانی دور اندازد.

آری، کسانی که شعایر خدا را بزرگ می‌شمارند کارشان
نشان پرهیزگاری دلهایشان باشد.

از آن شتران قربانی تا زمانی معین برایتان سودهاست،
سپس جای قربانیشان در آن خانه کهنسال است.

برای هر امتی رسم قربانی کردنی نهادیم تا بدان سبب که
خدا از چارپایان روزیشان داده است، نام او را بر زبان
رانند. پس خدای شما خدایی یکتاست، در برابر او تسلیم
شوید. و تواضع‌کنندگان را بشارت ده،

آنان که چون نام خدا برده شود در دل بترسند و بدان
هنگام که به آنها مصیبتی رسد شکیبایانند و نمازگزارانند و
از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

شتران قربانی را برای شما از شعایر خدا قرار دادیم. شما
را در آن خیری است. و همچنان که بر پای ایستاده‌اند نام
خدا را بر آنها بخوانید و چون پهلویشان بر زمین رسید از
آنها بخورید و فقیران قانع و گدایان را اطعام کنید. اینها را
برای شما رام کردیم. باشد که سپاسگزاری کنید.

گوشت و خون این شتران به خدا نمی‌رسد. آنچه به او
می‌رسد پرهیزگاری شماست. همچنین آنها را رام شما
ساخت تا خدا را به شکرانه آنکه هدایتتان کرده است، به
بزرگی یاد کنید. و نیکوکاران را بشارت ده.

خدا از کسانی که ایمان آورده‌اند دفاع می‌کند، و خدا
خیانتکاران ناسپاس را دوست ندارد.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ

۴۰

الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّا أَنْ يَقُولُوا رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفُتِنَتِ صَوَامِعُ وَبَيْعٌ وَصَلَوَاتٌ وَمَسَاجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ كَثِيرًا وَلَيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۴۱

الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

۴۲

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ

۴۳

وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ

۴۴

وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِينَ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

۴۵

فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ فَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَشِيدٍ

۴۶

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَىٰ الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَىٰ الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ

به کسانی که به جنگ بر سرشان تاخت آورده‌اند و مورد ستم قرار گرفته‌اند، رخصت داده شد و خدا بر پیروز گردانیدنشان تواناست.

آتهایی که به ناحق از دیارشان رانده شده‌اند جز آن بود که می‌گفتند: پروردگار ما خدای یکتاست؟ و اگر خدا بعضی را به وسیله بعضی دیگر دفع نکرده بود، دیرها و کلیساها و کنشتها و مسجدهایی که نام خدا به فراوانی در آن برده می‌شود ویران می‌گردید. و خدا هر کس را که یاریش کند، یاری می‌کند و خدا توانا و پیروزمند است.

همان کسان که اگر در زمین مکاتبتشان دهیم نماز می‌گذارند و زکات می‌دهند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند. و سرانجام همه کارها با خداست.

اگر اینان تو را تکذیب کرده‌اند، پیش از آنها قوم نوح و عاد و ثمود نیز تکذیب کرده‌اند،

و نیز قوم ابراهیم و قوم لوط،

و مردم مدین. و موسی نیز تکذیب گردید. من به کافران مهلت دادم، آنگاه آنها را فروگرفتم. و عقوبت من چگونه بود؟

چه بسیار قریه‌هایی ستم پیشه را هلاک کردیم و سقفهایشان فرو ریخت و چه بسیار چاه‌ها که بیکاره ماند و قصرهای رفیع گچکاری شده، بی‌صاحب.

آیا در زمین سیر نمی‌کنند تا صاحب دل‌هایی گردند که بدان تعقل کنند و گوشه‌هایی که بدان بشنوند؟ زیرا چشم‌ها نیستند که کور می‌شوند، بلکه دل‌هایی که در سینه‌ها جای دارند کور باشند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

وَكَايِنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ أُمْلِيتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَى
الْمَصِيرِ

قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّى
أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ
ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ ءَايَتِهِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ ۚ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُّسْتَقِيمٍ

وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ
بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمٍ عَقِيمٍ

از تو به شتاب عذاب می‌طلبند و خدا هرگز وعده خود را
خلاف نمی‌کند. و یک روز از روزهای پروردگار تو برابر با
هزار سال است از آن سان که می‌شمیرید.

چه بسیار قریه‌هایی را که ستم‌پیشه بودند و من مهلتشان
دادم، آنگاه آنها را فروگرفتم. و بازگشت همه نزد من است.

بگو: ای مردم، من برای شما بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

پس آنان را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند،
آمزش و رزقی کرامند است.

و آنان که در رد آیات ما می‌کوشند و می‌خواهند ما را به عجز
آورند، اهل جهنمند.

ما پیش از تو هیچ رسول یا نبیی را نفرستادیم مگر آنکه
چون به خواندن آیات مشغول شد شیطان در سخن او چیزی
افکند. و خدا آنچه را که شیطان افکنده بود نسخ کرد،
سپس آیات خویش را استواری بخشید. و خدا دانا و حکیم
است.

چنین شود، تا آنچه شیطان در سخن او افکنده برای کسانی
که در قلبهایشان بیماری است و نیز سخت‌دلان، آزمایشی
باشد، و ستمکاران در اختلافی بزرگ گرفتارند.

و تا دانش‌یافتگان بدانند که قرآن به راستی از جانب
پروردگار توست و بدان ایمان بیاورند و دلهایشان بدان
آرام گیرد. و خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند به راه راست
هدایت می‌کند.

همواره کافران در آن شک می‌کنند تا آنگاه که قیامت ناگهان
بر سرشان فرارسد یا به عذاب روز بی‌شادمانی گرفتار آیند.

أَلَمْ لِكُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۖ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ

۵۷

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۵۸
۲۹۲۲

وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۵۹

لَيُدْخِلَنَّهُمْ مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ

۶۰
حزب
۱۳۶

ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوقِبَ بِهِ ۖ ثُمَّ بُغِيَ عَلَيْهِ لَيَنْصُرَنَّهُ اللَّهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

۶۱

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۶۲

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

۶۳

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً ۚ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۶۴

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

فرمانروایی در آن روز از آن خداست. میانشان حکم می‌کند. پس کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، در بهشت‌های پر نعمتند.

و کسانی که کفر ورزیده‌اند و آیات ما را دروغ شمرده‌اند، برایشان عذابی است خوارکننده.

و کسانی را که در راه خدا مهاجرت کردند، سپس کشته شدند یا خود مردند، خدا به رزقی نیکو روزی می‌دهد. زیرا خدا بهترین روزی‌دهندگان است.

آنان را به جایی درآورد که از آن خشنود باشند. و هر آینه خدا دانا و شکیباست.

هر کس عقوبت کند همچنان که او را عقوبت کرده‌اند، آنگاه بر او ستم کنند، خدا یاریش خواهد کرد. زیرا خدا عفوکننده و آمرزنده است.

این بدان سبب است که خدا از شب می‌کاهد و به روز می‌افزاید و از روز می‌کاهد و به شب می‌افزاید. و خدا شنوا و بیناست.

این بدان سبب است که خدا حق است و آنچه جز او به خدایی می‌خوانند باطل است و او بلندمرتبه و بزرگ است.

آیا ندیده‌ای که خدا از آسمان باران فرستاد و زمین پر سبزه گردید؟ هر آینه خدا باریک بین و آگاه است.

از آن اوست آنچه در آسمانها و آنچه در زمین است. اوست بی‌نیاز و در خور ستایش.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي
فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ ۖ وَيُمْسِكُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا
بِإِذْنِهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرءُوفٌ رَحِيمٌ

وَهُوَ الَّذِي أَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۚ إِنَّ
الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ

لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ ۖ فَلَا يُنْزِعُ عَنْكَ فِي
الْأَمْرِ ۖ وَاذْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ ۚ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُسْتَقِيمٍ

وَإِنْ جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ

اللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ
كِتَابٌ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ يَسِيرٌ

وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ۖ سُلْطَنَا وَمَا لَيْسَ
لَهُمْ بِهِ ۖ عِلْمٌ ۖ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ
كَفَرُوا الْمُنْكَرَ ۚ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتُلُونَ عَلَيْهِمْ
ءَايَاتِنَا ۚ قُلْ أَفَأَنْبِئُكُمْ بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

آیا ندیده‌ای که خدا هر چه را در روی زمین است مسخر
شما کرده است و کشتیها را که در دریا به فرمان او
می‌روند؟ و آسمان را نگه داشته که جز به فرمان او بر زمین
نیفتد. زیرا خدا را بر مردم رأفت و مهربانی است.

اوست آن که شما را زندگی بخشد و سپس بمیراند و باز
زنده می‌سازد. و آدمی ناسپاس است.

برای هر امتی آیینی نهادیم تا بر آن آیین باشد. پس در این
کار با تو مجادله نکنند و مردم را به پروردگار خود دعوت
کن، زیرا تو به راستی بر راه راست گام می‌نهی.

اگر با تو مجادله کردند، بگو: خدا به هر کاری که می‌کنید
آگاهتر است.

در آنچه مورد اختلاف شماست، خدا در روز قیامت حکم
خواهد کرد.

آیا ندانسته‌ای که خدا هر چه را که در آسمانها و زمین است
می‌داند؟ و این در کتابی نوشته است، و کاری است بر خدا
آسان.

و سواى الله چیزى را مى‌پرستند که هیچ دلیلى بر وجودش
نازل نشده است و هیچ دانشى بدان ندارند. و ستمکاران
یاورى ندارند.

چون آیات روشنگر ما بر آنان خوانده شود، نشان انکار را بر
چهره کافران می‌شناسی؛ چنان که نزدیک باشد بر آنان که
آیات را می‌خوانند، حمله‌ور شوند. بگو: آیا شما را به چیزی
بدتر از این آگاه کنم؟ آتش. خدا آن را به کسانی که ایمان
نیاورده‌اند وعده داده است و آتش بد سرانجامی است.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضَرْبَ مَثَلٍ فَاسْتَمِعُوا لَهُ إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَ إِنْ
يَسْلُبُهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ
وَالْمَطْلُوبُ

۲۲:
حج
۷۳
۷۸
۲۹۴

ای مردم، مثلی زده شد. بدان گوش دهید. کسانی که آنها را به جای الله به خدایی می‌خوانید، اگر همه گرد آیند مگسی را نخواهند آفرید؛ و اگر مگسی چیزی از آنها برباید بازستاندنش را نتوانند. طالب و مطلوب هر دو ناتوانند.

خدا را چنان که سزای اوست نشناختند. هر آینه خدا نیرومند و پیروز است.

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ

۷۴

خدا از میان فرشتگان و مردمان رسولانی برمی‌گزیند. هر آینه خدا شنوا و بیناست.

اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

۷۵

آنچه را که در پیش رویشان است و آنچه را که پشت سرشان است می‌داند. و همه کارها بدو بازمی‌گردد.

يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۷۶

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، رکوع کنید و سجده کنید و پروردگارتان را بپرستید و کارهای نیک به جای آورید، باشد که رستگار گردید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ارْكَعُوا وَاسْجُدُوا وَعْبُدُوا رَبَّكُمْ
وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۷۷

سجده
مستحب

در راه خداوند چنان که باید جهاد کنید. او شما را برگزید. و برایتان در دین هیچ تنگنایی پدید نیاورد. کیش پدرتان ابراهیم است. او پیش از این و در این شما را مسلمان نامید. تا پیامبر بر شما گواه باشد و شما بر دیگر مردم گواه باشید. پس نماز بگزارید و زکات بدهید و به خدا توسل جوید. اوست مولای شما. چه مولایی نیکو و چه یآوری نیکو.

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ
عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ
سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ
شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا
الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ
فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ

۷۸

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	به تحقیق رستگار شدند مؤمنان:
جزء: ۱۸		
حزب		
۱۳۷	قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ	
۲۹۵ر		
۲	الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَشِعُونَ	آنان که در نمازشان خشوع می‌ورزند،
۳	وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ	و آنان که از بیهوده اعراض می‌کنند،
۴	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ	و آنان که زکات را می‌پردازند،
۵	وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ	و آنان که شرمگاه خود را نگه می‌دارند،
۶	إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ	جز بر همسران یا کنیزان خویش، که در نزدیکی با آنان مورد ملامت قرار نمی‌گیرند؛
۷	فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ	و کسانی که غیر از این دو بجویند از حد خویش تجاوز کرده‌اند.
۸	وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ	و آنان که امانتها و پیمانهای خود مراعات می‌کنند،
۹	وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ	و آنان که بر نمازهای خود مواظبند،
۱۰	أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ	اینان میراث‌بران هستند:
۱۱	الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ	که فردوس را که همواره در آن جاویدانند به میراث می‌برند.
۱۲	وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِن سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ	هر آینه ما انسان را از گل خالص آفریدیم.
۱۳	ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ	سپس او را نطفه‌ای در جایگاهی استوار قرار دادیم.
۱۴	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظًا فَكَسَوْنَا الْعِظَمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا ءَاخِرَ فِتْبَارِكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ	آنگاه از آن نطفه، لخته خونی آفریدیم و از آن لخته خون، پاره‌گوشتی و از آن پاره‌گوشت، استخوانها آفریدیم و استخوانها را به گوشت پوشانیدیم؛ بار دیگر او را آفرینشی دیگر دادیم. در خور تعظیم است خداوند، آن بهترین آفرینندگان.
۱۵	ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ لَمَيِّتُونَ	و بعد از این همه شما خواهید مُرد.
۱۶	ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبْعَثُونَ	باز در روز قیامت زنده می‌گردید.
۱۷	وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَفْلِينَ	و بر فراز سرتان هفت آسمان بیافریدیم، حال آنکه از این مخلوق غافل نبوده‌ایم.

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ ۖ وَإِنَّا
عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ ۚ لَقَدْ رُؤِنَ

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَّكُمْ فِيهَا
فَوَاكِهٌ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالدُّهْنِ وَصِبْغٍ
لِّلْأَكْلَيْنِ

وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً ۚ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِي بُطُونِهَا
وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا
لَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۚ أَفَلَا تَتَّقُونَ

فَقَالَ الْمَلَأُوا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ
مَلَائِكَةً ۖ مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا بِهِ ۚ حَتَّىٰ حِينٍ

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَبُونَ

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَوَحَيْنَا إِذَا جَاءَ
أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي
الَّذِينَ ظَلَمُوا ۖ إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ

و از آسمان به اندازه نیاز آب فرستادیم و آن را در زمین
جای دادیم و ما بر نابودکردنش توانا هستیم.

با آن آب براینان بوستانهایی از خرما و انگور پدید آوردیم.
شما را در آن باغها میوه‌های بسیاری است که از آنها
می‌خورید.

و درختی است که در طور سینا می‌روید. روغن می‌دهد و آن
روغن برای خورندگان، نان خورشی است.

شما را در چارپایان عبرتی است. از شیری که در شکمشان
هست سیرابتان می‌کنیم و از آنها سودهای بسیار می‌برید و
از آنها می‌خورید.

و بر آنها و بر کشتیها سوار می‌شوید.

هر آینه نوح را بر قومش فرستادیم. گفت: ای قوم من،
خدای یکتا را بپرستید. شما را خداوندی جز او نیست. آیا
پروا نمی‌کنید؟

معتبران قومش که کافر بودند، گفتند: این مرد انسانی است
همانند شما، می‌خواهد بر شما برتری جوید. اگر خدا
می‌خواست فرشتگانی را می‌فرستاد. ما هرگز چنین چیزی در
روزگار نیاکانمان نشنیده‌ایم.

او مرد دیوانه‌ای بیش نیست. یکچند بر او صبر کنید.

گفت: ای پروردگار من، اکنون که مرا تکذیب می‌کنند، یاریم
کن.

به او وحی کردیم که کشتی را در حضور ما و به الهام ما
بساز. و چون فرمان ما در رسید و آب از تنور بیرون زد از
هر جنسی دو تا و نیز کسان خود را به آن ببر. مگر آن کس
که پیش از این در باره او سخن رفته است. و در باره
ستمکاران با من سخن مگوی که آنها همه غرقه‌شدگانند.

فَإِذَا أَسْتَوَيْتَ أُنْتَ وَمَنْ مَّعَكَ عَلَى الْفُلِكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
الَّذِي نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۹

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ

۳۰

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ

۳۱

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا ءَاخِرِينَ

۳۲

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِّنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ
إِلَهِ غَيْرُهُۥ أَفَلَا تَتَّقُونَ

۳۳
۲۹۷ر

وَقَالَ الْمَلَأُ مِن قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ
وَاتَّرفَنَّهُمْ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ
يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ

۳۴

وَلَئِنْ أَطَعْتُم بَشَرًا مِّثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ

۳۵

أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنَّكُمْ
مُّخْرَجُونَ

۳۶
حزب
۱۳۸

هِيَهَاتَ هِيَهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ

۳۷

إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ

۳۸

إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُۥ
بِمُؤْمِنِينَ

۳۹

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ

۴۰

قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِّيُصْبِحَنَّ نَدِمِينَ

۴۱

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُرَاءً فَبَعَدَا لِلْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

۴۲

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا ءَاخِرِينَ

چون خود و همراهانت به کشتی نشستید، بگو: سپاس
خدایی را که ما را از مردم ستمکاره رهایی بخشید.

و بگو: ای پروردگار من، مرا فرود آور در جایگاهی مبارک،
که تو بهترین راهبرانی.

در این داستان عبرتها و پندهاست، و ما تنها آزمایشدگانی
بودیم.

و بعد از آنها مردمی دیگر بیافریدیم.

و از خودشان به میانشان پیامبری فرستادیم که: خدای یکتا
را بپرستید، شما را خدایی جز او نیست. آیا پروا نمی‌کنید؟

گروهی از مهتران قومش که کافر بودند و دیدار آخرت را
دروغ می‌شمردند و در این دنیایشان عیش و نعمت داده
بودیم، گفتند: این مرد انسانی است همانند شما؛ از آنچه
می‌خورید می‌خورد و از آنچه می‌آشامید می‌آشامد.

و اگر از انسانی همانند خود اطاعت کنید، زیان کرده‌اید.

آیا به شما وعده می‌دهد که چون مردید و خاک و استخوان
شدید، شما را از گور بیرون می‌آورند؟

این وعده‌ای که به شما داده شده بعید است، بعید.

جز همین زندگانی دنیوی ما هیچ نیست، به دنیا می‌آییم و
می‌میریم و دیگر بار زنده نمی‌شویم.

این مردی است که به خدای یکتا دروغ می‌بندد و ما به او
ایمان نمی‌آوریم.

گفت: ای پروردگار من، اکنون که تکذیبم می‌کنند، یاریم
کن.

گفت: به همین زودی از کرده پشیمان می‌شوند.

پس به حق، بانگی سخت آنان را فرو گرفت. مانند گیاه
خشکشان کردیم. ای، نصیب مردم ستمکاره دوری از رحمت
خدا باد.

و بعد از آنها مردمی دیگر بیافریدیم.

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلَّ مَا جَاءَ أُمَّةً رَّسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَاتَّبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعْدًا لِّقَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُونَ

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ

فَقَالُوا أَنُؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عٰبِدُونَ

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

وَجَعَلْنَا آبَنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهٖ ءَايَةً وَعَآوَيْنَهُمَا إِلَىٰ رُبُوعِ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ

يٰٓأَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صٰلِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

وَإِنَّ هٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ

فَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ

فَذَرَهُمْ فِي غَمَرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُم بِهِۦ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنَ

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِّنْ خَشِيَةِ رَبِّهِمْ مُّشْفِقُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ

هیچ ملتی از اجل خود نه پیش می‌افتد و نه تأخیر می‌کند.

سپس پی‌درپی پیامبران خود را فرستادیم. هر بار که پیامبری بر ملتی آمد تکذیبش کردند و ما نیز آنها را از پس یکدیگر به هلاکت رسانیدیم و آنان را داستانها کردیم. ای، نصیب مردمی که ایمان نمی‌آورند دوری از رحمت خدا باد.

آنگاه موسی و برادرش هارون را با آیات خود و دلایل روشن فرستادیم؛

نزد فرعون و مهتران قومش. پس گردنکشی کردند که مردمی برتری جوی بودند،

و گفتند: آیا به دو انسان که همانند ما هستند و قومشان بندگان ما بودند، ایمان بیاوریم؟

آنها را تکذیب کردند و خویشتن به هلاکت افکندند.

هر آینه ما به موسی کتاب دادیم، باشد که هدایت شوند.

و پسر مریم و مادرش را آیتی ساختیم و آن دو را بر بلند جایی که قرار گاهی و آب روان داشت جای دادیم.

ای پیامبران، از چیزهای پاکیزه و خوش بخورید و کارهای شایسته کنید که من به کارهایی که می‌کنید آگاهم.

هر آینه این دین شما دینی است واحد، و من پروردگار شمایم؛ از من بترسید.

پس دین خود را فرقه‌فرقه کردند و هر فرقه‌ای به روشی که برگزیده بود دلخوش بود.

آنان را تا چندی در گمراهیشان رها کن.

آیا می‌پندارند که آن مال و فرزند که ارزانیشان می‌داریم،

برای آن است که می‌کوشیم خیری به آنها برسانیم؟ نه، که آنان در نمی‌یابند.

آنجایی که از خوف پروردگارشان لرزانند،

و آنهایی که به آیات پروردگارشان ایمان می‌آورند،

و آنهایی که به پروردگارشان شرک نمی‌آورند،

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا ءَاتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِّنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ

لَا تَجْعَرُوا أَلْيَوْمَ ۖ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنصَرُونَ

قَدْ كَانَتْ ءَايَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰٰٓ أَعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِۦ سَمِرًا تَهْجُرُونَ

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ ءَابَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُۥ مُنْكَرُونَ

أَمْ يَقُولُونَ بِهِۦ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُم لِلْحَقِّ كَارِهُونَ

وَلَوْ أَتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُم بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَن ذِكْرِهِمْ مُّعْرِضُونَ

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَّاجُ رَبِّكَ خَيْرٌۭ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِينَ

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ

و آنهایی که همه آنچه را باید ادا کنند، ادا می‌کنند و باز هم دلهایشان ترسان است که باید نزد پروردگارشان باز گردند،

اینان هستند که به کارهای نیک می‌شتابند و در آن بر یکدیگر سبقت می‌جویند.

بر هیچ کس جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم. و نزد ما کتابی است که به حق سخن می‌گوید. و بر آنها ستمی نمی‌رود.

نه، دلهایشان از این سخن در پرده غفلت است. و آنها را کارهایی است جز این کارها، که می‌کنند.

تا آنگاه که ناز پروردگانشان را به عذاب گرفتار کنیم و ناله سر دهند.

امروز ناله سر مدهید که شما را از عذاب ما کس نرھاند.

آیات من برایتان خوانده می‌شد و شما نمی‌پذیرفتید و پس‌پس می‌رفتید.

بر آن نخوت می‌فروختید و شب هنگام در افسانه‌سرایی ناسزا می‌گفتید.

آیا در این سخن نمی‌اندیشند یا برای آنها چیزی نازل شده که برای نیاکانشان نازل نشده بود؟

یا آنکه پیامبرشان را نشناخته‌اند که انکارش می‌کنند؟

یا می‌گویند که دیوانه است؟ نه، پیامبرشان با دین حق بر آنها مبعوث شد، ولی بیشترینشان از حق کراحت دارند.

اگر حق از پی هوسهایشان می‌رفت، آسمانها و زمین و هر که در آنهاست تباه می‌شد. ولی ما اندرزشان فرستادیم و آنها از اندرزشان رویگردان شدند.

یا تو از آنها مزدی می‌طلبی؟ مزد پروردگارت بهتر است، که او بهترین روزی‌دهندگان است.

هر آینه تو به راه راستشان می‌خوانی.

و کسانی که به آخرت ایمان ندارند از راه راست منحرفند.

وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرٍّ لَلْجُؤُا۟ فِي طُغْيَانِهِمْ
يَعْمَهُونَ

وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا
يَتَضَرَّعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ
مُبْلِسُونَ

وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا
تَشْكُرُونَ

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَعَآبَاؤُنَا هَٰذَا مِنْ قَبْلُ إِنِّ هَٰذَا إِلَّا
أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

قُلْ لِّمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ
إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ

اگر بر آنها رحمت می‌آوردیم و آزاری را که بدان گرفتارند
از آنها دور می‌ساختیم، باز هم همچنان با سرسختی در
طغیان خویش سرگشته می‌ماندند.

به عذاب گرفتارشان کردیم. پس در مقابل پروردگارشان نه
فروتنی کردند و نه تضرع.

تا آنگاه که دری از عذاب سخت بر رویشان گشودیم، چنان
که از همه جا نومید گشتند.

و اوست آن خدایی که برایتان گوش و چشم و دل بیافرید.
چه اندک سپاس می‌گزارید.

اوست آن خدایی که شما را در روی زمین پدید آورد و همه
نزد او گرد آورده می‌شوید.

و اوست آن خدایی که زنده می‌کند و می‌میراند و آمدوشد
شب و روز از آن اوست. چرا تعقل نمی‌کنید؟

نه، آنها نیز همان سخنان گفتند که پیشینیان می‌گفتند:

گفتند: آیا اگر ما بمیریم و خاک و استخوان شویم باز هم
زنده می‌شویم؟

به ما و پدرانمان نیز پیش از این چنین وعده‌هایی داده
شده بود. اینها چیزی جز افسانه‌های پیشینیان نیست.

بگو: اگر می‌دانید، این زمین و هر که در آن است از آن
کیست؟

خواهند گفت: از آن خدا. بگو: آیا پند نمی‌گیرید؟

بگو: کیست پروردگار آسمانهای هفتگانه و پروردگار عرش
بزرگ؟

خواهند گفت: خدا. بگو: آیا پروا نمی‌کنید؟

بگو: اگر می‌دانید، ملکوت همه چیزها به دست کیست؟
کیست آن که به همه کس پناه دهد و کسی را از او پناه
نیست؟

خواهند گفت: خدا. بگو: پس چرا فریب می‌خورید؟

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

مَا أَتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذَا لَذَهَبَ كُلُّ

إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهُ عَمَّا

يَصِفُونَ

عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيئِي مَا يُوعَدُونَ

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ تُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ

أَدْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا

وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا

يَتَسَاءَلُونَ

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي

جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ

نه، ما برایشان سخن راست فرستادیم و آنان دروغ می‌گویند.

خدا هیچ فرزندی ندارد و هیچ خدایی با او نیست. اگر چنین می‌بود، هر خدایی با آفریدگان خود به یک سو می‌کشید و بر یکدیگر برتری می‌جستند. خدا از آن گونه که او را وصف می‌کنند، منزّه است.

دانای نهان و آشکارا، از هر چه شریک او می‌سازند برتر است.

بگو: ای پروردگار من، کاش چیزی را که به آنان وعده داده شده به من می‌نمایاندی.

پس ای پروردگار من، مرا در زمره ستمکاران قرار مده.

و ما اگر بخواهیم که آنچه را به آنان وعده داده‌ایم، تو را بنمایانیم، می‌توانیم.

سخن بد آنان را به هر نیکوترت می‌آید پاسخ گوی. ما به سخن آنان آگاه‌تر هستیم.

بگو: ای پروردگار من، از وسوسه‌های شیطان به تو پناه می‌آورم.

و به تو پناه می‌آورم، ای پروردگار من، اگر نزد من حاضر آیند.

چون یکیشان را مرگ فرارسد، گوید: ای پروردگار من، مرا بازگردان.

شاید، کارهای شایسته‌ای را که ترک کرده بودم به جای آورم. هرگز. این سخنی است که او می‌گوید و پشت سرشان تا روز قیامت مانعی است که بازگشت نتوانند.

چون در صور دمیده شود، هیچ خویشاوندیی میانشان نماند و هیچ از حال یکدیگر نپرسند.

آنان که ترازویشان سنگین باشد، خود، رستگار اند.

و آنان که ترازویشان سبک باشد، به خود زیان رسانیده‌اند و در جهنم، جاوید ماندگانند.

آتش چهره‌هایشان را می‌سوزاند و لبانشان آماس کرده و برگشته است.

أَلَمْ تَكُنْ عَآيَتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

۱۰۶

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ

۱۰۷

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ

۱۰۸

قَالَ أَحْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

۱۰۹

إِنَّهُوَ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا
وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

۱۱۰

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ
تَضْحَكُونَ

۱۱۱

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَآئِزُونَ

۱۱۲

قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ

۱۱۳

قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِّينَ

۱۱۴

قَالَ إِنْ لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۱۵

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا
تُرْجَعُونَ

۱۱۶

فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ
الْكَرِيمِ

۱۱۷

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا
حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

۱۱۸

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ

آیا آیات من برایتان خوانده نمی‌شد و آنها را دروغ می‌انگاشتید؟

گویند: ای پروردگار ما، شوربختیمان بر ما غلبه کرد و ما مردمی گمراه بودیم.

ای پروردگار ما، ما را از این آتش بیرون آور. اگر دیگر بار چنان کردیم، از ستمکاران باشیم.

گوید: در آتش گم شوید و با من سخن مگویید.

آری، گروهی از بندگان من می‌گفتند: ای پروردگار ما، ایمان آوردیم؛ ما را بیمارز، و بر ما رحمت آور که تو بهترین رحمت آورندگانی.

و شما ریشخندشان می‌کردید، تا یاد مرا از خاطرتان بزدودند. و شما همچنان به آنها می‌خندیدید.

امروز آنها را به خاطر صبری که می‌کردند پاداش می‌دهم. آنها به مراد خود رسیده‌اند.

گوید: به شمار سالها، چه مدت در زمین زیسته‌اید؟

گویند: یک روز یا قسمتی از یک روز. از آنها که می‌شمردند بپرس.

گوید: اگر آگاهی داشتید، می‌دانستید که جز اندکی نزیسته‌اید.

آیا پندارید که شما را بیهوده آفریده‌ایم و شما به نزد ما بازگردانده نمی‌شوید؟

پس فراتر است خدای یکتا، آن فرمانروای راستین. هیچ خدایی جز او نیست. پروردگار عرش بزرگوار است.

آن کس که جز خدای یکتا خدای دیگری را می‌خواند که به حقانیتش هیچ برهانی ندارد، جز این نیست که حسابش نزد پروردگارش خواهد بود. و کافران رستگار نمی‌شوند.

و بگو: ای پروردگار من، بیمارز و رحمت آور و تو بهترین رحمت‌آورندگان هستی.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةٌ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةً جَلْدَةً وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ عَذَابُهُمَا طَآئِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ

الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَا يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

وَيَذَرُوهَا عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ

وَالْخَمِيسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ

وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ

سوره‌ای است که آن را نازل کرده‌ایم و واجبش ساخته‌ایم و در آن آیاتی روشن فرستاده‌ایم، باشد که پند گیرید.

زن و مرد زناکار را هر یک صد ضربه بزنید. و اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید، مباد که در حکم خدا نسبت به آن دو دستخوش ترحم گردید. و باید که به هنگام شکنجه کردنشان گروهی از مؤمنان حاضر باشند.

مرد زناکار، جز زن زناکار یا مشرک را نمی‌گیرد، و زن زناکار را جز مرد زناکار یا مشرک نمی‌گیرد. و این بر مؤمنان حرام شده است.

کسانی را که زنان عقیف را به زنا متهم می‌کنند و چهار شاهد نمی‌آورند، هشتاد ضربه بزنید، و از آن پس هرگز شهادتشان را نپذیرید که مردمی فاسقند.

مگر کسانی که بعد از آن توبه کنند و به صلاح آیند. زیرا خدا آمرزنده و مهربان است.

و کسانی که زنان خود را به زنا متهم می‌کنند و شاهی جز خود ندارند، هر یک از آنها را چهار بار شهادت است به نام خدا که از راستگویان است.

و بار پنجم بگوید که لعنت خدا بر او باد اگر از دروغگویان باشد.

و اگر آن زن چهار بار به خدا سوگند خورد که آن مرد دروغ می‌گوید، حد از او برداشته می‌شود.

و بار پنجم بگوید که خشم خدا بر او باد اگر مرد از راستگویان باشد.

چه می‌شد اگر فضل و رحمتی که خدا بر شما ارزانی داشته است نمی‌بود؟ و اگر نه این بود که خدا توبه‌پذیر و حکیم است؟

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ أَمْرٍ مِّنْهُمْ مَا أَكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۲

لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ

۱۳

لَوْلَا جَاءُوا عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَدَاءِ فَقُوتِلَكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمْ أَلْكَذِبُونَ

۱۴

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ

۱۵

إِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالسِّنْتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ

۱۶

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَنَكَ هَذَا بُهْتَنٌ عَظِيمٌ

۱۷

يَعْظُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ

۱۸

وَيُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۱۹

إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ ءَامَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

۲۰

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

کسانی که آن دروغ بزرگ را ساخته‌اند گروهی از شما هستند. می‌پندارید که شما را در آن شری بود. نه، خیر شما در آن بود. هر مردی از آنها بدان اندازه از گناه که مرتکب شده است به کیفر رسد، و از میان آنها آن که بیشترین این بهتان را به عهده دارد به عذابی بزرگ گرفتار می‌آید.

چرا هنگامی که آن بهتان را شنیدید مردان و زنان مؤمن به خود گمان نیک نبردند و نگفتند که این تهمتی آشکار است؟

چرا چهار شاهد بر ادعای خود نیاوردند؟ پس اگر شاهدانی نیاورده‌اند، در نزد خدا در زمره دروغگویانند.

اگر فضل و رحمت خدا در دنیا و آخرت ارزانیان نمی‌بود، به سزای آن سخنان که می‌گفتید شما را عذابی بزرگ درمی‌رسید.

آنگاه که آن سخن را از دهان یکدیگر می‌گرفتید و چیزی بر زبان می‌راندید که در باره آن هیچ نمی‌دانستید و می‌پنداشتید که کاری خرد است، و حال آنکه در نزد خدا کاری بزرگ بود.

چرا آنگاه که این سخن شنیدید نگفتید: ما را شاید که آن را بازگوییم، پروردگارا تو منزهی، این تهمتی بزرگ است؟

خدا شما را اندرز می‌دهد که اگر از مؤمنان هستی، بار دیگر گرد چنان کاری مگردید.

خدا آیات را برای شما بیان می‌کند. و خدا دانا و حکیم است.

برای کسانی که دوست دارند در باره مؤمنان تهمت زنا شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردآور مهیاست. خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.

چه می‌شد اگر فضل و رحمتی که خدا به شما ارزانی داشته است نمی‌بود؟ و اگر نه این بود که خدا مهربان و بخشاینده است؟

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
خُطَوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا
وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

وَلَا يَأْتِلِ أُولُوا الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَنْ يُؤْتُوا أُولِي
الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِيَعْفُوا
وَلِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لَعُنُوا
فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ

يَوْمَئِذٍ يُوفِّيهِمُ اللَّهُ دِينَهُمُ الْحَقَّ وَيَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ
الْمُبِينُ

الْحَبِيشَتِ لِلْحَبِيشِ وَالْحَبِيشُونَ لِلْحَبِيشَتِ وَالطَّيِّبَتِ
لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَتِ أُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا
يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّىٰ
تَسْتَأْذِنُوا وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَذَكَّرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، پای به جای پای شیطان
مگذارید. و هر که پای به جای پای شیطان گذارد، بداند که
او به فحشا و منکر فرمان می‌دهد. و اگر فضل و رحمتی که
خدا بر شما ارزانی داشته است نمی‌بود، هیچ یک از شما
هرگز روی پاکی نمی‌دید. ولی خدا هر کس را که بخواهد
پاکیزه می‌سازد. و خدا شنوا و داناست.

توانگران و آنان که گشایشی در کار آنهاست، نباید سوگند
بخورند که به خویشاوندان و مسکینان و مهاجران در راه
خدا چیزی ندهند. باید ببخشند و ببخشیند. آیا نمی‌خواهید
که خدا شما را بیامرزد؟ و خداست آمرزنده مهربان.

کسانی که بر آنان پاکدامن و بی‌خبر از فحشا و مؤمن تهمت
زنا می‌زنند، در دنیا و آخرت لعنت شده‌اند و برایشان عذابی
است بزرگ،

روزی که زبانشان و دستهایشان و پاهایشان به زیانشان بر
کارهایی که می‌کرده‌اند شهادت دهند.

آن روز که خدا جزایشان را به تمامی بدهد و بدانند که خدا
حقیقت آشکار است.

زنان ناپاک برای مردان ناپاک و مردان ناپاک برای زنان ناپاک
و زنان پاک برای مردان پاک و مردان پاک برای زنان پاک.
آنها از آنچه در باره‌شان می‌گویند منزه‌اند. آمرزش و رزق
نیکو برای آنهاست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌ای غیر از خانه خود،
بی آنکه اجازت طلبیده و بر ساکنانش سلام کرده باشید،
داخل مشوید. این برای شما بهتر است، باشد که پند
گیرید.

فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَعٌ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ
ءَابَائِهِنَّ أَوْ ءَابَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ
إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْأَرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ
أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا
يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَىٰ
اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

و اگر در خانه، کسی را نیافتید، داخل مشوید تا شما را
رخصت دهند. و اگر گویند: بازگردید؛ بازگردید. این
برایتان پاکیزه‌تر است. و خدا به هر کاری که می‌کنید آگاه
است.

بر شما گناهی نیست اگر به خانه‌های غیر مسکون که متاعی
در آن دارید داخل شوید. هر چه را آشکار سازید یا پنهان
دارید خدا به آن آگاه است.

به مردان مؤمن بگو که چشمان خویش فروگیرند و شرمگاه
خود نگه دارند. این برایشان پاکیزه‌تر است. زیرا خدا به
کارهایی که می‌کنند آگاه است.

و به زنان مؤمن بگو که چشمان خویش فروگیرند و شرمگاه
خود نگه دارند و زینتهای خود را جز آن مقدار که پیداست
آشکار نکنند و مقنعه‌های خود را تا گریبان فروگذارند و
زینتهای خود را آشکار نکنند، جز برای شوهر خود یا پدر
خود یا پدر شوهر خود یا پسر خود یا پسر شوهر خود یا
برادر خود یا پسر برادر خود، یا پسر خواهر خود یا زنان
همکیش خود، یا بندگان خود، یا مردان خدمتگزار خود که
رغبت به آن ندارند، یا کودکانی که از شرمگاه زنان
بی‌خبرند. و نیز چنان پای بر زمین نزنند تا آن زینت که
پنهان کرده‌اند دانسته شود. ای مؤمنان، همگان به درگاه
خدا توبه کنید، باشد که رستگار گردید.

وَأَنْكِحُوا الْأَيْمَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ
وَأِمَّا بَكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ

وَلَيْسَتَعْفِیَ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ
مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالَّذِينَ يَبْتِغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ
أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۖ وَءَاتُوهُمْ مِّنْ
مَّالِ اللَّهِ الَّذِي ءَاتَاكُمْ ۖ وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَّتَكُمْ عَلَى
الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَوةِ الدُّنْيَا ۚ وَمَنْ
يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ مَثَلُ نُورِهِ ۖ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا
مِصْبَاحٌ ۚ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ ۚ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ
دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا
غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ ۖ نُورٌ عَلَى
نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَلَ
لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

فِي بُيُوتٍ أُذِنَ لِلَّهِ أَنْ تَرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا أَسْمُهُ ۖ يُسَبِّحُ لَهُ
فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

عزیهائیان را و غلامان و کنیزان خود را که شایسته باشند
همسر دهید. اگر بینوا باشند خدا به کرم خود توانگرشان
خواهد ساخت، که خدا گشایش‌دهنده و داناست.

آنان که استطاعت زناشویی ندارند، باید پاکدامنی پیشه
کنند تا خدا از کرم خویش توانگرشان گرداند. و از
بندگانتان آنان که خواهان بازخریدن خویشند، اگر در آنها
خیری یافتید، بازخریدنشان را بپذیرید. و از آن مال که خدا
به شما ارزانی داشته است به آنان بدهید. و کنیزان خود را
اگر خواهند که پرهیزگار باشند به خاطر ثروت دنیوی به زنا
وادر مکنید. هر کس که آنان را به زنا وادر، خدا برای آن
کنیزان که به اکراه بدان کار وادر گشته‌اند آمرزنده و
مهربان است.

به تحقیق برای شما آیاتی روشن و داستانهایی از کسانی که
پیش از شما بوده‌اند و نیز اندرزهایی برای پرهیزگاران
نازل کردیم.

خدا نور آسمانها و زمین است. مثل نور او چون چراغدانی
است که در آن چراغی باشد، آن چراغ درون آبگینه‌ای و آن
آبگینه چون ستاره‌ای درخشنده. از روغن درخت پربرکت
زیتون که نه خاوری است و نه باختری افروخته باشد.
روغنش روشنی بخشد هر چند آتش بدان نرسیده باشد.
نوری افزون بر نور دیگر. خدا هر کس را که بخواهد بدان
نور راه می‌نماید و برای مردم مثلها می‌آورد، زیرا بر هر
چیزی آگاه است.

آن نور در خانه‌هایی است که خدا رخصت داد ارجمندش
دارند و نامش در آنجا یاد شود و او را هر بامداد و شبانگاه
تسبیح گویند:

رَجَالٌ لَا تُلِهِمُ تِجْرَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ
الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ
وَالْأَبْصَارُ

لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ
وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسَرَابٍ بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْثَانُ
مَاءً حَتَّى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ
فَوَقَّعَتْهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ

أَوْ كُظِّلِمَتْ فِي بَحْرِ لَيْجٍ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَتْ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ
لَمْ يَكْدِرْ لَهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن
نُّورٍ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْطَّيْرُ
صَفَّتٍ كُلُّ قَدِّ عِلِمَ صَلَاتُهُ وَتَسْبِيحُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا
يَفْعَلُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزْجِي سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ
رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ
مِن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ
عَن مَّن يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَرِ

مردانی که هیچ تجارت و خرید و فروختی از یاد خدا و
نمازگزاردن و زکات دادن بازشان ندارد، از روزی که دلها و
دیدگان دگرگون می‌شوند هر اسناکند.

تا خدا به نیکوتر از آنچه کرده‌اند جزایشان دهد، و از فضل
خود بر آن بیفزاید، و خدا هر که را خواهد بی‌حساب روزی
دهد.

اعمال کافران چون سرابی است در بیابانی. تشنه، آتش
پندارد و چون بدان نزدیک شود هیچ نیابد و خدا را نزد
خود یابد که جزای او را به تمام بدهد. و خدا زود به حسابها
می‌رسد.

یا همانند تاریکیهایی است در دریایی ژرف، که موجش فرو
پوشد و بر فراز آن موجی دیگر و بر فرازش ابری است
تیره، تاریکیهایی بر فراز یکدیگر، آن سان که اگر دست خود
بیرون آرد آن را نتواند دید. و آن که خدا راهش را به هیچ
نوری روشن نکرده باشد، هیچ نوری فرا راه خویش نیابد.

آیا ندیده‌ای که هر چه در آسمانها و زمین است و نیز مرغانی
که در پروازند تسبیح گوی خدا هستند؟ همه نماز و تسبیح
او را می‌دانند. و خدا به هر کاری که می‌کنند آگاه است.

از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین و بازگشت
همگان نزد اوست.

آیا ندیده‌ای که خدا ابرهایی را به آهستگی می‌راند، آنگاه
آنها را به هم می‌پیوندد و ابری انبوه پدید می‌آورد و باران
را بینی که از خلال آن بیرون می‌آید. و از آسمان، از آن
کوه‌ها که در آنجاست تگرگ می‌فرستد و هر که را خواهد با
آن می‌زند و از هر که می‌خواهد بازش می‌دارد. روشنایی
برقش نزدیک باشد که دیدگان را کور سازد.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَرِ

وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِّن مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِۦ

وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَّن يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ

يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

لَقَدْ أَنزَلْنَا ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَاللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَاءُ إِلَىٰ

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

وَيَقُولُونَ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ

مِّنْهُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ

وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ

مِّنْهُمْ مُّعْرِضُونَ

وَإِن يَكُن لَّهُمُ الْحَقُّ يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ

أَفِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَمْ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ أَن يَحِيفَ اللَّهُ

عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُۥٓ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِۦ

لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ أَن يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْمُقْلِحُونَ

وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَخْشِ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ

الْفَائِزُونَ

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَنِهِمْ لَئِن أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُل لَّا

تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَّعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

خدا شب و روز را می‌گرداند. خردمندان را در این عبرتی است.

و خدا هر جنبنده‌ای را از آب بیافرید. بعضی از آنها بر شکم می‌روند و بعضی بر دوپا می‌روند و بعضی بر چهارپا می‌روند. خدا هر چه بخواهد می‌آفریند. زیرا خدا بر هر کاری تواناست.

به تحقیق آیاتی روشنگر نازل کردیم و خدا هر کس را که بخواهد به راه راست هدایت می‌کند.

و می‌گویند: به خدا و پیامبرش ایمان آورده‌ایم و اطاعت می‌کنیم. پس از آن گروهی از آنان باز می‌گردند. و اینان ایمان نیاورده‌اند.

چون آنها را به خدا و پیامبرش خوانند تا میانشان حکم کند، بینی که گروهی اعراض می‌کنند.

و اگر حق با آنها باشد می‌آیند و به حکم گردن می‌نهند.

آیا در دل‌هایشان مرضی است یا در تردید هستند یا بیم آن دارند که خدا و پیامبرش بر آنها ستم کنند؟ نه، آنان خود ستم پیشگانشند.

چون مؤمنان را به خدا و پیامبرش فرا خوانند تامیانشان حکم کند، سخنشان جز این نیست که می‌گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم. اینان رستگارانند.

و کسانی که از خدا وپیامبرش فرمان می‌برند و از خدا می‌ترسند و پرهیزگاری می‌کنند، رستگارانند.

به خدا قسم خوردند، قسم‌های سخت، که اگر به آنها فرمان دهی از دیار خود بیرون روند. بگو: قسم مخورید، طاعتی در خور بیاورید. خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ ۚ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

۵۵

وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أُسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

۵۶

وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۵۷

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۵۸
۳۰۸۲

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنْكُمْ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُمْ مِّنَ الظَّهِيرَةِ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدُهَا ۚ طَوَّفُونَ عَلَىٰكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

بگو: از خدا اطاعت کنید و از پیامبر اطاعت کنید. پس اگر رویگردان شوید، بر پیامبر است آنچه بدو تکلیف کرده‌اند، و بر شماست آنچه بر شما تکلیف کرده‌اند. و اگر از او اطاعت کنید هدایت یابید. و بر پیامبر جز تبلیغ آشکار هیچ نیست.

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند وعده داد که در روی زمین جانشین دیگرانشان کند، همچنان که مردمی را که پیش از آنها بودند جانشین دیگران کرد. و دینشان را -که خود برایشان پسندیده است- استوار سازد. و وحشتشان را به ایمنی بدل کند. مرا می‌پرستند و هیچ چیزی را با من شریک نمی‌کنند. و آنها که از این پس ناسپاسی کنند، نافرمانند.

و نماز بگزارید و زکات بدهید و از پیامبر اطاعت کنید، باشد که بر شما رحمت آورند.

مپندار که کافران می‌توانند در این سرزمین به جایی بگریزند. جایگاهشان جهنم است، و چه بد سرانجامی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، باید بندگان شما و آنها که هنوز به حد بلوغ نرسیده‌اند، در سه هنگام از شما برای وارد شدن به خانه رخصت طلبند: پیش از نماز صبح و هنگام ظهر که لباس از تن بیرون می‌کنید و بعد از نماز عشا. این سه وقت، وقت خلوت شماست. در غیر آن سه هنگام، شما و آنها گناهی مرتکب نشده‌اید اگر بر یکدیگر بگذرید. خدا آیات را اینچنین برای شما بیان می‌کند، و خدا دانا و حکیم است.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَعِزُّوْا كَمَا
أَسْتَعِزُّنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

و چون اطفال شما به حد بلوغ رسیدند، باید همانند کسانی
که ذکرشان گذشت رخصت طلبند. خدا آیات را اینچنین
برای شما بیان می‌کند. و خدا دانا و حکیم است.

وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ
عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ ۖ
وَأَنْ يَسْتَغْفِنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

پیرزنان که دیگر امید شوی‌کردنشان نیست، بی‌آنکه
زینت‌های خود را آشکار کنند، اگر چادر خویش بنهند مرتکب
گناهی نشده‌اند. و خودداری‌کردن برایشان بهتر است و خدا
شنوا و داناست.

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ
بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ
بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَالِكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ
أَوْ مَا مَلَكَتُمْ مَفَاتِحَهُ أَوْ صَدِيقَكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
جُنَاحٌ أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا
فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَرَكَاةٌ طَيِّبَةٌ
كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

بر نابینا حرجی نیست و بر لنگ حرجی نیست و بر بیمار
حرجی نیست. و بر شما حرجی نیست اگر از خانه خود یا خانه
پدرتان یا خانه مادران یا خانه برادران یا خانه خواهرتان یا
خانه عمویان یا خانه عمه‌تان یا خانه داییتان یا خانه خاله‌تان
یا خانه‌ای که کلیدهای آن نزد شماست یا خانه دوستتان
چیزی بخورید. و گناهی مرتکب نشده‌اید اگر با هم بخورید
یا جداجدا. و چون به خانه‌ای داخل شوید بر یکدیگر سلام
کنید. این تاحیتی است مبارک و پاکیزه از جانب خدا. خدا
آیات را برای شما اینچنین بیان می‌کند، باشد که تعقل کنید.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا
مَعَهُ عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ
يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا
أَسْتَأْذَنُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأُذِنَ لِمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ
لَهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا
قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُم لِوَإِذَا فُلِحَذَرَ الَّذِينَ
يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ

أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنْتُمْ
عَلَيْهِ وَيَوْمَ يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ
نَذِيرًا

الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُن لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ
تَقْدِيرًا

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوةً وَلَا نَشُورًا

۴

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِفْكٌ افْتَرَاهُ وَأَعَانَهُ
عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخِرُونَ ۖ فَقَدْ جَاءُوا ظُلْمًا وَزُورًا

۵

وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ اكْتَتَبَهَا فَهِيَ تُمْلَى عَلَيْهِ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

۶

قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ
غَفُورًا رَحِيمًا

۷

وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمَشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ وَنَذِيرًا

۸

أَوْ يُلْقَىٰ إِلَيْهِ كَنْزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الظَّالِمُونَ إِنَّا تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا

۹

أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا

تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّنْ ذَلِكَ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَّكَ قُصُورًا

بَلْ كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا

سواى او خدايانى ديگر گرفتند كه هيچ چيز نمى‌آفرينند و خود مخلوقند. نه مالک زيان خود هستند و نه سود خود، و مالک مرگ و زندگى و رستاخيز نيستند.

و کافران گفتند که اين جز دروغى که خود بافته است و گروهى ديگر او را بر آن يارى داده‌اند، هيچ نيست. حقا آنچه مى‌گويند ستم و باطل است.

و گفتند: اين اساطير پيشينيان است که هر صبح و شام بر او املا مى‌شود و او مى‌نويسدش.

بگو: اين کتاب را کسى نازل کرده است که نهان آسمانها و زمين را مى‌داند و آمرزنده و مهربان است.

گفتند: چيست اين پيامبر را که غذا مى‌خورد و در بازارها راه مى‌رود؟ چرا فرشته‌اى بر او فرود نمى‌آيد تا با او بيم‌دهنده باشد؟

چرا از آسمان گنجى برايش افکنده نشود؟ چرا او را باغى نيست که از آن بخورد؟ و ستمکاران گفتند: شما از مرد جادوشده‌اى پيروي مى‌کنيد.

بنگر که چگونه برايت داستانها مى‌آورند. گمراه شده‌اند و توان راه‌يافتنشان نيست.

بزرگ و بزرگوار است آن کس که اگر خواهد بهتر از آن به تو ارزانى دارد: باغهايى که در آنها نهرها جارى باشد و برايت قصرها پديد آورد.

بلکه اينان قيامت را دروغ انگارند. و ما براى کسانى که قيامت را دروغ انگارند آتش سوزان آماده کرده‌ايم؛

إِذَا رَأَتْهُمْ مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا

که چون از راه دور ببینندشان جوشش و خروشش را بشنوند؛

وَإِذَا أَلْفَوْا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا هُنَالِكَ ثُبُورًا

و چون دستها بر گردن بسته، در تنگنایی از آن افتند، به دعا مرگ خویش می‌خواهند.

لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا ثُبُورًا كَثِيرًا

امروز نه یک بار مرگ خویش خواهید، مرگ خویش فراوان خواهید.

قُلْ أَذَلِكْ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا

بگو: آیا این بهتر است یا آن بهشت جاویدان که به پرهیزگاران وعده شده است، که پاداش و سرانجام آنان خواهد بود.

لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا

تا ابد هر چه خواهند در آنجا هست. وعده‌ای است که انجام دادن آن از پروردگارت خواسته آمده است.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي هَؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ

روزی که آنان را با چیزهایی که سوای خدای یکتا می‌پرستیدند به محشر گرد آورد و سپس پرسد: آیا شما این بندگان مرا گمراه می‌کردید، یا آنها خود راه را گم کرده بودند؟

قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ يَنْبَغِي لَنَا أَنْ نَتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِن مَّتَّعْتَهُمْ وَعَابَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا الذِّكْرَ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا

گویند: منزهی تو. ما را سزاوار نبوده است که جز تو کسی را به یاری گیریم. تو خود آنها و پدرانشان را برخوردار ساختی، چنان که یاد تو را فراموش کردند و مردمی شدند به هلاکت افتاده.

فَقَدْ كَذَّبُوكُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُدِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا

اینان آنچه را می‌گفتید دروغ می‌خواندند و اکنون نتوانید عذابی را از خود دور سازید یا خویشتن را یاری دهید. و هر کس از شما که ستم کند عذابی بزرگش می‌چشانیم.

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ ۖ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۚ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا

پیش از تو پیامبرانی نفرستاده‌ایم جز آنکه طعام می‌خوردند و در بازارها راه می‌رفتند. و شما را وسیله آزمایش یکدیگر قرار دادیم. آیا صبر توانید کرد؟ و پروردگار تو بیناست.

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَكُۖةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۖ لَقَدْ اُسْتُكْبِرُوا فِيْ اَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًا كَبِيْرًاۙ

يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَائِكَةَ لَا بُشْرٰى يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِيْنَ وَيَقُولُوْنَ
حِجْرًا مَّحْجُوْرًاۙ

وَقَدِمْنَا اِلٰى مَا عَمِلُوْا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنٰهُ هَبَآءً مَّنْثُوْرًاۙ

اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا وَّاَحْسَنُ مَقِيْلًاۙ

وَيَوْمَ تَشْقٰى السَّمَا ؕءُ بِالْغَمِّۙ وُنَزِّلَ الْمَلَائِكَةُ تَنْزِيْلًاۙ

اَلْمَلِكُ يَوْمَئِذٍ اَلْحَقُّ لِلرَّحْمٰنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلٰى الْكَافِرِيْنَ
عَسِيْرًاۙ

وَيَوْمَ يَعْضُ الظَّالِمُ عَلٰى يَدَيْهِ يَقُوْلُ يَلَيْتَنِىْ اُتَّخَذْتُ مَعَ
الرَّسُوْلِ سَبِيْلًاۙ

يٰوَيْلَتٰى لَيْتَنِىْ لَمْ اُتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيْلًاۙ

لَقَدْ اَصْلٰنِىْ عَنِ الدِّكْرِ بَعْدَ اِذْ جَا ؕءَنِىْ ۖ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ
لِلْاِنْسٰنِ خَدُوْلًاۙ

وَقَالَ الرَّسُوْلُ يٰرَبِّ اِنَّ قَوْمِىْ اُتَّخَذُوْا هٰذَا الْقُرْءٰنَ
مَهْجُوْرًاۙ

وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِيْنَ وَكَفٰى بِرَبِّكَ
هَادِيًا وَنَصِيْرًاۙ

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْءٰنُ جُمْلَةً وَّاحِدَةًۙ
كَذٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ ؕءُ فُوَادِكُمْ ۖ وَرَتَّلْنٰهُ تَرْتِيْلًاۙ

کسانی که به دیدار ما امید ندارند، گفتند: چرا فرشتگان بر ما نازل نمی‌شوند؟ یا، چرا پروردگار خود را نمی‌بینیم؟ به راستی که خود را بزرگ شمردند و طغیان کردند، طغیانی بزرگ.

روزی که فرشتگان را ببینند، در آن روز مجرمان را هیچ مژده‌ای ندهند و به آنها گویند: مژده بر شما حرام است.

و به اعمالی که کرده‌اند پردازیم و همه را چون ذرات خاک بر باد دهیم.

اهل بهشت در این روز در بهترین جایگاه و بهترین مکان برای آرامش هستند.

روزی که آسمان با ابرها می‌شکافد و فرشتگان بر زمین فرو فرستاده شوند.

فرمانروایی در آن روز –به راستی– از آن خدای رحمان است. و برای کافران روزی دشوار خواهد بود.

روزی که کافر دستان خود را به دندان گزد و گوید: ای کاش راهی را که رسول در پیش گرفته بود، در پیش گرفته بودم؛

وای بر من، کاش فلان را دوست نمی‌گرفتم؛

با آنکه قرآن برای من نازل شده بود، مرا از پیرویش بازمی‌داشت. و این شیطان همواره آدمی را تنها می‌گذارد.

پیامبر گفت: ای پروردگار من، قوم من ترک قرآن گفتند.

اینچنین هر پیامبری را از میان مجرمان دشمنی پدید آوردیم. و پروردگار تو برای راهنمایی و یاری تو کافی است.

کافران گفتند: چرا این قرآن به یکباره بر او نازل نمی‌شود؟ برای آن است که دل تو را بدان نیرومندی دهیم و آن را به آهستگی و ترتیب فرو خوانیم.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا

الَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا

فَقُلْنَا أَذْهَبَا إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا

وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَاهُمْ لِلنَّاسِ ءَايَةً ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا

وَعَادًا وَثَمُودًا وَأَصْحَابَ الرَّسِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا

وَكُلًّا ضَرَبْنَا لَهُ الْأَمْثَلُ ۖ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا

وَلَقَدْ أَتَوْا عَلَى الْقَرْيَةِ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا سَوًى ۖ أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرُونَهَا بَلًا كَانُوا لَا يَرْجُونَ نُشُورًا

وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوءًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا

إِن كَادَ لَيُضِلَّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَا أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ ۚ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

هیچ مثلی برای تو نیاورند مگر آنکه پاسخش را به راستی و در نیکوترین بیان بیاوریم.

کسانی را که بر روی می‌کشند و در جهنم گرد می‌آورند، به جایگاه بدتر و به راه گمگشته‌ترند.

به موسی کتاب دادیم و برادرش هارون را مددکارش ساختیم.

و گفتیم: نزد مردمی که آیات ما را تکذیب کرده‌اند، بروید. و آن قوم را به سختی هلاک کردیم.

قوم نوح را چون پیامبران را تکذیب کردند غرقه کردیم و آنها را برای مردم عبرتی ساختیم. و برای ستمکاران عذابی دردآور آماده کرده‌ایم.

و عاد را و ثمود را و اصحاب رسّ را و نسلهای بسیاری را که میان آنها بودند.

و برای همه مثللهایی آوردیم و همه را نیست و نابود ساختیم.

و بر قریه‌ای که بر آن باران عذاب باریده بودیم گذر می‌کردند. آیا آن را نمی‌دیدند؟ آری، به قیامت امید نداشتند.

چون تو را دیدند مسخره‌ات کردند که آیا این است آن پیامبری که خدا بر ما مبعوث کرده است؟

اگر به خاطر خدایانمان سرسختی نمی‌کردیم نزدیک بود که ما را از پرستششان گمراه کند. چون عذاب را ببینند خواهند دانست چه کسی گمراه‌تر بوده است.

آیا آن کس را که هوای نفس را به خدایی گرفته بود دیدی؟ آیا تو ضامن او هستی؟

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالَّذِينَ لَا نَفْعَ لَهُمْ ۚ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا

أَلَمْ تَرَ إِلَى رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا

ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا

لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا وَنُسْقِيَهُ مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَمًا وَنُاسِيًا كَثِيرًا

وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا

وَلَوْ شِئْنَا لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا

فَلَا تُطِيعُ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا

وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَحْجُورًا

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۚ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ ۗ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا

یا گمان کرده‌ای که بیشترینشان می‌شنوند و می‌فهمند؟ اینان چون چارپایانی بیش نیستند، بلکه از چارپایان هم گمراه‌ترند.

ندیده‌ای که پروردگار تو چگونه سایه را می‌کشد؟ اگر می‌خواست در یک جا ساکنش می‌گرداند. آنگاه آفتاب را بر او دلیل گردانیدیم.

سپس بر گرفتیمش، گرفتنی اندک‌اندک.

اوست که شب را پوشش شما کرد و خواب را آرامشتان و روز را زمان برخاستنتان.

اوست که پیشاپیش رحمت خود بادها را به مژده‌دادن فرستادن. و از آسمان آبی پاک نازل کردیم،

تا سرزمین مرده را بدان زندگی بخشیم و چارپایان و مردم بسیاری را که آفریده‌ایم بدان سیراب کنیم.

و تا به تفکر پردازند، باران را میانشان تقسیم کردیم. ولی بیشتر مردم جز ناسپاسی نکردند.

اگر می‌خواستیم، به هر قریه‌ای بیم‌دهنده‌ای می‌فرستادیم.

از کافران اطاعت مکن، و به حکم خدا با آنها جهاد کن، جهادی بزرگ.

اوست که دو دریا به هم بیامیخت: یکی شیرین و گوارا و دیگری شورابی سخت گزنده. و میان آن دو مانعی و سدی استوار قرار داد.

اوست که آدمی را از آب بیافرید و او را نسب و پیوند ساخت. و پروردگار تو به این کارها تواناست.

سوای خدای یکتا چیزهایی را می‌پرستند که به آنها نه سود می‌دهد و نه زیان. و کافر همواره پشتیبان مخالفان پروردگار خویش است.

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

ما تو را نفرستادیم مگر برای آنکه مژده دهی و بترسانی.

۵۷

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

بگو: من از شما هیچ مزدی نمی‌طلبم و این رسالت بدان می‌گزارم تا هر که خواهد به سوی پروردگارش راهی بیابد.

۵۸

وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا

و بر آن زنده‌ای که نمی‌میرد توکل کن و به ستایش او تسبیح گوی و او خود برای آگاهی از گناهان بندگانش کافی است.

۵۹

الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسَلِّ بِهِ خَبِيرًا

آن که آسمانها و زمین و هر چه را در میان آنهاست به شش روز بیافرید، آنگاه به عرش پرداخت. اوست خدای رحمان و در باره او از کسی بپرس که آگاه باشد.

۶۰
سجده
مستحب

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۝

و چون به آنان گفته شد که رحمان را سجده کنید، گفتند: رحمان چیست؟ آیا بر هر کس که تو فرمان می‌دهی سجده کنیم؟ و بر نفرتشان افزوده شد.

۶۱
۳۱۵ر

تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا

بزرگ و بزرگوار است آن کسی که در آسمان برجها بیافرید و در آنها چراغی و ماهی تابان پدید آورد.

۶۲

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ شُكُورًا

و اوست که شب و روز را برای کسانی که می‌خواهند عبرت گیرند یا شکرگزاری کنند از پی هم قرار داد.

۶۳

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

بندگان خدای رحمان کسانی هستند که در روی زمین به فروتنی راه می‌روند. و چون جاهلان آنان را مخاطب سازند، به ملایمت سخن گویند.

۶۴

وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا

و آنان که شب را در سجده یا در قیام برای پروردگارشان به صبح می‌آورند.

۶۵

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا

و آنان که می‌گویند: ای پروردگار ما، عذاب جهنم را از ما بگردان، زیرا عذاب جهنم عذابی است دایم،

۶۶

إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

جهنم بد قرارگاه و بد مکانی است.

۶۷

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا

و آنان که چون هزینه می‌کنند اسراف نمی‌کنند و خست نمی‌ورزند بلکه میان این دو، راه اعتدال را می‌گیرند.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا

يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِۦ مُهَانًا

إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ
اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا

وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا

وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُمْيَانًا

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ
أَعْيُنٍ وَاجْعَلْ لَنَا لِمَتَّقِينَ إِمَامًا

أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً
وَسَلَامًا

خَالِدِينَ فِيهَا حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا

قُلْ مَا يَعْبُؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ
فَسَوْفَ يَكُونُ لِرَأْمَا

۶۹

۷۰

۷۱

۷۲

۷۳

۷۴

۷۵

۷۶

۷۷

و آنان که با خدای یکتا خدای دیگری نمی‌گیرند و کسی را که
خدا کشتنش را حرام کرده –مگر به حق– نمی‌کشند و زنا
نمی‌کنند. و هر که این کارها کند، عقوبت گناه خود را
می‌بیند.

عذابش در روز قیامت مضاعف می‌شود و تا ابد به خواری در
آن عذاب خواهد بود.

مگر آن کسان که توبه کنند و ایمان آورند و کارهای
شایسته کنند. خدا گناهانشان را به نیکیها بدل می‌کند و
خدا آمرزنده و مهربان است.

و هر که توبه کند و کار شایسته کند، به شایستگی نزد خدا
بازگردد.

و آنان که به دروغ شهادت نمی‌دهند و چون بر ناپسندی
بگذرند به شتاب از آن دوری می‌جویند.

و آنان که چون به آیات پروردگارشان اندرزشان دهند، در
برابر آن چون کران و کوران نباشند.

و آنان که می‌گویند: ای پروردگار ما، از همسران و
فرزندانمان دلهای ما را شاد دار، و ما را پیشوای
پرهیزگاران گردان.

اینان همان کسانی‌ند که به خاطر صبری که تحمل کرده‌اند
غرفه‌های بهشت را پاداش یابند و در آنجا به درود و
سلامشان بنوازند.

جاودانه در آنجا باشند. چه نیکو قرارگاه و مکانی است.

بگو: اگر پروردگار من شما را به طاعت خویش نخوانده بود
به شما نمی‌پرداخت، که شما تکذیب کرده‌اید و کيفرتان
همراhtان خواهد بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طسم

طا، سین، میم.

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

اینهاست آیات این کتاب روشنگر.

لَعَلَّكَ بَخِيعٌ نَفْسَكَ إِلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

شاید، از اینکه ایمان نمی‌آورند، خود را هلاک سازی.

إِنْ نَشَأْ نُنْزِلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ ءَايَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ

اگر بخواهیم، از آسمان برایشان آیتی نازل می‌کنیم که در برابر آن به خضوع سر فرود آورند.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرِ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحْدَثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ

برایشان هیچ سخن تازه‌ای از خدای رحمان نازل نمی‌شود، جز آنکه از اعراض می‌کنند.

فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

پس تکذیبش کردند. زودا که خبر آن چیزهایی که مسخره‌اش می‌کردند به ایشان برسد.

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ كَمْ أَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

آیا به زمین ننگریسته‌اند که چه قدر از هر گونه گیاهان نیکو در آن رویانیده‌ایم.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةًٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

در این عبرتی است ولی بیشترشان مؤمن نبوده‌اند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

به راستی پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أُنْتِ الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

و پروردگارت موسی را ندا داد که: ای موسی، به سوی آن مردم ستمکار برو:

قَوْمَ فِرْعَوْنَ ۚ لَا يَتَّقُونَ

قوم فرعون. آیا نمی‌خواهند پرهیزگار شوند؟

قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ

گفت: ای پروردگار من، می‌ترسم که دروغگویم خوانند.

وَيَضِيقُ صَدْرِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَىٰ هَارُونَ

و دل من تنگ گردد و زبانم گشاده نشود. هارون را رسالت ده.

وَلَهُمْ عَلَىٰ ذَنْبٍ فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ

و بر من به گناهی ادعایی دارند، می‌ترسم که مرا بکشند.

قَالَ كَلَّا ۖ فَادْهَبَا بِأَيَّتِنَا ۖ إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ

گفت: هرگز، آیات مرا هر دو نزد آنها ببرید، ما نیز با شما هستیم و گوش فرا می‌دهیم.

فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

پس نزد فرعون روید و بگویید: ما رسول پروردگار جهانیان هستیم،

أَنْ أُرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ

که بنی اسرائیل را با ما بفرستی.

قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ

گفت: آیا به هنگام کودکی نزد خود پرورش ندادیم و تو چند سال از عمرت را در میان ما نگذاریدی؟

وَفَعَلْتَ فَعَلْتَكِ الْتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ

و آن کار را که از تو سرزد مرتکب نشدی؟ پس تو کافر نعمتی.

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذَا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ

گفت: آن وقت که چنان کردم از خطاکاران بودم.

فَفَرَرْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا
وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ

۲۱

وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِيَ إِسْرَءِيلَ

۲۲

قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ

۲۳

قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنَّ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ

۲۴

قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ ۚ أَلَا تَسْتَمِعُونَ

۲۵

قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

۲۶

قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ

۲۷

قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ إِنَّ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ

۲۸

قَالَ لَئِنْ اتَّخَذَتِ إِلَهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ

۲۹

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُبِينٍ

۳۵

قَالَ فَأْتِ بِهِ ۖ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

۳۱

فَأَلْقَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ

۳۲

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ

۳۳

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ ۚ إِنَّ هَذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ

۳۴
۳۱۸

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِّنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِ ۖ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ

۳۵

قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَبْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

۳۶

يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلِيمٍ

۳۷

فَجُمِعَ السَّحَرَةُ لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

۳۸

وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ

۳۹

و چون از شما ترسیدم گریختم. ولی پروردگار من به من نبوت داد و مرا در شمار پیامبران آورد.

و منت این نعمت را بر من می‌نهی که بنی‌اسرائیل را برده ساخته‌ای؟

فرعون گفت: پروردگار جهانیان چیست؟

گفت: اگر به یقین می‌پذیرید، پروردگار آسمانها و زمین و هر چه میان آنهاست.

به آنان که در اطرافش بودند، گفت: آیا نشنیدید؟

گفت: پروردگار شما و پروردگار نیاکان شما.

فرعون گفت: این پیامبری که بر شما فرستاده شده، دیوانه است.

گفت: اوست پروردگار مشرق و مغرب و هر چه میان آن دوست، اگر تعقل کنید.

فرعون گفت: اگر جز من کس دیگری را به خدایی گیری به زندانت می‌افکنم.

گفت: حتی اگر معجزه‌ای روشن برای تو آورده باشم؟

گفت: اگر راست می‌گویی، بیاورش.

عصایش را انداخت. به آشکارا اژدهایی شد.

و دستش را بیرون آورد. در نظر بینندگان سپید می‌نمود.

به مهتران قومش که کنارش بودند گفت: این مرد جادوگری داناست.

می‌خواهد به جادوی خود شما را از سرزمیتان بیرون کند. چه رأی می‌دهید؟

گفتند: از او و برادرش مهلت بخواه و کسان به شهرها بفرست.

تا هر جادوگر دانایی را که هست نزد تو بیاورند.

جادوگران را در روزی معین به وعده‌گاه آوردند.

و مردم را گفتند: آیا شما نیز گرد می‌آیید؟

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَلْأَجْرَاءِ إِن كُنَّا
نَحْنُ الْغَالِبِينَ

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ إِذَا لَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

قَالَ لَهُم مُّوسَى الْقُوا مَا أَنْتُمْ مُّلقُونَ

فَالْقُوا حِبَالَهُمْ وَعَصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ

فَالْقَى مُوسَى عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ

فَالْقَى السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ

قَالَ ءَامَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي
عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَا قُطْعَنَ أَيْدِيكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ وَلَا صَلْبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ

قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا إِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ

إِنَّا نَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطِيئَتَنَا أَن كُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ

وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكَ مُتَّبَعُونَ

فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ

وَأَنَّهُمْ لَنَا لَغَآيِطُونَ

وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَٰذِرُونَ

فَأَخْرَجْنَاهُمْ مِّن جَنَّتٍ وَعُيُونٍ

وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بِنِي إِسْرَءِيلَ

فَاتَّبَعُوهُمْ مُّشْرِقِينَ

تا اگر جادوگران پیروز آمدند همه از آنها پیروی کنیم.

چون جادوگران آمدند، به فرعون گفتند: آیا اگر ما پیروز
شویم ما را مزدی خواهد بود.

گفت: آری، همه از مقربان خواهید بود.

موسی به آنها گفت: هر چه می‌خواهید بیفکنید، بیفکنید.

آنان ریسمانها و چوبهای خود بیفکندند و گفتند: به عزت
فرعون که ما پیروز شدیم.

و موسی عصایش را افکند. ناگاه همه آن دروغهایی را که
ساخته بودند، بلعید.

جادوگران به سجده افتادند.

گفتند: به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم:

پروردگار موسی و هارون.

گفت: آیا پیش از آنکه شما را رخصت دهم ایمان آوردید؟
هرآینه آن مرد، بزرگ شماس‌ت که شما را جادو آموخته
است. خواهید دید. اکنون دستها و پاهایتان را از چپ و
راست خواهم برید و همه‌تان را بر دار خواهم کرد.

گفتند: باکی نیست، ما نزد پروردگارمان باز می‌گردیم.

ما امید می‌داریم که پروردگارمان خطاهای ما را ببخشد که ما
نخستین کسانی هستیم که ایمان آوردیم.

و به موسی وحی کردیم که: شب‌هنگام بندگان مرا بیرون
ببر که از پی شما بیایند.

و فرعون گردآورندگان سپاه را به شهرها فرستاد.

که اینان گروهی اندکند،

و ما را به خشم آورده‌اند،

و ما همگی آماده پیکاریم.

پس ایشان را از باغها و چشمه‌سارها بیرون کردیم،

و از گنجها و خانه‌های نیکو،

بدین سان همه را به بنی اسرائیل وا گذاشتیم.

فرعونیان به هنگام برآمدن آفتاب از پی آنها رفتند.

فَلَمَّا تَرَأَّا الْجُمُعَانِ قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمُدْرِكُونَ

۶۲ قَالَ كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ

۶۳ فَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى أَنْ أَضْرِبْ بِعَصَاكَ الْبَحْرَ ۖ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالطَّوْدِ الْعَظِيمِ

۶۴ وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخِرِينَ

۶۵ وَأَنْجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَنْ مَّعَهُ ۖ أَجْمَعِينَ

۶۶ ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخِرِينَ

۶۷ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

۶۸ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶۹ وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ نَبَأٌ إِبْرَاهِيمَ

۷۰ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ ۖ مَا تَعْبُدُونَ

۷۱ قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَنْظِلُ لَهَا عَافِيَةً

۷۲ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمُ إِذْ تَدْعُونَ

۷۳ أَوْ يَنْفَعُونَكُمُ أَوْ يَضُرُّونَ

۷۴ قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ

۷۵ قَالَ أَفَرَأَيْتُمْ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

۷۶ أَنْتُمْ وَعَآبَاؤُكُمْ الْأَقْدَمُونَ

۷۷ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّي إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ

۷۸ الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِينِ

۷۹ وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ

۸۰ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ

۸۱ وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِينِ

۸۲ وَالَّذِي أَطْمَعُ أَنْ يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ

۸۳ رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِقْنِي بِالصَّالِحِينَ

چون آن دو گروه یکدیگر را دیدند، یاران موسی گفتند: گرفتار آمدیم.

گفت: هرگز. پروردگار من با من است و مرا راه خواهد نمود.

پس به موسی وحی کردیم که: عصایت را بر دریا بزن. دریا بشکافت و هر پاره چون کوهی عظیم گشت.

و آن گروه دیگر را نیز به دریا رساندیم.

موسی و همه همراهانش را رهانیدیم.

و آن دیگران را غرقه ساختیم.

هرآینه در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

هرآینه پروردگار تو پیروزمند و بخشنده است.

و داستان ابراهیم را برایشان تلاوت کن.

آنگاه که به پدر و قوم خود گفت: چه می‌پرستید؟

گفتند: بتانی را می‌پرستیم و معتکف آستانشان هستیم.

گفت: آیا وقتی آنها را می‌خوانید صدایتان را می‌شنوند؟

یا برای شما سود و زیانی دارند؟

گفتند: نه، پدرانمان را دیده‌ایم که چنین می‌کرده‌اند.

گفت: آیا می‌دانید که چه می‌پرستیده‌اید،

شما و نیاکانتان؟

آنها دشمنان منند، ولی پروردگار جهانیان دوست من است:

آن که مرا بیافریده سپس راهنماییم می‌کند،

و آن که به من طعام می‌دهد و مرا سیراب می‌سازد،

و چون بیمار شوم شفایم می‌بخشد،

و آن که مرا می‌میراند و سپس زنده می‌کند،

و آن که امید می‌دارم که در روز قیامت خطایم را ببخشد.

ای پروردگار من، مرا حکمت بخش و مرا به شایستگان بپیوند.

وَأَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ

و ذکر جمیل مرا در دهان آیندگان انداز.

وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ النَّعِيمِ

و مرا از وارثان بهشت پرنعمت قرار ده.

وَأَغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ

و پدرم را بیامرز که از گمراهان است.

وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ

و در روز قیامت مرا رسوا مساز:

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ

روزی که نه مال سود می‌دهد و نه فرزندان.

إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

مگر آن کس که با قلبی رسته از شرک به نزد خدا بیاید.

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ

و بهشت را برای پرهیزگاران نزدیک آرند.

وَبُرَزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ

و جهنم را در نظر کافران آشکار کنند.

وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ

به آنها گویند: چیزهایی که سوای خدای یکتا می‌پرستیدید، کجایند؟

مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُم أَوْ يَنْتَصِرُونَ

آیا یا@ن می‌کنند، یا خود یاری می‌جویند؟

فَكَذَّبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ

آنها و کافران را سرنگون در جهنم اندازند،

وَجُنُودُ إِبْلِيسَ أَجْمَعُونَ

و همه سپاهیان ابلیس را.

قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ

و در حالی که در جهنم با یکدیگر به نزاع پرداخته‌اند، می‌گویند:

تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

به خدا سوگند که ما در گمراهی آشکار بودیم،

إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

آنگاه که شما را با پروردگار جهانیان برابر می‌دانستیم.

وَمَا أَضَلَّنَا إِلَّا الْمُجْرِمُونَ

و ما را جز مجرمان گمراه نساختند.

فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ

و اکنون ما را شفیعی نیست.

وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ

و ما را دوست مهربانی نیست.

فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

کاش بار دیگر به دنیا باز گردیم تا از مؤمنان گردیم.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً^ط وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

هر آینه پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ

قوم نوح پیامبران را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان نوح به آنها گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ^ط إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

من از شما در برابر هدایت خود مزدی نمی‌طلبم. مزد من تنها بر عهده پروردگار جهانیان است.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

قَالُوا أَنْوْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذُلُونَ

گفتند: آیا به تو ایمان بیاوریم و حال آنکه فرومایگان پیرو تو هستند؟

قَالَ وَمَا عَلَّمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

گفت: دانش من به کارهایی که می‌کنند نمی‌رسد.

إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي لَوْ تَشْعُرُونَ

اگر می‌فهمید، حسابشان تنها با پروردگار من است.

وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ

و من مؤمنان را طرد نمی‌کنم.

إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

جز بیم‌دهنده‌ای آشکار نیستم.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَنُوحَ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ

گفتند: ای نوح، اگر بس نکنی، سنگسار می‌شوی.

قَالَ رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ

گفت: ای پروردگار من، قوم من مرا تکذیب می‌کنند.

فَأَفْتَحَ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجَّيَ وَمَنْ مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

میان من و آنها راهی برگشای و مرا و مؤمنان همراه مرا
رهایی بخش.

فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

او و همراهانش را در آن کشتی انباشته، نجات دادیم.

ثُمَّ أَعْرَفْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ

و باقی را غرقه کردیم.

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ

هرآینه در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

هرآینه پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ

قوم عاد پیامبران را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان هود گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجَرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ
الْعَالَمِينَ

من از شما در برابر هدایت خود مزدی نمی‌طلبم. مزد من
تنها بر عهده پروردگار جهانیان است.

أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ ءَايَةً تَعْبَثُونَ

آیا بر فراز هر بلندی به بیهودگی برجی برمی‌آورید؟

وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ

و بدین پندار که همواره زنده‌اید کوشکهایی بنا می‌کنید؟

وَإِذَا بَطِشْتُمْ بَطِشْتُمْ جَبَّارِينَ

و چون انتقام گیرید چون جباران انتقام می‌گیرید؟

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ

و بترسید از آن خدایی که آنچه را که می‌دانید، به شما عطا
کرده است.

أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَمٍ وَبَنِينَ

و به شما چارپایان و فرزندان ارزانی داشته است،

وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

و باغها و چشمه‌ساران.

إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.

قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ

گفتند: برای ما یکسان است که ما را اندرز دهی یا اندرز
ندهی.

إِنْ هَذَا إِلَّا خُلِقَ الْأَوَّلِينَ

اینها جز همان دروغ و نیرنگ پیشینیان نیست.

وَمَا نَحْنُ بِمُعَذِّبِينَ

و ما عذاب نخواهیم شد.

فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

پس تکذیبش کردند و ما آنان را هلاک کردیم. هرآینه در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

هرآینه پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ

قوم ثمود پیامبران را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان صالح گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ۖ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

من از شما در برابر هدایت خود مزدی نمی‌طلبم. مزد من تنها بر عهده پروردگار جهانیان است.

أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَلُهَا ءَامِنِينَ

آیا پندارید که شما را در این نعمتها، ایمن رها می‌کنند؟

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

در باغها و چشمه‌سارها؟

وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ

و کشتزارها و نخلها با آن شکوفه‌های نرم و لطیف؟

وَتَنَحُّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَرِهِينَ

و شادمانه در کوه‌ها خانه‌هایی می‌تراشید؟

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

پس، از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ

و فرمان این اسرافکاران را مپذیرید:

الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

اینان که در زمین فساد می‌کنند و اصلاح نمی‌کنند.

قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

گفتند: جز این نیست که تو را جادو کرده‌اند.

مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا فَأْتِ بَآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

تو نیز بشری همانند ما هستی. اگر راست می‌گویی نشانه‌ای بیاور.

قَالَ هَذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ

گفت: این ماده‌شترِ من است. یک روز آب خوردن حق او باشد و یک روز حق شما.

وَلَا تَمْسُوهَا بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ

به آن آسیبی مرسانید که عذابِ روزی بزرگ شما را فرومی‌گیرد.

فَعَقَرُوهَا فَاصْبَحُوا نَدِمْينَ

آن را کشتند و پشیمان شدند.

فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ ۖ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً ۖ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

پس عذاب آنها فروگرفت. هرآینه در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

هرآینه پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطِ الْمُرْسَلِينَ

قوم لوط پیامبران را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ أَخُوهُمْ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که برادرشان لوط گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولُ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ
الْعَالَمِينَ

من از شما در برابر هدایت خود مزدی نمی‌طلبم. مزد من
تنها بر عهده پروردگار جهانیان است.

أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ

چرا از میان مردم جهان با نران می‌آمیزید؟

وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ
قَوْمٌ عَادُونَ

و همسرانی را که پروردگارتان برایتان آفریده است ترک
می‌گویید؟ نه. شما مردمی متجاوز هستید.

قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَلُوطُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ

گفتند: ای لوط، اگر بس نکنی، از شهر بیرونت می‌کنیم.

قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ

گفت: من با کار شما دشمنم.

رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ

ای پروردگار من، مرا و کسانم را از عاقبت عملی که می‌کنند
رهایی بخش.

فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

او و همه کسانش را رهانیدیم.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ

مگر پیرزنی که خواست بماند.

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

سپس دیگران را هلاک کردیم.

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ

بر آنها بارانی بارانیدیم و چه بد بود باران تهدیدشدگان.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ

هرآینه در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

هرآینه پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

كَذَّبَ أَصْحَابُ لَيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ

مردم ایکه پیامبران را تکذیب کردند.

إِذْ قَالَ لَهُمُ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ

آنگاه که شعیب به آنها گفت: آیا پروا نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولُ أَمِينٌ

من برای شما پیامبری امین هستم.

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ
الْعَالَمِينَ

من از شما در برابر هدایت خود مزدی نمی‌طلبم. مزد من
تنها بر عهده پروردگار جهانیان است.

أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ

پیمانه را تمام بپردازید و کم‌فروشی مکنید.

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ

و با ترازوی درست وزن کنید.

وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ

به مردم کم مدهید و بی‌باکانه در زمین فساد مکنید.

وَأَتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأُولَى

از آن کس که شما و آفریدگان پیش از شما را آفریده است
بترسید.

۱۸۵ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ

گفتند: جز این نیست که تو را جادو کرده‌اند.

۱۸۶ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنْ نَظُنُّكَ لَمِنَ الْكَذِبِينَ

تو نیز بشری همانند ما هستی و می‌پنداریم که دروغ
می‌گویی.

۱۸۷ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ

اگر راست می‌گویی، پاره‌ای از آسمان را بر سر ما انداز.

۱۸۸ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّي آيَةً لِّأَكْثَرِ النَّاسِ تَقْوًى

گفت: پروردگار من به کاری که می‌کنید داناتر است.

۱۸۹ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ
عَظِيمٍ

پس تکذیبش کردند و در آن روز ابری، عذاب آنان را فرو
گرفت. و آن عذاب روزی بزرگ بود.

۱۹۰ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ

هرآینه در این عبرتی است، و بیشترینشان ایمان نیاوردند.

۱۹۱ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

هرآینه پروردگار تو پیروزمند و مهربان است.

۱۹۲ وَإِنَّهُ لَتَنْزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و این کتاب، نازل شده از جانب پروردگار جهانیان است.

۱۹۳ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ

آن را روح‌الامین نازل کرده است،

۱۹۴ عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ

بر دل تو، تا از بیم‌دهندگان باشی.

۱۹۵ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ

به زبان عربی روشن.

۱۹۶ وَإِنَّهُ لَفِي زُبْرِ الْأُولَى

و آن در نوشته‌های پیشینیان نیز هست.

۱۹۷ أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنْ يَعْلَمَهُ عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَءِيلَ

آیا این نشانه برایشان بسنده نیست که علمای بنی‌اسرائیل
از آن آگاهند؟

۱۹۸ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَى بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ

اگر آن را بر یکی از عجمان نازل کرده بودیم،

۱۹۹ فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ

و بر ایشان می‌خواندش، بدان ایمان نمی‌آوردند.

۲۰۰ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ

بدین‌سان قرآن را در دل‌های مجرمان راه دادیم.

۲۰۱ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

بدان ایمان نمی‌آورند تا عذاب دردآور را بنگرند.

۲۰۲ فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و آن عذاب ناگهان و بی‌خبر بر آنان فرود می‌آید.

۲۰۳ فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ

می‌گویند: آیا ما را مهلتی خواهند داد؟

۲۰۴ أَفِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

آیا به عذاب ما می‌شتابند؟

۲۰۵ أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ

دیدی که هر چند سالها برخوردارشان ساختیم،

۲۰۶ ثُمَّ جَاءَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ

باز هم عذابی که به آنها وعده شده بود بر سرشان آمد،

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يُمَتَّعُونَ

آن برخورداریها به حالشان سود نکرد؟

وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ

ما هیچ قریه‌ای را هلاک نکردیم جز آنکه برایشان بیم‌دهندگانی بودند.

ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَالِمِينَ

تا پندشان دهند. زیرا ما ستمکار نیستیم.

وَمَا تَنْزَلَتْ بِهِ الشَّيَاطِينُ

و این قرآن را شیاطین نازل نکرده‌اند.

وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ

آنان نه درخور این کارند و نه توان آن دارند.

إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَزُولُونَ

شیاطین را از شنیدن وحی معزول داشته‌اند.

فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذِّبِينَ

پس با خدای یکتا خدای دیگری را مخوان تا مباد در شمار مستحقان عذاب درآیی.

وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ

خویشاوندان نزديكت را بترسان.

وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

در برابر هر یک از مؤمنان که از تو پیروی می‌کند بال فروتنی فرود آر.

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ

و اگر بر تو عصیان ورزیدند بگو: من از کارهای شما بیزارم.

وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

و بر خدای پیروزمند مهربان توکل کن.

الَّذِي يَرْنٰكَ حِينَ تَقُومُ

آن که تو را می‌بیند آنگاه که برمی‌خیزی.

وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجْدِينَ

و نماز خواندنت را با دیگر نمازگزاران می‌بیند.

إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

هرآینه اوست شنوای دانا.

هَلْ أَنْبِئُكُمْ عَلَىٰ مَنْ تَنْزَلُ الشَّيَاطِينُ

آیا شما را آگاه کنم که شیاطین بر چه کسی نازل می‌شوند؟

تَنْزَلُ عَلَىٰ كُلِّ آفَاكٍ أَثِيمٍ

بر هر بسیار دروغگوی گنهکار نازل می‌شوند.

يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْثُرُهُمْ كَاذِبُونَ

گوش فرا می‌دهند و بیشترینشان دروغگویانند.

وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ

و گمراهان از پی شاعران می‌روند.

أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ يَهِيمُونَ

آیا ندیده‌ای که شاعران در هر وادی سرگشته‌اند؟

وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ

و چیزها می‌گویند که خود عمل نمی‌کنند؟

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَثِيرًا

مگر آنان که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند و خدا را فراوان یاد کردند و چون مورد ستم واقع شدند انتقام گرفتند. و ستمکاران به زودی خواهند دانست که به چه مکانی باز می‌گردند.

وَأَنْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا ۗ وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ

مَنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طسّ تِلْكَ ءَايَاتُ الْقُرْءَانِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ	حزب ۱۵۱ ۳۲۷ر
۲	هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ	
۳	الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ	
۴	إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ زَيَّنَّا لَهُمْ أَعْمَلَهُمْ فَهُمْ يَعْمَهُونَ	
۵	أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ وَهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ	
۶	وَإِنَّكَ لَتَلْقَى الْقُرْءَانَ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ عَلِيمٍ	
۷	إِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِأَهْلِهِۦ إِنِّي ءَانَسْتُ نَارًا سَآتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبْرٍ أَوْ ءَاتِيكُمْ بِشِهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ	
۸	فَلَمَّا جَاءَهَا نُودِيَ أَنْ بُورِكَ مَنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ	
۹	يَمُوسَىٰ إِنَّهُۥ أَنَا اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ	
۱۰	وَأَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعِقِّبْ يَمُوسَى لَا تَخَفْ إِنِّي لَا يَخَافُ لَدَى الْمُرْسَلُونَ	
۱۱	إِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ بَدَّلَ حُسْنًا بَعْدَ سُوءٍ فَإِنِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ	
۱۲	وَأَدْخِلْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ ۖ فِي تِسْعِ ءَايَاتٍ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِۦ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَٰسِقِينَ	
۱۳	فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ ءَايَتُنَا مُبْصِرَةً قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ	

طا، سین. این است آیات قرآن و کتاب روشنگر.

رهنمون و مزدهای است برای مؤمنان:

آنان که نماز می‌گذارند و زکات می‌دهند و به روز قیامت
یقین دارند.

اعمال آنهایی را که به آخرت ایمان ندارند در نظرشان
بیاراستیم. از این روی سرگشته مانده‌اند.

ایشان همان کسانی‌ند که عذاب سخت از آن آنهاست و در
آخرت زینکارترند.

تو کسی هستی که قرآن از جانب خدای حکیم و دانا به تو
تلقین می‌شود.

موسی به خانواده خود گفت: من از دور آتشی دیدم، زودا
که از آن برایتان خبری بیاورم یا پاره آتشی. شاید گرم
شوید.

چون به آتش رسید، ندایش دادند که برکت داده شده، آن
که درون آتش است و آن که در کنار آن است. و منزّه است
خدای یکتا، آن پروردگار جهانیان.

ای موسی، من خدای پیروزمند حکیم هستم.

عصایت را بیفکن. چون دیدش که همانند ماری می‌جنبد،
گریزان بازگشت و به عقب ننگریست. ای موسی، مترس.
پیامبران نباید که در نزد من بترسند.

مگر کسی که مرتکب گناهی شده باشد و پس از بدکاری،
نیکوکار شود. زیرا من آمرزنده و مهربانم.

دستت را در گریبان ببر تا بی‌هیچ آسیبی سفید بیرون آید.
با نه نشانه نزد فرعون و قومش برو که مردمی عصیانگرند.

چون نشانه‌های روشنگر ما را دیدند گفتند: این جادویی
آشکار است.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانْظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَأَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ
الطَّيْرِ وَأُوتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ التَّمَلِّ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَأَيُّهَا التَّمَلُّ
أَدْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ

فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَلَدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهَدَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ

لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِي بِسُلْطَنٍ
مُّبِينٍ

فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِءَ وَجِئْتُكَ
مِنْ سَبَاءٍ مُّبِينٍ يَقِينٍ

با آنکه در دل به آن یقین آورده بودند، ولی از روی ستم و
برتری‌جویی انکارش کردند. پس بنگر که عاقبت تیهکاران
چگونه بود.

ما به داود و سلیمان دانش دادیم. گفتند: سپاس از آن
خدایی است که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمن خود برتری
داد.

و سلیمان وارث داود شد و گفت: ای مردم، به ما زبان
مرغان آموختند و از هر نعمتی ارزانی داشتند. و این عنایتی
است آشکار.

سپاهیان سلیمان از جن و آدمی و پرنده گرد آمدند و آنها به
صف می‌رفتند.

تا به وادی مورچگان رسیدند. مورچه‌ای گفت: ای مورچگان،
به لانه‌های خود بروید تا سلیمان و لشکریانش شما را بی‌خبر
در هم نکوبند.

سلیمان از سخن او لبخند زد و گفت: ای پروردگار من، مرا
وادار تا سپاس نعمت تو را که بر من و پدر و مادر من
ارزانی داشته‌ای به جای آورم و کارهای شایسته‌ای کنم که
تو خشنود شوی، و مرا به رحمت خود در شمار بندگان
شایسته‌ات درآور.

در میان مرغان جستجو کرد و گفت: چرا هدهد را نمی‌بینم،
آیا از غایب‌شدگان است؟

به سخت‌ترین وجهی عذابش می‌کنم یا سرش را می‌برم، مگر
آنکه برای من دلیلی روشن بیاورد.

درنگش به درازا نکشید. پیامد و گفت: به چیزی دست
یافته‌ام که تو دست نیافته بودی و از سبا برایت خبری
درست آورده‌ام.

إِنِّي وَجَدْتُ أَمْرًا تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ

وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ

أَلَّا يَسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي يُخْرِجُ الْخَبَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

قَالَ سَنَنْظُرُ أَصَدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ

أَذْهَبَ بِكِتَابِي هَذَا فَأَلْقَاهُ إِلَيْهِمْ ثُمَّ تَوَلَّى عَنْهُمْ فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا إِنِّي أَتِيَّتْ إِلَىٰ كِتَابٍ كَرِيمٍ

إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَّا تَعْلَمُوا عَلَىٰ وَاتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوْا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قَاطِعَةً أَمْرًا حَتَّىٰ تَشْهَدُونِ

قَالُوا نَحْنُ أَوْلُوا قُوَّةٍ وَأُولُوا بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ فَانْظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ

قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعِزَّةَ أَهْلِهَا أَذِلَّةً وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ

وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ

زنی را یافتم که بر آنها پادشاهی می‌کند. از هر نعمتی برخوردار است و تختی بزرگ دارد.

دیدم که خود و مردمش به جای خدای یکتا آفتاب را سجده می‌کنند. و شیطان اعمالشان را در نظرشان بیاراسته است و از راه خدا منحرفشان کرده است، چنان که روی هدایت نخواهند دید.

چرا خدایی را که نهان آسمانها و زمین را آشکار می‌کند و هر چه را پنهان می‌دارید یا آشکار می‌سازید می‌داند، سجده نکنند؟

خدای یکتا که هیچ خدایی جز او نیست. پروردگار عرش عظیم.

گفت: اکنون بنگریم که راست گفته‌ای یا در شمار دروغگویانی.

این نامه مرا ببر و بر آنها افکن، سپس به یکسو شو و بنگر که چه جواب می‌دهند.

آن گفت: ای بزرگان، نامه‌ای گرامی به سوی من افکنده شد.

نامه از سلیمان است و این است: «به نام خدای بخشاینده مهربان.»

«بر من برتری مجوید و به تسلیم نزد من بیایید.»

زن گفت: ای بزرگان، در کار من رأی بدهید، که تا شما حاضر نباشید من هیچ کاری را فیصل نتوانم داد.

گفتند: ما قدرتمندان و خداوندان نبرد سخت هستیم. کارها به دست توست. بنگر که چه فرمان می‌دهی.

زن گفت: پادشاهان چون به قریه‌ای درآیند، تباهش می‌کنند و عزیزانش را ذلیل می‌سازند. آری چنین کنند.

من هدیه‌ای نزدشان می‌فرستم و می‌نگرم که قاصدان چه جواب می‌آورند.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَا ءَاتَيْنِيَ اللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّا ءَاتَيْتُكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِهَدْيَتِكُمْ تَفْرَحُونَ

أَرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُمْ بِجُنُودٍ لَا قِبَلَ لَهُمْ بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُمْ مِنْهَا أَذِلَّةً وَهُمْ صَاغِرُونَ

قَالَ يَأْتُيَهَا الْمَلَكُ أَيُّكُمْ يَأْتِينِي بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَنْ يَأْتُونِي مُسْلِمِينَ

قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ الْجِنِّ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيٌّ أَمِينٌ

قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتَابِ أَنَا ءَاتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ قَالَ هَذَا مِن فَضْلِ رَبِّي لِيَبْلُوَنِي ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَظْكُرْ لِنَفْسِهِ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ

قَالَ نَكِّرُوا لَهَا عَرْشَهَا نَنظُرُ أَتَهْتَدِي أَمْ تَكُونُ مِنَ الَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ

فَلَمَّا جَاءَتْ قِيلَ أَهَكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُ هُوَ وَأُوتِينَا الْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ

وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِن دُونِ اللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَافِرِينَ

قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن سَاقِيهَا قَالَ إِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ ۖ قَالَتْ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

چون قاصد نزد سلیمان آمد، سلیمان گفت: آیا می‌خواهید به مال مرا یاری کنید؟ آنچه خدا به من داده از آنچه به شما داده بهتر است. نه، شما به هدیه خویش شادمان هستید.

اکنون به نزدشان بازگرد. سپاهی بر سرشان می‌کشیم که هرگز طاقت آن را نداشته باشند. و به خواری و خفت از آنجا بیرونشان می‌کنیم.

گفت: ای بزرگان، کدام یک از شما تخت او را –پیش از آنکه به تسلیم نزد من آیند– برایم می‌آورد؟

عفریتی از میان جنها گفت: من، قبل از آنکه از جایت برخیزی، آن را نزد تو حاضر می‌کنم، که من بر این کار هم توانیم و هم امین.

و آن کس که از علم کتاب بهره‌ای داشت گفت: من، پیش از آنکه چشم بر هم زنی، آن را نزد تو می‌آورم. چون آن را نزد خود دید، گفت: این بخشش پروردگار من است، تا مرا بیازماید که سپاسگزارم یا کافر نعمت. پس هر که سپاس گوید برای خود گفته است و هر که کفران ورزد پروردگار من بی‌نیاز و کریم است.

گفت: تختش را دیگرگون کنید، ببینیم آن را باز می‌شناسد یا از آنهاست که باز نتوانند شناخت.

چون آمد گفتندش: آیا تخت تو چنین بود؟ گفت: گویی همان است. و ما پیش از این آگاه شده بودیم و تسلیم بوده‌ایم.

و او را از هر چه به جز خدای یکتا می‌پرستید، بازداشت. زیرا او در زمره کافران بود.

گفتندش: به محن قصر درآی. چون بدیدش پنداشت که آگیری ژرف است. دامن از ساقهایش برگرفت. سلیمان گفت: این صحنی است صاف از آبگینه. گفت: ای پروردگار من، من بر خویشتن ستم کرده‌ام و اینک با سلیمان در برابر پروردگار جهانیان تسلیم شدم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ

۴۶

قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۴۷

قَالُوا أَطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ قَالَ طَیَّرَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ

۴۸

وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ

۴۹

قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ

۵۰

وَمَكْرُؤًا مَّكِرًا وَمَكْرُئًا مَّكِرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۱

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ

۵۲

فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةٌ بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۵۳

وَأَنْجَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

۵۴

وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ ۖ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ

۵۵

أَيِّنَّكُمْ لَمَّا تَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ ۚ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ

و بر قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم که: خدای یکتا را بپرستید. ناگهان دو گروه شدند و با یکدیگر به خصومت برخاستند.

گفت: ای قوم من، چرا پیش از نیکی بر بدی می‌شتابید؟ چرا از خدا آمرزش نمی‌خواهید؟ شاید بر شما رحمت آورد.

گفتند: ما تو را و یارانت را به فال بد گرفته‌ایم. گفت: جزای شما نزد خداست. اینک مردمی فریب‌خورده هستید.

در شهر نه مرد نام صالح بودند که در آن سرزمین فساد می‌کردند نه اصلاح.

گفتند: به خدا سوگند خورید که بر او و کسانش شیخون زنیم. و چون کسی به طلب خورش برخیزد، بگوییم: ما به هنگام هلاکت کسان او آنجا نبوده‌ایم، و ما راست گفتاریم.

و غافل بودند که اگر آنها حیل‌های اندیشیده‌اند ما نیز حیل‌های اندیشیده‌ایم.

بنگر که عاقبت مکرشان چه شد: ما آنها و قومشان را به تمامی هلاک کردیم.

آن خانه‌های آنهاست که به کیفر ظلمی که می‌کردند خالی افتاده است. در آن دانایان را عبرتی است.

آنهايي را که ايمان آورده بودند و پرهيزگار بودند، نجات داديم.

و لوط را به يادآر. آنگاه که به قوم خود گفت: کارهای زشت مرتکب می‌شوید، در حالی که خود به زشتی آن آگاهید؟

چرا از روی شهوت به جای زنان به مردان می‌گرایید؟ شما مردمی نادان هستید.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا ءَالَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أَنَاسٌ يَّتَطَهَّرُونَ

۵۷

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا أَمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَاهَا مِنَ الْغَابِرِينَ

۵۸

وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا ۖ فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذَرِينَ

۵۹

را ۳۳

قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۚ ءَاللهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ

۶۰

أَمَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا بِهِۦ حَدَاقٍ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُم أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللّٰهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ

۶۱

أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللّٰهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۶۲

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللّٰهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ

۶۳

أَمَّنْ يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلُ الرِّيَّحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِۦٓ ؕ أَعْلَهُۥ مَعَ اللّٰهِ تَعَالَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ

جواب قوم او جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از قریه خود بیرون کنید. آنان دعوی پاکی می‌کنند.

او و کسانش، جز زنش، را نجات دادیم. چنان خواستیم که آن زن از بازماندگان باشد.

بارانی بر آنها بارانیدیم و باران تهدیدشدگان چه بد بارانی است.

بگو: سپاس الله را و سلام بر بندگان برگزیده او. آیا الله بهتر است یا آن چیزها که شریک او قرار می‌دهند؟

یا آن کسی که آسمانها و زمین را آفرید و از آسمان برایتان آب فرستاد، و بدان بوستانهایی خوش‌منظر رویانیدیم که شما را توان رویانیدن درختی از آن نیست. آیا با وجود الله خدای دیگری هست؟ نه، آنها مردمی هستند از حق منحرف.

یا آن که زمین را آرامگاه ساخت و در آن رودها پدید آورد و کوه‌ها، و میان دو دریا مانعی قرار داد. آیا با وجود الله خدای دیگری هست؟ نه، بیشترینشان نمی‌دانند.

یا آن که درمانده را چون بخواندش پاسخ می‌دهد و رنج از او دور می‌کند و شما را در زمین جانشین پیشینیان می‌سازد. آیا با وجود الله خدای دیگری هست؟ چه اندک پند می‌گیرید.

یا آن که شما را در تاریکیهای بیابان و دریا راه می‌نماید، و آن که پیش از باران رحمتش بادها را به مژده می‌فرستد. آیا با وجود الله خدای دیگری هست؟ الله برتر است از هر چه شریک او می‌سازند.

أَمَّنْ يَبْدُوْا أَلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُۥ وَمَنْ يَّرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَآءِ
وَالْأَرْضِ أَعِلَّهُۥ مَعَ اللّٰهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ
صٰدِقِيْنَ

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوٰتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللّٰهُ وَمَا
يَشْعُرُوْنَ أَيَّانَ يُبْعَثُوْنَ

بَلِ ادَّرٰكَ عِلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِۚ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْهَاۚ بَلْ هُمْ
مِّنْهَا عَمُوْنَ

وَقَالَ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا وَّءَابَاؤُنَاۤ اِنۢنَّا لَمُخْرَجُوْنَ

لَقَدْ وُعِدْنَا هٰذَا نَحْنُ وَّءَابَاؤُنَا مِنۢ قَبْلُ إِنۢ هٰذَا إِلَّاۤ اَسْطِیْرُ
الۡأَوَّلِيْنَ

قُلْ سِيرُوْا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الْمُجْرِمِيْنَ

وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنۢ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُوْنَ

وَيَقُولُوْنَ مَتَىٰ هٰذَا الْوَعْدُۖ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ

قُلْ عَسَىٰٓ أَن يَكُوْنَ رَدْفٌ لَّكُمْ بَعْضُ الَّذِي
تَسْتَعْجِلُوْنَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَشْكُرُوْنَ

وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُوْرُهُمْ وَمَا يُعْلِنُوْنَ

وَمَا مِنْ غَآيَةِ فِي السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ

إِنَّ هٰذَا الْقُرْءَانَ يَفُصُّ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِیْلَ أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ
فِيهِ يَخْتَلِفُوْنَ

یا آن که مخلوقات را می‌آفریند سپس آنها را باز می‌گرداند، و آن که از آسمان و زمین به شما روزی می‌دهد. آیا با وجود الله خدای دیگری هست؟ بگو: اگر راست می‌گویید، برهان خویش بیاورید.

بگو: هیچ کس در آسمانها و زمین غیب نمی‌داند مگر الله. و نیز نمی‌دانند چه وقت زنده می‌شوند.

در باب آخرت به یقین رسیدند؟ نه، همچنان در شک هستند، که مردمی نابینايند.

کافران گفتند: چگونه اگر ما و پدرانمان خاک شدیم ما را از قبر بیرون می‌آورند؟

به ما و پدرانمان هم پیش از این چنین وعده‌ای داده بودند. اینها چیزی جز افسانه‌های پیشینیان نیست.

بگو: در زمین سیر کنید و بنگرید که پایان کار مجرمان چگونه بوده است.

بر ایشان اندوهگین مباش و از حيله‌ای که می‌اندیشند تنگدل مشو.

می‌گویند: اگر راست می‌گویید، آن وعده چه وقت خواهد بود؟

بگو: شاید پاره‌ای از آنچه به شتاب می‌طلبید نزدیک شما باشد.

و پروردگار تو فضل خود را بر مردم ارزانی می‌دارد، ولی بیشترینشان شکر نمی‌گویند.

و پروردگار تو می‌داند که چه چیز را در دل نهان کرده‌اند و چه چیز را آشکار می‌سازند.

و در آسمانها و زمین هیچ رازی نیست، مگر آنکه در کتاب مبین آمده است.

این قرآن بسیاری از چیزهایی را که بنی‌اسرائیل در آن اختلاف دارند، بر ایشان حکایت می‌کند.

وَإِنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ

۷۸

إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم بِحُكْمِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

۷۹

فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۖ إِنَّكَ عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ

۸۰

إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا مُدْبِرِينَ

۸۱

وَمَا أَنْتَ بِهَادِي الْعُمَىٰ عَنْ صَلَاتِهِمْ ۖ إِنَّ تُسْمِعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ

۸۲

حزب
۱۵۴

وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ

۸۳

رسم

وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِّمَّنْ يُكَذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ

۸۴

حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوا قَالَ أَكَذَّبْتُم بِآيَاتِي وَلَمْ تُحِطُوا بِهَا عِلْمًا أَمْ إِذَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۸۵

وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَنْطِقُونَ

۸۶

أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا اللَّيْلَ لَيْسَكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

۸۷

وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ۚ وَكُلُّ أَتَوِّهٍ دَاخِرِينَ

۸۸

وَتَرَى الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ۚ صُنْعَ اللَّهِ الَّذِي أَتَقَنَ كُلُّ شَيْءٍ ۚ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ

و برای مؤمنان هدایت و رحمت است.

هرآینه پروردگار تو به رأی خویش میانشان قضاوت خواهد کرد، که او پیروزمند و داناست.

پس بر خدا توکل کن که تو همراه با حقیقتی روشن هستی.

تو نمی‌توانی مردگان را شنوا سازی و آواز خود را به گوش کرانی که از تو روی می‌گردانند برسانی.

تو نمی‌توانی کوران را از گمراهیشان راه نمایی. آواز خود را تنها به گوش کسانی توانی رساند که به آیات ما ایمان آورده‌اند و مسلمان هستند.

چون فرمان قیامت مقرر گردد، بر ایشان جنبنده‌ای از زمین بیرون می‌آوریم که با آنان سخن بگوید که این مردم به آیات ما یقین نمی‌آوردند.

روزی که از هر ملتی فوجی –از آنان که آیات ما را تکذیب می‌کردند– گرد می‌آوریم و آنان را به صف برانند؛

تا چون به محشر برسند، گوید: آیا شما آیات مرا تکذیب می‌کردید و حال آنکه دانش شما بدان احاطه نیافته بود؟ آن چه کاری بود که می‌کردید؟

به کیفر ستمی که می‌کردند حکم عذاب بر آنها مقرر شود. بی‌آنکه هیچ سخنی بگویند.

آیا نمی‌بینند که شب را پدید آوردیم تا در آن بیارامند و روز را روشنی بخشیدیم. هرآینه در این برای مؤمنان عبرت‌هاست.

روزی که در صور دمیده شود و همه کسانی که در آسمانها و زمین هستند –مگر آن که خدا بخواهد– بترسند و همه خوار و ذلیل به سوی او روان شوند.

و کوه‌ها را بینی، پنداری که جامدند، حال آنکه به سرعت ابر می‌روند. کار خداوند است که هر چیزی را به کمال پدید آورده است. هرآینه او به هر چه می‌کنید آگاه است.

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ
عَامِنُونَ

وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ
شَيْءٍ ۖ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ ۚ فَمَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۗ
وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنْذِرِينَ

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ ءَايَاتِهِ ۖ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

۲۸. قصص

القَصَص: داستان‌ها

مکی

۸۸ آیه

۱۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
طسّم

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَّبَأِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّهُ
طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ

وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ
أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ

هر کس که کار نیکی کند بهتر از آن را پاداش گیرد و
نیکوکاران از وحشت آن روز در امان باشند.

و آنان را که کارهای بد می‌کنند سرنگون در آتش اندازند،
آیا جز بر وفق کارهایی که کرده‌اید کیفر یابید؟

به من فرمان شده که پروردگار این شهر را بپرستم. شهری
که خداوندی که همه چیز از آن اوست حرمتش نهاده، و
مأمورم که از مسلمانان باشم.

و قرآن را تلاوت کنم. پس هر که هدایت یافت به سود خود
هدایت یافته است و هر که گمراه شد، بگو: جز این نیست
که من بیم‌دهنده‌ای هستم.

و بگو: سپاس خدا راست. آیات خود را به شما خواهد نمود
تا آنها را بشناسید. و پروردگار تو از هیچ کاری که می‌کنید
بی‌خبر نیست.

طا. سین. میم.

این است آیات این کتاب روشنگر.

برای آنها که ایمان می‌آورند داستان راستین موسی و
فرعون را بر تو می‌خوانیم.

فرعون در آن سرزمین برتری جست و مردمش را
فرقه‌فرقه ساخت. فرقه‌ای را زبون می‌داشت و پسرانشان
را می‌کشت و زنانشان را زنده می‌گذاشت که او از تبهکاران
بود.

و ما بر آن هستیم که بر مستضعفان روی زمین نعمت دهیم
و آنان را پیشوایان سازیم و وارثان گردانیم.

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ

و آنها را در آن سرزمین مکنات بخشیم و به فرعون و هامان و لشکریانشان چیزی را که از آن می‌ترسیدند نشان دهیم.

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ فَإِذَا خِفَتْ عَلَيْهِ فَالْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي ۚ إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكَ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

و به مادر موسی وحی کردیم که: شیرش بده و اگر بر او بیمناک شدی به دریایش بینداز و مترس و غمگین مشو، او را به تو باز می‌گردانیم و در شمار پیامبران می‌آوریم.

فَالْتَقَطَهُ ءَالُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا ۖ إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

خاندان فرعون یافتندش تا دشمنشان و سبب اندوهشان گردد. فرعون و هامان و لشکرهاشان خطا می‌کردند.

وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرْتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ ۖ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَىٰ أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

زن فرعون گفت: این مایه شادمانی من و توست. او را مکشید، شاید به ما سودی برساند یا او را به فرزندی گیریم. و نمی‌دانستند که چه می‌کنند.

وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَىٰ فَرِغًا ۖ إِن كَادَتْ لَتُبْدِيَ بِهِ ۖ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَىٰ قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

مادر موسی را دل تهی شد. و اگر دلش را قوی نکرده بودیم که از مؤمنان باشد، نزدیک بود که آن راز را فاش سازد.

وَقَالَتِ لِأُخْتِهِ ۖ قُصِّيه ۖ فَبَصُرَتْ بِهِ ۖ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

و به خواهر او گفت: از پی او برو. و زن بی‌آنکه آنان دریابند از دور در او می‌نگریست.

وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ ۖ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَصْحُونَ

پستان همه دایگان را از پیش بر او حرام کرده بودیم. آن زن گفت: آیا می‌خواهید شما را به خانواده‌ای راهنمایی کنم که او را برایتان نگه دارند و نیکخواهش باشند؟

فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ ۖ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

پس او را نزد مادرش برگردانیدیم تا چشمان آن زن روشن گردد و غمگین نباشد و بداند که وعده خدا حق است، ولی بیشترینشان نمی‌دانند.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ ۖ وَاسْتَوَىٰ ؕ ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينٍ غَفْلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا
رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ ۖ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ ۖ
فَاسْتَغْنَاهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ ۖ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ ۖ فَوَكَرَهُ
مُوسَىٰ فَقَضَىٰ عَلَيْهِ ۖ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ ۖ إِنَّهُ
عَدُوٌّ مُّضِلٌّ مُّبِينٌ

قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ ۚ إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَن أَكُونَ ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ

فَاصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا الَّذِي اُسْتَنْصَرُهُ
بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ ۚ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَعَوِيٌّ مُّبِينٌ

فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَّهُمَا قَالَ يَمُوسَىٰ
أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ ۖ إِنَّ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
الْمُصْلِحِينَ

وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَمُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ
يَأْتِمُرُونَ بِكَ لِيقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ ۖ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ

چون به حد بلوغ رسید و برومند شد، او را فرزاندگی و دانش دادیم و نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم.

بی‌خبر از مردم شهر به شهر داخل شد. دو تن را دید که با هم نزاع می‌کنند. این یک از پیروانش بود و آن یک از دشمنانش. آن که از پیروانش بود بر ضد آن دیگر که از دشمنانش بود از او یاری خواست. موسی مشتی بر او نواخت و او را کشت. گفت: این کار شیطان بود. او به آشکارا دشمنی گمراه‌کننده است.

گفت: ای پروردگار من، من به خود ستم کردم، مرا بیامرز. و خدایش بیامرزید. زیرا آمرزنده و مهربان است.

گفت: ای پروردگار من، به پاس نعمتی که بر من عطا کردی هرگز پشتیبان گنهکاران نخواهم شد.

دیگر روز در شهر ترسان و چشم بر راه حادثه می‌گردید. مردی که دیروز از او مدد خواسته بود باز هم از او مدد خواست. موسی به او گفت: تو به آشکارا گمراه هستی.

چون خواست مردی را که دشمن هر دو آنها بود بزند، گفت: ای موسی، آیا می‌خواهی همچنان که دیروز یکی را کشتی مرا نیز بکشی؟ تو می‌خواهی که در این سرزمین جباری باشی و نمی‌خواهی که از مصلحان باشی.

مردی از دور دست شهر دوان آمد و گفت: ای موسی، مهتران شهر در باره تو رای می‌زنند تا بکشندت. بیرون برو. من خیرخواه تو هستم.

ترسان و نگران از شهر بیرون شد. گفت: ای پروردگار من، مرا از ستمکاران رهایی بخش.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّي أَن يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
السَّبِيلِ

۲۳

وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ
وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمُ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ ۖ قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا
لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّعَاءُ وَأُبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ

۲۴

فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ

۲۵

فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَىٰ اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي
يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ
عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۲۶

قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَأَبَتِ اسْتَعْجِرْهُ ۖ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَعَجَرْتَ
الْقَوِيُّ الْأَمِينُ

۲۷

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ
تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَاجٍ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا
أُرِيدُ أَنْ أَمْسُقَ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّالِحِينَ

۲۸

قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ ۖ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ
عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ

چون به جانب مدین روان شد، گفت: شاید پروردگار من مرا
به راه راست رهبری کند.

چون به آب مدین رسید، گروهی از مردم را دید که
چارپایان خود را آب می‌دهند و پشت سرشان دو زن را دید
که گوسفندان خود را باز می‌رانند. گفت: شما چه می‌کنید؟
گفتند: ما آب نمی‌دهیم تا آنگاه که چوپانان باز گردند، که
پدر ما پیری بزرگوار است.

گوسفندانشان را آب داد. سپس به سایه بازگشت و گفت:
ای پروردگار من، من به آن نعمتی که برایم می‌فرستی
نیازمندم.

یکی از آن دو زن که به آرام راه می‌رفت نزد او آمد و گفت:
پدرم تو را می‌خواند تا مزد آب‌دادنت را بدهد. چون نزد او
آمد و سرگذشت خویش بگفت، گفت: مترس، که تو از مردم
ستمکاره نجات یافته‌ای.

یکی از آن دو گفت: ای پدر، اجیرش کن، که اگر چنین کنی
بهترین مرد نیرومند امینی است که اجیر کرده‌ای.

گفت: می‌خواهم یکی از این دو دخترم را زن تو کنم به شرط
آنکه هشت سال مزدور من باشی. و اگر ده سال را تمام
کنی، خود خدمتی است و من نمی‌خواهم که تو را به مشقت
افکنم. ان شاء الله مرا از صالحان خواهی یافت.

گفت: این است پیمان میان من و تو. هر یک از دو مدت را
که سپری سازم بر من ستمی نخواهد رفت و خدا بر آنچه
می‌گوییم وکیل است.

فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ ۚ آنَسَ مِنْ جَانِبِ
الطُّورِ نَارًا ۖ قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي
آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ

۳۵

فَلَمَّا أَتَتْهَا نُودِيَ مِنَ شَاطِئِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ
الْمُبْرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَن يَمُوسَىٰ إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ

۳۱

وَأَن أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا
وَلَمْ يُعَقِّبْ يَمُوسَى أَقْبَلَ وَلَا تَخَفْ ۖ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ

۳۲

أَسْأَلُكَ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجُ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ
وَأَضْمُمُ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ ۖ فَذَنِكَ بُرْهَنَانِ مِنَ
رَبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِقِينَ

۳۳

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ

۳۴

وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا
يُصَدِّقُنِي ۖ إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ

۳۵

قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَانًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِآيَاتِنَا أَنْتُمَا وَمَنِ اتَّبَعُكُمَا الْغَالِبُونَ

چون موسی مدت را به سر آورد و با زنش روان شد، از
سوی طور آتشی دید. به کسان خود گفت: درنگ کنید.
آتشی دیدم. شاید از آن خبری یا پاره آتشی بیاورم تا گرم
شوید.

چون نزد آتش آمد، از کناره راست وادی در آن سرزمین
مبارک، از آن درخت ندا داده شد که: ای موسی، من خدای
یکتا پروردگار جهانیانم.

عصایت را بپنداز. چون دیدش که همانند ماری می‌جنبد،
گریزان بازگشت و به عقب ننگریست. ای موسی، پیش آی و
مترس. تو در امان هستی.

دست خود در گریبان ببر تا بیرون آید سفید بی‌هیچ آسیبی.
و تا از وحشت بیارامی دست خود در بغل کن. این دو از
جانب پروردگارت حجت‌های تو برای فرعون و مهتران اوست،
که آنان مردمی نافرمانند.

گفت: ای پروردگار من، یکی از ایشان را کشته‌ام، و
می‌ترسم مرا بکشند.

و برادرم هارون به زبان از من فصیح‌تر است، او را به مدد
من بفرست تا مرا تصدیق کند، که بیم آن دارم که
دروغگویم شمارند.

گفت: تو را به برادرت قویدست خواهیم کرد و برایتان
حجتی قرار می‌دهیم. به سبب نشانه‌هایی که شما را
داده‌ایم، به شما دست نخواهند یافت. شما و پیروانتان
پیروز خواهید بود.

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيَّنَّتْ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّفْتَرًى وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ

۳۷

وَقَالَ مُوسَى رَبِّي أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ

۳۸

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرِي فَأَوْقِدْ لِي يَهْمَنُ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَطَّلِعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

۳۹

وَأَسْتَكَبرَ هُوَ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ إِلَيْنَا لَا يُرْجَعُونَ

۴۰

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ فَاُنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ

۴۱

وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ لَا يُنصَرُونَ

۴۲

وَاتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ

۴۳
۳۳۸۸

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

چون موسی آیات روشن ما را نزدشان آورد گفتند: این جادویی است بر ساخته، ما از نیاکانمان چنین چیزهایی نشنیده ایم.

و موسی گفت: پروردگار من به آن کسی که از جانب او به هدایت آمده است و عاقبت پسندیده در آن سرای از آن اوست، آگاه تر است. زیرا ستمکاران رستگار نمی شوند.

فرعون گفت: ای مهتران، من برای شما خدایی جز خود نمی شناسم. ای هامان، برای من آجر بپز و طارمی بلند بساز، مگر خدای موسی را ببینم، که دروغگویش پندارم.

او و لشکرهايش به ناحق در زمين سرکشی کردند و پنداشتند که به نزد ما بازگردانیده نمی شوند.

پس او و لشکرهايش را گرفتیم و به دریا افکندیم. بنگر که عاقبت کار ستمکاران چگونه بود.

و آنان را از آن گونه پیشوایانی ساختیم که مردم را به آتش دعوت می کنند و در روز قیامت کسی یاریشان نکند.

در این دنیا از پی شان لعنت روانه ساختیم و در روز قیامت از زشت رویانند.

پس از آنکه مردم روزگار پیشین را هلاک ساختیم، به موسی کتاب دادیم تا مردم را بصیرت و هدایت و رحمت باشد. شاید پند گیرند.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا
كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ

آنگاه که به موسی فرمان امر نبوت را وحی کردیم تو نه در
جانب غربی طور بودی و نه از حاضران.

وَلَكِنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ
ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا
مُرْسِلِينَ

ولی ما از آن پس نسلهایی را بیافریدیم که عمرشان به
درازا کشید. و تو در میان مردم مدین مقیم نبودی که آیات
ما را بر آنها بخوانی. ولی ما بودیم که پیامبرانی
می‌فرستادیم.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
لِئَنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَتْهُمْ مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

تو در کنار طور نبودی آنگاه که موسی را ندا در دادیم. ولی
این رحمتی است از جانب پروردگارت تا مردمی را که پیش
از تو بیم‌دهنده‌ای نداشتند، بیم دهی. باشد که پندپذیر
شوند.

وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا
لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ

تا چون به سبب اعمالی که مرتکب شده‌اند مصیبتی به آنها
رسد نگویند: ای پروردگار ما، چرا پیامبری بر ما نفرستادی تا
از آیات تو پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم؟

فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ أَوْ لَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا
سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَافِرُونَ

چون پیامبر راستگوی از جانب ما بر آنان مبعوث شد، گفتند:
چرا آنچه به موسی داده شده به او داده نشده؟ آیا اینان
پیش از این به آنچه به موسی داده شده بود کافر نشده
بودند؟ و گفتند که این هر دو، دو جادوست همانند هم و ما
به هیچ یک ایمان نمی‌آوریم.

قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ
إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

بگو: اگر راست می‌گویید، از جانب خداوند کتابی بیاورید که
از این دو بهتر راه بنماید تا من هم از آن پیروی کنم.

فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمَنْ
أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا
يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

پس اگر اجابت نکردند، بدان که از پی هوای نفس خویش
می‌روند و کیست گمراه‌تر از آن کس که بی‌آنکه راهنمایی از
خدا خواهد، از پی هوای نفس خویش رود؟ زیرا خدا مردم
ستمکاره را هدایت نمی‌کند.

وَلَقَدْ وَصَّلْنَا لَهُمُ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

برایشان سخن در سخن پیوستیم، باشد که پندپذیر گردند.

الَّذِينَ ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ

کسانی که پیش از این کتاب، کتابشان داده بودیم بدان ایمان می‌آورند.

وَإِذَا يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ قَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا ۖ إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ

و چون بر آنان تلاوت شد گفتند: بدان ایمان آوردیم. حق است از جانب پروردگار ما و ما پیش از آن تسلیم بوده‌ایم.

أُولَٰئِكَ يُؤْتَوْنَ أَجْرُهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ

اینان به سبب صبری که کرده‌اند دو بار پاداش داده شوند. اینان بدی را به نیکی می‌زدایند و نیز از آنچه روزیشان داده‌ایم انفاق می‌کنند.

وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَمٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبْتَغِي الْجَاهِلِينَ

و چون سخن لغوی بشنوند، از آن اعراض کنند و گویند: کردارهای ما از آن ما و کردارهای شما از آن شما. به سلامت بمانید. ما خواستار جاهلان نیستیم.

إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ

تو هر کس را که بخواهی هدایت نمی‌کنی. خداست که هر که را بخواهد هدایت می‌کند و او هدایت یافتگان را بهتر می‌شناسد.

وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَىٰ مَعَكَ نُتَخَطَّفُ مِنْ أَرْضِنَا ۖ أَوَلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُجَبِّئُ إِلَيْهِ ثَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رِّزْقًا مِّن لَّدُنَّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

گفتند: اگر از کیش تو پیروی کنیم، ما را از سرزمینمان بر می‌کنند. آیا آنها را در حرمی امن جای نداده‌ایم که همه گونه ثمرات در آن فراهم می‌شود، و این رزقی است از جانب ما؟ ولی بیشترینشان نمی‌دانند.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ بَطَرَتْ مَعِيشَتَهَا ۖ فَتِلْكَ مَسْكِنُهُمْ لَمْ تُسْكَنْ مِّنْ بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا ۖ وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ

چه بسا مردم قریه‌ای را هلاک ساختیم که از زندگی خویش دچار سرمستی شده بودند و این خانه‌های آنهاست که بعد از آنها، جز اندک زمانی کس در آنها سکنی نگرفت و ما وارث آنان بودیم.

وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْقُرَىٰ حَتَّىٰ يَبْعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ ءَايَتِنَا ۚ وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَىٰ إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ

پروردگار تو مردم قریه‌ها را هلاک نکرد تا آنگاه که از خودشان پیامبری بر آنها مبعوث داشت و او آیات ما را بر آنها بخواند. و ما قریه‌ها را نابود نکرده‌ایم مگر آنکه مردمش ستمکار بوده‌اند.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّهَآ وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

۶۱
رو ۳۴۰

أَفَمَن وَعَدْنَاهُ وَعْدًا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَاهُ مَتَّعَ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

۶۲

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآئِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

۶۳

قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوا إِيَّانَا يَعْبُدُونَ

۶۴

وَقِيلَ اذْعُوا شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ ۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ

۶۵

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ

۶۶

فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَاءُ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ

۶۷

فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَعَسَىٰ أَن يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ

۶۸

وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۚ مَا كَانَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۶۹

وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۰

وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ ۖ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

چیزهایی که به شما داده شده است، برخورداری و آرایش این زندگی دنیوی است. حال آنکه آنچه نزد خداست، بهتر و ماندنی‌تر است. چرا در نمی‌یابید؟

آیا آن کس که او را وعده‌های نیک داده‌ایم و آن وعده‌ها را خواهد دید، همانند کسی است که او را از متاع اینجهانی برخوردار کرده‌ایم و در روز قیامت هم به بازخواستش فرا می‌خوانیم؟

و روزی که آنان را ندا می‌دهد و می‌گوید: شریکانی را که برای من می‌پنداشته‌اید کجایند؟

آنان که حکم درباره‌شان محقق شده می‌گویند: ای پروردگار ما، اینان کسانی هستند که ما گمراهشان کردیم. از آن رو گمراهشان کردیم که خود گمراه بودیم. از آنها بیزاری می‌جوییم و به تو می‌گرویم. اینان ما را نمی‌پرستیده‌اند.

و گفته شود: اکنون بناتنان را بخوانید. می‌خوانندشان، ولی به آنها پاسخ نمی‌دهند. و چون عذاب را ببینند آرزو کنند که کاش از هدایت‌یافتگان می‌بودند.

و روزی که خدا ندایشان دهد و گوید: پیامبران را چگونه اجابت کردید؟

در این روز خبرها بر آنان پوشیده شود و از یکدیگر نیز نتوانند پرسید.

اما آن کس که توبه کرده و ایمان آورده و عمل صالح به جای آورده، شاید که از رستگاران باشد.

پروردگار تو هر چه را که بخواهد می‌آفریند و برمی‌گزیند. ولی ایشان را توان اختیار نیست. منزه است خدا و از هر چه برایش شریک می‌سازند برتر است.

و پروردگار تو هر چه را که در دل پنهان داشته‌اند یا آشکار کرده‌اند می‌داند.

اوست خدای یکتا. هیچ خدایی به جز او نیست. ستایش خاص اوست، چه در این جهان و چه در جهان دیگر. و فرمان فرمان اوست. و همگان به او بازگردانده می‌شوید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَوْ لَا تَسْمَعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ
الْقِيَمَةِ مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ فِيهِ
أَوْ لَا تُبْصِرُونَ

وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ

وَنَزَعْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا
أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ^ط وَعَاتَيْنَهُ مِنْ
الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ
لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ

وَأَتَّبَعْنَا فِيمَا ءَاتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ
مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ^ط وَلَا تَبْغِ
الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ^ط إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ

بگو: چه تصور می‌کنید اگر الله شب‌تان را تا روز قیامت
طولانی سازد؟ جز او کدام خداست که شما را روشنی ارزانی
دارد؟ مگر نمی‌شنوید؟

بگو: چه تصور می‌کنید اگر الله روزتان را تا روز قیامت
طولانی سازد؟ جز او کدام خداست که شما را شب ارزانی
دارد که در آن بیاسایید؟ مگر نمی‌بینید؟

و از رحمت او آنکه برای شما شب و روز را پدید آورد تا در
آن یک بیاسایید و در این یک به طلب روزی برخیزید، باشد
که سپاس گویند.

و روزی که خدا ندامتشان دهد و گویند: شریکانی را که برای
من تصور می‌کردید، کجایند؟

و از هر ملتی شاهدی بیاوریم و گوییم: برهان خویش
بیاورید. آنگاه بدانند که حق از آن الله است و آن بتان که
به دروغ خدا می‌خواندند تباه شوند.

قارون از قوم موسی بود که بر آنها افزونی جست. و به او
چنان گنج‌هایی دادیم که حمل کلیدهایش بر گروهی از مردم
نیرومند دشوار می‌نمود. آنگاه که قومش به او گفتند:
سر مست مباش، زیرا خدا سرمستان را دوست ندارد،

در آنچه خدایت ارزانی داشته، سرای آخرت را بجوی و بهره
خویش را از دنیا فراموش مکن. و همچنان که خدا به تو
نیکی کرده نیکی کن و در زمین از پی فساد مرو که خدا
فسادکنندگان را دوست ندارد.

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ

۷۹

فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَلِيتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُرُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ

۸۰

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ

۸۱

فَخَسَفْنَا بِهِ وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ

۸۲

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأُمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَنَّ مِنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيْكَأَنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ

۸۳

تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

۸۴

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

گفت: آنچه به من داده شده، در خور دانش من بوده است. آیا ندانسته است که خدا پیش از او نسلهایی را هلاک کرده که قوتشان از او افزون‌تر و شمارشان بیشتر بوده است؟ و این مجرمان را از گناهشان نمی‌پرسند.

آراسته به زیورهای خود به میان مردمش آمد. آنان که خواستار زندگی دنیوی بودند گفتند: ای کاش آنچه به قارون داده شده ما را نیز می‌بود، که او سخت برخوردار است.

اما دانش‌یافتگان گفتند: وای بر شما. برای آنها که ایمان می‌آورند و کارهای شایسته می‌کنند ثواب خدا بهتر است. و بدین ثواب جز صابران نرسند.

پس او و خانه‌اش را در زمین فرو بردیم و در برابر خدا هیچ گروهی نداشت که یاریش کند و خود یاری کردن خویش نمی‌توانست.

روز دیگر آن کسان که دیروز آرزو می‌کردند که به جای او می‌بودند، می‌گفتند: شگفتا که خدا روزی هر کس را که خواهد فراوان کند یا تنگ سازد. اگر خدا به ما نیز نعمت فراوان داده بود، ما را نیز در زمین فرو می‌برد. نمی‌بینی که کافران رستگار نمی‌شوند؟

این سرای آخرت را از آن کسانی ساخته‌ایم که در این جهان نه خواهان برتری‌جویی هستند و نه خواهان فساد. و سرانجام نیک از آن پرهیزگاران است.

هر کس که کار نیکی به جای آرد، بهتر از آن را پاداش یابد و هر که مرتکب گناهی شود، پس آنان که مرتکب گناه می‌شوند جز به اندازه عملشان مجازات نشوند.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّيَ
أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ إِلَّا رَحْمَةً مِّنْ
رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَافِرِينَ

وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ ءَايَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنزَلْتُ إِلَيْكَ وَادِّعُ
إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ
هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۹. عنكبوت

الْعُنْكُبُوت: عنكبوت

مکی

۶۹ آیه

۹ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا
وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا
يَحْكُمُونَ

مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ

وَمَنْ جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ
الْعَالَمِينَ

الف، لام، میم.

آن کس که قرآن را بر تو فرض کرده است تو را به وعده‌گاهت باز می‌گرداند. بگو: پروردگار من بهتر می‌داند که چه کسی بر راه راست است و چه کسی در گمراهی آشکار است.

اگر رحمت پروردگارت نبود، امید آن را نداشتی که این کتاب بر تو القا شود. پس نباید پشتیبان کافران باشی.

پس از آنکه آیات خدا بر تو نازل شد، تو را از آن منحرف نکنند. مردم را به سوی پروردگارت بخوان و از مشرکان مباحش.

با خدای یکتا خدای دیگری را مخوان. هیچ خدایی جز او نیست. هر چیزی نابودشدنی است مگر ذات او. فرمان، فرمان اوست و همه به او بازگردانیده شوید.

آیا مردم پنداشته‌اند که چون بگویند: ایمان آوردیم، رها شوند و دیگر آزمایش نشوند؟

هر آینه مردمی را که پیش از آنها بودند آزمودیم، تا خدا کسانی را که راست گفته‌اند معلوم دارد و دروغگویان را متمایز گرداند.

آیا آنان که مرتکب گناه می‌شوند پنداشته‌اند که از ما می‌گیرزند؟ چه بد داوری می‌کنند.

هر کس که به دیدار خدا امید می‌دارد بداند که وعده خدا آمدنی است و او شنوا و داناست.

هر که جهاد کند به سود خود کرده است، زیرا خدا از همه جهانیان بی‌نیاز است.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

گناهان آنان را که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند، می‌زداییم و بهتر از آنچه عمل کرده‌اند پاداششان می‌دهیم.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

به آدمی سفارش کردیم که به پدر و مادر خود نیکی کند. و اگر آن دو بکوشند که تو چیزی را که بدان آگاه نیستی شریک من قرار دهی، اطاعتشان مکن. بازگشت همه شما به سوی من است و شما را به کارهایی که می‌کرده‌اید آگاه می‌کنم.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ

کسانی را که ایمان آوردند و کردارهای شایسته کردند در زمره صالحان در آوریم.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ ۖ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوْ لَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ

بعضی از مردم می‌گویند: به خدا ایمان آورده‌ایم. و چون در راه خدا آزاری ببینند، آن آزار را چون عذاب خدا به شمار می‌آورند. و چون از سوی پروردگار تو مددی رسد، می‌گویند: ما نیز با شما بوده‌ایم. آیا خدا به آنچه در دلهای مردم جهان می‌گذرد آگاه‌تر نیست؟

وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ

البته خدا می‌داند که مؤمنان چه کسانی و منافقان چه کسان.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا وَلْنَحْمِلْ خَطَايَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ مِنْ خَطَايَهُمْ مِّن شَيْءٍ ۚ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ

کافران به مؤمنان گفتند: به راه ما بیایید، بار گناهتان بر گردن ما. حال آنکه اینان بار گناه کسی را بر گردن نخواهند گرفت و دروغ می‌گویند.

وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْثَقَالًا مَّعَ أَثْقَالِهِمْ ۖ وَلَيُسْأَلُنَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ

بلکه بار گناه خود و بارهایی با بار خود بر گردن خواهند گذاشت و در روز قیامت به سبب دروغهایی که بر هم می‌بافته‌اند بازخواست خواهند شد.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ ۖ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ

ما نوح را بر مردمش به پیامبری فرستادیم. او هزار سال و پنجاه سال کم در میان آنان بزیست. و چون مردمی ستم پیشه بودند، طوفانشان فروگرفت.

فَأَنجَيْنَاهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

او و کسانی را که در کشتی بودند نجات دادیم و آن طوفان را نشان عبرتی برای جهانیان گردانیدیم.

۱۶

وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

و نیز ابراهیم را به پیامبری فرستادیم، آنگاه که به مردمش گفت: خدای یکتا را بپرستید و از او بترسید. این برایتان بهتر است اگر مردمی دانا باشید.

۱۷

إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَنًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَابْتَغُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَاعْبُدُوهُ وَاشْكُرُوا لَهُوَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

شما، سواى خدای یکتا بتانی را می‌پرستید و دروغهای بزرگ می‌پردازید. آنهایی که سواى خدای یکتا می‌پرستید، نمی‌توانند شما را روزی دهند. از خدای یکتا روزی بجوید و او را عبادت کنید و سپاس گوید، زیرا به سواى او بازگردانیده می‌شوید.

۱۸

وَإِنْ تُكَذِّبُوا فَقَدْ كَذَّبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

اگر شما تکذیب می‌کنید، مردمانی هم که پیش از شما بودند تکذیب می‌کردند. و بر عهده پیامبر جز تبلیغی روشنگر هیچ نیست.

۱۹

أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُوَ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

آیا نمی‌بینند که خدا چگونه مخلوق را می‌آفریند و پس از نیستی بازش می‌گرداند؟ این کار بر خدا آسان است.

۲۰

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بگو: در زمین سیر کنید و بنگرید که چگونه خدا موجودات را آفریده. سپس آفرینش باز پسین را پدید می‌آورد. زیرا خداوند بر هر چیزی تواناست.

۲۱

يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ

هر که را بخواهد عذاب می‌کند و بر هر که خواهد رحمت می‌آورد، و همه بدو بازگردانیده می‌شوند.

۲۲

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

شما نمی‌توانید از خدا بگریزید، نه در زمین و نه در آسمان؛ و شما را جز او هیچ کارساز و یابوری نیست.

۲۳

۳۴۴

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِنْ رَّحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

و آنان که به آیات خدا و دیدار او ایمان ندارند، از رحمت من نومیدند و آنها راست عذابی دردآور.

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا اقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنْجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

پاسخ قوم او جز این نبود که گفتند: بکشیدش یا بسوزانیدش. و خدایش از آتش برهانید. و در این برای مؤمنان عبرت‌هاست.

وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ
وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ
تَّصْرِيحٍ

گفت: شما بتانی را به جای خدای یکتا به خدایی گرفته‌اید تا در این زندگانی دنیا میانتان دوستی باشد، ولی در روز قیامت منکر یکدیگر می‌شوید و یکدیگر را لعنت می‌کنید و جایتان در آتش است و هیچ یآوری ندارید.

فَقَامَنَ لَهُ لُوطٌ وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

لوط به او ایمان آورد و گفت: من به سوی پروردگارم مهاجرت می‌کنم، زیرا او پیروزمند و حکیم است.

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ وَعَاتَيْنَاهُ أُجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ
الصَّالِحِينَ

و اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و در فرزندان او پیامبری و کتاب نهادیم. و پاداشش را در دنیا دادیم، و او در آخرت از صالحان است.

وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا
سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ الْعَالَمِينَ

و لوط را پیامبری دادیم. به قوم خود گفت: شما کاری زشت را پیشه کرده‌اید که هیچ یک از مردم جهان پیش از شما چنین نمی‌کرده است.

أَيُّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ السَّبِيلَ وَتَأْتُونَ فِي
نَادِيَكُمُ الْمُنْكَرَ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا
أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ

آیا با مردان می‌آمیزید و راه‌ها را می‌برید و در محفل خود مرتکب کارهای ناپسند می‌شوید؟ جواب قومش جز این نبود که گفتند: اگر راست می‌گویی عذاب خدا را بر سر ما بیاور.

قَالَ رَبِّ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْمُفْسِدِينَ

گفت: ای پروردگار من، مرا بر مردم تبهکار نصرت ده.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ ۖ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ

۳۲

قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنَنْجِيَنَّهُ
وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَتَهُ ۖ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۳۳

وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ ۖ وَقَضَىٰ بِهِمْ ذَرْعًا
وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجُوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا أُمَّرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ

۳۴

إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَىٰ أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ ۖ بِمَا
كَانُوا يَفْسُقُونَ

۳۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

۳۶

وَالِإِيَّاءِ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَتَقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَارْجُوا
الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ

۳۷

فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثِيمِينَ

۳۸

وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ تَبَيَّنَ لَكُمْ مِّن مَّسْكِنِهِمْ وَزَيْنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا
مُسْتَبْصِرِينَ

چون فرستادگان ما ابراهیم را مژده آوردند، گفتند: ما مردم
این قریه را هلاک خواهیم کرد، که مردمی ستمکاره هستند.

گفت: لوط در آنجاست. گفتند: ما بهتر می‌دانیم چه کسی در
آنجاست. او و خاندانش را –جز زنش را که در همان جا
خواهد ماند– نجات می‌دهیم.

چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند، غمگین شد و در کارشان
بماند. گفتند: مترس و غمگین مباش، ما تو و خاندانت را –
جز زنت را که در همان جا خواهد ماند– نجات می‌دهیم.

ما بر مردم این قریه به سبب فسقی که مرتکب می‌شوند، از
آسمان عذاب نازل می‌کنیم.

هر آینه از آن قریه برای خردمندان عبرتی روشن بر جای
گذاشتیم.

و برادرشان شعیب را به مدین فرستادیم. گفت: ای قوم
من، خدا را بپرستید و به روز قیامت امیدوار باشید و در
زمین به تبهکاری مکوشید.

پس تکذیبش کردند و زلزله آنان را فروگرفت و در
خانه‌های خود بر جای مُردند.

و عاد و ثمود را هلاک کردیم. و این از مسکنهایشان برایتان
آشکار است. شیطان کارهایشان را در نظرشان بیاراست و
آنان را از راه باز داشت. و حال آنکه مردمی صاحب بصیرت
بودند.

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَلَمَنَّ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ
فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَابِقِينَ

و نیز قارون و فرعون و هامان را که موسی با دلیلهای روشن خود نزد آنها آمد. آنها در زمین سرکشی می‌کردند ولی نتوانستند از خدا بگریزند.

فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنْبِهِ ۖ فَمِنْهُمْ مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ الْأَرْضَ
وَمِنْهُمْ مَّنْ أَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

همه را به گناهشان فروگرفتیم: بر بعضی بادهای ریگ‌بار فرستادیم، بعضی را فریاد سهمناک فروگرفت، بعضی را در زمین فرو بردیم، بعضی را غرقه ساختیم. و خدا به آنها ستم نمی‌کرد، آنها خود به خویشتن ستم کرده بودند.

مَثَلُ الَّذِينَ أَخَذُوا مِنَ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ
أَخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ

مثل آنان که سوای خدا را اولیا گرفتند، مثل عنکبوت است که خانه‌ای بساخت. و کاش می‌دانستند، هر آینه سست‌ترین خانه‌ها خانه عنکبوت است.

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ ۚ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

خداى یکتا مى‌داند که چه چیزهایی را سوای او به خدایی می‌خوانند، و اوست پیروزمند و حکیم.

وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

این مثلها را برای مردم می‌زنیم و آنها را جز دانایان در نمی‌یابند.

خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ

خدا آسمانها و زمین را به راستی بیافرید و در این عبرتی است برای مؤمنان.

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ
تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

هر چه را از این کتاب بر تو وحی شده است تلاوت کن. و نماز بگذار، که نماز آدمی را از فحشا و منکر باز می‌دارد و ذکر خدا بزرگتر است و خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا ءَامَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

با اهل کتاب، جز به نیکوترین شیوه‌ای مجادله مکنید. مگر با آنها که ستم پیشه کردند. و بگویید: به آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر شما نازل شده است ایمان آورده‌ایم. و خدای ما و خدای شما یکی است و ما در برابر او گردن نهاده‌ایم.

وَكَذَلِكَ أُنْزِلَ إِلَيْكَ الْكِتَابُ فَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۖ وَمِنْ هَؤُلَاءِ مَنْ يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الْكَافِرُونَ

همچنان این کتاب را بر تو نازل کردیم و اهل کتاب به آن ایمان می‌آورند و از اینان نیز کسانی به آن ایمان می‌آورند و جز کافران کسی آیات ما را انکار نمی‌کند.

وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذًا لِآرْتَابِ الْمُبْطِلُونَ

تو پیش از قرآن هیچ کتابی را نمی‌خواندی و به دست خویش کتابی نمی‌نوشتی. اگر چنان بود، اهل باطل به شک افتاده بودند.

بَلْ هُوَ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ

بلکه قرآن آیه‌ای است روشن، که در سینه اهل دانش جای دارد. و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی‌کنند.

وَقَالُوا لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ ءَايَاتٌ مِّن رَّبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

و گفتند: چرا از جانب پروردگارش آیه‌ای بر او نازل نمی‌شود؟ بگو: جز این نیست که آیات در نزد خداست و جز این نیست که من بیم‌دهنده‌ای آشکار هستم.

أَوْ لَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

آیا آنان را بسنده نیست که بر تو کتاب فرستاده‌ایم و بر آنها خوانده می‌شود. در این کتاب برای مؤمنان رحمت و اندرز است.

قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ بَيِّنًا وَبَيِّنَكُمْ شَهِيدًا ۖ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

بگو: خدا به گواهی میان من و شما کافی است. آنچه را که در آسمانها و زمین است می‌داند. کسانی که به باطل گرویدند و به خدا کافر شدند، زیانکارانند.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْةٌ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

۵۴

يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

۵۵

يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۵۶

يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ

۵۷

كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ

۵۸

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعَمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

۵۹

الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۶۰

وَكَايْنٍ مِّنْ دَآبَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۶۱

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ

۶۲

اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۖ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

۶۳

وَلَيْنِ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنَ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ

از تو به شتاب عذاب را می‌طلبند. اگر آن را زمانی معین نبود، بر آنها نازل شده بود. و ناگهان و بی‌آنکه خبر شوند بر آنها فرود خواهد آمد.

از تو به شتاب عذاب را می‌طلبند، حال آنکه جهنم بر کافران احاطه دارد.

روزی که عذاب از فراز سر و زیر پای، آنها را در بر گیرد و خدا بگوید: به خاطر اعمالی که می‌کرده‌اید اینک عذاب را بچشید.

ای بندگان من که به من ایمان آورده‌اید، زمین من فراخ است، پس تنها مرا بپرستید.

هر کسی چشنده طعم مرگ است. و به سوی ما بازگردانده شوید.

کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند در غرفه‌های بهشت جای دهیم. از زیر آن جویهای آب روان است. در آنجا جاودانه بمانند. عمل‌کنندگان را چه نیکو مزدی است؛

آنها که شکیبایی ورزیدند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند.

چه بسیار جنبندگانی که یارای تحصیل روزی خویش ندارند و خدا آنها را و شما را روزی می‌دهد. و او شنوا و داناست.

اگر از آنها بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده و آفتاب و ماه را رام کرده است؟ خواهند گفت: خدای یکتا. پس، از چه روی عقیدت دیگرگون می‌کنند؟

خدا روزی هر یک از بندگانش را که بخواهد فراوان می‌کند یا بر او تنگ می‌گیرد. زیرا خدا به همه چیز داناست.

اگر از آنها بپرسی: چه کسی از آسمان باران فرستاد و زمین مرده را بدان زنده ساخت؟ خواهند گفت: خدای یکتا. بگو: سپاس خدای راست. ولی بیشترینشان در نمی‌یابند.

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا
نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا ءَامِنًا وَيَتَخَطَّفُ النَّاسُ مِنْ
حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُۥٓ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ
الْمُحْسِنِينَ

۶۵

۶۶

۶۷

۶۸

۶۹

۳۰. روم الرُّوم: روم مکى ۶۰ آیه ۷ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۲

غُلِبَتِ الرُّومُ

۳

فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِّنْ بَعْدِ غَلِبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ

۴

فِي بَضْعِ سِنِينَ ۖ لِلَّهِ الْأَمْرُ مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ
يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ

۵

بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

زندگانی این دنیا چیزی جز لهو و لعب نیست. اگر بدانند،
سرای آخرت سرای زندگانی است.

چون به کشتی نشستند خدا را با اخلاص در دین او خواندند
و چون نجاتشان داد و به خشکی آورد، شرک آوردند؛

تا نعمتی را که به آنان عطا کرده بودیم کفران کنند و
برخوردار شوند. زودا که خواهند دانست.

آیا ندانسته‌اند که حرم را جای امن مردم قرار دادیم، حال
آنکه مردم در اطرافشان به اسارت رבוده می‌شوند؟ آیا به
باطل ایمان می‌آورند و نعمت خدا را کفران می‌کنند؟

پس کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ می‌بندد یا به
هنگامی که حق به سوی او آید تکذیبش می‌کند؟ آیا در
جهنم جایگاهی برای کافران نیست؟

کسانی را که در راه ما مجاهدت کنند، به راه‌های خویش
هدایتشان می‌کنیم، و خدا با نیکوکاران است.

الف، لام، میم.

رومیان مغلوب شدند،

در نزدیک این سرزمین. و پس از مغلوب شدن بار دیگر
غالب خواهند شد،

در مدت چند سال. فرمان، فرمان خداست؛ چه پیش از
پیروزی و چه بعد از آن. و در آن روز مؤمنان شادمان
می‌شوند،

به یاری خدا. خدا هر کس را که بخواهد یاری می‌کند، زیرا
پیروزمند و مهربان است.

وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَفِلُونَ

أَوْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَّا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكَفِرُونَ

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا السُّوْءَ إِنَّ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِءُونَ

اللَّهُ يَبَدِّئُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ

وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ مِّنْ شُرَكَائِهِمْ شُفَعَاتٌ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِّدُ يَتَفَرَّقُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ

خدا وعده داده است و وعده خود خلاف نکند، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

آنان به ظاهر زندگی دنیا آگاهند و از آخرت بی‌خبرند.

آیا با خود نمی‌اندیشند که خدا آسمانها و زمین را و هر چه را میان آنهاست، جز به حق و تا مدتی محدود، نیافریده است؟ و بسیاری از مردم به دیدار پروردگارشان ایمان ندارند.

آیا در زمین نمی‌گردند، تا بنگرند که چگونه بوده است عاقبت کسانی که پیش از آنها می‌زیسته‌اند؟ کسانی که توانشان بیشتر بوده است و زمین را به شخم زدن زیر و رو کرده و بیشتر از ایشان آبادش ساخته بودند و پیامبرانی با معجزه‌ها بر آنها مبعوث شده بود. خدا به ایشان ستم نمی‌کرد، آنان خود به خویشتن ستم می‌کردند.

سپس عاقبت آن کسان که مرتکب کارهای بد شدند ناگوارتر بود. زیرا اینان آیات خدا را دروغ انگاشتند و آنها را به مسخره گرفتند.

خدا موجودات را می‌آفریند، آنگاه دیگر بارشان بازمی‌گرداند، آنگاه همه به سوی او بازگردانده می‌شوید.

روزی که قیامت برپا شود، گناهکاران حیرت‌زده بمانند.

ایشان را از میان بتانشان شیعیانی نیست. و دیگر به بتان خود باور ندارند.

و چون قیامت برپا شود، در آن روز از یکدیگر ببرند.

اما آنها که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، در باغی به شادمانی پردازند.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ

فَسُبْحَنَّ اللَّهَ حِينَ تُمَسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ

وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي
الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
الْسِّنَتِكُمْ وَالْوَنُكُمُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَلَمِينَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ
فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنْ
السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ

و اما آنهایی که کافر شده‌اند و آیات ما را تکذیب می‌کنند و
دیدار آخرت را دروغ می‌انگارند، همه را در عذاب حاضر
آرند.

خدا را بستايبید بدان هنگام که به شب درمی‌آييد و بدان
هنگام که به صبح درمی‌آييد.

سپاس او راست در آسمانها و زمین، به هنگام شب و به
هنگامی که به نیمروز می‌رسید.

زنده را از مرده بیرون آرد و مرده را از زنده. و زمین را
پس از مُردنش زنده می‌سازد و شما نیز این چنین از گورها
بیرون شوید.

از نشانه‌های قدرت اوست که شما را از خاک بیافرید تا
انسان شدید و به هر سو پراکنده گشتید.

و از نشانه‌های قدرت اوست که برایتان از جنس خودتان
همسرانی آفرید. تا به ایشان آرامش یابید، و میان شما
دوستی و مهربانی نهاد. در این عبرتهایی است برای مردمی
که تفکر می‌کنند.

و از نشانه‌های قدرت اوست آفرینش آسمانها و زمین، و
اختلاف زبانها و رنگه‌ایتان. در این عبرتهایی است برای
دانایان.

و از نشانه‌های قدرت او خوابیدن شماست در شب و روز و
به طلب روزی برخاستن شماست. در این عبرتهایی است
برای مردمی که می‌شنوند.

و از نشانه‌های قدرت اوست که برق را به قصد بیم و امید،
به شما می‌نمایاند. و از آسمان باران می‌فرستد تا زمین مرده
را بدان زنده سازد. در این عبرتهایی است برای کسانی که
به عقل درمی‌یابند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِۦ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهٖ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ

وَلَهُۥ مَن فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٗ قٰنِیْنُوْنَ

وَهُوَ الَّذِیۡ یَبْدُؤُا الْحُلُقَ ثُمَّ یُعِیْدُهُۥ وَهُوَ اَهْوَنُ عَلَیْهِ وَلَهُۥ اَلْمَثَلُ اَلْاَعْلٰی فِی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِیْزُ الْحَكِیْمُ

ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ ۖ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَآءَ فِی مَآ رَزَقْنٰكُمْ فَأَنْتُمْ فِیْهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ ۚ كَذٰلِكَ نُفَصِّلُ اَلْاٰیٰتِ لِقَوْمٍ یَّعْقِلُوْنَ

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِیۡنَ ظَلَمُوْۤا اَهْوَآءَهُمْ بِغَیْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَنْ یَّهْدِیۡ مَنْ اَضَلَّ اَللّٰهُ ۚ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِیۡنَ

فَاقْمْ وَّجْهَكَ لِلدِّیۡنِ حَنِیْفًا ۖ فِطَرَتُ اَللّٰهِ اَلَّتِیۡ فَطَرَ النَّاسَ عَلَیْهَا لَا تَبْدِیۡلَ لِخَلْقِ اَللّٰهِ ۚ ذٰلِكَ اَلدِّیۡنُ اَلْقَیِّمُ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ

مُنِیۡبِیۡنَ اِلَیْهِ وَاتَّقُوْهُ وَاَقِیْمُوْۤا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُوْنُوْۤا مِّنَ الْمُشْرِکِیۡنَ

مِنَ الَّذِیۡنَ فَرَّقُوْۤا دِیۡنَهُمْ وَكَانُوْۤا شِیْعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَیْهِمْ فَرِحُوْنَ

و از نشانه‌های قدرت اوست که آسمان و زمین به فرمان او برپای ایستاده‌اند. سپس شما را از زمین فرا می‌خواند و شما از زمین بیرون می‌آیید.

از آن اوست هر چه در آسمانها و زمین است، و همه فرمانبردار او هستند.

اوست که موجودات را می‌آفریند، سپس آنها را بازمی‌گرداند. و این کار بر او آسانتر است. او راست صفت برتری در آسمانها و زمین و اوست پیروزمند و حکیم.

برای شما از خودتان مثلی می‌آورد: مگر بندگان در آنچه به شما روزی داده‌ایم با شما شریک هستند تا در مال با شما برابر باشند و همچنان که شما آزادان از یکدیگر می‌ترسید از آنها هم بیمناک باشید؟ آیات را برای مردمی که تعقل می‌کنند این سان تفصیل می‌دهیم.

آری، ستمکاران بی هیچ دانشی از هوای نفس خود پیروی کرده‌اند. آن را که خدا گمراه کرده است چه کسی هدایت می‌کند؟ آنها را هیچ یآوری نیست.

به یکتاپرستی روی به دین آور. فطرتی است که خدا همه را بدان فطرت بیافریده است و در آفرینش خدا تغییری نیست. دین پاک و پایدار این است. ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

به او بازگردید، و از او بترسید، و نماز بگزارید و از مشرکان مباحثید.

از آنان مباحثید که دین خود را پاره‌پاره کردند و فرقه‌فرقه شدند و هر فرقه‌ای به هر چه داشت دلخوش بود.

وَإِذَا مَسَّ النَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا رَبَّهُمْ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا
أَذَاقَهُمْ مِنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ

لِيَكْفُرُوا بِمَا ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا بِهِۦ يُشْرِكُونَ

وَإِذَا أَذَقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا ^ط وَإِنْ تُصِيبُهُمْ سَيِّئَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي
ذَٰلِكَ لَايِتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

فَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَٰلِكَ
خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ ^ط وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

وَمَا ءَاتَيْتُمْ مِّن رَّبًّا لَّيْرُبُوا۟ فِي۟ أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ
اللَّهِ ^ط وَمَا ءَاتَيْتُمْ مِّن زَكَاةٍ تُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُضْعِفُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ
يُحْيِيكُمْ ^ط هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَّنْ يَفْعَلُ مِثْلَ ذَٰلِكُمْ مِّن
شَيْءٍ ^ج سُبْحَنَهُۥ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ
لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

چون بر آدمیان زیانی رسد، پروردگارشان را بخوانند و به
درگاه او توبه کنند؛ و چون رحمت خویش به آنها بچشاند،
گروهی را بینی که به پروردگارشان شرک می‌آورند.

پس نعمتی را که به آنها داده‌ایم کفران کنند. اکنون متمتع
شوید، زودا که خواهید دانست.

آیا برایشان دلیلی نازل کردیم تا از چیزی که با خدا شریک
می‌سازند سخن گفته باشد؟

چون به مردم رحمتی بچشانیم، شادمان می‌شوند؛ و چون به
سبب کارهایی که کرده‌اند رنجی به آنها رسد، ناگهان نومید
می‌گردند.

آیا نمی‌بینند که خدا روزی هر کس را که بخواهد فراوان
می‌کند یا او را تنگ روزی می‌سازد؟ در این عبرتهایی است
برای مردمی که ایمان می‌آورند.

حق خویشاوند و مسکین و در راه مانده را ادا کن. این بهتر
است برای کسانی که خشنودی خدا را می‌جویند و ایشان
رستگارانند.

مالی که به ربا می‌دهید تا در اموال مردم افزون شود، نزد
خدا هیچ افزون نمی‌شود؛ و مالی که برای خشنودی خدا از
بابت زکات می‌پردازید، کسانی که چنین کنند پاداش
مضاعف دارند.

خداست آن که شما را بیافرید، سپس روزی داد، سپس
می‌میراند، سپس زنده می‌کند. آیا کسانی که شریک خدا
می‌سازید، هیچ از این کارها توانند؟ منزّه است او و از هر
چه برایش شریک می‌آورند برتر است.

به سبب اعمال مردم، فساد در خشکی و دریا آشکار شد تا
به آنان جزای بعضی از کارهایشان را بچشاند، باشد که
بازگردند.

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلَ ۚ كَانَ أَكْثَرُهُم مُّشْرِكِينَ

۴۳

فَاقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَیِّمِ مِن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُو مِن اللَّهِ يَوْمَئِذٍ یَصَّدَّعُونَ

۴۴

مَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ ۖ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسِهِمْ یَمْهَدُونَ

۴۵

لَیَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ ۚ إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الْكَافِرِينَ

۴۶

وَمِنَ ءَايَاتِهِ ۚ أَن یُرْسِلَ الرِّیَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلَیُذِیقَکُمْ مِّن رَّحْمَتِهِ ۚ وَلِتَجْرِیَ الْفُلُکُ بِأَمْرِهِ ۚ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ ۚ وَلَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ

۴۷

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَیِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرُمُوا ۖ وَكَانَ حَقًّا عَلَیْنَا نَصْرُ الْمُؤْمِنِينَ

۴۸

اللَّهُ الَّذِی یُرْسِلُ الرِّیَحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فِیْبَسُطُهُو فِی السَّمَآءِ کَیْفَ یَشَآءُ ۚ وَیَجْعَلُهُو کِسْفًا فَتَرَى الْوَدْقَ یَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ ۚ فَاِذَا أَصَابَ بِهِ ۚ مَن یَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِ ۚ اِذَا هُمْ یَسْتَبْشِرُونَ

۴۹

وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن یُنَزَّلَ عَلَیْهِم مِّن قَبْلِهِ ۚ لَمُبْلِسِينَ

۵۰

فَانْظُرْ اِلَیْ ءَاثِرِ رَحْمَتِ اللَّهِ کَیْفَ یُحِی الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحِی الْمَوْتِی ۚ وَهُوَ عَلَىٰ کُلِّ شَیْءٍ قَدِیْرٌ

بگو: در زمین بگردید و بنگرید که عاقبت پیشینیان که بیشترینشان از مشرکان بودند چگونه بوده است.

به دین پاک پایدار روی بیاور، پیش از آنکه روزی فرا رسد که از امر خدا بازگشتنش نباشد. در آن روز مردم دو گروه شوند:

کسانی که کافر باشند کفرشان به زیانشان باشد و آنها که کاری شایسته کرده باشند برای خود پاداشی نیکو آماده کرده‌اند.

تا کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند از فضل خود پاداش دهد. زیرا خدا کافران را دوست ندارد.

و از نشانه‌های قدرت او آنکه بادهای مژده‌دهنده را می‌فرستد، تا رحمت خود را به شما بچشاند و تا کشتیها به فرمان او روان باشند و از فضل او روزی بجویید. باشد که سپاس گوید.

و پیش از تو پیامبرانی را بر قومشان فرستادیم. آنان با دلیلهای روشن خود نزدشان آمدند. و ما از کسانی که گناه کردند انتقام گرفتیم، و یاری دادن مؤمنان بر عهده ما بود.

خداست که باده‌ا را می‌فرستد تا ابرها را برانگیزد و چنان که خواهد بر آسمان بگسترد، و آن را پاره‌پاره کند و بینی که باران از خلال ابرها بیرون می‌آید. و چون باران را به هر که خواهد از بندگانش برساند شادمان شوند،

اگر چه پیش از آنکه باران بر آنها ببارد نومید بوده‌اند.

پس به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین را پس از مُردنش زنده می‌کند. چنین خدایی زنده‌کننده مردگان است و بر هر کاری تواناست.

وَلَيْنِ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِۦ
يَكْفُرُونَ

فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَى وَلَا تَسْمَعُ الصَّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ

وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَىٰ عَنْ ضَلَّاتِهِمْ إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا مَنْ يُؤْمِنُ
بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُّسْلِمُونَ

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ
قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ

وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ
إِلَىٰ يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا
تَعْلَمُونَ

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَعَذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ
يُسْتَعْتَبُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَيْنِ
جِثَّتْهُمْ بِئَايَةِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ

كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ

و اگر بادی بفرستیم که کشته‌ها را زرد ببینند، از آن پس همه کافر شوند.

تو نمی‌توانی مردگان را شنوا سازی و اگر اینان نیز از تو بازگردند، آواز خود را به گوش آن کران نرسانی،

تو هدایت‌کننده نابینایان از گمراهیشان نیستی. تو صدایت را تنها به گوش کسانی می‌رسانی که به آیات ما ایمان آورده‌اند و تسلیم شده‌اند.

خداست که شما را ناتوان بیافرید، و پس از ناتوانی نیرومند ساخت، آنگاه پس از نیرومندی ناتوانی و پیری آورد. هر چه بخواهد می‌آفریند و او دانا و تواناست.

روزی که قیامت برپا شود مجرمان سوگند خورند که جز ساعتی در گور نیارمیده‌اند. آری اینچنین از حق منحرف می‌شدند.

آنان که دانش و ایمان داده شده‌اند، گویند: شما بر وفق کتاب خدا تا روز قیامت در گور آرمیده‌اید و این روز قیامت است و شما نمی‌دانسته‌اید.

در این روز پوزش ستمکاران به حالشان سود ندهد و از آنها نخواهند که توبه کنند.

ما در این قرآن برای مردم هر گونه مثلی آورده‌ایم. و چون آیه‌ای برایشان بیاوری کافران خواهند گفت: شما یاوه گویانی بیش نیستید.

اینچنین خدا بر دلهای کسانی که از دانایی بی‌بهره‌اند، مهر می‌نهد.

پس صبر کن که وعده خدا حق است. مباد آنان که به مرحله یقین نرسیده‌اند، تو را بی‌ثبات و سبکسر گردانند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۳۵۵

الف. لام. میم.

تِلْكَ ءَايَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

۲

اینها آیه‌های کتاب حکمت‌آمیز است.

هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ

۳

نیکوکاران را هدایت و رحمتی است:

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ
يُوقِنُونَ

۴

آنان که نماز می‌گزارند و زکات می‌دهند و به آخرت یقین دارند.

أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵

اینان از جانب پروردگارشان هدایت یافته‌اند و اینان رستگارانند.

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ

۶

بعضی از مردم خریدار سخنان بیهوده‌اند، تا به نادانی مردم را از راه خدا گمراه کنند و قرآن را به مسخره می‌گیرند. نصیب اینان عذابی است خوار کننده.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا ۚ كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا
كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۷

و چون آیات ما بر آنها خوانده شود، با خودپسندی روی برگردانند، چنان که گویی نشنیده‌اند. یا همانند کسی که گوشه‌ایش سنگین شده باشد. او را به عذابی دردآور بشارت ده.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ

۸

نصیب آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، باغهای پر نعمت بهشت است.

خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَعْدَ اللَّهِ حَقًّا ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۹

در آنجا جاویدانند، وعده خدا راست است. او پیروزمند و حکیم است.

خَلَقَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ۖ وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ
رَوَاسِيَ ۖ أَن تَمِيدَ بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ ۖ وَأَنزَلْنَا مِنَ
السَّمَاءِ مَاءً فَأَنبَتْنَا فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ

۱۰

آسمانها را بی‌هیچ ستونی که ببینید بیافرید و بر روی زمین کوه‌ها را بیفکند تا نلرزاندتان و از هرگونه جنبنده‌ای در آن بپراکند. و از آسمان آب فرستادیم و در زمین هرگونه گیاه نیکویی رویانیدیم.

هَٰذَا خَلْقُ اللَّهِ فَأَرُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِن دُونِهِ ۚ بَلِ
الظَّالِمُونَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۱۱

این آفرینش خداست. پس به من بنمایانید آنها که غیر او هستند چه آفریده‌اند. بلکه ظالمان در گمراهی آشکاری هستند.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَن يَشْكُرْ
فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۱۳

وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ ۖ وَهُوَ يَعِظُهُ ۚ يَبْنَىٰ لَا تَشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ
الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ

۱۴

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ
وَفِصْلُهُ ۖ فِي عَامَيْنِ أَنِ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَىٰ الْمَصِيرِ

۱۵

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَىٰ أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ ۖ عِلْمٌ فَلَا
تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ
أَنَابَ إِلَيَّ ۖ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۶

يَبْنَىٰ إِنَّهَا إِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي
صَخْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ
لَطِيفٌ خَبِيرٌ

۱۷

يَبْنَىٰ أَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

۱۸

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ

۱۹

وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ ۖ وَأَغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۖ إِنَّ أَنْكَرَ
الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ

هر آینه به لقمان حکمت دادیم و گفتیم: خدا را سپاس
گوی، زیرا هر که سپاس گوید به سود خود سپاس گفته، و
هر که ناسپاسی کند خدا بی‌نیاز و ستودنی است.

و لقمان به پسرش گفت – او را پند می‌داد– که: ای پسرک
من، به خدا شرک میاور، زیرا شرک ستمی است بزرگ.

آدمی را درباره پدر و مادرش سفارش کردیم. مادرش به او
حامله شد و هر روز ناتوانتر می‌شد و پس از دو سال از
شیرش باز گرفت. و سفارش کردیم که: مرا و پدر و مادرت
را شکر گوی که سرانجام تو نزد من است،

اگر آن دو به کوشش از تو بخواهند تا چیزی را که نمی‌دانی
چیست با من شریک گردانی اطاعتشان مکن. در آنها با آنها
به وجهی پسندیده زندگی کن و خود، راه کسانی را که به
درگاه من باز می‌گردند در پیش گیر. بازگشت همه شما به
سوی من است و من از کارهایی که می‌کرده‌اید آگاهتان
می‌کنم.

ای پسرک من، اگر عمل به قدر یک دانه خردل در درون
صخره‌ای یا در آسمانها یا در زمین باشد، خدا به حسابش
می‌آورد، که او ریزبین و آگاه است.

ای پسرک من، نماز بگذار، و امر به معروف و نهی از منکر کن
و بر هر چه بر تو رسد صبر کن که این از کارهایی است که
نباید سهلش انگاشت.

به تکبر از مردم روی مگردان و به خودپسندی بر زمین راه
مرو، زیرا خدا هیچ به نازخرامنده فخرفروشی را دوست
ندارد.

در رفتارت راه میانه را برگزین و آوازت را فرود آر، زیرا
ناخوش‌ترین بانگها بانگ خران است.

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ ظَهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ
مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّنِيرٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا
عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا أُولَئِكَ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ
السَّعِيرِ

وَمَن يُسْلِمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَى اللَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُۥٓ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم
بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ
قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن
بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
حَكِيمٌ

مَّا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كَتَفْسٍ وَاحِدَةً إِنَّ اللَّهَ
سَمِيعٌ بَصِيرٌ

آیا ندیده‌اید که خدا هر چه را که در آسمانها و زمین است
رام شما کرده است و نعمتهای خود را چه آشکار و چه پنهان
به تمامی بر شما ارزانی داشته؟ و پاره‌ای از مردم بی‌هیچ
دانشی یا راهنمایی و کتاب روشنی، درباره خدا جدال
می‌کنند.

و چون به آنها بگویند: از آنچه خدا نازل کرده است متابعت
کنید؛ گویند: نه، ما از آیینی که پدران خود را بر آن
یافته‌ایم متابعت می‌کنیم. اگر چه شیطان به عذاب آتششان
فراخوانده باشد.

هر که روی خویش به خدا کند و نیکوکار باشد هر‌آینه به
دستگیره استواری چنگ زده است، و پایان همه کارها به
سوی خداست.

آن کس که کافر شده است کفرش تو را غمگین نسازد.
بازگشتشان نزد ماست. پس به کارهایی که کرده‌اند
آگاهشان می‌کنیم. زیرا خدا به آنچه در دلها می‌گذرد آگاه
است.

اندکی کامیابشان می‌سازیم، سپس به بیچارگی به عذاب
سختشان می‌کشانیم.

اگر از آنها بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده
است؟ خواهند گفت: خدا. بگو: سپاس خدا را. بلکه
بیشترشان نادانند.

از آن خداست آنچه در آسمانها و زمین است و خدا بی‌نیاز و
ستودنی است.

و اگر همه درختان روی زمین قلم شوند و دریا مرکب و
هفت دریای دیگر به مددش بیاید، سخنان خدا پایان
نمی‌یابد. و خدا پیروزمند و حکیم است.

آفرینش همه شما و باز زنده کردنتان تنها همانند زنده
کردن یک تن است. هر‌آینه خدا شنوا و بیناست.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَنَّ
اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندیده‌ای که خدا از شب می‌کاهد و به روز می‌افزاید و از
روز می‌کاهد و به شب می‌افزاید و آفتاب و ماه را رام خود
ساخت که هر یک تا زمانی معین در حرکت است؟ و خدا به
کارهایی که می‌کنید آگاه است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الْبَطْلُ
وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

این بدان سبب است که خدای یکتا حق است و هر چه به
جز او می‌خوانند باطل است و خداست بلندمرتبه و بزرگوار.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ
مِّنْ ءَايَاتِهِۦ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

آیا ندیده‌ای که کشتی به نعمت خدا در دریا روان می‌شود تا
خدا پاره‌ای از آیات قدرت خود را به شما بنمایاند؟ در این،
برای مردم شکیبای سپاسگزار عبرت‌هاست.

وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَّوْجٌ كَالظُّلَلِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ
فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا
كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ

و چون موجهای عظیم همانند ابرها آنها را فرو پوشد، خدا را
از روی اخلاص در دین بخوانند. و چون نجاتشان دهد و به
خشکی برد، برخی به عهد خویش وفا کنند. و جز غداران
کافر نعمت، آیات ما را انکار نکنند.

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ وَأَخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
عَن وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارٍ عَن وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ
اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ
الْغُرُورُ

ای مردم، از پروردگارتان بترسید و از روزی که هیچ پدری
کیفر فرزند را به عهده نگیرد و هیچ فرزندی کیفر پدر را
عهده‌دار نشود پروا کنید. وعده خدا حق است. زندگی دنیا
فریبتان ندهد و نیز شیطان فریبکار به کرم خدا مغرورتان
نسازد.

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي
نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

خداست که می‌داند که قیامت چه وقت می‌آید. اوست که
باران می‌باراند و از آنچه در رحم‌هاست آگاه است. و هیچ
کس نمی‌داند که فردا چه چیز به دست خواهد آورد و کسی
نمی‌داند که در کدام زمین خواهد مرد. خدا دانا و آگاه
است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْم

۱
۳۵۸ر

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ لِشِدَارِ قَوْمًا مَّا أَتَاهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مِّنْ قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ

۳

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

۴

يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

۵

ذَٰلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۶

الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِنْ طِينٍ

۷

ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ

۸

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُّوحِهِ ۚ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۹

وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ

۱۰

قُلْ يَتَوَفَّاكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

۱۱
حزب
۱۶۶

الف. لام. میم.

نازل شدن این کتاب، که در آن هیچ شکی نیست، از جانب پروردگار جهانیان است.

آیا می‌گویند دروغی است که خود به هم بافته؟ نه، سخنی است بر حق از جانب پروردگارت، تا مردمی را که پیش از تو بیم‌دهنده‌ای نداشته‌اند بیم دهی. شاید به راه هدایت افتند.

خداست که آسمانها و زمین را و آنچه میان آنهاست در شش روز بیافرید و آنگاه به عرش پرداخت. شما را جز او کارساز و شفיעی نیست. آیا پند نمی‌گیرید؟

کار را از آسمان تا زمین سامان می‌دهد. سپس در روزی که مقدار آن هزار سال است –چنان که می‌شمارید– به سوی او بالا می‌رود.

اوست که دانای نهان و آشکار است. پیروزمند و مهربان است.

آن که هر چه را آفرید به نیکوترین وجه آفرید و خلقت انسان را از گل آغاز کرد.

سپس نسل او را از عصاره آبی بی‌مقدار پدید آورد.

آنگاه بالای او راست کرد و از روح خود در آن بدمید. و برایتان گوش و چشمها و دلها آفرید. چه اندک شکر می‌گویید.

و گفتند: آیا وقتی که در زمین ناپدید شویم، آفرینش تازه‌ای خواهیم یافت؟ آری، ایشان به دیدار با پروردگارشان ایمان ندارند.

بگو: فرشته مرگ که موکل بر شماست، شما را می‌میراند. سپس به سوی پروردگارتان باز گردانیده می‌شوید.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ رَبَّنَا
أَبْصِرْنَا وَاسْمِعْنَا فَأَرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ

۱۳

وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًى وَلَٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ

۱۴

فَذُوقُوا بِمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا إِنَّا نَسِينَاكُمْ
وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۵
سجده
واجب

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا
وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

۱۶

تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۱۷

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا
كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۸

أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوُونَ

۱۹

أَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوَىٰ
نُزُلًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۲۰

وَأَمَّا الَّذِينَ فَسَقُوا فَمَأْوَاهُمُ النَّارُ كُلَّمَا أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا
مِنْهَا أُعِيدُوا فِيهَا وَقِيلَ لَهُمْ ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي
كُنتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ

تو را عبرت است آنگاه که مجرمان را در نزد پروردگارشان
سرافکنده بینی. گویند: ای پروردگار ما، دیدیم و شنیدیم.
اکنون ما را بازگردان تا کاری شایسته کنیم، که اینک به
یقین رسیده‌ایم.

اگر می‌خواستیم، هدایت هر کس را به او ارزانی
می‌داشتیم. ولی وعده من که جهنم را از همه جنیان و
آدمیان پر می‌کنم، حق است.

به کیفر آنکه دیدار چنین روزی را فراموش کرده بودید،
اکنون بچشید. ما نیز شما را از یاد برده‌ایم. به سزای
کارهایی که می‌کرده‌اید عذاب جاوید را بچشید.

تنها کسانی به آیات ما ایمان آورده‌اند که چون آیات ما را
بشنوند به سجده بیفتند و پروردگارشان را به پاکی
بستایند و سرکشی نکنند.

از بستر خواب پهلوی تهی می‌کنند، پروردگارشان را با بیم و
امید می‌خوانند و از آنچه به آنها داده‌ایم انفاق می‌کنند.

و هیچ کس از آن مایه شادمانی خبر ندارد که به پاداش
کارهایی که می‌کرده برایش اندوخته شده است.

آیا آن کس که ایمان آورده همانند کسی است که عصیان
می‌ورزد؟ نه، برابر نیستند.

اما آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، به
پاداش اعمالی که می‌کرده‌اند منزلگاهی در باغهای بهشت
خواهند یافت.

و اما عصیان‌پیشگان، منزلگاهشان آتش است. هرگاه که
بخواهند از آن بیرون آیند، بار دیگر آنها را به درون آتش
باز گردانند و بگویندشان: بچشید عذاب آتشی را که
دروغش می‌پنداشتید.

وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنَ الْعَذَابِ الْأَدْنَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۲۲

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ
الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ

۲۳
ره ۳۶

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّنْ
لِّقَائِهِ ۖ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

۲۴

وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا
يُوقِنُونَ

۲۵

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ
يَخْتَلِفُونَ

۲۶

أَوْ لَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ الْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِي مَسْكِنِهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً أَفَلَا يَسْمَعُونَ

۲۷

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُزِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَامُهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ

۲۸

وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

۲۹

قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنْظَرُونَ

۳۰

فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَانْتَظِرِ إِنَّهُمْ مُنْتَضِرُونَ

و عذاب دنیا را پیش از آن عذاب بزرگتر به ایشان
بچشانیم، باشد که باز گردند.

کیست ستمکارتر از آن کسی که او را به آیات پروردگارش
پند دهند ولی اعراض کند؟ ما از مجرمان انتقام می‌گیریم.

هرآینه به موسی کتاب دادیم. از دیدار او در تردید مباش.
و آن را راهنمای بنی‌اسرائیل قرار دادیم.

از میان آن قوم پیشوایانی پدید آوردیم که چون صبوری
پیشه کردند و به آیات ما یقین داشتند، به فرمان ما به
هدایت مردم پرداختند.

هرآینه پروردگار تو در روز قیامت در آنچه اختلاف می‌کردند
میانشان داوری خواهد کرد.

آیا آن همه مردمی را که پیش از ایشان هلاک کردیم و
اکنون اینان در خانه‌هایشان راه می‌روند سبب هدایتشان
نشد؟ در این عبرت‌هاست، چرا نمی‌شنوند؟

آیا نمی‌بینند که آب را به زمین خشک و بی‌گیاه روانه
می‌سازیم تا کشتزارها برویانیم و چارپایان و خودشان از آن
بخورند؟ چرا نمی‌بینند؟

می‌گویید: اگر راست می‌گویید، پیروزی چه وقت خواهد
بود؟

بگو: در روز پیروزی، ایمان آوردن کافران سودشان ندهد،
و مهلتشان ندهند.

پس، از ایشان اعراض کن و منتظر باش، که آنها نیز در
انتظارند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا

مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّنْ قَلْبَيْنِ فِيْ جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهَرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ

أَدْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ ۚ وَلَكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ ۚ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۚ وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَّعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا

ای پیامبر، از خدا بترس و از کافران و منافقان اطاعت مکن. زیرا خدا دانا و حکیم است.

از هر چه از پروردگارت به تو وحی می‌شود اطاعت کن. زیرا خدا بدانچه می‌کنید آگاه است.

و بر خدا توکل کن، زیرا خدا کارسازی را بسنده است.

خدا در درون هیچ مردی دو قلب ننهاده است. و زنان را که مادر خود می‌خوانید مادران قرار نداد و فرزندخواندگانتان را فرزندانان نساخت. اینها چیزهایی است که به زبان می‌گویید و سخن حق از آن خداست و اوست که راه می‌نماید.

پسرخواندگان را به نام پدرشان بخوانید که در نزد خدا منصفانه‌تر است. اگر پدرشان را نمی‌شناسید، برادران دینی و موالی شما باشند. اگر پیش از این خطایی کرده‌اید باکی نیست، مگر آنکه به قصد دل کنید. و خدا آمرزنده و مهربان است.

پیامبر به مؤمنان از خودشان سزاتر است و زنان مادران مؤمنان هستند و در کتاب خدا خویشاوندان نسبی از مؤمنان و مهاجران به یکدیگر سزاوارترند، مگر آنکه بخواهید به یکی از دوستان خود نیکی کنید. و این حکم در کتاب خدا مکتوب است.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنْكَ وَمِنْ نُوحٍ
وَإِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ۚ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا
غَلِيظًا

لَيَسْئَلَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا عَنْ صِدْقِهِمْ ۚ وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا
أَلِيمًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ
جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

إِذْ جَاءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ
الْأَبْصَارُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا

هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا زِلْزَالًا شَدِيدًا

وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا
اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا

وَإِذْ قَالَت طَّائِفَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ
فَارْجِعُوا وَيَسْتَأْذِنُ فَرِيقٌ مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا
عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا

وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُلِواْ الْفِتْنَةُ لَآتَوْهَا
وَمَا تَلَبَّثُواْ فِيهَا إِلَّا يَسِيرًا

وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ لَا يُؤَلُّونَ الْأَدْبَرَ ۚ وَكَانَ
عَهْدُ اللَّهِ مَسْئُولًا

و آن هنگام که از پیامبران پیمان گرفتیم و از تو و از نوح و
ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم و از همه آنها پیمانی
سخت گرفتیم،

تا راستگویان را از صدقشان بیرسد، و برای کافران عذابی
دردآور مهیا کرده است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از نعمتی که خدا به شما داده
است یاد کنید، بدان هنگام که لشکرها بر سر شما تاخت
آوردند و ما باد را و لشکرهایی را که نمی‌دیدید بر سرشان
فرستادیم و خدا بدانچه می‌کردید بینا بود.

آنگاه که از سمت بالا و از سمت پایین بر شما تاختند، چشمها
خیره شد و دلها به گلوگاه رسیده بود و به خدا گمانهای
گوناگون می‌بردید.

در آنجا مؤمنان در معرض امتحان درآمدند و سخت متزلزل
شدند.

زیرا منافقان و آنهایی که در دلهایشان بیماری است،
می‌گفتند: خدا و پیامبرش جز فریب به ما وعده‌ای نداده‌اند.

و گروهی از آنها گفتند: ای مردم یثرب، اینجا جای ماندنتان
نیست. بازگردید. و گروهی از آنها از پیامبر رخصت
طلبیدند. می‌گفتند: خانه‌های ما را حفاظی نیست.
خانه‌هایشان بی‌حفاظ نبود، می‌خواستند بگریزند.

و اگر از اطراف، خانه‌هایشان را محاصره کنند و از آنها
بخواهند که مرتد شوند، مرتد خواهند شد و جز اندکی
درنگ روانخواهند داشت.

اینان پیش از این با خدا پیمان بسته بودند که در جنگ به
دشمن پشت نکنند. خدا از پیمان خود بازخواست خواهد
کرد.

قُلْ لَنْ يَنْفَعَكُمْ الْفِرَارُ إِنْ فَرَرْتُمْ مِّنَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ
وَإِذَا لَا تُمْتَعُونَ إِلَّا قَلِيلًا

قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِمُكُم مِّنَ اللَّهِ إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا
أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً وَلَا يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا
نَصِيرًا

قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَوِّقِينَ مِنْكُمْ وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ
إِلَيْنَا وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا

أَشِحَّةً عَلَيْكُمْ فَإِذَا جَاءَ الْخَوْفُ رَأَيْتَهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ
تَدَوُّرًا أَعْيُنُهُمْ كَالَّذِي يُغْشَىٰ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَإِذَا ذَهَبَ
الْخَوْفُ سَلَقُوكُمْ بِالسِّنَةِ حِدَادٍ أَشِحَّةً عَلَى الْخَيْرِ أُولَٰئِكَ
لَمْ يُؤْمِنُوا فَأَحْبَطَ اللَّهُ أَعْمَلَهُمْ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

يَحْسَبُونَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا وَإِنْ يَأْتِ الْأَحْزَابُ يَوَدُّوْا لَوْ
أَنَّهُمْ بَادُونَ فِي الْأَعْرَابِ يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ وَلَوْ كَانُوا
فِيكُمْ مَا قَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا
اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا

وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ قَالُوا هَٰذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ
وَرَسُولُهُ وَصَدَقَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَنًا
وَتَسْلِيمًا

بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن بگریزید، هرگز گریختن
سودتان ندهد. و آنگاه از زندگی جز اندکی بهره‌مند
نخواهید شد.

بگو: اگر خدا برایتان قصد بدی داشته باشد یا بخواهد به
شما رحمتی ارزانی دارد، کیست که شما را از اراده او نگه
دارد. ایشان جز خدا برای خود دوست و مددکاری نخواهند
یافت.

خدا می‌داند چه کسانی از شما مردم را از جنگ بازمی‌دارند.
و نیز می‌شناسد کسانی را که به برادران خود می‌گویند: به
نزد ما بیاوید. و جز اندکی به جنگ نمی‌آیند.

هر خیری را از شما دریغ می‌دارند، و چون وحشت فراز آید
بینی که به تو می‌نگرند و چشمانشان در حلقه می‌گردد مثل
کسی که از مرگ بیهوش شده باشد. و چون وحشت از میان
برود، از حرص غنایم با زبان تیز خود برنجانندتان. اینان
ایمان نیاورده‌اند. و خدا اعمالشان را تباه کرده است و این
کار بر خدا آسان بوده است.

می‌پندارند که سپاه احزاب نرفته است. و اگر آن لشکرها
بازمی‌آمدند، آرزو می‌کردند که کاش در میان اعراب
بادیه‌نشین می‌بودند و همواره از اخبار شما می‌پرسیدند.
اگر هم در میان شما می‌بودند، جز اندکی قتال نمی‌کردند.

برای شما اگر به خدا و روز قیامت امید می‌دارید و خدا را
فراوان یاد می‌کنید، شخص رسول الله مقتدای پسندیده‌ای
است.

و چون مؤمنان آن گروه‌ها را دیدند، گفتند: این همان چیزی
است که خدا و پیامبرش به ما وعده داده‌اند و خدا و
پیامبرش راست گفته‌اند. و جز به ایمان و تسلیمشان
نیفزود.

مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ
مَّن قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا تَبْدِيلًا

لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن
شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا

وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَىٰ اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا

وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ
وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا

وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوُّهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُمْ تُرِيدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

وَإِن كُنْتُمْ تُرِيدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ
لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا

يٰۤاَيُّهَا النَّبِيُّ مَنْ يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضْلَعُ
لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

از مؤمنان مردانی هستند که به پیمانی که با خدا بسته بودند وفا کردند. بعضی بر سر پیمان خویش جان باختند و بعضی چشم به راهند و هیچ پیمان خود دگرگون نکرده‌اند.

تا خدا راستگویان را به سبب راستی گفتارشان پاداش دهد و منافقان را اگر خواهد عذاب کند یا توبه آنها را بپذیرد، که خدا آمرزنده و مهربان است.

خدا کافران کینه‌توز را بازپس زد. اینان به هیچ غنیمتی دست نیافتند. و در کارزار مؤمنان را خدا بسنده است. زیرا خدا پرتوان و پیروزمند است.

از اهل کتاب آن گروه را که به یاریشان برخاسته بودند از قلعه‌هایشان فرود آورد و در دلهایشان بیم افکند. گروهی را کشتید و گروهی را به اسارت گرفتید.

خدا زمین و خانه‌ها و اموالشان و زمینهایی را که بر آنها پای نهاده‌اید به شما واگذاشت. و خدا بر هر کاری تواناست.

ای پیامبر، به زنان بگو: اگر خواهان زندگی دنیا و زیتهای آن هستید، بیایید تا شما را بهره‌مند سازم و به وجهی نیکو رهايتان کنم؛

و اگر خواهان خدا و پیامبر او و سرای آخرت هستید، خدا به نیکوکارانتان پاداشی بزرگ خواهد داد.

ای زنان پیامبر، هر کس از شما مرتکب کار زشت در خور عقوبت شود، خدا عذاب او را دو برابر می‌کند. و این بر خدا آسان است.

وَمَنْ يَقْنُتْ مِنْكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعْمَلْ صَالِحًا نُؤْتِهَا أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا

۳۲

يَنْسَاءَ الَّتِي لَسْتُ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنْ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا

۳۳

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

۳۴

وَأَذْكُرَنَّ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا

۳۵
۳۶۵

إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَنَاتِينَ وَالْقَنَاتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّامِينَ وَالصَّامَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

و هر کس از شما که به فرمانبرداری خدا و پیامبرش مداومت ورزد و کاری شایسته کند، دو بار به او پاداش دهیم. و برای او رزقی گرامند آماده کرده‌ایم.

ای زنان پیامبر، شما همانند دیگر زنان نیستید، اگر از خدا بترسید. پس به نرمی سخن مگویید تا آن مردی که در قلب او مرضی هست به طمع افتد. و سخن پسندیده بگویید.

و در خانه‌های خود بمانید. و چنان که در زمان پیشین جاهلیت می‌کردند، زینت‌های خود را آشکار نکنید. و نماز بگذارید و زکات بدهید و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید. ای اهل بیت، خدا می‌خواهد پلیدی را از شما دور کند و شما را پاک دارد.

آنچه را در خانه‌هایتان از آیات خدا و حکمت تلاوت می‌شود، یاد کنید، که خدا باریک‌بین و آگاه است.

خدا برای مردان مسلمان و زنان مسلمان و مردان مؤمن و زنان مؤمن و مردان اهل طاعت و زنان اهل طاعت و مردان راستگوی و زنان راستگوی و مردان شکیبا و زنان شکیبا و مردان خدای ترس و زنان خدای ترس و مردان صدقه‌دهنده و زنان صدقه‌دهنده و مردان روزهدار و زنان روزهدار و مردانی که شرمگاه خود حفظ می‌کنند و زنانی که شرمگاه خود حفظ می‌کنند و مردانی که خدا را فراوان یاد می‌کنند و زنانی که خدا را فراوان یاد می‌کنند، آمرزش و مزدی بزرگ آماده کرده است.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ^ق وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُبِينًا

وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَهُ^ط فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا

۳۷

مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ^ط سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ^ج وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا

۳۸

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ^ق وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيبًا

۳۹

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ^ق وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

۴۰

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

۴۱
۳۶۶

وَسَبِّحْهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

۴۲

هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

۴۳

هیچ مرد مؤمن و زن مؤمنی را نرسد که چون خدا و پیامبرش در کاری حکمی کردند آنها را در آن کارشان اختیاری باشد. هر که از خدا و پیامبرش نافرمانی کند سخت در گمراهی افتاده است.

و تو، به آن مرد که خدا نعمتش داده بود و تو نیز نعمتش داده بودی، گفتی: زنت را برای خود نگه‌دار و از خدای بترس. در حالی که در دل خود آنچه را خدا آشکار ساخت مخفی داشته بودی و از مردم می‌ترسیدی، حال آنکه خدا از هر کس دیگر سزاوارتر بود که از او بترسی. پس چون زید از او حاجت خویش بگزارد، به همسری تماش در آوردیم تا مؤمنان را در زناشویی با زنان فرزند خواندگان خود، اگر حاجت خویش از او بگزارده باشند، منعی نباشد. و حکم خداوند شدنی است.

بر پیامبر در انجام دادن آنچه خدا بر او مقرر کرده است حرجی نیست، همچنان که خدا برای پیامبران پیشین نیز چنین سستی نهاده بود و فرمان خدا فرمانی است بی‌هیچ زیاده و نقصان.

کسانی که پیامهای خدا را می‌رسانند و از او می‌ترسند و از هیچ کس جز او نمی‌ترسند، خدا برای حساب‌کردن اعمالشان کافی است.

محمد پدر هیچ یک از مردان شما نیست. او رسول خدا و خاتم پیامبران است. و خدا به هر چیزی داناست.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را فراوان یاد کنید.

و هر بامداد و شبانگاه تسبیحش گویند.

اوست که خود و فرشتگانش بر شما درود می‌فرستند تا شما را از تاریکی به روشنی برد، زیرا خداوند با مؤمنان مهربان است.

تَحِيَّتُهُمْ يَوْمَ يَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا

روزی که با او دیدار کنند درودشان این است: «سلام». و خدا برایشان پاداشی گرامند آماده کرده است.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

ای پیامبر، ما تو را فرستادیم تا شاهد و مژده‌دهنده و بیم‌دهنده باشی.

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

و مردم را به فرمان خدا به سوی او بخوانی، و چراغی تابناک باشی.

وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ بِأَنَّ لَهُم مِّنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا

و مؤمنان را بشارت ده که از سوی خدا برایشان فضیلتی بزرگ آمده است.

وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أَذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

از کافران و منافقان اطاعت مکن و آزارشان را واگذار و بر خدا توکل کن، که خدا کارسازی را بسنده است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَةٍ تَعْتَدُونَهَا فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَّحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون زنان مؤمن را نکاح کردید و پیش از آنکه با آنها نزدیکی کنید طلاقشان گفتید، شما را بر آنها عده‌ای نیست که به سر آرند. پس آنان را برخوردار کنید و به نیکوترین وجه رهایشان کنید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَحْلَلْنَا لَكَ أَزْوَاجَكَ الَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عِمَّكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرْنَ مَعَكَ وَامْرَأَةً مُّؤْمِنَةً إِن وَهَبْتَ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا خَالِصَةً لَّكَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ ۗ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِمْ فِي أَزْوَاجِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِكَيْلَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

ای پیامبر، ما زنانی را که مهرشان را داده‌ای و آنان را که به عنوان غنایم جنگی که خدا به تو ارزانی داشته است مالک شده‌ای و دختر عموها و دختر عمه‌ها و دختر دایبها و دختر خاله‌های تو را که با تو مهاجرت کرده‌اند بر تو حلال کردیم؛ و نیز زن مؤمنی را که خود را به پیامبر بخشیده باشد، هرگاه پیامبر بخواهد او را به زنی گیرد. این حکم ویژه توست نه دیگر مؤمنان. ما می‌دانیم در باره زنانشان و کنیزانشان چه حکمی کرده‌ایم، تا برای تو مشکلی پیش نیاید. و خدا آمرزنده و مهربان است.

تُرْجَى مَنْ تَشَاءُ مِنْهُمْ وَتُصَوِّ إِلَيْكَ مَنْ تَشَاءُ وَمَنْ
أَبْتَغَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ
أَعْيُنُهُمْ وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا

لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَانَ اللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلَّا أَنْ يُؤْذَنَ
لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَبْظِرِينَ إِنَّهُ وَلَكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَادْخُلُوا فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَشِرُوا وَلَا مُسْتَعْسِفِينَ لِحَدِيثٍ
إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذَى النَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِي مِنْكُمْ وَاللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ
وَرَاءِ حِجَابٍ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ
بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا

إِنْ تُبْدُوا شَيْئًا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

از زنان خود هر که را خواهی به نوبت مؤخردار و هر که را
خواهی با خود نگه دار. و اگر از آنها که دور داشته‌ای یکی
را بطلبی بر تو گناهی نیست. در این گزینش و اختیار باید
که شادمان باشند و غمگین نشوند و از آنچه همگی‌شان را
ارزانی می‌داری باید که خشنود گردند و خدا می‌داند که در
دلهای شما چیست. و خداست که دانا و بردبار است.

بعد از این زنان، هیچ زنی بر تو حلال نیست و نیز زنی به
جای ایشان اختیار کردن، هر چند تو را از زیبایی او خوش
آید؛ مگر آنچه به غنیمت به دست تو افتد. و خدا مراقب هر
چیزی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به خانه‌های پیامبر داخل
نشوید مگر شما را به خوردن طعامی فراخوانند، بی‌آنکه
منتظر بنشینید تا طعام حاضر شود. اگر شما را فراخوانند
داخل شوید و چون طعام خوردید پراکنده گردید. نه آنکه
برای سرگرمی سخن آغاز کنید. هر آینه این کارها پیامبر را
آزار می‌دهد و او از شما شرم می‌دارد. ولی خدا از گفتن حق
شرم نمی‌دارد. و اگر از زنان پیامبر چیزی خواستید، از
پشت پرده بخواهید. این کار، هم برای دلهای شما و هم
برای دلهای آنها پاک دارنده‌تر است. شما را نرسد که پیامبر
خدا را بیازارید، و نه آنکه زنهایش را بعد از وی هرگز به
زنی گیرید. این کارها در نزد خدا گناهی بزرگ است.

اگر چیزی را آشکار کنید یا مخفی دارید، در هر حال خدا به
هر چیزی آگاه است.

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِيْ ءَابَائِهِنَّ وَلَا أَبْنَائِهِنَّ وَلَا إِخْوَانِهِنَّ
وَلَا أَبْنَآءَ إِخْوَانِهِنَّ وَلَا أَبْنَآءَ أَخَوَاتِهِنَّ وَلَا نِسَائِهِنَّ وَلَا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ ۚ وَاتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدًا

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتُهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا

وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا
فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِأَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ
يُذْنِبْنَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلْبَابٍ ۚ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا
يُؤْذَيْنَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا

لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ
وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ
فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا

مَلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا تُقِفُوا أَخَذُوا وَقَتِلُوا تَقْتِيلًا

سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

زنان را گناهی نیست اگر در نزد پدر و پسر و برادر و برادرزاده و خواهرزاده و زنان هم‌دین و یا کنیزان خود بی‌حجاب باشند. و باید از خدا بترسید که خدا بر هر چیزی ناظر است.

خدا و فرشتگانش بر پیامبر صلوات می‌فرستند. ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر او صلوات فرستید و سلام کنید؛ سلامی نیکو.

هر آینه کسانی را که خدا و پیامبرش را آزار می‌دهند، خدا در دنیا و آخرت لعنت کرده و برایشان عذابی خوارکننده مهیا کرده است.

و کسانی که مردان مؤمن و زنان مؤمن را بی‌هیچ گناهی که کرده باشند می‌آزارند، تهمت و گناه آشکاری را بر دوش می‌کشند.

ای پیامبر، به زنان و دختران خود و زنان مؤمنان بگو که چادر خود را بر خود فرو پوشند. این مناسب‌تر است، تا شناخته شوند و مورد آزار واقع نگردند. و خدا آمرزنده و مهربان است.

اگر منافقان و کسانی که در دل‌هایشان مرضی است و آنها که در مدینه شایعه می‌پراکنند از کار خود باز نایستند، تو را بر آنها مسلط می‌گردانیم تا از آن پس جز اندکی با تو در شهر همسایه نباشند.

اینان لعنت‌شدگانند. هر جا یافته شوند باید دستگیر گردند و به سختی کشته شوند.

این سنت خداوندی است که در میان پیشینیان نیز بود و در سنت خدا تغییری نخواهی یافت.

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ۖ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا

إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا

خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

يَوْمَ ثُقُلَتِ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَلَيْتَنَّا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ

وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ

رَبَّنَا ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَىٰ فَبَرَّاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَنُ ۚ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا

لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

مردم تو را از قیامت می‌پرسند، بگو: علم آن نزد خداست. و تو چه می‌دانی، شاید قیامت نزدیک باشد.

خدا کافران را لعنت کرده و برایشان آتشی سوزان مهیا کرده است،

که در آن جاودانه‌اند و هیچ دوست و یآوری نخواهند یافت.

روزی که صورتهایشان را در آتش بگردانند، می‌گویند: ای کاش خدا را اطاعت کرده بودیم و رسول را اطاعت کرده بودیم.

و گفتند: ای پروردگار ما، از سروران و بزرگان خود اطاعت کردیم و آنان ما را گمراه کردند.

ای پروردگار ما، عذابشان را دو چندان کن و به لعنت بزرگی گرفتارشان ساز.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، باشید مانند آن کسان که موسی را آزرده کردند. و خدایش از آنچه گفته بودند مبرایش ساخت و نزد خدا آبرومند بود.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید و سخن درست بگویید.

خدا کارهای شما را به صلاح آورد و گناهاتان را بیامزد. و هر که از خدا و پیامبرش اطاعت کند به کامیابی بزرگی دست یافته است.

ما این امانت را بر آسمانها و زمین و کوه‌ها عرضه داشتیم، از تحمل آن سرباز زدند و از آن ترسیدند. انسان آن امانت بر دوش گرفت، که او ستمکار و نادان بود.

تا خدا مردان منافق و زنان منافق و مردان مشرک و زنان مشرک را عذاب کند و توبه مردان مؤمن و زنان مؤمن را بپذیرد، که خدا آمرزنده و مهربان است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ
الْحَمْدُ فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ

۱
ره ۳۷۵

يَعْلَمُ مَا يَلْجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ
السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ

۲

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ ۚ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتَأْتِيََنَّكُمْ عِلْمُ الْغَيْبِ ۚ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي
السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ
إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ

۳

لِيَجْزِيَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

۴

وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي ءَايَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن
رَّجْزٍ أَلِيمٌ

۵

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ
الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

۶

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ نَدُلُّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ يُنْبِئُكُمْ إِذَا
مُرِّقْتُمْ كُلَّ مُمْرَقٍ إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ

۷

ستایش از آن خدایی است که هر چه در آسمانها و هر چه
در زمین است از آن اوست. و در آن جهان نیز ستایش از
آن اوست و او حکیم و آگاه است.

هر چه را که در زمین فرو شود و هر چه را که از زمین
بیرون آید و هر چه را که از آسمان فرود آید و هر چه را که
بر آسمان بالا رود، می‌داند. و او مهربان و آمرزنده است.

کافران گفتند: ما را قیامت نخواهد آمد. بگو: آری، به
پروردگارم آن دانای غیب سوگند که شما را خواهد آمد. به
قدر ذره‌ای یا کوچکتر از آن و یا بزرگتر از آن در آسمانها و
زمین از خدا پنهان نیست، و همه در کتاب مبین آمده است.

تا کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند
پاداش دهد. برای آنهاست آموزش و رزقی کرامند.

و آنان که با آیات ما درفتادند تا ما را به عجز آرند، برایشان
عذابی است سخت دردآور.

آنان که از دانش برخوردار یافته‌اند می‌دانند که آنچه از
جانب پروردگارت بر تو نازل شده است حق است و به راه
خدای پیروزمند ستودنی راه می‌نماید.

کافران گفتند: آیا می‌خواهید به مردی دلالتان کنیم که شما
را می‌گوید: آنگاه که پاره شوید و ریز ریز، از نو آفریده
خواهید شد؟

أَفْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ جِنَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ فِي الْعَذَابِ وَالضَّلَالِ الْبَعِيدِ

۹

أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ مِّنَ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِن نَّشَأْ نُخَسِّفْ بِهِمُ الْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ
كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

۱۰
حزب
۱۷۲
۳۷۱

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُودَ مِنَّا فَضْلًا يٰجِبَالُ أُوبِیْ مَعَهُ وَالطَّيْرُ
وَأَلْنَا لَهُ الْحَدِيدَ

۱۱

أَنِ اعْمَلْ سَبِغَتْ وَقَدِّرْ فِي السَّرْدِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۱۲

وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ وَأَسْلَمْنَا لَهُ
عَيْنَ الْقَظْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ رَبِّهِ
وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذِقْهُ مِنْ عَذَابِ السَّعِيرِ

۱۳

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَّحْرِبٍ وَتَمَثِيلٍ وَحِفَانٍ
كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَتٍ اْعْمَلُوا ءَالَ دَاوُودَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ
مِّنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ

۱۴

فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةٌ
أَلَّا تَرْضَىٰ تَأْكُلُ مِنْسَأَتُهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنَّ أَن لَّوْ
كَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَيْبَ مَا لَبِثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ

آیا بر خدا دروغ می‌بندد، یا دیوانه است؟ نه، آنان که به
آخرت ایمان ندارند، در عذابند و سخت از راه دورند.

آیا به پیش روی یا پشت سر خود از آسمانها و زمین
نمی‌نگرند؟ اگر بخواهیم، آنها را در زمین فرو می‌بریم یا
قطعه‌ای از آسمان را بر سرشان می‌افکنیم. و در این برای
هر بنده‌ای که به خدا باز می‌گردد عبرتی است.

داود را از سوی خود فضیلتی دادیم که: ای کوه‌ها و ای
پرنده‌گان، با او هماواز شوید. و آهن را برایش نرم کردیم،

که زره‌های بلند بساز و در بافتن زره اندازه‌ها را نگه دار. و
کارهای شایسته کنید، که من به کارهایتان بصیرم.

و باد را مسخر سلیمان کردیم. بامدادان یک ماهه راه
می‌رفت و شبانگاه یک ماهه راه. و چشمه مس را برایش
جاری ساختیم و گروهی از دیوها به فرمان پروردگارش
برایش کار می‌کردند و هر که از آنان سر از فرمان ما
می‌پیچید به او عذاب آتش سوزان را می‌چشانیدیم.

برای وی هر چه می‌خواست از بناهای بلند و تندیسها و
کاسه‌هایی چون حوض و دیگهای محکم بر جای، می‌ساختند.
ای خاندان داود، برای سپاسگزاری کاری کنید و اندکی از
بندگان من سپاسگزارند.

چون حکم مرگ را بر او رانیدیم حشره‌ای از حشرات زمین
مردم را بر مرگش آگاه کرد؛ عصایش را جویید. چون فرو
افتاد، دیوها دریافتند که اگر علم غیب می‌دانستند، در آن
عذاب خوارکننده نمی‌ماندند.

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِنِهِمْ ءَايَةٌ جَنَّتَانِ عَنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ ۖ بَلَدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبُّ غَفُورٌ

فَاعْرِضُوا ۚ فَارْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِیْ أُكُلٍ خَمْطٍ وَأَثَلٍ وَشِئٍ مِّن سِدْرٍ قَلِيلٍ

ذَٰلِكَ جَزَیْنَاهُمْ بِمَا كَفَرُوا ۖ وَهَلْ نُجَازِیْ إِلَّا الْكَفُورَ

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا قُرًى ظَاهِرَةً
وَقَدَّرْنَا فِيهَا السَّيْرَ ۚ سِيرُوا فِيهَا لِيَالٍ وَأَيَّامًا ءَامِنِينَ

فَقَالُوا رَبَّنَا بَعِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَزَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرَّقٍ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ
صَبَّارٍ شَكُورٍ

وَلَقَدْ صَدَّقَ عَلَيْهِمْ إِبْلِيسُ ظَنَّهُ ۖ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا فَرِيقًا مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ

وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يُّؤْمِنُ
بِالْآخِرَةِ ۚ مِمَّنْ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ ۚ وَرَبُّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
حَفِیْظٌ

قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِن شِرْكَ
وَمَا لَهُمْ مِنْهُمْ مِّن ظَهِيرٍ

مردم سبا را در مساکنشان عبرتی بود: دو بوستان داشتند، یکی از جانب راست و یکی از جانب چپ. از آنچه پروردگارتان به شما روزی داده است بخورید و شکر او به جای آورید. شهری خوش و پاکیزه و پروردگاری آمرزنده.

اعراض کردند. ما نیز سیل ویرانگر را بر آنها فرستادیم و دو بوستانشان را به دو بوستان بدل کردیم با میوه‌ای تلخ و شوره‌گزر و اندکی سدر.

آنها را که ناسپاس بودند اینچنین جزا دادیم. آیا ما جز ناسپاسان را مجازات می‌کنیم؟

میان آنان و قریه‌هایی که برکت داده بودیم، قریه‌هایی آبادان و بر سر راه پدید آوردیم. و منزلهای برابر معین کردیم. در آن راه‌ها ایمن از گزند، شبها و روزها سفر کنید.

بر خویشتن ستم کردند و گفتند: ای پروردگار ما، منزلگاه‌های ما را از هم دور گردان. ما نیز افسانه روزگارشان گردانیدیم و سخت پراکنده‌شان ساختیم و در این عبرت‌هاست برای شکیبایان سپاسگزار.

شیطان گمان خود را در باره آنها درست یافت. و جز گروهی از مؤمنان، دیگران از او پیروی کردند.

و شیطان را بر آنان تسلطی نبود، مگر آنکه می‌خواستیم معلوم داریم که چه کسانی به قیامت ایمان دارند و چه کسانی از آن در شک هستند. و پروردگار تو نگهبان هر چیزی است.

بگو: بخوانید کسانی را که جز خدای یکتا خدا می‌پندارید. مالک ذره‌ای در آسمانها و زمین نیستند و در آفرینش آن دو شرکتی نداشته‌اند و خدا را از میان آنها یاریگری نبوده است.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ
عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْكَبِيرُ

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ وَإِنَّا أَوْ
إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

قُلْ لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ

قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ
الْعَلِيمُ

قُلْ أَرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

قُلْ لَّكُمْ مِّيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا
تَسْتَقْدِمُونَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَن نُّؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا بِالَّذِي
بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ رَبِّهِمْ
يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلَ يَقُولُ الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَنْتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ

شفاعت نزد خدا سود نکند، مگر در باره کسی که او خود
اجازت دهد. و چون بیم از دلهایشان برود، گویند:
پروردگارتان چه گفت؟ گویند: سخن حق گفت. و او
بلندمرتبه و بزرگ است.

بگو: از آسمانها و زمین چه کسی به شما روزی می‌دهد؟ بگو:
خدای یکتا. اینک ما و شما یا در طریق هدایت هستیم یا در
گمراهی آشکار.

بگو: اگر ما مرتکب جرمی شویم، شما را بازخواست نمی‌کنند
و اگر شما مرتکب کاری زشت گردید ما را بازخواست
نخواهند کرد.

بگو: پروردگار ما، ما و شما را گرد می‌آورد، سپس میان ما به
حق داوری می‌کند. زیرا اوست حکم کننده و دانا.

بگو: آنهایی را که شریک خدا پنداشتید به من نشان
بدهید. هرگز، که اوست خدای پیروزمند و حکیم.

تو را به پیامبری نفرستادیم، مگر بر همه مردم؛ مژده‌دهنده
و بیم‌دهنده. ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

و می‌گویند: اگر راست می‌گویید، این وعده چه وقت فرا
رسد؟

بگو: آن روز که میعاد شماست، نه ساعتی تأخیر کنید و نه
ساعتی پیش افتید.

و کافران گفتند: ما نه به این قرآن ایمان می‌آوریم و نه به
کتابهای پیش از آن. اگر ببینی، آن روز که ستمکاران را به
پیشگاه پروردگارشان نگه دارند، هر کس گناه خود به گردن
دیگری اندازد. زبون‌شدگان به قدرتمندان گویند: اگر شما
نبودید، ما ایمان آورده بودیم.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُؤُنْدَادًا
وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي
أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِءٍ كَافِرُونَ

وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَدًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِندَنَا زُلْفَىٰ
إِلَّا مَنَ عَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضَّعْفِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرَفَاتِ ءَامِنُونَ

وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي ءَايَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ
مُخْضَرُونَ

قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِءِ وَيَقْدِرُ لَهُ
وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

قدرتمندان به زبون‌شدگان گویند: آیا از آن پس که شما را
به راه هدایت فراخواندند، ما شما را بازداشتیم؟ نه، شما
خود گناهکار بودید.

زبون‌شدگان به قدرتمندان گویند: نه، شما شب و روز
حیلت می‌کردید، آنگاه که ما را فرمان می‌دادید که به خدای
یکتا کافر شویم و برای او همتیانی قرار دهیم. و چون
عذاب را ببینند در دل پشیمانی کنند. و ما غلها را بر گردن
کافران بگذاریم. آیا نه چنین است که در برابر اعمالشان
مجازات می‌شوند؟

ما هیچ بیم‌دهنده‌ای به قریه‌ای نفرستادیم، جز آنکه
توانگران عیاشش گفتند: ما به آنچه شما را بدان
فرستاده‌اند ایمان نمی‌آوریم.

و گفتند: اموال و اولاد ما از همه بیشتر است و کس ما را
عذاب نکند.

بگو: پروردگار من است که روزی هر کس را که بخواهد
فراوان می‌کند و بر هر که بخواهد تنگ می‌گیرد. ولی بیشتر
مردم نمی‌دانند.

اموال و اولادتان چیزی نیست که شما را به ما نزدیک سازد.
مگر آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، که
پاداش ایشان به سبب اعمالشان دو برابر است و ایمن در
غرفه‌های بهشت هستند.

آنان که به آیات ما می‌تازند و می‌پندارند که از ما
می‌گریزند، طعمه عذابند.

بگو: پروردگار من است که روزی هر که از بندگانش را که
بخواهد فراوان می‌کند یا او را به تنگی می‌افکند. و اگر
چیزی انفاق کنید، عوضش را خواهد داد و او بهترین
روزی‌دهندگان است.

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَكَةِ أَهْؤُلَاءِ إِيَّاكُمْ
كَانُوا يَعْبُدُونَ

قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيُّنَا مِنْ دُونِهِمْ^ط بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ
الْحَيَّ^ط أَكْثَرَهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ

فَالْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ
لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ
يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُكُمْ وَقَالُوا مَا
هَذَا إِلَّا إِفْكٌ مُّفْتَرًى^ج وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا
جَاءَهُمْ إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ

وَمَا آتَيْنَاهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ
مِنْ نَذِيرٍ

وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا مِعْشَارَ مَا آتَيْنَاهُمْ
فَكَذَّبُوا رُسُلِي^ط فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنِئَ^ط وَفُرْدَى^ط ثُمَّ
تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ^ج إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ
بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ

قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ^ط إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى
اللَّهِ^ط وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

قُلْ إِنْ رَبِّي يَقْذِفُ بِالْحَقِّ عََلَمُ الْغُيُوبِ

روزی که همه را گردآورد، آنگاه ملائکه را گوید: آیا اینان بودند که شما را می‌پرستیدند؟

می‌گویند: تو منزهی. تویی ولیّ ما، نه آنها. اینان جنها را می‌پرستیدند و بیشترین به آنها ایمان داشتند.

آن روز به یکدیگر هیچ سود و زیانی نتوانید رساند. و به ستمکاران گوییم: بچشید عذاب آتشی را که دروغش می‌انگاشتید.

چون آیات روشن ما بر آنان خوانده شد، گفتند: جز این نیست که این مردی است که می‌خواهد شما را از آنچه پدرانتان می‌پرستیدند بازدارد. و گفتند: این جز دروغی به هم بافته، چیز دیگری نیست. و کسانی که به خدا کافر شده بودند، چون سخن حق بر آنها نازل شد گفتند: این چیزی جز جادویی آشکار نیست.

پیش از این، کتابی که آن را بخوانند به آنها نداده‌ایم و پیش از تو بیم‌دهنده‌ای بر آنان نفرستاده‌ایم.

و کسانی که پیش از آنها بودند پیامبران را تکذیب کردند و اینان خود به ده یک آنچه به آنها داده بودیم نرسیده‌اند، و با این حال پیامبران مرا تکذیب کردند. پس عقوبت من چه سخت بود.

بگو: شما را به یک چیز اندرز می‌دهم: دودو و یکیک برای خدا قیام کنید. سپس بیندیشید، تا بدانید که در یار شما دیوانگی نیست. اوست که شما را از آمدن عذابی شدید می‌ترساند.

بگو: هر مزدی که از شما طلبیده‌ام، از آن خودتان باد. مزد من تنها بر عهده خداست. اوست که بر هر کاری ناظر است.

بگو: پروردگار من الهامبخش سخن حق است. دانای غیباست.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبْدِيُ الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ

۵۰

قُلْ إِنْ ضَلَلْتُ فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي ۖ وَإِنِ اهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ

۵۱

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَزِعُوا فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۵۲

وَقَالُوا ءَامَنَّا بِهِ ۚ وَأَنَّىٰ لَهُمُ التَّنَاطُشُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۳

وَقَدْ كَفَرُوا بِهِ ۚ مِنْ قَبْلُ وَيَقْذِفُونَ بِالْغَيْبِ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ

۵۴

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُّرِيبٍ

۳۵. فاطر

فَاطِرُ: فاطر

مکی

۴۵ آیه

۷ صفحه

۱
۳۷۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكَةِ رُسُلًا أُولَىٰ أَجْنَحَةٍ مَّتَنَّى وَثَلَثَ وَرُبَعٌ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۲

مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكُ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ ۖ مِنْ بَعْدِهِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۳

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ۖ هَلْ مِنْ خَلْقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ

بگو: حق فراز آمد و باطل باز نیاید و بارای بازگشتنش نیست.

بگو: اگر من گمراه شوم زیانش بر من است، و اگر به راه هدایت روم بدان سبب است که پروردگار من به من وحی می‌کند. او شنوا و نزدیک است.

اگر ببینی، آنگاه که سخت بترسند و رهاییشان نباشد و از مکانی نزدیک گرفتارشان سازند،

گویند: اینک به رسول ایمان آوردیم. اما از آن جای دور چسان به آن دست یابند؟

پیش از این به او کافر شده بودند و به گمان خویش به او تهمت می‌زدند.

میان آنها و آن آرزو که دارند جدایی افتاد. همچنان که با دیگران که چنین می‌اندیشیدند و سخت در تردید بودند، نیز چنین شد.

وَإِنْ يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

۵

يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ

۶

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ

۷

الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

۸
۳۷۷

أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوْءُ عَمَلِهِۦٓ فَرَءَاهُ حَسَنًا فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ ۖ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ

۹

وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ كَذَٰلِكَ النُّشُورُ

۱۰

مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا ۚ إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ ۚ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يُبُورُ

۱۱

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِّن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِۦ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ وَلَا يُنْقَضُ مِنْ عُمرِهِۦٓ إِلَّا فِي كِتَابٍ ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

اگر تو را تکذیب کرده‌اند، پیامبرانی را هم که پیش از تو بوده‌اند تکذیب کرده‌اند و همه کارها به خدا بازگردانده شود.

ای مردم، وعده خدا حق است. زندگی دنیا شما را نفریبد، و آن شیطان فریبنده به خدا مغرورتان نگرداند.

شیطان دشمن شماست. او را دشمن گیرید. او فرمانبران خویش را فرا می‌خواند تا همه از دوزخیان باشند.

و کافران را عذابی است سخت؛ و برای کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند آمرزش و اجر بزرگی است.

آیا آن که کردار بدش در نظرش آراسته شده، چنانکه نیکویش پنداشت، همانند کسی است که چنین نیست؟ پس خدا هر که را خواهد گمراه می‌کند و هر که را خواهد هدایت می‌کند. نباید که جان تو به خاطر آنها دچار اندوه شود. زیرا خدا به کارهایی که می‌کنند آگاه است.

خداست که باده‌ها را فرستاد تا ابرها را برانگیزند. و ما آنها را به سرزمینهای مرده می‌رانیم و زمین مرده را به آن زنده می‌کنیم. زنده‌گشتن در روز قیامت نیز چنین است.

هر که خواهان عزت است بداند که عزت، همگی از آن خداست. سخن خوش و پاک به سوی او بالا می‌رود و کردار نیک است که آن را بالا می‌برد. و برای آنان که از روی مکر به تبهکاری می‌پردازند عذابی است سخت و مکرشان نیز از میان برود.

خدا شما را از خاک و سپس از نطفه بیافرید. آنگاه جفتهای یکدیگرتان قرار داد. هیچ زنی آبستن نمی‌شود و نمی‌زاید مگر به علم او. و عمر هیچ سالخورده‌ای به درازا نکشد و از عمر کسی کاسته نگردد، جز آنکه همه در کتابی نوشته شده است. و این کارها بر خدا آسان است.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلِّ تَاكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ حَلِيَّةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاحِرَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ

۳۵:
فاطر
۱۲
/۴۵

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ

۱۳

إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكْفُرُونَ بِشْرِكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

۱۴

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

۱۵
حزب
۱۷۵
۳۷۸۸

إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ

۱۶

وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِيزٍ

۱۷

وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ۖ إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ

۱۸

این دو دریا یکسان نیستند: یکی آبش شیرین و گواراست و یکی شور و تلخ. از هر دو گوشت تازه می‌خورید، و از آنها چیزهایی برای آرایش تن خویش بیرون می‌کشید. و می‌بینی کشتیها را که آب را می‌شکافند تا شما از فضل خدا روزی طلبید و باشد که سپاسگزار باشید.

از شب می‌کاهد و به روز می‌افزاید و از روز می‌کاهد و به شب می‌افزاید و آفتاب و ماه را رام کرد. هر یک تا زمانی معین در حرکتند. این است خدا پروردگار شما. فرمانروایی از آن اوست. چیزهایی را که سوای او به خدایی می‌خوانید مالک پوست میان هسته خرمایی هم نیستند.

و اگر آنها را بخوانید، صدایتان را نمی‌شنوند و اگر بشنوند، پاسختان نگویند. و در روز قیامت شرک‌آوردتان را انکار کنند. و کس همانند خدای آگاه خبردارت نسازد.

ای مردم، همه شما به خدا نیازمندید. اوست بی‌نیاز و ستودنی.

اگر بخواهد، شما را از میان می‌برد و مردمی تازه می‌آورد.

و این کار بر خدا دشوار نیست.

هیچ کس بار گناه دیگری را بر دوش نکشد. و اگر گرانباری کسی را به حمل‌کردن بار خود فرا خواند، هر چند خویشاوند او باشد، از حمل آن سرباز زند. تو فقط کسانی را می‌ترسانی که از پروردگارشان، نادیده، بیمانند و نماز می‌گذارند. و هر که پاک شود برای خود پاک شده. و سرانجام همه به سوی خداست.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

نابینا و بینا برابر نیستند،

۲۰

وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ

و نه تاریکی و روشنی،

۲۱

وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ

و نه سایه و حرارت آفتاب.

۲۲

وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ^ط
وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ

و زندگان و مردگان برابر نیستند. خدا هر که را خواهد می‌شنواند. و تو نمی‌توانی سخن خود را به مردگانی که در گور خفته‌اند بشنوانی.

۲۳

إِنْ أَنْتَ إِلَّا نَذِيرٌ

تو جز بیم‌دهنده‌ای نیستی.

۲۴

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا^ط
فِيهَا نَذِيرٌ

ما تو را به حق به رسالت فرستادیم تا مژده دهی و بیم دهی و هیچ ملتی نیست مگر آنکه به میانشان بیم‌دهنده‌ای بوده است.

۲۵

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ^ط
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

اگر تو را تکذیب می‌کنند، کسانی هم که پیش از اینان بوده‌اند پیامبرانشان را که با معجزات و با نوشته‌ها و کتابی روشنایی‌بخش به میانشان آمده بودند، تکذیب کرده‌اند.

۲۶

ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ^ط

سپس آنهایی را که کفر می‌ورزیدند فروگرفتم. عقوبت من چگونه بود؟

۲۷

۳۷۹ج

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ^ط ثَمَرَاتٍ^ط
مُتَخِلِّفًا أَلْوَانَهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَيَضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ^ط
أَلْوَانُهَا وَغَرَابِيبُ سُودٌ

آیا ندیده‌ای که خدا از آسمان باران فرستاد و بدان میوه‌های گوناگون رویانیدیم؟ و از کوه‌ها راه‌ها پدید آوردیم: سفید و سرخ و رنگارنگ و به غایت سیاه.

۲۸

وَمِنَ النَّاسِ وَالْدَّوَآبِّ^ط وَالْأَنْعَمِ^ط مُخْتَلِفٌ أَلْوَنُهُ^ط كَذَلِكَ^ط إِنَّمَا^ط
يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ^ط الْعَلَمَتُونَ^ط إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ

همچنین از مردم و جنبندگان و چهارپایان گوناگون. هر آینه از میان بندگان خدا تنها دانشمندان از او می‌ترسند. و خدا پیروزمند و آمرزنده است.

۲۹

إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا^ط
رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ^ط

آنان که کتاب خدا را می‌خوانند و نماز می‌گزارند و از آنچه به آنها داده‌ایم پنهانی و آشکارا انفاق می‌کنند، امیدوار به تجارتی هستند که هرگز زیان نمی‌کند.

۳۰

لِيُؤْفِقَهُمْ^ط أَجُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ^ط إِنَّهُ^ط غَفُورٌ شَكُورٌ

زیرا خدا پاداششان را به تمامی می‌دهد و از فضل خود چیزی بر آن می‌افزاید. زیرا آمرزنده و پذیرای سپاس است.

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

هر چه از این کتاب به تو وحی کرده‌ایم حق است، که کتابهای پیش از خود را تصدیق می‌کند و خدا بر بندگان‌ش آگاه و بیناست.

ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَابَ الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۖ وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ ۖ إِنَّ اللَّهَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

سپس کتاب را به کسانی از بندگانمان که برگزیده بودیم به میراث دادیم. بعضی بر خود ستم کردند و بعضی راه میانه را برگزیدند و بعضی به فرمان خدا در کارهای نیک پیشی گرفتند. و این است بخشایش بزرگ.

جَنَّتْ عَدْنٌ يَدْخُلُونَهَا يُجَلَّلُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ

به بهشتهایی که جایگاه جاودانه آنهاست داخل می‌شوند. در آنجا به دستبندهای زر و مرواریدشان می‌آرایند و در آنجا جامه‌هاشان از حریر است.

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ

و می‌گویند: سپاس خدایی را که اندوه از ما دور کرد، زیرا پروردگار ما آمرزنده و شکرپذیر است.

الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِ ۖ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ

آن خدایی که ما را از فضل خویش بدین سرای جاویدان درآورد، که در آنجا نه رنجی به ما می‌رسد و نه خستگی.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِّنْ عَذَابِهَا ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ

و کافران را آتش جهنم است، نه بمیرانندشان و نه از عذابشان کاسته گردد. ناسپاسان را چنین کیفر می‌دهیم.

وَهُمْ يَصْطَرِحُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ ۚ أَوْ لَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِن نَّصِيرٍ

و از درون آتش فریاد زنند: ای پروردگار ما، ما را بیرون آر تا کارهایی شایسته کنیم، غیر از آنچه می‌کردیم. آیا آن قدر شما را عمر نداده بودیم که پندگیرندگان پند گیرند؟ و شما را بیم‌دهنده آمد. پس بپشید، که گناهکاران را یآوری نیست.

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمُ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

خدا، دانای نهای آسمانها و زمین است و او به آنچه در دلهاست آگاه است.

هُوَ الَّذِي جَعَلَكُمْ خَلَائِفَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ
كُفْرُهُ وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا مَقْتًا^ط
وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا

اوست که شما را در روی زمین جانشین پیشینان کرد. پس هر کس که ناسپاسی کند، ناسپاسی‌اش بر زیان اوست، و کفر کافران جز بر دشمنی پروردگارشان با آنها، نیفزاید. نیز کفر کافران جز به خسرانشان نیفزاید.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءَكُمُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي
مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَوَاتِ أَمْ
ءَاتَيْنَهُمْ كِتَابًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْهُ بَلْ إِن يَعِدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا

بگو: آن شریکانی را که به جای خدای یکتا می‌خواندید، دیدید؟ به من بنمایید که از این زمین چه چیز را آفریده‌اند؟ یا در آفرینش آسمان چه مشارکتی داشته‌اند؟ آیا بر آنها کتابی فرستاده‌ایم که آن را حجت خود سازند؟ نه، ستمکاران به یکدیگر جز فریب وعده‌ای نمی‌دهند.

إِنَّ اللَّهَ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ
أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنْ بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا

خدا آسمانها و زمین را نگه می‌دارد تا زوال نیابند؛ و اگر به زوال گرایند، هیچ یک از شما –جز او– نمی‌تواند آنها را نگه دارد. هر آینه خدا بردبار و آمرزنده است.

وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ
أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى الْأُمَمِ فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ مَّا زَادَهُمْ إِلَّا
نُفُورًا

به خدا قسمهای سخت خوردند که اگر بیم‌دهنده‌ای بیاید بهتر از هر امت دیگر هدایت یابند. ولی چون بیم‌دهنده‌ای آمد، جز نفرتشان نیفزود؛

أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئِ
إِلَّا بِأَهْلِيهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ الْأَوَّلِينَ فَلَن تَجِدَ
لِسُنَّتِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ اللَّهِ تَحْوِيلًا

به سرکشی در زمین و نیرنگهای بد. و این نیرنگهای بد جز نیرنگبازان را در بر نگیرد. آیا جز سنتی که بر گذشتگان رفته است منتظر چیز دیگری هستند؟ در سنت خدا هیچ تبدیلی نمی‌یابی و در سنت خدا هیچ تغییری نمی‌یابی.

أَوْ لَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ
شَيْءٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا

آیا در زمین نمی‌گردند تا ببینند که عاقبت مردمی که پیش از آنها بوده‌اند و نیرویی بیشتر داشته‌اند به کجا کشید؟ هیچ چیز در آسمانها و زمین نیست که خدا را ناتوان سازد. زیرا او دانا و تواناست.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۖ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا

یس. ۳۶

یُسّ: یس

مکی

۸۳ آیه

۶ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یس

وَالْقُرْءَانَ الْحَكِيمِ

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ

لِشَذْرَ قَوْمًا مَّا أُنْذِرَ ءَابَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّا جَعَلْنَا فِيْٓ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ

وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

إِنَّمَا تُنْذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَءَاتَاهُمْ ۖ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ

یا، سین.

سوگند به قرآن حکمت‌آمیز،

که تو از پیامبران هستی،

بر راهی راست.

قرآن از جانب آن پیروزمند مهربان، نازل شده

تا مردمی را بیم دهی که پدرانشان بیم داده نشدند و در بی خبری بودند.

وعدۀ خدا در باره بیشترشان تحقق یافته و ایمان نمی‌آورند.

و ما بر گردنهایشان تا زنخا غلّها نهادیم، چنان‌که سرهایشان به بالاست و پایین‌آوردن نتوانند.

در برابرشان دیواری کشیدیم و در پشت سرشان دیواری. و بر چشمانشان نیز پرده‌ای افکندیم تا نتوانند دید.

تفاوتشان نکند، چه آنها را بترسانی و چه تترسانی، ایمان نمی‌آورند.

تنها، تو کسی را بیم می‌دهی که از قرآن پیروی کند و از خدای رحمان در نهان بترسد. چنین کس را به آمرزش و مزد کرامند مژده بده.

ما مُردگان را زنده می‌کنیم. و هر کاری را که پیش از این کرده‌اند و هر اثری را که پدید آورده‌اند، می‌نویسیم و هر چیزی را در کتاب مبین شمار کرده‌ایم.

وَأَصْرِبُ لَهُمْ مَثَلًا أَصْحَبَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ

قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُم لَمُرْسَلُونَ

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالُوا طَيَّرِكُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَاقَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُّهْتَدُونَ

وَمَا لِيَ لَّا أَعْبُدُ الَّذِي فَطَرَنِي وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

عَأْتِخِذْ مِنْ دُونِهِ ۚ ءَالِهَةٌ إِنْ يُرَدِّنِ الرَّحْمَنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ

إِنِّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُّبِينٍ

إِنِّي ءَامَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۖ قَالَ يَلِيَّتْ قَوْمِي يَعْلَمُونَ

بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ

داستان مردم آن قریه را برایشان بیاور، آنگاه که رسولان بدان جا آمدند.

نخست دو تن را به نزدشان فرستادیم و تکذیبشان کردند؛ پس با سومی نیروشان دادیم و گفتند: ما به سوی شما فرستاده شده‌ایم.

گفتند: شما انسانهایی همانند ما هستید و خدای رحمان هیچ چیز نفرستاده است و شما جز دروغ نمی‌گویید.

گفتند: پروردگار ما می‌داند که ما به سوی شما فرستاده شده‌ایم.

و بر عهده ما جز پیام‌رسانیدن آشکارا هیچ نیست.

گفتند: ما شما را به فال بد گرفته‌ایم. اگر بس نکنید سنگسارتان خواهیم کرد و شما را از ما شکنجه‌ای سخت خواهد رسید.

گفتند: شومی شما، با خود شماست. آیا اگر اندرزتان دهند چنین می‌گویید؟ نه، مردمی گزافکار هستید.

مردی از دوردست شهر دوان‌دوان آمد و گفت: ای قوم من، از این رسولان پیروی کنید.

از کسانی که از شما هیچ مزدی نمی‌طلبند، و خود مردمی هدایت‌یافته‌اند، پیروی کنید.

چرا خدایی را که مرا آفریده و به نزد او بازگردانده می‌شوید، نپرستم؟

آیا سوای او خدایانی را اختیار کنم، که اگر خدای رحمان بخواهد به من زبانی برساند، شفاعتشان مرا هیچ سود نکند و مرا رهایی نبخشند؟

و در این هنگام من در گمراهی آشکار باشم.

من به پروردگارتان ایمان آوردم. سخن مرا بشنوید.

گفته شد: به بهشت درآی. گفت: ای کاش قوم من می‌دانستند

که پروردگار من مرا بیمارزید و در زمره گرامی‌شدگان درآورد.

وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِن بَعْدِهِ مِن جُنْدٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خُمِدُونَ

يَحْسِرَةٌ عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ

وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ

وَعَايَهُ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ

وَعَايَهُ لَهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ

و از آن پس بر سر قوم او هیچ لشکری از آسمان فرو نفرستادیم. و ما فروفرستنده نبودیم.

جز یک بانگ سهمناک نبود که ناگاه همه بر جای سرد شدند.

ای دریغ بر این بندگان. هیچ پیامبری بر آنها مبعوث نشد مگر آنکه مسخره‌اش کردند.

آیا ندیده‌اند که چه مردمی را پیش از آنها هلاک کرده‌ایم که دیگر به نزدشان باز نمی‌گردند.

و کس نماند مگر آنکه نزد ما حاضرش آرند.

نشانه عبرتی است برایشان زمین مرده که زنده‌اش ساختیم و از آن دانه‌ای که از آن می‌خورند بیرون آوردیم.

و در آن باغهایی از نخلها و تاکها پدید آوردیم و چشمه‌ها روان ساختیم،

تا از ثمرات آن و دسترنج خویش بخورند. چرا سپاس نمی‌گویند؟

منزه است آن خدایی که همه جفتها را بیافرید، چه از آنچه زمین می‌رویاند و چه از نفسهایشان و چه آن چیزهایی که نمی‌شناسند.

شب نیز برایشان عبرتی دیگر است که روز را از آن برمی‌کشیم و همه در تاریکی فرو می‌روند.

و آفتاب به سوی قرارگاه خویش روان است. این فرمان خدای پیروزمند و داناست.

و برای ماه منزهایی مقدر کردیم تا همانند شاخه خشک خرما باریک شود.

آفتاب را نسزد که به ماه رسد و شب را نسزد که بر روز پیشی گیرد. و همه در فلکی شناورند.

وَعَايَةُ لَهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ

وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَذُونَ

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ ءَايَةٍ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ

قَالُوا يَوَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا^{٢٢} هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

عبرتی دیگر برای آنها آنکه نیاکانشان را در آن کشتی انباشته شده سوار کردیم.

و برایشان همانند کشتی چیزی آفریدیم که بر آن سوار شوند.

و اگر بخواهیم همه را غرقه می‌سازیم و آنها را هیچ فریادرسی نباشد و رهایی نیابند،

جز به رحمت ما و برخورداری تا هنگام مرگ.

و آنگاه که به ایشان گفته شود که از آنچه در پیش روی دارید یا پشت سر می‌گذارید بترسید، شاید بر شما رحمت آرند؛ روی بگردانند.

و هیچ آیه‌ای از آیات پروردگارشان بر ایشان نازل نشود جز آنکه از آن اعراض کنند.

و چون گفته شود که از آنچه خدا روزیتان کرده است انفاق کنید، کافران به مؤمنان گویند: آیا کسانی را طعام دهیم که اگر خدا می‌خواست خود آنها را طعام می‌داد؟ شما در گمراهی آشکار هستید.

و می‌گویند: اگر راست می‌گویید، این وعده کی خواهد بود؟

اینان انتظار یک بانگ سهمناک را می‌برند، تا بدان هنگام که سرگرم ستیزه هستند فروگیردشان؛

آنچنان که یارای وصیتی نداشته باشند و نتوانند نزد کسان خویش بازگردند.

و در صور دمیده شود و آنان از قبرها بیرون آیند و شتابان به سوی پروردگارشان روند.

می‌گویند: وای بر ما، چه کسی ما را از خوابگاه‌هایمان برانگیخت؟ این همان وعده خدای رحمان است و پیامبران راست گفته بودند.

جز یک بانگ سهمناک نخواهد بود، که همه نزد ما حاضر می‌آیند.

آن روز به کس ستم نمی‌شود. و جز همانند کاری که کرده‌اید پاداش نمی‌بینید.

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ

۵۶ هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرَاكِ مُتَكِونَ

۵۷ لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مَا يَدْعُونَ

۵۸ سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ

۵۹ وَامْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ

۶۰ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَىٰءَآدَمَ أَن لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطٰنَ ۖ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

۶۱ وَأَنۢ أَعْبُدُونِيْ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

۶۲ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ

۶۳ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ

۶۴ أَصَلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

۶۵ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَنَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۶۶ وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ

۶۷ وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ

۶۸ وَمَن تُعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِي الْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ

۶۹ وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُٗٓ إِنۢ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ

۷۰ لِيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ

بهشتیان آن روز به شادمانی مشغول باشند.

آنها و همسرانشان در سایه‌ها بر تختها تکیه زده‌اند.

در آنجا هر میوه و هر چیز دیگر که بخواهند فراهم است.

و سلامی که سخن پروردگار مهربان است.

ای گناهکاران، امروز کناری گیرید.

ای فرزندان آدم، آیا با شما پیمان نیستم که شیطان را نپرستید زیرا دشمن آشکار شماست؟

و مرا بپرستید، که راه راست این است؟

بسیاری از شما را گمراه کرد. مگر به عقل درنمی‌یافتید؟

این است آن جهنمی که به شما وعده داده شده بود.

به سزای کفرتان اینک در آن داخل شوید.

امروز بر دهانهایشان مهر می‌نهم. و دستهایشان با ما سخن خواهند گفت و پاهایشان شهادت خواهند داد که چه می‌کرده‌اند.

اگر بخواهیم، چشمانشان را محو می‌کنیم. پس شتابان آهنگ راه کنند. اما کجا را توانند دید؟

و اگر بخواهیم، آنها را بر جایشان مسخ کنیم، که نه توان آن داشته باشند که به پیش قدم بردارند و نه بازپس گردند.

هر که را عمر دراز دهیم، در آفرینش دگرگونش کنیم. چرا تعقل نمی‌کنند؟

به او شعر نیاموخته‌ایم و شعر در خور او نیست. آنچه به او آموخته‌ایم جز اندرز و قرآنی روشنگر نیست.

تا مؤمنان را بیم دهد و سخن حق بر کافران ثابت شود.

أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَمًا فَهُمْ لَهَا
مَلِكُونَ

۷۲

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ

۷۳

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ أَفَلَا يَشْكُرُونَ

۷۴

وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ءَالِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ

۷۵

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ

۷۶

فَلَا يَحْزَنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّآ نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

۷۷

أَوْ لَمْ يَرَ الْإِنْسَنُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ
مُّبِينٌ

۷۸

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِ الْعِظَمَ وَهِيَ
رَمِيمٌ

۷۹

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

۸۰

الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ
تُوقَدُونَ

۸۱

أَوْ لَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن
يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ

۸۲

إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

۸۳

فَسُبْحَنَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

آیا ندیده‌اند که به ید قدرت خویش برایشان چارپایان را
آفریدیم و اکنون مالکشان هستند؟

و آنها را رامشان کردیم. بر بعضی سوار می‌شوند و از
گوشت بعضی می‌خورند.

و ایشان را در آنها سودهاست و آشامیدنیها. چرا سپاس
نمی‌گویند؟

و به جای الله خدایانی اختیار کردند، بدان امید که یاریشان
کنند.

آنها را یارای آن نیست که به یاریشان برخیزند، ولی اینان
همانند سپاهی به خدمتشان آماده‌اند.

سخنشان تو را اندوهگین نسازد. ما هر چه را پنهان
می‌دارند یا آشکار می‌سازند می‌دانیم.

آیا آدمی که اکنون خصمی آشکار است، نمی‌داند که او را از
نطفه‌ای آفریده‌ایم؟

در حالی که آفرینش خود را از یاد برده است، برای ما مثل
می‌زند که چه کسی این استخوانهای پوسیده را زنده
می‌کند؟

بگو: کسی آنها را زنده می‌کند که در آغاز بیافریده است، و
او به هر آفرینشی داناست.

آن خدایی که از درخت سبز برایتان آتش پدید آورد و شما
از آن آتش می‌افروزید.

آیا کسی که آسمانها و زمین را آفریده است نمی‌تواند
همانندشان را بیافریند؟ آری می‌تواند، که او آفریننده‌ای
داناست.

چون بخواهد چیزی را بیافریند، فرمانش این است که
می‌گوید: موجود شو، پس موجود می‌شود.

منزه است آن خدایی که ملکوت هر چیزی به دست اوست و
همه به سوی او باز گردانده می‌شوید.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	سوگند به آن فرشتگان که برای نیایش صف بسته‌اند،
۳۸۶ منزل ۶	وَالصَّافَّاتِ صَفًّا	
۲	فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا	سوگند به آن فرشتگان که ابرها را می‌رانند،
۳	فَالتَّلِيلَاتِ ذِكْرًا	سوگند به آن فرشتگان که ذکر خدا را می‌خوانند،
۴	إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ	که خدای شما خدایی یکتاست.
۵	رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا رَبُّ الْمَشْرِقِ	پروردگار آسمانها و زمین است و هر چه در میان آنهاست. و پروردگار مشرقهاست.
۶	إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ	ما آسمان فرودین را به زینت ستارگان بیاراستیم.
۷	وَحِفْظًا مِّنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ	و از هر شیطان نافرمان نگه داشتیم.
۸	لَّا يَسْمَعُونَ إِلَى الْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ وَيُقَذَّفُونَ مِّنْ كُلِّ جَانِبٍ	تا سخن ساکنان عالم بالا را نشنوند و از هر سوی رانده شوند.
۹	دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ	تا دور گردند و برای آنهاست عذابی دایم.
۱۰	إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ	مگر آن شیطان که ناگهان چیزی برباید و ناگهان شهابی ثاقب دنبالش کند.
۱۱	فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنِ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّنْ طِينٍ لَّا زَبٍ	پس، از کافران بپرس که آیا آفرینش آنها دشوارتر است یا آنچه ما آفریده‌ایم. ما آنها را از گلی چسبنده آفریده‌ایم.
۱۲	بَلْ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُونَ	تو در شگفت شدی و آنها مسخره می‌کنند.
۱۳	وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ	و چون به آنها پند داده شود، پند نمی‌پذیرند.
۱۴	وَإِذَا رَأَوْاٰ آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ	و چون آیه‌ای ببینند، از یکدیگر می‌خواهند تا به ریشخندش گیرند.
۱۵	وَقَالُوا إِن هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ	و می‌گویند: این چیزی جز جادویی آشکار نیست،
۱۶	أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ	آیا وقتی که ما مُردیم و خاک و استخوان شدیم ما را زنده می‌کنند؟
۱۷	أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ	یا نیاکان ما را؟
۱۸	قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ	بگو: بلی، و شما خوار و بیچاره می‌شوید.
۱۹	فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ	و آنان خود خواهند دید که به یک فرمان همه را زنده می‌کنند.
۲۰	وَقَالُوا يَوَيْلَنَا هَٰذَا يَوْمُ الدِّينِ	می‌گویند: وای بر ما، این همان روز جزاست.
۲۱	هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِء تُكَذِّبُونَ	این همان روز داوری است که دروغش می‌پنداشتید.
۲۲ حزب ۱۷۹ ۳۸۷۲	أَحْشَرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ	آنان را که ستم می‌کردند و همپایگانان‌شان و آنهایی را که به جای خدای یکتا می‌پرستیدند گرد آورید.
۲۳	مِنْ دُونِ اللَّهِ فَأَهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْجَحِيمِ	همه را به راه جهنم راه بنمایید.
۲۴	وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ	و نگه داریدشان، باید بازخواست شوند.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصِرُونَ

چرا یکدیگر را یاری نمی‌کنید؟

بَلْ هُمْ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ

نه، امروز همه تسلیم‌شوندگانند.

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

و آنگاه روی به یکدیگر کنند و بپرسند.

قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ

گویند: شما بودید که از در نیکخواهی بر ما درمی‌آمدید.

قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ

گویند: نه، شما ایمان نیاورده بودید.

وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِّنْ سُلْطٰنٍۭ بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طٰغِينَ

ما را بر شما هیچ تسلطی نبود. شما خود مردمانی نافرمان بودید.

فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَٰيِقُونَ

گفته پروردگارمان بر ما ثابت شد. اکنون باید بچشیم.

فَأَعْوَيْنٰكُمْ إِنَّا كُنَّا غٰوِينَ

ما شما را گمراه کردیم و خود نیز گمراه بودیم.

فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

در آن روز، همه در عذاب شریکند.

إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

ما با مجرمان چنین می‌کنیم.

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلٰهَ إِلَّا ٱللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ

چون به آنان گفته می‌شد که جز خدای یکتا خدایی نیست تکبر می‌کردند،

وَيَقُولُونَ أَبِنَا لَتَارِكُوٓا۟ ٱلْهَيْتٰنَا لِشَاعِرٍۭ مَّجْنُونٍۭ

و می‌گفتند: آیا به خاطر شاعر دیوانه‌ای خدايانمان را ترک گوییم؟

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ

نه، آن پیامبر حق را آورد و پیامبران پیشین را تصدیق کرد.

إِنَّكُمْ لَذَٰيِقُوا۟ الْعَذَابِ ٱلْأَلِيمِ

شما عذاب دردآور را خواهید چشید.

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

جز در برابر اعمالتان کیفر نخواهید دید.

إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلِصِينَ

مگر بندگان مخلص خدا،

أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌۭ مَّعْلُومٌۭ

که آنها راست رزقی معین،

فَوَٰكِهُ وَهُمْ مُّكْرَمُونَ

از میوه‌ها، و گرامی داشتگانش؛

فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ

در بهشتهای پر نعمت،

عَلَىٰ سُرُرٍۭ مُّتَقَابِلِينَ

بر تختهایی که رو به روی هم‌اند.

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍۭ مِّنْ مَّعِينٍۭ

و جامی از چشمه خوشگوار میانشان به گردش درآید،

بَيِّضَاءَ لَذَّةٍۭ لِلشَّٰرِبِينَ

سفید است و نوشندگانش را لذت‌بخش،

لَا فِيهَا غَوْلٌۭ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ

نه عقل از آن تباهی گیرد و نه نوشنده مست شود.

وَعِنْدَهُمْ قَٰصِرٰتُ ٱلْظَّرْفِ عِينٌۭ

زنانی درشت چشم که تنها به شوهران خود نظر دارند، همدم آنهايند.

كَأَنَّهُنَّ بَيِّضٌۭ مَّكْنُونٌۭ

همانند تخم مرغهایی دور از دسترس.

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍۭ يَتَسَاءَلُونَ

رو به یکدیگر کنند و به گفت و گو پردازند.

قَالَ قَائِلٌۭ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌۭ

یکی از آنها گوید: مرا همنشینی بود،

يَقُولُ أَعِنَّكَ لِمَنِ الْمُصَدِّقِينَ

که می‌گفت: آیا تو از آنها هستی که تصدیق می‌کنند؟

أَعِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَدِينُونَ

آیا آنگاه که مُردیم و خاک و استخوان شدیم، کیفرمان می‌دهند؟

قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُطَّلِعُونَ

گوید: می‌توانید از بالا بنگرید؟

فَاطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِي سَوَاءِ الْجَحِيمِ

از بالا بنگرد و او را در میان آتش دوزخ بیند.

قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدَتْ لَتُرْدِينَ

گویدش: به خدا سوگند، نزدیک بود که مرا به هلاکت افکنی.

وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِينَ

و اگر موهبت پروردگارم نبود، من نیز از احضارشندگان می‌بودم.

أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ

آیا ما را مرگی نیست،

إِلَّا مَوْتَتَنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ

جز آن مرگ نخستین؟ و دیگر عذابمان نمی‌کنند؟

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

هر آینه این است کامیابی بزرگ.

لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعَمِلُونَ

عمل‌کنندگان باید برای چنین پاداشی عمل کنند.

أَذَلِّكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّقُّومِ

آیا خورش را این بهتر یا درخت زقوم؟

إِنَّا جَعَلْنَهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ

ما آن درخت را برای ابتلای ستمکاران پدید آورده‌ایم.

إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ

درختی است که از اعماق جهنم می‌روید،

طُلُعَهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ

میوه‌اش همانند سر شیاطین است،

فَإِنَّهُمْ لَا يَكُونُ مِنْهَا فَمَالٌوْنَ مِنْهَا الْبُطُونَ

دوزخیان از آن می‌خورند و شکم انباشته می‌سازند،

ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ

و بر سر آن آمیزه‌ای از آب سوزان می‌نوشند.

ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى الْجَحِيمِ

سپس بازگشتشان به همان جهنم است.

إِنَّهُمْ أَلْفَوْا عِبَادَهُمْ ضَالِّينَ

آنها پدران خود را پیش از خود گمراه یافتند،

فَهُمْ عَلَىٰ عَآثِرِهِمْ يُهْرَعُونَ

و بر پی ایشان شتابان می‌روند.

وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ

و پیش از آنها بیشتر پیشینیان گمراه شدند.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّنْذِرِينَ

و ما بیم‌دهندگانی به میانشان فرستادیم.

فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِينَ

پس بنگر که سرانجام آن بیم‌یافتگان چگونه بود.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

جز بندگان مخلص خدا.

وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوحَٰ فَلَئِمَّ الْمُجِيبُونَ

نوح ما را ندا داد و ما چه نیک پاسخ‌دهنده‌ای بودیم.

وَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

او و کسانش را از اندوه بزرگ رهانیدیم.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ

و فرزندانش را باقی گذاشتیم.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و نام نیک او را در نسلهای بعد باقی نهادیم.

سَلَّمَ عَلَى نُوحٍ فِي الْعِلْمِينَ

سلام بر نوح باد، در سراسر جهان.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نیکوکاران را چنین پاداش می‌دهیم.

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

او از بندگان مؤمن ما بود.

ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْآخِرِينَ

سپس دیگران را غرقه ساختیم.

وَإِنَّ مِنْ شِيعَتِهِ لَإِبْرَاهِيمَ

ابراهیم از پیروان او بود.

إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

آنگاه که با دلی رسته از تردید روی به پروردگارش آورد.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ

به پدرش و قومش گفت: چه می‌پرستید؟

أَيْفَاكَ ءَالِهَةٌ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ

آیا به جای خدای یکتا، خدایان دروغین را می‌خواهید؟

فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ

به پروردگار جهانیان چه گمان دارید؟

فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي التُّجُومِ

نگاهی به ستارگان کرد،

فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ

و گفت: من بیمارم.

فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ

از او رویگردان شدند و بازگشتند.

فَرَاغَ إِلَى ءَالِهِتِهِمْ فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

پنهانی نزد خدایانشان آمد و گفت: چیزی نمی‌خورید؟

مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ

چرا سخن نمی‌گویید؟

فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًا بِالْيَمِينِ

و در نهان، دستی به قوت بر آنها زد.

فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ

قومش شتابان نزدش آمدند.

قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ

گفت: آیا چیزهایی را که خود می‌تراشید می‌پرستید؟

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

خدای یکتاست که شما و هر چه می‌سازید، آفریده است.

قَالُوا أَبْنِوْا لَهُ بُيُوتًا فَقُلُوهُ فِي الْجَحِيمِ

گفتند: برایش بنایی برآورید و در آتشش اندازید.

فَارَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ

خواستند تا بداندیشی کنند، ما نیز آنها را زیردست گردانیدیم.

وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَيَهْدِينِ

گفت: من به سوی پروردگارم می‌روم، او مرا راهنمایی خواهد کرد؛

رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ

ای پروردگار من، مرا فرزندی صالح عطا کن.

فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ

پس او را به پسری بردبار مژده دادیم.

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَئِي إِنِّي أَرَى فِي الْمَنَامِ أَنِّي

چون با پدر به جایی رسید که باید به کار بپردازند، گفت: ای پسرکم، در خواب دیده‌ام که تو را ذبح می‌کنم. بنگر که چه می‌اندیشی. گفت: ای پدر، به هر چه مأمور شده‌ای عمل کن، که اگر خدا بخواهد مرا از صابران خواهی یافت.

سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ

چون هر دو تسليم شدند و او را به پيشاني افكند،

۱۰۴ وَنَدَيْتُهُ أَنْ يَأْبَرْهِيمُ

ما ندايش داديم: اي ابراهيم،

۱۰۵ قَدْ صَدَّقْتَ الرُّعْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

خوابت را به حقيقت پيوستي. و ما نيكوکاران را چنين پاداش مي‌دهيم.

۱۰۶ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ

اين آزمائشي آشکارا بود.

۱۰۷ وَفَدَيْنَهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ

و او را به ذبحي بزرگ بازخريديم.

۱۰۸ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و نام نيك او را در نسلهاي بعد باقي گذاشتيم.

۱۰۹ سَلَّمَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

سلام بر ابراهيم.

۱۱۰ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نيكوکاران را اينچنين پاداش مي‌دهيم.

۱۱۱ إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

او از بندگان مؤمن ما بود.

۱۱۲ وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَقَ نَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ

او را به اسحاق، پيامبري شايسته، مژده داديم.

۱۱۳ وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ مُبِينٌ

او و اسحاق را برکت داديم. و از فرزندانشان بعضي نيكوکار هستند و بعضي به آشکارا بر خود ستمکار.

۱۱۴ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

ما به موسي و هارون نعمت داديم.

۱۱۵ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ

آن دو و مردمشان را از رنجي بزرگ نجات بخشيديم.

۱۱۶ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

آنان را ياري داديم تا پيروز شدند.

۱۱۷ وَعَاتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ

و كتابي روشنگرشان داديم.

۱۱۸ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

و به راه راست هدايتشان كرديم.

۱۱۹ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ

و نام نيكشان را در نسلهاي بعد باقي گذاشتيم.

۱۲۰ سَلَّمَ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

سلام بر موسي و هارون.

۱۲۱ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نيكوکاران را اينچنين پاداش مي‌دهيم.

۱۲۲ إِنَّهُمَا مِن عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

آن دو از بندگان مؤمن ما بودند.

۱۲۳ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

و الياس از پيامبران بود.

۱۲۴ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ

به مردم خود گفت: آيا پروا نمي‌كنيد؟

۱۲۵ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَلْقِينَ

آيا بعل را به خدائي مي‌خوانيد، و آن بهترين آفرينندگان را وامي‌گذاريد؟

۱۲۶ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ ءَابَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

پروردگار شما و پروردگار نياكاتان، خدای يكتاست.

فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

پس تکذیبش کردند و آنان از احضارشددگانند.

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

مگر بندگان مخلص خدا.

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ

و نام نیک او را در نسلهای بعد باقی گذاشتیم.

سَلَّمَ عَلَىٰ إِيَّاسِينَ

سلام بر خاندان الیاس.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نیکوکاران را اینچنین پاداش می‌دهیم.

إِنَّهُ مِن عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

او از بندگان مؤمن ما بود.

وَإِنَّ لُوطًا لِّمَنِ الْمُرْسَلِينَ

و لوط از پیامبران بود.

إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

او و همه کسانی‌ش را نجات دادیم.

إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَدِيرِينَ

مگر پیرزنی که با مردم شهر بماند.

ثُمَّ دَمَرْنَا الْأَخْرِينَ

سپس دیگران را هلاک کردیم.

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُّصْبِحِينَ

شما بر آنها می‌گذرید، بامدادان،

وَبِاللَّيْلِ أَفْلا تَعْقِلُونَ

و شامگاهان، آیا تعقل نمی‌کنید؟

وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

و یونس از پیامبران بود.

إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ

چون به آن کشتی پر از مردم گریخت،

فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

قرعه زدند و او در قرعه مغلوب شد.

فَأَلْتَقَمَهُ الْحَوْتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

ماهی بلعیدش و او در خور سرزنش بود.

فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

پس اگر نه از تسبیح‌گویان می‌بود،

لَلَيْثِ فِي بَطْنِهِۦ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

تا روز قیامت در شکم ماهی می‌ماند.

فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ

پس او را که بیمار بود به خشکی افکندیم،

وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّن يَّقُوطِينَ

و بر فراز سرش بوته کدویی رویانیدیم.

وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

و او را به رسالت بر صد هزار کس و بیشتر فرستادیم.

فَعَامَتُوا فَمَتَّعْنَاهُمُ إِلَىٰ حِينٍ

آنها ایمان آوردند و تا زنده بودند، برخورداریشان دادیم.

فَاسْتَفْتِهِمُ الرِّبَّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ

از ایشان بپرس: آیا دختران از آن پروردگار تو باشند و پسران از آن ایشان؟

أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

آیا وقتی که ما ملائکه را زن می‌آفریدیم آنها می‌دیدند؟

أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ

آگاه باش که از دروغ‌گویییشان است که می‌گویند:

وَلَدَ اللَّهُ وَلَهُمْ لَكَذِبُونَ

خدا صاحب فرزند است. دروغ می‌گویند.

أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

آیا خدا دختران را بر پسران برتری داد؟

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

شما را چه می‌شود؟ چگونه قضاوت می‌کنید؟

۱۵۵ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

آیا نمی‌اندیشید؟

۱۵۶ أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ

یا بر ادعای خود دلیل روشنی دارید؟

۱۵۷ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

اگر راست می‌گویید کتابتان را بیاورید.

۱۵۸ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا وَلَقَدْ عَلِمَتِ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

و میان خدا و جنیان خویشاوندی قائل شدند و جنیان می‌دانند که احضارشدگانند

۱۵۹ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

از آن وصف که می‌آورند خدا منزّه است.

۱۶۰ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

مگر بندگان مخلص خدا.

۱۶۱ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

شما و بتانی که می‌پرستید،

۱۶۲ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفِتْنِينَ

توانستید مفتون بتان کنید،

۱۶۳ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ

مگر آن کس را که راهی جهنم باشد.

۱۶۴ وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ

و هیچ کس از ما نیست مگر آنکه جایی معین دارد.

۱۶۵ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ

هر آینه ما صف زدگانیم.

۱۶۶ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ

و هر آینه ما تسبیح‌گویندگانیم.

۱۶۷ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ

اگر چه می‌گفتند:

۱۶۸ لَوْ أَنَّ عِندَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ

اگر از پیشینیان نزد ما کتابی مانده بود،

۱۶۹ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

ما از بندگان مخلص خدا می‌بودیم.

۱۷۰ فَكَفَرُوا بِهِۦ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

آنها به آن کتاب کافر شدند، و زودا که خواهند فهمید.

۱۷۱ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ

ما در باره بندگانمان که به رسالت می‌فرستیم از پیش تصمیم گرفته‌ایم،

۱۷۲ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

که هر آینه آنان یاری می‌شوند.

۱۷۳ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

و لشکر ما خود غالبند.

۱۷۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

پس تا مدتی از آنها روی برگردان.

۱۷۵ وَأَبْصَرَهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

عاقبتشان را ببین، آنها نیز خواهند دید.

۱۷۶ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ

آیا عذاب ما را به شتاب می‌طلبند؟

۱۷۷ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحَتِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنْذَرِينَ

چون عذاب به ساختشان فراز آید، این بیم‌داده‌شدگان چه بامداد بدی خواهند داشت.

۱۷۸ وَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

از آنها تا چندی روی برگردان.

۱۷۹ وَأَبْصِرْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ

پس عاقبتشان را ببین، آنها نیز خواهند دید.

۱۸۰ سُبْحَنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ

منزه است پروردگار تو –آن پروردگار پیروزمند– از هر چه به وصف او می‌گویند.

۱۸۱ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

سلام بر پیامبران،

۱۸۲ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

و حمد از آن پروردگار جهانیان است.

۱
۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صَّ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ

۲

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ

۳

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَعَلَىٰ حِينٍ

مَنَاصِ

۴

وَعَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِّنْهُمْ ^ط وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا

سَجْرٌ كَذَابٌ

۵

أَجْعَلِ الْآلِهَةَ إِلَهًا وَاحِدًا ^ط إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ

۶

وَانْطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ آمَسُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ ^ط ءَالِهِتِكُمْ إِنَّ

هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ

۷

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ ^ط إِنَّ هَذَا إِلَّا خِتِلُقٌ

۸

أَنْزِلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ^ط بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّنْ ذِكْرِي

بَلْ لَّمَّا يَذُوقُوا عَذَابٍ

۹

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ ^ط الْوَهَّابِ

۱۰

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ^ط فَلْيَرْتَقُوا فِي

الْأَسْبَابِ

۱۱

جُنْدٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ ^ط الْأَحْزَابِ

۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو ^ط الْأَوْتَادِ

۱۳

وَتَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَبُ لُؤْيِكَةَ ^ط أُولَئِكَ الْأَحْزَابُ

۱۴

إِنْ كُلُّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ ^ط عِقَابٍ

۱۵

۳۹۲

وَمَا يَنْظُرُ هَؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا ^ط لَهَا مِنْ فَوَاقٍ

۱۶

وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّلْ لَنَا قِطَّنَا قَبْلَ ^ط يَوْمِ الْحِسَابِ

صاد. سوگند به قرآن شریف صاحب اندرز.

که کافران همچنان در سرکشی و خلافند.

چه بسا مردمی را که پیش از آنها به هلاکت رسانیدیم. آنان فریاد برمی‌آوردند ولی گریزگاهی نبود.

در شگفت شدند از اینکه بیم‌دهنده‌ای از میان خودشان برخاست. و کافران گفتند: این جادوگری دروغگوست.

آیا همه خدایان را یک خدا گردانیده است؟ و این چیزی شگفت است.

مهربانشان به راه افتادند و گفتند: بروید و بر پرستش خدایان خویش پایداری ورزید که این است چیزی که از شما خواسته شده.

ما در این آخرین آیین، چنین سخنی نشنیده‌ایم و این جز دروغ هیچ نیست.

آیا از میان همه ما وحی بر او نازل شده است؟ بلکه آنها از وحی من در تردیدند، و هنوز عذاب مرا نچشیده‌اند.

یا آنکه خزاین رحمت پروردگار پیروزمند بخشنده‌ات در نزد آنهاست؟

یا فرمانروایی آسمانها و زمین و هر چه میان آن دوست، از آن آنهاست؟ پس با نردبامهایی خود را به آسمان کشند.

آنجا لشکری است ناچیز از چند گروه شکست‌خورده به هزیمت رفته.

پیش از آنها قوم نوح و عاد و فرعون، که مردم را به چهار میخ می‌کشید، پیامبران را تکذیب می‌کردند.

و نیز قوم ثمود و قوم لوط و مردم ایکه از آن جماعتها بودند.

از اینان کس نبود مگر آنکه پیامبران را تکذیب کرد، و عقوبت من واجب آمد.

اینان نیز جز بانگی سهمناک انتظاری ندارند، چنان که آدمی را دیگر بازگشت نباشد.

و گفتند: ای پروردگار ما، نامه اعمال ما را پیش از فرارسیدن روز حساب به دست ما بده.

أَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ ۖ إِنَّهُ
وَءَاوَابٌ

۱۸

إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ

۱۹

وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً كُلٌّ لَّهِ ۚ وَأَوَّابٌ

۲۰

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ ۖ وَعَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَصَّلَ الْخِطَابِ

۲۱
حزب
۱۸۲

وَهَلْ أَتَاكَ نَبُؤُا الْخُصَمِ إِذْ تَسَوَّرُوا الْمِحْرَابَ

۲۲

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ ففَزِعَ مِنْهُمْ ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ خَصْمَانِ
بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ

۲۳

إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةً وَاحِدَةً
فَقَالَ أَكْفَلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ

۲۴
سجده
مستحب

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۖ وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۖ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّهٗ
فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ ۖ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ۝

۲۵

فَغَفَرْنَا لَهُ ۖ ذَٰلِكَ ۖ وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّعَآبٍ

۲۶

يَدَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ
النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۚ
إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا
نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ

بر هر چه می‌گویند صبر کن. و از بنده ما داود قدرتمند، که
همواره به درگاه ما توبه می‌کرد، یادآور.

ما کوه‌ها را رام کردیم و کوه‌ها هر شامگاه و بامدادان با او
تسبیح می‌کردند.

و پرندگان بر او گرد می‌آمدند، همه فرمانبر او بودند.

فرمانرواییش را استواری بخشیدیم و او را حکمت و
فصاحت در سخن عطا کردیم.

آیا خبر آن مدعیان را شنیده‌ای آنگاه که از دیوار قصر بالا
رفتند؟

بر داود داخل شدند. داود از آنها ترسید. گفتند: مترس، ما
دو مدعی هستیم که یکی بر دیگری ستم کرده است. میان
ما به حق داوری کن و پای از عدالت بیرون منه و ما را به راه
راست هدایت کن.

این برادر من است. او را نود و نه میش است و مرا یک
میش. می‌گوید: آن را هم به من واگذار، و در دعوی بر من
غلبه یافته است.

داود گفت: او که میش تو را از تو می‌خواهد تا به میشهای
خویش بیفزاید بر تو ستم می‌کند. و بسیاری از شریکان جز
کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند –و
اینان نیز اندک هستند– بر یکدیگر ستم می‌کنند. و داود
دانست که او را آزموده‌ایم. پس از پروردگارش آموزش
خواست و به رکوع درافتاد و توبه کرد.

ما این خطایش را بخشیدیم. او را به درگاه ما تقرب است و
بازگشتی نیکو.

ای داود، ما تو را خلیفه روی زمین گردانیدیم. در میان
مردم به حق داوری کن و از پی هوای نفس مرو که تو را از
راه خدا منحرف سازد. آنان که از راه خدا منحرف شوند،
بدان سبب که روز حساب را از یاد برده‌اند، به عذابی
شدید گرفتار می‌شوند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ

۲۸

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي
الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

۲۹

كِتَبٌ أَنزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِّيَدَّبَّرُوا ءَايَاتِهِ ۖ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو
الْأَلْبَابِ

۳۰

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ ۚ نِعَمَ الْعَبْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ

۳۱

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفِيفَتُ الْحَيَادُ

۳۲

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّي حَتَّى تَوَارَتْ
بِالْحِجَابِ

۳۳

رُدُّوهَا عَلَيَّ ۖ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْنَاقِ

۳۴

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَالْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِ ۖ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ

۳۵

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا ۖ لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ
بَعْدِي ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

۳۶

فَسَخَرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُخَاءً حَيْثُ أَصَابَ

۳۷

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ

۳۸

وَعَاخِرِينَ مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ

۳۹

هَٰذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ ۖ بَغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

وَإِنَّ لَهُ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ

۴۱
۳۹۴

وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ ۖ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ ۖ أَنِّي مَسْنِيَ الشَّيْطَانُ
بِنُصَبٍ وَعَذَابٍ

۴۲

أَرْكُضْ بِرِجْلِكَ ۖ هَٰذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ

ما این آسمان و زمین و آنچه را که میان آنهاست به باطل
نیافریده‌ایم. این گمان کسانی است که کافر شدند. پس
وای بر کافران از آتش.

آیا کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند،
همانند فسادکنندگان در زمین قرار خواهیم داد؟ یا
پرهیزگاران را چون گناهکاران؟

کتابی مبارک است که آن را بر تو نازل کرده‌ایم، تا در
آیاتش بیندیشند و خردمندان از آن پند گیرند.

سلیمان را به داود عطا کردیم. چه بنده نیکویی بود و روی
به خدا داشت.

آنگاه که به هنگام عصر اسبان تیزرو را که ایستاده بودند
به او عرضه کردند،

گفت: من دوستی این اسبان را بر یاد پروردگارم بگزیدم تا
آفتاب در پرده غروب پوشیده شد،

آن اسبان را نزد من بازگردانید. پس به بریدن ساقها و
گردنشان آغاز کرد.

ما سلیمان را آزمودیم و بر تخت او جسدی را افکندیم و او
روی به خدا آورد.

گفت: ای پروردگار من، مرا بیمارز و مرا ملکی عطا کن که
پس از من کسی سزاوار آن نباشد، که تو بخشاینده‌ای.

پس باد را رام او کردیم که به نرمی هر جا که آهنگ
می‌کرد، به فرمان او می‌رفت.

و دیوان را، که هم بتّا بودند و هم غوّاص.

و گروهی دیگر را، که همه بسته در زنجیر او بودند.

این عطای بی‌حساب ماست خواهی آن را ببخش و خواهی نگه
دار.

او راست نزد ما تقرب و بازگشتی نیکو.

و از بنده ما ایوب یاد کن آنگاه که پروردگارش را ندا داد
که: مرا شیطان به رنج و عذاب افکنده است.

پایت را بر زمین بکوب: این آبی است برای شستشو و سرد
برای آشامیدن.

وَوَهَبْنَا لَهُٗٓ أَهْلَهُۥٓ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِّأُولِي
الْأَلْبَابِ

۴۴

وَحُذِّ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَاضْرِبْ بِهِۦ وَلَا تَحْنُثْ ۖ إِنَّا وَجَدْنَاهُ
صَابِرًا نِّعَمَ الْعَبْدُ إِنَّهُٗٓ أَوَّابٌ

۴۵

وَاذْكُرْ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ ۖ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ ۖ أُولَى الْأَيْدِي
وَالْأَبْصَرِ

۴۶

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

۴۷

وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ

۴۸

وَاذْكُرْ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ الْأَخْيَارِ

۴۹

هَٰذَا ذِكْرٌ وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَّآبٍ

۵۰

جَنَّاتٍ عَدْنٍ مُّفْتَحَةٌ لَهُمْ ۖ الْأَبْوَابُ

۵۱

مُتَّكِنِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ

۵۲

حزب
۱۸۳

وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ أَثَرَابٌ

۵۳

هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ

۵۴

إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُٗ مِنْ نَّفَادٍ

۵۵

هَٰذَا وَإِنَّ لِلظَّالِمِينَ لَشَرَّ مَآبٍ

۵۶

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمِهَادُ

۵۷

هَٰذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ

۵۸

وَعَاخِرُ مِنْ شَكْلِهِۦٓ أَزْوَاجٌ

۵۹

هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ ۖ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

۶۰

قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ۖ أَنْتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا فَبِئْسَ
الْقَرَارُ

۶۱

قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِي النَّارِ

و به او خانواده‌اش و همچند آن از دیگر یاران را عطا کردیم
و این خود رحمتی از ما بود و برای خردمندان اندرزی.

دسته‌ای از چوبهای باریک به دست گیر و با آن بزن و
سوگند خویش را مشکن. او را بنده‌ای صابر یافتیم. او که
همواره روی به درگاه ما داشت چه نیکو بنده‌ای بود.

بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب آن مردان قدرتمند و
بابصیرت را یاد کن.

آنان را خصلت پاکدلی بخشیدیم تا یاد قیامت کنند.

آنها در نزد ما برگزیدگان و نیکانند.

و اسماعیل و الیسع و ذوالکفل را یاد کن که همه از نیکانند.

این قرآن پندی است، و پرهیزکاران را بازگشتی نیکوست؛

بهشتهای جاویدان که در آن به رویشان گشاده است.

در آنجا تکیه زده‌اند و هرگونه میوه و نوشیدنی که بخواهند
می‌طلبند.

زنانی همسال از آن گونه که جز به شوی خویش نظر ندارند
نزد آنهایند.

این است آن چیزهایی که برای روز حساب به شما وعده
داده‌اند.

این رزق ماست که پایان نیافتنی است،

چنین است. و سرکشان را بدترین بازگشتهاست.

به جهنم می‌روند که بد جایگاهی است.

باید آب جوشان و چرک و خونابه دوزخیان را بنوشند.

و شکنجه‌هایی دیگر، از هر نوع.

این گروه با شما به آتش در می‌آیند. خوش آمدشان مباد که
به آتش می‌افتند.

گویند: نه، خوش آمد شما را مباد. شما این عذاب را
پیشاپیش برای ما فرستاده بودید، چه بد جایگاهی است.

گویند: ای پروردگار ما، هر کس که این عذاب را پیشاپیش
برای ما آماده کرده است عذابش را در آتش دو چندان
افزون کن.

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ الْأَشْرَارِ

و گویند: چرا مردانی را که از اشرار می‌شمردیم اکنون نمی‌بینیم؟

۶۳

أَتَخَذْنَهُمْ سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ

آنان را به مسخره می‌گرفتیم. آیا از نظرها دور مانده‌اند؟

۶۴

إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ

این جدال اهل جهنم با یکدیگر چیزی است که به حقیقت واقع شود.

۶۵

۳۹۵۲

قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ وَمَا مِنِ إِلَهِ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

بگو: جز این نیست که من بیم‌دهنده‌ای هستم و هیچ خدایی جز خدای یکتای قهار نیست.

۶۶

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ

آن پیروزمند و آمرزنده، پروردگار آسمانها و زمین و هر چه میان آنهاست.

۶۷

قُلْ هُوَ نَبَوُّا عَظِيمٌ

بگو: این خبری بزرگ است،

۶۸

أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ

که شما از آن اعراض می‌کنید.

۶۹

مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَىٰ إِذْ يَخْتَصِمُونَ

هنگامی که با یکدیگر جدال می‌کردند من خبری از ساکنان عالم بالا نداشتم.

۷۰

إِنْ يُوحَىٰ إِلَىٰ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

تنها از آن روی به من وحی می‌شود که بیم‌دهنده‌ای روشنگر هستم.

۷۱

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ إِنِّي خَلِيقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ

پروردگارت به فرشتگان گفت: من بشری را از گل می‌آفرینم.

۷۲

فَإِذَا سَوَّيْتُهُۥ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُۥ سَاجِدِينَ

چون تمامش کردم و در آن از روح خود دمیدم، همه سجده‌اش کنید.

۷۳

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

همه فرشتگان سجده کردند.

۷۴

إِلَّا إِبْلِيسَ اُسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ

مگر ابلیس که بزرگی فروخت و از کافران شد.

۷۵

قَالَ يٰٓإِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيْدِي۟ اُسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْعٰلِينَ

گفت: ای ابلیس، چه چیز تو را از سجده کردن در برابر آنچه من با دو دست خود آفریده‌ام منع کرد؟ آیا بزرگی فروختی یا مقامی ارجمند داشتی؟

۷۶

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُۥ مِن طِينٍ

گفت: من از او بهترم. مرا از آتش آفریده‌ای و او را از گل.

۷۷

قَالَ فَأَخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ

گفت: از اینجا بیرون شو که تو مطرودی.

۷۸

وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعَنَتِي۟ إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ

و تا روز قیامت لعنت من بر توست.

۷۹

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ

گفت: ای پروردگار من، مرا تا روزی که از نو زنده شوند مهلت ده.

۸۰

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ

گفت: تو از مهلت یافتگانی،

۸۱

إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ

تا آن روز معین معلوم.

۸۲

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غَوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ

گفت: به عزت تو سوگند که همگان را گمراه کنم،

۸۳

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ

مگر آنها که از بندگان مخلص تو باشند.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ

گفت: حق است و آنچه می‌گوییم راست است.

۸۵

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ

که جهنم را از تو و از همه پیروانت پر کنم.

۸۶

قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ

بگو: من از شما مزدی نمی‌طلبم و نیستم از آنان که به دروغ چیزی بر خود می‌بندند.

۸۷

إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

و این جز اندرزی برای مردم جهان نیست.

۸۸

وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ

و تو بعد از این از خبر آن آگاه خواهی شد.

۳۹. زمر

الرُّمَر: گروه‌ها

مکی

۷۵ آیه

۱۰ صفحه

۱
۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

نازل شدن این کتاب از جانب خدای پیروزمند حکیم است.

۲

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ بِالْحَقِّ فَاْعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ
الدِّينَ

ما این کتاب را به راستی بر تو نازل کردیم. پس خدا را بپرست و دین خود برای او خالص گردان.

۳

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا
نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ
كَفَّارٌ

آگاه باش که دین خالص از آن خداست و آنان که سوای او دیگری را به خدایی گرفتند، گفتند: اینان را از آن رو می‌پرستیم تا وسیله نزدیکی ما به خدای یکتا شوند. و خدا در آنچه اختلاف می‌کنند میانشان حکم خواهد کرد. خدا آن را که دروغگو و ناسپاس باشد هدایت نمی‌کند.

۴

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
سُبْحَانَهُ ۚ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ

اگر خدا می‌خواست که برای خود فرزندی برگیرد، از میان مخلوقات خود هر چه را که می‌خواست برمی‌گزید. منزه است. اوست خدای یکتای قهار.

۵

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ
وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ ۖ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۖ كُلٌّ
يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّورُ

آسمانها و زمین را به حق بیافرید. شب را بر روز داخل می‌کند و روز را بر شب. و آفتاب و ماه را رام گردانید و هر یک تا زمانی معین در حرکتند. آگاه باش که اوست پیروزمند و آمرزنده.

خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَأَنزَلَ
لَكُمْ مِّنَ الْأَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً أَزْوَاجًا يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ
أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّن بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ
اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

إِن تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنكُمْ وَلَا يَرْصُقْ لِعِبَادِهِ
الْكَفَرُ وَإِن تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ
أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَإِذَا مَسَّ الْإِنسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ
نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ
أُنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ
مِن أَصْحَابِ النَّارِ

أَمَّنْ هُوَ قَنِيتُ عَائَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْذَرُ الْآخِرَةَ
وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ

قُلْ يَٰعِبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي
هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ
أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

شما را از یک تن بیافرید. و از آن یک تن زنش را آفرید. و
برایتان از چارپایان هشت جفت بیافرید. شما را در شکم
مادران در چند مرحله در درون تاریکیهای سه‌گانه آفرینش
بخشید. این است خدای یکتا پروردگار شما. فرمانروایی از
آن اوست. خدایی جز او نیست. پس چگونه رویگردانتان
می‌سازند؟

اگر ناسپاسی کنید، خدا از شما بی‌نیاز است. و ناسپاسی را
برای بندگان نمی‌پسندد. می‌پسندد که سپاسگزار باشید.
و هیچ کس بار گناه دیگری را بر دوش نمی‌کشد. بازگشت
همه شما نزد پروردگارتان است. او شما را از کارهایی که
می‌کرده‌اید آگاه می‌کند. او به آنچه در دلها می‌گذرد آگاه
است.

چون به آدمی گزند برسد، به پروردگارش روی می‌آورد و
او را می‌خواند. آنگاه چون به او نعمتی بخشد، همه آن دعاها
را که پیش از این کرده بود از یاد می‌برد و برای خدا
همتایانی قرار می‌دهد تا مردم را از طریق او گمراه کنند.
بگو: اندکی از کفرت بهره‌مند شو، که تو از دوزخیان خواهی
بود.

آیا آن کس که در همه ساعات شب به عبادت پرداخته، یا در
سجود است یا در قیام، و از آخرت بیمناک است و به رحمت
پروردگارش امیدوار است، با آن که چنین نیست یکسان
است؟ بگو: آیا آنهایی که می‌دانند با آنهایی که نمی‌دانند
برابرند؟ تنها خردمندان پند می‌پذیرند.

بگو: ای بندگان من که ایمان آورده‌اید، از پروردگارتان
بترسید. برای آنان که در حیات اینجهانی نیکی کرده‌اند،
پاداش نیک است. و زمین خدا پهناور است. مزد صابران
بی‌حساب و کامل ادا می‌شود.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِّنْ دُونِهِۦ ۚ قُلْ إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۗ أَلَا ذَٰلِكَ هُوَ الْحُسْرَانُ الْمُبِينُ

لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِۦ عِبَادَهُۥ يَعْبَادُ فَاتَّقُوا

وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فَبَشِّرْ عِبَادِ

الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَٰئِكَ هُمُ أُولُوا الْأَلْبَابِ

أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ

لَٰكِنِ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ يَنبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

بگو: من مأمور شده‌ام که خدا را بپرستم و برای او در دین اخلاص ورزم.

و مرا فرموده‌اند که نخستین مسلمانان باشم.

بگو: اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از عذاب آن روز بزرگ می‌ترسم.

بگو: خدا را می‌پرستم و برای او در دین خود اخلاص می‌ورزم.

بپرستید هر چیز دیگری را جز او. بگو: زیان‌کنندگان کسانی هستند که در روز قیامت خود و خاندانشان را از دست بدهند. بهوش باشید که این زبانی آشکار است.

بالای سرشان طبقات آتش است و در زیر پایشان طبقات آتش. این چیزی است که خدا بندگان خود را بدان می‌ترساند. پس ای بندگان من، از من بترسید.

و کسانی را که از پرستش بتان پرهیز کرده‌اند و به خدا روی آورده‌اند بشارت است. پس بندگان مرا بشارت ده:

آن کسانی که به سخن گوش می‌دهند و از بهترین آن پیروی می‌کنند، ایشانند کسانی که خدا هدایتشان کرده و اینان خردمندانند.

آیا کسی را که حکم عذاب بر او محقق شده، تو می‌توانی او را که در آتش است برهانی؟

اما برای آنان که از خدا می‌ترسند غرفه‌هایی است بر فراز هم ساخته، که از زیرشان جویباران روان است. این وعده خداست و خدا وعده خود خلاف نخواهد کرد.

آیا ندیده‌ای که خدا از آسمان باران فرستاد و آن را چون چشمه‌سارهایی در زمین روان گردانید، آنگاه به آن کشته‌های رنگارنگ برویانید، سپس همه خشک می‌شوند و می‌بینی که زرد شده‌اند، آنگاه خردشان می‌سازد؟ هر آینه خردمندان را در آن اندرزی است.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّنْ رَبِّهِۗ
فَوَيْلٌ لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّنْ ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ
مُّبِينٍ

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَبِّهًا مِّثْلَ نَثَائِي تَقْشَعِرُّ
مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِۦ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ

أَفَمَنْ يَتَّبِعِ بَوَاجِهِۦ سُوءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَقِيلَ
لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ

كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا
يَشْعُرُونَ

فَآذَاهُمْ اللَّهُ الْحِزْيَ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ
أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ

قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَكِّسُونَ وَرَجُلًا
سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ

آیا کسی که خدا دلش را بر روی اسلام گشود و او در پرتو نور پروردگارش جای دارد، همانند کسی است که ایمان ندارد؟ پس وای بر سختدلانی که یاد خدا در دلهایشان راه ندارد، که در گمراهی آشکار هستند.

خدا بهترین سخن را نازل کرده است. کتابی متشابه و دوتا دوتا، که از تلاوت آن کسانی را که از پروردگارشان می‌ترسند از خوف تن بلرزد. سپس تن و جانشان به یاد خدا بیارامد. این راه خداست که هر که را بخواهد بدان راهنمایی می‌کند، و هر که را خدا گمراه کند او را هیچ راهنمایی نخواهد بود.

آیا آن کس که در روز قیامت با چهره خویش عذاب سخت قیامت را از خود بازمی‌دارد همانند کسی است که بهشتی است؟ به ستمکاران گفته می‌شود: به کیفر کارهایی که می‌کرده‌اید عذاب را بچشید.

پیشینیانشان تکذیب کردند و عذاب از جایی که نمی‌دانستند بر سرشان رسید.

خدا در این جهان رسوایشان ساخت؛ ولی اگر بدانند، عذاب آخرت بزرگتر است.

ما در این قرآن برای مردم هر گونه مثلی آوردیم، شاید پند گیرند.

قرآنی به زبان عربی بی هیچ انحراف و کجی. شاید پروا کنند.

خدا مثلی می‌زند: مردی را که چند تن در او شریکند و بر سر او اختلاف دارند. و مردی که تنها از آن یکی باشد. آیا این دو با هم برابرند؟ سپاس خدا را. نه، بیشترشان نمی‌دانند.

تو می‌میری و آنها نیز می‌میرند.

سپس همه در روز قیامت نزد پروردگارتان با یکدیگر به خصومت خواهید پرداخت.

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالْصِّدْقِ إِذْ جَاءَهُۥٓ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ

۳۳

وَالَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ أُوْلَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ

۳۴

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ

۳۵

لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳۶

أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُۥ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

۳۷

وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُّضِلٍّ ۚ أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ

۳۸

وَلَٰئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ ۚ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ ۚ أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۚ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ

۳۹

قُلْ يَتَقَوْمِ اْعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ اِنِّى عَمِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

۴۰

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ

پس کیست ستمکارتر از آن که بر خدا دروغ می‌بندد و سخن راستی را که بر او آمده است تکذیب می‌کند. آیا کافران را در جهنم جایگاهی نیست؟

و کسی که سخن راست آورد و تصدیقش کرد، آنان پرهیزگارانند.

برایشان هر چه بخواهند در نزد پروردگارشان مهیاست. این است پاداش نیکوکاران.

تا خدا بدترین اعمالی را که مرتکب شده‌اند از آنان بزداید، و به بهتر از آنچه می‌کرده‌اند پاداششان دهد.

تو را به کسانی که سوای خدا هستند، می‌ترسانند. آیا خدا برای نگهداری بنده‌اش کافی نیست؟ و هر کس را که خدا گمراه سازد هیچ راهنمایی نخواهد بود.

هر کس را که خدا راهنمایی کند، گمراه‌کننده‌ای نیست. آیا خدا پیروزمند و انتقام‌گیرنده نیست؟

اگر از آنها بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است؟ خواهند گفت: خدای یکتا. بگو: پس اینهایی را که سوای او می‌پرستید چگونه می‌بینید؟ اگر خدای یکتا بخواهد به من رنجی برساند آیا اینان می‌توانند آن رنج را دفع کنند؟ یا اگر بخواهد به من رحمتی ارزانی دارد، می‌توانند آن رحمت را از من بازدارند؟ بگو: خدا برای من بس است. توکل‌کنندگان به او توکل می‌کنند.

بگو: ای قوم من، بر وفق امکان خویش عمل کنید. من نیز عمل می‌کنم. و به زودی خواهید دانست که

چه کسی به عذابی که خوارش می‌سازد گرفتار می‌شود، یا عذاب جاوید بر سر او فرود می‌آید.

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

أَمْ أُتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ أُولَؤُكَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَا فُتَدُوا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ

ما این کتاب را به حق برای هدایت مردم بر تو نازل کردیم. پس هر کس که هدایت یافت به سود خود اوست، و هر که گمراه شد به زیان خود به گمراهی افتاده و تو وکیل آنها نیستی.

خدا جانها را به هنگام مردنشان می‌گیرد، و نیز جان کسانی را که در خواب خود نمرده‌اند. جانهایی را که حکم مرگ بر آنها رانده شده نگه می‌دارد و دیگران را تا زمانی که معین است بازمی‌فرستد. در این عبرت‌هاست برای آنهایی که می‌اندیشند.

آیا سوای خدا شفیعانی اختیار کردند؟ بگو: حتی اگر آن شفیعان قدرت به کاری نداشته باشند و چیزی را درنیابند؟

بگو: شفاعت سراسر از آن خداست. متعلق به اوست فرمانروایی آسمانها و زمین. سپس همه به نزد او بازگردانده می‌شوید.

چون خدا را به یکتایی یاد کنند دلهای آن کسان که به قیامت ایمان نیاورده‌اند نفرت گیرد، و چون نام دیگری جز او برده شود شادمان شوند.

بگو: بار خدایا، تویی آفریننده آسمانها و زمین، دانای نهان و آشکار، تو میان بندگان در هر چه در آن اختلاف می‌کرده‌اند داوری خواهی کرد.

اگر هر چه در روی زمین است و همانند آن، از آن ستمکاران می‌بود، در روز قیامت خود را بدان از عذاب دردناک بازمی‌خریدند. و از خدا برایشان چیزهایی آشکار می‌شد که هرگز حسابش را نمی‌کردند.

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ

فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ نِعْمَةً مِنَّا قَالَ
إِنَّمَا أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍۭ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ

فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ
سَيُصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ

أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

قُلْ يَاعِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ
الرَّحِيمُ

وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ

وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَحْسَرْتُنِي عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ
وَإِنْ كُنْتُ لِمِنَ السَّخِرِينَ

پاداش بد اعمالی که می‌کردند برایشان آشکار شد و آنچه
مسخره‌اش می‌کردند گرداگردشان را بگرفت.

چون آدمی را گزندى رسد ما را مى‌خواند، و چون از جانب
خویش نعمتى ارزانیش داریم گوید: به سبب داناییم این
نعمت را به من داده‌اند. این آزمایشی باشد ولی
بیشترینشان نمیدانند.

این سخنی بود که پیشینیانشان هم می‌گفتند، ولی هر چه
گرد آورده بودند به حالشان سود نکرد.

عقوبت اعمالشان دامنگیرشان شد. و از این میان به آنهایی
که راه کفر پیش گرفته‌اند عقوبت اعمالشان خواهد رسید و
نمی‌توانند از ما بگریزند.

آیا هنوز ندانسته‌اند که خداست که روزی هر کس را که
بخواهد افزون می‌سازد یا تنگ روزی‌اش می‌کند؟ و در این
خود عبرت‌هاست برای مردمی که ایمان می‌آورند.

بگو: ای بندگان من که بر زیان خویش اسراف کرده‌اید، از
رحمت خدا مأیوس مشوید. زیرا خدا همه گناهان را
می‌آمرزد. اوست آمرزنده و مهربان.

پیش از آنکه عذاب فرا رسد و کسی به یا@ن برنخیزد، به
پروردگارتان روی آورید و به او تسلیم شوید.

و پیش از آنکه به ناگاه و بی‌خبر عذاب بر شما فرود آید، از
بهترین چیزی که از جانب پروردگارتان نازل شده است
پیروی کنید.

تا کسی نگوید: ای حسرتا بر من که در کار خدا کوتاهی
کردم، و از مسخره‌کنندگان بودم.

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

۵۸

أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ

۵۹

بَلَىٰ قَدْ جَاءَتْكَ ءَايَاتِي فَكَذَّبْتَ بِهَا وَاسْتَكْبَرْتَ وَكُنْتَ مِنَ
الْكَافِرِينَ

۶۰

وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَى اللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ
أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ

۶۱

وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا
هُم يَحْزَنُونَ

۶۲

اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

۶۳

لَهُۥ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۶۴

قُلْ أَغَيْرَ اللَّهِ تُأْمُرُونَنِيٰٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ

۶۵

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ
لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

۶۶

بَلِ اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ

۶۷

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ ۚ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ
الْقِيَمَةِ ۚ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّٰتٌ بِّيَمِينِهِ ۚ سُبْحَٰنَهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ

یا بگوید: اگر خدا مرا هدایت کرده بود، من از پرهیزگاران
می‌بودم.

یا چون عذاب را ببیند، بگوید: اگر بار دیگر به دنیا باز
می‌گردیدم، از نیکوکاران می‌شدم.

آری، آیات من برای تو نازل شد و تو گردنکشی کردی و از
کافران بودی.

در روز قیامت، کسانی را که به خدا دروغ بسته‌اند می‌بینی
که رویشان سیاه شده است. آیا متکبران را در جهنم
جایگاهی نیست؟

خدا پرهیزکاران را به سبب راه رستگاری که در پیش
گرفته بودند می‌رهاند. به آنها هیچ بدی نرسد و از اندوه
بدور باشند.

خداست که آفریدگار هر چیزی است و او نگهبان هر چیزی.

کلیدهای آسمانها و زمین نزد اوست و آنها که به آیات خدا
کافر شده‌اند زیان‌دیدگان هستند.

بگو: ای نادانان، آیا مرا فرمان می‌دهید که غیر از خدا را
بپرستم؟

به تو و پیامبران پیش از تو وحی شده است که اگر شرک
بیاورید اعمالتان ناچیز گردد و خود از زیان‌کنندگان خواهید
بود.

بلکه خدا را بپرست و سپاسگزار او باش.

خدا را نشناختند آنچنان که شایان شناخت اوست. و در روز
قیامت، زمین یکجا در قبضه اوست و آسمانها در هم
پیچیده، در ید قدرت او. منزّه است و برتر از هر چه شریک
او می‌پندارند.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ

وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ

وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَتَحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ

قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ

وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا ۖ حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ

وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ ۖ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ

و در صور دمیده شود. پس هر که در آسمانها و هر که در زمین است -جز آنها که او بخواهد- بیهوش می‌شوند. و بار دیگر در آن دمیده شود، ناگهان از جای برمی‌خیزند و می‌نگرند.

و زمین به نور پروردگارش روشن شود و نامه‌های اعمال را بنهند و پیامبران و گواهان را بیاورند و در میان مردم به حق داوری شود و بر کسی ستمی نرود.

پاداش هر کس برابر کردارش به تمامی ادا شود، در حالی که خدا به کارهایی که می‌کرده‌اند آگاه‌تر است.

و کافران را گروه‌گروه به جهنم برانند. چون به جهنم رسند درهایش گشوده شود و نگهبانان آتش گویند: آیا پیامبرانی از خود شما بر شما مبعوث نشدند تا آیات پروردگارتان را برایتان بخوانند و شما را از دیدار با چنین روزی بترسانند؟ می‌گویند: بلی. ولی، بر کافران عذاب محقق شده بود.

گفته شود: از درهای جهنم داخل شوید، همواره در آنجا خواهید بود. جایگاه سرکشان چه بد جایگاهی است.

و آنان را که از پروردگارشان ترسیده‌اند گروه‌گروه به بهشت می‌برند. چون به بهشت برسند درهایش گشوده شود. و خازنان بهشت گویندشان: سلام بر شما، بهشتتان خوش باد، به درون بیاوید، همواره در اینجا خواهید بود.

می‌گویند: سپاس خدایی را که هر وعده که به ما داد راست بود. آن زمین را به میراث به ما داد. و اکنون در هر جای بهشت که بخواهیم مکان می‌گیریم. عمل‌کنندگان را چه مزد نیکی است.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِّينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۰. غافر

غافر: آمرزنده

مکی

۸۵ آیه

۱۰ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

حا، میم.

۲

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

نزول این کتاب از جانب خدای پیروزمند داناست؛

۳

غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الطَّوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ

آمرزنده گناه، پذیرنده توبه، سخت عقوبت، صاحب نعم. هیچ خدایی جز او نیست. بازگشت همه به سوی اوست.

۴

مَا يُجَدِّلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبَلَدِ

جز کافران در آیات خدا جدال نمی‌کنند. پس جولانشان در شهرها تو را نفریبد.

۵

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

پیش از ایشان قوم نوح و گروه‌هایی که بعد از ایشان بودند پیامبرشان را تکذیب کردند. و هر امتی آهنگ آن کرد که پیامبرش را دستگیر کند، و به باطل به ستیزه برخاست تا حق را از میان بردارد. اما من آنها را به عقوبت فروگرفتم و عقوبت من چه سخت بود.

۶

وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ

بدین سان حکم پروردگار تو بر کافران محقق شد که اهل جهنمند.

۷

الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

آنان که عرش را حمل می‌کنند و آنان که بر گرد آن هستند به ستایش پروردگارشان تسبیح می‌گویند و به او ایمان دارند و از او برای مؤمنان آمرزش می‌خواهند: ای پروردگار ما، رحمت و علم تو همه چیز را فراگرفته است. پس آنان را که توبه کرده‌اند و به راه تو آمده‌اند بیامرز و از عذاب جهنم نگه دار.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ
عِبَادِهِمْ وَأَرْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۹

وَقِهِمُ السَّيِّئَاتِ وَمَنْ تَقِ السَّيِّئَاتِ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ
وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۱۰
۴۰۵۰

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنَادُونَ لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ
أَنْفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ

۱۱

قَالُوا رَبَّنَا آمَنَّا أَتُنْتِنَ إِثْمَنَا وَتَكْفُرْنَا بِدُنُوبِنَا
فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ

۱۲

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُشْرَكْ
بِهِ تَوَمَّنُوا فَلَا حُكْمَ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ

۱۳

هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا
وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ

۱۴

فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

۱۵

رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ
يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْذِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ

۱۶

يَوْمَ هُمْ بَارِزُونَ لَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْهُمْ شَيْءٌ لِّمَنِ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ

و ای پروردگار ما، آنان را و هر که صالح باشد از پدران و
همسران و فرزندان‌شان به بهشت‌های جاویدانی که به آنها
وعده داده‌ای داخل کن، که تو پیروزمند و حکیمی.

آنان را از عقوبات حفظ کن، که هر که را در آن روز از
عقوبات حفظ کنی بر او رحمت آورده‌ای و آن کامیابی بزرگی
است.

کافران را ندا می‌دهند که دشمنی خدا با شما از دشمنی
شما با خودتان، آنگاه که به ایماتتان فرا می‌خواندند و راه
کفر پیش می‌گرفتید، بزرگ‌تر است.

می‌گویند: ای پروردگار ما، ما را دوبار میرانیدی و دوبار زنده
ساختی و ما به گناهانمان اعتراف کرده‌ایم. آیا بیرون‌شدن
را راهی هست؟

این عذاب بدان سبب است که چون خدا را به یکتایی
می‌خواندند شما انکار می‌کردید، و اگر برای او شریکی قرار
می‌دادند شما به آن شریک ایمان می‌آوردید. پس، فرمان،
فرمان خدای بلندمرتبه بزرگ است.

اوست آن که آیات خویش را به شما نشان داد و برایتان از
آسمان روزی فرستاد. تنها کسی پند می‌گیرد که روی به خدا
آورد.

پس خدا را بخوانید، در حالی که تنها برای او در دین اخلاص
می‌ورزید، اگر چه کافران را ناخوش آید.

فرابرنده درجات، صاحب عرش که بر هر یک از بندگان‌ش که
بخواهد به فرمان خود وحی می‌فرستد تا مردم را از روز
قیامت بترساند.

آن روز که همگان آشکار شوند. هیچ چیز از آنها بر خدا
پوشیده نماند. در آن روز فرمانروایی از آن کیست؟ از آن
خدای یکتای قهار.

الْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ

۱۸

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْأَزْفَةِ إِذِ الْقُلُوبُ لَدَى الْحَنَاجِرِ كَظْمِينَ
مَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعَ يُطَاعُ

۱۹

يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِي الصُّدُورُ

۲۰

وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَقْضُونَ
بِشَيْءٍ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

۲۱

حزب
۱۸۸
۴۰۶۲

أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَانَارًا فِي الْأَرْضِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ

۲۲

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَكَفَرُوا
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ إِنَّهُ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ

۲۳

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ

۲۴

إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَقَارُونَ فَقَالُوا سَاحِرٌ كَذَّابٌ

۲۵

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ وَاسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي
ضَلَالٍ

آن روز هر کس را همانند عملش جزا می‌دهند و به کس
ستمی نمی‌رود. و خدا زود به حسابها می‌رسد.

از روز قیامت بترسانشان. آنگاه که دلها لبریز از اندوه،
نزدیک حنجره‌ها رسد. ستمکاران را در آن روز نه
خویشاوندی باشد و نه شفيعی که سخنش را بشنوند.

نظرهای دزدیده را و هر چه دلها نهان داشته‌اند، می‌داند.

خدا به حق داوری می‌کند. ولی کسانی که سوای او به خدایی
می‌خوانند هیچ داوری نتوانند، زیرا خدا می‌شنود و می‌بیند.

آیا در زمین سیر نمی‌کنند تا بنگرند که عاقبت پیشینیانشان
چگونه بوده است؟ توانایی آنها و آثاری که در روی زمین
پدید آورده بودند از اینان بیش بود. و خدا آنها را به کیفر
کفرشان فرو گرفت و از قهر خداوندشان نگهدارنده‌ای
نبود.

این بدان سبب بود که پیامبرانشان با دلایل روشن نزدشان
آمدند، ولی انکار کردند، و خدا هم آنان را فرو گرفت. و
خدا نیرومند است و به سختی عقوبت می‌کند.

ما موسی را با آیات خود و حجتی آشکار فرستادیم،

به سوی فرعون و هامان و قارون. و گفتند که او جادوگری
دروغگوست.

چون دین حق را از جانب ما بر آنها عرضه داشت، گفتند:
پسران کسانی را که به او ایمان آورده‌اند بکشید و زنانشان
را زنده بگذارید. و حيله‌سازی کافران جز در طریق تباهی
نباشد.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ وَإِنِّي أَخَافُ
أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ

وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا
يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ

وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ
رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ
رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَاذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا
يُصِيبْكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعِدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ
مُسْرِفٌ كَذَّابٌ

يَقَوْمَ لَكُمْ الْمُلْكُ الْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَنْصُرُنَا
مِنْ بَاسِ اللَّهِ إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا
أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ مِثْلَ يَوْمِ
الْأَحْزَابِ

مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا
اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعِبَادِ

وَيَقَوْمِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ

يَوْمَ تُؤْلَوْنَ مُدْبِرِينَ مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ

فرعون گفت: بگذارید موسی را بکشم و او خدای خود را به
یاری طلبد. می‌ترسم دیتان را دیگرگون کند یا در این
سرزمین فسادى برانگیزد.

موسی گفت: من به پروردگار خود و پروردگار شما از هر
متکبری که به روز حساب باور ندارد، پناه می‌برم.

و مردی مؤمن از خاندان فرعون که ایمانش را پنهان داشته
بود، گفت: آیا مردی را که می‌گوید که پروردگار من خدای
یکتاست و با دلیلهایی روشن از جانب پروردگارتان آمده
است، می‌کشید؟ اگر دروغ می‌گوید، گناه دروغش بر گردن
خود اوست؛ و اگر راست می‌گوید، پاره‌ای از وعده‌هایی که
داده است به شما خواهد رسید. هر آینه خدا هیچ گزافکار
دروغگویی را هدایت نمی‌کند.

ای قوم من، امروز فرمانروایی از آن شماست. بر این
سرزمین غلبه دارید. ولی اگر عذاب خدا بر سر ما آید چه
کسی یاریمان خواهد کرد؟ فرعون گفت: شما را جز آنچه
خود مصلحت دیده‌ام راهی ننمایم و جز به راه صواب
راهنمایی نکنم.

آن که ایمان آورده بود، گفت: ای قوم من، بر شما از آنچه بر
سر آن اقوام دیگر آمده است بیمناکم.

همانند قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که از آن پس آمدند.
حال آنکه خدا برای بندگان خواستار ستم نیست.

ای قوم من، از آن روز که یکدیگر را به فریاد بخوانید بر
شما بیمناکم.

آن روز که همگی پشت کرده باز می‌گردید و هیچ کس شما
را از عذاب خدا نگاه نمی‌دارد. و هر کس که خدا گمراهش
کند، هیچ راهنمایی ندارد.

وَلَقَدْ جَاءَكُمْ يُوسُفُ مِنْ قَبْلُ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا زِلْتُمْ فِي
شَكِّ مِمَّا جَاءَكُمْ بِهِ^ط حَتَّىٰ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ
اللَّهُ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُرْتَابٌ

۴۰
غافر
۳۴
/۸۵

الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ كِبَرُ
مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ ءَامَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ

۳۵

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْلِمُنِ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ

۳۶

أَسْبَابَ السَّمَوَاتِ فَأَطَّلَعَ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ
كَذِبًا وَكَذَلِكَ زَيْنَ لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصَدَّ عَنِ
السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ

۳۷

وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنَ يَقَوْمِ اتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ الرَّشَادِ

۳۸
۴۰۸۸

يَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَّعُ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ
الْقَرَارِ

۳۹

مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ
يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ

۴۰

یوسف پیش از این با دلایل روشن بر شما بر شما مبعوث
شد و شما از آنچه آورده بود همچنان در شک می‌بودید.
چون یوسف بمرد گفتید: خدا پس از او دیگر پیامبری
نخواهد فرستاد. خدا گزافکار شک‌آورنده را این گونه گمراه
می‌سازد؛

کسانی که بی‌هیچ حجتی که در دست داشته باشند در آیات
خدا جدال می‌کنند. کار آنان نزد خدا و مؤمنان سخت
ناپسند است. خدا بر دل هر متکبر جباری اینچنین مهر
می‌نهد.

فرعون گفت: ای هامان، برای من کوشک بلندی بساز، شاید
به آن درها دست یابم؛

درهای آسمانها. و خدای موسی را ببینم، زیرا پندارم که
دروغ می‌گوید. بدین سان کردار زشت فرعون در نظرش
آراسته شد و او از راه باز ماند و چاره‌جویی او جز زیان هیچ
نیبود.

آن مردی که ایمان آورده بود گفت: ای قوم من، از پی من
بیایید تا به راه صواب هدایتتان کنم.

ای قوم من، این زندگی دنیا اندک مایه تعیشی است. و
آخرت سرای بقاست.

هر کس کار بدی بکند جز همانند عملش کیفر نیابد. و هر
کس از مرد و زن که مؤمن باشد و عمل صالحی به جای آورد
به بهشت داخل شود و بی‌حساب روزی‌اش دهند.

وَيَقُومَ مَا لِيَ أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ

۴۲

تَدْعُونِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأُشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ
وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفَّارِ

۴۳

لَا جَرَمَ أَنَّمَا تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا
فِي الْآخِرَةِ وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ
النَّارِ

۴۴

فَسَتَذْكُرُونَ مَا أَقُولُ لَكُمْ وَأُفَوِّضُ أُمْرِي إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ

۴۵

فَوَقَّهَ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ
الْعَذَابِ

۴۶

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ
أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

۴۷

وَإِذْ يَتَحَاجُّونَ فِي النَّارِ فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُغْنُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ

۴۸

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُلٌّ فِيهَا إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ
الْعِبَادِ

۴۹

وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ أَدْعُوا رَبَّكُمْ يُحْضِرُ
عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ

ای قوم من، چیست که من شما را به رهایی می‌خوانم و شما
مرا به آتش فرا می‌خوانید؟

مرا دعوت می‌کنید که به خدا کافر شوم و چیزی را که
نمی‌شناسم شریک او قرار دهم، حال آنکه من شما را به
خدای پیروزمند آمرزنده دعوت می‌کنم.

بی‌شک آنچه شما مرا به آن دعوت می‌کنید یارای آتش
نیست که در دنیا و آخرت کسی را به سوی خود خواند، حال
آنکه بازگشت ما به سوی خدای یکتاست، و گزافکاران در
جهنم باشند.

زودا که آنچه را که اکنون می‌گوییم به یاد خواهید آورد. و
من کار خویش به خدا واگذار کردم، زیرا او بندگان را
می‌بیند.

خدا او را از آسیب مکرری که برایش اندیشیده بودند، نگره
داشت و آن عذاب ناگوار خاندان فرعون را در میان گرفت.

آتش. هر صبح و شام بر آن عرضه شوند و روزی که قیامت
برپا شود ندا دهند که خاندان فرعون را به سخت‌ترین
عذابها درآورید.

و آنگاه در درون آتش با یکدیگر به مجادله برخیزند و
ناتوانان به گردنکشان گویند که ما پیروان شما بودیم، آیا
می‌توانید اندکی از این آتشی که نصیب ما شده است
بکاهید؟

آنان که سرکشی کرده بودند می‌گویند: همه ما در آتشیم. و
خداست که میان بندگان دآوری کرده است.

و آنان که در آتشند به نگهبانان جهنم می‌گویند: از
پروردگارتان بخواهید تا یک روز از عذاب ما بکاهد.

قَالُوا أَوْ لَمْ تَكُ تَأْتِيكُمُ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا
فَادْعُوا وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ

إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ
الْأَشْهَادُ

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعَذَتُهُمْ وَلَهُمُ اللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ
الدَّارِ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ

هُدًى وَذِكْرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ
رَبِّكَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَرِ

إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَتْهُمْ إِنْ
فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَّا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَخَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ

می‌گویند: آیا پیامبرانتان با دلایل روشن نزد شما نیامده بودند؟ می‌گویند: بلی. می‌گویند: پس دعا کنید. و دعای کافران جز آنکه تباه شود هیچ نخواهد بود.

ما پیامبرانمان و مؤمنان را در زندگی دنیا و در روز قیامت که شاهدان برای شهادت بر پای می‌ایستند، یاری می‌کنیم.

در روزی که ستمکاران را پوزش خواستن سود ندهد و نصیب آنها لعنت است و آن سرای بد.

ما به موسی مرتبه هدایت دادیم و آن کتاب را به بنی‌اسرائیل میراث دادیم.

کتابی که خود هدایت است و برای خردمندان اندرز.

صبر کن که وعده خدا حق است. برای گناهت آمرزش بخواه و هر شامگاه و بامداد، به ستایش پروردگارت تسبیح بگوی.

آنان که بی‌هیچ حجتی که از آسمان آمده باشد درباره آیات خدا مجادله می‌کنند، در دلشان جز هوای بزرگی نیست؛ ولی به آن نخواهند رسید. پس به خدا پناه ببر که او شنوا و بیناست.

آفرینش آسمان و زمین از آفرینش مردم بزرگتر است، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

نابینا و بینا برابر نیستند. نیز آنهایی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند با زشتکاران یکسان نباشند. چه اندک پند می‌پذیرید.

إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ

ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآئِنَّا تُؤَفَّكُونَ

كَذَٰلِكَ يُؤَفِّكُ الَّذِينَ كَانُوا بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

قُلْ إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِيَ الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ

قیامت می‌آید و در آن تردیدی نیست، ولی بیشتر مردم ایمان نمی‌آورند.

پروردگارتان گفت: بخوانید مرا تا شما را پاسخ گویم. آنهایی که از پرستش من سرکشی می‌کنند زودا که در عین خواری به جهنم درآیند.

خداست آن که شب را برایتان پدید آورد تا در آن بیارامید و روز را روشنایی بخشید. خدا فضل خویش به مردم ارزانی می‌دارد. ولی بیشتر مردم سپاسگزار نیستند.

این است خدای یکتا پروردگار شما، آفریدگار هر چیزی. خدایی جز او نیست. پس چگونه از حق منحرفتان می‌کنند؟

همچنین، آنان که آیات خدا را انکار می‌کنند، از ایمان روی برمی‌گردانند.

خداست که زمین را قرارگاه شما ساخت و آسمان را چون بنایی بیفراشت. و شما را صورت بخشید، و صورتهایتان را نیکو ساخت. و از چیزهای پاکیزه و خوش روزیتان داد. این است خدای یکتا پروردگار شما. برتر و بزرگوار است خدا آن پروردگار جهانیان.

او زنده است. خدایی جز او نیست. او را بخوانید در حالی که دین او را به اخلاص پذیرفته باشید، که ستایش از آن خدایی است که پروردگار جهانیان است.

بگو: مرا نهی کرده‌اند که چیزهایی را که سوای خدا می‌پرستید پرستش کنم، در حالی که از جانب پروردگارم برای من دلایلی روشن آمده است. و به من فرمان داده‌اند که در برابر پروردگار جهانیان تسلیم باشم.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِّنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِّنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِّتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِّتَكُونُوا شُيُوخًا وَمِنْكُمْ مَّنْ يُّتَوَفَّىٰ مِن قَبْلٍ^ط وَلِّتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ^ط فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ وَكُن فَيَكُونُ

۶۸

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِ اللَّهِ أَنِّي يُصْرَفُونَ

۶۹
را ۴۱

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ^ط رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

۷۰

إِذِ الْأَغْلُلُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ

۷۱

فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ

۷۲

ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيُّنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ

۷۳

مِن دُونِ اللَّهِ^ط قَالُوا صَلُّوا عَلَّا بَل لَّمْ نَكُن نَّدْعُوا مِن قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يَضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ

۷۴

ذَٰلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ

۷۵

ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا^ط فَبئسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ

۷۶

فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ^ج فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَقَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ

۷۷

اوست آن خدایی که شما را از خاک، سپس از نطفه، سپس از لخته خونی بیافریده است. آنگاه شما را که کودکی بودید از رحم مادر آورد تا به سن جوانی برسید و پیر شوید. بعضی از شما پیش از پیری بمیرید و بعضی به آن زمان معین می‌رسید و شاید به عقل دریابید.

اوست که زنده می‌کند و می‌میراند. و چون اراده چیزی کند می‌گویدش: موجود شو. پس موجود می‌شود.

آیا ندیده‌ای آنهایی که در آیات خدا مجادله می‌کنند چگونه منحرف می‌شوند؟

کسانی که این کتاب را دروغ می‌انگارند و آنچه را که به وسیله پیامبران فرستاده‌ایم تکذیب می‌کنند، به زودی خواهند دانست.

آنگاه که غلها را به گردنشان اندازند و با زنجیرها بکشندشان،

در آب جوشان، سپس در آتش، افروخته شوند.

آنگاه به آنها گفته شود: آن شریکان که برای خدا می‌پنداشتید کجا هستید؟

می‌گویند: آنها را از دست داده‌ایم، بلکه پیش از این چیزی را به خدایی نمی‌خوانده‌ایم. خدا کافران را بدین سان گمراه می‌کند.

این بدان سبب است که به ناحق در زمین شادمانی می‌کردید و به ناز می‌خرامیدید.

از درهای جهنم داخل شوید. همواره در آنجا بمانید. و جایگاه سرکشان چه بد جایگاهی است.

پس صبر کن، البته وعده خدا راست است. یا بعضی از آن چیزها را که به آنها وعده داده‌ایم به تو نشان می‌دهیم یا تو را بمیرانیم و آنها به نزد ما بازگردانیده شوند.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ

۴۰:
غافر
۷۸
/۸۵

اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا
تَأْكُلُونَ

۷۹
۴۱۲

وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ
وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ

۸۰

وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ

۸۱

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ قُوَّةً وَءَثَارًا فِي الْأَرْضِ
فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

۸۲

فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِّنَ
الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

۸۳

فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا
بِهِ مُشْرِكِينَ

۸۴

فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّتَ اللَّهُ الَّتِي قَدْ
خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ

۸۵

پیش از تو پیامبرانی فرستاده‌ایم. داستان بعضی را برایت
گفته‌ایم و داستانی بعضی را نگفته‌ایم. و هیچ پیامبری را
نرسد که آیه‌ای بیاورد مگر به فرمان خدا. و چون فرمان
خدا در رسد به حق دآوری گردد و آنان که بر باطل بوده‌اند
—آنجا— زیان خواهند دید.

خداست که چارپایان را برایتان آفرید تا بر بعضی سوار
شوید و از بعضی بخورید.

و شما را در آن منافی است و می‌توانید با آنها به حاجاتی
که در نظر دارید برسید. و بر آنها و بر کشتیها سوار شوید.

آیات خویش را به شما می‌نمایند. پس کدام یک از آیات
خدا را انکار می‌کنید؟

آیا در زمین سیر نکرده‌اند تا بنگرند که عاقبت کسانی که
پیش از آنها می‌آیسته‌اند چگونه بوده است؟ مردمی که
نیرویشان بیشتر و آثارشان در روی زمین فراوان‌تر بود.
پس آن چیزها که به دست می‌آوردند سودشان نبخشید.

چون پیامبران‌شان با دلایل روشن به سویشان آمدند، به
دانش خود دلخوش بودند تا آن چیزی که مسخره‌اش
می‌کردند آنها را در میان گرفت.

و چون عذاب ما را دیدند، گفتند: به خدای یکتا ایمان
آوردیم و به آن چیزهایی که شریک خدا قرار داده بودیم
کافر شدیم.

اما بدان هنگام که عذاب ما را دیدند دیگر ایمانشان
برایشان سودی نبخشید. این سنت خداست در رفتار با
بندگان. و کافران در آن روز زیان کردند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

۱
۴۱۳

حا، میم.

تَنْزِيلُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۲

کتابی است که از جانب آن بخشاینده مهربان نازل شده است.

كِتَابُ فَصَّلَتْ ءَايَاتُهُ وَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

۳

کتابی است که آیه‌هایش به وضوح بیان شده، قرآنی است به زبان عربی برای مردمی که می‌دانند.

بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ

۴

هم مزده‌دهنده است و هم بیم‌دهنده. بیشترشان از آن اعراض کرده‌اند و سخن نمی‌شنوند.

وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِّمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ وَفِي ءَاذَانِنَا وَقْرٌ
وَمِنْ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَأَعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونَ

۵

گفتند: دل‌های ما از آنچه ما را بدان دعوت می‌کنی در پرده است و گوش‌هایمان سنگین است و میان ما و تو حجابی است. تو به کار خود پرداز و ما نیز به کار خود می‌پردازیم.

قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ
وَاحِدٌ فَاسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ ۖ وَوَيْلٌ لِّلْمُشْرِكِينَ

۶

بگو: من انسانی هستم همانند شما. به من وحی شده که خدایان خدایی است یکتا. پس بدو روی آورید و از او آمرزش بخواهید. و وای بر مشرکان:

الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ

۷

آنهايي که زکات نمی‌دهند و به آخرت ایمان ندارند.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۸

آنان را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته می‌کنند، پاداشی است تمام ناشدنی.

قُلْ أَنتَ كُمْ لَتَكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ
وَتَجْعَلُونَ لَهُ ءَٰنْدَادًا ۚ ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ

۹
حزب
۱۹۱
۴۱۴

بگو: آیا به کسی که زمین را در دو روز آفریده است کافر می‌شوید و برای او همتایان قرار می‌دهید؟ اوست پروردگار جهانیان.

وَجَعَلَ فِيهَا رَوَاسِيَ مِّنْ فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا
أَقْوَاتَهَا فِي أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّائِلِينَ

۱۰

بر روی زمین کوه‌ها پدید آورد و آن را پر برکت ساخت و رزق همه را معین کرد، در چهار روز یکسان برای همه سائلان.

ثُمَّ أَسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ
اُعْتَبِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ

۱۱

سپس به آسمان پرداخت و آن دودی بود. پس به آسمان و زمین گفت: خواه یا ناخواه بیايید. گفتند: فرمانبردار آمدیم.

فَقَضَلَهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَحِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ عَادٍ وَثُمُودَ

إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ ۖ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ

فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً ۖ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزَىٰ وَهُمْ لَا يُنصَرُونَ

وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

وَنَحْنِيزَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

وَيَوْمَ يُحْشَرُ أَعْدَاءُ اللَّهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

آنگاه هفت آسمان را در دو روز پدید آورد. و در هر آسمانی کارش را به آن وحی کرد. و آسمان فرودین را به چراغهایی بیاراستیم و محفوظش داشتیم. این است تدبیر آن پیروزمند دانا.

پس اگر اعراض کردند، بگو: شما را از صاعقه‌ای همانند صاعقه‌ای که بر عاد و ثمود فرود آمد می‌ترسانم.

آنگاه که رسولان پیش و بعد آنها نزدشان آمدند و گفتند که جز خدای یکتا را می‌پرستید، گفتند: اگر پروردگار ما می‌خواست فرشتگان را از آسمان نازل می‌کرد. ما به آنچه شما بدان مبعوث شده‌اید ایمان نمی‌آوریم.

اما قوم عاد، به ناحق در روی زمین گردنکشی کردند و گفتند: چه کسی از ما نیرومندتر است؟ آیا نمی‌دیدند که خدایی که آنها را آفریده است از آنها نیرومندتر است که آیات ما را انکار می‌کردند؟

ما نیز بادی سخت و غران در روزهایی شوم بر سرشان فرستادیم تا در دنیا عذاب خواری را به آنها بچشانیم. و عذاب آخرت خوارکننده‌تر است و کسی به یاریشان برنخیزد.

اما قوم ثمود، هدایتشان کردیم. و آنها کوری را از هدایت بیشتر دوست می‌داشتند. تا آنکه به خاطر اعمالی که می‌کردند صاعقه عذاب خوارکننده آنها را فروگرفت.

و ما کسانی را که ایمان آورده بودند و پرهیزگار بودند نجات دادیم.

و روزی که دشمنان خدا را گرد آورند و به صف برانندشان،

چون به کنار آتش آیند، گوش و چشمها و پوستهایشان به اعمالی که مرتکب شده‌اند بر ضدشان شهادت دهند.

وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

۲۲

وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَرُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنْنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ

۲۳

وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنْنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ أَنْ تُصَبِّحْتُمْ مِنَ الْخُسْرَيْنِ

۲۴

فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ

۲۵
حزب
۱۹۲

وَقَيَّضْنَا لَهُمْ قُرَنَاءَ فَزَيَّيْنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمِّرٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خُسْرَيْنِ

۲۶
۴۱۶ر

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَبُونَ

۲۷

فَلَنُذِيقَنَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ

۲۸

ذَٰلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءُ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ

۲۹

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِي أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ نَجْعَلُهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ

به پوستهای خود گویند: چرا بر ضد ما شهادت دادید؟ گویند: آن خدایی که هر چیزی را به سخن می‌آورد و شما را نخستین بار بیافرید و به او بازگشت می‌یابید، ما را به سخن آورده است.

از اینکه گوش و چشمها و پوستهایتان به زبان شما شهادت دهند چیزی نهان نمی‌داشتید، بلکه می‌پنداشتید که خدا بر بسیاری از کارهایی که می‌کنید آگاه نیست.

و این بود گمانی که به پروردگارتان داشتید. هلاکتان کرد و در شمار زیان‌کردگان در آمدید.

پس اگر شکیبایی ورزند، جایگاهشان در آتش است، و اگر هم طالب عفو شوند کسی آنها را عفو نکند.

و برایشان همدمانی مقدر کردیم و آنان حال و آینده را در نظرشان بیاراستند. و بر آنها نیز همانند پیشینیانشان از جن و انس، عذاب مقرر شد. زیرا زیانکار بودند.

کافران گفتند: به این قرآن گوش مدهید و سخن بیهوده بدان پیامیزید، شاید پیروز گردید.

کافران را عذابی سخت می‌چشانیم و بدتر از آنچه می‌کرده‌اند پاداش می‌دهیم.

این است کیفر دشمنان خدا: آتش. در درون آن خانه‌ای همیشگی دارند. این کیفر آنهاست، زیرا آیات ما را انکار می‌کردند.

کافران گویند: ای پروردگار ما، آن دو تن را از جن و انس که ما را گمراه کردند به ما بنمایان، تا پای بر سر آنها نهمیم تا از ما فروتر روند.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ
تُوعَدُونَ

نَحْنُ أَوْلِيَائُكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا
مَا تَشْتَهِي أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ

۳۱

نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ

۳۲

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ
إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

۳۳
۴۱۷ر

وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ

۳۴

وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاهَا إِلَّا ذُو حَظٍّ
عَظِيمٍ

۳۵

وَأَمَّا يَنْزَغَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْغٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

۳۶

وَمِنْ ءَايَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا
لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِن كُنْتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

۳۷

فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ۝

۳۸
سجده
واجب

بر آنان که گفتند: پروردگار ما الله است و پایداری
ورزیدند، فرشتگان فرود می‌آیند که مترسید و غمگین
مباشید، شما را به بهشتی که به شما وعده داده شده
بشارت است.

ما در دنیا دوستدار شما بودیم و نیز در آخرت دوستدار
شماییم. در بهشت هر چه دلتان بخواهد و هر چه طلب کنید
برایتان فراهم است.

سفره‌ای است از جانب خدای آمرزنده مهربان.

چه کسی را سخن نیکوتر از سخن آن که به سوی خدا دعوت
می‌کند و کارهای شایسته می‌کند و می‌گوید البته که من از
مسلمانانم؟

خوبی و بدی برابر نیستند. همواره به نیکوترین وجهی پاسخ
ده، تا کسی که میان تو و او دشمنی است چون دوست
مهربان تو گردد.

برخوردار نشوند از این مگر کسانی که شکبیا باشند و
کسانی که از ایمان بهره‌ای بزرگ داشته باشند.

و اگر از جانب شیطان دستخوش وسوسه‌ای گردی، به خدا
پناه ببر، که او شنوا و داناست.

و از نشانه‌های قدرت او شب و روز و آفتاب و ماه است. به
آفتاب و ماه سجده مکنید. به خدای یکتا که آنها را آفریده
است سجده کنید، اگر او را می‌پرستید.

اگر آنان تکبر می‌ورزند، آنها که در نزد پروردگار تو هستند
بی‌آنکه ملول شوند شب و روز تسبیح او می‌گویند.

وَمِنْ ءَايَاتِهِۦٓ أَنكَ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحِي الْمَوْتِ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي ءَايَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا أَفَمَن يُلْقَىٰ فِي النَّارِ خَيْرٌ أَمْ مَن يَأْتِي ءَامِنًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۚ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ ۖ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ

لَا يَأْتِيهِ الْبَطِلُ مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِن خَلْفِهِ ۖ تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ

مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَاتُهُ ۖ ءَأَعْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ ۚ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا هُدًى وَشِفَاءٌ ۚ وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي ءَاذَانِهِمْ وَقُرْ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُولَٰئِكَ يُنَادُونَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتَلَفَ فِيهِ ۚ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

مَّنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ

و از آیات قدرت او آنکه تو زمین را خشک می‌بینی. چون آب بر آن بفرستیم به جنبش آید و گیاه برویاند. آن کس که آن را زنده می‌کند زنده‌کننده مردگان است، که او بر هر چیزی تواناست.

کسانی که در آیات ما راه باطل پیش می‌گیرند، بر ما پوشیده نیستند. آیا آن که به آتش افکنده می‌شود بهتر است یا آن که روز قیامت بی‌هیچ وحشتی می‌آید؟ هر چه می‌خواهید بکنید، او به کارهایتان بیناست.

به کیفر خویش رسند آنان که به قرآن که برای هدایتشان آمده است ایمان نمی‌آورند، حال آنکه کتابی ارجمند است.

نه از پیش روی باطل بدو راه یابد و نه از پس. نازل شده از جانب خداوندی حکیم و ستودنی است.

هر چه درباره تو می‌گویند درباره پیامبران پیش از تو نیز گفته‌اند. هر آینه پروردگار تو هم آمرزنده است و هم صاحب عقوبتی است دردآور.

اگر قرآن را به زبان عجم می‌فرستادیم، می‌گفتند: چرا آیاتش به روشنی بیان نشده است؟ کتابی به زبان عجم و پیامبری عرب؟ بگو: این کتاب برای آنها که ایمان آورده‌اند هدایت و شفاست و آنها که ایمان نیاورده‌اند گوشه‌اشان سنگین است، و چشمانشان کور است، چنانند که گویی آنها را از جایی دور ندا می‌دهند.

موسی را کتاب دادیم، اما در آن اختلاف کردند. و اگر نبود آن سخنی که پروردگارت از پیش گفته بود، میانشان کار به پایان می‌آمد. و البته هنوز به سختی در تردیدند.

هر کس که کاری شایسته کند، به سود خود اوست و هر که بد کند به زیان اوست. و پروردگار تو به بندگان ستم روا نمی‌دارد.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ شُرَكَائِيَ قَالُوا ءَاذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِنْ شَهِيدٍ

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُوا مَا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ

لَا يَسْتَمُ الْإِنسَانُ مِن دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ قَنُوطٌ

وَلَيْنَ أَذْقَنَهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِنْ بَعْدِ ضَرَاءَ مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لِلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا وَلَنُذِيقَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ

وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِء مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

سَرُّهُمْ ءَايَتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

أَلَا إِنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ ؕ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ

۴۸

۴۹

۵۰

۵۱

۵۲

۵۳

۵۴

علم به روز قیامت نزد اوست. و هیچ ثمره‌ای از غلاف خویش بیرون نمی‌آید، و هیچ ماده‌ای آبستن نمی‌شود و نمی‌زاید مگر آنکه او بدان آگاه است. و آن روز که ایشان را ندا دهد که شریکان من کجایند؟ گویند: آگاهت کردیم که کسی از ما به شرک گواهی نمی‌دهد.

و آنچه را پیش از این به خدایی می‌خواندند از دست دادند و دانستند که راه گریزی ندارند.

آدمی هر چه طلب خیر کند خسته نمی‌شود، اما چون بدی به او برسد بداندیش و نومید می‌گردد.

اگر پس از رنجی که به او رسیده رحمتی به او بچشانیم می‌گوید: این حق من است و نپندارم که قیامتی برپا شود، و اگر هم مرا نزد پروردگارم برگردانند البته که نزد او حالتی خوشتر باشد. پس کافران را به اعمالی که کرده‌اند آگاه می‌کنیم و به آنها عذابی سخت می‌چشانیم.

چون به آدمی نعمتی ارزانی داریم، رویگردان می‌شود و به تکبر گردن می‌افرازد. و اگر بدو شری برسد، بسیار فریاد و فغان می‌کند.

بگو: چه می‌بینید؟ اگر این کتاب از جانب خداست و شما بدان ایمان نمی‌آورید، گمراه‌تر از کسی که همچنان راه مخالفت در پیش گرفته است کیست؟

زودا که آیات قدرت خود را در آفاق و در وجود خودشان به آنها نشان خواهیم داد تا برایشان آشکار شود که او حق است. آیا اینکه پروردگار تو در همه جا حاضر است کافی نیست؟

بهوش باش که آنها از دیدار پروردگارشان در تردیدند. بهوش باش که او بر هر چیزی احاطه دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
۴۱۹ر

حَمَّ

حا، میم.

عَسَقَ

۲

عین، سین، قاف.

كَذَلِكَ يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ

۳

الْحَكِيمُ

خداوند پیروزمند حکیم، به تو و کسانی که پیش از تو بودند اینچنین وحی می‌فرستد:

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ

۴

از آن اوست هر چه در آسمانها و زمین است. و اوست آن بلند مرتبه بزرگوار.

تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ

۵

بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي الْأَرْضِ ۗ إِنَّ اللَّهَ هُوَ

الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

نزدیک است که آسمانها بر فراز یکدیگر در هم شکنند و فرشتگان به ستایش پروردگارشان تسبیح می‌گویند و برای ساکنان زمین آمرزش می‌طلبند. آگاه باشید که خدا آمرزنده و مهربان است.

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ اللَّهُ حَفِیْظٌ عَلَيْهِمْ وَمَا

۶

أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ

خدا مراقب اعمال کسانی است که جز او را به دوستی گرفتند، و تو وکیل آنها نیستی.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِتُنْذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ

۷

حَوْلَهَا وَتُنْذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ فَرِیقٌ فِي الْجَنَّةِ

وَفَرِیقٌ فِي السَّعِيرِ

و نیز این قرآن را به زبان عربی بر تو وحی کردیم تا ام‌القری و ساکنان اطرافش را بیم دهی. همچنین آنان را از روز قیامت –که در آن تردیدی نیست– بترسانی که گروهی در بهشتند و گروهی در آتش سوزان.

وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ مَن يَشَاءُ

۸

فِي رَحْمَتِهِ ۚ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

اگر خدا می‌خواست همه را یک امت کرده بود. ولی او هر که را که بخواهد به رحمت خویش درآورد، و ستمکاران را هیچ دوست و یاورى نیست.

أَمْ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۚ فَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِ

۹

الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا جز خدا را به دوستی گرفتند؟ دوست حقیقی خداست. و اوست که مردگان را زنده می‌کند، و اوست که بر هر کاری تواناست.

وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ ۚ فَحُكْمُهُ ۖ إِلَى اللَّهِ ۗ ذَلِكُمُ اللَّهُ

۱۰
۴۲۰ر

رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ

در هر چه اختلاف می‌کنید حکمش با خداست. این خدای یکتا پروردگار من است. بر او توکل کردم و به او روی می‌آورم.

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّفَقَضَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمُ لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمُ لَا حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

آفریدگار آسمانها و زمین است. برای شما، هم از شما، همسرانی بیافرید. و نیز برای چارپایان جفتهایی پدید آورد. با آفرینش همسران بر شمارتان می‌افزاید. هیچ چیز همانند او نیست و اوست که شنوا و بیناست.

کلیدهای آسمانها و زمین از آن اوست. در روزی هر که بخواهد گشایش می‌دهد یا تنگ می‌گیرد، و او به هر چیزی داناست.

برای شما آیینی مقرر کرد، از همان گونه که به نوح توصیه کرده بود و از آنچه بر تو وحی کرده‌ایم و به ابراهیم و موسی و عیسی توصیه کرده‌ایم که دین را بر پای نگه دارید و در آن فرقه فرقه مشوید. تحمل آنچه بدان دعوت می‌کنید بر مشرکان دشوار است. خدا هر که را خواهد برای رسالت خود بر می‌گزیند و هر که را بدو باز گردد به خود راه می‌نماید.

از روی حسد و عداوت فرقه فرقه نشدند، مگر از آن پس که به دانش دست یافتند. و اگر پروردگار تو از پیش مقرر نکرده بود که آنها را تا زمانی معین مهلت است، بر آنها حکم عذاب می‌رفت. و کسانی که بعد از ایشان وارث کتاب خدا شده‌اند درباره آن سخت به تردید افتاده‌اند.

برای آن دعوت کن و چنان که فرمان یافته‌ای پایداری ورز و از پی خواهشهایشان مرو و بگو: به کتابی که خدا نازل کرده است ایمان دارم و به من فرمان داده‌اند که در میان شما به عدالت رفتار کنم. خدای یکتا پروردگار ما و پروردگار شماست. اعمال ما از آن ما و اعمال شما از آن شما. میان ما و شما هیچ محاجه‌ای نیست. خدا ما را در یک جا گرد می‌آورد و سرانجام به سوی اوست.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا أُسْتُجِيبَ لَهُمْ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكُ لَعْلَ السَّاعَةِ قَرِيبٌ

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

تَرَى الظَّالِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُمْ وَقَعُ بِهِمْ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ

و کسانی که درباره خدا جدال می‌کنند، پس از آنکه دعوت او را اجابت کرده‌اند نزد پروردگارشان حجتشان ناچیز است. بر آنهاست خشم خدا و بر آنهاست عذابی سخت.

خداست که این کتاب بر حق و ترازو را نازل کرده است. و تو چه می‌دانی؟ شاید قیامت نزدیک باشد.

آنان که باورش ندارند آن را به شتاب می‌طلبند، و آنان که ایمان آورده‌اند از آن بیمناکند و می‌دانند که حق است. آگاه باش، کسانی که درباره قیامت جدال می‌کنند سخت در گمراهی هستند.

خدا با بندگانش مهربان است. هر که را بخواهد روزی می‌دهد. و او توانا و پیروزمند است.

هر کس کشت آخرت را بخواهد به کشته‌اش می‌افزاییم و هر کس کشت دنیا را بخواهد به او عطا می‌کنیم، ولی دیگر در کشت آخرتش نصیبی نیست.

آیا مشرکان را بتانی است که آیینی برایشان آورده‌اند که خدا رخصت آن را نداده است؟ و اگر قصد تاخیر عذابشان نبود، کارشان به پایان آمده بود و ستمکاران را عذابی است دردآور.

ستمکاران را بینی که از حاصل اعمالشان بیمناکند. و البته به کیفر خود خواهند رسید. ولی آنها که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، در باغهای بهشتند. هر چه بخواهند نزد پروردگارشان هست. و این فضل و بخشایش بزرگی است.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهَ عِبَادَهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ فِيهَا حُسْنًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشِإِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَعَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِّنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ ۗ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ

وَمِنْ ءَايَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ

وَمَا أَصَبَكُمْ مِّنْ مُّصِيبَةٍ فِيمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

این است آن چیزی که خدا آن گروه از بندگان را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند، بدان مژده می‌دهد. بگو: بر این رسالت مزدی از شما، جز دوست داشتن خویشاوندان، نمی‌خواهم. و هر که کار نیکی کند به نیکویی‌اش می‌افزاییم، زیرا خدا آمرزنده و شکرپذیر است.

یا می‌گویند که بر خدا دروغ می‌بندد. اگر خدا بخواهد بر دل تو مهر می‌نهد. و خدا به کلمات خود باطل را محو می‌کند و حق را ثابت می‌گرداند. او به هر چه در دلها می‌گذرد داناست.

و اوست که توبه بندگان را می‌پذیرد و از گناهان عفوشان می‌کند و هر چه می‌کنید می‌داند.

و دعای کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند اجابت می‌کند، و از فضل خویش آنان را افزون می‌دهد. و کافران را عذابی سخت است.

اگر خدا روزی بندگان را افزون کند در زمین فساد می‌کنند؛ ولی به اندازه‌ای که بخواهد روزی می‌فرستد. زیرا بر بندگان خود آگاه و بیناست.

و اوست آن خدایی که بعد از نومیدیشان باران می‌فرستد و رحمت خود را به همه جا منتشر می‌کند و اوست کارساز و ستودنی.

و از نشانه‌های قدرت او آفرینش آسمانها و زمین و پراکندن جنندگان در آن دوست. و هرگاه بخواهد، بر گردآوردنشان تواناست.

اگر شما را مصیبتی رسد، به خاطر کارهایی است که کرده‌اید. و خدا بسیاری از گناهان را عفو می‌کند.

شما نتوانید در روی زمین از او بگریزید و شما را جز او کارساز و یآوری نیست.

وَمِنْ ءَايَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

۳۳

إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّيحَ فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِۦ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ

۳۴

أَوْ يُوقَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ

۳۵

وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي ءَايَاتِنَا مَا لَهُمْ مِّنْ مَّحِيصٍ

۳۶

فَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ شَيْءٍ فَمَتَّعِ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

۳۷

وَالَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ

۳۸

وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

۳۹

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ

۴۰

وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ

۴۱

وَلَمَنِ أَنْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ ۚ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّنْ سَبِيلٍ

۴۲

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۴۳

وَلَمَنْ صَبَرَ وَغَفَرَ ۖ إِنَّ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ

۴۴
۴۲۳/

وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَلِيٍّ مِّنْ بَعْدِهِ ۖ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلٍ

از نشانه‌های قدرت او کشتیهایی است چون کوه که در دریاها روانند.

اگر بخواهد، باد را نگه می‌دارد تا کشتیها بر روی دریا از رفتن بازمانند. هر آینه در این برای صابران شکرگزار عبرتهایی است.

یا آنها را به خاطر اعمالشان غرقه می‌کند و بسیاری را نیز می‌بخشاید.

و تا بدانند کسانی که در آیات ما جدال می‌کنند. آنان را هیچ گریزگاهی نیست.

آنچه شما را داده‌اند بهره این زندگی دنیوی است. و آنچه در نزد خداست برای آنها که ایمان آورده‌اند و به پروردگارشان توکل می‌کنند، بهتر و پاینده‌تر است.

و آن کسان که از گناهان بزرگ و زشتیها اجتناب می‌کنند و چون در خشم شوند خطاها را می‌بخشایند؛

و آنان که دعوت پروردگارشان را پاسخ می‌گویند و نماز می‌گذارند و کارشان بر پایه مشورت با یکدیگر است و از آنچه به آنها روزی داده‌ایم انفاق می‌کنند؛

و آنان که چون ستمی به آنها رسد انتقام می‌گیرند.

جزای هر بدی بدیی است همانند آن. پس کسی که عفو کند و آشتی ورزد مزدش با خداست، زیرا او ستمکاران را دوست ندارد.

بر کسانی که پس از ستمی که بر آنها رفته باشد انتقام می‌گیرند، ملامتی نیست.

ملامت در خور کسانی است که به مردم ستم می‌کنند و به ناحق در روی زمین سرکشی می‌کنند. برای آنهاست عذابی دردآور.

و آن که صبر کند و از خطا درگذرد، این از کارهای پسندیده است.

هر کس را که خدا گمراه کند از آن پس هیچ دوستی نخواهد داشت. و ظالمان را می‌بینی که چون عذاب را بنگرند، می‌گویند: آیا ما را راه بازگشتی هست؟

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ مِنْ
طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَسِرِينَ الَّذِينَ
خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۖ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ

وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ أَوْلِيَاءَ يَنْصُرُونَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۖ وَمَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ

أَسْتَجِيبُوا لِرَبِّكُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ ۚ مِنْ
اللَّهِ مَا لَكُمْ مِّنْ مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّكِيرٍ

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا
الْبَلَعُ ۖ وَإِنَّا إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرَحَ بِهَا ۖ وَإِنْ
تُصِبُّهُمْ سَيِّئَةٌ يَّمَّا قَدَمَتِ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ يَهْبُ لِمَنْ
يَشَاءُ إِنْتَابًا وَيَهْبُ لِمَنْ يَشَاءُ الدُّكُورَ

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنْتَابًا ۖ وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُ
عَلِيمٌ قَدِيرٌ

وَمَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِنْ وَرَآئِ
حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ ۚ مَا يَشَاءُ ۚ إِنَّهُ عَلِيمٌ
حَكِيمٌ

آنها را می‌بینی که به جهنم می‌برند. ترسان و ذلیل از گوشه چشم نگاهی دزدیده می‌کنند. کسانی که ایمان آورده بودند می‌گویند: اینان خود و کسانشان را در روز قیامت بر باد دادند. آگاه باش که ستمکاران در عذاب دایم خواهند بود.

جز خدا یار و مددکاری ندارند و هر کس را که خدا گمراه کند هیچ راهی برایش نیست.

پیش از آنکه روزی بیاید که از جانب خدا بازگشتی ندارد، به پروردگارتان پاسخ قبول دهید. در آن روز نه پناهی خواهید داشت و نه کسی از شما دفاعی تواند کرد.

اگر اعراض کنند، تو را نفرستاده‌ایم که نگهبانشان باشی. بر تو جز تبلیغ رسالت هیچ نیست. و ما چون به انسان از رحمت خود بچشانیم شادمان می‌گردد، و اگر به خاطر کارهایی که کرده است ناروایی بدو رسد ناسپاسی می‌کند.

از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین. هر چه بخواهد می‌آفریند. به هر که بخواهد دختر می‌بخشد و به هر که بخواهد پسر می‌بخشد.

و یا هم پسر دهد و هم دختر. و هر کس را بخواهد عقیم می‌گرداند، زیرا او دانا و تواناست.

هیچ بشری را نرسد که خدا جز به وحی یا از آن سوی پرده، با او سخن گوید. یا فرشته‌ای می‌فرستد تا به فرمان او هر چه بخواهد به او وحی کند. او بلند پایه و حکیم است.

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا
الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَٰكِن جَعَلْنَاهُ نُورًا نَّهْدِي بِهِٓ مَن
نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۚ أَلَا
إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ

۴۳. زخرف

الزُّخْرُف: زینت

مکی

۸۹ آیه

۷ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

ح، میم.

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ

سوگند به این کتاب روشنگر.

إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

ما این کتاب را قرآنی عربی قرار دادیم، باشد که به عقل
دریابید.

وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِّ حَكِيمٍ

و آن در ام‌الکتاب است در نزد ما؛ کتابی ارجمند و
حکمت‌آمیز.

أَفَنَضْرِبُ عَنْكُمُ الذِّكْرَ صَفْحًا أَن كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ

آیا بدان سبب که مردمی گزافکار هستید، از شما اعراض
کنیم و قرآن را از شما دریغ داریم؟

وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ

به میان پیشینیان پیامبران بسیاری فرستادیم.

وَمَا يَأْتِيهِمْ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِٓ يَسْتَهْزِءُونَ

و هیچ پیامبری بر آنها مبعوث نمی‌شد مگر آنکه مسخره‌اش
می‌کردند.

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ

آنها را که از ایشان نیرومندتر بودند هلاک کردیم. و
داستان پیشینیان گذشت.

وَلَيْن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ

اگر از آنها بپرسی: چه کسی آسمانها و زمین را آفریده
است؟ می‌گویند: آنها را آن پیرومند دانا آفریده است.

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا
لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

آن که زمین را بستر شما ساخت و برایتان راهها در آن
پدید آورد، باشد که هدایت شوید.

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيِّتًا
كَذَلِكَ نُخْرِجُونَ

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا جَعَلَ لَكُم مِّنَ الْفُلْكِ
وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ
مُقْرِنِينَ

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُّبِينٌ

أَمْ أُتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

أَوْ مَنْ يُنْشَأُ فِي الْحُلِيِّهِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ

وَجَعَلُوا أَلَمَلِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا
خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ

وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ^ط مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ
عِلْمٍ^ط إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ

أَمْ ءَاتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ ءَاثَرِهِمْ
مُّهْتَدُونَ

و آن که از آسمان آب فرستاد، به اندازه. و بدان سرزمین
مرده را زنده کردیم. شما نیز اینچنین از گورها بیرون
آورده شوید.

و آن که همه جفتها را بیافرید. و برایتان از کشتیها و
چارپایان مرکبها ساخت که سوار شوید.

و چون بر پشت آنها قرار گرفتید، نعمت پروردگارتان را یاد
کنید و بگویید: منزّه است آن کس که اینها را رام ما کرد و
گرنه ما را توان آن نبود.

و ما به سوی پروردگارمان باز می‌گردیم.

و برای او از میان بندگانش فرزندی قائل شدند. آدمی به
آشکارا ناسپاس است.

آیا او از میان مخلوقاتش برای خود دختران برگرفته و
پسران را خاص شما کرده است؟

و چون به یکی از آنها مزده تولد همان چیزی را دهند که به
خدای رحمان نسبت داده رویش سیاه گردد و آکنده از
خشم شود.

آیا آن که به آرایش پرورش یافته و در هنگام جدال آشکار
نمی‌گردد از آن خداست؟

و فرشتگان را که بندگان خدایند زن پنداشتند. آیا به
هنگام خلقتشان آنجا حاضر بوده‌اند؟ زودا که این
شهادتشان را می‌نویسند و از آنها بازخواست می‌شود.

گفتند: اگر خدای رحمان می‌خواست ما فرشتگان را
نمی‌پرستیدیم. آنچه می‌گویند از روی نادانی است و جز به
دروغ سخن نمی‌گویند.

آیا پیش از قرآن کتابی برایشان نازل کرده‌ایم که اکنون
بدان تمسک می‌جویند؟

نه، می‌گویند: پدرانمان را بر آیینی یافتیم و ما از پی آنها
می‌رویم.

وَكَذَٰلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا عِبَادَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ ءَاثِرِهِم مُّقْتَدُونَ

قَالَ أَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ عِبَادًا كُفُّوا قُلُوبًا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِءٍ كَافِرُونَ

فَأَتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ ۚ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

بَلْ مَتَّعْتُ هَٰؤُلَاءِ وَعَٰبَادَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِءٍ كَافِرُونَ

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْءَانُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۚ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سُخْرِيًّا ۖ وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ

بدین سان، پیش از تو، به هیچ قریه‌ای بیم‌دهنده‌ای نفرستادیم مگر آنکه متنعمانش گفتند: پدرانمان را بر آیینی یافتیم و ما به اعمال آنها اقتدا می‌کنیم.

گفت: حتی اگر برای شما چیزی بیاورم که از آنچه پدرانتان را بر آن یافته بودید هدایت‌کننده‌تر باشد؟ گفتند: ما به آیینی که شما را بدان فرستاده‌اند بی‌ایمانیم.

پس، از آنها انتقام گرفتیم. و بنگر که عاقبت تکذیب‌کنندگان چگونه بوده است؟

و ابراهیم به پدر و قومش گفت: من از آنچه شما می‌پرستید بیزارم،

مگر آن که مرا آفریده، که او راهنماییم خواهد کرد.

و این سخن را در فرزندان خود سخنی پاینده کرد، باشد که به خدا باز گردند.

و من اینان و پدرانشان را از زندگی بهره‌مند کردم تا آنگاه که حق و پیامبری روشنگر به سویشان آمد.

چون حق بر آنها آشکار شد گفتند: این جادوست و ما بدان ایمان نمی‌آوریم.

گفتند: چرا این قرآن بر مردی از بزرگمردان آن دو قریه نازل نشده است؟

آیا آنان از رحمت پروردگارت را تقسیم می‌کنند؟ حال آنکه ما روزی آنها را در زندگی دنیا میانشان تقسیم می‌کنیم. و بعضی را به مرتبت، بالاتر از بعضی دیگر قرار داده‌ایم تا بعضی بعض دیگر را به خدمت گیرند. و رحمت پروردگارت از آنچه آنها گرد می‌آورند بهتر است.

و اگر نه آن بود که همه مردم یک امت می‌شدند، سقفهای خانه‌های کسانی را که خدای رحمان را باور ندارند از نقره می‌کردیم و بر آنها نردبامهایی می‌نهادیم تا بر آن بالا روند.

وَلِيُؤْتِيَهُمْ أَبْوَابًا مَّسْرُورًا عَلَيْهَا يُتَّكِنُونَ

۳۵

وَزُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ

۳۶

۴۲۷ر

وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيضْ لَهُ شَیْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ

۳۷

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ

۳۸

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ

۳۹

وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظَلَمْتُمْ أَنْكُم فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ

۴۰

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْى وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

۴۱

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُنْتَقِمُونَ

۴۲

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ

۴۳

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

۴۴

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ

۴۵

وَسْأَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ

۴۶

۴۲۸ر

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِۦ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۴۷

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ

و برای خانه‌هایشان نیز درهایی از نقره می‌کردیم و تختهایی که بر آن تکیه زنند.

و از هر گونه زینت. و همه اینها بر خورداری ناچیز دنیوی است، حال آنکه آخرت در نزد پروردگار تو برای پرهیزگاران است.

هر کس که از یاد خدای رحمان روی گرداند، شیطانی بر او می‌گماریم که همواره همراهش باشد.

و آن شیطانها آنان را از راه خدا باز می‌گردانند، ولی پندارند که هدایت‌یافتگانند.

تا آنگاه که نزد ما آید، می‌گوید: ای کاش دوری من و تو دوری مشرق و مغرب بود. و تو چه همراه بدی بودی.

چون ستم کردید آن روز پشیمانی سود نکند و هر دو در عذاب شریک باشید.

آیا تو می‌خواهی به کران سخن بشنوانی، یا کوران و آنهایی را که در گمراهی آشکار هستند راه بنمایی؟

و اگر تو را ببریم، از آنها انتقام می‌گیریم،

یا آن عذابی را که به آنها وعده داده‌ایم به تو نشان می‌دهیم، که ما بر ایشان توانا هستیم.

پس در آنچه به تو وحی شده است چنگ بزن که تو بر راه راست هستی.

و قرآن سبب بلندآوازه گشتن تو و قوم توست، و زودا که بازخواست شوید.

از پیامبران ما که پیش از تو فرستاده‌ایم بپرس: آیا جز خدای رحمان، دیگری را برای پرستش آنها قرار داده بودیم؟

و هر آینه موسی را همراه با آیات خود بر فرعون و مهتران قومش فرستادیم و گفت: من فرستاده پروردگار جهانیانم.

چون آیات ما را بر آنان عرضه داشت، به ناگاه همه از آن به خنده افتادند.

وَمَا نُرِيهِمْ مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

۴۹

وَقَالُوا يَا أَيُّهُ السَّاحِرُ أَدْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ

۵۰

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُثُونَ

۵۱

وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَبْقَوْمُ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ

۵۲

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ يُبِينُ

۵۳

فَلَوْلَا أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ مُقْتَرِنِينَ

۵۴

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ ۖ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ

۵۵

فَلَمَّا ءَاسَفُونَا اُنْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ

۵۶

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ

۵۷
حزب
۱۹۸
۴۲۹۲

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ

۵۸

وَقَالُوا ءَالِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ

۵۹

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ

۶۰

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَّلَآئِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ

و هر معجزه‌ای که به آنها نشان دادیم از معجزه دیگر عظیم‌تر بود. آنگاه همه را به عذاب گرفتار کردیم، باشد که بازگردند.

گفتند: ای جادوگر، پروردگارت را با آن عه‌دی که با تو نهاده است برای ما بخوان که ما هدایت‌شدگانیم.

چون عذاب را از آنها برداشتیم، پیمان خود را شکستند.

فرعون در میان مردمش ندا داد که: ای قوم من، آیا پادشاهی مصر و این جویباران که از زیر پای من جاری هستند از آن من نیستند؟ آیا نمی‌بینید؟

آیا من بهترم یا این مرد خوار ذلیل که درست سخن‌گفتن نتواند؟

چرا دستهایش را به دستبندهای طلا نیاراسته‌اند؟ و چرا گروهی از فرشتگان همراهش نیامده‌اند؟

پس قوم خود را گمراه ساخت تا از او اطاعت کردند، که مردمی تبهکار بودند.

چون ما را به خشم آوردند، از آنها انتقام گرفتیم و همگان را غرقه ساختیم.

آنان را در شمار گذشتگان و داستان برای آیندگان کردیم.

و چون داستان پسر مریم آورده شد، قوم تو به شادمانی فریاد زدند،

و گفتند: آیا خدایان ما بهترند یا او؟ و این سخن را جز برای جدال با تو نگفتند، که مردمی ستیزه‌جویند.

او جز بنده‌ای نبود که ما نعمتش ارزانی داشتیم و مایه عبرت بنی‌اسرائیلش گردانیدیم.

اگر می‌خواستیم به جای شما فرشتگانی پدید می‌آوردیم تا در روی زمین جانشین شما گردند.

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌۭ

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ ٱلْأَلَمِ

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

ٱلْأَخِلَآءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

يَعْبَادِ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمُ ٱلْيَوْمَ وَلَا أَنتُمْ تَحْزَنُونَ

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ

أَدْخُلُوا ٱلْجَنَّةَ أَنتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّن ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ ۖ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ ٱلْأَنفُسُ وَتَلَذُّ ٱلْأَعْيُنُ ۖ وَأَنتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

وَتِلْكَ ٱلْجَنَّةُ ٱلَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ

لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِّنْهَا تَأْكُلُونَ

و هر آینه او نشانه فرارسیدن قیامت است. در آن شک مکنید، و از من متابعت کنید. این است راه راست.

شیطان شما را از راه باز نگرداند، زیرا او دشمن آشکار شماست.

و چون عیسی با دلیلهای روشن خود آمد، گفت: برایتان حکمت آورده‌ام و آمده‌ام تا چیزهایی را که در آن اختلاف می‌کنید بیان کنم. پس، از خدا بترسید و از من اطاعت کنید.

خداى يکتا پروردگار من و پروردگار شماست. او را بپرستيد. راه راست اين است.

گروه‌ها با هم اختلاف کردند. پس واى بر ستمکاران از عذاب دردآور قیامت.

آيا چشم به راه چيزى جز قيامتند که ناگاه و بي‌خبرشان بيايد؟

در آن روز دوستان –غير از پرهيزگاران– دشمن يکديگرند.

اى بندگان من، در آن روز بيمى بر شما نيست و شما غمگين نمى‌شويد.

آن کسان که به آيات ما ايمان آورده‌اند و تسليم امر ما شده‌اند،

شما و جفتهائتان با شادکامى به بهشت داخل شويد.

قدحهای زرین و سبوها را در میانشان به گردش می‌آورند. در آنجاست هر چه نفس آرزو کند و دیده از آن لذت ببرد. و در آنجا جاودانه خواهید بود.

این بهشتی است که به پاداش کارهایی که کرده‌اید به میراثش می‌برید.

در آنجا برایتان میوه‌های بسیار هست که از آنها می‌خورید.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ

گناهکاران در عذاب جهنم جاویدانند.

لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ

عذابشان کاهش نمی‌یابد و آنها از نومیدی خاموش باشند.

وَمَا ظَلَمْنَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ

ما به آنها ستمی نکرده‌ایم؛ آنها خود به خویشتن ستم کرده‌اند.

وَنَادَوْا يَمْلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُمْ مَكِثُونَ

فریاد برآوردند که: ای مالک، کاش پروردگار تو ما را بمیراند. می‌گوید: نه، شما در اینجا ماندنی هستید.

لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنْ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرِهُونَ

ما شما را با حق آشنا کردیم ولی بیشترتان از حق کراهت داشتید.

أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ

آیا آنها در اعتقاد خویش پای فشرده‌اند؟ ما هم پای فشرده‌ایم.

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ

آیا می‌پندارند ما راز و نجوایشان را نمی‌شنویم؟ آری، رسولان ما نزد آنها هستند و می‌نویسند.

يَكْتُبُونَ

قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَبِيدِينَ

بگو: اگر خدای رحمان را فرزندی می‌بود، من از نخستین پرستندگان می‌بودم.

سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

منزه است پروردگار آسمانها و زمین و پروردگار عرش از آن نسبتها که به او می‌دهند.

فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

پس رهایشان کن تا به همان سخنان باطل مشغول باشند و به بازیچه سرگرم، تا آن روزی که آنها را وعده داده‌اند برسد.

وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌُ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌُ وَهُوَ الْحَكِيمُ

اوست که هم در آسمان خداست و هم در زمین خداست و حکیم و داناست.

الْعَلِيمُ

وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا

برتر و بزرگوارتر است آن کس که فرمانروایی آسمانها و زمین و هر چه در میان آنهاست از آن اوست و علم فرارسیدن قیامت نزد اوست و به او بازگردانده می‌شوید.

وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ

کسانی سوای او را که به خدایی می‌خوانند قادر به شفاعت کسی نیستند. مگر کسانی که از روی علم، به حق شهادت داده باشند.

بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِنِّي يُوقِفُونَ

اگر از ایشان بپرسی که چه کسی آنها را آفریده است، می‌گویند: الله. پس چرا از حق روی می‌گردانند؟

وَقِيلَ لَهُ يَرْبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ

گفتارش این بود: ای پروردگار من، اینان مردمی هستند که ایمان نمی‌آورند.

فَأَصْفَحَ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلِّمْ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

پس، از آنها درگذر و بگو: ایمنی است شما را. آری به زودی خواهند دانست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	حَا، مِیم.
۲	وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ	سوگند به این کتاب روشنگر.
۳	إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَرَّكََةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ	ما آن را در مبارک شبی نازل کردیم. ما بیم‌دهنده بوده‌ایم.
۴	فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ	در آن شب هر فرمانی بر حسب حکمت صادر می‌شود،
۵	أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ	فرمانی از جانب ما. و ما همواره فرستنده آن بوده‌ایم.
۶	رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	رحمتی است از جانب پروردگارت، و هر آینه او شنوا و داناست.
۷	رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ	اگر به یقین دریابید، اوست پروردگار آسمانها و زمین و هر چه میان آنهاست.
۸	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ عَابَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ	نیست خدایی به جز او. زنده می‌کند و می‌میراند. پروردگار شما و پروردگار نیاکان شماست.
۹	بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ	نه، آنها همچنان به شک خویش دلخوشند.
۱۰	فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُحَانٍ مُّبِينٍ	چشم انتظار روزی باش که آسمان به آشکارا دود بیاورد.
۱۱	يَغْشى النَّاسُ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ	و آن دود همه مردم را در خود فروپوشد. و این عذابی است دردآور.
۱۲	رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ	ای پروردگار ما، این عذاب را از ما دور گردان که ما ایمان آورده‌ایم.
۱۳	أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ	کجا پند می‌پذیرند؟ حال آنکه چون پیامبر روشنگر بر آنها مبعوث شد،
۱۴	ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ	از او رویگردان شدند و گفتند: دیوانه‌ای است تعلیم یافته.
۱۵	إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ	عذاب را اندکی بر می‌داریم و شما باز به آیین خویش باز می‌گردید.
۱۶	يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ	روزی آنها را به صولتی سخت فروگیریم، که ما انتقام‌گیرنده‌ایم.
۱۷	وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ	پیش از آنها قوم فرعون را آزمودیم و پیامبری بزرگوار نزدشان آمد،
۱۸	أَن أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ	که بندگان خدا را به من تسلیم کنید که من پیامبری امینم،

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي ءَاتِيكُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

وَإِنِّي عَذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ

وَإِنْ لَّمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاَعْتَرِلُونِ

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ

فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ

وَأَتْرَكَ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ

كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ

وَنَعْمَةٍ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ

كَذٰلِكَ ۖ وَأَوْرَثْنٰهَا قَوْمًا ءَاخِرِينَ

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَالِيًا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَى الْعٰلَمِينَ

وَعَآتَيْنَهُمْ مِّنَ الْآيٰتِ مَا فِيهِ بَلَآءٌ مُّبِينٌ

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ

إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ

فَأَنذِرْ بَابَايْنَا إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُّجْرِمِينَ

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوٰتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَٰعِبِينَ

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

و نیز بر خدا برتری مجوید، که من با حجتی روشن نزد شما آمده‌ام،

و اگر بخواهید بر من سنگ بزنید، من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می‌برم،

و اگر به من ایمان نمی‌آورید، از من کنار گیرید.

پس پروردگارش را خواند که: اینان مردمی مجرمند.

بندگان مرا شب‌هنگام روانه کن تا از پی شما بیایند.

دریا را آرام پشت سر گذار، که آن سپاه غرق‌شدگانند.

بعد از خود چه باغها و چشمه‌سارها بر جای گذاشتند،

و کشتزارها و خانه‌های نیکو،

و نعمتی که در آن غرق شادمانی بودند.

بدین‌سان بودند و ما آن نعمتها را به مردمی دیگر واگذاشتیم.

نه آسمان بر آنها گریست و نه زمین و نه به آنها مهلت داده شد.

و ما بنی‌اسرائیل را از آن عذاب خوارکننده رهانیدیم:

از فرعون برتری‌جوی گزافکار،

و از روی علم بر اهل جهانشان برگزیدیم.

و آیاتی به آنها عطا کردیم که در آن امتحانی آشکار بود.

هر آینه اینان می‌گویند:

پایان کار جز همین مرگ نخستین نیست و ما دیگربار زنده نمی‌شویم؛

و اگر راست می‌گویید، پدران ما را به جهان باز آورید.

آیا اینان بهترند یا قوم تُبَّع و کسانی که پیش از آن قوم بودند؟ همه را هلاک کردیم که مجرمان بودند.

ما این آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست به بازیچه نیافریده‌ایم.

آنها را به حق آفریده‌ایم، ولی بیشترین نمی‌دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَتُهُمْ أَجْمَعِينَ

وعده‌گاه همه در روز داوری، قیامت است.

۴۱

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۲

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ

۴۳

۴۳۳

إِنَّ شَجَرَتَ الزُّقُومِ

۴۴

طَعَامُ الْأَثِيمِ

۴۵

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ

۴۶

كَغَلِي الْحَمِيمِ

۴۷

خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ

۴۸

ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ

۴۹

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ

۵۰

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ

۵۱

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ

۵۲

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

۵۳

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ

۵۴

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۵۵

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمَنِينَ

۵۶

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَلَهُمْ عَذَابَ
الْجَحِيمِ

۵۷

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۵۸

فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

۵۹

فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ

روزی که هیچ دوستی برای دوست خود سودمند نباشد و از
سوی کسی یاری نشوند.

مگر کسی که خدا بر او ببخشايد، زیرا اوست پیروزمند و
مهربان.

هر آینه درخت زَقَوم،

طعام گناهکاران است.

همانند مس گداخته در شکمها می‌جوشد.

همانند جوشیدن آب جوشان.

بگیریدش و به سختی به میان جهنمش بکشید.

و بر سرش آب جوشان بریزید تا شکنجه شود.

بچش، که تو پیروزمند و بزرگواری.

این همان چیزی است که در آن شک می‌کردید.

پرهیزگاران در جای امنی هستند،

در باغها و چشمه‌سارها،

لباسهایی از سندس و استبرق می‌پوشند و روبه‌روی هم
می‌نشینند.

همچنین حورالعین را به همسریشان در آوریم.

در ایمنی هر میوه‌ای را که بخواهند می‌طلبند.

در آنجا طعام مرگ را نمی‌چشند، مگر همان مرگ نخستین. و
آنها را خدا از عذاب جهنم نگه داشته است.

این بخشی است از جانب پروردگارت، و این پیروزی
بزرگی است.

ما ادای سخن خویش بر زبان تو آسان کردیم، باشد که پند
گیرند،

تو منتظر باش که ایشان نیز منتظرند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	حَا، مِیم.
۲	تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ	نازل شدن این کتاب از جانب خدای پیروزمند و حکیم است.
۳	إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ	هر آینه در آسمانها و زمین نشانه‌های عبرتی است برای مؤمنان.
۴	وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ ؕ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ	و در آفرینش شما و پراکنده‌شدن جنبندگان عبرتهاست برای اهل یقین.
۵	وَاخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ ؕ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ	آمد و شد شب و روز و رزقی که خدا از آسمان می‌فرستد و زمین مرده را بدان زنده می‌کند و نیز در وزش بادهای عبرتهاست برای عاقلان.
۶	تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَءَايَاتِهِ ؕ يُؤْمِنُونَ	اینها آیات خداست که به راستی بر تو تلاوت می‌کنیم. جز خدا و آیاتش به کدام سخن ایمان می‌آورند؟
۷	وَيُلِّ لِكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ	وای بر هر دروغپرداز گناهکاری!
۸	يَسْمَعُ ءَايَاتِ اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا ۖ فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ	آیات خدا را که بر او خوانده می‌شود می‌شنود. آنگاه به گردنکشی پای می‌فشرد، چنان که گویی هیچ نشنیده است. پس به عذابی دردآورش بشارت ده.
۹	وَإِذَا عَلِمَ مِنْ ءَايَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا ۚ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ	چون چیزی از آیات ما را فراگیرد، به مسخره‌اش می‌گیرد. اینان در خور عذابی خوارکننده‌اند.
۱۰	مَنْ وَرَّاهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۚ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ	پیش رویشان جهنم است. و مالی که به دست آورده‌اند و کسانی که سوای خدای یکتا به خدایی گرفته‌اند به حالشان سود نکند. ایشان راست عذابی بزرگ.
۱۱	هَٰذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجْزٍ أَلِيمٌ	این رهنمودی است. و آنان که به آیات پروردگارشان ایمان نمی‌آورند، برایشان عذابی است از سخت‌ترین عذابیهای دردآور.
۱۲	اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۖ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ	خداست که دریا را رام کرد تا در آن به فرمان او کشتیها روان باشند، و طلب معیشت کنید، باشد که سپاسگزار باشید.
۱۳	وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ	رام شما ساخت آنچه در آسمانهاست و آنچه در زمین است. همه از آن اوست. در این برای متفکران عبرتهاست.

قُلْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

به کسانی که ایمان آورده‌اند، بگو: از خطای کسانی که به روزهای خدا باور ندارند درگذرید، تا خود، آن مردم را به جزای اعمالی که مرتکب شده‌اند پاداش دهد.

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ

هر کس کار شایسته‌ای کند، به سود خود اوست؛ و هر کس مرتکب کار بدی شود، به زیان اوست. سپس همه به سوی پروردگارتان بازگردانده می‌شوید.

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ

ما به بنی‌اسرائیل کتاب و علم دآوری و نبوت عطا کردیم و از چیزهای پاکیزه و خوش روزیشان کردیم. و بر جهانیان برتریشان دادیم.

وَعَآتَيْنَهُمْ بَيْنَتْ مِّنَ الْأُمْرِ ۖ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

و آنها را در باره آن امر دلایلی روشن دادیم. و در آن از روی حسد و کینه اختلاف نکردند، مگر آنگاه که دانش یافتند. خدا در روز قیامت در آنچه اختلاف می‌کردند دآوری خواهد کرد.

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

پس تو را به راه دین انداختیم. از آن راه برو، و از پی خواهش نادانان مرو.

إِنَّهُمْ لَن يَغْنَوْا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۖ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ

اینان تو را هیچ از خدا بی‌نیاز نمی‌کنند و ظالمان دوستداران یکدیگرند، و خدا دوستدار پرهیزگاران است.

هَٰذَا بَصَرٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ

این قرآن مایه بصیرت مردم و هدایت و رحمتی است برای اهل یقین.

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَن نَّجْعَلَهُم كَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ

آیا آنان که مرتکب بدیها می‌شوند می‌پندارند که در شمار کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند قرارشان می‌دهیم؟ و آیا زندگی و مرگشان یکسان است؟ چه بد دآوری می‌کنند.

وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ

و خدا آسمانها و زمین را به حق بیافرید تا هر کسی را برابر کاری که کرده است پاداش دهد و به آنها ستم نشود.

أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَٰهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِّنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّوُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُومِدِ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ

وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَائِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

هَٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَتِي تَتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ

وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنْ نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيقِينَ

آیا آن کس را که هوسش را چون خدای خود گرفت و خدا از روی علم گمراهش کرد و بر گوش و دلش مهر نهاد و بر دیدگانش پرده افکند، دیده‌ای؟ اگر خدا هدایت نکند چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟ چرا پند نمی‌گیرید؟

و گفتند: جز زندگی دنیوی ما هیچ نیست. می‌بریم و زنده می‌شویم و ما را جز دهر هلاک نکند. آنان را بدان دانشی نیست و جز در پنداری نیستند.

و چون آیات روشنگر ما بر آنها تلاوت شود، حجتشان جز این نیست که می‌گویند: اگر راست می‌گویید، پدران ما را زنده کنید.

بگو: خداست که شما را زنده می‌کند، پس می‌میراند و سپس همه را در روز قیامت –که شکی در آن نیست– گردمی‌آورد. ولی بیشتر مردم نمی‌دانند.

از آن خداوند است فرمانروایی آسمان و زمین. و آن روز که قیامت بر پا شود، اهل باطل زیان خواهند کرد.

هر امتی را ببینی که به زانو درآمده است، و هر امتی را برای گرفتن نامه اعمالش بخوانند. در چنین روزی در برابر اعمالی که کرده‌اید پاداش می‌بینید.

این نوشته ماست که به حق سخن می‌گوید، زیرا ما کارهایی را که می‌کرده‌اید می‌نوشته‌ایم.

اما کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته می‌کنند، پروردگارشان داخل در رحمت خویش می‌کند، و این کامیابی آشکار است.

اما ای آنان که ایمان نیاورده‌اید، مگر نه آنکه آیات ما بر شما خوانده می‌شد و شما تکبر می‌ورزیدید و مردمی گناهکار بودید؟

چون گفته می‌شد که وعده خدا حق است و در قیامت تردیدی نیست، می‌گفتید: ما نمی‌دانیم قیامت چیست؟ جز گمانی نمی‌بریم و به یقین نرسیده‌ایم.

وَبَدَأَ لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ

وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنْسِلُكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا
وَمَا وَلَكُمْ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ نَّصِيرِينَ

ذَٰلِكُمْ بِأَنَّا كُنتُمْ اتَّخَذْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا وَغَرَّكُمْ
الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ

وَلَهُ الْكِبْرِيَآءُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
حم

ح، میم.

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

مَا خَلَقْنَا السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ
مُّسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ
الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوٰتِ ۚ أَتُتَوٰنِي بِكِتَابٍ مِّنْ
قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صٰدِقِينَ

وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ
إِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنْ دُعَائِهِمْ غٰفِلُونَ

اعمال زشتشان در برابرشان آشکار شد و آن چیزی که
مسخره‌اش می‌کردند گرد بر گردشان را بگرفت.

به آنها گفته شود: امروز فراموشتان می‌کنیم، همچنان که
شما دیدار چنین روزتان را فراموش کرده بودید. جایگاهتان
در آتش است و شما را هیچ یابوری نیست.

و این به کیفر آن است که آیات خدا را به مسخره
می‌گرفتید و زندگی دنیوی شما را بفریفت. پس امروز از
این آتش کسی بی‌رونتان نبرد و کسی عذرشان را نپذیرد.

ستایش از آن خداست، پروردگار آسمانها و پروردگار زمین
و پروردگار جهانیان.

بزرگواری در آسمانها و زمین خاص اوست، و اوست
پیروزمند و حکیم.

نازل شدن این کتاب از جانب خدای پیروزمند و حکیم
است.

ما آسمانها و زمین و آنچه را که در میان آن دوست جز به
حق و در مدتی معین نیافریده‌ایم. و کافران از آنچه بیمشان
می‌دهند اعراض می‌کنند.

بگو: از آنهایی که جز الله به خدایی می‌خوانید خبر دهید. به
من نشان دهید که از این زمین چه چیز را آفریده‌اند؟ یا در
خلقت آسمانها شرکت داشته‌اند؟ اگر راست می‌گویید، برای
من کتابی که پیش از این قرآن آمده باشد یا اگر دانشی از
پیشینیان مانده است، بیاورید.

و کیست گمراه‌تر از آن که به جز الله چیزی را به خدایی
می‌خواند که تا روز قیامت به او جواب نمی‌دهد، که بتان از
دعای بت پرستان بی‌خبرند.

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ

قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَا مِنَ الرُّسُلِ وَمَا أَدْرَىٰ مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ إِنِّي أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ وَشَهِدَ شَهِدٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَقَامَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ

وَمِنْ قَبْلِهِ كَتَبُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۷

۸

۹

۱۰

۱۱
۴۳۹

۱۲

۱۳

۱۴

و چون در قیامت مردم را گردآورند، بتان با پرستندگان خویش دشمن باشند و عبادتشان را انکار کنند.

چون آیات ما به روشنی بر آنان خوانده شود، کافران حقیقتی را که بر ایشان نازل شده است، گویند: جادویی آشکار است.

یا می‌گویند: این کتاب، دروغی است که خود بافته است. بگو: اگر من آن را چون دروغی به هم بافته باشم، شما نمی‌توانید خشم خدا را از من بازدارید. خدا از آن طعنها که بدان می‌زنید آگاه‌تر است. و شهادت او میان من و شما کافی است. و اوست آمرزنده مهربان.

بگو: من از میان دیگر پیامبران بدعتی تازه نیستم و نمی‌دانم که بر من، یا بر شما چه خواهد رفت. من از چیزی جز آنچه به من وحی می‌شود، پیروی نمی‌کنم و من جز بیم‌دهنده‌ای آشکار نیستم.

بگو: چه می‌کنید اگر قرآن از جانب خدا باشد و شما بدان ایمان نیاورید؟ یکی از بنی‌اسرائیل بدان شهادت داد و ایمان آورد. ولی شما گردنکشی می‌کنید. خدا مردم ستمکار را هدایت نمی‌کند.

کافران مؤمنان را گفتند: اگر در آن خیری می‌بود، اینان در پذیرفتنش بر ما سبقت نمی‌گرفتند. و چون بدان راه نیافته‌اند خواهند گفت که این دروغی دیرینه است.

و پیش از آن کتاب موسی راهنما و رحمت بود. و این، کتابی است تصدیق‌کننده آن، به زبان عربی، تا ستمکاران را بیمی و نیکوکاران را مژده‌ای باشد.

هر آینه آنان که گفتند که پروردگار ما الله است و سپس پایداری ورزیدند، بیمی بر آنها نیست و اندوهگین نمی‌شوند.

اینان به پاداش اعمالشان اهل بهشتند و در آنجا جاودانه‌اند.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا
وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا
بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي ۖ إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ
الْمُسْلِمِينَ

۴۶:
احقاف
۱۵
/۳۵

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَتَتَجَاوَرُ
عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ الْجَنَّةِ ۖ وَعَدَ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا
يُوعِدُونَ

۱۶

وَالَّذِي قَالَ لِيُؤَلِّيَنِيهِ أَفِ لَكُمْ أَنْ أَعِدَّائِي أَنْ أُخْرِجَ وَقَدْ
خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَعْجِلَانِ اللَّهَ وَيَلُوكَ ءَامِنُ
إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ

۱۷

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ

۱۸

وَلِكُلِّ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا وَلِيُؤْفَيَّهُمْ ۖ أَعْمَلُهُمْ وَهُمْ لَا
يُظْلَمُونَ

۱۹

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلْهَبْتُمْ طَيِّبَتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمْ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ
الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا
كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ

۲۰

آدمی را به نیکی کردن با پدر و مادر خود سفارش کردیم. مادرش بار او را به دشواری برداشت و به دشواری بر زمین نهاد. و مدت حمل تا از شیر بازگرفتنش سی ماه است تا چون به سن جوانی رسد و به چهل سالگی درآید، گوید: ای پروردگار من، به من بیاموز تا شکر نعمتی که بر من و بر پدر و مادرم ارزانی داشته‌ای به جای آرم. کاری شایسته بکنم که تو از آن خشنود شوی و فرزندان مرا به صلاح آور. من به تو بازگشتم و از تسلیم‌شدگانم.

اینان کسانی هستند که کارهای نیکشان را می‌پذیریم و از گناهشان درمی‌گذریم. در زمره اهل بهشتند. هر وعده‌ای که به آنها داده شده راست است.

و آن که به پدر و مادرش گفت: اف بر شما، آیا به من وعده می‌دهید که از گورم برخیزانند و حال آنکه مردمی پیش از من بوده‌اند که برنخاسته‌اند؟ و آن دو به درگاه خدا استغاثه می‌کنند و گویند: وای بر تو ایمان بیاور که وعده خدا حق است. می‌گوید: اینها چیزی جز همان افسانه پیشینیان نیست.

در باره اینان همان سخن که در باره امتهای پیشین از جن و انس گفته شده بود به حقیقت می‌پیوندد. اینان زیان‌کنندگانند.

و هر یک را نسبت به کاری که کرده است درجتی است تا خدا پاداش کارهایشان را به تمامی بدهد و به آنان ستم نمی‌شود.

و روزی که کافران را بر آتش عرضه کنند: در زندگی دنیوی از چیزهای پاکیزه و خوش بهره‌مند شدید، امروز به عذاب خواری پاداشتان می‌دهند. و این بدان سبب است که در زمین بی هیچ حقی گردنکشی می‌کردید و عصیانگری پیش گرفته بودید.

وَأَذْكُرُ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتْ
الْثُّدُورُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ

قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ

قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَأُبَلِّغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
وَلَكِنِّي أَرِكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ

فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ
مُمْطِرُنَا بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ

تُدَمِّرُ كُلَّ شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَى إِلَّا مَسَكِنُهُمْ
كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ

وَلَقَدْ مَكَنَّاهُمْ فِيْمَا إِنْ مَكَنَّاكُمْ فِيهِ وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا
وَأَبْصَرًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ
وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ
وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُمْ مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَفْنَا الْآيَاتِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

فَلَوْلَا نَصْرُهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا ءَالِهَةً بَلْ
ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ

۲۲

۲۳

۲۴

۲۵

۲۶

۲۷

۲۸

برادر قوم عاد را به یاد بیاور که چون قوم خود را در احقاف
بیم داد –و پیش از او پیامبرانی بودند و رفتند و پس از او
پیامبرانی آمدند– که جز خدای یکتا را نپرستید که من از
عذاب روزی بزرگ بر شما بیمناکم.

گفتند: آیا آمده‌ای تا ما را از خدایانمان رویگردان سازی؟
اگر راست می‌گویی، هر چه به ما وعده داده‌ای بیاور.

گفت: این را خدا می‌داند و من آنچه را بدان مبعوث شده‌ام
به شما می‌رسانم. ولی می‌بینم که مردمی نادان هستید.

چون ابری دیدند که از جانب رودخانه‌هاشان می‌آید، گفتند:
این ابری باران‌زاست. نه، این همان چیزی است که آن را به
شتاب می‌طلبیدید. باد است و در آن باد عذابی دردآور،

به فرمان پروردگارش همه چیز را هلاک می‌کند. چنان شدند
که اکنون جز خانه‌هاشان را نبینی. و ما مجرمان را این سان
پاداش می‌دهیم.

به آنها چنان مکانتی داده بودیم که به شما نداده‌ایم.
برایشان گوش و چشم و دل قرار دادیم. ولی گوش و چشم
و دلشان به حالشان هیچ سود نکرد، زیرا آیات خدا را انکار
می‌کردند تا آنچه به مسخره‌اش می‌گرفتند آنها را فروگرفت.

ما همه قریه‌هایی را که اطراف شما بوده‌اند هلاک کرده‌ایم و
آیات را گونه‌گون بیان کردیم، باشد که بازگردند.

از چه روی آن خدایانی که سوای الله برای تقرب، به خدایی
گرفته بودند یاریشان نکردند، بلکه از نظرشان گم شدند؟
این است دروغ و افترایشان.

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ مُنْذِرِينَ

و گروهی از جن را نزد تو روانه کردیم تا قرآن را بشنوند. چون به حضرتش رسیدند گفتند: گوش فرادهید. چون به پایان آمد، همانند بیم‌دهندگانی نزد قوم خود بازگشتند.

قَالُوا يَقَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَىٰ الْحَقِّ وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ

گفتند: ای قوم ما، ما کتابی شنیدیم که بعد از موسی نازل شده، کتابهای پیشین را تصدیق می‌کند و به حق و راه راست راه می‌نماید.

يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ ۚ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِّنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

ای قوم ما، این دعوت‌کننده به خدا را پاسخ گوید و به او ایمان بیاورید تا خدا گناهانتان را بیامرزد و شما را از عذابی دردآور در امان دارد.

وَمَنْ لَا يُحِبِّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءُ ۚ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ

و هر کس که به این دعوت‌کننده جواب نمی‌تواند در روی زمین از خدای بگریزد و او را جز خدا هیچ یآوری نیست و در گمراهی آشکاری است.

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَدْرِ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ بَلَىٰ ۚ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

آیا نمی‌بینند که خدای یکتاست آن که آسمانها و زمین را بیافرید و در آفریدن آنها در نماند. او می‌تواند مردگان را زنده کند. بلی او بر هر کاری تواناست.

وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ

روزی که کافران به آتش عرضه شوند: آیا این حقیقت نیست؟ گویند: بلی، به پروردگارمان سوگند. گوید: به خاطر کفری که می‌ورزیده‌اید، اینک عذاب را بچشید.

فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ ۚ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ ۚ بَلَّغٌ فَمَلَّ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ

پس پایداری کن، همچنان که پیامبران اولوالعزم پایداری کرده بودند. و در عقوبتشان شتاب مکن. آن روز که آن وعده‌ای را که به آنها داده شده بنگرند، پندارند که جز به قدر ساعتی از روز در گور درنگ نکرده‌اند. این تبلیغ رسالت است. آیا جز نافرمانان به هلاکت می‌رسند؟

۱
۴۴۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

۲

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ

۳

ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ ۚ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَلَهُمْ

۴

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَتَخْتَمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ ۖ فِيمَا مَنَّا بَعْدُ ۖ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ ۖ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرْنَا مِنْهُمْ ۚ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ ۖ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَلَهُمْ

۵

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

۶

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ

۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا ۖ إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

۸

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ ۖ وَأَضَلَّ أَعْمَلَهُمْ

۹

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أُنْزِلَ اللَّهُ فَاحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ

۱۰
حزب
۲۰۳

أَقَلَّمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَلُهَا

۱۱

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَىٰ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ

خدا اعمال کسانی را که کافر شدند و مردم را از راه خدا باز داشتند باطل ساخته است.

خدا گناه کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند و بدانچه بر محمد نازل شده –که آن حق است و از جانب پروردگارشان– ایمان آورده‌اند، از آنها زدود و کارهایشان را به صلاح آورد.

و این بدان سبب است که کافران از باطل پیروی کردند و آنان که ایمان آوردند از حق که از جانب پروردگارشان آمده بود، پیروی کردند. خدا برای مردم اینچنین مثل می‌زند.

چون با کافران روبرو شدید، گردنشان را بزنید. و چون آنها را سخت فرو کوفتید، اسیرشان کنید و سخت ببندید. آنگاه یا به منت آزاد کنید یا به فدیة. تا آنگاه که جنگ به پایان آید. و این است حکم خدا. و اگر خدا می‌خواست، از آنان انتقام می‌گرفت، ولی خواست تا شما را به یکدیگر بیازماید. و آنان که در راه خدا کشته شده‌اند اعمالشان را باطل نمی‌کند.

زودا که هدایتشان کند و کارهایشان را به صلاح آورد.

و به بهشتی که برایشان وصف کرده است داخلشان سازد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر خدا را یاری کنید، شما را یاری خواهد کرد و پایداری خواهد بخشید.

هلاکت و شوربختی باد بر کافران. خدا اعمالشان را باطل کرده است.

زیرا آنان چیزی را که خدا نازل کرده است ناخوش دارند. خدا نیز اعمالشان را نابود کرد.

آیا در زمین سیر نکرده‌اند تا بنگرند که عاقبت کسانی که پیش از آنها بوده‌اند چگونه بوده است؟ خدا هلاکشان کرد و کافران نیز عاقبتی آنچنان خواهند داشت.

این بدان سبب است که خدا یاور کسانی است که ایمان آورده‌اند. و کافران را هیچ یآوری نیست.

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ
وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَمُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ

وَكَايْنٍ مِّنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ
أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ

أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ
ءَاسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ
لِّلشَّرِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ
الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَن هُوَ خَلِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا
مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ

وَمِنْهُمْ مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا
لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ ءَانِفًا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى وَءَاتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ
أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرُهُمْ

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته می‌کنند، به بهشتهایی که نهرها در آن جاری است داخل خواهد کرد. ولی کافران از این جهان متمتع می‌شوند و چون چارپایان می‌خورند و جایگاهشان آتش است.

چه قریه‌هایی که مردمش از مردم قریه تو، که از آن بیرون‌ت کردند، بسی نیرومندتر بودند که هلاکشان کردیم و هیچ یاری‌کننده‌ای نداشتند.

آیا کسی که از جانب پروردگارش دلیل روشنی دارد، همانند کسانی است که کردار بدشان در نظرشان آراسته شده و از پی هواهای خود می‌روند؟

وصف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده این است که در آن نهرهایی است از آبهای تغییرناپذیر و نهرهایی از شیری که طعمش دگرگون نمی‌شود و نهرهایی از شراب که آشامندگان از آن لذت می‌برند و نهرهایی از عسل مصفی. و در آنجا هرگونه میوه که بخواهند هست و نیز آمرزش پروردگارشان. آیا بهشتیان همانند کسانی هستند که در آتش جاودانه‌اند و آنان را از آبی جوشان می‌آشامانند چنان که روده‌هایشان تکه‌تکه می‌شود؟

بعضی به تو گوش می‌دهند، تا آنگاه که از نزد تو بیرون روند از دانشمندان می‌پرسند: این چه سخنانی بود که می‌گفت؟ خدا بر دل‌هایشان مهر نهاده است و از پی هواهای خود رفته‌اند.

آنان که هدایت یافته‌اند، خدا به هدایتشان می‌افزاید و پرهیزگاریشان ارزانی می‌دارد.

آیا تنها منتظر آنند که به ناگاه قیامت فرا رسد؟ هرآینه نشانه‌ای قیامت آشکار شده است. و چون فرا رسد پند گرفتنتان را چه فایده؟

پس بدان که هیچ خدایی جز الله نیست. از گناه خود و از گناه مردان و زنان مؤمن آمرزش بخواه. خدا می‌داند که روز به کجا می‌روید و شب به کجا می‌آرامید.

وَيَقُولُ الَّذِينَ ءَامَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ فَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَٰئِكَ لَهُم

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَّعْرُوفٌ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ

أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْعَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

إِنَّ الَّذِينَ أُرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِم مِّن بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَىٰ لَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَصْحَطَ اللَّهُ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ وَفَاحَبَطَ أَعْمَلَهُمْ

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ أَن لَّن يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَنَهُمْ

کسانی که ایمان آورده‌اند می‌گویند: چرا از جانب خدا سوره‌ای نازل نمی‌شود؟ چون سوره‌ای از محک‌مات نازل شود که در آن سخن از جنگ رفته باشد، آنان را که در دلشان مرضی هست بینی که چون کسی که بیهوشی مرگ بر او چیره شده به تو می‌نگرند. پس برایشان شایسته‌تر

فرمانبرداری است و سخن نیکو گفتن. و چون تصمیم به جنگ گرفته شد، اگر با خدا صداقت ورزند برایشان بهتر است.

آیا اگر به حکومت رسیدید، می‌خواهید در زمین فساد کنید و پیوند خویشاوندیتان را ببرید؟

اینانند که خدا لعنتشان کرده است و گوشه‌ایشان را کر و چشمانشان را کور ساخته است.

آیا در قرآن نمی‌اندیشند یا بر دل‌هایشان قفل‌هاست؟

شیطان اعمال کسانی را که بعد از آشکارشدن راه هدایت مرتد شدند و بازگشتند، در نظرشان بیاراست و آرزویشان دراز کرد.

و این بدان سبب است که به آن گروه که آیات خدا را ناخوش می‌داشتند، می‌گفتند: ما در پاره‌ای از کارها فرمانبردار شما هستیم. و خدا از رازشان آگاه است.

چگونه‌اند آنگاه که فرشتگان آنها را می‌میرانند و بر صورت و پشت‌هایشان می‌زنند؟

این به کیفر آن است که از آنچه خدا را به خشم می‌آورد پیروی می‌کرده‌اند و از آنچه خشنودش می‌ساخته کراهت داشته‌اند. خدا نیز اعمالشان را نابود کرد.

آیا آنان که در دلشان مرضی است می‌پندارند که خدا کینه‌ای را که در دل نهفته دارند آشکار نخواهد کرد؟

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ

وَلَتَبْلُوتَنَّهُمْ حَتَّى نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ
وَنَبْلُؤَ أَخْبَارَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا
وَسَيَحِيطُ أَعْمَالُهُمْ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ
وَلَن يَتْرُكُمُ أَعْمَالَكُمْ

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ
أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلَكُمْ أَمْوَالَكُمْ

إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبْخُلُوا وَيُخْرِجْ أَصْغَنَكُمْ

هَآأَنْتُمْ هَآؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ لِتُنفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ
يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنْ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ
وَأَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا
يَكُونُوا أَمْثَلَكُمْ

اگر بخواهیم، آنها را به تو می‌نمایانیم و تو آنها را به
سیمایشان یا از شیوه سخنشان خواهی شناخت، و خدا از
اعمالتان آگاه است.

و شما را می‌آزماییم تا مجاهدان و صابراتان را معلوم داریم
و حدیثتان را آشکار کنیم.

کسانی که ایمان نیاوردند و از راه خدا رویگردان شدند و با
آنکه راه هدایت برایشان آشکار شده بود با پیامبر مخالفت
ورزیدند، هیچ زبانی به خدا نخواهند رسانید و خدا
اعمالشان را نابود خواهد کرد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا اطاعت کنید و از
پیامبر اطاعت کنید و اعمال خویش را باطل مسازید.

خدا کسانی را که کفر ورزیدند و مردم را از راه خدا باز
داشتند و در کفر مردند، هرگز نخواهد آمرزید.

سستی نورزید تا دعوت به مصالحه کنید. شما برتر هستید
و خدا با شماست و از پادشاهیتان نخواهد کاست.

جز این نیست که زندگی اینجهانی بازیچه و بیهودگی است. و
اگر ایمان بیاورید و پرهیزگاری کنید خدا پادشاهیتان را
خواهد داد، و از شما امواتان را نمی‌طلبد.

اگر از شما مالی طلبد و به اصرار هم طلبد، آنگاه بخل
می‌ورزید و کینه‌های نهفته‌تان را آشکار می‌سازد.

آگاه باشید که شما را دعوت می‌کنند تا در راه خدا اتفاق
کنید. بعضی از شما بخل می‌ورزند؛ و هر کس که بخل ورزد،
در حق خود بخل ورزیده است. زیرا خدا بی‌نیاز است و شما
نیازمندانید. و اگر روی برتابید، به جای شما مردمی دیگر
آرد که هرگز همسان شما نباشند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا

ما برای تو پیروزی نمایانی را مقدر کرده‌ایم.

لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُ
وَعَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا

تا خدا گناه تو را آنچه پیش از این بوده و آنچه پس از این باشد برای تو ببامرزد و نعمت خود را بر تو تمام کند و تو را به صراط مستقیم راه نماید.

وَيَنْصُرَكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا

و خدا یاریت کند یاری‌کردنی پیروزمندانه.

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا
مَعَ إِيْمَانِهِمْ ۖ وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

اوست که بر دلهای مؤمنان آرامش فرستاد تا بر ایمانشان پیوسته بیفزاید. و از آن خداست لشکرهای آسمانها و زمین، و خدا دانا و حکیم است.

لِيَدْخِلَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَلِكَ
عِنْدَ اللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا

و تا مردان و زنان مؤمن را به بهشتهایی داخل کند که در آن نهرها جاری است و در آنجا جاویدانند و گناهانشان را بزداید. و این در نزد خدا کامیابی بزرگی است.

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ
الظَّالِمِينَ ۚ إِنَّ اللَّهَ ظَنُّ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

و مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را که بر خدا بدگمانند عذاب کند. بر گردشان بدی حلقه زند و خدا بر آنها خشم گرفت و لعنتشان کرد و جهنم را برایشان آماده کرده است و جهنم بد سرانجامی است.

وَلِلَّهِ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

از آن خداست لشکرهای آسمانها و زمین، و خدا پیروزمند و حکیم است.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

تو را گواه و مژده‌دهنده و بیم‌دهنده فرستاده‌ایم.

لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ ۖ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا

تا به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و یاریش کنید و بزرگش دارید و خدا را صبحگاه و شامگاه تسبیح گویند.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ
بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

آنان که با تو بیعت می‌کنند جز این نیست که با خدا بیعت می‌کنند. دست خدا بالای دستهایشان است. و هر که بیعت را بشکند، به زیان خود شکسته است. و هر که بدان بیعت که با خدا بسته است وفا کند، او را مزدی کرامند دهد.

سَيَقُولُ لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا
وَأَهْلُونَا فَاسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي
قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًا

از اعراب بادیه نشین، آنان که از جنگ تخلف کرده‌اند به تو خواهند گفت: دارایی و کسان ما، ما را از جنگ باز داشتند؛ پس برای ما آمرزش بخواه. به زبان چیزی می‌گویند که در دلشان نیست. بگو: اگر خدا برایتان زیانی بخواهد یا سودی بخواهد، چه کسی می‌تواند در برابر خدا آن را دیگرگون کند؟ بلکه اوست که به کارهایتان آگاه است.

بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَّنْ يَنْقَلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰ أَهْلِيهِمْ
أَبَدًا وَرُئِينَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ وَظَنَنْتُمْ ظَنًّا سَوْءًا وَكُنْتُمْ
قَوْمًا بُورًا

یا می‌پنداشتید که پیامبر و مؤمنان هرگز نزد کسانشان باز نخواهند گشت و دل به این خوش کرده بودید. پندار بدی داشته‌اید و مردمی سزاوار هلاکت بوده‌اید.

وَمَنْ لَّمْ يُؤْمِنِ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ
سَعِيرًا

و هر کس به خدا و پیامبرش ایمان نیاورده است، بداند که برای کافران آتشی سوزان آماده کرده‌ایم.

وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ
يَشَاءُ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

از آن خداست فرمانروایی آسمانها و زمین. هر که را بخواهد می‌آمرزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند، و خدا آمرزنده و مهربان است.

سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا انْطَلَقْتُمْ إِلَىٰ مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا
نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا
كَذَٰلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ
كَاْنُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا

چون برای گرفتن غنایم به راه بیفتید، آنان که از جنگ تخلف ورزیده‌اند خواهند گفت: بگذارید تا ما هم از پی شما بیاییم. می‌خواهند سخن خدا را دیگرگون کنند. بگو: شما هرگز از پی ما نخواهید آمد. خدا از پیش چنین گفته است. سپس خواهند گفت: بلکه بر ما حسد می‌برید؟ نه، اینان جز اندکی نمی‌فهمند.

قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعُونَ إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ
شَدِيدٍ تُقَتِّلُونَهُمْ أَوْ يُسَلِّمُونَ^ط فَإِنْ تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ
أَجْرًا حَسَنًا وَإِنْ تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِّنْ قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى
الْمَرِيضِ حَرَجٌ^ط وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ^ط وَمَنْ يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ
فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا
قَرِيبًا

وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا^ط وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَعَدَكُمْ اللَّهُ مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَلَ لَكُمْ
هَذِهِ^ط وَكَفَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً
لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

وَأُخْرَى لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا^ط وَكَانَ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا

وَلَوْ قَتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَلَّوْا الْأَدْبَرَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ^ط وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ
تَبْدِيلًا

به اعراب بادیه‌نشین که از جنگ تخلف ورزیده‌اند، بگو: به
زودی برای جنگ با مردمی سخت نیرومند فراخوانده
می‌شوید که با آنها بجنگید یا مسلمان شوند. اگر اطاعت
کنید خدایتان پاداشی نیکو خواهد داد و اگر، همچنان که
پیش از این سر برتافته‌اید، سر برتابید شما را به عذابی
دردآور عذاب می‌کند.

بر کور حرجی نیست، و بر لنگ حرجی نیست و بر بیمار
حرجی نیست. و هر که از خدا و پیامبرش اطاعت کند، او را
به بهشتهایی داخل می‌کند که در آن نهرها روان است. و هر
که سر برتابد به عذابی دردآورش عذاب می‌کند.

خدا از مؤمنان آن هنگام که در زیر درخت با تو بیعت
کردند، خشنود گشت و دانست که در دلشان چه می‌گذرد.
پس آرامش بر آنها نازل کرد و به فتحی نزدیک پاداششان
داد،

و به غنیمتهای بسیار که به دست می‌آورند. و خدا پیروزمند
و حکیم است.

خدا به شما وعده غنائم بسیار داده است که به چنگ
می‌آورید؛ و این غنیمت را زودتر ارزانی داشت و شما را از
آسیب مردمان امان بخشید، تا برای مؤمنان عبرتی باشد و
به راه راست هدایتتان کند.

و غنائم دیگری که هنوز به آنها دست نیافته‌اید. هر آینه
خدا به آن احاطه دارد و او بر هر کاری تواناست.

و اگر کافران با شما به جنگ برخیزند، پشت کرده بگریزند و
دیگر هیچ دوست و یاریگری نمی‌یابند.

این سنت خداست که از پیش چنین بوده است و تو در
سنت خدا دگرگونی نخواهی یافت.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا

هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَحَلَّهُمْ وَلَوْلَا رِجَالُ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءُ مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُمْ أَنْ تَطَّوَّهُمْ فِتْصِيبَكُمْ مِنْهُمْ مَعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ لِيَدْخُلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا

لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّعْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

اوست که چون در بطن مکه بر آنها پیروزیتان داد، دست آنها را از شما و دست شما را از آنها بازداشت. و خدا به کارهایی که می‌کردید آگاه و بینا بود.

ایشان همانهایی که کفر ورزیدند و شما را از مسجد الحرام بازداشتند و نگذاشتند که قربانی به قربانگاهش برسد. اگر مردان مسلمان و زنان مسلمانی که آنها را نمی‌شناسید در میان آنها نبودند و بیم آن نبود که آنها را زیر پای درنوردید و نادانسته مرتکب گناه شوید، خدا دست شما را از آنها باز نمی‌داشت. و خدا هر که را بخواهد مشمول رحمت خود گرداند. اگر از یکدیگر جدا می‌بودند، کافرانشان را به عذابی دردآور عذاب می‌کردیم.

آنگاه که کافران تصمیم گرفتند که دل به تعصب، تعصب جاهلی سپارند، خدا نیز آرامش خود را بر دل پیامبرش و مؤمنان فروفرستاد و به تقوی الزامشان کرد که آنان به تقوی سزاوارتر و شایسته‌تر بودند و خدا بر هر چیزی داناست.

خدا رؤیای پیامبرش را به صدق پیوست که گفته بود: اگر خدا بخواهد، ایمن، گروهی سرتراشیده و گروهی موی کوتاه کرده، بی هیچ بیمی به مسجدالحرام داخل می‌شوید. او چیزها می‌دانست که شما نمی‌دانستید. و جز آن در همین نزدیکی فتیحه نصیب شما کرده بود.

اوست که پیامبرش را به هدایت و دین حق فرستاد تا آن دین را بر همه ادیان پیروز گرداند. و خدا شهادت را کافی است.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ
بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا
سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي
التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ
فَاسْتَعْلَظَ فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ
الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ
مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

۴۸
فتح
۲۹
/۲۹

محمد پیامبر خدا، و کسانی که با او هستند بر کافران
سختگیرند و با یکدیگر مهربان. آنان را بینی که رکوع
میکنند، به سجده می‌آیند و جویای فضل و خشنودی خدا
هستند. نشانشان اثر سجده‌ای است که بر چهره آنهاست.
این است وصفشان در تورات و در انجیل، که چون کشته‌ای
هستند که جوانه بزند و آن جوانه محکم شود و بر پاهای
خود بایستد و کشاورزان را به شگفتی وادارد، تا آنجا که
کافران را به خشم آورد. خدا از میان آنها کسانی را که
ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند به آمرزش و
پاداشی بزرگ وعده داده است.

صفحه ۳

۱۸ آیه

مدنی

الحُجُرَات: حجره‌ها

۴۹. حِجْرَات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

۱
حزب
۲۰۶
۴۵۰

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بر خدا و پیامبر او پیشی
مگیرید و از خدا بترسید، زیرا خدا شنوا و داناست.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ
النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَن
تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ

۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، صدای خود را از صدای
پیامبر بلندتر نکنید و همچنان که با یکدیگر بلند سخن
می‌گویند با او به آواز بلند سخن مگویید، که اعمالتان ناچیز
شود و آگاه نشوید.

إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِندَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
أُمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ

۳

کسانی که در نزد پیامبر خدا صدایشان را پایین می‌آورند
همانهایند که خدا دل‌هایشان را به تقوی آزموده است. آنها
راست آمرزش و مزد بسیار.

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْقِلُونَ

۴

آنهايي که از آن سوی حجره‌ها ندایت می‌دهند بیشتر
بی‌خردانند.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۶

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهْلَةٍ فَتُصْحَبُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ

۷

وَأَعْلَمُوا أَن فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ

۸

فَضَلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

۹

وَإِن طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ فَإِن فَاءَتْ فَأَصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

۱۰

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

۱۱

۴۵۱۸

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۚ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللُّغَابِ بِئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

اگر صبر می‌کردند تا تو خود بیرون می‌آمدی و نزد آنها می‌رفتی برایشان بهتر می‌بود، و خدا آمرزنده مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر فاسقی برایتان خبری آورد تحقیق کنید، مباد از روی نادانی به مردمی آسیب برسانید، آنگاه از کاری که کرده‌اید پشیمان شوید.

و بدانید که پیامبر خدا در میان شماست. اگر در بسیاری از امور از شما فرمان ببرد به رنج می‌افتید. ولی خدا ایمان را محبوب شما ساخت و آن را در دلتان بیاراست و کفر و فسق و عصیان را در نظرتان مکروه گردانید. اینان خود راه‌یافتگانند.

بخشش و نعمتی است از جانب خدا، و خدا دانا و حکیم است.

و اگر دو گروه از مؤمنان با یکدیگر به جنگ برخاستند، میانشان آشتی افکنید. و اگر یک گروه بر دیگری تعدی کرد، با آن که تعدی کرده است بجنگید تا به فرمان خدا باز گردد. پس اگر بازگشت، میانشان صلحی عادلانه برقرار کنید و عدالت ورزید که خدا عادلان را دوست دارد.

هر آینه مؤمنان برادرانند. میان برادرانتان آشتی بیفکنید و از خدا بترسید، باشد که بر شما رحمت آرد.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، مباد که گروهی از مردان گروه دیگر را مسخره کند، شاید آن مسخره‌شدگان بهتر از آنها باشند. و مباد که گروهی از زنان گروه دیگر را مسخره کند، شاید آن مسخره‌شدگان بهتر از آنها باشند. و از هم عیبجویی مکنید و یکدیگر را به القاب زشت مخوانید. بد است عنوان فسق پس از ایمان‌آوردن. و کسانی که توبه نمی‌کنند خود ستمکارانند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ
الظَّنِّ إِثْمٌ ۖ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا
أُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ اللَّهِ
أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِن قُولُوا أَسْلَمْنَا
وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ
وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ
الصَّادِقُونَ

قُلْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ بِدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ بَلِ
اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَيْتُكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ

إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا
تَعْمَلُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از گمان فراوان بپرهیزید.
زیرا پاره‌ای از گمانها در حد گناه است. و در کارهای پنهانی
یکدیگر جست و جو نکنید. و از یکدیگر غیبت مکنید. آیا
هیچ یک از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را
بخورد؟ پس آن را ناخوش خواهید داشت. و از خدا
بترسید، زیرا خدا توبه‌پذیر و مهربان است.

ای مردم، ما شما را از نری و ماده‌ای بیافریدیم. و شما را
جماعتها و قبیله‌ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید. هر آینه
گرامی‌ترین شما نزد خدا، پرهیزگارترین شماست. خدا دانا
و کاردان است.

اعراب بادیه‌نشین گفتند: ایمان آوردیم. بگو: ایمان
نیاورده‌اید، بگوئید که تسلیم شده‌ایم، و هنوز ایمان در
دلهایتان داخل نشده است. و اگر خدا و پیامبرش را اطاعت
کنید از ثواب اعمال شما کاسته نمی‌شود، زیرا خدا آمرزنده
و مهربان است.

مؤمنان کسانی هستند که به خدا و پیامبر او ایمان آورده‌اند
و دیگر شک نکرده‌اند، و با مال و جان خویش در راه خدا
جهاد کرده‌اند. اینان راستگویانند.

بگو: آیا می‌خواهید خدا را از دینداری خویش آگاه کنید؟
حال آنکه خدا از هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است
آگاه است و او به هر چیزی عالم است.

از اینکه اسلام آورده‌اند بر تو منت می‌گذارند. بگو: به خاطر
اسلامتان بر من منت مگذارید، بلکه خدا بدان سبب که شما
را به ایمان راه نموده است بر شما منت می‌نهد، اگر راست
می‌گویید.

هر آینه خدا نهان آسمانها و زمین را می‌داند و به هر کاری
که می‌کنید بیناست.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ

۲

بَلْ عَجِبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنْذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكَافِرُونَ هَذَا شَيْءٌ عَجِيبٌ

۳

أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا ذَلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ

۴

قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِندَنَا كِتَابٌ حَفِيظٌ

۵

بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَرِيجٍ

۶

أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ

۷

وَالْأَرْضِ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ

۸

تَبَصَّرَةٌ وَذِكْرَىٰ لِكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ

۹

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْرَكًا فَأَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ

۱۰

وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَّهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ

۱۱

رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ الْخُرُوجُ

۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّسِّ وَثَمُودُ

۱۳

وَعَادُ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ

۱۴

وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمِ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ

۱۵

أَفَعَيَّنَا بِالْخَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ

قاف. قسم به این قرآن ارجمند

که در شگفت شدند از اینکه از میان خودشان بیم‌دهنده‌ای سوبشان آمد و کافران گفتند: این چیزی عجیب است،

آیا زمانی که مردیم و خاک شدیم دیگر بار زنده می‌شویم؟ این بازگشتی محال است.

ما می‌دانیم که خاک چگونه از آنها خواهد کاست. و کتابی که همه چیز در آن نگهداری شده، نزد ماست.

آری، ایشان سخن راستی را که بر آنها آمده بود دروغ شمردند. پس در کاری شوریده افتادند.

آیا به این آسمان بر فراز سرشان نظر نمی‌کنند که چگونه آن را بنا کرده‌ایم و آراسته‌ایم و هیچ شکافی در آن نیست؟

و زمین را گستردیم و در آن کوه‌های بلند افکندیم و از هر گونه نباتات خوش‌منظر در آن رویانیدیم.

بینشی و پندی است برای هر بنده‌ای که به خدا بازگردد.

و از آسمان، آبی پربرکت فرستادیم و بدان باغها و دانه‌های دروشدنی رویانیدیم.

و نخلهای بلند با خوشه‌های بر هم چیده.

تا رزق بندگان باشد و بدان آب، سرزمین مرده را زنده کردیم. برآمدن از گور نیز چنین است.

پیش از آنها قوم نوح و اصحاب رَس و ثمود تکذیب کرده بودند،

و قوم عاد و فرعون و قوم لوط،

و اصحاب ایکه و قوم تُبَّع، همه پیامبران را دروغ شمردند و مستحق وعده عذاب من شدند.

آیا از آفرینش نخستین عاجز شده بودیم؟ نه، آنها از آفرینش تازه در شکند.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ
أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ

مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمُ الْوَعِيدِ

وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَائِقٌ وَشَهِيدٌ

لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِّنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ
فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ

وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَيَّ عَتِيدٌ

أَلْقِيَا فِي جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَنِيدٍ

مَنَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ

الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِي الْعَذَابِ
الشَّدِيدِ

قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطْغَيْتُهُ وَلَكِنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ

قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعِيدِ

مَا يُبَدَّلُ الْقَوْلُ لَدَيَّ وَمَا أَنَا بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ

يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَتَقُولُ هَلْ مِنْ مَّزِيدٍ

وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ

هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ

مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ

أَدْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

ما آدمی را آفریده‌ایم و از وسوسه‌های نفس او آگاه
هستیم، زیرا از رگ گردنش به او نزدیک‌تریم.

هنگامی که آن دو فرشته فراگیرنده در جانب راست و جانب
چپ او نشسته‌اند هر چیز را فرامی‌گیرند.

هیچ کلامی نمی‌گوید مگر آنکه در کنار او مراقبی حاضر
است.

به راستی که بیهوشی مرگ فرامی‌رسد. این است آنچه از
آن می‌گریختی.

و در صور دمیده می‌شود. این است روز وعده‌های عذاب.

هر کسی می‌آید و با او کسی است که می‌راندش و کسی
است که برایش شهادت می‌دهد.

تو از این غافل بودی. ما پرده از برابرت برداشتیم و امروز
چشمانت تیزبین شده است.

موکل او گوید: این است آنچه من آماده کرده‌ام.

هر ناسپاس کینه‌توزی را به جهنم بیندازید،

آن که از بخشش امساک ورزید و تجاوزکار بود و شک
می‌آورد،

آن که با خدای یکتا خدای دیگری قرار داد. پس به عذاب
سختش بیفکنید.

همنشین او گوید: ای پروردگار ما، من او را به سرکشی
و ادار نکردم، بلکه او خود سخت در گمراهی بود.

می‌گوید: نزد من مجادله مکنید. من پیش از این با شما
سخن از عذاب گفته بودم.

وعده من دیگرگون نمی‌شود و من به بندگان ستم نمی‌کنم.

روزی که جهنم را می‌گوییم: آیا پر شده‌ای؟ می‌گوید: آیا هیچ
زیادتی هست؟

و بهشت را برای پرهیزگاران نزدیک بیاورند، تا از آن دور
نباشند.

این همان چیزی است که به هر توبه‌کننده پرهیزگاری
وعده‌اش داده بودند.

آنهايي را که در نهان از خدای رحمان می‌ترسند و با دلی
توبه‌کار آمده‌اند،

گویند: در امان از هر عذابی به بهشت داخل شوید. این
روز، روز جاودانی است.

در آنجا هر چه بخواهند هست و بیشتر از آن نزد ما هست.

وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَشَدُّ مِنْهُمْ بَطْشًا فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ هَلْ مِن مَّحِيصٍ

۳۷

إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِمَن كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ

۳۸

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ

۳۹

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ

۴۰

وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبَرَ السُّجُودِ

۴۱

وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مَن مَّكَانٍ قَرِيبٍ

۴۲

يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ

۴۳

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَإِلَيْنَا الْمَصِيرُ

۴۴

يَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ

۴۵

نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مَن يَخَافُ وَعِيدِ

۵۱. ذاریات

الدَّارِيَّات: بادهای ذره افشان

مکی

۶۰ آیه

۴ صفحه

۱
۴۵۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالذَّرِيَّتِ ذُرُوَا

۲

فَالْحَمِلَتِ وَقْرًا

۳

فَالْجَرِيَّتِ يُسْرًا

۴

فَالْمُقْسِمَتِ أُمْرًا

۵

إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ

۶

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ

پیش از آنها چه مردمی را که نیرومندتر بودند و در شهرها سیر و جستجو می‌کردند، به هلاکت آورده‌ایم. آیا راه گریزی هست؟

در این سخن برای صاحب‌دلان یا آنان که با حضور گوش فرا می‌دارند، اندرزی است.

ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز آفریدیم و هیچ خستگی بما نرسید.

در برابر آنچه می‌گویند، پایداری کن. و در ستایش پروردگارت پیش از برآمدن آفتاب و پیش از غروب آن تسبیح گوی.

و نیز در پاره‌ای از شب و بعد از هر سجده او را تسبیح گوی.

و آنگاه که منادی از مکانی نزدیک ندا می‌دهد گوش فرادار.

روزی که آن آواز سهمناک را به حق می‌شنوند، آن روز، روز بیرون‌شدن از گور است.

ما زنده می‌کنیم و می‌میرانیم و بازگشت نزد ماست.

روزی که زمین بشکافد و آنها به شتاب بیرون آیند. و این گرد آوری برای ما آسان است.

ما به آنچه می‌گویند داناتریم و تو به آنها زور نمی‌گویی. پس هر که را از وعده عذاب من می‌ترسد به قرآن اندرز ده.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ

و سوگند به آسمان که آراسته به ستارگان است،

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ

که شما سخن گونه‌گون می‌گویید.

يُؤْفِكُ عَنْهُ مَنْ أَفِكَ

از حق منحرف گردد آن که منحرفش خواسته‌اند.

قَتَلَ الْخَرَّاصُونَ

مرگ باد بر آن دروغگویان:

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ

آنان که به غفلت در جهل فرومانده‌اند.

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ

می‌پرسند روز جزا کی خواهد بود؟

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ

روزی است که بر آتش، عذابشان می‌کنند.

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ

عذاب خود را بچشید: این است آن چیزی که به شتاب می‌طلبیدید.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ

پرهیزگاران در باغها و کنار چشمه‌ساران باشند.

عَاخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ

آنچه را خدا ارزانیشان داشته است گرفته‌اند. زیرا پیش از آن نیکوکار بودند،

كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

اندکی از شب را می‌خوابیدند،

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ

و به هنگام سحر استغفار می‌کردند،

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

و در اموالشان برای سائل و محروم حقی بود.

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ

و در زمین برای اهل یقین عبرتهایی است،

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ

و نیز در وجود خودتان. آیا نمی‌بینید؟

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ

و رزق شما و هر چه به شما وعده شده در آسمان است.

فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقُّ مِثْلِ مَا أَنْتُمْ تَنْطِقُونَ

پس سوگند به پروردگار آسمانها و زمین که این سخن، آنچنان که سخن می‌گویید، حتمی است.

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ

آیا داستان مهمانان گرامی ابراهیم به تو رسیده است؟

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا ۖ قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُّنْكَرُونَ

آنگاه که نزد او آمدند و گفتند: سلام. گفت: سلام، شما مردمی ناشناخته‌اید.

فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ

در نهان و شتابان نزد کسان خود رفت و گوساله فربه‌ی آورد.

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ

طعام را به نزدشان گذاشت و گفت: چرا نمی‌خورید؟

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً ۖ قَالُوا لَا تَخَفْ ۖ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ

و از آنها بیمناک شد. گفتند: مترس. و او را به فرزندی دانا مژده دادند.

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ

و زنش فریادزنان آمد و بر روی زد و گفت: من پیر زالی نازایم.

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

گفتند: پروردگار تو اینچنین گفته است. و او حکیم و داناست.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ

گفت: ای رسولان، به چه کار آمده‌اید؟

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ

گفتند: ما را بر مردمی تبهکار فرستاده‌اند،

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ

تا تکه‌های کلوخ بر سرشان بباریم،

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

که بر آنها از جانب پروردگارت برای متجاوزان نشان گذاشته‌اند.

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

پس همه کسانی را که ایمان آورده بودند بیرون بردیم.

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ

و در آن شهر جز یک خانه از فرمانبرداران نیافتیم.

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

و در آن سرزمین برای کسانی که از عذاب دردآور می‌ترسند نشانی باقی گذاشتیم.

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

و عبرتی است در موسی آنگاه که او را با برهانی آشکار نزد فرعون فرستادیم.

فَتَوَلَّىٰ بُرْكُنَيْهِ وَقَالَ سِحْرٌ أَوْ مَجْنُونٌ

و او با همه نیرویش اعراض کرد و گفت: جادوگری است یا دیوانه‌ای.

فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

او و لشکرهایش را فروگرفتیم و به دریا افکندیم. و او مستوجب ملامت بود.

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ

و نیز عبرتی است در قوم عاد آنگاه که باد عقیم را بر آنها فرستادیم.

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّمِيمِ

بر هیچ چیز نوزید مگر آنکه چون استخوانی پوسیده‌اش بر جای نهاد.

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ

و نیز عبرتی است در قوم ثمود آنگاه که به آنها گفته شد: تا زمانی چند برخوردار شوید.

فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ

آنان از فرمان پروردگارشان سرباز زدند و همچنان که می‌نگریستند صاعقه فروگرفتشان.

فَمَا أَسْتَطْعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ

ایستادن نتوانستند و یارای انتقام نداشتند.

وَقَوْمَ نُوحٍ مِّنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ

و از پیش قوم نوح را فروگرفتیم، که قومی نافرمان بودند.

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ

و آسمان را به نیرو برافراشتیم و حقا که ما تواناییم.

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ

و زمین را گسترديم، و چه نیکو گسترندگانیم.

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

و از هر چیز جفتی بیافریده‌ایم، باشد که عبرت گیرید.

فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

پس به سوی خداوند بگریزید. من شما را از جانب او بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا ءَاخَرَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

و با خدای یکتا خدای دیگری را مپرستید. من شما را از جانب او بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

كَذَٰلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
أَوْ مَجْنُونٌ

۵۳ أَتَوَاصَوْا بِهِۦٓ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

۵۴ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ

۵۵ وَذَكَرْ فَإِنَّ الدَّكَرَىٰ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ

۵۶ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

۵۷ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ

۵۸ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ

۵۹ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
يَسْتَعْجِلُونَ

۶۰ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ

۵۲. طور	الْطُّور: کوه طور	مکی	۴۹ آیه	۳ صفحه
---------	-------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورِ

قسم به کوه طور،

۲ وَكِتَبَ مَسْطُورٍ

و قسم به کتاب نوشته شده،

۳ فِي رَقٍ مَّنْشُورٍ

در صفحه‌ای گشاده،

۴ وَالْبَيْتِ الْمَعْمُورِ

و قسم به بیت المعمور،

۵ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ

و قسم به این سقف برافراشته،

۶ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ

و قسم به دریای مالامال،

۷ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ

که عذاب پروردگارت واقع شدنی است.

۸ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ

و آن را دفع‌کننده‌ای نیست.

۹ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا

روزی که آسمان سخت بچرخد،

۱۰ وَتَسِيرُ الْجِبَالُ سَيْرًا

و کوه‌ها به شتاب روان شوند،

۱۱ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

پس در آن روز، وای بر تکذیب‌کنندگان.

۱۲ الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ يَلْعَبُونَ

آنان که سرگرم کارهای باطل خویشند.

۱۳ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارٍ جَهَنَّمَ دَعَاً

روزی که آنها را به قهر به جانب جهنم کشند.

۱۴ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ

این است آن آتشی که دروغش می‌انگاشتید.

بدین سان بر آنهایی که از این پیش بودند پیامبری مبعوث
نشد جز آنکه گفتند: جادوگری است، یا دیوانه‌ای است.

آیا بدین کار یکدیگر را وصیت کرده بودند؟ نه، خود مردمی
طاغی بودند.

پس، از آنها رویگردان شو. کس تو را ملامت نخواهد کرد.

اندرز بده که اندرز، مؤمنان را سودمند افتد.

جن و انس را جز برای پرستش خود نیافریده‌ام.

از آنها رزقی نمی‌خواهم و نمی‌خواهم که مرا اطعام کنند.

خداست روزی‌دهنده. و اوست صاحب نیرویی سخت
استوار.

این ستمکاران را از عذاب بهره‌ای است همانند بهره‌ای که
یارانشان داشتند. پس به شتاب چیزی از من نخواهند.

وای بر کافران، از آن روز که آنها را وعده داده‌اند.

أَفَسِحْرُ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ

۱۶

أَصْلَوْهَا فَاصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۱۷

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ

۱۸

فَكَهِينَ بِمَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّاهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ

۱۹

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

۲۰

مُتَّكِنِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ ۖ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ

۲۱

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ۚ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ

۲۲

وَأَمَدَدْنَاهُمْ بِفِكَهَةٍ ۖ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

۲۳

يَتَنَزَّعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَعْوُ فِيهَا وَلَا تَأْنِيمٌ

۲۴
حزب
۲۱۰

وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ

۲۵

وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ

۲۶

قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ

۲۷

فَمَنْ أَلَّلهُ عَلَيْنَا وَوَقَّانَا عَذَابَ السَّمُومِ

۲۸

إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ ۖ إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ

۲۹
۴۵۹

فَذَكِّرْ فَمَا أَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ

۳۰

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ ۗ رَيْبَ الْمُنُونِ

۳۱

قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ

آیا این جادوست یا شما نمی‌بینید؟

به آتش درآیید. خواه بر آن صبر کنید یا صبر نکنید، تفاوتی نکند. شما را در برابر کارهایی که می‌کرده‌اید، کیفر می‌دهند.

پرهیزگاران در بهشتها و نعمتند.

از آنچه پروردگارشان به آنها داده است شادمانند، و خدا آنها را از عذاب جهنم نگه داشته است.

به پاداش کارهایی که کرده‌اید بخورید و بیاشامید. گوارایتان باد.

بر آن تختهای کنار هم چیده، تکیه می‌زنند. حوریان را همسرشان می‌گردانیم.

کسانی که خود ایمان آوردند و فرزندانشان در ایمان، پیرویشان کردند. فرزندانشان را به آنها ملحق می‌کنیم و از پاداش عملشان هیچ نمی‌کاهیم که هر کسی در گرو کار خویشتن است.

و پیوسته از هر گونه که بخواهند، میوه و گوشت، عطایشان می‌کنیم.

در آنجا جام می‌دهند و جام می‌ستانند، که در آن نه سخن بیهوده باشد و نه ارتکاب گناه.

غلامانشان چون مروارید پنهان در صدف، به گردشان می‌چرخند.

پرسش‌کنان روی به یکدیگر می‌کنند؛

می‌گویند: پیش از این در میان کسانمان، تنها ما از خدا می‌ترسیدیم.

پس خدا بر ما منت نهاد و ما را از عذاب سموم نگه داشت.

ما پیش از این او را می‌خواندیم، که او احسان‌کننده و مهربان است.

پندشان ده، که تو به برکت نعمت پروردگارت نه کاهن هستی و نه مجنون.

یا می‌گویند: شاعری است و ما برای وی منتظر حوادث روزگاریم.

بگو: شما منتظر بمانید که من نیز با شما انتظار می‌کشم.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَمُهُمْ بِهَذَا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ

۳۳ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُۥٓ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ

۳۴ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِۦٓ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

۳۵ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ

۳۶ أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ

۳۷ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ أَمْ هُمْ الْمَصِيطِرُونَ

۳۸ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِۦ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ

۳۹ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ

۴۰ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

۴۱ أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

۴۲ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا۟ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ

۴۳ أَمْ لَهُمْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللَّهِۚ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ

۴۴ وَإِن يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَآءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ

۴۵ فَذَرَهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ

۴۶ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ

۴۷ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

۴۸ وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَاۖ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ

۴۹ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَرَ النُّجُومِ

آیا آنان را رؤیاهایشان به این پندارها کشانده یا خود مردمی طاغی هستند.

یا می‌گویند: قرآن را خود ساخته است. نه، آنها ایمان نمی‌آورند.

اگر راست می‌گویند، سخنی مانند آن بیاورند.

آیا بی‌هیچ خالق‌ی پدید آمده‌اند یا خود خالق خویشند؟

یا آسمانها و زمین را خلق کرده‌اند؟ نه، به یقین نرسیده‌اند.

یا خزاین پروردگارت نزد آنهاست؟ یا بر چیزی تسلط یافته‌اند،

یا نردبامی دارند که از آن بالا می‌روند و گوش فرامی‌دهند؟ پس آن که گوش فراداده حتی آشکار بیاورد.

یا خداوند را دختران است و شما را پسران؟

یا از آنها مزدی می‌طلبی و پرداخت غرامت بر آنها دشوار است؟

یا علم غیب می‌دانند و می‌نویسند؟

یا می‌خواهند حیلتی کنند؟ اما کافران خود به حیلت گرفتارند.

یا آنها را خدایی است جز خدای یکتا؟ منزّه است خدای یکتا از هر چه شریکش می‌سازند.

اگر بنگرند که قطعه‌ای از آسمان فرومی‌افتد، می‌گویند: ابری است متراکم.

پس آنها را واگذار تا روزی را که در آن به هلاکت می‌رسند بنگرند؛

روزی که مکرشان هیچ به حالشان سود نکند و کس به یاریشان برنخیزد.

برای کسانی که ستم می‌کنند، باز هم عذابی است جز این عذاب، ولی بیشترینشان نمی‌دانند.

در برابر فرمان پروردگارت شکبیا باش که تو تحت نظر مایی. و هنگامی که برخاستی، به ستایش پروردگارت تسبیح گوی.

و تسبیح گوی در پاره‌ای از شب و به هنگام ناپدید شدن ستارگان.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ	قسم به آن ستاره چون پنهان شد،
۲	مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ	که بار شما نه گمراه شده و نه به راه کج رفته است.
۳	وَمَا يَنطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ	و سخن از روی هوی نمی‌گوید.
۴	إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ	نیست این سخن جز آنچه بدو وحی می‌شود.
۵	عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ	او را آن فرشته پس نیرومند تعلیم داده است:
۶	ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ	صاحب نیرویی که استیلا یافت،
۷	وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ	و او به کناره بلند آسمان بود.
۸	ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ	سپس نزدیک شد و بسیار نزدیک شد،
۹	فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ	تا به قدر دو کمان، یا نزدیک‌تر.
۱۰	فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ	و خدا به بنده خود هر چه باید وحی کند وحی کرد.
۱۱	مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ	دل آنچه را که دید دروغ نشمرد.
۱۲	أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ	آیا در آنچه می‌بیند با او جدال می‌کنید؟
۱۳	وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ	او را دیگر بار هم بدید،
۱۴	عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ	نزد سدرۃالمتتهی،
۱۵	عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ	که آرامگاه بهشت نزد آن درخت است.
۱۶	إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ	وقتی که سدره را چیزی در خود می‌پوشید،
۱۷	مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ	چشم خطا نکرد و از حد درنگذشت.
۱۸	لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ	هر آینه پاره‌ای از آیات بزرگ پروردگارش را بدید.
۱۹	أَفَرَأَيْتُمُ اللَّتَ وَالْعُرَىٰ	آیا لات و عُرّا را دیده‌اید؟
۲۰	وَمَنَوَ الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ	و منّات آن بت سومی دیگر را؟
۲۱	أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ	آیا شما را پسر باشد و او را دختر؟
۲۲	تِلْكَ إِذَا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ	این تقسیمی است خلاف عدالت.
۲۳	إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمِيَّتُوهَا أَنْتُمْ وَعَابَاؤُكُمْ مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ ۖ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ	اینها چیزی نیستند جز نامهایی که خود و پدراتان به آنها داده‌اید. و خداوند هیچ دلیلی بر آنها نفرستاده است. تنها از پی گمان و هوای نفس خویش می‌روند و حال آنکه از جانب خدا راهنمایی‌شان کرده‌اند.
۲۴	أَمْ لِلْإِنسَنِ مَا تَمَنَّىٰ	آیا هر چه آدمی آرزو کند برایش حاصل است؟
۲۵	فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ	هم آخرت و هم دنیا از آن خداست.
۲۶	وَكَمْ مِنْ مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ لَا تُغْنِي شَفَعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ	و چه بسیار فرشتگان در آسمانند که شفاعتشان هیچ سود ندهد، مگر از آن پس که خدا برای هر که خواهد رخصت دهد و خشنود باشد.

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْمُونَهُ الْمَلَكَةَ تَسْمِيَةً
الْأُنثَى

۲۸

وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا
يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا

۲۹

فَاعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا

۳۰

ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى

۳۱

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا
بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

۳۲

الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ
رَبَّكَ وَاسِعٌ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ
الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا
أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى

۳۳
۴۶۲

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى

۳۴

وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْثَى

۳۵

أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهوَ يَرَى

۳۶

أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى

۳۷

وَأِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى

۳۸

أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى

۳۹

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَنِ إِلَّا مَا سَعَى

۴۰

وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرَى

۴۱

ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى

۴۲

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَى

۴۳

وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَى

۴۴

وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا

آنان که به آخرت ایمان ندارند فرشتگان را به نامهای زنان
می‌نامند.

اینان را بدانچه می‌گویند هیچ دانشی نیست. تنها از پندار
خود پیروی می‌کنند و پندار برای شناخت حقیقت کافی
نیست.

پس تو نیز از کسی که از سخن ما رویگردان می‌شود و جز
زندگی دنیوی را نمی‌جوید اعراض کن.

متهای دانششان همین است. پروردگار تو به آن که از
طریق او گمراه می‌شود یا به راه هدایت می‌افتد داناتر
است.

از آن خداست هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است تا
بدکاران را در برابر اعمالشان کیفر دهد و نیکوکاران را به
کردار نیکشان پاداش.

کسانی که از گناهان بزرگ و زشتیها اجتناب می‌کنند –جز
آنکه گناهی کوچک از آنها سرزند– بدانند که آمرزش
پروردگار تو وسیع است و او به شما، آنگاه که از زمین
بیافریدتان و آنگاه که در شکم مادرتان پنهان بودید، آگاه‌تر
است. خویشان را بی‌گناه مدانید. اوست که پرهیزگار را
بهتر می‌شناسد.

آیا آن را که از تو رویگردان شد دیدی؟

اندک می‌بخشید و در انفاق بخل می‌ورزید.

آیا علم غیب دارد و می‌بیند؟

یا از آنچه در صحیفه‌های موسی آمده بی‌خبر مانده است؟

یا از ابراهیم، که حق رسالت را ادا کرد؟

که هیچ کس بار گناه دیگری را بر ندارد؟

و اینکه: برای مردم پاداشی جز آنچه خود کرده‌اند نیست؟

و زودا که کوشش او در نظر آید.

سپس به او پاداشی تمام دهند.

و پایان راه همه، پروردگار توست.

و اوست که می‌خنداند و می‌گریاند.

و اوست که می‌میراند و زنده می‌کند.

وَأَنَّهُ ۖ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

و اوست که جفتهای نر و ماده را آفریده است،

مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ

از نطفه، آنگاه که در رحم ریخته می‌شود.

وَأَنَّ عَلَيْهِ النَّشَأَ الْأُخْرَىٰ

و بر خداوند است که آن را بار دیگر زنده کند.

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ

و اوست که بی‌نیاز کند و روزی دهد.

وَأَنَّهُ ۖ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَىٰ

و اوست پروردگار ستاره شعری.

وَأَنَّهُ ۖ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ

و اوست که عاد، آن قوم پیشین را هلاک کرد،

وَتَمُودًا فَمَا أَبْقَىٰ

و از تمود هیچ باقی نگذاشت.

وَقَوْمَ نُوحٍ ۖ مِّن قَبْلُ ۖ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْعَىٰ

و پیش از آنها قوم نوح را، که ستمکارتر و سرکش‌تر بودند،

وَالْمُوتِفَكَةَ أَهْوَىٰ

و نیز مؤتفکه را نابود کرد.

فَغَشَّاهَا مَا عَشَىٰ

و فروپوشید آن قوم را، هر چه باید فروپوشد.

فَبِأَيِّ ءَالٍ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ

پس به کدام یک از نعمتهای پروردگارت شک می‌کنی؟

هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ النَّذِرِ الْأُولَىٰ

این بیم‌دهنده‌ای است همانند بیم‌دهندگان پیشین.

أَزِفَتِ الْأَزِفَةُ

قیامت فرا رسید.

لَيْسَ لَهَا مِن دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ

کس جز خداوند آشکارش نکند.

أَفَمِن هَٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ

آیا از این سخن در شگفت افتاده‌اید؟

وَتَضَحَّكُونَ وَلَا تَبْكُونَ

و می‌خندید و نمی‌گریید؟

وَأَنْتُمْ سَمِيدُونَ

و شما غافل شده‌اید.

فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۝

پس خدا را سجده کنید و او را بپرستید.

۵۴. قمر

القَمَرُ: ماه

مکی

۵۵ آیه

۴ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قیامت نزدیک شد و ماه دو پاره گردید.

أَقْرَبَتِ السَّاعَةُ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ

وَإِنْ يَرَوْا ءَايَةً يُعْرِضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ

و اگر معجزه‌ای ببینند، روی بگردانند و گویند: جادویی بزرگ است.

وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ۖ وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقَرٌّ

و تکذیب می‌کنند و از پی هواهای خویش می‌روند. و هر کاری را هدفی است.

وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأُنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ

و برایشان خبرهایی آمده است که از گناهشان باز می‌دارد.

حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ ۖ فَمَا تُغْنِ التُّدْرُ

حکمتی است تمام. ولی بیم‌دهندگان سودشان ندهند.

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكْرٍ

پس در آن روز که آن دعوت‌کننده، آنان را به چیزی ناخوش فرامی‌خواند، از ایشان رویگردان شو.

خُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ

۸

مُّهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِرٌ

۹

حزب
۲۱۲

كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ

۱۰

فَدَعَا رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَأَنْتَصِرْ

۱۱

فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّنْهَمِرٍ

۱۲

وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ

۱۳

وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسْرٍ

۱۴

تَجَرَّى بِأَعْيُنِنَا جَزَاءَ لِّمَن كَانَ كُفِرَ

۱۵

وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

۱۶

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۱۷

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

۱۸

كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۱۹

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُّسْتَمِرٍّ

۲۰

تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ مُّنْقَعِرٍ

۲۱

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذِرِ

۲۲

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّدَّكِرٍ

۲۳

۴۶۴

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ

۲۴

فَقَالُوا أَبَشَرًا مِّثَّا وَاحِدًا نَّتَّبِعُهُۥٓ إِنَّا إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

۲۵

أَءُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرُّ

۲۶

سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِّنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ

۲۷

إِنَّا مُرْسِلُوا النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَأَرْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ

نشان ذلت در چشمانشان آشکار است. چون ملخهای پراکنده از قبرها بیرون می‌آیند.

سرها را بالا گرفته به سوی آن دعوت‌کننده می‌شتابند. کافران می‌گویند: این روز دشواری است.

پیش از اینها قوم نوح تکذیب کرده بودند. بنده ما را تکذیب کردند و گفتند: دیوانه است. و به دشنامش رانددند.

و پروردگارش را خواند: من مغلوب شده‌ام، انتقام بکش.

و ما نیز درهای آسمان را به روی آبی که به شدت می‌ریخت گشودیم.

و از زمین چشمه‌ها شکافتیم تا آب به آن مقدار که مقدر شده بود گرد آمد.

و او را بر آن کشتی که تخته‌ها و میخها داشت سوار کردیم.

زیر نظر ما روان شد. این بود جزای کسانی که کفر ورزیدند.

و هر آینه آن کشتی را نشانه‌ای ساختیم. آیا هیچ پندگیرنده‌ای هست؟

پس عذاب و بیم‌دادنهای من چگونه بود؟

و این قرآن را آسان ادا کردیم تا از آن پند گیرند. آیا پندگیرنده‌ای هست؟

قوم عاد تکذیب کردند. پس عذاب و بیم‌دادنهای من چگونه بود؟

ما بر آنها در روزی نحس و طولانی بادی سخت فرستادیم،

که مردمان را از زمین، همانند ریشه‌های از جای‌کنده نخل، برمی‌کند.

عذاب و بیم‌دادنهای من چگونه بود؟

و این قرآن را آسان ادا کردیم تا از آن پند گیرند. آیا پندگیرنده‌ای هست؟

قوم ثمود بیم‌دهندگان را تکذیب کردند.

گفتند: اگر از انسانی همانند خود پیروی کنیم گمراه و دیوانه باشیم؛

آیا از میان همه ما کلام خدا به او القا شده است؟ نه، او دروغگویی خودخواه است.

فردا خواهند دانست که دروغگوی خودخواه کیست.

ما آن ماده‌شتر را برای آزمایششان می‌فرستیم. پس مراقبشان باش و صبر کن.

وَنَبِّئُهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌّ

فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى فَعَقَرَ

فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذْرِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا عَالَ لُوطٌ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ

نِعْمَةٌ مِّنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ

وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا بِالنُّذْرِ

وَلَقَدْ رَاودُوهُ عَنْ ضَيْفِهِۦ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرِ

وَلَقَدْ صَبَحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُّسْتَقِرٌّ

فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذْرِ

وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ

وَلَقَدْ جَاءَ عَالَ فِرْعَوْنَ النُّذْرُ

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ أَخْذَ عَزِيزٍ مُّقْتَدِرٍ

أَكْفَارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُولَئِكَمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ

أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَصِرٌ

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ

بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ

يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ

إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ

و به آنها بگوی که آب میانشان تقسیم شده. نوبت هر که باشد او به سر آب می‌رود.

یارشان را ندا دادند و او شمشیر برگرفت و آن را پی کرد.

عذاب و بیم‌دادهای من چگونه بود؟

ما بر آنها یک آواز سهمناک فرستادیم. پس همانند آن علفهای خشک آغل گوسفند شدند.

و این قرآن را آسان ادا کردیم تا از آن پند گیرند. آیا پندگیرنده‌ای هست؟

قوم لوط بیم‌دهندگان را تکذیب کردند.

ما بر آنها بادی ریگبار فرستادیم، مگر بر خاندان لوط که آنها را سحرگاه رهانیدیم.

نعمتی بود از جانب ما و آنان را که سپاس گویند چنین پاداش دهیم.

از انتقام سخت ما ترسانیدشان ولی با بیم‌دهندگان به جدال برخاستند.

از مهمان او کاری زشت خواستند. ما نیز چشمانشان را کور گردانیدیم. پس بچشید عذاب و بیم‌دادهای مرا.

هر آینه بامدادان عذابی پایدار به سر وقتشان آمد.

پس عذاب من و بیم‌دادهای مرا بچشید.

و این قرآن را آسان ادا کردیم تا از آن پند گیرند. آیا پندگیرنده‌ای هست؟

بیم‌دهندگان نزد خاندان فرعون آمدند.

همه آیات ما را تکذیب کردند. ما نیز آنها را فرو گرفتیم چون فروگرفتن پیروزمندی مقتدر.

آیا کافران شما از ایشان نیرومندترند یا در کتابها آمده است که در امان هستید؟

یا می‌گویند که ما همگی به انتقام برمی‌خیزیم؟

زودا که آن جمع منهزم شود و پشت کرده بازگردند.

بلکه وعده‌گاه آنها قیامت است و قیامت بلاخیزتر و تلختر است.

مجرمان در گمراهی و جنونند.

روزی که آنها را، به صورت، در جهنم کشند که: بچشید عذاب سقر را.

ما هر چیز را به اندازه آفریده‌ایم.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ بِالْبَصَرِ

فرمان ما تنها یک فرمان است، آن هم چشم بر هم زدنی است.

۵۱

وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَدَّكِرٍ

کسانی را که همانند شما بودند، هلاک کردیم. آیا پندگیرنده‌ای هست؟

۵۲

وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ

هر کاری که کرده‌اند در دفترهاست.

۵۳

وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ

هر کار بزرگ و کوچکی مکتوب است.

۵۴

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ

پرهیزگاران در باغها و کنار جویبارانند.

۵۵

فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ

در جایگاهی پسندیده، نزد فرمانروایی توانا.

۵۵. رحمن	الرَّحْمَنُ: بخشاینده	مدنی	۷۸ آیه	۴ صفحه
----------	-----------------------	------	--------	--------

۱
حزب
۲۱۳
ر ۴۶۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّحْمَنُ

خدای رحمان،

۲

عَلَّمَ الْقُرْآنَ

قرآن را تعلیم داد.

۳

خَلَقَ الْإِنْسَانَ

انسان را بیافرید.

۴

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

به او گفتن آموخت.

۵

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ

آفتاب و ماه به حسابی مقرر در حرکتند.

۶

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ

و گیاه و درخت سجده‌اش می‌کنند.

۷

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ

آسمان را برافراخت و ترازو را برنهاد.

۸

أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ

تا در ترازو تجاوز مکنید.

۹

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ

وزن‌کردن را به عدالت رعایت کنید و کم‌فروشی مکنید.

۱۰

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ

زمین را برای مردم قرار داد.

۱۱

فِيهَا فَكِيهَةٌ وَالنَّحْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ

در آن میوه‌هاست و نخلها، با خوشه‌هایی که در غلافند.

۱۲

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ

و دانه‌هایی که همراه با کاهند و نیز گیاهان خوشبو.

۱۳

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۱۴

خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ

آدمی را از گل خشک‌شده‌ای چون سفال بیافرید.

۱۵

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ

و جن را از شعله‌ای بی‌دود.

۱۶

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ

پروردگار دو مشرق و پروردگار دو مغرب.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ

دو دریا را پیش راند تا به هم رسیدند،

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ

میانشان حجابی است تا به هم در نشوند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ

از آن دو، مروارید و مرجان بیرون می‌آید.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ

و او راست کشتیهایی همانند کوه که در دریا می‌روند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ

هر چه بر روی زمین است دستخوش فناست،

وَيَبْقَى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

و ذات پروردگار صاحب جلالت و اکرام توست که باقی می‌ماند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ

هر کس که در آسمانها و زمین است سائل درگاه اوست، و او هر روز در کاری است.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيَّهَ الثَّقَلَانِ

ای جنیان و آدمیان، به حساب شما خواهیم رسید.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

يَمَعَشَرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَنِ

ای گروه جنیان و آدمیان، اگر می‌توانید که از کناره‌های آسمانها و زمین بیرون روید، بیرون روید. ولی بیرون نتوانید رفت مگر با داشتن قدرتی.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ

بر شما شعله‌ای بی‌دود فرستاده شود، یا دودی بی‌شعله، پس با او مقابله نتوانید کرد.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

فَإِذَا أَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ

آنگاه که آسمان شکافته شود، رنگی سرخ چون رنگ چرم خواهد داشت.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ

پس در آن روز از گناه هیچ جنی و آدمیی نپرسند.

فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

يُعْرِفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَصِي وَالْأَقْدَامِ

۴۲ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۴۳ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ

این همان جهنمی است که مجرمان دروغش می‌پنداشتند.

۴۴ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ

و اکنون در میان آن و آب جوشان می‌گردند.

۴۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۴۶ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ

هر کس را که از ایستادن به پیشگاه پروردگارش ترسیده باشد دو بهشت است.

۴۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۴۸ ذَوَاتًا أَفْنَانٍ

آن دو پر از درختانند.

۴۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۵۰ فِيهِمَا عَيْنَانِ مُجْرِيَانِ

در آن دو، دو چشمه جاری است.

۵۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۵۲ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ

در آنجا از هر گونه میوه‌ای دو قسم هست.

۵۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۵۴ مُتَّكِينَ عَلَى فُرُشٍ بَطَآئِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ

بر بسترهایی که آسترشان از استبرق است تکیه زده‌اند و میوه‌های آن دو بهشت در دسترسشان باشد.

۵۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۵۶ فِيهِنَّ قَلْصِرَاتُ الْطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

در آنجاست زنانی که جز به شوهر خویش ننگرند، و پیش از بهشتیان هیچ آدمی و جنی به آنها دست نزده است.

۵۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۵۸ كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ

همانند یاقوت و مرجان.

۵۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۶۰ هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَنُ

آیا پاداش نیکی جز نیکی است؟

۶۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۶۲ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ

و جز آنها دو بهشت دیگر است.

۶۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۶۴ مُدْهَمَّاتَانِ

از شدت سبزی متمایل به سیاهی.

۶۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

۶۶ فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاحَتَانِ

در آن دو، دو چشمه همواره جوشنده هست.

۶۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

فِيهِمَا فَكِيهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ

۶۹ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۷۰ فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ

۷۱ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۷۲ حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ

۷۳ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۷۴ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ

۷۵ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۷۶ مُتَّكِيْنَ عَلَى رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانِ

۷۷ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

۷۸ تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

۵۶. واقعه	الْوَاقِعَةُ: پيشامد	مکی	۹۶ آیه	۴ صفحه
-----------	----------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

حزب
۲۱۴
۴۶۹۹

۲ لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ

۳ حَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ

۴ إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًا

۵ وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًا

۶ فَكَانَتْ هَبَاءً مُنْبَثًا

۷ وَكُنْتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً

۸ فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

۹ وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

۱۰ وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ

۱۱ أُولَئِكَ الْمُقَرَّبُونَ

۱۲ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ

۱۳ ثَلَاثَةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

۱۴ وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ

۱۵ عَلَى سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ

۱۶ مُتَّكِيْنَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ

در آن دو، میوه هست و نخل هست و انار هست.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

در آنجا زنانی است نیک‌سیرت و زیباروی.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

حورانی مستور در خیمه‌ها.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

پیش از بهشتیان هیچ آدمی و جنی به آنها دست نزده است.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

بر بالشهای سبز و فرشهای نیکو تکیه می‌زنند.

پس کدام یک از نعمتهای پروردگارتان را انکار می‌کنید؟

بزرگ است نام پروردگار تو آن صاحب جلالت و اکرام.

چون قیامت واقع شود،

که در واقع‌شدنش هیچ دروغ نیست،

گروهی را خوارکننده است و گروهی را برافرازنده.

آنگاه که زمین به سختی بلرزد،

و کوه‌ها به تمامی متلاشی شوند،

و چون غباری پراکنده گردند،

شما سه گروه باشید:

یکی اهل سعادت. اهل سعادت چه حال دارند؟

دیگر، اهل شقاوت. اهل شقاوت چه حال دارند؟

سه دیگر، آنها که سبقت بسته بودند و اینک پیش افتاده‌اند.

اینان مقربانند،

در بهشتهای پر نعمت.

گروهی از پیشینیان،

و اندکی از آنها که از پی آمده‌اند،

بر تختهایی مرصع،

روبروی هم بر آنها تکیه زده‌اند.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانُ مُخَلَّدُونَ
واقعه ۱۷ / ۹۶: ۵۶

پسرانی همواره جوان گردشان می‌چرخند،

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ

با قدح‌ها و ابریک‌ها و جامهایی از شرابی که در جویها جاری است.

لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ

از نوشیدنش نه سردرد گیرند و نه بیهوش شوند.

وَفَكَهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ

و میوه‌هایی که خود برمی‌گزینند.

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ

و گوشت پرندۀ هر چه بخواهند.

وَحُورٌ عِينٌ

و حوران درشت چشم،

كَأَمْثَلِ اللَّوْلُوفِ الْمَكْنُونِ

همانند مرواریدهایی در صدف.

جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

همه به پاداش کارهایی که می‌کرده‌اند.

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا

در آنجا نه سخن لغو شنوند و نه گناه‌آلود.

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا

جز یک سخن: سلام، سلام.

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ

اما اصحاب سعادت، اصحاب سعادت چه حال دارند؟

فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ

در زیر درخت سدر بی‌خار،

وَطَلْحٍ مَّنْضُودٍ

و درخت موزی که میوه‌اش بر یکدیگر چیده‌شده،

وَضَلٍّ مَّمدُودٍ

و سایه‌ای دایم،

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ

و آبی همواره جاری،

وَفَكَهَةٍ كَثِيرَةٍ

و میوه‌ای بسیار،

لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ

که نه منقطع می‌گردد و نه کس را از آن باز دارند.

وَفُرْشٍ مَّرْفُوعَةٍ

و زنانی ارجمند.

إِنَّا أَنْشَأْنَهُنَّ إِنِشَاءً

آن زنان را ما بیافریدیم، آفریدنی.

فَجَعَلْنَهُنَّ أَبْكَارًا

و دوشیزگان ساختیم.

عُرُبًا أَثَرَابًا

معشوق همسران خویشند،

لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ

برای اصحاب سعادت.

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ

گروهی از پیشینیان،

وَتِلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ

و گروهی که از پی آمده‌اند.

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ

اما اصحاب شقاوت، اصحاب شقاوت چه حال دارند؟

فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ

در باد سموم و آب جوشانند.

وَضَلٍّ مِّن يَحْمُومٍ

در سایه‌ای از دود سیاه،

لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ

نه سرد و نه خوش،

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ

اینان پیش از این در ناز و نعمت بودند.

وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَى الْحَنثِ الْعَظِيمِ

و بر گناهان بزرگ اصرار می‌ورزیدند.

وَكَانُوا يَقُولُونَ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَعِنَّا لَمَبْعُوثُونَ

و می‌گفتند: آیا زمانی که ما مُردیم و خاک و استخوان شدیم باز هم ما را زنده می‌کنند،

أَوْ عَابَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ

یا نیاکان ما را؟

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ

بگو: همه را، آنان که از پیش بوده‌اند و آنها که از پی‌شان آمده بودند،

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتٍ يَّوْمٍ مَّعْلُومٍ

همه در وعده‌گاه آن روز معین خواهند بود.

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيْهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِّبُونَ

آنگاه شما ای گمراهان تکذیب‌کننده،

لَا يَكُونُ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زُقُومٍ

از درختان زَقوم خواهید خورد.

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ

و شکمهای خود را از آن پر خواهید کرد.

فَشَرِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ

و بر سر آن آب جوشان خواهید نوشید.

فَشَرِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ

چنان می‌نوشید که شتر تشنه آب می‌نوشد.

هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ

این است غذایشان در روز جزا.

نَحْنُ خَلَقْنَكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ

ما شما را آفریده‌ایم؛ پس چرا تصدیق نمی‌کنید؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ

آیا آن منی را که برون می‌ریزید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ

آیا شما او را می‌آفرینید یا ما آفریننده‌ایم؟

نَحْنُ قَدَرْنَا بَيْنَكُمْ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

ما مرگ را بر شما مقدر ساختیم و ناتوان از آن نیستیم که

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ أَمْثَلَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ

به جای شما قومی همانند شما بیاوریم و شما را به صورتی که از آن بی‌خبرید از نو بیافرینیم.

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ

شما از آفرینش نخست آگاهید؛ چرا به یادش نیاورید؟

أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ

آیا چیزی را که می‌کارید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُۥٓ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ

آیا شما می‌رویانیدش یا ما رویاننده‌ایم؟

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ

اگر می‌خواستیم خاشاکش می‌ساختیم تا در شگفت بمانید.

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ

گویند: ما ثروت بر باد دادگانیم؛

بَلْ نَحْنُ مُحْرَمُونَ

ما بی‌نصیب ماندگانیم.

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ

آیا آبی را که می‌نوشید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ

آیا شما آن را از ابر فرو می‌فرستید یا ما فرو فرستنده‌ایم؟

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ

اگر می‌خواستیم آن را تلخ می‌گردانیدیم. پس چرا سپاس نمی‌گویید؟

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ

آیا آن آتشی را که می‌افروزید دیده‌اید؟

ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنْشِئُونَ

آیا درختش را شما آفریده‌اید یا ما آفریننده‌ایم؟

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذَكُّرًا وَمَتَعًا لِلْمُقْوِينَ

ما آن را هشدار و برای مسافران رهنورد، متاعی ساختیم.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

به نام پروردگار بزرگ خود تسبیح گوی.

فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ

پس سوگند به غروبگاه ستارگان.

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ

و این سوگندی است –اگر بدانید– بزرگ.

إِنَّهُ وَلَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ

هر آینه، این قرآنی است گرامی‌قدر،

فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ

در کتابی مکنون.

لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ

که جز پاکان دست بر آن نزنند.

تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ

نازل شده از جانب پروردگار جهانیان است.

أَفَبِهَذَا الْحَدِيثِ أَنْتُمْ مُدْهِنُونَ

آیا این سخن را دروغ می‌نگارید؟

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ

و نصیب خود را در دروغ انگاشتن آن قرار می‌دهید؟

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُوفَ

پس چرا آنگاه که جان به گلوگاه رسد،

وَأَنْتُمْ حِينِيذٍ تَنْظُرُونَ

و شما در این هنگام می‌نگرید، تکذیب نمی‌کنید؟

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ

ما از شما به او نزدیک‌تریم ولی شما نمی‌بینید.

فَلَوْلَا إِنْ كُنْتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ

اگر قیامت را باور ندارید،

تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

اگر راست می‌گویید، بازش گردانید.

فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ

اما اگر از مقربان باشد،

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ

برای اوست آسایش و روزی و بهشت پر نعمت.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

و اما اگر از اصحاب سعادت باشد:

فَسَلَّمَ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ

پس تو را از اصحاب سعادت سلام است.

وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ الضَّالِّينَ

و اما اگر از تکذیب‌کنندگان گمراه باشد،

فَنُزِّلُ مِنَ حَمِيمٍ

به آب جوشان مهمانش کنند،

وَتَصْلِيَةٌ جَهِيمٍ

و به دوزخش در آورند.

إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ

این سخن سخنی راست و یقین است.

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی.

۵۷. حدید

الحَدِيد: آهن

مدنی

۲۹ آیه

۵ صفحه

۱
۴۷۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۲

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ يُحْيِي ۖ وَيُمِيتُ ۖ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۳

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

خداوند را تسبیح می‌گویند، هر چه در آسمانها و زمین است، و او پیروزمند و حکیم است.

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست. زنده می‌کند و می‌میراند و بر هر چیز تواناست.

اوست اوّل و آخر و ظاهر و باطن، و او به هر چیزی داناست.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ

يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ ۖ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ

وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبْدِهِ ءَايَاتٍ بَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَكُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَّنْ أَنْفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَّتِكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِن بَعْدُ وَقَتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ۖ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ

اوست که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید. سپس به عرش پرداخت. هر چه را در زمین فرو رود و هر چه را از زمین بیرون آید و هر چه را از آسمان فرو آید و هر چه را در آسمان بالا رود، می‌داند. و هر جا که باشید همراه شماست و به هر کاری که می‌کنید بیناست.

فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، و همه کارها به خدا بازمی‌گردد.

از شب می‌کاهد و به روز می‌افزاید و از روز می‌کاهد و به شب می‌افزاید. و به هر چه در دلها می‌گذرد آگاه است.

به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید و از آن مال که به وراثت به شما رسانده است انفاق کنید. از میان شما هر که را ایمان آورده و انفاق کرده، مزدی فراوانش دهند.

چیست شما را که به خدا ایمان نمی‌آورید و حال آنکه پیامبر شما را دعوت می‌کند که به پروردگارتان ایمان بیاورید، و اگر باور دارید از شما پیمان گرفته است؟

اوست آن خدایی که بر بنده خود آیات روشن را نازل می‌کند تا شما را از تاریکی به روشنایی آورد. زیرا خدا به شما مُشفق و مهربان است.

و چرا در راه خدا انفاق نمی‌کنید و حال آنکه از آن خداست میراث آسمانها و زمین؟ از میان شما آنان که پیش از فتح انفاق کرده و به جنگ رفته با آنان که بعد از فتح انفاق کرده‌اند و به جنگ رفته‌اند برابر نیستند. درجت آنان فراتر است. و خدا به همه وعده نیک می‌دهد. و به هر کاری که می‌کنید آگاه است.

کیست که خدا را قرض‌الحسنه دهد تا برای او دو چندانش کند، و او را پاداشی نیکو باشد.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرُكُمُ الْيَوْمَ جَنَّتُ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

يَوْمَ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالْمُنْفِقَاتُ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا انْظُرُونَا
نَقْتَبِسْ مِنْ نُورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا
فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَهُو بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ
مِنْ قَبْلِهِ الْعَذَابُ

يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ قَالُوا بَلَى وَلَكِنَّكُمْ فَتَنْتُمْ
أَنْفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّى جَاءَ
أَمْرُ اللَّهِ وَغَرَّكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ

فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنْكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا
مَأْوَاكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ
مِنْ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ

أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا لَكُمْ
الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

إِنَّ الْمَصَدِّقِينَ وَالْمُصَدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا
يُضَعْفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ

روزی که مردان مؤمن و زنان مؤمن را ببینی که نورشان
پیشاپیش و در سمت راستشان می‌رود. در آن روز
بشارتتان به بهشتهایی است که در آن نهرها روان است و
در آن جاوید خواهید ماند، و این کامیابی بزرگی است.

روزی که مردان منافق و زنان منافق به کسانی که ایمان
آورده‌اند می‌گویند: درنگی کنید تا از نورتان فروغی گیریم.
گویند: به دنیا بازگردید و از آنجا نور بطلبید. میانشان
دیواری برآورند که بر آن دیوار دری باشد؛ درون آن رحمت
باشد و بیرون آن عذاب.

و آنها را ندا دهند که آیا ما با شما همراه نبودیم؟ می‌گویند:
بلی، اما شما خویشتن را در بلا افکندید و به انتظار نشستید
و در شک بودید و آرزوها شما را بفریفت تا آنگاه که فرمان
خدا در رسید و شیطان به خدا مغرورتان کرد.

و امروز نه از شما فدیهای پذیرند و نه از کافران.
جایگاهتان آتش است. آتش سزاوار شماست. و بد
سرانجامی است.

آیا مؤمنان را وقت آن نرسیده است که دلهایشان در برابر
یاد خدا و آن سخن حق که نازل شده است، خاشع شود؟
همانند آن مردمی نباشند که پیش از این کتابشان دادیم و
چون مدتی برآمد دلهایشان سخت شد و بسیاری نافرمان
شدند.

بدانید که خدا زمین را پس از مردنش زنده می‌کند. ما
آیات را برایتان به روشنی بیان کردیم، باشد که به عقل
دریابید.

خدا به مردان صدقه‌دهنده و زنان صدقه‌دهنده‌ای که به
خدا قرض‌الحسنه می‌دهند، دو چندان پاداش می‌دهد؛ و
نیز آنها را اجری نیکوست.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ اُولٰٓئِكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ
وَالشّٰهَدَآءُ عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ اَجْرُهُمْ وَنُوْرُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوْا
وَكَذَبُوْا بِآيٰتِنَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْحَجِيْمِ

کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند، راستگویان و راستکارانند. و شهیدان در نزد پروردگارشان هستند. صاحب پاداش و نور خویشند. و آنها که کافرنند و آیات ما را تکذیب می‌کنند، در جهنمند.

اَعْلَمُوْا اَنَّما الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ وِزِيْنَةٌ وَتَفَاخُرٌۢ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌۢ فِی الْاَمْوَالِ وَالْاَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ اَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِیْجُ فَتَرٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُوْنُ حُطَمًا وَّفِی الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيْدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللّٰهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَعُ الْعُرُوْرِ

بدانید که زندگی اینجهانی بازیچه است و بیهودگی و آرایش و فخرفروشی و افزون‌جویی در اموال و اولاد. همانند بارانی به وقت است که روییدنیهایش کافران را به شگفت افکند. سپس پژمرده می‌شود و بینی که زرد گشته است و خاشاک شده است. و در آخرت نصیب گروهی عذاب سخت است و نصیب گروهی آمرزش خدا و خشنودی او. و زندگی دنیا جز متاعی فریبنده نیست.

سَابِقُوْا اِلٰی مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَآءِ وَالْاَرْضِ اُعِدَّتْ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرُسُلِهِۦٓ ذٰلِكَ فَضْلُ اللّٰهِ يُؤْتِيْهِ مَن يَشَآءُ وَاللّٰهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيْمِ

برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن همسان پهنای آسمانها و زمین است، بر یکدیگر پیشی بگیرید. این بهشت برای کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند، مهیا شده است. این بخشایشی است از جانب خدا که به هر که می‌خواهد ارزانش می‌دارد، که خدا صاحب بخشایشی بزرگ است.

مَا اَصَابَ مِنْ مُّصِيْبَةٍ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِیْ اَنْفُسِكُمْ اِلَّا فِیْ كِتٰبٍ مِّنْ قَبْلِ اَنْ تَبْرَآهَا اِنَّ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ يَسِيْرٌ

هیچ مصیبتی به مال یا به جانتان نرسد مگر پیش از آنکه بیافرینیمش، در کتابی نوشته شده است. و این بر خدا آسان است؛

لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوْا بِمَاۤ اٰتٰكُمْ ۗ وَاللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُوْرٍ

تا بر آنچه از دستتان می‌رود اندوهگین نباشید و بدانچه به دستتان می‌آید شادمانی نکنید. و خدا هیچ متکبر خودستاینده‌ای را دوست ندارد؛

الَّذِيْنَ يَبْخُلُوْنَ وَيَأْمُرُوْنَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَنْ يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللّٰهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيْدُ

آنان که بخل می‌ورزند و مردم را به بخل وامی‌دارند. و هر که رویگردان می‌شود، بداند که خدا بی‌نیاز و ستودنی است.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ
شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

۵۷
حدید
۲۵
/۲۹

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ
وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ

۲۶
۴۷۵

ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ عَائِثِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ
وَعَاتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً
وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ
رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَسِقُونَ

۲۷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَعَامِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ
كَفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

۲۸

لَيْلًا يَعْلَمُ أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ
اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو
الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

۲۹

ما پیامبرانمان را با دلیلهای روشن فرستادیم و با آنها کتاب
و ترازو را نیز نازل کردیم تا مردم به عدالت عمل کنند. و
آهن را که در آن نیرویی سخت و منافعی برای مردم است
فروفرستادیم، تا خدا بداند چه کسی به نادیده، او و
پیامبراناش را یاری میکند. زیرا خدا توانا و پیروزمند است.

ما نوح و ابراهیم را به رسالت فرستادیم و در میان
فرزندانشان نبوت و کتاب نهادیم. بعضیشان هدایت‌یافتگان
بودند ولی بیشترینشان نافرمانان.

سپس پیامبرانمان را پس از ایشان فرستادیم. و عیسی بن
مریم را از پی آنها روانه کردیم و به او انجیل را دادیم، و
در دل پیروانش رأفت و رحمت نهادیم. و رهبانیتی که به
بدعت آورده‌اند ما بر آنها مقرر نکرده‌ایم، اما در آن
خشنودی خدا می‌جستند، ولی حق آن را بسزا نگزاردند. ما
از آن میان به کسانی که ایمان آورده بودند، پاداش دادیم
ولی بیشترینشان نافرمان بودند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید و به پیامبرش
ایمان بیاورید تا شما را از رحمت خویش دو بار مزد بدهد. و
شما را نوری عطا کند که در روشنایی آن راه بجوید و
بیمارزدتان که خدا آمرزنده مهربان است.

تا اهل کتاب بدانند که به بخشایش خداوند هیچ دسترس
ندارند و این بخشایش به دست اوست که به هر که خواهد
ارزانی می‌دارد، و خدا را بخشایشی عظیم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ

الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْكُمْ مَنْ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنْكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ

وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّ ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَّ فَمَنْ لَّمْ يَسْتَطِعْ فَاِطْعَامُ سِتِّينَ مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنُسُوهُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

خدا سخن زنی را که در باره شوهرش با تو به مجادله آمده است و به خدا شکوه می‌کند، شنید. و خدا گفت و گوی شما را می‌شنود، زیرا شنوا و بیناست.

از میان شما کسانی که زنانشان را ظاهر می‌کنند بدانند که زنانشان مادرانشان نشوند؛ مادرانشان فقط زانی هستند که آنها را زاییده‌اند، و سخنی ناپسند و دروغ است که می‌گویند. و خدا از گناهان درگذرنده است و آمرزنده است.

آتهایی که زنانشان را ظاهر می‌کنند، آنگاه از آنچه گفته‌اند پشیمان می‌شوند، پیش از آنکه با یکدیگر تماس یابند، باید بنده‌ای آزاد کنند. این پندی است که به شما می‌دهند و خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

اما کسانی که بنده‌ای نیابند، پیش از آنکه با یکدیگر تماس یابند، باید دو ماه پی در پی روزه بدارند. و آن که نتواند، شصت مسکین را طعام دهد. و این بدان سبب است که به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید. اینها حدود خداست. و برای کافران عذابی است دردآور.

کسانی که با خدا و پیامبرش مخالفت می‌ورزند ذلیل و خوار می‌شوند، همچنان که پیشینیانشان خوار شده‌اند. ما آیاتی روشن نازل کردیم و کافران را عذابی است خوارکننده.

روزی که خدا همگان را زنده می‌کند، آنان را از کاری که کرده‌اند آگاه می‌سازد. خدا اعمال آنها را شماره کرده است، هر چند خود از یاد برده‌اند، و خدا ناظر بر هر چیزی است.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ط مَا
يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ
سَادِسُهُمْ وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ
كُنْتُمْ ط ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ

۸

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نُهُوا عَنِ النَّجْوَى ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا
عَنْهُ وَيَتَنَادَّوْنَ بِاللَّائِمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ ط وَإِذَا
جَاءُوكَ حَيَّوكَ بِمَا لَمْ يُحْيِكَ بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ
لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا ط
فَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۹

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَتَنَادَّوْا بِاللَّائِمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَادَّوْا بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَى ط
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۱۰

إِنَّمَا النَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزَنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ
بضَّارِهِمْ شَيْءٌ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

۱۱

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ
فَأَفْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ ط وَإِذَا قِيلَ أَنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا
يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

آیا ندانسته‌ای که خدا هر چه را در آسمانها و زمین است
میداند؟ هیچ سه کس با هم نجوا نکنند مگر آنکه خداوند
چهارمین آنهاست و هیچ پنج کس نباشند مگر آنکه خداوند
ششمین آنهاست. و نه کمتر از این -هر جا که باشند- و نه
بیشتر از این، مگر آنکه خدا با آنهاست. سپس همه را در
روز قیامت به کارهایی که کرده‌اند، آگاه می‌کند. زیرا خدا بر
همه چیز آگاه است.

آیا آنها را که از نجوا منع شده بودند ندیدی که کاری را که
از آن منع شده بودند از سر گرفتند و باز هم برای گناه و
دشمنی و نافرمانی از پیامبر با هم نجوا می‌کنند؟ و چون نزد
تو می‌آیند، به گونه‌ای تو را سلام می‌گویند که خدا تو را
بدان گونه سلام نگفته است، و در دل می‌گویند: چرا خدا ما
را بدانچه می‌گوییم عذاب نمی‌کند؟ جهنم برایشان کافی
است. بدان داخل می‌شوند، و این بد سرانجامی است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اگر با یکدیگر نجوا می‌کنید،
در باب گناه و دشمنی و نافرمانی از پیامبر نجوا نکنید، بلکه
در باب نیکی و پرهیزگاری نجوا کنید. از آن خدایی که
همگان نزد او گرد می‌آیند بترسید.

هر آینه نجواکردن کار شیطان است که می‌خواهد مؤمنان را
محزون کند و حال آنکه هیچ زبانی، جز به فرمان خداوند، به
آنها نمی‌رساند. و مؤمنان باید که بر خدا توکل کنند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون شما را گویند در مجالس
جای باز کنید، جای باز کنید تا خدا در کار شما گشایش دهد.
و چون گویند که برخیزید، برخیزید. خدا آتھایی را که ایمان
آورده‌اند و کسانی را که دانش یافته‌اند به درجاتی
برافرازد، و خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ
نَجْوَانِكُمْ صَدَقَةٌ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ نَجْوَانِكُمْ صَدَقْتِ فَإِذْ لَمْ
تَفْعَلُوا وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ
وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

۱۳

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُمْ
مِّنْكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

۱۴
حزب
۲۱۸
۴۷۸۲

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۱۵

أَتَّخِذُوا أَيْمَنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ

۱۶

لَن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ

۱۷

يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ ؕ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَذِبُونَ

۱۸

أَسْتَحْوِذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَلَهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ؕ أُولَٰئِكَ
حِزْبُ الشَّيْطَانِ ؕ أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ

۱۹

إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ

۲۰

كَتَبَ اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ؕ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ

۲۱

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون خواهید که با پیامبر نجوا
کنید، پیش از نجاکردنتان صدقه بدهید. این برای شما
بهتر و پاکیزه‌تر است. و اگر برای صدقه چیزی نیافتید، خدا
آمرزنده و مهربان است.

آیا ترسیدید پیش از نجوا کردن صدقه‌ها بدهید؟ حال که
صدقه نداده‌اید و خدا هم توبه شما را پذیرفته است، پس
نماز بگزارید و زکات بدهید و از خدا و پیامبرش اطاعت
کنید، که خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

آیا ندیده‌ای آن کسان را که با مردمی که خدا بر آنها خشم
گرفته بود، دوستی ورزیدند؟ اینان نه از شمايند و نه از
ايشان. و خود می‌دانند که بر دروغ سوگند می‌خورند.

خدا بر ايشان عذابی سخت آماده کرده است. زیرا کارهایی
که می‌کنند ناپسند است.

از سوگندهایشان سپری ساخته‌اند. و از راه خدا رویگردان
شده‌اند. پس برای آنهاست عذابی خوارکننده.

اموال و اولادشان برایشان در برابر خشم خدا سود نکند.
اهل جهنمند و در آن جاودان.

روزی که خدا همه آنها را زنده می‌کند، همچنان که برای شما
قسم می‌خورند برای او هم قسم خواهند خورد. و
می‌پندارند که سودی خواهند برد. آگاه باشید که
دروغگویانند.

شیطان بر آنها چیره شده است و نام خدا را از یادشان برده
است. ايشان حزب شیطانند. آگاه باش که حزب شیطان
زیان‌کنندگانند.

کسانی که با خدا و پیامبرش مخالفت می‌ورزند در زمره
ذلیل‌شدگانند.

خدا مقرر داشته که: البته من و پیامبرانم پیروز می‌شویم.
زیرا خدا توانا و پیروزمند است.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ
اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ
عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ
بِرُوحٍ مِّنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ
اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

۵۸
مجادله
۲۲
/۲۲

۴ صفحه

۲۴ آیه

مدنی

الحشر: گردآمدن

۵۹. حشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ

۱
۴۷۹

هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ
دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنْهُمْ
مَّانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَتْهُمْ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ
يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ
بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ

۲

وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ

۳

نمی‌یابی مردمی را که به خدا و روز قیامت ایمان آورده باشند، ولی با کسانی که با خدا و پیامبرش مخالفت می‌ورزند دوستی کنند، هر چند آن مخالفان، پدران یا فرزندان یا برادران و یا قبیله آنها باشند. خدا بر دلشان رقم ایمان زده و به روحی از خود یاریشان کرده است و آنها را به بهشتیایی که در آن نهرها جاری است درآورد. در آنجا جاودانه باشند. اینان خدا از آنها خشنود است و آنان نیز از خدا خشنودند. اینان حزب خدایند، آگاه باش که حزب خدا رستگارانند.

خداوند را تسبیح گویند هر چه در آسمانها و هر چه در زمین است. و اوست پیروزمند و حکیم.

اوست آن خدایی که نخستین بار کسانی از اهل کتاب را که کافر بودند، از خانه‌هایشان بیرون راند و شما نمی‌پنداشتید که بیرون روند. آنها نیز می‌پنداشتند حصارهایشان را توان آن هست که در برابر خدا نگهدارشان باشد. خدا از سویی که گمانش را نمی‌کردند بر آنها تاخت آورد و در دلشان وحشت افکند، چنان که خانه‌های خود را به دست خود و به دست مؤمنان خراب می‌کردند. پس ای اهل بصیرت، عبرت بگیرید.

اگر نه آن بود که خدا ترک دیار را بر آنها مقرر کرده بود، در دنیا به عذاب گرفتارشان می‌کرد و در آخرتشان عذاب آتش است.

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۵

مَا قَطَعْتُمْ مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَائِمَةً عَلَىٰ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ
اللَّهِ وَلِيُخْزِيَ الْفَاسِقِينَ

۶

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِّنْ
خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۷

مَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَىٰ لَا
يَكُونَ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا تَلَكُمْ الرَّسُولُ
فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ

۸

لِّلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ
أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

۹

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَن هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ
عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

و این به کیفر آن بود که با خدا و پیامبرش مخالفت
ورزیدند؛ و هر که با خدا مخالفت می‌ورزد بداند که خدا به
سختی عقوبت می‌کند.

هر درخت خرمایی را که بریدید، یا آن را بر ریشه‌اش باقی
گذارید، به فرمان خدا بود تا نافرمانان خوار گردند.

و آنچه خدا از داراییشان به پیامبر خود غنیمت داد، آن نبود
که شما با اسب یا شتری بر آن تاخته بودید؛ بلکه خدا
پیامبران را بر هر که بخواهد مسلط می‌سازد، و خدا بر هر
چیزی قادر است.

آن غنیمتی که خدا از مردم قریه‌ها نصیب پیامبرش کرده
است از آن خداست و پیامبر و خویشاوندان و یتیمان و
مسکینان و مسافران در راه مانده، تا میان توانگراتان
دست به دست نشود. هر چه پیامبر به شما داد بستانید، و
از هر چه شما را منع کرد اجتناب کنید. و از خدا بترسید که
خدا سخت عقوبت است.

نیز غنایم از آن مهاجران فقیری است که از سرزمینشان
رانده شده‌اند و آنها در طلب فضل و خشنودی خدایند و
خدا و پیامبرش را یاری می‌کنند، اینان راستگویانند.

و کسانی که پیش از آمدن مهاجران در دیار خود بوده‌اند و
ایمان آورده‌اند، آنهایی را که به سویشان مهاجرت کرده‌اند
دوست می‌دارند. و از آنچه مهاجران را داده می‌شود در دل
احساس حسد نمی‌کنند، و دیگران را بر خویش ترجیح
می‌دهند هر چند خود نیازمند باشند. و آنان که از بخل
خویش در امان مانده باشند رستگار اند.

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا
الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ
ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا
نُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ
يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُولُنَّ أَلَا دَبَرْتُمْ لَّا يَنْصُرُونَ

لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا
يَفْقَهُونَ

لَا يَقْتُلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرَى مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ
جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّى
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْقِلُونَ

كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ

كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ
إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ

کسانی که از پس ایشان آمده‌اند، می‌گویند: ای پروردگار ما،
ما و برادران ما را که پیش از ما ایمان آورده‌اند ببامرز و
کینه کسانی را که ایمان آورده‌اند، در دل ما جای مده. ای
پروردگار ما، تو مشفق و مهربان هستی.

آیا منافقان را ندیده‌ای که به یاران خود از اهل کتاب که
کافر بودند می‌گفتند: اگر شما را اخراج کنند، ما نیز با شما
بیرون می‌آییم و به زیان شما از هیچ کس اطاعت نخواهیم
کرد و اگر با شما جنگیدند یا ©ن می‌کنیم؟ و حال آنکه خدا
می‌داند که دروغ می‌گویند.

اگر آنها را اخراج کنند، با آنها بیرون نشوند. و اگر به
جنگشان بیایند یاریشان نمی‌کنند، و اگر هم به یاریشان
برخیزند به دشمن پشت می‌کنند. پس روی یاری نبینند.

وحشت شما در دل آنها بیشتر از بیم خداست. زیرا مردمی
هستند که به فهم در نمی‌یابند.

آنان همگی با شما جنگ نمی‌بوندند مگر در قریه‌هایی که
بارویشان باشد، یا از پس دیوار. آنها سخت با یکدیگر
دشمنند. تو یکدل می‌پنداریشان و حال آنکه دلهاشان از
هم جداست، که مردمی بی‌خردند.

همانند آنهایی هستند که چندی پیش وبال گناه خویش را
چشیدند. و به عذابی دردآور نیز گرفتار خواهند شد.

همانند شیطان که به آدمی گفت: کافر شو. چون کافر شد،
گفت: من از تو بیزارم. من از خدا، آن پروردگار جهانیان
می‌ترسم.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ
الظَّالِمِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ
هُمْ الْفَاسِقُونَ

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ الْفَائِزُونَ

لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُّتَصَدِّعًا
مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَفَكَّرُونَ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ هُوَ
الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ السَّلَامُ
الْمُؤْمِنُ الْمُهِيمُنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا
يُشْرِكُونَ

هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ
يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

سرانجامشان آن شد که هر دو به آتش افتند و جاودانه در
آن باشند. این است کیفر ستمکاران.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید. و هر کس
باید بنگرد که برای فردایش چه فرستاده است. از خدا
بترسید که خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

از آن کسان مباشید که خدا را فراموش کردند و خدا نیز
چنان کرد تا خود را فراموش کنند. ایشان نافرمانند.

اهل آتش و اهل بهشت با هم برابر نیستند. اهل بهشت
خود کامیافتگانند.

اگر این قرآن را بر کوه نازل می‌کردیم، از خوف خدا آن را
ترسیده و شکاف خورده می‌دید. و این مثالهایی است که
برای مردم می‌آوریم، شاید به فکر فرو روند.

اوست خدایی یگانه. هیچ خدایی جز او نیست. دانای نهان و
آشکار و بخشاینده و مهربان است.

اوست خدای یگانه که هیچ خدای دیگری جز او نیست،
فرمانروا است، پاک است، عاری از هر عیب است،
ایمنی‌بخش است، نگهبان است، پیروزمند است، باجبروت
است و بزرگوار است. و از هر چه برای او شریک قرار
می‌دهند منزّه است.

اوست خدایی که آفریدگار است، موجد و صورت‌بخش
است، اسمهای نیکو از آن اوست. هر چه در آسمانها و زمین
است تسبیحگوی او هستند و او پیروزمند و حکیم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ
تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ
يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ
كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ
إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ
يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ

۱
۴۸۲

إِنْ يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءَ وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ
أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ

۲

لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ
يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۳

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ
قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَءُؤُا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ
أَبَدًا حَتَّى تُوْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ إِلَّا قَوْلَ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ
لَا اسْتَعْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ رَبَّنَا
عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

۴

رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاعْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ
أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

۵

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خود را به دوستی اختیار نکنید. شما با آنان طرح دوستی می‌افکنید و حال آنکه ایشان به سخن حق که بر شما آمده است ایمان ندارند. و بدان سبب که به خدا، پروردگار خویش ایمان آورده بودید، پیامبر و شما را بیرون راندند. اگر برای جهاد در راه من و طلب رضای من بیرون آمده‌اید، در نهان با آنها دوستی نکنید؛ و من به هر چه پنهان می‌دارید یا آشکار می‌سازید آگاه‌ترم. و هر که چنین کند، از راه راست منحرف گشته است.

اگر بر شما دست یابند، دشمنی می‌کنند و به آزارتان دست و زبان می‌گشایند و دوست دارند که شما نیز کافر گردید.

در روز قیامت نه خویشاوندان برایتان سود کنند، نه فرزندان. خدا میاتنان جدایی می‌افکند و اعمالتان را می‌بیند.

ابراهیم و کسانی که با وی بودند، آنگاه که به قوم خود گفتند که ما از شما و از آنچه جز خدای یکتا می‌پرستید بیزاریم و شما را کافر می‌شمیریم و میان ما و شما همیشه دشمنی و کینه‌توزی خواهد بود تا وقتی که به خدای یکتا ایمان بیاورید، برایتان نیکو مقتدایی بودند. مگر آنگاه که ابراهیم پدرش را گفت که برای تو آمرزش می‌طلبم، زیرا نمی‌توانم عذاب خدا را از تو دفع کنم. ای پروردگار ما، بر تو توکل کردیم و به تو روی آوردیم و سرانجام تو هستی.

ای پروردگار ما، ما را چنان مکن که کافران خوار دارندمان. و ما را بیامرز که تو پیروزمندی و حکیمی.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ
وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ

عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُمْ
مُّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

لَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ
يُخْرِجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ
يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ

إِنَّمَا يَنْهَكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ
وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن
تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مُهَاجِرَاتٍ
فَأَمْتَحِنُوهُنَّ ۚ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۚ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ
مُؤْمِنَاتٍ فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا
هُم يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۚ وَعَاقِبَتُهُنَّ مَا أَنفَقُوا وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُم أَن
تَنكِحُوهُنَّ إِذَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ
الْكُوفَارِ ۚ وَسْئَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلْيَسْئَلُوا مَا أَنْفَقُوا ۚ ذَٰلِكُمْ
حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَإِن فَاتَكُمْ شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقِبْتُمْ
فَءَاتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَزْوَاجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنْفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ
الَّذِي أَنتُم بِهِءُ مُؤْمِنُونَ

آنها، نیکو مقتدایی هستند برای شما: برای کسانی که به
خدا و روز قیامت امید دارند. و هر که رویگردان شود، خدا
بی‌نیاز و ستودنی است.

شاید خدا میان شما و کسانی که با آنها دشمنی می‌ورزید
دوستی پدید آورد. خدا قادر است و خدا آمرزنده و مهربان
است.

خدا شما را از نیکی‌کردن و عدالت‌ورزیدن با آنان که با شما
در دین جنگیده‌اند و از سرزمیتان بیرون نرانده‌اند، باز
نمی‌دارد. خدا کسانی را که به عدالت رفتار می‌کنند دوست
دارد.

جز این نیست که خدا از دوستی‌ورزیدن با کسانی که با شما
در دین جنگیده‌اند و از سرزمین خود بیرونتان رانده‌اند یا
در بیرون‌راندنتان همدستی کرده‌اند شما را باز دارد. و هر
که با آنها دوستی ورزد از ستمکاران خواهد بود.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چون زنان مؤمنی که مهاجرت
کرده‌اند به نزدتان آیند، بیازماییدشان. خدا به ایمانشان
دانای‌تر است. پس، اگر دانستید که ایمان آورده‌اند، نزد
کافران بازشان مگردانید. زیرا اینان بر مردان کافر حلال
نیستند و مردان کافر نیز بر آنها حلال نیستند. و هر چه آن
کافران برای این گونه زنان هزینه کرده‌اند بپردازید. و اگر
آنها را نکاح کنید و مهرشان را بدهید مرتکب گناهی
نشده‌اید. و زنان کافر خود را نگه مدارید. و هر چه هزینه
کرده‌اید از مردان کافر بخواهید و آنها نیز هر چه هزینه
کرده‌اند از شما بخواهند. این حکم خداست. خدا میان شما
حکم می‌کند و او دانا و حکیم است.

و اگر یکی از زنان شما به کفار پیوست و آنگاه به انتقام از
کافران برخاستید، به کسانی که زانشان رفته‌اند به میزان
هزینه‌ای که کرده‌اند بپردازید و از خدایی که به او ایمان
آورده‌اید بترسید.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ يَيسُّوْا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا يَيسُ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ

۶۱. صف الصَّف: صف مدنی ۱۴ آیه ۲ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنَيُّنٌ مَرْصُوصٌ

وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَقُومُ لِمَ تُؤْذُونِي وَقَدْ تَعْلَمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا أَزَاغَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

ای پیامبر، اگر زنان مؤمن نزد تو آمدند تا بیعت کنند، بدین شرط که هیچ کس را با خدا شریک نکنند و دزدی نکنند و زنا نکنند و فرزندان خود را نکشند و فرزندى را که از آن شوهرشان نیست به دروغ به او نسبت ندهند و در کارهای نیک نافرمانی تو نکنند، با آنها بیعت کن و برایشان از خدا آمرزش بخواه، که خدا آمرزنده و مهربان است.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، با مردمی که خدا بر آنها خشم گرفته است دوستی مکنید. اینان از آخرت نومیدند، همچنان که آن کافرانی که اینک در گورند از آخرت نومیدند.

خدا را تسبیح گویند هر چه در آسمانها و در زمین است، و اوست پیروزمند و حکیم.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، چرا سخنانی می‌گویید که به کارشان نمی‌بندید؟

خداوند سخت به خشم می‌آید که چیزی بگویید و به جای نیاورید.

خدا دوست دارد کسانی را که در راه او در صفی، همانند دیواری که اجزایش را با سرب به هم پیوند داده باشند، می‌جنگند.

و موسی به قوم خود گفت: ای قوم من، چرا مرا می‌آزارید، حال آنکه می‌دانید که من پیامبر خدا بر شما هستم؟ چون از حق رویگردان شدند خدا نیز دلهاشان را از حق بگردانید. و خدا مردم نافرمان را هدایت نمی‌کند.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَبْنِي إِسْرَءِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اُسْمُهُ اَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجْرَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا ۖ نَصْرٌ مِّنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ ۖ وَبَشِيرِ الْمُؤْمِنِينَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِّلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَءَامَنْتَ طَآئِفَةٌ مِّنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ وَكَفَرْتَ طَآئِفَةٌ ۖ فَأَيَّدَنا الَّذِينَ ءَامَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَٰلِمِينَ

و عیسی بن مریم گفت: ای بنی اسرائیل، من پیامبر خدا بر شما هستم. توراتی را که پیش از من بوده است تصدیق می‌کنم، و به پیامبری که بعد از من می‌آید و نامش احمد است، بشارتتان می‌دهم. چون آن پیامبر با آیات روشن خود آمد، گفتند: این جادویی است آشکار.

کیست ستمکارتر از آن کس که به خدا دروغ می‌بندد، در حالی که او را به اسلام دعوت می‌کنند؟ و خدا ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

می‌خواهند نور خدا را به دهانهایشان خاموش کنند ولی خدا کامل‌کننده نور خویش است، اگر چه کافران را ناخوش آید.

اوست آن خدایی که پیامبر خود را همراه با هدایت و دین راستین بفرستاد تا او را بر همه ادیان پیروز گرداند، هر چند مشرکان را ناخوش آید.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، آیا شما را به تجارتی که از عذاب دردآور رهاییتان دهد راه بنمایم؟

به خدا و پیامبرش ایمان بیاورید، و در راه خدا با مال و جان خویش جهاد کنید. و این برای شما بهتر است، اگر دانا باشید.

گناهان شما را می‌آمرزد و به بهشتهایی که درونش نهرها جاری است و نیز خانه هایی خوش و پاکیزه در بهشتهای جاوید داخل می‌کند، و این پیروزی بزرگی است.

و نعمتی دیگر که دوستش دارید: نُصرتی است از جانب خداوند و فتחי نزدیک، و مؤمنان را بشارت ده.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یاوران خدا باشید، همچنان که عیسی بن مریم به حواریان گفت: چه کسانی یاوران من در راه خدایند؟ حواریان گفتند: ما یاوران خدا هستیم. پس گروهی از بنی‌اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر شدند. ما کسانی را که ایمان آورده بودند بر ضد دشمنانشان مدد کردیم تا پیروز شدند.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ

هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا
مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

وَعَاخِرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ
يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

قُلْ يَٰأَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ
بِالظَّالِمِينَ

قُلْ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ثُمَّ
تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

خدا را تسبیح می‌گویند هر چه در آسمانها و هر چه در زمین
است، آن فرمانروای پاک از عیب را، آن پیروزمند حکیم را.

اوست خدایی که به میان مردمی بی‌کتاب پیامبری از
خودشان مبعوث داشت تا آیاتش را بر آنها بخواند و آنها را
پاکیزه سازد و کتاب و حکمتشان بیاموزد. اگر چه پیش از آن
در گمراهی آشکار بودند،

و بر گروهی دیگر از ایشان که هنوز به آنها نپیوسته‌اند. و
اوست پیروزمند و حکیم.

این بخشایش خداست که به هر که خواهد ارزانیش دارد و
خدا را بخشایشی بزرگ است.

مثل کسانی که تورات به آنها داده شده و بدان عمل
نمی‌کنند مثل آن خر است که کتلهایی را حمل می‌کند. بد
مثلی است مثل مردمی که آیات خدا را دروغ می‌شمرده‌اند.
و خدا ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

بگو: ای قوم یهود، هرگاه می‌پندارید که شما دوستان خدا
هستید، نه مردم دیگر، پس تمنای مرگ کنید اگر راست
می‌گویید.

و آنان به سبب اعمالی که پیش از این مرتکب شده‌اند،
هرگز تمنای مرگ نخواهند کرد. و خدا به ستمکاران
دانااست.

بگو: آن مرگی که از آن می‌گریزید شما را درخواهد یافت و
سپس نزد آن دانای نهان و آشکارا برگردانده می‌شوید تا به
کارهایی که کرده‌اید آگاهتان سازد.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

۱۰

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

۱۱

وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا أَنْفَضُوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهِوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

۲ صفحه

۱۱ آیه

مدنی

الْمُنَافِقُونَ: منافقان

۶۳. منافقون

۱
۴۸۸ ر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَكَ الْمُنَافِقُونَ قَالُوا نَشْهَدُ إِنَّكَ لَرَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَكَاذِبُونَ

۲

اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ

۳

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ

۴
حزب
۲۲۲

وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ تُعْجِبُكَ أَجْسَامُهُمْ وَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشْبٌ مُسْنَدٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَتَلَهُمُ اللَّهُ أَلَىٰ يُوفُكُونَ

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّأْ رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ

چون به آنها گفته شود که بیاوید تا پیامبر خدا برایتان آمرزش بخواهد، سرمی‌پیچند. می‌بینی که اعراض و گردنکشی می‌کنند.

۶

سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ

تفاوتی نکند، چه برایشان آمرزش بخواهی چه آمرزش نخواهی. خدایشان نخواهد آمرزید. و خدا مردم نافرمان را هدایت نمی‌کند.

۷

هُمْ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَلَى مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ حَتَّى يَنْفَضُوا ۖ وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ

اینان همانهاییند که می‌گویند: بر آنها که گرد پیامبر خدایند، چیزی مدهید تا از گردش پراکنده شوند. و حال آنکه خزاین آسمانها و زمین از آن خداست ولی منافقان نمی‌فهمند.

۸

يَقُولُونَ لِنِ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لِيُخْرِجَنَا الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلُّ ۚ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

می‌گویند: چون به مدینه بازگردیم، صاحبان عزت، ذلیلان را از آنجا بیرون خواهند کرد. عزت از آن خدا و پیامبرش و مؤمنان است. ولی منافقان نمی‌دانند.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اموال و اولادتان شما را از ذکر خدا به خود مشغول ندارد، که هر که چنین کند زیانکار است.

۱۰

وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ الصَّالِحِينَ

از آنچه روزیتان داده‌ایم در راه خدا انفاق کنید، پیش از آنکه یکی از شما را مرگ فرا رسد و بگوید: ای پروردگار من، چرا مرگ مرا اندکی به تأخیر نینداختی تا صدقه دهم و از شایستگان باشم؟

۱۱

وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا ۚ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

چون کسی اجلش فرا رسد، خدا مرگ او را به تأخیر نمی‌افکند. و خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۱
۴۹۰

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

۲

خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ
صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

۳

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا
تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۴

أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَنَاقُوا وَبَالَ
أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

۵

ذَلِكَ بِأَنَّهُ كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ
يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَغْنَى اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ

۶

زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ
لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ

۷

فَقَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالْثُورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

۸

يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَنْ يُؤْمِنْ
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ ۖ وَيُدْخِلْهُ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ
الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

۹

خدا را تسبیح می‌گویند هر چه در آسمانها و هر چه در زمین
است. فرمانروایی از آن اوست و حمد سزاوار اوست و او بر
هر چیزی تواناست.

اوست که شما را بیافرید. بعضی از شما کافر، و بعضی
مؤمنند. و کارهایی را که می‌کنید می‌بینید.

آسمانها و زمین را به حق بیافرید و شما را تصویر کرد و
نیکو تصویر کرد. و سرانجام همه به سوی اوست.

هر چه را در آسمانها و زمین است می‌داند و به آنچه پنهان
می‌دارید یا آشکار می‌سازید آگاه است، و خدا به هر چه در
دلها می‌گذرد عالم است.

آیا شما را خبر کسانی که از این پیش کافر شده بودند
نرسیده است؟ عقوبت عملشان را چشیدند و ایشان راست
عذابی دردآور.

این به کیفر آن بود که پیامبرانشان با دلیلهای روشن بر
آنان مبعوث شدند. و آنها گفتند: آیا آدمیان ما را هدایت
می‌کنند؟ پس انکار کردند و رویگردان گشتند و خدا بی‌نیاز
است، که توانگر و در خور ستایش است.

کافران پنداشتند که آنها را زنده نمی‌کنند. بگو: آری، به
پروردگارم سوگند که شما را زنده می‌کنند تا به کارهایی که
کرده‌اید آگاه سازند. و این بر خدا آسان است.

پس به خدا و پیامبرش و این نور که نازل کرده‌ایم ایمان
بیاورید. و خدا به کارهایی که می‌کنید آگاه است.

روزی که همه شما را در محشر گرد آورد، آن روز روز
مغیونی است. و هر که به خدا ایمان بیاورد و کار شایسته
کند، گناهانش را می‌ریزد و به بهشتیایی که در آن نهرها
جاری است داخل کند. آنجا جاودانه خواهند بود. این
کامیابی بزرگی است.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ
قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَى
رَسُولِنَا الْمُبَالِغُ الْمُبِينُ

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
لَكُمْ فَأَحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ

إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ ۗ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْفِقُوا خَيْرًا
لِّأَنْفُسِكُمْ ۚ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ ۖ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ

إِنْ تُقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُّضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۗ
وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ

عَلِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

و آنان که کفر ورزیدند و آیات ما را تکذیب کردند اهل
آتشند. در آن جاودانه‌اند و جهنم بد سرانجامی است.

هیچ مصیبتی جز به فرمان خدا به کسی نمی‌رسد. و هر که
به خدا ایمان بیاورد، خدا قلبش را هدایت می‌کند. و خدا به
هر چیزی داناست.

خدا را اطاعت کنید، و پیامبر را اطاعت کنید. پس اگر شما
اعراض کنید، بر فرستاده ما وظیفه‌ای جز رسانیدن پیام
آشکار نیست.

خدای یکتاست که هیچ خدایی جز او نیست. مؤمنان البته بر
خدای یکتا توکل کنند.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، بعضی از زنان و فرزندان
دشمن شما هستند. از آنها حذر کنید. و اگر عفو کنید و
چشم ببوشید و گناهشان پوشیده دارید، خدا آمرزنده و
مهربان است.

جز این نیست که اموال و اولاد شما آزمایشی هستند. و
حال آنکه مزد فراوان نزد خداست.

تا توانید از خدا بترسید و گوش فرا دارید و اطاعت کنید و
به سود خود از مالتان انفاق کنید. و آنان که از حرص نفس
خویش در امان مانده‌اند رستگارند.

اگر به خدا قرض‌الحسنه دهید برایتان دو برابرش خواهد
کرد. و شما را می‌آمرزد که او شکرپذیرنده و بردبار است.

دانای نهان و آشکار است، پیروزمند و حکیم است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تَخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحِشَةٍ مُبَيِّنَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا

۱
حزب
۲۳
۴۹۲

فَإِذَا بَلَغَنَّ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكَ يُوَعِّظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

۲

وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَلِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

۳

وَاللَّيِّ يَسِّنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِنْ ارْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّيِّ لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَتْ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا

۴

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا

۵

ای پیامبر، اگر زنان را طلاق می‌دهید به وقت عده طلاقشان دهید. و شمار عده را نگه دارید. و از خدای یکتا پروردگارتان بترسید. و آنان را از خانه‌هایشان بیرون نکنید. و از خانه بیرون نروند مگر آنکه به آشکارا مرتکب کاری زشت شوند. اینها احکام خداوند است، و هر که از آن تجاوز کند به خود ستم کرده است. تو چه دانی، شاید خدا از این پس امری تازه پدید آورد.

و چون به پایان مدت رسیدند، یا به وجهی نیکو نگاهشان دارید یا به وجهی نیکو از آنها جدا شوید و دو تن عادل از خودتان را به شهادت گیرید. و برای خدا شهادت را به راستی ادا کنید. هر که را به خدا و روز قیامت ایمان دارد، اینچنین اندرز می‌دهند. و هر که از خدا بترسد، برای او راهی برای بیرون‌شدن قرار خواهد داد،

و از جایی که گمانش را ندارد روزی‌اش می‌دهد. و هر که بر خدا توکل کند، خدا او را کافی است. خدا کار خود را به اجرا می‌رساند و هر چیز را اندازه‌ای قرار داده است.

اگر در تردید هستید، از میان زنان آنهایی که از حیض مأیوس شده‌اند و آنهایی که هنوز حیض نشده‌اند عده‌شان سه ماه است. و عده زنان آبستن همان وضع حمل است. و هر که از خدا بترسد، خدا کارش را آسان خواهد کرد.

این فرمان خداست که بر شما نازل کرده است. و هر که از خدا بترسد، گناهانش را از او می‌زداید و او را پاداشی بزرگ می‌دهد.

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمْلٍ فَأَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّى يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمُّوْا بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاَسَرْتُمْ فَسَرُّضِعْ لَهُوَ أُخْرَى

لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِ ۖ وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

وَكَايْنٍ مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ ۖ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَاهَا عَذَابًا نُّكَرًا

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا

رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ۖ قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

هر جا که خود سکونت گزینید آنها را نیز به قدر توانایی خود مسکن دهید. و تا بر آنها تنگ گیرید میازاریدشان. و اگر آبستن بودند، نفقه‌شان را بدهید تا وضع حمل کنند. و اگر فرزند شما را شیر می‌دهند، مزدشان را بدهید و به وجهی نیکو با یکدیگر توافق کنید. و اگر به توافق نرسیدید، از زنی دیگر بخواهید که کودک را شیر دهد.

هر مالدارى از مال خود نفقه دهد، و كسى كه تنگدست باشد، از هر چه خدا به او داده است نفقه دهد. خدا هیچ كسى را مگر به آن اندازه كه به او داده است مكلف نمى‌سازد، و زودا كه خدا پس از سختى آسانى پیش آورد.

چه بسا مردم قریه‌ای که از فرمان پرردگارشان و پیامبرانش سرباز زدند. آنگاه ما سخت از آنها حساب کشیدیم و به عذابی سهمناک عذابشان کردیم.

پس عقوبت عمل خود را چشیدند. عاقبت کارشان زیانکاری بود.

خداوند برایشان عذابی سخت آماده کرد. پس ای خردمندانی که ایمان آورده‌اید، از خدا بترسید. خدا بر شما قرآن را نازل کرده است.

و پیامبری که آیات روشن خدا را برایتان می‌خواند تا کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند از تاریکی به روشنایی آورد. و هر که را به خدا ایمان آورد و کار شایسته کند به بهشت‌هایی در آورد که در آن نهرها جاری است، همواره در آنجا بمانند و خدا روزیشان را کرامند گرداند.

خداست آن که هفت آسمان و همانند آنها زمین بیافرید. فرمان او میان آسمانها و زمین جاری است تا بدانید که خدا بر هر چیز قادر است و به علم بر همه چیز احاطه دارد.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ
أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ
وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ
فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَتَبَّاكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِي الْعَلِيمُ
الْخَبِيرُ

إِنْ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ
فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةُ
بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ

عَسَى رَبُّهُوَ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِّنْكُمْ
مُّسْلِمَاتٍ مُّؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَتِلَّبَتِ عِبَادَاتٍ سَلِيحَاتٍ
تَتَّبَتِ وَأَبْكَارًا

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ
اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا
كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

ای پیامبر، چرا چیزی را که خدا بر تو حلال کرده است، به
خاطر خشنودساختن زنانیت بر خود حرام می‌کنی؟ و خدا
آمرزنده و مهربان است.

خدا برای شما گشودن سوگندهایتان را مقرر داشته است.
خداست یاور شما، و اوست دانا و حکیم.

آنگاه که پیامبر با یکی از زنان خود رازی در میان نهاد، چون
آن زن آن راز با دیگری باز گفت، خدا پیامبر را از آن آگاه
ساخت و او پاره‌ای از آن راز را بر آن زن آشکار کرد و از
افشای پاره‌ای دیگر سرباز آد. چون او را از آن خبر داد،
گفت: چه کسی تو را از این ماجرا آگاه کرده است؟ گفت: آن
خدای دانای آگاه به من خبر داده است.

اگر شما دو زن توبه کنید بهتر است، زیرا دل‌هایتان از حق
باز گشته است. و اگر برای آزارش همدست شوید، خدا
یاور اوست و نیز جبرئیل و مؤمنان شایسته و فرشتگان از
آن پس یاور او خواهند بود.

شاید اگر شما را طلاق گوید پروردگارش به جای شما زنانی
بهتر از شما پیش بدهد. زنانی مسلمان، مؤمن، فرمانبردار،
توبه‌کننده، اهل عبادت و روزه‌گرفتن، خواه شوهرکرده،
خواه باکره.

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خود و خانواده خود را از
آتشی که هیزم آن مردم و سنگها هستند نگه دارید.
فرشتگانی درشت‌گفتار و سختگیر بر آن آتش موکلند. هر
چه خدا بگوید نافرمانی نمی‌کنند و همان می‌کنند که به آن
مأمور شده‌اند.

ای کافران، در آن روز پوزش نخواهید. جز این نیست که
برابر کاری که کرده‌اید کیفر داده شوید.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتِمِّمْ لَنَا نُورَنَا وَاعْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

۹

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

۱۰

ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ

۱۱

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

۱۲

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا وَكَانَتْ مِنَ الْغَانِيَاتِ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به درگاه خدا توبه کنید؛ توبه‌ای از روی اخلاص. باشد که پروردگارتان گناهانتان را محو کند و شما را به بهشتی داخل کند که در آن نهرها جاری است. در آن روز، خدا پیامبر و کسانی را که با او ایمان آورده‌اند فرو نگذارد، و نورشان پیشاپیش و سمت راستشان در حرکت باشد. می‌گویند: ای پروردگار ما، نور ما را برای ما به کمال رسان و ما را پیامر، که تو بر هر کاری توانا هستی.

ای پیامبر، با کفار و منافقان جهاد کن و بر آنها سخت بگیر. جایگاهشان جهنم است که بد سرانجامی است.

خدا برای کافران مثل زن نوح و زن لوط را می‌آورد که هر دو در نکاح دو تن از بندگان صالح ما بودند و به آن دو خیانت ورزیدند. و آنها نتوانستند از زنان خود دفع عذاب کنند و گفته شد: با دیگران به آتش درآیید.

و خدا برای کسانی که ایمان آورده‌اند، آن فرعون را مثل می‌زند آنگاه که گفت: ای پروردگار من، برای من در بهشت نزد خود خانه‌ای بنا کن و مرا از فرعون و عملش نجات ده و مرا از مردم ستمکاره برهان.

و مریم دختر عمران را که شرمگاه خویش را از زنا نگه داشت و ما از روح خود در آن دمیدیم. و او کلمات پروردگار خود و کتابهایش را تصدیق کرد و او از فرمانبرداران بود.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبْرَكَ الَّذِي يَدِيَهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

بزرگوار و متعالی است خداوندی که فرمانروایی به دست اوست و او بر هر چیزی تواناست.

۲

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ

آن که مرگ و زندگی را بیافرید، تا ببازمایدتان که کدام یک از شما به عمل نیکوتر است و اوست پیروزمند و آمرزنده.

۳

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَّا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ

آن که هفت آسمان طبقه طبقه را بیافرید. در آفرینش خدای رحمان هیچ خلل و بی‌نظمی نمی‌بینی. پس بار دیگر نظرکن، آیا در آسمان شکافی می‌بینی؟

۴

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ

بار دیگر نیز چشم باز کن و بنگر. نگاه تو خسته و درمانده به نزد تو باز خواهد گشت.

۵

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ

ما آسمان فرودین را به چراغهایی بیاراستیم و آن چراغها را وسیله راندن شیاطین گردانیدیم و برایشان شکنجه آتش سوزان آماده کرده‌ایم.

۶

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ

و برای کسانی که به پروردگارشان کافر شده‌اند عذاب جهنم باشد و جهنم بد سرانجامی است.

۷

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ

چون در جهنم افکنده شوند، به جوش آید و بانگ زشتش را بشنوند،

۸

تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ

نزدیک است که از خشم پاره‌پاره شود. و چون فوجی را در آن افکنند، خازنانش گویندشان: آیا شما را بیم‌دهنده‌ای نیامد؟

۹

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ

گویند: چرا، بیم‌دهنده آمد ولی تکذیبش کردیم و گفتیم: خدا هیچ چیز نازل نکرده است؛ شما در گمراهی بزرگی هستید.

۱۰

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

و می‌گویند: اگر ما می‌شنیدیم یا تعقل می‌کردیم، اهل این آتش سوزنده نمی‌بودیم.

۱۱

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ

پس به گناه خود اعتراف می‌کنند. ای لعنت باد بر آنها که اهل آتش سوزنده‌اند.

۱۲

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

برای کسانی که نادیده از پروردگارشان می‌ترسند، آمرزش و مزد فراوان است.

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

۱۴

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

۱۵
۴۹۷۲

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَأَمْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا
وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ ۚ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

۱۶

ءَأَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورُ

۱۷

أَمْ أَمِنْتُمْ مَّنْ فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ

۱۸

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ

۱۹

أَوْ لَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَّتٍ وَيقْبِضْنَ ۚ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ

۲۰

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ
الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ

۲۱

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنِ أَمْسَكَ رِزْقَهُ ۚ بَلْ لَّجُّوا فِي
عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

۲۲

أَفَمَن يَمْشِي مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ ۚ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِي سَوِيًّا
عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ

۲۳

قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ
وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ

۲۴

قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

۲۵

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

۲۶

قُلْ إِنَّمَا أَعْلِمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ

چه به راز سخن گوئید و چه آشکارا، او به هر چه در دلها می‌گذرد داناست.

آیا آن که آفریده نمی‌دانند؟ حال آنکه او باریکبین و آگاه است.

اوست که زمین را رام شما گردانید. پس بر روی آن سیر کنید، و از رزق خدا بخورید. چون از قبر بیرون آئید به سوی او می‌روید.

آیا از آن که در آسمان است ایمن نشسته‌اید که ناگاه زمین را به لرزش درآورد و زمین شما را در خود فرو برد؟

یا از آن که در آسمان است ایمن نشسته‌اید که ناگاه بادی همراه با سنگریزه بر سر شما فرستد؟ به زودی خواهید دانست که بیم‌دادن من چگونه است.

هر آینه کسانی که پیش از آنها بودند، پیامبران را تکذیب کردند. پس عذاب من چگونه بود.

آیا پرندگانی را که بال گشوده یا بال فراهم‌کشیده بر فراز سرشان در پروازند، ندیده‌اند؟ آنها را جز خدای رحمان کسی در هوا نگاه نتواند داشت. اوست که به همه چیز بیناست.

آیا آنان که یاران شمايند توانند در برابر خدا يا©ن کنند؟ کافران در فریبي بیش نيستند.

آیا کيست آن که به شما روزی دهد اگر او روزی خویش باز دارد؟ نه، در سرکشی و دوری از حق لجاج می‌ورزند.

آیا آن کس که نگونسار بر روی افتاده راه می‌رود، هدايت یافته‌تر است يا آن که بر پای ايستاده و بر راه راست می‌رود؟

بگو: اوست که شما را آفریده است و گوش و چشم و دل داده است. چه اندک سپاس می‌گزارید.

بگو: اوست که شما را در زمین آفرید و در قیامت نزد او گرد آورده می‌شوید.

می‌گویند: اگر راست می‌گوئید، اين وعده چه وقت فرا می‌رسد؟

بگو: علم آن نزد خداست و من بیم‌دهنده‌ای آشکارم.

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيِّئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا
الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِیَ اللَّهُ وَمَنْ مَعِیَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَنْ يُجِیْرِ
الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ

قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَامِنًا بِهِ ۚ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ
هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ
مَعِينٍ

۶۸. قلم	القَلَمُ: قلم	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
---------	---------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ

مَا أَنْتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ

وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ

بِأَيِّكُمْ الْمَفْتُونُ

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۚ وَهُوَ أَعْلَمُ
بِالْمُهْتَدِينَ

فَلَا تُطِعِ الْمُكَذِّبِينَ

وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ

وَلَا تُطِعِ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ

هَمَّازٍ مَشَّاءٍ مَبِيمٍ

مَنَاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

عُتْلٍ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ

أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

کافران چون نزدیکش بنگرند، چهره‌شان گرفته شود. و به آنها گفته می‌شود: این است آنچه باطلش می‌خواندید.

بگو: گیرم که خدا مرا و همراهانم را هلاک کند یا بر ما رحمت آورد، چه کسی کافران را از عذاب دردآور می‌رهاند؟

بگو: او خدای رحمان است. به او ایمان آوردیم و بر او توکل کردیم. و زودا که خواهید دانست چه کسی در گمراهی آشکار است.

بگو: اگر آبتان در زمین فرو رود، چه کسی شما را آب روان خواهد داد؟

نون، سوگند به قلم و آنچه می‌نویسند.

که تو، به فضل پروردگارت، دیوانه نیستی.

و تو راست پاداشی پایان‌ناپذیر.

و تو راست خلقی عظیم.

زودا که تو ببینی و آنها نیز ببینند،

که دیوانگی در کدام یک از شماست.

هر آینه پروردگار تو بهتر می‌داند چه کسی از طریق او گمراه گشته، که او به ره یافتگان داناتر است.

پس، از تکذیب کنندگان، اطاعت مکن.

دوست دارند که نرمی کنی تا نرمی کنند.

از هر فرومایه‌ای که بسیار سوگند می‌خورد، پیروی مکن:

عیبجویی که برای سخن‌چینی اینجا و آنجا می‌رود،

بازدارنده از خیر، متجاوز گناهکار،

خشن‌مردی، ناشناخته نسب،

بدان جهت که صاحب مال و فرزند است،

چون آیات ما بر او خوانده شود، گوید: اساطیر پیشینیان است.

سَنَسِمُهُ وَ عَلَى الْخَرْطُومِ

زودا که بر بینی‌اش داغ گذاریم.

إِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا أَصْحَابَ الْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ

۱۷

وَلَا يَسْتَتْنُونَ

۱۸

فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ وَهُمْ نَائِمُونَ

۱۹

فَأَصْبَحَتْ كَالصَّرِيمِ

۲۰

فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ

۲۱

أَنِ اغْدُوا عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ

۲۲

فَانْطَلَقُوا وَهُمْ يَتَخَفَتُونَ

۲۳

أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ

۲۴

وَعَدُوا عَلَىٰ حَرْدٍ قَدِيرِينَ

۲۵

فَلَمَّا رَأَوْهَا قَالُوا إِنَّا لَضَالُّونَ

۲۶

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ

۲۷

قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ

۲۸

قَالُوا سُبْحَنَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ

۲۹

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَوْمُونَ

۳۰

قَالُوا يَوَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِغِينَ

۳۱

عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبَدِّلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا إِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا رَاغِبُونَ

۳۲

كَذَٰلِكَ الْعَذَابُ ۚ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

۳۳

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّتِ النَّعِيمِ

۳۴
۴۹۹

أَفَنَجْعَلُ الْمُسْلِمِينَ كَالْمُجْرِمِينَ

۳۵

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ

۳۶

أَمْ لَكُمْ كِتَابٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ

۳۷

إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ

۳۸

أَمْ لَكُمْ أَيْمَنُ عَلَىٰنَا بَلِغْهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ

۳۹

سَلَامٌ أَيْهُم بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ

۴۰

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ فَلْيَأْتُوا بِشُرَكَائِهِمْ إِن كَانُوا صَادِقِينَ

۴۱

يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ

۴۲

ما آنها را آزمودیم، چنان که صاحبان آن بستانها را آزمودیم. آنگاه که قسم خوردند که فردا بامداد میوه‌ها را خواهند چید.

و ان شاء الله نگفتند.

پس شب‌هنگام که به خواب بودند آفتی از آسمان آمد،

و بستانها سیاه شد.

و سحرگاهان یکدیگر را ندا دادند:

اگر می‌خواهید میوه بچینید، بامدادان به کشتزار خود بروید.

به راه افتادند و آهسته می‌گفتند:

که امروز نباید بینوایی به بستان شما درآید.

صبحگاهان بدین آهنگ که می‌توانند بینوا را منع کنند بیرون شدند.

چون بستانهای خود را دیدند گفتند: راه را گم کرده‌ایم.

نه، ما از حاصل محروم شده‌ایم.

نیکمردشان گفت: شما را نگفتم؛ چرا خدا را تسبیح نمی‌گویید؟

گفتند: منزه است پروردگار ما، ما ستمکار بودیم.

پس زبان به ملامت یکدیگر گشودند.

گفتند: وای بر ما، ما مردمی سرکش بوده‌ایم،

باشد که پروردگار ما در عوض، چیزی بهتر از آن ما را ارزانی دارد. ما به پروردگار خود روی آورده‌ایم.

اینچنین است عذاب. و اگر بدانند، عذاب آخرت بزرگ‌تر است.

برای پرهیزگاران در نزد پروردگارشان بستانهایی است پرنعمت.

آیا با تسلیم‌شدگان چون مجرمان رفتار می‌کنیم؟

شما را چه می‌شود؟ چسان داوری می‌کنید؟

آیا شما را کتابی است که از آن می‌خوانید؟

و هر چه اختیار کنید در آن هست؟

یا با ما پیمانی که به روز قیامت کشد بسته‌اید؛ که به هر چه حکم کنید حق شما باشد؟

از ایشان بپرس کدام یکشان ضامن چنین پیمانی است؟

یا آنها را بتانی است؟ اگر راست می‌گویند بتان خود را بیاورند.

روزی که آن واقعه عظیم پدیدار شود و آنها را به سجود فرا خوانند، ولی نتوانند.

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهَقُهُمْ ذَلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا يُدْعَوْنَ إِلَى السُّجُودِ وَهُمْ سَلِيمُونَ

فَذَرْنِي وَمَنْ يُكْذِبْ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ

أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِّنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ

أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُمُونَ

فَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ

لَوْلَا أَنْ تَدَارَكَهُ نِعْمَةٌ مِّنْ رَبِّهِ ۚ لَنُبِذَ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ

فَاجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَرِهِمْ لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ

وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ

وحشت در چشمانشان پیداست، ذلت بر آنها چیره شده است. پیش از این نیز آنها را در عین تندرستی به سجده فراخوانده بودند.

پس مرا با آنها که این سخن را تکذیب می‌کنند واگذار تا اندک‌اندک، چنان که درنیابند، فروگیریمشان.

و به آنها مهلت دهم. هر آینه مکر من مکرى استوار است.

یا از آنان مزدی طلبیده‌ای و اکنون از ادای آن در رنجند؟

یا علم غیب می‌دانند و آنهاپند که می‌نویسند؟

در برابر فرمان پروردگارت صابر باش و چون صاحب ماهی مباحش که با دلی پراندوه ندا در داد.

اگر نعمت پروردگارش نبود، در عین بد حالی به صحرایی بی‌آب و گیاه می‌افتاد.

پس پروردگارش او را برگزید و در زمره صالحانش آورد.

و کافران چون قرآن را شنیدند نزدیک بود که تو را با چشمان خود به سر درآورند و می‌گویند که او دیوانه است،

و حال آنکه قرآن برای جهانیان جز اندرزی نیست.

۶۹ . حاقه	الحَاقَّةُ: حتمی	مکی	۵۲ آیه	۳ صفحه
-----------	------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَاقَّةُ

آن روز بر حق.

۲ مَا الْحَاقَّةُ

چیست آن روز بر حق؟

۳ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحَاقَّةُ

و چه دانی که آن روز بر حق چیست؟

۴ كَذَّبَتْ ثَمُودُ وَعَادٌ بِالْقَارِعَةِ

قوم ثمود و عاد روز رستاخیز را دروغ انگاشتند.

۵ فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا بِالطَّاغِيَةِ

اما قوم ثمود به آن بانگ سهمگین هلاک شدند.

۶ وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ

و اما قوم عاد با وزش باد صُرمِصر به هلاکت رسیدند.

سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَنِيَةً أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ مُخْلِ خَاوِيَةٍ

۷

۸ فَهَلْ تَرَى لَهُم مِّنْ بَاقِيَةٍ

آیا کسی را می‌بینی که از آنها بر جای مانده باشد؟

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكَتُ بِالْحَاطِئَةِ

فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَابِيَةً

إِنَّا لَمَّا طَغَا الْمَاءُ حَمَلْنَاكُمْ فِي الْجَارِيَةِ

لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَا أُنْذُنٌ وَعِيَةٌ

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ نَفَخَةٌ وَاحِدَةٌ

وَحُمِلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَاحِدَةً

فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ

وَأَنْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ

وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ

يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَى مِنْكُمْ خَافِيَةٌ

فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِيمِينِهِ ۖ فَيَقُولُ هَآؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَةَ

إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَةَ

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا أَسْلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ

وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَبِشِمَالِهِ ۖ فَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيَةَ

وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَةَ

يَلَيْتَهَا كَانَتِ الْقَاضِيَةَ

مَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِيُ

هَلْكَ عَنِّي سُلْطَانِيَةُ

خُذُوهُ فَغُلُّوهُ

ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ

ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ

إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ

وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمِسْكِينِ

و فرعون و مردمی که پیش از او بودند و نیز مردم مُؤْتَفَكِه گناهکار آمدند.

فرستاده پروردگارشان را نافرمانی کردند و خدا نیز آنان را به سختی فرو گرفت.

چون آب طغیان کرد، شما را به کشتی سوار کردیم.

تا آن را مایه اندرزان گردانیم و گوش نگاهدارنده اندرز آن را فرا گیرد.

چون یک بار در صور دمیده شود،

و زمین و کوه‌ها را بگیرند و یکباره در هم کوبند،

آن روز آن حادثه به وقوع پیوسته باشد.

و آسمان که در آن روز سست شده است، بشکافد.

و فرشتگان در اطراف آسمان باشند. و در آن روز هشت تن از آنها عرش پروردگارت را بر فراز سرشان حمل می‌کنند.

آن روز شما را پیش آورند و هیچ چیز شما نهان نماند.

اما هر کس که نامه اعمالش را به دست راستش دهند، می‌گوید: نامه مرا بگیرید و بخوانید.

من یقین داشتم که حساب خود را خواهم دید.

پس او در یک زندگی پسندیده و خوش خواهد بود،

در بهشتی برین،

که میوه‌هایش در دسترس باشد.

بخورید و بیاشامید، گوارا باد شما را. اینها پاداش اعمالی است که در ایام گذشته به جای می‌آورده‌اید.

اما آن کس که نامه اعمالش را به دست چپش دهند می‌گوید: ای کاش نامه مرا به دست من نداده بودند،

و ندانسته بودم که حساب من چیست،

ای کاش همان مرگ می‌بود و بس،

دارایی من مرا سود نبخشید،

قدرت من از دست من برفت.

بگیریدش، زنجیرش کنید.

و به جهنمش بکشید.

و او را با زنجیری به درازای هفتاد ذراع بکشید.

زیرا به خدای بزرگ ایمان نداشت.

و به طعام‌دادن به مسکینان کسی را ترغیب نمی‌کرد.

	فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هَاهُنَا حَمِيمٌ	در آن روز، در آنجا هیچ دوستی نخواهد داشت.
۳۶	وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غِسْلِينٍ	طعامش چیزی جز چرک و خون اهل دوزخ نیست.
۳۷	لَا يَأْكُلُهُوَ إِلَّا الْخَطِئُونَ	تنها خطاکاران از آن طعام می‌خورند.
۳۸ را ۵۰	فَلَا أَقْسَمُ بِمَا تُبْصِرُونَ	پس سوگند به آنچه می‌بینید،
۳۹	وَمَا لَا تُبْصِرُونَ	و آنچه نمی‌بینید،
۴۰	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ	که این سخن فرستاده‌ای بزرگوار است،
۴۱	وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ قَلِيلًا مَّا تُوْمِنُونَ	نه سخن شاعری. چه اندک ایمان می‌آورید.
۴۲	وَلَا بِقَوْلِ كَاهِنٍ قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ	و نیز سخن کاهنی نیست. چه اندک پند می‌گیرید.
۴۳	تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ	از جانب پروردگار جهانیان نازل شده است.
۴۴	وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ	اگر پیامبر پاره‌ای سخنان را به افترا بر ما می‌بست،
۴۵	لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ	با قدرت او را فرومی‌گرفتیم،
۴۶	ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ	سپس رگ دلش را پاره می‌کردیم،
۴۷	فَمَا مِنْكُمْ مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ	و هیچ یک از شما را توان آن نبود که مانع شود.
۴۸	وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ	و قرآن برای پرهیزگاران پندی است.
۴۹	وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ	ما می‌دانیم که از میان شما کسانی هستند که تکذیب می‌کنند.
۵۰	وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ	و قرآن کافران را مایه حسرت است.
۵۱	وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ	و آن سخن حق و یقین است.
۵۲	فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ	پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح بگوی.

۷۰. معارج	المَعَارِج: درجات	مکی	۴۴ آیه	۳ صفحه
۱ را ۵۰	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ	پرسنده‌ای از عذابی پرسید که		
۲	لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ	بر کافران فرود خواهد آمد و کس آن را دفع نتواند کرد،		
۳	مِّنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ	از جانب خدا که صاحب آسمانها.		
۴	تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ	در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است، فرشتگان و روح بدان جا فراروند.		
۵	فَأَصْبِرْ صَبْرًا جَمِيلًا	پس صبر کن صبری نیکو.		
۶	إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ وَبَعِيدًا	ایشان آن روز را دور می‌بینند.		
۷	وَنَرْنَاهُ قَرِيبًا	و ما نزدیکش می‌بینیم.		
۸	يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ	روزی که آسمان چون فلز گداخته گردد،		
۹	وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ	و کوه‌ها چون پشم،		
۱۰	وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيمًا	و هیچ خویشاوندی از حال خویشاوند خود نپرسد،		

يُبْصِرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِهِمْ
بَبْنِيهِ

۱۲ وَصَلَحِبَّتِهِ وَأَخِيهِ

۱۳ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُسْوِيهِ

۱۴ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ

۱۵ كَلَّا إِنَّهَا لَأَطْلَى

۱۶ نَزَاعَةً لِلشَّوَى

۱۷ تَدْعُوا مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّى

۱۸ وَجَمَعَ فَأَوْعَى

۱۹ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا

حزب
۲۲۸

۲۰ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا

۲۱ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا

۲۲ إِلَّا الْمُصَلِّينَ

۲۳ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ

۲۴ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ

۲۵ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

۲۶ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بَيِّمَ الدِّينِ

۲۷ وَالَّذِينَ هُمْ مِّنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ

۲۸ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا مُونٍ

۲۹ وَالَّذِينَ هُمْ لِأُفْرُوجِهِمْ حَافِظُونَ

۳۰ إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ
مَلُومِينَ

۳۱ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ

۳۲ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ

۳۳ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ

۳۴ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

۳۵ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّتٍ مُّكْرَمُونَ

۳۶ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ

رجز
۵۰۳

۳۷ عَنِ الِّيمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ

۳۸ أَيْطَمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ

۳۹ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِّمَّا يَعْلَمُونَ

یکدیگر را برابر چشمشان آرند. گناهکار دوست دارد که
خویشتن را بازخرد به فرزندانش،

و زنش و برادرش،

و عشیره‌اش که او را مکان داده است،

و همه آنها که در روی زمینند، و نجات یابد.

هرگز نه، که آن شعله آتش است،

پوست سر را می‌کند،

هر که را که به حق پشت کرد و از فرمان سرپیچید به خود
می‌خواند،

و آن را که گردمی‌آورد و می‌اندوخت.

هر آینه آدمی را حریص و ناشکیبا آفریده‌اند.

چون شری بدو رسد بیقراری کند.

و چون مالی به دستش افتد بخل می‌ورزد.

مگر نماز گزارندگان:

آنان که به نماز مداومت می‌ورزند،

و آنان که در اموالشان حق است معین،

برای گدا و محروم.

و کسانی که روز قیامت را تصدیق می‌کنند،

و کسانی که از عذاب پروردگارشان ترسانند،

که از عذاب پروردگارشان در امان نتوانند بود،

و کسانی که شرمگاه خویش نگه می‌دارند،

مگر برای همسرانشان یا کنیزانشان، که در این حال ملامتی
بر آنها نیست.

و آنان که جز این را بطلبند، متجاوزان هستند.

و کسانی که امانتها و عهدهای خود را رعایت می‌کنند،

و کسانی که شهادت خویش به حق ادا می‌کنند،

و کسانی که بر نمازهاشان مواظبت دارند،

اینان در بهشت، گرامی هستند.

پس چیست که کافران به سوی تو می‌شتابند؟

دسته‌دسته از جانب چپ و از جانب راست.

آیا هر یک از ایشان طمع می‌ورزد که به بهشت پرنعمت
داخل شود؟

هرگز نه، آنها خود می‌دانند که از چه چیز آنها را آفریده‌ایم.

فَلَا أُقْسِمُ بِرَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَقَدِرُونَ

عَلَىٰ أَنْ تُبَدِّلَ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ

فَذَرَهُمْ يُخْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ

يَوْمَ يُخْرِجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصُبٍ يُوفِضُونَ

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِقُهُمْ ذِلَّةٌ ذَلِكَ الْيَوْمُ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ

۷۱. نوح	نُوح: نوح	مکی	۲۸ آیه	۲ صفحه
---------	-----------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ

أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا

يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخْرِجْكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ أَجَلَ اللَّهِ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ

قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَيْلًا وَنَهَارًا

فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَائِي إِلَّا فِرَارًا

وَإِنِّي كُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أَصْوِعَهُمْ فِي عَازَانِهِمْ وَأَسْتَغْشَوْا ثِيَابَهُمْ وَأَصْرُوا وَاسْتَكْبَرُوا اسْتِكْبَارًا

ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا

ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ لَهُمْ إِسْرَارًا

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا

پس سوگند به پروردگار مشرقها و مغربها که ما تواناییم

که به جای آنها مردمی بهتر بیاوریم و در این کار ناتوان نیستیم.

پس بگذارشان تا به بیهودگی درآیند و به بازیچه، تا به آن روزی که وعده‌شان داده‌ایم برسند.

روزی که شتابان از قبرها به درآیند، چنان که گویی نزد بتان می‌شتابند.

وحشت بر چشمانشان مستولی شده و به خواری افتاده‌اند: این است همان روزی که آنها را وعده داده بودند.

گفت: ای قوم من، من بیم‌دهنده‌ای روشن‌گرم،

خدا را بپرستید، و از او بترسید و از من اطاعت کنید،

تا گناهاتتان را بیامرزد، و شما را تا مدتی معین مهلت دهد؛ زیرا آن مدت خدایی چون به سر آید –اگر بدانید– دیگر به تأخیر نیفتد.

گفت: ای پروردگار من، من قوم خود را شب و روز دعوت کردم،

و دعوت من جز به فرارشان نیفزود.

و من هر بار که دعوتشان کردم تا تو آنها را بیامرزی، انگشتها در گوشهای خود کردند و جامه در سر کشیدند و پای فشردند و هر چه بیشتر سرکشی کردند.

پس به آواز بلند دعوتشان کردم.

باز به آشکار گفتم و در نهان گفتم.

سپس گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید که او آمرزنده است،

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا

تا از آسمان برایتان پی‌درپی باران فرستد،

وَيُمِدُّكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَّكُمْ أَنْهَارًا

و شما را به اموال و فرزندان مدد کند و برایتان بستانها و نهرها بیافریند.

مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا

شما را چه می‌شود که از شکوه خداوند نمی‌ترسید،

وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا

حال آنکه شما را به گونه‌های مختلف بیافرید.

أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَوَاتٍ طِبَاقًا

آیا نمی‌بینید چگونه خدا هفت آسمان طبقه طبقه را بیافرید؟

وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا

و ماه را روشنی آنها، و خورشید را چراغشان گردانید.

وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا

و خدا شما را چون نباتی از زمین برویانید.

ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ إِخْرَاجًا

باز شما را بدان باز می‌گرداند و باز از آن بیرون می‌آورد.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ بِسَاطًا

و خدا زمین را چون فرشى برایتان بگسترده،

لِتَسْلُكُوا مِنْهَا سُبُلًا فِجَاجًا

تا بر راه‌های پهناور آن بروید.

قَالَ نُوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا

نوح گفت: ای پروردگار من، آنها فرمان من نبردند، و از کسی پیروی کردند که مال و فرزندش جز به زیانش نیفزود.

وَمَكْرُوا مَكْرًا كُبَّارًا

مکر کردند – مکرى بزرگ.

وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا

و گفتند: خدایاتان را وامگذارید. وَدّ و سُوَاع و يَغُوث و يَعُوق و نَسر را ترک مکنید.

وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا

بسیاری را گمراه کردند و تو جز بر گمراهی ستمکاران میفزای.

مِمَّا خَطِيئَتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ أَنْصَارًا

به کیفر گناهانشان غرقه شدند و به آتش رفتند و جز خدا برای خود یاری نیافتند.

وَقَالَ نُوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا

و نوح گفت: ای پروردگار من، بر روی زمین هیچ یک از کافران را مگذار،

إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا

که اگر بگذاریشان، بندگان را گمراه می‌کنند و جز فرزندانى فاجر و کافر نیاورند.

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا

ای پروردگار من، مرا و پدر و مادرم را و هر که را با ایمان به خانه من وارد شود و نیز مردان مؤمن و زنان مؤمن را بیامرز و ستمکاران را جز به هلاکتشان میفزای.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا
قُرْءَانًا عَجَبًا

يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ ۖ وَلَن تُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا

وَأَنَّهُ تَعَالَىٰ جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا

وَأَنَّهُ كَانَ يَفُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن تَقُولَ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ الْجِنِّ
فَزَادُوهُمْ رَهَقًا

وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَن لَّن يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا

وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَهَا مِْلَتْ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا

وَأَنَّا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدَ اللَّسَمِ ۖ فَمَن يَسْتَمِعِ الْآنَ يَجِدْ
لَهُ شُهَابًا رَّصَدًا

وَأَنَّا لَا نَدْرِي أَشَرُّ أَرِيدَ يَمَنٍ فِي الْأَرْضِ أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ
رَشَدًا

وَأَنَّا مِنَّا الصَّالِحُونَ وَمِنَّا دُونَ ذَلِكَ ۖ كُنَّا طَرَائِقَ قِدَدًا

وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِزَهُ هَرَبًا

وَأَنَّا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَامَنَّا بِهِ ۖ فَمَن يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ ۖ فَلَا
يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا

بگو: به من وحی شده است که گروهی از جن گوش فرا دادند، و گفتند که ما قرآنی شگفت شنیدیم؛

به راه راست هدایت می‌کند. پس ما بدان ایمان آوردیم و هرگز کسی را شریک پروردگارمان نمی‌سازیم.

عظمت پروردگار ما متعالی است. نه همسری گیرد و نه فرزندی دارد.

و سفیه ما در باره خدا سخنانی به ناحق می‌گفت.

و ما می‌پنداشتیم که آدمی و جن در باره خدا دروغ نمی‌گویند.

و نیز مردانی بودند از آدمیان که به مردانی از جن پناه می‌بردند و بر طغیانشان می‌افزودند.

همچنان که شما می‌پنداشتید آنها هم می‌پنداشتند که خدا هیچ کس را دوباره زنده نمی‌سازد.

ما به آسمان رسیدیم و آن را پر از نگهبانان قدرتمند و شهابها یافتیم.

ما در آنجاها که می‌توان گوش فرا داد می‌نشستیم. اما هر که اکنون گوش نشیند، شهابی را در کمین خود یابد.

از این روی نمی‌دانیم که آیا برای کسانی که در روی زمین هستند بدی مقدر می‌شود، یا پروردگارشان می‌خواهد به راه راستشان ببرد.

برخی از ما صالحند و برخی جز آن، و ما فرقه‌هایی گوناگونیم.

ما می‌دانیم که خدا را در زمین ناتوان نمی‌کنیم و با گریختن نیز ناتوانش نسازیم.

و چون سخن هدایت شنیدیم، بدان ایمان آوردیم. و هر که به پروردگارش ایمان آورد نه از نقصان می‌ترسد و نه از ستم.

وَأَنَّا مِنَّا الْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا الْقَاسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَٰئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا

۱۵ وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا

۱۶ وَالْوُاسِقُونَ عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَهُمْ مَّاءً غَدَقًا

۱۷ لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا

۱۸ وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا

۱۹ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

۲۰ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أَشْرِكُ بِهِ أَحَدًا

۲۱ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا

۲۲ قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا

۲۳ إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتٍ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا

۲۴ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَيَسْئَلُونَ مَنْ أضعفُ ناصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا

۲۵ قُلْ إِنْ أَدْرِي أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا

۲۶ عَلِيمُ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا

۲۷ إِلَّا مَنْ ارْتَضَىٰ مِنْ رَسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا

۲۸ لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رِسَالَاتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا

و بعضی از ما مسلمانند و بعضی از حق دور. و آنان که اسلام آورده‌اند در جست و جوی راه راست بوده‌اند.

اما آنان که از حق دورند هیزم جهنم خواهند بود.

و اگر بر طریقه راست پایداری کنند، از آبی فراوان سیرابشان کنیم.

تا آنها را بیازماییم. و هر که از ذکر پروردگارش اعراض کند او را به عذابی دشوار دراندازد.

و مسجدها از آنِ خداست. و با وجود خدای یکتا کسی را به خدایی مخوانید.

چون بنده خدا برای پرستش او بر پای ایستاد، گرد او را گرفتند.

بگو: تنها پروردگارم را می‌خوانم و هیچ کس را شریک او نمی‌سازم.

بگو: من نمی‌توانم به شما زیانی برسانم یا شما را به صلاح آورم.

بگو: هیچ کس مرا از عقوبت خدا پناه ندهد و من جز او پناهگاهی نمی‌یابم.

آنچه می‌توانم جز رساندن پیام او و انجام دادن رسالتهای او نیست. و هر که خدا و پیامبرش را نافرمانی کند، نصیب او آتش جهنم است که همواره در آن خواهند بود،

تا آنگاه که آنچه را به آنها وعده داده بودند بنگرند. پس خواهند دانست چه کسی را یاران ناتوان‌تر و شمار کمتر بوده است.

بگو: من نمی‌دانم که آیا آن وعده‌ای که به شما داده‌اند نزدیک است، یا پروردگار من برای آن زمانی نهاده است؟

او دانای غیب است و غیب خود را بر هیچ کس آشکار نمی‌سازد،

مگر بر آن پیامبری که از او خشنود باشد که برای نگهبانی از او پیش روی و پشت سرش نگهبانی می‌گمارد،

تا بداند که آنها پیامهای پروردگارشان را رسانیده‌اند و خدا به آنچه در نزد آنهاست احاطه دارد و همه چیز را به عدد شمار کرده است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُزَّمِّلُ	ای جامه بر خود پیچیده،
۲	قُمِ اللَّيْلَ إِلَّا قَلِيلًا	شب را زنده بدار، مگر اندکی را،
۳	نِصْفَهُ أَوْ انْقُصْ مِنْهُ قَلِيلًا	نیمه‌ای از آن را، یا اندکی از نیمه کم کن.
۴	أَوْ زِدْ عَلَيْهِ وَرَتِّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا	یا اندکی بر نیمه بیفزای و قرآن را شمرده و روشن بخوان.
۵	إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا	ما به تو سخنی دشوار را القا خواهیم کرد.
۶	إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا	هر آینه شب‌هنگام از بستر برخاستن، موافقت زبان و دل را افزایشده‌تر است و بیان سخن را استواردارنده‌تر.
۷	إِنَّ لَكَ فِي النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا	که کارهای تو در روز بسیار است.
۸	وَأَذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلْ إِلَيْهِ تَبْتِيلًا	و نام پروردگارت را یاد کن و از همه ببر و به او بپیوندد:
۹	رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا	پروردگار مشرق و مغرب. هیچ خدایی جز او نیست. او را کارساز خویش برگزین.
۱۰	وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَأَهْجِرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا	و بر آنچه می‌گویند صبر کن و به وجهی پسندیده از ایشان دوری جوی.
۱۱	وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا	تکذیب کنندگان صاحب نعمت را به من واگذار. و اندکی مهلتشان ده.
۱۲	إِنَّ لَدَيْنَا أَنْكَالًا وَجَحِيمًا	نزد ماست بندهای گران و دوزخ،
۱۳	وَطَعَامًا ذَا غُصَّةٍ وَعَذَابًا أَلِيمًا	و طعامی گلوگیر و عذابی دردآور.
۱۴	يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ وَكَانَتِ الْجِبَالُ كَثِيبًا مَّهِيلًا	روزی که زمین و کوه‌ها به لرزه آیند و کوه‌ها تپه‌ای از ریگ روان گردند.
۱۵	إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَهِدًا عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا	ما بر شما پیامبری فرستادیم که بر اعمالتان گواه است، بدان سان که بر فرعون هم پیامبری فرستادیم.
۱۶	فَعَصَىٰ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ فَأَخَذْنَاهُ أَخْذًا وَبِيلًا	و فرعون از پیامبر فرمان نبرد. ما نیز او را به سختی فروگرفتیم.
۱۷	فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا	اگر کافر باشید، در روزی که کودکان را پیر می‌گرداند چگونه در امان مانید؟
۱۸	السَّمَاءُ مُنْفِطِرٌ بِهِ ۚ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا	در آن روز آسمان بشکافد و وعده خدا به وقوع پیوندد.
۱۹	إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا	این تذکاری است. پس هر که بخواهد، راهی به سوی پروردگارش آغاز کند.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِنْ ثُلُثِي اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ ۚ وَثُلُثَهُ ۚ وَطَائِفَةٌ مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ ۚ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۚ عَلِمَ أَن لَّنْ نَّحْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُم ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ ۚ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنْكُم مَّرْضَىٰ وَءَاخِرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ ۚ وَءَاخِرُونَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ ۚ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُمْ مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا ۚ وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ ۖ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

۷۳: مزمل
۲۵ /۲۵
حزب
۲۳۵
۵۰۹ر

۷۴. مدثر	المُذَّثِّر: جامهٔ خواب به‌خود پیچیده	مکی	۵۶ آیه	۳ صفحه
۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ	ای جامه در سر کشیده،		
۲	فُمْ فَأَنْذِرْ	برخیز و بیم ده.		
۳	وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ	و پروردگارت را تکبیر گوی.		
۴	وَتِيَابَكَ فَطَهِّرْ	و جامه‌ات را پاکیزه دار.		
۵	وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ	و از پلیدی دوری گزین.		
۶	وَلَا تَمْنُنْ تَسْتَكْثِرُ	و چیزی مده که بیش از آن چشم داشته باشی.		
۷	وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ	برای پروردگارت صابر باش.		
۸	فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ	و آنگاه که در صور دمیده شود،		
۹	فَذَلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ	آن روز روزی سخت خواهد بود.		
۱۰	عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ يَسِيرٍ	و برای کافران ناآسان.		
۱۱	ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا	مرا با آن که تنهایش آفریده‌ام واگذار.		
۱۲	وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا مَّمْدُودًا	او را مالی بسیار دادم.		
۱۳	وَبَنِينَ شُهودًا	و پسرانی همه در نزد او حاضر.		
۱۴	وَمَهَّدْتُ لَهُ تَمْهِيدًا	و کارهای او را به نیکوتر وجهی بر ساختم.		
۱۵	ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ	آنگاه طمع می‌بندد که زیادت کنم.		
۱۶	كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِإِيْتِنَا عَنِيدًا	آری، که او در برابر آیات ما ستیزه‌جوست.		
۱۷	سَأَرْهُقُهُ صُعُودًا	او را به مشقتی می‌اندازم.		

پروردگار تو می‌داند که تو و گروهی از آنان که با تو هستند نزدیک به دو ثلث شب و نیم شب و ثلث شب را به نماز می‌ایستید. و خداست که اندازه شب و روز را معین می‌کند. و می‌داند که شما هرگز حساب آن را نتوانید داشت. پس توبه شما را بپذیرفت. و هر چه میسر شود از قرآن بخوانید. می‌داند چه کسانی از شما بیمار خواهند شد، و گروهی دیگر به طلب روزی خدا به سفر می‌روند و گروه دیگر در راه خدا به جنگ می‌روند. پس هر چه میسر شود از آن بخوانید. نماز بگزارید و زکات بدهید و به خدا قرض الحسنه دهید. و هر خیری را که برای خود پیشاپیش بفرستید، آن را نزد خدا خواهید یافت. و آن پاداش بهتر است و پاداشی بزرگ‌تر است. و از خدا آمرزش خواهید، زیرا خدا آمرزنده و مهربان است.

إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ

او اندیشید و طرحی افکند.

فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

مرگ بر او باد، چگونه طرحی افکند؟

ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ

باز هم مرگ بر او باد، چگونه طرحی افکند؟

ثُمَّ نَظَرَ

آنگاه نگریست.

ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ

سپس روی ترش کرد و پیشانی در هم کشید.

ثُمَّ أَدْبَرَ وَاسْتَكْبَرَ

سپس روی گردانید و گردنکشی کرد.

فَقَالَ إِنَّ هَذَا إِِلَّا سِحْرٌ يُؤْثَرُ

گفت: این، جز جادویی که دیگرانش آموخته‌اند، هیچ نیست.

إِنْ هَذَا إِِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ

این، جز سخن آدمی هیچ نیست.

سَأُصْلِيهِ سَقَرَ

زودا که او را به سَقَر بیفکنیم.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرُ

چه چیز آگاهت ساخت که سَقَر چیست؟

لَا تُبْقِي وَلَا تَذَرُ

نه هیچ باقی می‌گذارد و نه چیزی را وا می‌گذارد.

لَوَاحَةٌ لِّلْبَشَرِ

سوزاننده پوست است.

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

نوزده فرشته بر آن گماشته‌اند.

وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ

إِلَّا فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

وَيَزِدَادَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِيمَنًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ

وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْكَافِرُونَ

مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ

وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِِلَّا

ذِكْرَى لِّلْبَشَرِ

كَلَّا وَالْقَمَرَ

آری، سوگند به ماه.

وَاللَّيْلِ إِذَا أَدْبَرَ

و سوگند به شب، چون روی در رفتن آرد،

وَالصُّبْحِ إِذَا أَسْفَرَ

و سوگند به صبح، چون پرده برافکند،

إِنَّهَا لِإِحْدَى الْكُوبِ

که این یکی از حادته‌های بزرگ است.

نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ

ترساننده آدمیان است.

لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ

برای هر کس از شما که خواهد پیش افتد یا از پی رود.

كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ

هر کس در گرو کاری است که کرده است.

إِلَّا أَصْحَابَ الْيَمِينِ

مگر اهل سعادت،

فِي جَنَّتٍ يَتَسَاءَلُونَ

که در بهشتها نشسته‌اند و می‌پرسند

عَنِ الْمُجْرِمِينَ

از گناهکاران:

مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ

که چه چیز شما را به جهنم کشانید؟

قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ

می‌گویند: ما از نمازگزاران نبودیم.

وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِينَ

و به درویشان طعام نمی‌دادیم.

وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْخَاطِئِينَ

و با آنان که سخن باطل می‌گفتند هم‌اواز می‌شدیم.

وَكُنَّا نَكْذِبُ يَوْمَ الدِّينِ

و روز قیامت را دروغ می‌انگاشتیم.

حَتَّىٰ أَتَيْنَا الْيَقِينَ

تا مرگ ما فرا رسید.

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفْعَةُ الشَّلَفِيعِينَ

پس شفاعت شفاعت‌کنندگان سودشان نبخشید.

۴۹ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ

چه شده است که از این پند اعراض می‌کنند؟

۵۰ كَانَتْهُمْ حُمْرُ مُسْتَنْفِرَةٍ

مانند گورخران رمیده

۵۱ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ

که از شیر می‌گریزند.

۵۲ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ أَنْ يُوْتَىٰ صُحُفًا مُنَشَّرَةً

بلکه هر یک از ایشان می‌خواهد که نامه‌هایی گشاده به او داده شود.

۵۳ كَلَّا بَلْ لَا يَخَافُونَ الْآخِرَةَ

آری، که از آخرت نمی‌ترسند.

۵۴ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكُّرٌ

آری، که این قرآن اندرزی است.

۵۵ فَمَنْ شَاءَ ذَكَّرْهُ

هر که خواهد، آن را بخواند.

۵۶ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَىٰ وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ

و پند نمی‌گیرند، مگر اینکه خدا خواهد. او شایان آن است که از او بترسند. و او شایان آمرزیدن است.

۷۵. قیامت

الْقِيَامَةِ: قیامت

مکی

۴۰ آیه

۲ صفحه

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ

قسم می‌خورم به روز قیامت.

۲ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ

و قسم می‌خورم به نفس ملامتگر.

۳ أَيْحَسِبُ الْإِنْسُنُ أَنْ يَجْمَعَ عِظَامَهُ

آیا آدمی می‌پندارد که ما استخوانهایش را گرد نخواهیم آورد؟

۴ بَلَىٰ قَدَرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِيَ بَنَانَهُ

آری، ما قادر هستیم که سر انگشت‌هایش را برابر کنیم.

۵ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ

بلکه آدمی می‌خواهد که در آینده نیز به کارهای ناشایست پردازد.

۶ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمُ الْقِيَمَةِ

می‌پرسد: روز قیامت چه وقت خواهد بود؟

۷ فَإِذَا بَرَقَ الْبَصَرُ

روزی که چشمها خیره شود،

۸ وَخَسَفَ الْقَمَرُ

و ماه تیره شود،

۹ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

و آفتاب و ماه در یک جای گرد آیند.

۱۰ يَقُولُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفَرُّ

انسان در آن روز می‌گوید: راه گریز کجاست؟

۱۱ كَلَّا لَا وَزَرَ

هرگز، پناهگاهی نیست.

۱۲ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ

قرارگاه همه در این روز نزد پروردگار توست.

۱۳ يُنَبِّئُ الْإِنْسَنُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ

در این روز آدمی را از هر چه پیشاپیش فرستاده و بعد از خویش گذاشته است خبر می‌دهند.

۱۴ بَلِ الْإِنْسَنُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

بلکه آدمی خویشتن خویش را نیک می‌شناسد،

۱۵ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِيرَهُ

هر چند به زبان عذر‌ها آورد.

۱۶ لَا تُحَرِّكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ

به تعجیل زبان به خواندن قرآن مجنبان،

۱۷ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ

که گردآوردن و خواندنش بر عهده ماست.

۱۸ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ

چون خواندیمش، تو آن خواندن را پیروی کن.

۱۹ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُ

سپس بیان آن بر عهده ماست.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ

آری، شما این جهان زودگذر را دوست می‌دارید،

وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ

و آخرت را فرو می‌گذارید.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ

در آن روز چهره‌هایی هست زیبا و درخشان،

إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ

که سوی پروردگارشان نظر می‌کنند؛

وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ

و چهره‌هایی هست عبوس و ترش،

تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ

که می‌داند آن عذاب کمرشکن بر او فرود آید.

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ

آری، چون جان به گلوگاه رسد،

وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ

و گفته شود که چه کسی است که افسون بخواند؟

وَوَظَنَ أَنَّهُ الْفِرَاقُ

و یقین کند که زمان جدایی فرا رسیده،

وَالْتَقَّتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ

و ساقهای پا در هم پیچیده شوند،

إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ

آن روز روز راندنش به سوی پروردگار توست.

فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ

نه تصدیق کرده است و نه نماز گزارده است.

وَلَكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ

اما تکذیب کرده و اعراض کرده است.

ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ ۖ يَتَمَطَّىٰ

آنگاه خرامان نزد کسانش رفته است.

أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ

وای بر تو، پس وای بر تو.

ثُمَّ أُولَىٰ لَكَ فَأُولَىٰ

باز هم وای بر تو، پس وای بر تو.

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

آیا انسان می‌پندارد که او را به حال خود واگذاشته‌اند؟

أَلَمْ يَكْ نُطْفَعًا مِّنْ مَّنِيٍّ يُمْنَىٰ

آیا او نطفه‌ای از منی که در رحمی ریخته شده، نبوده است؟

ثُمَّ كَانَ عَاقِبَتُهُ فَخْلَقَ فَسَوَّىٰ

سپس لخته‌ای خون؟ آنگاه به اندام درستش بیافرید.

فَجَعَلَ مِنْهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

و آنها را دو صنف کرد: نر و ماده.

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

آیا خداوند قادر نیست که مردگان را زنده سازد؟

۷۶. انسان

الإنسان: انسان

مدنی

۳۱ آیه

۳ صفحه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا

مَذْكُورًا

هرآینه بر انسان مدتی از زمان گذشت و او چیزی در خور ذکر نبود.

إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ

سَمِيعًا بَصِيرًا

ما آدمی را از نطفه‌ای آمیخته بیافریده‌ایم، تا او را امتحان کنیم. و شنوا و بینایش ساخته‌ایم.

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا

راه را به او نشان داده‌ایم. یا سپاسگزار باشد یا ناسپاس.

إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَلًَا وَسَعِيرًا

ما برای کافران زنجیرها و غلها و آتش افروخته آماده کرده‌ایم.

إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِّنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا

نیکان از جامهایی می‌نوشند که آمیخته به کافور است:

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا

يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا

وَيُطْعَمُونَ اَلطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِۭۤ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا

إِنَّا نَخَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا

فَوَقَّاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ اَلْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا

وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا

مُتَّكِعِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرُونَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا

وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا

وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِثَانِيَةٍ مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرًا

قَوَارِيرًا مِّن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا

وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا

عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا

وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِمْ وَلَدَانٌ مُُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنْشُورًا

وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلَكًا كَبِيرًا

عَلَيْهِمْ ثِيَابٌ سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ وَحُلُّوْا أَسَاوِرَ مِّن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا

إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ تَنْزِيلًا

فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ مِنْهُمْ ءَاثِمًا أَوْ كَفُورًا

وَاذْكُرِ اِسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

چشمه‌ای که بندگان خدا از آن می‌نوشتند و آن را به هر جای که خواهند روان می‌سازند.

به نذر وفا می‌کنند و از روزی که شر آن همه جا را گرفته است می‌ترسند.

و طعام را در حالی که خود دوستش دارند به مسکین و یتیم و اسیر می‌خورانند:

جز این نیست که شما را برای خدا اطعام می‌کنیم و از شما نه پاداشی می‌خواهیم نه سپاسی.

ما از پروردگار خود می‌ترسیم، در روزی که آن روز عبوس و سخت و هولناک است.

خدا ایشان را از شر آن روز نگه داشت و آنان را طراوت و شادمانی بخشید.

به پاداش صبری که کرده‌اند پاداششان را بهشت و حریر داد.

در آنجا بر تختها تکیه زده‌اند نه هیچ آفتابی می‌بینند و نه سرمایی.

سایه‌های درختانش بر سرشان افتاده و میوه‌هایش به فرمانشان باشد.

کاسه‌های سیمین و کوزه‌های شراب میانشان به گردش در می‌آید.

کوزه‌هایی از سیم که آنها را به اندازه پُر کرده‌اند.

در آنجا جامی بنوشانندشان که آمیخته با زنجبیل باشد،

از چشمه‌ای که آن را سلسبیل می‌گویند.

همواره پسرانی به گردشان می‌چرخند که چون آنها را ببینی، پنداری مروارید پراکنده‌اند.

چون بنگری، هر چه بنگری نعمت فراوان است و فرمانروایی بزرگ.

بر تنشان جامه‌هایی است از سُندس سبز و استبرق. و به دستبندهایی از سیم زینت شده‌اند. و پروردگارشان از شرابی پاکیزه سیرابشان سازد.

این پاداش شماس‌ت و از کوششتان سپاسگزاری شده است.

ما قرآن را بر تو نازل کردیم، نازل‌کردنی نیکو.

در برابر فرمان پروردگارت صابر باش و از هیچ گناهکار یا ناسپاسی اطاعت مکن.

و بامدادان و شامگاهان نام پروردگارت را بر زبان بیاور.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَوَسِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا

۲۷ إِنَّ هَؤُلَاءِ يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا ثَقِيلًا

۲۸ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا

۲۹ إِنَّ هَذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا

۳۰ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا

۳۱ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

۷۷. مرسلات	المُرْسَلَات: فرستادگان	مکی	۵۰ آیه	۲ صفحه
------------	-------------------------	-----	--------	--------

۱ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا

۵۱۶ ر

۲ فَالْعَصْفِ عَصْفًا

۳ وَالنَّشْرِ نَشْرًا

۴ فَالْفِرْقَتِ فَرْقًا

۵ فَالْمُلْقِيَتِ ذِكْرًا

۶ عُدْرًا أَوْ نُذْرًا

۷ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَاقِعٌ

۸ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ

۹ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ

۱۰ وَإِذَا الْجِبَالُ نُسِفَتْ

۱۱ وَإِذَا الرُّسُلُ أُقِتَتْ

۱۲ لِأَيِّ يَوْمٍ أُجِّلَتْ

۱۳ لِيَوْمِ الْفَصْلِ

۱۴ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْفَصْلِ

۱۵ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

۱۶ أَلَمْ نُهْلِكْ الْأَوَّلِينَ

۱۷ ثُمَّ نَتَّبِعُهُمُ الْآخِرِينَ

۱۸ كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ

۱۹ وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

در پاره‌ای از شب سجده‌اش کن و در همه درازنای شب تسیحش گوی.

اینان این دنیای زودگذر را دوست دارند و آن روز دشوار را پس پشت می‌افکنند.

ما آدمیان را آفریدیم و اعضا و مفاصلشان را نیرومند گردانیدیم و اگر خواهیم، به جای آنها قومی همانندشان بیاوریم.

این اندرزی است. پس هر که خواهد، راهی به سوی پروردگار خویش برگزیند.

و شما جز آن نمی‌خواهید که خدا خواسته باشد، زیرا خدا دانا و حکیم است.

هر کس را که بخواهد مشمول رحمت خود سازد، و برای ستمکاران عذابی دردآور آماده کرده است.

سوگند به بادهایی که از پی هم می‌آیند،

و سوگند به بادهای سخت‌ورزنده،

و سوگند به بادهای باران‌آور،

و سوگند به آنها که حق را از باطل جدا می‌کنند،

و سوگند به آنها که یاد خدا را می‌آموزند:

تمام‌کردن حجت را، یا بیم‌کردن را،

که آنچه به شما وعده داده شود واقع خواهد شد.

پس آنگاه که ستارگان خاموش شوند،

و آنگاه که آسمان بشکافد،

و آنگاه که کوه‌ها پراکنده گردند،

و آنگاه که پیامبران را وقتی معین شود.

برای چه روزی معین شود؟

برای روز فصل.

و چه دانی که روز فصل چیست؟

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

آیا اولین را هلاک نکرده‌ایم.

و آخرین را نیز از پی آنها نمی‌بریم؟

با مجرمان چنین رفتار می‌کنیم.

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

أَلَمْ تَخْلُقْهُمْ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ

آیا شما را از آبی پست و بی‌مقدار نیافریده‌ایم.

فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ

و آن را در جایگاهی استوار قرار ندادیم.

إِلَى قَدَرٍ مَّعْلُومٍ

تا زمانی معین؟

فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَدِرُونَ

پس ما توانا بودیم و نیک توانا بودیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كِفَاتًا

آیا زمین را جاییگاهی نساختیم.

أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا

برای زندگان و مردگان؟

وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوْسِيَ شِخْتٍ وَأَسْقَيْنَاكُمْ مَّاءً فُرَاتًا

در آن کوه‌های بلند پدید آوردیم و از آبی گوارا سیرابتان ساختیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

أَنْطَلِقُوا إِلَى مَا كُنْتُمْ بِهِ تَكْذِبُونَ

به سوی آنچه دروغش می‌شمردید به راه افتید.

أَنْطَلِقُوا إِلَى ظِلِّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ

به سوی آن دود سه شعبه به راه افتید.

لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ

که نه از آسببتان نگه دارد و نه دفع آن شعله کند:

إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ

و جهنم شراره‌هایی می‌افکند هر یک به بلندی کاخی عظیم.

كَأَنَّهُ جِمَلَتٌ صُفْرٌ

گویی که اُشترانی زردگونند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

هَذَا يَوْمٌ لَا يَنْطِقُونَ

این روزی است که کس سخن نگوید.

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ

آنها را رخصت ندهند تا پوزش خواهند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأُولَىٰ

این روز روز فصل است که شما و پیشینیاتان را گرد می‌زوریم.

فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِدُونِ

پس اگر حیلتی دارید به کار برید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلَالٍ وَعُيُونٍ

پرهیزگاران در سایه‌ها و کنار چشمه ساراند.

وَفَوَاكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ

با هر میوه‌ای که آرزو کنند.

كُلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ

به پاداش کارهایی که می‌کرده‌اید بخورید و بیاشامید، شما را گوارا باد.

إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

ما نیکوکاران را اینچنین پاداش می‌دهیم.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

كُلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا إِنَّكُمْ مُّجْرِمُونَ

بخورید و اندک بهره‌ای بگیرید، که شما مجرمانید.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا يَرْكَعُونَ

و چون گویندشان که رکوع کنید، رکوع نمی‌کنند.

وَيَلُّ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان.

فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ

پس از قرآن به کدام سخن ایمان می‌آورند؟

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	از چه چیز می‌پرسند؟
جزء ۳۰، حزب ۲۳۳ ر ۵۱۸	عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ	
۲	عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ	از آن خبر بزرگ،
۳	الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ	که در آن اختلاف می کنند.
۴	كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	آری، به زودی خواهند دانست.
۵	ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ	باز هم آری، به زودی خواهند دانست.
۶	أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا	آیا ما زمین را بستری نساختیم؟
۷	وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا	و کوهها را میخهایی؟
۸	وَخَلَقْنَكُمْ أَزْوَاجًا	و شما را جفت جفت آفریدیم.
۹	وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا	و خوابتان را آسایشتان گردانیدیم.
۱۰	وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا	و شب را پوششتان قرار دادیم.
۱۱	وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا	و روز را گاه طلب معیشت.
۱۲	وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا	و بر فراز سرتان هفت آسمان استوار بنا کردیم.
۱۳	وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا	و چراغی روشن آفریدیم.
۱۴	وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا	از ابرهای باران‌زای آبی فراوان نازل کردیم،
۱۵	لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا	تا بدان دانه و نبات برویانیم،
۱۶	وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا	و بستانهای انبوه.
۱۷	إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَتًا	هر آینه روز داوری روزی است معین.
۱۸	يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا	روزی که در صور دمیده شود و شما فوج‌فوج بیایید.
۱۹	وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا	آسمان شکافته شود و هر شکاف دری باشد.
۲۰	وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا	و کوه‌ها روان شوند، و سراب گردند.
۲۱	إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا	جهنم در انتظار باشد.
۲۲	لِّلظَّالِمِينَ مَآبًا	طاغیان را بازگشتگاهی است.
۲۳	لَّيْسِينَ فِيهَا أَحْقَابًا	زمانی دراز در آنجا درنگ کنند.
۲۴	لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا	نه خُنکی چشند و نه آب؛
۲۵	إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا	جز آب جوشان و خون و چرک.
۲۶	جَزَاءً وَفَاقًا	این کیفری است برابر کردار.
۲۷	إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا	زیرا آنان به روز حساب امید نداشتند.
۲۸	وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا	و آیات ما را به سختی تکذیب می‌کردند.
۲۹	وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا	و ما همه چیز را در کتابی شماره کرده‌ایم.
۳۰	فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا	پس بچشید که جز به شکنجه شما نخواهیم افزود.

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا

پرهیزگاران را جایی است در امان از هر آسیب؛

۳۲ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا

بستانها و تاکستانها،

۳۳ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا

و دخترانی همسال، با پستانهای برآمده،

۳۴ وَكَأْسًا دِهَاقًا

و جامهای پر.

۳۵ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا

نه سخن بیهوده شنوند و نه دروغ.

۳۶ جَزَاءَ مِّن رَّبِّكَ عَطَاءٌ حِسَابًا

و این پاداشی است کافی، از جانب پروردگارت.

رَّبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمْلِكُونَ

۳۷

مِنْهُ خِطَابًا

پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آنهاست. آن خدای رحمان، که کس را به او یارای خطاب نباشد.

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ

۳۸

لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

روزی که روح و فرشتگان به صف می‌ایستند، و کس سخن نمی‌گوید مگر آنکه خدای رحمان به او رخصت دهد و او سخن به صواب گوید.

۳۹ ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَن شَاءَ اخْتِذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا

آن روز روزی است آمدنی. پس هر که خواهد به سوی پروردگارش بازگردد.

إِنَّا أَنْذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ

۴۰

وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا

ما شما را از عذابی نزدیک می‌ترسانیم: روزی که آدمی هر چه را پیشاپیش فرستاده است می‌نگرد و کافر می‌گوید: ای کاش من خاک می‌بودم.

۷۹. نازعات	النَّازِعَات: به قدرت کِشندگان	مکی	۴۶ آیه	۲ صفحه
------------	--------------------------------	-----	--------	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا

ج۵۲۰

سوگند به فرشتگانی که جانها را به قوت می‌گیرند،

۲ وَالنَّشِيطَاتِ نَشْطًا

و سوگند به فرشتگانی که جانها را به آسانی می‌گیرند،

۳ وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا

و سوگند به فرشتگانی که شناورند،

۴ فَالسَّيِّقَاتِ سَبَقًا

و سوگند به فرشتگانی که بر دیوان پیشی می‌گیرند،

۵ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا

و سوگند به آنها که تدبیر کارها می‌کنند،

۶ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ

که آن روز که نخستین نفخه قیامت زمین را بلرزاند،

۷ تَتَّبِعُهَا الرَّاَدِفَةُ

و نفخه دوم از پس آن بیاید،

۸ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ

در آن روز دلهایی در هراس باشند،

۹ أَبْصَرُهَا خَشِيعَةٌ

و نشان خشوع در دیدگان نمایان.

۱۰ يَقُولُونَ أَيْنَا لَمَرْدُودُونَ فِي الْحَافِرَةِ

می‌گویند: آیا ما به حالت نخستین باز می‌گردیم،

۱۱ أَيْنَا كُنَّا عِظَمًا خَجَرَةً

آنگاه که استخوانهایی پوسیده بودیم؟

۱۲ قَالُوا تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ

گویند: این بازگشت ما بازگشتی است زیان‌آور.

۱۳ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ

جز این نیست که تنها یک بانگ برمی‌آید،

۱۴ فَإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ

و آنها خود را در آن صحرا خواهند یافت.

۱۵ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ

آیا داستان موسی به تو رسیده است؟

إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

آنگاه که پروردگارش او را در وادی مقدس طوی ندا داد:

۱۷ أَذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

به سوی فرعون برو که طغیان کرده است.

۱۸ فَقُلْ هَلْ لَّكَ إِلَىٰ أَنْ تَزَكَّىٰ

بگو: آیا تو را رغبتی هست که پاکیزه شوی،

۱۹ وَأَهْدِيكَ إِلَىٰ رَبِّكَ فَتَخْشَىٰ

و من تو را به پروردگارت راه بنمایم و تو پروا کنی؟

۲۰ فَأَرَاهُ الْآيَةَ الْكُبْرَىٰ

پس آن آیت بزرگ را به او نشان داد.

۲۱ فَكَذَّبَ وَعَصَىٰ

و او تکذیب کرد و عصیان ورزید.

۲۲ ثُمَّ أَذْبَرَ يَسْعَىٰ

سپس پشت کرد و می‌شتافت.

۲۳ فَحَشَرَ فَنَادَىٰ

پس همه را گرد کرد و ندا داد،

۲۴ فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَىٰ

و گفت: من پروردگار برتر شما هستم.

۲۵ فَأَخَذَهُ اللَّهُ نَكَالَ الْأَخِرَةِ وَالْأُولَىٰ

خدایش به عذاب آخرت و دنیا گرفتار کرد.

۲۶ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِّمَنِ يَخْشَىٰ

در این عبرتی است برای کسی که می‌ترسد.

۲۷ ءَأَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ بَنَاهَا

آیا شما به خلقت سخت‌ترید یا این آسمانی که او بنا نهاده؟

۲۸ رَفَعَ سَمَكَهَا فَسَوَّاهَا

سقفش را برافراشت و بیرداختش،

۲۹ وَأَغْطَشَ لَيْلَهَا وَأَخْرَجَ ضُحَاهَا

شبش را تاریک کرد و روشنایی‌اش را آشکار ساخت،

۳۰ وَالْأَرْضَ بَعْدَ ذَٰلِكَ دَحَاهَا

و پس از آن زمین را بگسترده،

۳۱ أَخْرَجَ مِنْهَا مَاءَهَا وَمَرْعَاهَا

و از آن آب بیرون آورد و چراگاه‌ها پدید کرد،

۳۲ وَالْجِبَالَ أَرْسَلَهَا

و کوه‌ها را استوار گردانید،

۳۳ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ

برای بهره‌گیری شما و چارپایانتان.

۳۴ فَإِذَا جَاءَتِ الطَّامَةُ الْكُبْرَىٰ

چون آن حادثه بزرگ دررسد،

۳۵ يَوْمَ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ مَا سَعَىٰ

روزی که آدمی همه اعمال خود را به یاد آورد،

۳۶ وَبُرِّرَّتِ الْجَحِيمُ لِمَنِ يَرَىٰ

و جهنم را به هر که می‌بیند نشان دهند؛

۳۷ فَأَمَّا مَنْ طَغَىٰ

پس هر که طغیان کرده،

۳۸ وَعَاثَرِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

و زندگی اینجهانی را برگزیده،

۳۹ فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

جهنم جایگاه اوست.

۴۰ وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِۦ وَنَهَىٰ النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ

اما هر کس که از ایستادن در برابر پروردگارش ترسیده و نفس را از هوی بازداشته،

۴۱ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ الْمَأْوَىٰ

بهشت جایگاه اوست.

۴۲ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَلُهَا

تو را از قیامت می‌پرسند که چه وقت واقع شود.

۴۳ فِيمَ أَنْتَ مِنْ ذِكْرِهَا

از یادکردن آن تو را چه کار است؟

۴۴ إِلَىٰ رَبِّكَ مُنْتَهَاهَا

منتهای آن نزد پروردگار توست.

۴۵ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرُ مَنْ يَخْشَاهَا

جز این نیست که تو کسانی را که از آن روز بترسند بیم می‌دهی.

۴۶ كَانَتْهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَهَا لَمْ يَلْبَثُوا إِلَّا عَشِيَّةً أَوْ ضُحَاهَا

چون آن را ببینند، پندارند در این جهان جز یک شامگاه یا چاشت درنگ نکرده‌اند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	روی را ترش کرد و سر برگردانید.
حزب ۲۳۴ ر ۵۲۲	عَبَسَ وَتَوَلَّى	
۲	أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى	چون آن نابینا به نزدش آمد.
۳	وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَّكَّى	و تو چه دانی، شاید که او پاکیزه شود،
۴	أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى	یا پند گیرد و پند تو سودمندش افتد.
۵	أَمَّا مَنْ أَسْتَعْنَى	اما آن که او توانگر است،
۶	فَإِن تَصَدَّى	تو روی خود بدو می‌کنی.
۷	وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى	و اگر هم پاک نگردد چیزی بر عهده تو نیست.
۸	وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى	و اما آن که دوان‌دوان به نزد تو می‌آید،
۹	وَهُوَ يَخْشَى	و می‌ترسد،
۱۰	فَأَن تَكُنْ مِنْ تَلْهَى	تو از او به دیگری می‌پردازی.
۱۱	كَأَلَّا إِنَّمَا تَذَكَّرُ	آری، این قرآن اندرزی است،
۱۲	فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ	پس هر که خواهد از آن پند گیرد.
۱۳	فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ	در صحیفه‌هایی گرامی،
۱۴	مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ	بلندقدر و پاکیزه،
۱۵	بِأَيْدِي سَفَرَةٍ	به دست کاتبانی،
۱۶	كِرَامٍ بَرَرَةٍ	بزرگوار و نیکوکار.
۱۷	قَتَلَ الْإِنْسُنُ مَا أَكْفَرُهُ	مرگ بر آدمی باد که چه ناسپاس است.
۱۸	مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ	او را از چه آفریده است؟
۱۹	مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ	از نطفه‌ای آفرید و به اندازه پدید آورد.
۲۰	ثُمَّ السَّبِيلَ يَسْرَهُ	سپس راهش را آسان ساخت.
۲۱	ثُمَّ أَمَاتَهُ فَأَقْبَرَهُ	آنگاه بمیراندش و در گور کرد.
۲۲	ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُ	و آنگاه که خواهد زنده‌اش سازد.
۲۳	كَأَلَّا لَمَّا يَقْضِ مَا أَمَرُهُ	نه، که هنوز آنچه را به او فرمان داده بود به جای نیاورده است.
۲۴	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسُنُ إِلَى طَعَامِهِ	پس آدمی به طعام خود بنگرد.
۲۵	أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا	ما باران را فرو باریدیم، باریدنی.
۲۶	ثُمَّ شَفَقْنَا الْأَرْضَ شَفًّا	و زمین را شکافتیم، شکافتنی.
۲۷	فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا	و در آن دانه‌ها رویانیدیم،
۲۸	وَعِنَبًا وَقَضْبًا	و تاک و سبزیهای خوردنی،
۲۹	وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا	و زیتون و نخل،
۳۰	وَحَدَائِقَ غُلْبًا	و باغهای پردرخت،
۳۱	وَفَلَكْهَةً وَآبًا	و میوه و علف،
۳۲	مَتَّعَا لَكُمْ وَلَا نَعْمِكُمْ	تا شما و چارپایانتان بهره برید.
۳۳	فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاحَّةُ	چون بانگ قیامت برآید،
۳۴	يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ	روزی که آدمی از برادرش می‌گریزد،
۳۵	وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ	و از مادرش و پدرش،
۳۶	وَصَلْبَتِهِ وَبَنِيهِ	و از زنش و فرزندانش.
۳۷	لِكُلِّ أُمَرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ	هر کس را در آن روز کاری است که به خود مشغولش دارد.
۳۸	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ	چهره‌هایی در آن روز درخشانند،
۳۹	ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ	خندانند و شادانند.
۴۰	وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَةٌ	و چهره‌هایی در آن روز غبارآلودند.
۴۱	تَرْهَقُهَا قَتَرَةٌ	در سیاهی فرو رفته‌اند.
۴۲	أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ	اینان کافران و فاجرانند.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ	چون خورشید بی فروغ شود،
۲	وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ	و چون ستارگان فرو ریزند،
۳	وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ	و چون کوه‌ها از جای خود بشوند،
۴	وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ	و چون شتران آبستن به حال خود رها شوند،
۵	وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ	و چون وحوش گرد آورده شوند،
۶	وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ	و چون دریاها آتش گیرند،
۷	وَإِذَا النُّفُوسُ زُوِّجَتْ	و چون روحها با تنها قرین گردند،
۸	وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُيِّلَتْ	و چون از دختر زنده به گور شده پرسیده شود که
۹	بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ	به چه گناهی کشته شده است،
۱۰	وَإِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ	و چون صحیفه‌ها باز شوند،
۱۱	وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ	و چون آسمان از جای خود کنده شود،
۱۲	وَإِذَا الْجَحِيمُ سُعِّرَتْ	و چون جهنم افروخته گردد،
۱۳	وَإِذَا الْجَنَّةُ أُزْلِفَتْ	و چون بهشت را پیش آورند،
۱۴	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ	هر کس بداند که چه حاضر آورده است.
۱۵	فَلَا أَقْسِمُ بِالْخُنُوسِ	سوگند به ستارگان بازگردنده،
۱۶	الْجَوَارِ الْكُنَّسِ	سیرکننده غایب شونده،
۱۷	وَاللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ	و سوگند به شب چون تاریک شود،
۱۸	وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ	و سوگند به صبح چون بدمد،
۱۹	إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ	که این سخن رسولی بزرگوار است.
۲۰	ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ	نیرومند، در نزد خداوند عرش، صاحب مکانت،
۲۱	مُطَاعٍ ثَمَّ أَمِينٍ	آنجا مطاع امین.
۲۲	وَمَا صَاحِبُكُم بِمَجْنُونٍ	و همصحب شما دیوانه نیست.
۲۳	وَلَقَدْ رَءَاهُ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ	هر آینه او را در افق روشن دیده است.
۲۴	وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَنِينٍ	و آنچه را از غیب به او گویند دریغ نمی‌دارد.
۲۵	وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ	و آن سخن، سخن شیطان رجیم نیست.
۲۶	فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ	پس به کجا می‌روید؟
۲۷	إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ	این کتاب پندی است برای جهانیان.
۲۸	لِمَن شَاءَ مِنْكُمْ أَن يَسْتَقِيمَ	برای هر کس از شما که بخواهد به راه راست افتد.
۲۹	وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ	و شما نمی‌خواهید مگر آنچه را که پروردگار جهانیان خواسته باشد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	آنگاه که آسمان بشکافد،
حزب ۲۳۵ ۵۲۴ر	إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ	
۲	وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ	و آنگاه که ستارگان پراکنده شوند،
۳	وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِرَتْ	و آنگاه که دریاها به هم بپیوندند،
۴	وَإِذَا الْقُبُورُ بُعِثَتْ	و آنگاه که قبرها زیر و زبر گردند،
۵	عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَأَخَّرَتْ	هر کس می‌داند چه چیز پیشاپیش فرستاده و چه چیز بر جای گذاشته است.
۶	يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ	ای آدمی، چه چیز تو را به پروردگار کریمت مغرور کرده است؟
۷	الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ	آن که تو را بیافرید و اعضایت تمام کرد و اعتدالت بخشید.
۸	فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا شَاءَ رَكَّبَكَ	و به هر صورتی که خواست اعضای تو را به هم انداخت.
۹	كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالَّذِينَ	آگاه باشید که شما روز جزا را دروغ می‌انگارید.
۱۰	وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ	حال آنکه بر شما محافظانی گمارده شده‌اند:
۱۱	كِرَامًا كَتِيبِينَ	کاتبانی بزرگوار،
۱۲	يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ	می‌دانند که شما چه می‌کنید.
۱۳	إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ	هر آینه نیکوکاران در نعمتند،
۱۴	وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ	و گناهکاران در جهنم.
۱۵	يَصَلُّونَهَا يَوْمَ الدِّينِ	در روز شمار به جهنم در آیند،
۱۶	وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ	و از آن غایب نشوند.
۱۷	وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	تو چه می‌دانی که روز شمار چیست؟
۱۸	ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الدِّينِ	باز هم تو چه می‌دانی که روز شمار چیست؟
۱۹	يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَيْئًا ۖ وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ	روزی است که کسی برای کسی دیگر هیچ کاری نتواند کرد و در آن روز فرمان خدا باشد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	وای بر کم‌فروشان.
ر۵۲۵	وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّينَ	
۲	الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ	آنان که چون از مردم کیل می‌ستانند آن را پُر می‌کنند؛
۳	وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ	و چون برای مردم می‌پیمایند یا می‌کشند از آن می‌کاهند.
۴	أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ	آیا اینان نمی‌دانند که زنده می‌شوند.
۵	لِيَوْمٍ عَظِيمٍ	در آن روز بزرگ؟
۶	يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ	روزی که مردم به پیشگاه پروردگار جهانیان می‌ایستند.

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفَجَارِ لَفِي سِجِّينِ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينٌ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ

الَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ

وَمَا يُكَذِّبُ بِهِ إِلَّا كُلُّ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ

كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّمَحْجُوبُونَ

ثُمَّ إِنَّهُمْ لَصَالُوا الْجَحِيمِ

ثُمَّ يُقَالُ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ

كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْأَبْرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ

وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُونَ

كِتَابٌ مَّرْقُومٌ

يَشْهَدُهُ الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

تَعْرِفُ فِي وُجُوهِهِمْ نَضْرَةَ النَّعِيمِ

يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ مَّخْتُومٍ

خِتَمُهُمْ مِسْكٌ وَفِي ذَٰلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ

وَمِرَاجُهُمْ مِنْ تَسْنِيمٍ

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ

إِنَّ الَّذِينَ أَجْرَمُوا كَانُوا مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا يَضْحَكُونَ

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

وَإِذَا رَأَوْهُمْ قَالُوا إِنَّ هَٰؤُلَاءِ لَضَالُّونَ

وَمَا أُرْسِلُوا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ

آگاه باشید که اعمال بدکاران مکتوب در سِجِّین است.

تو چه می‌دانی که سجین چیست؟

کتابی است نوشته.

در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان:

آنان که روز جزا را دروغ انگاشتند.

و آن روز را جز متجاوزی گناهکار دروغ نینگارد.

چون آیات ما بر او خوانده شد، گفت: افسانه‌های پیشینیان است.

حقا، که کارهایی که کرده بودند بر دلهایشان مسلط شده است.

حقا، که در آن روز از پروردگارشان محجوب باشند.

پس ایشان به جهنم درآیند.

و آنها را گویند: این است آنچه دروغش می‌شمردید.

حقا، که اعمال نیکان در عِلِّیین مکتوب است.

و تو چه می‌دانی که عِلِّیین چیست؟

کتابی است نوشته،

که مقربان خدا در آن می‌نگرند.

هر آینه نیکان در نعمتند،

بر تختها نشسته و نظاره می‌کنند.

بر چهره‌هاشان طراوت نعمت را بشناسی.

از شرابی خالص که بر سر آن مُهر نهاده‌اند سیراب می‌شوند.

مُهر آن از مشک است و پیشدستی‌کنندگان در آن بر یکدیگر پیشدستی می‌کنند.

آمیزه آن تسنیم است.

چشمه‌ای است که مقربان خدا از آن می‌آشامند.

گناهکاران به مؤمنان می‌خندیدند.

و چون بر آنها می‌گذشتند، به چشم و ابرو اشاره می‌کردند.

و چون نزد کسانشان باز می‌گشتند، شادمانه باز می‌گشتند.

و چون آنان را می‌دیدند، می‌گفتند که اینان گمراهند.

و حال آنکه آنان را به مواظبت اعمال مؤمنان نفرستاده بودند.

و امروز مؤمنان به کافران می‌خندند.

عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

بر تختها تکیه زده‌اند و می‌نگرند.

هَلْ تُؤِيبُ الْكَفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

آیا کافران برابر اعمالشان پاداش یافته‌اند؟

۸۴. انشقاق	الْإِنْشِقَاقُ: شکافتن	مکی	۲۵ آیه
------------	------------------------	-----	--------

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ

۱
حزب
۲۳۶
۵۲۶ر

چون آسمان شکافته شود،

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

۲

و به فرمان پروردگارش گوش دهد و حق بود که چنین کند.

وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ

۳

و چون زمین منبسط شود،

وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ

۴

و هر چه را که در درون دارد بیرون افکند و تهی گردد،

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ

۵

و به فرمان پروردگارش گوش دهد و حق بود که چنین کند.

يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَنُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ

۶

ای انسان، تو در راه پروردگارت رنج فراوان می‌کشی؛ پس پاداش آن را خواهی دید.

فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَبِمِينِهِۦ

۷

هر کس که نامه‌اش را به دست راستش دهند،

فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا

۸

زودا که آسان از او حساب کشند،

وَيَنْقَلِبُ إِلَىٰ أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا

۹

و شادمان نزد کسانش باز گردد.

وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِۦ

۱۰

اما هر کس که نامه‌اش از پشت سر داده شود،

فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا

۱۱

زودا که بگویند: وای بر من که هلاک شدم.

وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا

۱۲

و به آتش افروخته درآید.

إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِۦ مَسْرُورًا

۱۳

او در دنیا نزد کسانش شادمان زیسته بود.

إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّنْ يَحُورَ

۱۴

و می‌پنداشته است که هرگز باز نخواهد گشت.

بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا

۱۵

آری پروردگارش او را می‌دید.

فَلَا أَقْسِمُ بِالشَّفَقِ

۱۶

پس به شفق سوگند می‌خورم،

وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ

۱۷

و سوگند به شب و هر چه را فرو پوشد،

وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ

۱۸

و سوگند به ماه چون فروغش کامل شود،

لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ

۱۹

که به حالی بعد از حال دیگر تحول خواهید یافت.

فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ

۲۰

چه می‌شودشان که ایمان نمی‌آورند؟

وَإِذَا قُرِئَ عَلَيْهِمُ الْقُرْءَانُ لَا يَسْجُدُونَ ۝

۲۱
سجده
مستحب

و چون قرآن بر آنها خوانده شود سجده نمی‌کنند؟

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ

۲۲

بلکه، کافران تکذیب می‌کنند.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ

۲۳

و خدا به آنچه در دل دارند آگاه است.

فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ

۲۴

پس آنان را به عذابی دردآور بشارت ده؛

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ

۲۵

مگر آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند که پاداششان را پایانی نیست.

۸۵. بروج	الْبُرُوجُ: برج‌ها	مکی	۲۲ آیه
۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ	قسم به آسمان که دارنده برجهاست،	
۲	وَالْيَوْمِ الْمَوْعُودِ	و قسم به روز موعود،	
۳	وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ	و قسم به شهادت‌دهنده و آنچه بدان شهادت دهند.	
۴	قُتِلَ أَصْحَابُ الْأُخْدُودِ	که اصحاب اُخدود به هلاکت رسیدند.	
۵	النَّارِ ذَاتِ الْوُقُودِ	آتشی افروخته از هیزمها،	
۶	إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ	آنگاه که بر کنار آن آتش نشسته بودند،	
۷	وَهُمْ عَلَىٰ مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ	و بر آنچه بر سر مؤمنان می‌آوردند، شاهد بودند.	
۸	وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ إِلَّا أَن يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ	و هیچ عیبی در آنها نیافتند جز آنکه به خدای پیروزمند در خور ستایش ایمان آورده بودند.	
۹	الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ	آن خدایی که فرمانروایی آسمانها و زمین از آن اوست، و بر هر چیزی ناظر است.	
۱۰	إِنَّ الَّذِينَ فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ عَذَابُ الْحَرِيقِ	هر آینه آنان که مردان و زنان مؤمن را شکنجه کردند و توبه نکردند، عذاب جهنم و عذاب آتش برای آنهاست.	
۱۱	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ	برای کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند بهشتهایی است که در آن نهرها جاری است و آن کامیابی بزرگی است.	
۱۲	إِنَّ بَطْشَ رَبِّكَ لَشَدِيدٌ	فروگرفتن پروردگار تو سخت است.	
۱۳	إِنَّهُ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ	اوست که نخست می‌آفریند و پس از مرگ زنده می‌سازد.	
۱۴	وَهُوَ الْغَفُورُ الْودُودُ	او آمرزنده و دوست‌دارنده است.	
۱۵	ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ	اوست صاحب عرش ارجمند.	
۱۶	فَعَالٌ لِّمَا يُرِيدُ	هر چه را اراده کند به انجام می‌رساند.	
۱۷	هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْجُنُودِ	آیا داستان لشکرها را شنیده‌ای؟	
۱۸	فِرْعَوْنَ وَثَمُودَ	لشکرهای فرعون و قوم ثمود؟	
۱۹	بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ	آری، آنان که راه کفر پیش گرفته‌اند همچنان در تکذیب هستند.	
۲۰	وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ	و خدا از همه سو بر آنها احاطه دارد.	
۲۱	بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَجِيدٌ	بلی این قرآن مجید است،	
۲۲	فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ	در لوح محفوظ.	

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ	سوگند به آسمان و به آنچه در شب آید.
۲	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ	و تو چه دانی که آنچه در شب آید چیست؟
۳	النَّجْمُ الثَّاقِبُ	ستاره‌ای است درخشنده.
۴	إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ	هیچ کس نیست مگر آنکه بر او نگهبانی است.
۵	فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ	پس آدمی بنگرد که از چه چیز آفریده شده است،
۶	خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ	از آبی جهنده آفریده شده است،
۷	يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ	که از میان پشت و سینه بیرون می‌آید.
۸	إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ	خدا به باز گردانیدن او تواناست.
۹	يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ	روزی که رازها آشکار می‌شود،
۱۰	فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ	او را نه نیرویی است و نه یاورى.
۱۱	وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ	قسم به آسمان بازبارنده،
۱۲	وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ	قسم به زمین رویان شکاف خورده،
۱۳	إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ	که این کتاب، حق را از باطل جدا کند،
۱۴	وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ	و سخن هزل نیست.
۱۵	إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا	آنان حيله‌ای می‌اندیشند،
۱۶	وَأَكِيدُ كَيْدًا	و من هم حيله‌ای می‌اندیشم.
۱۷	فَمَهْلِ الْكَافِرِينَ أَمَهُلُهُمْ رُويْدًا	پس کافران را مهلت ده، اندک مهلتشان ده.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى	نام پروردگار بزرگ خویش را به پاکی یاد کن:
۲	الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى	آن که آفرید و درست‌اندام آفرید.
۳	وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى	و آن که اندازه معین کرد. سپس راه نمود.
۴	وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى	و آن که چراگاه‌ها را رویانید،
۵	فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى	سپس خشک و سیاه گردانید.
۶	سَنُقَرِّبُكَ فَلَا تَنْسَى	زودا که برای تو بخوانیم، مباد که فراموش کنی.
۷	إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجُحْرَ وَمَا يَخْفَى	مگر آنچه خدا بخواهد. اوست که آشکارا و نهان را می‌داند.
۸	وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَى	و تو را به کیش آسان توفیق دهیم.
۹	فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى	اگر پند دادنت سود کند، پند ده.
۱۰	سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَى	آن که می‌ترسد، پند می‌پذیرد.
۱۱	وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَتَقَى	و بدبخت از آن دوری می‌گزیند:
۱۲	الَّذِي يُصَلِّي النَّارَ الْكُبْرَى	آن که به آتش بزرگ جهنم در افتد،
۱۳	ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى	و در آنجا نه بمیرد و نه زنده باشد.
۱۴	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى	هر آینه پاکان رستگار شدند؛
۱۵	وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى	آنان که نام پروردگار خود را بر زبان آوردند و نماز گزاردند.

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا

آری، شما زندگی این جهان را بر می‌گزینید،

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى

حال آنکه آخرت بهتر و پاینده‌تر است.

إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى

این سخن در صحیفه‌های نخستین است:

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى

صحیفه‌های ابراهیم و موسی.

۸۸. غاشیه

الْغَاشِيَّةُ: غاشیه

مکی

۲۶ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱
ر ۵۳

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ

آیا داستان غاشیه به تو رسیده است؟

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ

در آن روز وحشت در چهره‌ها پدیدار است،

عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ

تلاش کرده و رنج دیده،

تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً

در آتش سوزان در افتند.

تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ عَآنِيَةٍ

از آن چشمه بسیار گرم آبشان دهند،

لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ

طعامی جز خار ندارند،

لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ

که نه فربه می‌کند و نه دفع گرسنگی.

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ

و در آن روز چهره‌هایی تازه باشند:

لِّسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ

از کار خویشتن خشنود،

فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ

در بهشتی برین،

لَّا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً

که در آن سخن لغو نشنوی،

فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ

و در آن چشمه‌سارها روان باشد،

فِيهَا سُرُرٌ مَّرْفُوعَةٌ

و تختهایی بلندزده،

وَأَكْوَابُ مَوْضُوعَةٌ

و سبوهایی نهاده،

وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ

و بالشهایی در کنار هم چیده،

وَزَرَائِبُ مَبْثُوثَةٌ

و فرشهایی گسترده.

أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِلَهِ كَيْفَ خُلِقَتْ

آیا به شتر نمی‌نگرند که چگونه آفریده شده؟

وَالِى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ

و به آسمان که چسانش بر افراشته‌اند؟

وَالِى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ

و به کوه‌ها که چگونه برکشیده‌اند؟

وَالِى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ

و به زمین که چسان گسترده شده؟

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ

پس پند ده، که تو پند دهنده‌ای هستی.

لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصَيِّرٍ

تو بر آنان فرمانروا نیستی.

إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ

مگر آن کس که رویگردان شد و کفر ورزید،

فَيَعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ الْأَكْبَرَ

پس خدایش به عذاب بزرگ‌تر عذاب می‌کند.

إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ

هر آینه بازگشتشان به سوی ماست.

ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ

سپس حسابشان با ماست.

۱ را ۵۳	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْفَجْرِ	سوگند به سپیده صبح،
۲	وَلَيَالٍ عَشْرٍ	و سوگند به شبهای دهگانه،
۳	وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ	و سوگند به جفت و طاق،
۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرِ	و سوگند به شب چون روی به رفتن نهد.
۵	هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ	آیا خردمند را این سوگندها کافی است؟
۶	أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ	آیا ندیده‌ای که پروردگار تو با قوم عاد چه کرد؟
۷	إِرمَ ذَاتِ الْعِمَادِ	با اِرم که ستونها داشت؟
۸	الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبَلَدِ	و همانند آن در هیچ شهری آفریده نشده بود.
۹	وَتُمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخَرَ بِالْوَادِ	و قوم ثمود که در آن وادی سنگ را می‌بریدند،
۱۰	وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ	و قوم فرعون آن دارنده میخها،
۱۱	الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبَلَدِ	آنها در بلاد طغیان کردند،
۱۲	فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ	و در آنها به فساد در افزودند.
۱۳	فَصَبَّ عَلَيْهِمُ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ	و پروردگار تو تازیانه عذاب را بر سرشان فرود آورد.
۱۴	إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ	زیرا پروردگارت به کمینگاه است.
۱۵	فَأَمَّا الْإِنْسَنُ إِذَا مَا أُنْتَلَهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ	اما آدمی، چون پروردگارش بیازماید و گرامی‌اش دارد و نعمتش دهد، می‌گوید: پروردگار من مرا گرامی داشت.
۱۶	وَأَمَّا إِذَا مَا أُنْتَلَهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ	و چون بیازمایدش و رزق بر او تنگ گیرد، می‌گوید: پروردگار من مرا خوار ساخت.
۱۷	كَلَّا بَلْ لَا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ	نه چنان است. شما یتیم را گرامی نمی‌دارید،
۱۸	وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و یکدیگر را به اطعام مسکین ترغیب نمی‌کنید،
۱۹	وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا	و میراث را حریصانه می‌خورید،
۲۰	وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا	و مال را فراوان دوست دارید.
۲۱	كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا	آری، چون زمین شکسته شود و شکسته شود،
۲۲	وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا	و امر پروردگار تو فرا رسد و فرشتگان صف در صف،
۲۳	وَجِئَاءَ يَوْمَيْهِم بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَنُ وَأَنَّى لَهُ الدِّكْرَى	و در آن روز جهنم را حاضر آرند، آدمی پند گیرد. و چه جای پند گرفتن باشد؟

يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي

می‌گوید: ای کاش زنده‌گشتن خویش را پیشاپیش چیزی می‌فرستادم.

۲۵

فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدٌ

در آن روز کسی چون عذاب او عذاب نکند،

۲۶

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقُهُ أَحَدٌ

و همانند زنجیر او به زنجیر نکشد.

۲۷

يَأْتِيَتْهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ

ای روح آرامش یافته،

۲۸

أَرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

خشنود و پسندیده به سوی پروردگارت باز گرد،

۲۹

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي

و در زمره بندگان من داخل شو،

۳۰

وَادْخُلِي جَنَّتِي

و به بهشت من در آی.

۹۰. بلد	الْبَلَد: شهر	مکی	۲۰ آیه
---------	---------------	-----	--------

۱ حزب ۲۳۸ ر ۵۳۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ

قسم به این شهر.

۲

وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ

و تو در این شهر سکنا گرفته‌ای.

۳

وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ

و قسم به پدر و فرزندی که پدید آورد،

۴

لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ

که آدمی را در رنج و محنت بیافریده‌ایم،

۵

أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ أَحَدٌ

آیا می‌پندارد که کس بر او چیره نگردد؟

۶

يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَا لَا لُبَدًا

می‌گوید: مالی فراوان را تباه کردم.

۷

أَيَحْسَبُ أَنْ لَمْ يَرَهُ أَحَدٌ

آیا می‌پندارد که کسی او را ندیده است؟

۸

أَلَمْ نَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ

آیا برای او دو چشم نیافریده‌ایم؟

۹

وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ

و یک زبان و دو لب؟

۱۰

وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

و دو راه پیش پایش نهادیم؟

۱۱

فَلَا أَفْتَحَمُ الْعُقَبَةَ

و او در آن گذرگاه سخت قدم ننهاد.

۱۲

وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعُقَبَةُ

و تو چه دانی که گذرگاه سخت چیست؟

۱۳

فَكَ رَقَبَةٍ

آزاد کردن بنده است،

۱۴

أَوْ إِطْعَمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ

یا طعام دادن در روز قحطی،

۱۵

يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ

خاصه به یتیمی که خویشاوند باشد،

۱۶

أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ

یا به مسکینی خاک‌نشین.

۱۷

ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ

تا از کسانی باشد که ایمان آورده‌اند و یکدیگر را به صبر سفارش کرده‌اند و به بخشایش.

۱۸

أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ

اینان اهل سعادتند.

۱۹

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ

و کسانی که به آیات ما کافرنند اهل شقاوتند.

۲۰

عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّوصَدَةٌ

نصیب آنهاست آتشی که از هر سو سرش پوشیده است.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا	۵۳۳ر
۲	وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا	
۳	وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا	
۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا	
۵	وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا	
۶	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا	
۷	وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا	
۸	فَالْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا	
۹	قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّهَا	
۱۰	وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا	
۱۱	كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا	
۱۲	إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا	
۱۳	فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا	
۱۴	فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذُنُوبِهِمْ فَسَوَّاهَا	
۱۵	وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا	

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ	۵۳۴ر
۲	وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ	
۳	وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ	
۴	إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ	
۵	فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ	
۶	وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ	
۷	فَسَنِّيَرُهُۥ لِلْيُسْرَىٰ	
۸	وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ	
۹	وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ	
۱۰	فَسَنِّيَرُهُۥ لِلْعُسْرَىٰ	
۱۱	وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ	
۱۲	إِنَّ عَلَيْنَا لَلْهُدَىٰ	
۱۳	وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ	
۱۴	فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ	

پیامبر خدا به آنها گفت که ماده‌شتر خدا را با آبشخورش واگذارید.

تکذیبش کردند و شتر را پی کردند. پس پروردگارشان به سبب گناهشان بر سرشان عذاب آورد و با خاک یکسان ساخت.

و او از سرانجام آن بیمناک نشد.

سوگند به شب آنگاه که جهان را در خود فرو پوشد،

و سوگند به روز آنگاه که آشکار شود،

و سوگند به آن که نر و ماده را بیافرید،

که: حاصل کوششهای شما متفاوت است.

اما کسی که بخشایش و پرهیزگاری کرد،

و آن بهترین را تصدیق کرد،

پس برای بهشت آماده‌اش می‌کنیم.

اما آن کس که بخل و بی نیازی ورزید،

و آن بهترین را تکذیب کرد،

او را برای دوزخ آماده می‌سازیم.

و چون هلاکش دررسد، دارایی‌اش به حالش سود نبخشد.

و آنچه بر ماست راهنمایی است.

و از آن ماست آن جهان و این جهان.

پس شما را از آتشی که زبانه می‌کشد می‌ترسانم.

سوگند به آفتاب و روشنی‌اش به هنگام چاشت،

و سوگند به ماه چون از پی آن برآید،

و سوگند به روز چون گیتی را روشن کند،

و سوگند به شب چون فرو پوشدش،

و سوگند به آسمان و آن که آن را بر آورده،

و سوگند به زمین و آن که آن را بگسترده،

و سوگند به نفس و آن که نیکویش بیافریده –

سپس بدیها و پرهیزگاریهایش را به او الهام کرده –

که: هر که در پاکی آن کوشید رستگار شد،

و هر که در پلیدی‌اش فرو پوشید نومید گردید.

قوم ثمود از روی سرکشی تکذیب کردند.

آنگاه که شقی ترینشان برخاست.

لَا يَصْلِيْهَا إِلَّا الْأَشْقَى

جز اهل شقاوت بدان درنیفتد:

الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى

آن که تکذیب کرد و رویگردان شد.

وَسَيُجَنَّبُهَا الْأَتْقَى

و پرهیزگارترین مردم را از آن دور دارند:

الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى

آن که مال خویش می‌بخشاید و پاکی می‌جوید.

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِّعْمَةٍ تُجْزَى

و هیچ کس را بر او حقی نباشد که اینک پاداش خواهد،

إِلَّا أَتْبَعَا وَجْهَ رَبِّهِ الْأَعْلَى

مگر جستن خشنودی پروردگار والای خویش.

وَلَسَوْفَ يَرْضَى

و زودا که خشنود شود.

۹۳. ضحی

الضُّحَى: روشنایی روز

مکی

۱۱ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالضُّحَى

سوگند به آغاز روز،

وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى

و سوگند به شب چون آرام و در خود شود،

مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى

که پروردگارت تو را ترک نکرده و بر تو خشم نگرفته است.

وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ الْأُولَى

هر آینه آخرت برای تو بهتر از دنیاست.

وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى

به زودی پروردگارت تو را عطا خواهد داد تا خشنود شوی.

أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَكَوَى

آیا تو را یتیم نیافت و پناهت داد؟

وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى

آیا تو را گمگشته نیافت و هدایت کرد؟

وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى

آیا تو را درویش نیافت و توانگرت گردانید؟

فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ

پس یتیم را میازار،

وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ

و گدا را مَران،

وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ

و از نعمت پروردگارت سخن بگوی.

۹۴. انشراح

الشَّرْح: گشایش

مکی

۸ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ

آیا سینه‌ات را برایت نگشودیم؟

وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ

و بار گرانت را از پشتت برداشتیم؟

الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَكَ

باری که بر پشتت تو سنگینی می‌کرد؟

وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ

آیا تو را بلندآوازه نساختیم؟

فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

پس، از پی دشواری آسانی است.

إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا

هر آینه از پی دشواری آسانی است.

فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ

چون از کار فارغ شوی، به عبادت کوش.

وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ

و به پروردگارت مشتاق شو.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالتَّيْنِ وَالزَّيْتُونِ	سوگند به انجیر و زیتون،
۲	وَطُورِ سِينِينَ	سوگند به طور مبارک،
۳	وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ	سوگند به این شهر ایمن،
۴	لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ	که ما آدمی را در نیکوتر اعتدالی بیافریدیم.
۵	ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ	آنگاه او را فروتر از همه فروتران گردانیدیم.
۶	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ	مگر آنان که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته کرده‌اند که پاداشی بی‌پایان دارند.
۷	فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالذِّينِ	پس چیست که با این حال تو را به تکذیب قیامت وامی‌دارد؟
۸	أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمَ الْحَكَمِينَ	آیا خدا داورترین داوران نیست؟

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ	بخوان به نام پروردگارت که بیافرید.
۲	خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ	آدمی را از لخته‌خونی بیافرید.
۳	أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ	بخوان، و پروردگار تو ارجمندترین است.
۴	الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ	خدایی که به وسیله قلم آموزش داد،
۵	عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ	به آدمی آنچه را که نمی‌دانست بیاموخت.
۶	كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَيَطْغَىٰ	حقا که آدمی نافرمانی می‌کند،
۷	أَن رَّاهُ أَسْتَغْنَىٰ	هرگاه که خویشتن را بی‌نیاز ببند.
۸	إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ	هر آینه بازگشت به سوی پروردگار توست.
۹	أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَىٰ	آیا دیدی آن کس را که منع می‌کند
۱۰	عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ	بنده‌ای را که نماز می‌خواند؟
۱۱	أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ	چه می‌بینی اگر آن مرد بر طریق هدایت باشد؟
۱۲	أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَىٰ	یا به پرهیزگاری فرمان دهد؟
۱۳	أَرَأَيْتَ إِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ	چه می‌بینی اگر تکذیب کند و رویگردان شود؟
۱۴	أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ	آیا ندانسته است که خدا می‌بیند؟
۱۵	كَلَّا لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ	حقا، که اگر بازنایستد موی پیش سرش را می‌گیریم و می‌کشیم.
۱۶	نَاصِيَةٍ كَذِبَةٍ خَاطِئَةٍ	موی پیش سر دروغگوی خطاکار را.
۱۷	فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ	پس همدمان خود را بخواند.
۱۸	سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ	ما نیز کارگزاران دوزخ را فرا می‌خوانیم.
۱۹	كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۝	نه، هرگز، از او پیروی مکن و سجده کن و به خدا نزدیک شو.

۹۷. قدر	الْقَدْرُ: اندازه	مکی	۵ آیه
---------	-------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ	ما در شب قدرش نازل کردیم.
۲	وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ	و تو چه دانی که شب قدر چیست؟
۳	لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ	شب قدر بهتر از هزار ماه است.
۴	تَنْزِيلُ الْمَلَكِ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ	در آن شب فرشتگان و روح به فرمان پروردگارشان برای انجام دادن کارها نازل می‌شوند.
۵	سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ	آن شب تا طلوع بامداد همه سلام و درود است.

۹۸. بینه	الْبَيِّنَةُ: دلیل روشن	مدنی	۸ آیه	۲ صفحه
----------	-------------------------	------	-------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنْفَكِينَ حَتَّىٰ تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ	کافران اهل کتاب و مشرکان دست برندارند تا برایشان برهانی روشن بیاید:
۲	رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُوا صُحُفًا مُّطَهَّرَةً	پیامبری از جانب خدا که صحیفه‌های پاک را می‌خواند.
۳	فِيهَا كُتِبَ قَيِّمَةٌ	در آنها نوشته‌هایی است راست و درست.
۴	وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَةُ	و اهل کتاب پراکنده نشدند مگر از آن پس که برایشان برهانی روشن آمد.
۵	وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ	و آنان را جز این فرمان ندادند که خدا را بپرستند در حالی که در دین او اخلاص می‌ورزند. و نماز گزارند و زکات دهند. این است دین درست و راست.
۶	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أُولَٰئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ	از اهل کتاب، آنها که کافرند و نیز مشرکان، در آتش جهنمند و در آن همواره خواهند بود. اینان بدترین آفریدگاند.
۷	إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ	کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته می‌کنند بهترین آفریدگاند.

جَزَاؤُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّتْ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ
خَشِيَ رَبَّهُ

۹۹. زلزال	الزَّلْزَلَةُ: زلزله	مدنی	۸ آیه
-----------	----------------------	------	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا	آنگاه که زمین لرزانده شود به سخت‌ترین لرزه‌هایش،
۲	وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ أَنْقَالَهَا	و زمین بارهای سنگینش را بیرون ریزد،
۳	وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا	و آدمی بگوید که زمین را چه رسیده است؟
۴	يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا	در این روز زمین خبرهای خویش را حکایت می‌کند:
۵	بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا	از آنچه پروردگارت به او وحی کرده است.
۶	يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَلَهُمْ	در آن روز مردم پراکنده از قبرها بیرون می‌آیند تا اعمالشان را به آنها بنمایانند.
۷	فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ	پس هر کس به وزن ذره‌ای نیکی کرده باشد آن را می‌بیند.
۸	وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ	و هر کس به وزن ذره‌ای بدی کرده باشد آن را می‌بیند.

۱۰۰. عادیات	الْعَادِيَات: دوندگان	مکی	۱۱ آیه	۲ صفحه
-------------	-----------------------	-----	--------	--------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا	سوگند به اسبان دونده‌ای که نفس‌نفس می‌زنند،
۲	فَالْمُورِيَّتِ قَدْحًا	سوگند به اسبانی که به سُم از سنگ آتش می‌جهانند،
۳	فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا	و سوگند به اسبانی که بامدادان هجوم آورند،
۴	فَأَثَرُنَ بِهِ نَقْعًا	و در آنجا غبار برانگیزند،
۵	فَوْسَطْنَ بِهِ جَمْعًا	و در آنجا همه را در میان گیرند،
۶	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ	که: آدمی پروردگار خود را سپاس نمی‌گوید،
۷	وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ	و او خود بر این گواه است،
۸	وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ	او مال را فراوان دوست دارد.
۹	أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِي الْقُبُورِ	آیا نمی‌داند که چون آنچه در گورهاست زنده گردد،

پاداششان در نزد پروردگارشان بهشتهایی است جاوید که در آن نهرها جاری است. تا ابد در آنجايند. خدا از آنها خشنود است و آنها از خدا خشنودند. و اين خاص کسی است که از پروردگارش بترسد.

وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ

و آنچه در دلها نهان است آشکار شود،

إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ خَبِيرٌ

پروردگارشان در آن روز از حالشان آگاه است؟

۱۰۱ . قارعه

القَارِعَةُ: کوبنده

مکی

۱۱ آیه

قارعه.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْقَارِعَةُ

۱
ر۵۴۳

مَا الْقَارِعَةُ

چیست قارعه؟

وَمَا أَذْرَنكَ مَا الْقَارِعَةُ

و تو چه دانی که قارعه چیست؟

يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ

روزی است که مردم چون پروانگان پراکنده باشند،

وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ

و کوه‌ها چون پشم‌زده شده.

فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ

اما هر که کفه ترازویش سنگین باشد،

فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ

در یک زندگی پسندیده است.

وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ

و اما هر که کفه ترازویش سبک باشد،

فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ

جایگاهش در هاویه است.

وَمَا أَذْرَنكَ مَا هِيَهٗ

و تو چه دانی که هاویه چیست؟

نَارٌ حَامِيَةٌ

آتشی است در نهایت گرمی.

۱۰۲ . تکاثر

التَّكَاثُرُ: افتخار به زیادی ثروت

مکی

۸ آیه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْهٰكُمُ التَّكَاثُرُ

به غفلت کشید شما را نازش به بسیاری مال و فرزندان،

حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ

تا به گورها رسیدید.

كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

حقا که به زودی خواهید دانست.

ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُونَ

باز هم حقا که به زودی خواهید دانست.

كَلَّا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ

حقا، اگر از روی یقین بدانید،

لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ

البته جهنم را خواهید دید.

ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ

سپس به چشم یقینش خواهید دید،

ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ

که در آن روز شما را از نعمتهای دنیوی بازخواست می‌کنند.

۱۰۳ . عصر	الْعَصْرُ: روزگار	مکی	۳ آیه
-----------	-------------------	-----	-------

۱ ر۵۴۵	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَالْعَصْرِ	سوگند به این زمان،
۲	إِنَّ الْإِنْسَانَ لِفِي خُسْرٍ	که آدمی در خسران است.
۳	إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَّصَوْا بِالصَّبْرِ	مگر آنها که ایمان آوردند و کارهای شایسته کردند و یکدیگر را به حق سفارش کردند و یکدیگر را به صبر سفارش کردند.

۱۰۴ . همزه	الْهُمَزَةُ: عیبجو	مکی	۹ آیه
------------	--------------------	-----	-------

۱ ر۵۴۶	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ	وای بر هر غیبت‌کننده عیبجویی؛
۲	الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ	آن که مالی گرد کرد و حساب آن نگه داشت.
۳	يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ	می‌پندارد که دارایی‌اش جاویدانش گرداند.
۴	كَلَّا لَيُنْبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ	نه چنین است. که او را در حُطمه اندازند.
۵	وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ	و تو چه دانی که حطمه چیست؟
۶	نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ	آتش افروخته خداست،
۷	الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ	که بر دلها غلبه می‌یابد.
۸	إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَدَةٌ	و از هر سو در میانشان گرفته است،
۹	فِي عَمَدٍ مُمَدَّدَةٍ	در شعله‌هایی برافراشته.

۱۰۵ . فیل	الْفِيلُ: فیل	مکی	۵ آیه
-----------	---------------	-----	-------

۱ ر۵۴۷	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ	آیا ندیده‌ای که پروردگارت با اصحاب فیل چه کرد؟
۲	أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ	آیا مکرشان را باطل نساخت؟
۳	وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ	و بر سر آنها پرندگانی فوج‌فوج فرستاد،
۴	تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ	تا آنها را با سِجِّیل سنگباران کردند.
۵	فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ	و آنان را چون کاه پس‌مانده در آخور ساخت.

۱۰۶ . قريش	قُرَيْشٌ: قريش	مکی	۴ آیه
------------	----------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لَا يَلْفُ قُرَيْشٍ	برای ائتلاف قريش؛
۲	إِلَيْهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّيْفِ	ائتلافشان در سفر زمستانی و تابستانی.
۳	فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ	پس باید پروردگار این خانه را بپرستند:
۴	الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ جُوعٍ وَآمَنَهُم مِّنْ خَوْفٍ	آن که به هنگام گرسنگی طعامشان داد و از بیم در امانشان داشت.

۱۰۷ . ماعون	الْمَاعُونُ: ظرف غذا	مکی	۷ آیه
-------------	----------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْدِّينِ	آیا آن را که روز جزا را دروغ می‌شمرد دیدی؟
۲	فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ	او همان کسی است که یتیم را به اهانت می‌راند،
۳	وَلَا يُخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ	و مردم را به طعام‌دادن به بینوا وانمی‌دارد.
۴	فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ	پس وای بر آن نمازگزارانی
۵	الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ	که در نماز خود سهل انگارند؛
۶	الَّذِينَ هُمْ يُرَاءُونَ	آنان که ریا می‌کنند،
۷	وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ	و از دادن زکات دریغ می‌ورزند.

۱۰۸ . کوثر	الْكُوثَرُ: خیر فراوان	مکی	۳ آیه
------------	------------------------	-----	-------

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَكَ الْكَوْثَرَ	ما کوثر را به تو عطا کردیم.
۲	فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَحْزَرْ	پس برای پروردگارت نماز بخوان و قربانی کن
۳	إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ	که بدخواه تو خود اَبتر است.

۱۰۹ . کافرون	الْكَافِرُونَ: کافران	مکی	۶ آیه
<p>۱ ر ۵۵۱</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَتَّيِّهَا الْكَافِرُونَ</p>	بگو: ای کافران،		
۲	لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ	من چیزی را که شما می‌پرستید نمی‌پرستم.	
۳	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ	و شما نیز چیزی را که من می‌پرستم نمی‌پرستید.	
۴	وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ	و من پرستنده چیزی که شما می‌پرستید نیستم.	
۵	وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ	و شما پرستنده چیزی که من می‌پرستم نیستید.	
۶	لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ	شما را دین خود، و مرا دین خود.	
۱۱۰ . نصر	النَّصْر: یاری	مدنی	۳ آیه

<p>۱ ر ۵۵۲</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ</p>	چون یاری خدا و پیروزی فراز آید،		
۲	وَرَأَيْتِ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا	و مردم را ببینی که فوج‌فوج به دین خدا درمی‌آیند،	
۳	فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا	پس به ستایش پروردگارت تسبیح گوی و از او آمرزش بخواه، که او توبه‌پذیر است.	

۱۱۱ . مسد	المَسَد: لیف خرما	مکی	۵ آیه
<p>۱ ر ۵۵۳</p> <p>بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ</p>	دستهای ابولهب بریده باد و هلاک بر او.		
۲	مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ	دارایی او و آنچه به دست آورده بود به حالش سود نکرد.	
۳	سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ	زودا که به آتشی شعله‌ور درافتد.	
۴	وَأَمْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ	و زنش هیزم‌کش است.	
۵	فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ	و بر گردن ریسمانی از لیف خرما دارد.	

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: اوست خدای یکتا،
۵۴ر	قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	
۲	اللَّهُ الصَّمَدُ	خدای که در حاجت به او رو کنند،
۳	لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ	نه زاده است و نه زاده شده،
۴	وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ	و نه هیچ کس همتای اوست.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: به پروردگار صبحگاه پناه می‌برم،
۵۵ر	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ	
۲	مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ	از شر آنچه بیافریده است،
۳	وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ	و از شر شب چون درآید،
۴	وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ	و از شر جادوگرانی که در گره‌ها افسون می‌دمند،
۵	وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ	از شر حسود چون رشک می‌ورزد.

۱	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ	بگو: به پروردگار مردم پناه می‌برم،
۵۶ر	قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ	
۲	مَلِكِ النَّاسِ	فرمانروای مردم،
۳	إِلَهِ النَّاسِ	خدای مردم،
۴	مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ	از شر وسوسه وسوسه‌گر نهانی،
۵	الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ	آن که در دلهای مردم وسوسه می‌کند،
۶	مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ	خواه از جنیان باشد یا از آدمیان.